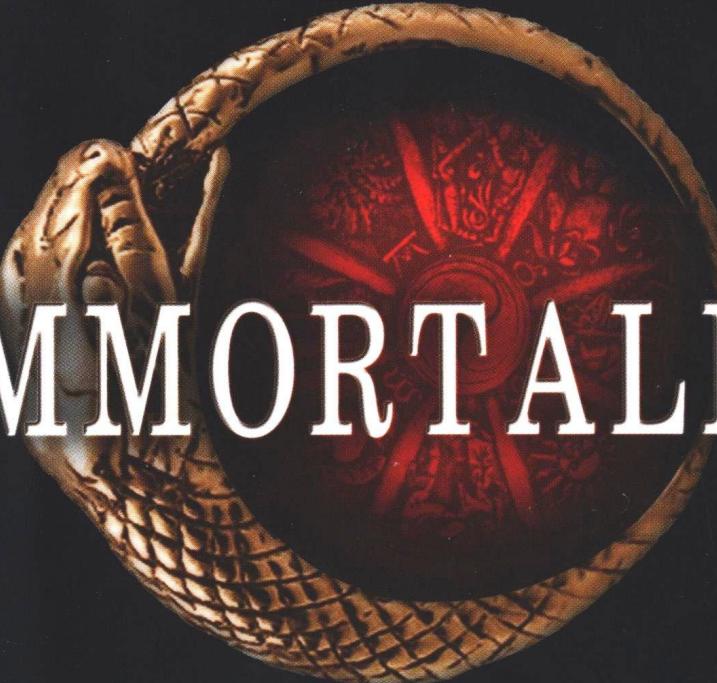

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ BEST SELLER

RAYMOND KHOURY

IMMORTALIS

«Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΕΧΘΡΟΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ
ΝΑ ΚΑΤΑΡΓΗΘΕΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ»
Προς Κορινθίους Α'

Εκδοτικός Οίκος
Α. Α. ΛΙΒΑΝΗ

IMMORTALIS

Στο νέο θρίλερ του συγγραφέα του *Τελευταίου Ναΐτην*, του best seller με πωλήσεις πάνω από 1.000.000 αντίτυπα, μια γενετίστρια και ένας πράκτορας της CIA αποδύονται σε μια θανάσιμη αναζήτηση για την εύρεση του πιο επικίνδυνου βιβλίου στον κόσμο και την ανακάλυψη ενός μυστικού που έχει καταστρέψει τους πάντες στο διάβα του επί αιώνες.

Βαγδάτη, 2003. Μια στρατιωτική μονάδα σε αποστολή ρουτίνας κάνει μια φρικιαστική ανακάλυψη: ένα υπερσύγχρονο μυστικό εργαστήριο, όπου δεκάδες άνθρωποι κάθε ηλικίας έχουν πεθάνει, αφού υπήρξαν αντικείμενα αποτρόπαιων πειραμάτων. Ο μυστηριώδης επιστήμονας που καταδίωκαν, ένας άντρας για τον οποίο πίστευαν ότι εργαζόταν πάνω σε ένα βιολογικό όπλο και ήταν γνωστός μόνο ως ο *χακίμ -ο γιατρός-*, διαφεύγει, παίρνοντας μαζί του την εκπληκτική αλήθεια σχετικά με τη δουλειά του. Ένα αινιγματικό στοιχείο μένει πίσω: ο ουροβόρος όφις, το σύμβολο ενός φιδιού που τρώει την ουρά του. Καθώς η δύναμη του συμβόλου έρχεται στο φως, αποκαλύπτοντας τον όλεθρο που προκάλεσε εδώ και αιώνες, μια ανυποψίαστη γυναίκα βρίσκεται στο κέντρο μιας συνωμοσίας που θα μπορούσε να αλλάξει τον κόσμο για πάντα...

Μετάφραση από τα αγγλικά
PENA KARAKATZANΗ

<http://www.livanis.gr>

B797

ISBN 978-960-14-1849-0

9 789601 418490

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΠΙΣΗΣ

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ
O Τελενταίος Ναΐης

ΛΕΒ ΓΚΡΟΣΜΑΝ
Codex

Α. ΤΖ. ΧΑΡΤΛΙ
H Μάσκα του Αιρέα

ΤΟΜ ΕΓΚΕΛΑΝΤ
O Αιρετικός

ΡΕΪΜΟΝΤ ΚΑΡΙ

IMMORTALIS

Μετάφραση από τα αγγλικά:
PENA KARAKATΣΑΝΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ
ΑΘΗΝΑ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Αυτό το βιβλίο είναι προϊόν φαντασίας. Ονόματα, χαρακτήρες, τόποι και περιστατικά είναι φανταστικά ή χρησιμοποιούνται σε φανταστικό πλαίσιο· οποιαδήποτε ομοιότητα με πραγματικά πρόσωπα, ζώντα ή εκλιπόντα, ιδρύματα, επιχειρήσεις, γεγονότα ή τοποθεσίες είναι συμπτωματική.

Σειρά: ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τίτλος πρωτούνου: THE SANCTUARY

Συγγραφέας: RAYMOND KHOURY

Copyright © Raymond Khoury, 2007

Copyright © 2008 για την ελληνική γλώσσα:

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ

Σόλωνος 98 – 106 80 Αθήνα. Τηλ.: 210 3661200, Fax: 210 3617791

<http://www.livanis.gr>

Παραγωγή: Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη

ISBN 978-960-14-1849-0

*Για τις εκπληκτικές μου κόρες,
τα ολοδικά μου ελιξίρια.*

Κανένας πατέρας δε θα μπορούσε να είναι πιο περήφανος.

Όταν ένας διακεκριμένος... επιστήμονας δηλώνει
ότι κάτι είναι δυνατό, έχει σχεδόν σίγουρα δίκιο.

Όταν δηλώνει ότι κάτι είναι αδύνατο,
έχει πιθανότατα άδικο.

ΑΡΘΟΥΡ ΚΛΑΡΚ

Tempus edax, homo edacior.

(Ο χρόνος καταβροχθίζει· ο άνθρωπος καταβροχθίζει ακόμα περισσότερο.)

ΑΡΧΑΙΑ ΡΩΜΑΪΚΗ ΡΗΣΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

I

Nápolη – Νοέμβριος 1749

Το εγκαίνιο ήταν σχεδόν ανεπαισθήτο, ωστόσο τον ξύπνησε.
Στην πραγματικότητα δεν ήταν αρκετά δυνατό για να ξυπνήσει κάποιον από βαθύ ύπνο, αλλά, πάλι, δεν είχε κοιμηθεί καλά εδώ και χρόνια.

Ακούστηκε σαν μέταλλο που τρίβεται πάνω σε πέτρα.

Μπορεί να μην ήταν τίποτα. Ένας αθώος ήχος του νοικοκυριού.
Κάποιος από τους υπηρέτες που ξεκινούσε την ημέρα του νωρίς.
Ίσως.

Από την άλλη, θα μπορούσε να είναι κάτι λιγότερο ευοίωνο. Όπως ένα ξίφος. Που έχει τυχαία έναν τοίχο.

Κάποιος είναι εδώ.

Ανακάθισε, στήνοντας αφτί όλο ένταση. Για μια στιγμή επικράτησε νεκρική ησυχία. Μετά άκουσε κάτι άλλο.

Βήματα.

Να ανεβαίνουν κλεφτά τα σκαλοπάτια από ψυχρό ασβεστόλιθο.
Στις παρυφές της συνείδησής του, αλλά σίγουρα αισθητά.

Και να πλησιάζουν.

Πετάχτηκε από το κρεβάτι και πήγε προς την μπαλκονόπορτα που έβγαζε σ' ένα μικρό μπαλκόνι στην πλευρά απέναντι από το τζά-

κι. Τράβηξε στο πλάι την κουρτίνα, άνοιξε αθόρυβα την πόρτα και γλίστρησε εξώ στον τσουχτερό νυχτερινό αέρα. Ο κλοιός του χειμώνα έσφιγγε γοργά πια και τα ξυπόλητα πόδια του ξεπάγιασαν πάνω στο ψυχρό πέτρινο δάπεδο. Έσκυψε πάνω από το κάγκελο και κοίταξε κάτω. Η αυλή του παλάτου ήταν τυλιγμένη σε ερεβώδες σκοτάδι. Συγκέντρωσε το βλέμμα του αναζητώντας μια αντανάκλαση, μια αστραπιαία κίνηση, αλλά δεν μπορούσε να δει κανένα σημάδι ζωής κάτω. Ούτε άλογα ούτε κάρα, ούτε θαλαμηπόλους ούτε υπηρέτες. Στην απέναντι πλευρά του δρόμου και πιο πέρα, τα περιγράμματα των άλλων σπιτιών μόλις που διακρίνονταν, φωτισμένα από πίσω από την πρώτη μαρμαρυγή της αυγής, που αχνοφαίνοταν πίσω από τον Βεζούβιο. Είχε δει τον ήλιο να ανατέλλει πίσω από το βουνό και το ίχνος του γκρίζου καπνού αρκετές φορές. Ήταν ένα μεγαλόπρεπο θέαμα που τον ενέπνεε, που συνήθως του έφερνε λίγη παρηγοριά, όταν δεν υπήρχαν πολλά άλλα που μπορούσαν να του την προσφέρουν.

Απόψε ήταν διαφορετικά. Μπορούσε να νιώσει το τσίμπημα μιας κακόβουλης ενέργειας στην ατμόσφαιρα.

Γύρισε βιαστικά μέσα και φόρεσε την περισκελίδα του κι ένα πουκάμισο, χωρίς να μπει στον κόπο να τα κουμπώσει. Υπήρχαν πιο πιεστικές ανάγκες. Έσπευσε στο έπιπλο με τα είδη ατομικής περιποίησης και άνοιξε το πάνω συρτάρι. Τα δάχτυλά του είχαν μόλις προλάβει να αγγίξουν τη λαβή του εγχειριδίου, όταν η πόρτα της κρεβατοκάμαράς του άνοιξε ορμητικά και τρεις άντρες χίμηξαν μέσα. Τα ξίφη τους ήταν ήδη τραβηγμένα. Στο αχνό φως της θράκας που ξεψυχούσε στο τζάκι διέκρινε επίσης το πιστόλι που κρατούσε ο μεσαίος άντρας.

Το φως τού ήταν αρκετό για να τον αναγνωρίσει. Και αμέσως κατάλαβε τι σήμαινε αυτή η εισβολή.

«Μην κάνεις καμιά ανοησία, Μονφερά», είπε τραχιά ο επικεφαλής των εισβολέων.

Ο άντρας που χρησιμοποιούσε το όνομα του μαρκησίου του Mov-

φερά ύψωσε τα χέρια του καθησυχαστικά και παραμέρισε προσεκτικά από το έπιπλο. Οι εισβολείς στάθηκαν στα δεξιά και τα αριστερά του με τα ξίφη τους υψωμένα απειλητικά μπροστά στο πρόσωπό του.

«Τι κάνετε εδώ;»

Ο Ραϊμόντο ντι Σάνγκρο έβαλε το σπαθί του στο θηκάρι του και άφησε το πιστόλι του στο τραπέζι. Άρπαξε μια καρέκλα και την έστειλε με μια κλοτσιά στο μαρκήσιο. Το κάθισμα χτύπησε σε μια εγκοπή του δαπέδου κι έπεισε με θόρυβο στο πλάι. «Κάθισε», φώναξε. «Υποψιάζομαι ότι αυτό θα μας πάρει κάποια ώρα».

Με τα μάτια καρφωμένα στον ντι Σάνγκρο, ο Μονφερά σήκωσε την καρέκλα από το πάτωμα και κάθισε διστακτικά. «Τι θέλεις;»

Ο ντι Σάνγκρο έσκυψε στο τζάκι και άναψε ένα κερί, που το χρησιμοποίησε για να ανάψει μια λάμπα λαδιού. Την ακούμπησε στο τραπέζι και ξαναπήρε το όπλο του, έπειτα έγνεψε με αυτό προς τους άντρες του να φύγουν. Εκείνοι κούνησαν τα κεφάλια τους καταφατικά και βγήκαν από το δωμάτιο κλείνοντας την πόρτα πίσω τους. Ο ντι Σάνγκρο τράβηξε κοντά του μια άλλη καρέκλα και κάθισε ιππαστί, πρόσωπο με πρόσωπο με το θήραμά του. «Γνωρίζεις πολύ καλά τι θέλω, Μονφερά», αποκρίθηκε σημαδεύοντας τον άντρα μοχθηρά με το δίκαννο πιστόλι του με πυριτόλιθο καθώς τον μελετούσε. Έπειτα πρόσθεσε φαρμακερά: «Και μπορείς ν' αρχίσεις με το αληθινό σου όνομα».

«Το αληθινό μου όνομα;»

«Ας μην παίζουμε παιχνίδια, μαρκέζε». Είπε την τελευταία λέξη κοροϊδευτικά, με έκφραση που ξεχείλιζε από συγκατάβαση. «Έβαλα να ελέγχουν τα χαρτιά σου. Είναι πλαστά. Στην πραγματικότητα κανένα από τα αόριστα ψήγματα πληροφοριών που αφήνεις να διαρρεύσουν σχετικά με το παρελθόν σου, από τη στιγμή που έφτασες εδώ, δε φαίνεται να περιέχει κανένα ίχνος αλήθειας».

Ο Μονφερά γνώριζε ότι ο κατήγορός του διέθετε όλα τα απα-

ραίτητα μέσα για να κάνει αυτού του είδους τις έρευνες. Ο Ραϊμόντο ντι Σάνγκρο είχε κληρονομήσει τον τίτλο του πρίντιπε ντι Σαν Σεβέρο –πρίγκιπα του Σαν Σεβέρο– στην τρυφερή ηλικία των δεκαέξι ετών, μετά τους θανάτους των δύο αδελφών του. Λογάριαζε το νεαρό Ισπανό βασιλιά της Νάπολης και της Σικελίας, τον Κάρολο Ζ', μεταξύ των φίλων και θαυμαστών του.

Πώς είναι δυνατό να παρεμμήνεσα τόσο πολύ αντό τον άνθρωπο; αναρωτήθηκε ο Μονφερά με ταχύτατα εντεινόμενο τρόμο. Πώς είναι δυνατό να παρεμμήνεσα τόσο πολύ αντό το μέρος;

Μετά από χρόνια βασάνων και αμφισβήτησης του εαυτού του, είχε τελικά εγκαταλείψει την αναζήτησή του στην Ανατολή και επιστρέψει στην Ευρώπη σχεδόν πριν από ένα χρόνο, ταξιδεύοντας για τη Νάπολη μέσω Κωνσταντινούπολης και Βενετίας. Δε σκόπευε να μείνει στην πόλη. Σχεδίαζε να συνεχίσει προς τη Μεσσήνη και από εκεί να σαλπάρει για την Ισπανία και, ίσως, να επιστρέψει στην πατρίδα του, την Πορτογαλία.

Στη σκέψη αυτή κοντοστάθηκε.

Πατρίδα.

Μια λέξη για τους άλλους, όχι γι' αυτόν. Μια κενή, κούφια λέξη, απαλλαγμένη ολοκληρωτικά από κάθε αντίχηση με το πέρασμα του χρόνου.

Η Νάπολη είχε επιφέρει μια ανάπauλα στις σκέψεις του να τα παρατήσει. Υπό τους Ισπανούς αντιβασιλείς είχε αναπυχθεί στη δεύτερη πόλη της Ευρώπης, μετά το Παρίσι. Ήταν επίσης τμήμα μιας νέας Ευρώπης που ανακάλυπτε, μιας Ευρώπης διαφορετικής από εκείνη που είχε αφήσει πίσω του. Ήταν ένας τόπος όπου οι ιδέες του Διαφωτισμού οδηγούσαν τους ανθρώπους σε ένα νέο μέλλον, ιδέες που ασπαζόταν και καλλιεργούσε στη Νάπολη ο Κάρολος Ζ', ο οποίος είχε υποστηρίξει το διάλογο, τη μάθηση και την πολιτισμική αντιπαράθεση. Ο βασιλιάς είχε ιδρύσει την Εθνική Βιβλιοθήκη, καθώς και το Αρχαιολογικό Μουσείο για να στεγάσει τα ευρήματα α-

πό τις θαμμένες πόλεις του Ηρακλείου και της Πομπηΐας, που είχαν ανακαλυφθεί πρόσφατα. Ένα επιπλέον θέλγητρο ήταν το γεγονός ότι ο βασιλιάς ήταν εχθρικός προς την Ιερά Εξέταση, την «πληγή» της προηγούμενης ζωής του Μονφερά. Επιφυλακτικός απέναντι στην επιρροή των Ιησουιτών, ο βασιλιάς είχε κάνει προσεκτικά βήματα για την καταστολή τους, πράγμα που είχε καταφέρει χωρίς να εγείρει την οργή του πάπα.

Κι έτσι ο ίδιος είχε επιστρέψει στο όνομα που είχε χρησιμοποιήσει στη Βενετία πριν από πολλά χρόνια, αυτό του μαρκησίου του Μονφερά. Το είχε βρει εύκολο να χαθεί στην έντονη δραστηριότητα της πόλης και στους επισκέπτες της. Αρκετές χώρες είχαν ιδρύσει ακαδημίες στη Νάπολη για να στεγάσουν το σταθερό ρεύμα ταξιδιωτών που έρχονταν για να μελετήσουν τις ρωμαϊκές πόλεις που είχαν ανασκαφτεί πρόσφατα. Σύντομα είχε αρχίσει να συναναστρέφεται λογίους, τόσο ντόπιους όσο και επισκέπτες απ' όλες τις γωνιές της Ευρώπης, ανθρώπους με φιλοπράγμονα νου, όπως ο δικός του.

Ανθρώπους σαν τον Ραϊμόντο ντι Σάνγκρο.

Φιλοπράγμων νους και με το παραπάνω.

«Όλα αυτά τα ψέματα», συνέχισε ο ντι Σάνγκρο ζυγιάζοντας το όπλο του με μια λάμψη αχαλίνωτης απληστίας στο βλέμμα. «Κι ωστόσο αξιοπερίεργα και μάλλον αλλόκοτα, αφού εκείνη η καλή ηλικιωμένη κυριούλα, η κοντέσα ντι Τσέρτζι, ισχυρίζεται ότι σε γνώριζε με αυτό ακριβώς το όνομα στη Βενετία, Μονφερά... πριν από πόσα χρόνια; Τριάντα; Περισσότερα;»

Το όνομα διαπέρασε τον ψευτομαρκήσιο σαν λεπίδα. Ξέρει. Όχι, δεν μπορεί να ξέρει. Όμως υποψιάζεται.

«Προφανώς το μυαλό αυτής της γιαγιάκας δεν είναι εκείνο που ήταν. Η φθορά του χρόνου δε θα χαριστεί σε κανέναν μας τελικά, έτσι δεν είναι;» συνέχισε ο ντι Σάνγκρο. «Όμως ως προς εσένα ήταν τόσο επίμονη, τόσο ξεκάθαρη, τόσο ανένδοτη και ανυποχώρητη σχετικά με το ότι δεν έκανε λάθος... που ήταν δύσκολο να απορρίψει κα-

νείς τα λεγόμενά της σαν παραληρηματικές ασυναρτησίες μιας γκιόσας. Κι έπειτα ανακάλυψα ότι μιλάς τα αραβικά σαν ντόπιος. Ότι γνωρίζεις την Κωνσταντινούπολη σαν την τοέπιη σου κι ότι έχεις ταξιδέψει σ' όλη την Ανατολή παριστάνοντας –άψογα, ή έτσι τουλάχιστον μου λένε– τον Άραβα σεϊχη. Πάρα πολλά μυστήρια για έναν άνθρωπο, μαρκέζε. Είναι ενάντια στη λογική – ή την πίστη».

Ο Μονφερά συνοφρυώθηκε μέσα του, μαστιγώνοντας νοερά τον εαυτό του που είχε έστω και σκεφτεί αυτό τον άνθρωπο ως ομοιδεάτη, ως πιθανό σύμμαχο. Που τον δοκίμαζε, τον διερευνούσε, έστω και μυστικά.

Ναι, τον είχε κρίνει ολότελα εσφαλμένα. Όμως, συλλογίστηκε, ίσως αυτό ήταν μοιραίο. Ίσως ήταν καιρός να απαλλαγεί από το βάρος που κουβαλούσε. Ίσως ήταν καιρός να εμπιστευτεί στον κόσμο το μυστικό του. Ίσως οι άνθρωποι μπορούσαν να βρουν έναν τρόπο να το χειριστούν με ευγένεια και μεγαλοψυχία.

Τα μάτια του ντι Σάνγκρο ήταν καρφωμένα πάνω του μελετώντας κάθε σύσπαση του προσώπου του. «Έλα, τώρα. Αναγκάστηκα να σηκωθώ απ' το κρεβάτι μου μες στη μαύρη νύχτα μόνο και μόνο για ν' ακούσω την ιστορία σου, μαρκέζε», είπε υπεροπτικά. «Και για να είμαι ειλικρινής μαζί σου, δε μ' ενδιαφέρει ιδιαίτερα ποιος πραγματικά είσαι ή από πού κατάγεσαι. Το μόνο που θέλω να μάθω είναι το μυστικό σου».

Ο Μονφερά κοίταξε τον ανακριτή του κατάματα. «Δε θέλεις να μάθεις, πρίν τοπε. Πίστεψέ με. Δεν είναι δώρο για κανέναν άνθρωπο. Είναι κατάρα, απλά και ξεκάθαρα. Μια κατάρα δίχως αναστολή».

Ο ντι Σάνγκρο δεν πτοήθηκε. «Γιατί δεν αφήνεις να το κρίνω εγώ αυτό;»

Ο Μονφερά έσκυψε προς το μέρος του άλλου. «Έχεις οικογένεια», είπε με φωνή υπόκωφη τώρα και απόμακρη. «Γυναίκα. Παιδιά. Ο βασιλιάς είναι φίλος σου. Τι περισσότερο θα μπορούσε να ζητήσει ένας άνθρωπος;»

Η απάντηση ήρθε με ανησυχητική ευκολία. «Περισσότερα. Από τα ίδια».

Ο Μονφερά κούνησε το κεφάλι του. «Πρέπει ν' αφήσεις τα πράγματα ως έχουν».

Ο ντι Σάνγκρο πλησίασε πιο κοντά στον αιχμάλωτό του. Τα μάτια του έκαιγαν με μια σχεδόν μεσσιανική παραφορά. «Άκουσέ με, μαρκέζε. Αυτή η πόλη, αυτό το ασήμαντο παιδί που είναι βασιλιάς... δεν είναι τίποτα. Αν αυτό που υποψιάζομαι ότι γνωρίζεις είναι αλήθεια, μπορούμε να γίνουμε αυτοκράτορες. Δεν καταλαβαίνεις; Οι άνθρωποι θα πουλάνε την ίδια τους την ψυχή για να το αποκτήσουν».

Ο ψευτομαρκήσιος δεν αμφέβαλε ούτε στιγμή γι' αυτό. «Αυτό είναι που φοβάμαι».

Η αναπνοή του ντι Σάνγκρο έγινε πιο βαριά εξαιτίας της ματαίωσης των προσδοκιών του, καθώς προσπαθούσε να σταθμίσει την αποφασιστικότητα του άλλου άντρα. Τα βλέφαρά του τρεμόπαιξαν καθώς φάνηκε να διακρίνει κάτι στο στήθος του Μονφερά που του ξύπνησε την περιέργεια. Έσκυψε απειλητικά πιο κοντά και άπλωσε το χέρι του πάνω από το τραπέζι, τραβώντας ένα μενταγιόν που κρεμόταν σε αλυσίδα μέσα από το ανοιχτό πουκάμισο του ψευτομαρκήσιου. Το χέρι του Μονφερά τινάχτηκε και άδραξε τον καρπό του ντι Σάνγκρο ακινητοποιώντας τον, αλλά ο πρίγκιπας ύψωσε γοργά το όπλο του και σήκωσε τον επικρουστήρα. Ο Μονφερά χαλάρωσε αργά τη λαβή του. Ο πρίγκιπας κράτησε το μενταγιόν στα δάχτυλά του μια στιγμή ακόμα κι έπειτα το απέσπασε ξαφνικά από το λαιμό του Μονφερά, σπάζοντας την αλυσίδα. Κράτησε το μενταγιόν πιο κοντά του, εξετάζοντάς το.

Ήταν ένα απέριττο στρογγυλό κόσμημα, μπρούντζινο, σαν μεγάλο νόμισμα, και είχε διάμετρο λίγο μεγαλύτερη από δύο δάχτυλα. Το μοναδικό του σχέδιο ήταν ένα φίδι στην μπροστινή του όψη, που ελισσούταν γύρω από τον εαυτό του δημιουργώντας ένα σχήμα σαν δα-

χτυλίδι, με το κεφάλι του στο επάνω μέρος του κύκλου που σχημάτιζε το σώμα του.

Το φίδι κατάπινε την ουρά του.

Ο πρίγκιπας κοίταξε τον Μονφερά ερωτηματικά. Το βλέμμα του φευτομαρκήσιου είχε σκληρύνει και δεν πρόδιδε τίποτα. «Βαρέθηκα να περιμένω, μαρκέζε», είπε ο ντι Σάγκρο απειλητικά με φωνή σφυριχτή σαν ερπετού. «Βαρέθηκα να προσπαθώ να βγάλω νόημα απ' αυτό», είπε τραχιά καθώς τα δάχτυλά του έσφιγγαν το μενταγιόν και το κουνούσαν θυμωμένα μπροστά στον Μονφερά, «βαρέθηκα τα αινιγματικά σου σχόλια, βαρέθηκα να προσπαθώ να ερμηνεύω όλες τις εσωτεριστικές αναφορές σου. Βαρέθηκα να ακούω περιγραφές για τις ερωτήσεις που κάνεις σε ορισμένους λογίους και ταξιδιώτες και να συνθέτω κομμάτι κομμάτι αυτό που πιστεύω πια ότι είναι η αλήθεια για σένα. Θέλω να μάθω. Απαιτώ να μάθω. Επομένως η επιλογή είναι δική σου. Μπορείς να μου πεις, εδώ, τώρα. Ή μπορείς να το πάρεις μαζί σου στον τάφο». Μετακίνησε το όπλο του ακόμα πιο κοντά. Η διπλή κάννη του πυροβόλου του απείχε τώρα λίγα μόνο εκατοστά από το πρόσωπο του αιχμαλώτου του. Άφησε την απειλή να αιωρηθεί για λίγο στον αέρα. «Όμως, αν πρόκειται να είναι αυτή η απόφασή σου», πρόσθεσε, «να πεθάνεις απόψε εδώ και να πάρεις τη γνώση σου μαζί σου, θα σου ζητήσω να αναλογιστείς ένα πράγμα: Τι σου δίνει το δικαίωμα να μας τη στερείς, να περιφρονείς τον κόσμο και να τον κρατάς σε άγνοια; Τι έχεις κάνει για να αξίζεις το δικαίωμα να κάνεις αυτή την επιλογή για όλους εμάς τους υπόλοιπους;»

Ήταν ένα ερώτημα που ο Μονφερά είχε υποβάλει στον εαυτό του πολλές φορές, ένα ερώτημα που είχε στοιχειώσει την ίδια του την ύπαρξη.

Στο μακρινό παρελθόν ένας άλλος άνθρωπος, ένας ηλικιωμένος άντρας τον οποίο είχε παρακολουθήσει να πεθαίνει, ένας φίλος που ο ίδιος είχε μάλιστα βοηθήσει –όπως πίστευε– να βρει το θάνατο, είχε κάνει αυτή την επιλογή για λογαριασμό του. Ξεψυχώντας, ο φίλος του

τον είχε αφήσει άναυδο λέγοντάς του ότι, παρά τις ελεεινές και αποτρόπαιες πράξεις του Μονφερά, μπορούσε να δει την απροθυμία και την αμφιβολία στα μάτια του. Κατά κάποιο τρόπο ο ηλικιωμένος ένιωθε σίγουρος ότι η ανδρεία, η ευγένεια και η εντιμότητα του νεαρού προστατευόμενού του εξακολουθούσαν να υπάρχουν, θαμμένες βαθιά μέσα του, καταπνιγμένες από ένα πλανεμένο αίσθημα του καθήκοντος. Στην πιο ζοφερή του ώρα, εκείνος ο φίλος είχε καταφέρει να βρει επαγγελία και σκοπό στη ζωή του νεαρού προστατευόμενού του, κάτι από το οποίο ο ίδιος ο ψευτομαρκήσιος είχε παραιτηθεί από καιρό. Και μαζί μ' αυτό είχε έρθει μια παραδοχή, μια αποκάλυψη και μια αποστολή που θα ανάλωνε όλη την υπόλοιπη ζωή του Μονφερά.

Η επιλογή είχε γίνει για λογαριασμό του. Το δικαίωμα να αποφασίζει του είχε κληροδοτηθεί από κάποιον πολύ πιο άξιο απ' όσο είχε ποτέ φανταστεί ότι θα ήταν ο ίδιος.

Όμως είχε ξαφνιάσει τον ίδιο του τον εαυτό.

Είχε κάνει το καλύτερο δυνατό, είχε προσπαθήσει όσο πιο σκληρά μπορούσε να ανακαλύψει τις σελίδες του αρχαίου κώδικα που έλειπαν και να αποσπάσει τα χαμένα μυστικά του βιβλίου.

Στην Πορτογαλία είχε κατορθώσει να ξεφύγει από τους κατηγόρους του. Είχε ψάξει στην Ισπανία και στη Ρώμη. Είχε ταξιδέψει στην Κωνσταντινούπολη κι ακόμα πιο πέρα, στην Ανατολή. Όμως δεν είχε βρει τίποτα που να προωθήσει την αναζήτησή του.

Είχε αποτύχει.

Είχε σκεφτεί ότι η επιστροφή στη χώρα όπου είχε γεννηθεί θα τον βοηθούσε να αποφασίσει ποιο θα ήταν το επόμενό του βήμα. Η παρεμβολή του ντι Σάνγκρο είχε διακόψει αυτά τα σχέδια. Και μέσα στην ομίχλη που θόλωνε το μυαλό του, ένα πράγμα φεγγοβιούσε με βεβαιότητα: ότι το να δείχνει περιφρόνηση στον άνθρωπο που ήταν καθισμένος απέναντί του και να τον κρατάει σε άγνοια ήταν μια επιλογή που έκανε ευχαρίστως.

Όσο για τον υπόλοιπο κόσμο... αυτό ήταν ένα άλλο ζήτημα.

«Λοιπόν;» είπε ο ντι Σάνγκρο κοφτά, με το χέρι του να κλονίζεται ελαφρά κρατώντας το πιστόλι.

Ο άντρας που αποκαλούσε τον εαυτό του Μονφερά τινάχτηκε από την καρέκλα του και ρίχτηκε στον αντίπαλό του, απλώνοντας το χέρι του και απωθώντας το πιστόλι τη στιγμή ακριβώς που ο ντι Σάνγκρο πατούσε τη σκανδάλη. Η εκρηκτική ύλη εξερράγη με έναν εκκωφαντικό κρότο καθώς οι δύο άντρες πάλευαν για την κατοχή του όπλου· η μολυβένια σφαίρα βγήκε από το ακροφύσιο της επάνω κάννης και πέρασε σφυρίζοντας δίπλα από το αφτί του Μονφερά πριν καρφωθεί στα φατνώματα του τοίχου πίσω του. Οι δύο άντρες έπεσαν βίαια πάνω στο τραπέζι δίπλα στο τζάκι, συνεχίζοντας να αναμετριούνται για το όπλο καθώς η πόρτα της κρεβατοκάμαρας άνοιγε ορμητικά. Τα πρωτοπαλίκαρα του ντι Σάνγκρο χίμηξαν μέσα με τα ξίφη υψωμένα. Ο Μονφερά έπιασε τη στιγμιαία απόσπαση της προσοχής στα μάτια του αντιπάλου του και την εκμεταλλεύτηκε με μια βίαιη ανάποδη αγκωνιά που πέτυχε τον πρίγκιπα στο λαιμό. Ο ντι Σάνγκρο οπισθοχώρησε από τη σφοδρότητα του χτυπήματος, ξεσφίγγοντας αρκετά το χέρι του πάνω στη λαβή του πιστολιού ώστε να του το αρπάξει ο Μονφερά. Εκείνος έσπρωξε πέρα τον πρίγκιπα και ύψωσε το πιστόλι, περιστρέφοντας την κάννη και σηκώνοντας τον επικρουστήρα καθώς απομακρυνόταν από τον πρώτο μπράβο, που του ριχνόταν ήδη, και πυροβόλησε. Η σφαίρα χτύπησε τον επιτιθέμενο κατάστηθα, κάνοντάς τον να στραφεί απότομα προς τα πλάγια και να σωριαστεί στο δάπεδο στα πόδια του Μονφερά.

Ο Μονφερά εκσφενδόνισε το άδειο πιστόλι καταπάνω στον δεύτερο επιτιθέμενο και σήκωσε γοργά το ξίφος του πεσμένου άντρα.

Ο πρίγκιπας είχε συνέλθει κάπως και παρά το γεγονός ότι δεν είχε ανακτήσει πλήρως την ευστάθειά του τράβηξε το δικό του ξίφος. «Μην τον σκοτώσεις», είπε μέσα από τα δόντια του προχωρώντας με προφύλαξη για να πάει κοντά στο δεύτερο μπράβο του. «Τον χρειάζομαι ζωντανό... προς το παρόν».

Ο Μονφερά έσφιξε το ξίφος και με τα δυο του χέρια, κρατώντας το υψωμένο σε θέση άμυνας, κουνώντας το δεξιά κι αριστερά για να κρατήσει τους επιτιθέμενους σε απόσταση. Οι δύο αντίπαλοί του ήταν ανυπόμονοι και, όπως τον είχε διδάξει η πείρα, η αυτοκυριαρχία ήταν εξίσου αποτελεσματικό όπλο με το ξίφος. Θα περίμενε να κάνουν κάποιο λάθος. Ο μπράβος ανυπομονούσε να αποδείξει την αξία του και επιτέθηκε απερίσκεπτα. Ο Μονφερά ανέκοψε το χτύπημα με το σπαθί του και κλότσησε τον άντρα με όλη του τη δύναμη, πετυχαίνοντας με το ξυπόλητο πόδι του το μηρό του άλλου. Ο άντρας ούρλιαξε από τον πόνο και με την άκρη του ματιού του ο Μονφερά πρόσεξε ότι ο πρίγκιπας είχε μείνει πίσω, συνετά. Αποφάσισε να μείνει στον μπράβο και ταλάντευσε το σπαθί του, χτυπώντας τη λάμα του παραπαίοντος άντρα με όλη τη σφοδρότητα της δικής του και τινάζοντάς τη από το χέρι του. Ο πρίγκιπας ξεφώνισε θυμωμένος και όρμησε προς τα εμπρός, μπαίνοντας στο δρόμο του Μονφερά, του οποίου το ξίφος χρειαζόταν τώρα αλλού. Ο Μονφερά κατάφερε να απωθήσει τον μπράβο με μια κλοτσιά πριν στραφεί βιαστικά να αντιμετωπίσει τον ντι Σάνγκρο. Ο μπράβος οπισθοχώρησε τρεκλίζοντας, έπεισε πάνω στο τραπέζι κι από κει γλίστρησε μέσα στο μεγάλο τζάκι. Σπίθες και θράκα τινάχτηκαν από την εστία και ο άντρας κραύγασε από τον πόνο του καμένου του χεριού, με το οποίο είχε προσπαθήσει να ανακόψει την πτώση του. Ο Μονφερά είδε το μανίκι του μπράβου ν' αρπάζει φωτιά την ίδια στιγμή που η λάμπα, που είχε πέσει από το τραπέζι, άναβε ένα φλεγόμενο διάδρομο στο χαλί.

Ο ψευτομαρκήσιος πάσχισε να αποκρούσει την αναζωπύρωση των χτυπημάτων του ντι Σάνγκρο, αλλά οι φλόγες από το χαλί θεριεψαν κι άρχισαν να γλείφουν τη βαριά βελούδινη κουρτίνα πριν την καταπούν ολοκληρωτικά. Η ζέστη και ο καπνός στην κρεβατοκάμαρα θύμιζαν κόλαση, όμως ο πρίγκιπας συνέχισε να μάχεται αδυσώπητα και ξάφνιασε τον Μονφερά μ' ένα βίαιο χτύπημα που τίνα-

ξε το ξίφος από τα χέρια του. Ο Μονφερά πισωπάτησε προσπαθώντας να αποφύγει την αιχμή της σπάθας του ντι Σάνγκρο, που τώρα κρεμόταν απειλητικά υπερβολικά κοντά στο λαιμό του. Μέσα από τον καπνό που υψωνόταν στην κάμαρα πρόσεξε ότι ο νταής με το καμένο χέρι είχε καταφέρει να σβήσει τις φλόγες από το πανωφόρι του και ετοιμαζόταν να ξαναμπεί στη συμπλοκή. Ο μπράβος κινήθηκε πλαγίως, τοποθετώντας τον εαυτό του δίπλα στην πόρτα της κρεβατοκάμαρας για να εμποδίσει κάθε απόπειρα διαφυγής του Μονφερά.

Ο Μονφερά ήξερε πως ήταν μόνος και άοπλος και αντιμετώπιζε δύο και οπλισμένους.

Ρίχνοντας νευρικές ματιές δεξιά κι αριστερά, είδε μια πιθανή διέξοδο και αποφάσισε να το διακινδυνεύσει. Ύψωσε τα χέρια του και προχώρησε πλαγίως προς τη φλεγόμενη κουρτίνα με τα μάτια του καρφωμένα στον ντι Σάνγκρο.

«Πρέπει να σβήσουμε τη φωτιά πριν εξαπλωθεί στους άλλους ορόφους», φώναξε ο Μονφερά πλησιάζοντας με προφύλαξη προς την κουρτίνα.

«Στο διάβολο οι άλλοι όροφοι», πέταξε ο ντι Σάνγκρο οργισμένος, «αρκεί να μη χαθεί στις φλόγες αυτό που ζέρεις».

Ο Μονφερά είχε καταφέρει, αργά και προσεκτικά, να φτάσει ως τη φλεγόμενη κουρτίνα. Το πεταμένο μισοκαμένο πανωφόρι του μπράβου κείτονταν εκεί σιγοκαίγοντας. Ο Μονφερά έκανε την κίνησή του. Άρπαξε το πανωφόρι και χρησιμοποιώντας το σαν προστασία για τα χέρια του έπιασε την κουρτίνα και την οπέοπασε από το κουρτινόξυλο μ' ένα τράβηγμα πριν την πετάξει στον ντι Σάνγκρο και το λακέ του. Ο φλεγόμενος μανδύας προσγειώθηκε βαριά πάνω στον άνθρωπο του πρίγκιπα, που ούρλιαξε τρομοκρατημένος, προσπαθώντας μανιασμένα να τινάξει την κουρτίνα από πάνω του. Τον τύλιξε στην πύρινη αγκαλιά της, ώσπου κατάφερε να τον ρίξει στο πάτωμα, όπου όρθωσε ένα φράγμα φωτιάς ανάμεσα στους εισβολείς

και στο θήραμά τους. Ο Μονφερά δεν περίμενε. Άνοιξε μ' ένα βίαιο τράβηγμα την μπαλκονόπορτα και όρμησε έξω μέσα στη νύχτα.

Μετά την έντονη ζέστη της κρεβατοκάμαρας, ο ψυχρός αέρας που ερχόταν από τον κόλπο τον χτύπησε σαν χαστούκι. Ρίχνοντας μια βιαστική ματιά μέσα, είδε τον ντι Σάνγκρο και το μισοκαμένο μπράβο του να ποδοπατάνε πυρετωδώς τις φλόγες και να προσπαθούν να τις παρακάμψουν για να τον ακολουθήσουν. Ο ντι Σάνγκρο σήκωσε το βλέμμα του και το κάρφωσε στα μάτια του Μονφερά. Ο Μονφερά κούνησε το κεφάλι του σε χαιρετισμό και με την ψυχή στο στόμα σκαρφάλωσε στο κάγκελο και πήδηξε.

Προσγειώθηκε μ' ένα γδούπο στο μπαλκόνι μιας κάμαρας του κάτω ορόφου. Η πτώση τού προκάλεσε μια δυνατή σουβλιά πόνου που διαπέρασε το σαγόνι και τα δόντια του και κροτάλισε μέσα στο κεφάλι του. Έδιωξε το ενοχλητικό αίσθημα κουνώντας πέρα δώθε το κεφάλι του και σηκώθηκε όρθιος μ' ένα τίναγμα, σκαρφαλώνοντας στο κάγκελο από χυτοσίδηρο και πηδώντας στη στέγη που προεξείχε δύο ορόφους χαμηλότερα τη στιγμή ακριβώς που ο ντι Σάνγκρο κατάφερνε να βγει στο μπαλκόνι.

«Πιάστε τον», φώναξε ο ντι Σάνγκρο μέσα στο σκοτάδι, καθώς στεκόταν εκεί με τις φλόγες να τον φωτίζουν από πίσω σαν δαίμονα της κόλασης.

Ο Μονφερά κοίταξε προς τα κάτω την είσοδο του παλάτου και διέκρινε δύο άντρες που έβγαιναν τρέχοντας μες στο σκοτάδι, με τις σιλουέτες τους να διαγράφονται κόντρα στο φως που διέχεε η λάμπα που κρατούσε ο ένας από αυτούς. Σκαρφάλωσε με δυσκολία σε μια στέγη κι από κει πήδηξε στη σκεπή ενός εφαπτόμενου κτιρίου, στέλνοντας κεραμίδια να κατρακυλήσουν κροταλίζοντας στο έδαφος. Κοίταξε τις στέγες και τις καμινάδες μπροστά του, χαρτογραφώντας νοερά τη διαδρομή διαφυγής. Μέσα στο σκοτάδι του πυκνού ιστού των κτιρίων της πόλης, ήξερε ότι μπορούσε να διαφύγει από τους διώκτες του και να εξαφανιστεί.

Εκείνο που τον απασχολούσε περισσότερο ήταν αυτό που γνώριζε ότι θα επακολουθήσει.

Μόλις θα ξανάπαιρνε τον πολύτιμο θησαυρό που φύλαγε κρυμμένο σε ασφαλές σημείο, μακριά από το παλάτσο του –μια προφύλαξη που έπαιρνε πάντοτε–, θα έπρεπε να φύγει.

Θα έπρεπε να βρει νέο όνομα και νέα πατρίδα.

Να επινοήσει ξανά τον εαυτό του. Για μία ακόμα φορά.

Το είχε ξανακάνει.

Θα το ξανάκανε.

Ακούσε τον ντι Σάνγκρο να κραυγάζει «Μονφερά!» μέσα στη νύχτα σαν δαιμονισμένος. Ήξερε πως δεν ήταν η τελευταία φορά που τον έβλεπε. Ένας άνθρωπος σαν τον ντι Σάνγκρο δε θα παραιτούνταν τόσο εύκολα. Είχε προσβληθεί από μια αθεράπευτη απληστία που, από τη στιγμή που καταλάμβανε έναν άνθρωπο, δεν τον άφηνε πλέον σε ησυχία.

Αυτή η σκέψη έκανε τον Μονφερά να παγώσει μέχρι το κόκαλο καθώς ξεγλιστρούσε μέσα στη νύχτα.

II

Βαγδάτη – Απρίλιος 2003

«ΚΥΡΙΕ, ΜΟΛΙΣ ΥΠΕΡΒΗΚΑΜΕ ΤΗ ΔΙΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΛΕΠΤΩΝ».

Ο ίλαρχος Έρικ Ράκερ της Πρώτης Επιλαρχίας του Έβδομου Συντάγματος Ιππικού-Τεθωρακισμένων συμβουλεύτηκε το ρολόι του και έγνεψε καταφατικά. Κοίταξε τα πρόσωπα γύρω του, βρόμικα και τοιτωμένα, με τον ιδρώτα να στάζει. Δεν ήταν ούτε δέκα το πρωί κι ο ήλιος τούς πυρπολούσε ήδη με φονική ζέστη. Ο βαρύς προστατευτικός εξοπλισμός δε βοηθούσε καθόλου, αφού η θερμοκρασία ή-

ταν σαράντα τρεις βαθμοί Κελσίου υπό σκιάν. Όμως δεν μπορούσαν να κάνουν χωρίς αυτόν.

Η προθεσμία είχε λήξει.

Ήταν ώρα να μπουν.

Με απόκοσμο συγχρονισμό, ένα κάλεσμα σε προσευχή από έναν κοντινό μιναρέ διαπέρασε το γεμάτο σκόνη αποπνικτικό αέρα. Ο Ράκερ άκουσε ένα τρίξιμο πίσω του. Σήκωσε το βλέμμα του και είδε μια ηλικιωμένη με μισά γκρίζα μισά βαμμένα με χένα μαλλιά να σκύβει από ένα παράθυρο σ' ένα σπίτι απέναντι από το στόχο. Τον κοίταξε διερευνητικά με βλοσυρά άψυχα μάτια πριν κλείσει τα παντζούρια.

Της έδωσε μερικές στιγμές για να βρει καταφύγιο κάπου πιο βαθιά μέσα στο σπίτι κι έπειτα, με ένα κοφτό νεύμα στον αξιωματικό επιχειρήσεων, ξεκίνησε την επίθεση.

Μια χειροβομβίδα Μαρκ 19 που εκτοξεύτηκε από το πρώτο στρατιωτικό όχημα Χάμβι πέρασε σφυρίζοντας πάνω από το φαρδύ δρόμο και διέλυσε την κεντρική πύλη προς τον περίβολο. Ουλαμαγοί όρμησαν μέσα με καμιά εικοσαριά στρατιώτες που τους ακολούθησαν κατά πόδας και αμέσως δέχτηκαν πυρά ελαφρών όπλων. Σφαίρες έσκαγαν γύρω τους καθώς εκείνοι αναπτύσσονταν σε ριπιδοειδή διάταξη στο προαύλιο και ελίσσονταν για να βρουν κάλυψη πίσω από οπιδήποτε μπορούσαν. Δύο άντρες έπεσαν πριν καταφέρουν οι υπόλοιποι να βρουν ασφαλείς θέσεις στα δεξιά και τα αριστερά της πόρτας εισόδου του σπιτιού. Σύντομα εξαπέλυσαν έναν καταιγισμό πυρών πάνω στο σπίτι για κάλυψη, ενώ οι τραυματίες μεταφέρονταν γιοργά έξω, στη σχετική ασφάλεια του δρόμου, από άντρες με μεγάλους δικέφαλους και μεγαλύτερες καρδιές.

Η μπροστινή πόρτα του σπιτιού ήταν αμπαρωμένη, τα παράθυρά του σφραγισμένα. Μέσα στα επόμενα είκοσι δύο λεπτά ανταλλάχτηκαν χιλιάδες βολές, αλλά η πρόοδος που σημειώθηκε ήταν μικρή. Άλλος ένας στρατιώτης χτυπήθηκε, καθώς το αυτοκίνητο πίσω

από το οποίο ήταν σκυμμένος δέχτηκε καταιγισμό σφαιρών από το σπίτι.

Ο Ράκερ έδωσε διαταγή υποχώρησης. Το σπίτι ήταν περικυκλωμένο. Οι άντρες που βρίσκονταν μέσα δε θα πήγαιναν πουθενά.

Ο χρόνος ήταν με το μέρος του.

Όπως τόσο πολλά από τα άλλα που ακολούθησαν, όλα είχαν ξεκινήσει με μια απρόσκλητη επίσκεψη.

Εκείνο το αποπνικτικά ζεστό απόγευμα ένας μεσόκοπος άντρας με κουρελιασμένο κοστούμι και μια λωρίδα λεκιασμένου υφάσματος τυλιγμένη στο κεφάλι του είχε πλησιάσει τους στρατιώτες που επάνδρωναν την πύλη του Κτιρίου Επιχειρήσεων Πεδίου του Στρατοπέδου Κυνηγός Κεφαλών. Ανησυχώντας μήπως τον αντιληφθούν να πιάνει φιλίες με τον εχθρό, μιλούσε σιγανά και βιαστικά. Οι στρατιώτες τον κράτησαν σε ασφαλή απόσταση, ενώ κάλεσαν έναν ντόπιο που χρησιμοποιούσαν ως διερμηνέα. Ο διερμηνέας άκουσε τους ισχυρισμούς του άντρα και τους είπε ότι έπρεπε να τον αφήσουν να μπει μόλις τον περνούσαν από έλεγχο για εκρηκτικά. Έπειτα μπήκε βιαστικά στο στρατόπεδο για να προειδοποιήσει το διοικητή.

Ο άντρας είχε πληροφορίες σχετικά με το πού βρισκόταν ένα «πρόσωπο ενδιαφέροντος».

Το κυνήγι είχε ξεκινήσει.

Ο εντοπισμός της σπείρας των σκληροπυρηνικών μπαθιστών του Σαντάμ αποτελούσε προτεραιότητα για τους στρατιωτικούς στο Ιράκ. Η επιχείρηση-αστραπή είχε επιτύχει την κατάληψη της πόλης νωρίτερα και με πολύ μεγαλύτερη ευκολία απ' ό,τι αναμενόταν, αλλά οι περισσότεροι από τους «κακούς» είχαν διαφύγει από την πόλη. Ελάχιστοι από την τράπουλα των πενήντα πέντε πλέον καταζητούμενων Ιρακινών –όχι ο ίδιος ο Άσος Σπαθί, ούτε οι δύο γιοι τους– είχαν συλληφθεί ή σκοτωθεί μέχρι τότε.

Προστατευμένος και ασφαλής σε μια αίθουσα ενημέρωσης της βάσης, ο άντρας με το κάλυμμα κεφαλής ήταν ταραγμένος καθώς μιλούσε. Κάτι περισσότερο από ταραγμένος. Ήταν ξεκάθαρα τρομοκρατημένος. Ο διερμηνέας το επισήμανε αυτό στο διοικητή, που δεν έδωσε και μεγάλη σημασία στο γεγονός. Γι' αυτόν ήταν αναμενόμενο. Αυτός ο λαός είχε ζήσει υπό μια τερατώδη και ανηλεή δικτατορία επί δεκαετίες. Το να καταδίδουν έναν από τους βασανιστές τους δεν ήταν ακριβώς συνηθισμένο εγχείρημα.

Ο διερμηνέας δεν ήταν και τόσο σίγουρος.

Ο διοικητής της βάσης ένιωσε απογοητευμένος διαπιστώνοντας ότι το μέλος του καθεστώτος που κατέδιδε ο άντρας με το κάλυμμα κεφαλής δε συγκαταλεγόταν στη λίστα του Πενταγώνου των πλέον καταζητούμενων ατόμων. Μάλιστα κανείς δεν τον είχε ακουστά. Δε γνώριζαν τίποτα απολύτως γι' αυτόν.

Ο άντρας με το κάλυμμα κεφαλής δε γνώριζε καν το όνομά του. Αναφερόταν σ' αυτόν μόνο ως ο «χακίμ».

Ο γιατρός.

Ακόμα και κουρνιασμένος στην ασφάλεια της προωθημένης βάσης επιχειρήσεων, κατάφερνε να ξεστομίσει τη λέξη μόνο με τρομαγμένη και σιγανή φωνή.

Δεν είχε κάποιο όνομα να τους δώσει. Δεν είχε πολλές σαφείς λεπτομέρειες, παρά μόνο το ότι πριν από την εισβολή έβλεπαν άντρες σε αυτοκίνητα με φιμέ τζάμια, που έμοιαζαν υπηρεσιακά, να μπαίνουν στον περίβολο μέσα στη νύχτα. Ακόμα και ο ίδιος ο ατρόμητος ηγέτης είχε πάει να τον δει μερικές φορές.

Δεν μπορούσε, στην πραγματικότητα, καν να τον περιγράψει, με εξαίρεση μια ανατριχιαστική λεπτομέρεια που κίνησε το ενδιαφέρον όλων όσοι βρίσκονταν στο δωμάτιο: ο χακίμ δεν ήταν Ιρακινός· δεν ήταν καν Άραβας.

Ήταν Δυτικός.

Και σίγουρα δεν υπήρχαν Δυτικοί στην τράπουλα.

Μάλιστα μόνο ένα άτομο στη λίστα δεν ανήκε στους στρατιωτικούς ή στην κυβέρνηση. Το περίεργο ήταν ότι το άτομο αυτό ήταν επίσης η μοναδική ντάμα στην τράπουλα – από βιολογικής απόψεως τουλάχιστον. Το τραπουλόχαρτο στην κατώτατη βαθμίδα της τράπουλας ήταν μια γυναίκα, μια επιστήμων ονόματι Χιούντα Αμάς, γνωστή με το παρωνύμιο Κυρία Άνθραξ, κόρη ενός πρώην υπουργού Άμυνας και, σύμφωνα με φήμες, επικεφαλής του προγράμματος βιολογικών όπλων του Ιράκ.

Υπήρχαν όλα τα στοιχεία. Γιατρός. Οικείος του Σαντάμ. Δυτικός. Τρομοκρατημένος ντόπιος. Ήταν αρκετά για ν' αρχίσει να κυλάει η μπάλα.

Την ίδια κιόλας νύχτα ζητήθηκαν και παραδόθηκαν πληροφορίες.

Εκπονήθηκαν σχέδια.

Με το πρώτο φως της ημέρας ο Ράκερ και οι άντρες του είχαν αποκλείσει τον εξωτερικό κλοιό με δυνάμεις εδάφους και τεθωρακισμένα οχήματα. Η θέση-στόχος, όπως την είχε προσδιορίσει ο ντόπιος, ήταν ένα τριώροφο τσιμεντένιο σπίτι στο μέσο της συνοικίας Σανταμίγια της Βαγδάτης. Η περιοχή δεν ήταν ανέκαθεν γνωστή με αυτό το όνομα. Κάποτε ήταν μια οικληρή γειτονιά. Ο Σαντάμ είχε μεγαλώσει στους βίαιους δρόμους της, είχε πάει εκεί σχολείο, εκεί είχε σφυρηλατήσει τη μοναδική του στάση στη ζωή. Αφού είχε γίνει κυρίαρχος της χώρας, είχε φέρει μπουλντόζες και είχε ισοπεδώσει ολόκληρη την περιοχή, για να την αναπτύξει ξανά ως μια κλειστή κοινότητα με επιβλητικά νεοτεριστικά σπίτια από μπετόν και τούβλα χτισμένα πίσω από στεγασμένα μονοπάτια περιπάτου και ουσιαστικά απομονωμένη με τείχη από την υπόλοιπη πόλη. Η περιοχή πήρε το όνομά του και έγινε εστία όλων εκείνων που κρίθηκαν άξιοι. Η επιλαρχία είχε την ευθύνη της Σανταμίγια από τη στιγμή που τα στρατεύματα κατέλαβαν τη Βαγδάτη, και την αντιμετώπιζαν με προσοχή, δεδομένης της ολοφάνερης αποστροφής προς τις δυνάμεις ει-

σιβολής των πιστών της κυβέρνησης του Σαντάμ, που εξακολουθούσαν να ζουν εκεί.

Οι ένοπλοι άντρες των ουλαμών κατέλαβαν τις θέσεις τους, οι ελεύθεροι σκοπευτές τοποθετήθηκαν στα κατάλληλα σημεία. Η επίθεση ήταν έτοιμη να ξεκινήσει.

Ο Ράκερ είχε χρησιμοποιήσει, σύμφωνα με τη συνήθη διαδικασία που είχε υιοθετηθεί πρόσφατα σε τέτοιες περιπτώσεις, την προσέγγιση «δημιουργώ κλοιό και χτυπάω». Μόλις σιγούρεψαν την περίμετρο, ομάδες στρατιωτών είχαν προωθηθεί προς το σπίτι και είχαν γνωστοποιήσει την παρουσία τους. Ένας διερμηνέας, χρησιμοποιώντας ντουντούκα, πληροφόρησε εκείνους που βρίσκονταν μέσα ότι είχαν δέκα λεπτά περιθώριο για να βγουν έξω με τα χέρια ψηλά.

Δέκα λεπτά αργότερα είχαν ανοίξει οι πύλες της κόλασης.

Όσο το πλήρωμα των ασθενοφόρων ελικοπτέρων φρόντιζε τους τραυματίες, ο Ράκερ έδωσε εντολή να «ετοιμάσουν το στόχο», για να ελαχιστοποιήσουν τον αριθμό των περαιτέρω θυμάτων κατά την αναπόφευκτη δεύτερη απόπειρα εισόδου. Δύο ελικόπτερα Kiόουα OH-58D πέταξαν μέσα και έριξαν μια βροχή από ρουκέτες και πυρά πυροβόλων όπλων πάνω στο σπίτι, ενώ οι δυνάμεις εδάφους εξαπέλυναν κι άλλες Μαρκ 19 και μερικούς πιο ισχυρούς αντιαρματικούς πυραύλους AT-4 από εκτοξευτήρες ώμουν.

Κάποια στιγμή όλοι οι ήχοι από το σπίτι έπαψαν.

Ο Ράκερ ξανάστειλε μέσα τους άντρες του, μόνο που αυτή τη φορά δύο τεθωρακισμένα οχήματα προχωρούσαν μπροστά τους με τα πολυβόλα διαμετρήματος 0,50 να καπνίζουν. Σύντομα αντιλήφθηκε ότι ο στόχος ήταν παραπάνω από καλά προετοιμασμένος. Οι άντρες του μπήκαν με πολύ μικρή δυσκολία μέσα, όπου βρήκαν αρκετά πτώματα και ήρθαν αντιμέτωποι μόνο με τρεις μόνους και σοκαρι-

σμένους από το βομβαρδισμό στρατιώτες της Δημοκρατικής Φρουράς του Σαντάμ, που οδηγήθηκαν γρήγορα έξω.

Ανακούφιση των κατέκλυσε όταν άκουσε τις κραυγές «Ελεύθερο» από τον ασύρματο. Οι πρωθημένες στρατιωτικές του δυνάμεις είχαν επιβεβαιώσει το γενικό έλεγχο της τοποθεσίας.

Ο Ράκερ προχώρησε στο εσωτερικό του σπιτιού του χακίμ καθώς τα πτώματα τοποθετούνταν στη σειρά για αναγνώριση. Κοίταξε τα ρυπαρά αιματοβαμμένα πρόσωπά τους και συνοφρυώθηκε. Ήταν φανερό ότι όλοι ήταν ντόπιοι, Ιρακινοί, πεζικάριοι που είχαν από καιρό εγκαταλειφθεί από τους διοικητές τους. Ζήτησε να φέρουν μέσα τον άντρα με το κάλυμμα κεφαλής. Ο πληροφοριοδότης οδηγήθηκε μέσα υπό αυστηρή φρούρηση και του επιτράπηκε να επιθεωρήσει τους νεκρούς. Με κάθε έναν που εξέταζε κουνούπει το κεφάλι του αρνητικά, ενώ ο φόβος του γινόταν ολοένα πιο έκδηλος με κάθε αρνητική αναγνώριση.

Ο χακίμ δε βρέθηκε πουθενά.

Ο Ράκερ κατσούφιασε. Η επιχείρηση είχε απαιτήσει σημαντικές δαπάνες, τρεις από τους άντρες του είχαν τραυματιστεί, ο ένας απ' αυτούς σοβαρά, κι απ' ότι έδειχνε όλα αυτά είχαν γίνει για το τίποτα. Ήταν έτοιμος να διατάξει μία ακόμα προσεκτική έρευνα, όταν μια φωνή, που αναγνώρισε ότι ανήκε στο λοχία Τζες Έντισον, ακούστηκε μέσα από τα παράσιτα του ασυρμάτου.

«Κύριε». Η φωνή του Έντισον είχε ένα ανησυχητικό τρεμούλιασμα που ο Ράκερ δεν είχε ξανακούσει. «Νομίζω πως πρέπει να το δείτε αυτό».

Ο Ράκερ και ο αξιωματικός επιχειρήσεων ακολούθησαν έναν ουλαμαγό στον εσωτερικό προθάλαμο του σπιτιού, απ' όπου τα μεγαλόπρεπα μαρμάρινα σκαλιά ανέβαιναν στους χώρους των υπνοδωματίων στο επάνω πάτωμα. Μια πλαϊνή πόρτα οδηγούσε στο υπόγειο. Χρησιμοποιώντας φακούς για να φωτίσουν τη σκάλα, που δεν είχε παράθυρα, οι τρεις άντρες κατέβηκαν προσεκτικά τα σκαλοπάτια και

συναντήθηκαν με τον Ἐντισόν και κάνα δυο άντρες του Δεύτερου Ουλαμού. Ο Ἐντισόν κατηγύθυνε τη δέσμη του φακού του προς το σκοτάδι και τους οδήγησε στο διάδρομο.

Αυτό που βρήκαν δεν ήταν ακριβώς ένα συνηθισμένο δωμάτιο ψυχαγωγίας.

Εκτός κι αν το όνομά σου ήταν Γιόζεφ Μένγκελε.*

Το υπόγειο κάλυπτε όλη την επιφάνεια του σπιτιού και της εξωτερικής αυλής. Τα πρώτα λίγα δωμάτια που βρήκαν δεν ήταν ιδιαίτερα ενοχλητικά. Το πρώτο ήταν γραφείο. Απ' ό,τι έδειχνε, είχε εκκενωθεί βιαστικά. Σκισμένα χαρτιά κάλυπταν το πάτωμα και μια μικρή στοίβα καμένων βιβλίων κείτονταν σε ένα σωρό από μαύρες στάχτες και υπολείμματα βιβλιοδεσίας σε μια γωνιά. Το επόμενο δωμάτιο ήταν ένα μεγάλο λουτρό και δίπλα υπήρχε ένα άλλο δωμάτιο, με καναπέδες και μια μεγάλη τηλεόραση.

Το δωμάτιο όπου μπήκαν μετά ήταν πολύ μεγαλύτερο. Ήταν ένα πλήρες χειρουργείο. Οι εγκαταστάσεις και ο χειρουργικός εξοπλισμός ήταν υπερσύγχρονης τεχνολογίας. Η σχετική του καθαριότητα διέψευδε τη ρυπαρή κατάσταση του υπόλοιπου σπιτιού. Προφανώς οι φρουροί που επάνδρωναν το σπίτι δεν είχαν επιχειρήσει να μπουν εκεί μέσα. Ίσως από επιλογή. Ίσως από φόβο.

Το δάπεδο ήταν υγρό από ένα γαλαζωπό υγρό. Ο Ράκερ και η ομάδα του ακολούθησαν τον Ἐντισόν με τις μπότες τους να τρίζουν πάνω στις υγρές πέτρινες πλάκες. Οδηγήθηκαν σε ένα εργαστήριο όπου, σε ένα λευκό έπιπλο με συρτάρια από φορμάικα κατά μήκος του μακριού τοίχου του δωματίου, υπήρχε μια σειρά από καθαρά δοχεία γεμάτα με ένα γαλαζοπράσινο διάλυμα. Μερικά από αυτά ήταν θρυμματισμένα με έναν τρόπο που έμοιαζε με προσπάθεια βιαστικής συγκάλυψης στην τύχη. Τα άλλα ήταν ακέραια.

Ο Ράκερ και ο ουλαμαγός πλησίασαν για να ρίξουν μια πιο προ-

---

* Ναζί γιατρός στο Άουσβιτς, γνωστός για τις απάνθρωπες μεθόδους του. (Σ.τ.Ε.)

σεκτική ματιά. Σωληνάκια τροφοδοτούσαν το υγρό και μέσα στα ακέραια δοχεία αιωρούνταν ανθρώπινα όργανα: εγκέφαλοι, μάτια, καρδιές και κάποια πιο μικρά σωματικά μέρη που ο Ράκερ δεν μπορούσε να αναγνωρίσει. Εκεί κοντά υπήρχε ένα τραπέζι εργασίας γεμάτο δίσκους καλλιέργειας μικροβίων. Είχαν ετικέτες με σχολαστικές πληροφορίες που για το ανεκπαίδευτο μάτι ήταν αδύνατο να ερμηνευτούν. Δίπλα τους υπήρχε ένα ζευγάρι ισχυρά μικροσκόπια. Καλώδια που θα συνδέονταν με ηλεκτρονικούς υπολογιστές δεν οδηγούσαν πουθενά. Όλοι οι υπολογιστές είχαν μεταφερθεί.

Σε μια γωνία ο Ράκερ εντόπισε ένα άλλο δωμάτιο, μακρόστενο. Όταν μπήκε μέσα, είδε κάμποσα μεγάλα ψυγεία από ανοξείδωτο ατσάλι τοποθετημένα δίπλα δίπλα. Προβληματίστηκε αν έπρεπε να τα ελέγξει ο ίδιος ή να περιμένει την ομάδα χειρισμού επικίνδυνων υλικών. Αποφάσισε ότι δεν υπήρχε κίνδυνος, δεδομένου ότι δεν υπήρχαν κλειδαριές ή ενδείξεις, και άνοιξε το πρώτο ψυγείο. Ήταν γεμάτο από τακτικά στοιβαγμένα δοχεία που περιείχαν ένα παχύρρευστο κόκκινο υγρό. Ακόμα και πριν δει τις ετικέτες με τις ημερομηνίες και τα ονόματα, ο Ράκερ ήξερε ότι τα δοχεία περιείχαν αίμα.

Ανθρώπινο αίμα.

Όχι τα συνηθισμένα ιατρικά σακουλάκια.

Αυτό εδώ ήταν αίμα με το βαρέλι.

Ο Έντισον τους οδήγησε στο τμήμα του υπογείου για το οποίο τους είχε δώσει αρχικά σήμα. Ένας στενός διάδρομος οδηγούσε σε έναν άλλο χώρο που θα πρέπει να είχε σκαφτεί κάτω από την αυλή, αν και ο Ράκερ δεν μπορούσε να είναι σίγουρος, αφού ο σκοτεινός λαβύρινθος είχε μπερδέψει κάθε αίσθηση προσανατολισμού που μπορεί να είχε στο έδαφος. Ήταν, από κάθε άποψη, μια φυλακή. Υπήρχαν σειρές κελιών και στις δύο πλευρές του διαδρόμου. Το εσωτερικό των κελιών ήταν ικανοποιητικά εξοπλισμένο με κρεβάτια, τουαλέτες και νιπτήρες. Ο Ράκερ είχε δει πολύ χειρότερα. Του έδι-

νε περισσότερο την εντύπωση μιας πτέρυγας νοσοκομείου χωρίς παράθυρα.

Αν δεν υπήρχαν τα πτώματα.

Υπήρχαν δύο σε κάθε δωμάτιο.

Πυροβολημένα στο κεφάλι σε μια ύστατη απεγνωσμένη πράξη παραφροσύνης.

Υπήρχαν άντρες και γυναίκες. Νέοι και γέροι. Παιδιά, τουλάχιστον καμιά δωδεκαριά, αγόρια και κορίτσια. Όλοι φορούσαν πανομοιότυπες ολόσωμες λευκές φόρμες.

Το τελευταίο κελί θα σημάδευε τον Ράκερ μέχρι το τέλος της ζωής του.

Πάνω στο ακάλυπτο λευκό δάπεδο κείτονταν ανάσκελα τα πτώματα δύο μικρών αγοριών. Τα κεφάλια τους τους τα είχαν πρόσφατα ξυρίσει γουλί. Τον ατένιζαν με μάτια ακίνητα, με στρογγυλές τρυπούλες σαν κρατήρες στα μέτωπά τους, με λιμνούλες αίματος που έμοιαζε με ακρυλική βαφή, παχύρρευστη και λαμπερή, να πλαισιώνουν τα άτριχα κρανία τους. Και στον τοίχο του κελιού ένα άτεχνο σχέδιο, σάμπως χαραγμένο με πιρούνι ή με κάποιο άλλο αμβλύ εργαλείο.

Το χαρακτικό μιας απελπισμένης ψυχής, μια σιωπηλή κραυγή προς έναν αδιάφορο κόσμο από ένα τρομοκρατημένο παιδί.

Η κυκλική εικόνα ενός φιδιού που ελισσόταν γύρω από τον εαυτό του και κατάπινε την ουρά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ζαμπκίν, Νότιος Λίβανος – Οκτώβριος 2006

ΡΙΧΝΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΙΣΩ, προς τα απομεινάρια του τζαμιού, η Έβελιν Μπίσσοπ τον διέκρινε μισοκρυμμένο πίσω από έναν τοίχο διάστικτο από θραύσματα οφίδας, να στέκεται μόνος, με το πανταχού παρόν τσιγάρο κρατημένο ανάμεσα στον αντίχειρα και το δείκτη του. Το θέαμα τη μετέφερε αιφνιδιασμένη στο μακρινό παρελθόν.

«Φαρούκ;»

Ακόμα και μετά από τόσο καιρό δε χωρούσε αμφιβολία πως ήταν αυτός. Τα μάτια του της έστειλαν ένα διστακτικό χαμόγελο, επιβεβαιώνοντάς το.

Ο Ραμέζ –ο μικροσκοπικός αεικίνητος πρώην φοιτητής της, που τώρα ήταν επίκουρος καθηγητής στο τμήμα της και, πράγμα που διευκόλυνε την πρόσβαση σ' αυτή την περιοχή της χώρας, σύτης– σήκωσε το βλέμμα του από την κοιλότητα κάτω από τον εξωτερικό τοίχο του τζαμιού. Η Έβελιν του είπε ότι θα επιστρέψει αμέσως και προχώρησε προς το σημείο όπου στεκόταν ο Φαρούκ.

Είχε να τον δει από τότε που εργάζονταν μαζί σε κάποιες ανασκαφές μέσα στην απονικτική ζέστη του Ιράκ, πριν από καμιά εικοσαριά χρόνια. Εκείνη την εποχή ήταν η ακούραστη σιτ Έβελιν, η

κυρία Έβελιν, νέα, γεμάτη ζωή, παθιασμένη με τη δουλειά της, μια δύναμη της φύσης, που διηγύθυνε τις ανασκαφές στο λόφο του ανακτόρου του βασιλιά Σεναχειρείμ στη Νινευί, καθώς και στη Βαβυλώνα, ενενήντα εφτά χιλιόμετρα νότια της Βαγδάτης. Εκείνος ήταν απλώς ο Φαρούκ, μέρος της τοπικής συνοδείας της ανασκαφής, ένας κοντός, κοιλαράς, μανιώδης καπνιστής με αρχές φαλάκρας, αρχαιοπώλης και «διευκολυντής», το είδος του μεσαζόντα που κάθε εγχείρημα έμοιαζε να απαιτεί σ' εκείνο το μέρος του κόσμου. Ήταν πάντα ευγενικός, έντιμος και αποτελεσματικός, ένας ήσυχος μετριόφρων άνθρωπος που έδινε πάντα αυτό που υποσχόταν με ένα σεμνό νεύμα και που ποτέ δεν έκανε πίσω μπροστά σε καμία μπελαλίδικη απαίτηση. Όμως από τους σκυφτούς ώμους, τις βαθιές ρυτίδες που αυλάκωναν το μέτωπό του και τις ελάχιστες γκρίζες τούφες που είχαν απομείνει εκεί όπου κάποτε κυριαρχούσαν πυκνά μαύρα μαλλιά, ήταν φανερό ότι τα χρόνια δεν είχαν σταθεί και πολύ γενναιόδωρα μαζί του. Από την άλλη πλευρά, βέβαια, το Ιράκ δε βίωνε ακριβώς μια χρυσή εποχή τελευταία.

«Φαρούκ», είπε η Έβελιν με πλατύ χαμόγελο. «Τι κάνεις; Θεέ μου, πόσος καιρός έχει περάσει;»

«Πολύς καιρός, στη Έβελιν.»

Όχι πως ο Φαρούκ είχε υπάρξει ποτέ ενθουσιώδης, αλλά η φωνή του, συλλογίστηκε η Έβελιν, ήταν έντονα υποταγμένη. Δεν μπορούσε να ξεκαθαρίσει μέσα της την έκφραση του προσώπου του. Ήταν απόμακρος απλώς και μόνο λόγω των χρόνων που είχαν μεσολαβήσει ή συνέβαινε κάτι άλλο;

Μια μικρή ανησυχία τρύπωσε μέσα της. «Τι κάνεις εδώ; Εδώ ζεις τώρα;»

«Όχι. Έφυγα από το Ιράκ μόλις πριν από δύο εβδομάδες», αποκρίθηκε εκείνος σοβαρά πριν προσθέσει: «Ηρθα να βρω εσάς.»

Η απάντησή του την ξάφνιασε. «Να βρεις εμένα...;» Γώρα πια ήταν βέβαιη ότι κάτι σίγουρα δεν πήγαινε καλά. Το γεγονός ότι κοι-

τούσε νευρικά γύρω του ανάμεσα σε βαθιές ρουφηξιές από το τσιγάρο του ενέτεινε την ανησυχία της. «Είναι όλα εντάξει;»

«Σας παρακαλώ. Μπορούμε...;» Της έγνεψε να απομακρυνθούν από το τζαμί και την οδήγησε πίσω από μια γωνία σε ένα πιο διακριτικό, προφυλαγμένο σημείο.

Η Έβελιν τον ακολούθησε κοιτάζοντας προσεκτικά το έδαφος, σε διαρκή επιφυλακή για τις μικρές βόμβες τύπου δέσμης που ήταν διασπαρτες σε όλη την περιοχή. Παρακολουθώντας τις κλεφτές ματιές του Φαρούκ στον κατηφορικό κεντρικό δρόμο του χωριού, ήταν φανερό για την Έβελιν ότι ο άνθρωπος ήταν σε επαγρύπνηση για μια εντελώς διαφορετική απειλή. Μέσα από τα δρομάκια η Έβελιν έριξε μια ματιά στη δραστηριότητα που επικρατούσε χαμηλά στην πλαγιά - φορτηγά που ξεφόρτωναν επικουρικές προμήθειες, κάποιοι που έστηναν αυτοσχέδια αντίσκηνα, αυτοκίνητα που προχωρούσαν μέσα στη χαοτική σκηνή με ταχύτητα χελώνας, και όλα αυτά να διακόπτονται από κάποια περιστασιακή μακρινή έκρηξη, μια συνεχής υπενθύμιση ότι αν και ο πόλεμος των τριάντα τεσσάρων ημερών είχε επισήμως λήξει και ίσχυε η παύση πυρός, η σύρραξη απείχε πολύ απ' το να έχει τελειώσει. Όμως δεν μπορούσε να καταλάβει τι τον ανησυχούσε.

«Τι τρέχει;» τον ρώτησε. «Είσαι καλά;»

Ο Φαρούκ κοίταξε γύρω του για να σιγουρευτεί και πάλι ότι δεν τους παρακολουθούσαν, έπειτα πέταξε το τσιγάρο του και έβγαλε ένα μικρό στραπασαρισμένο καφέ φάκελο από την τσέπη του σακακιού του.

Της τον έδωσε και είπε: «Έφερα αυτά για σας».

Η Έβελιν άνοιξε το φάκελο και έβγαλε ένα μικρό πάκο φωτογραφίες. Ήταν πολαρόνιτ, ελαφρώς τσακισμένες και φθαρμένες.

Σήκωσε το βλέμμα της στον Φαρούκ ερωτηματικά, αν και το προαίσθημά της της τηλεγραφούσε ήδη τι θα έδειχναν οι φωτογραφίες. Είχε μόλις αρχίσει να ρίχνει μια ματιά στις πρώτες, όταν οι χειρότεροι φόβοι της επιβεβαιώθηκαν.

Είχε εγκατασταθεί στον Λίβανο το 1992, την εποχή ακριβώς που η χώρα έβγαινε από ένα μακρύ και τελικά άσκοπο εμφύλιο πόλεμο. Είχε πάει στη Μέση Ανατολή λίγο μετά την αποφοίτησή της από το Μπέρκλεϊ στα τέλη της δεκαετίας του 1960. Εργαζόταν σε μια σειρά ανασκαφών στην Ιορδανία, το Ιράκ και την Αίγυπτο, όταν έμεινε κενή μια καθηγητική θέση στο Τμήμα Αρχαιολογίας του Αμερικανικού Πανεπιστημίου της Βηρυτού. Σε συνδυασμό με τη δυνατότητα να συμμετάσχει ενεργά στις ανασκαφές του κέντρου της πόλης, στο οποίο πρόσφατα είχε επιτραπεί η πρόσβαση –μια ελκυστική πιθανότητα, αν αναλογιζόταν κανείς τη φοινικική, ελληνική και ρωμαϊκή ιστορία της–, ήταν μια ευκαιρία που δεν μπορούσε να προσεράσει. Έκανε αίτηση και πήρε τη θέση.

Τώρα, μετά από δεκαπέντε χρόνια, η Βηρυτός ήταν σταθερά και αμετάκλητα το σπίτι της. Ήξερε ότι θα ζούσε εδώ τα υπόλοιπα χρόνια της και θα πέθαινε εδώ, κι αυτή η σκέψη δεν της ήταν δυσάρεστη. Η χώρα τής είχε φερθεί καλά κι η ίδια είχε ανταποδώσει την ευεργεσία με το παραπάνω. Μια μικρή ομάδα φοιτητών που διέθεταν ενθουσιασμό και πάθος θα το επιβεβαίωνε αυτό, όπως και το αναγεννημένο μουσείο της πόλης. Κατά την αναδόμηση της περιοχής του κέντρου της πόλης είχε έρθει σε σύγκρουση με τους παράγοντες της οικιστικής ανάπτυξης και τις μπουλντόζες τους και άσκησε άοκνες πιέσεις στην κυβέρνηση και στους διεθνείς παρατηρητές της ΟΥΝΕΣΚΟ. Είχε κερδίσει μερικές μάχες και είχε χάσει άλλες, αλλά είχε καταφέρει να αλλάξει κάποια πράγματα. Είχε παίξει ουσιαστικό ρόλο στην αναγέννηση της πόλης αλλά και ολόκληρης της χώρας. Είχε βιώσει την αισιοδοξία αλλά και τον κυνισμό, την ανιδιοτέλεια και τη διαφθορά, τη γενναιοδωρία και την απλησία, την ελπίδα και την απελπισία, όλο το κράμα των ακατέργαστων ανθρώπινων συναισθημάτων και των ενστίκτων, που αποκαλύπτονταν με ελάχιστη έγνοια για την ευπρέπεια ή την αιδώ.

Κι έπειτα τούτη η συμφορά.

Τόσο η Χεσμπολά όσο και οι Ισραηλινοί είχαν διαπράξει τεράστια σφάλματα κρίσης και, όπως ήταν αναμενόμενο, πλήρωσαν το τίμημα αθώοι πολίτες. Εκείνο το καλοκαίρι, μόλις πριν από λίγες εβδομάδες, η Έβελιν είχε παρακολουθήσει τα Σινούκ και τα πολεμικά πλοία να απομακρύνουν τους εγκλωβισμένους ξένους με έναν κόμπο στο λαιμό της, αλλά δεν της είχε περάσει ποτέ από το νου να πάει μαζί τους. Εκείνη βρισκόταν στο σπίτι της.

Στο μεταξύ είχε πολλή δουλειά να κάνει. Τα μαθήματα είχαν προγραμματιστεί να ξεκινήσουν σε εφτά οχτώ ημέρες, ένα μήνα αργότερα από το κανονικό. Τα μαθήματα της θερινής περιόδου έπρεπε να προγραμματιστούν ξανά. Μερικά μέλη του καθηγητικού προσωπικού δε θα επέστρεφαν. Οι επόμενοι λίγοι μήνες θα ήταν μια προγραμματική πρόκληση, συν, πότε πότε, κάποιο παράξενο περισπασμό, σαν αυτόν που την είχε φέρει εδώ, σήμερα, στο Ζαμπκίν, μια νωθρή κωμόπολη στους κυματιστούς λόφους του νότιου Λιβάνου, σε απόσταση μικρότερη των οχτώ χιλιομέτρων από τα σύνορα με το Ισραήλ.

Η ίδια η πολίχνη υπήρχε μόνο κατ' όνομα. Τα περισσότερα σπίτια της είχαν μετατραπεί σε σωρούς από γκρίζα ερείπια, στραβωμένα σίδερα και λιωμένο γυαλί. Άλλα σπίτια είχαν απλώς εξαφανιστεί· τα κατάπιαν οι μαύροι κρατήρες που είχαν ανοίξει οι κατευθυνόμενες με λέιζερ βόμβες. Οι μπουλντόζες και τα φορτηγά είχαν φτάσει γοργά για να καθαρίσουν τα συντρίμμια – άλλη μια μακάβρια επιχωματωμένη περιοχή προς ανάπτυξη παραλιακών ξενοδοχειακών μονάδων. Τα πτώματα εκείνων που είχαν πεθάνει κάτω από τα ισοπεδωμένα σπίτια τους είχαν θαφτεί και, αψηφώντας την καταστροφή, η κωμόπολη είχε αρχίσει διστακτικά να δείχνει σημεία ζωής. Όσοι επιβίωσαν, εκείνοι που κατάφεραν να φύγουν πριν από την επίθεση, επέστρεψαν και εγκαταστάθηκαν σε αυτοσχέδια αντίσκηνα όσο προσπαθούσαν να βρουν τρόπους να ξαναχτίσουν τα σπίτια τους. Η παροχή ηλεκτρικού δε θα αποκαθίστατο για πολύ καιρό, αλλά τουλά-

χιστον είχαν μεταφέρει με καμιόνι μια δεξαμενή ύδατος που εξασφάλιζε πόσιμο νερό. Κάποιοι λίγοι χωρικοί περίμεναν εκεί υπομνητικά στη σειρά, με πλαστικά δοχεία και μπουκάλια στα χέρια, ενώ άλλοι ξεφόρτωναν προμήθειες από δύο φορτηγά της ΓΙΟΥΝΙΦΙΛ που είχαν φέρει τρόφιμα και άλλα βασικά εφόδια. Τα πιτσιρίκια έτρεχαν από δω κι από κει παίζοντας –άκουσον– πόλεμο.

Ο Ραμέζ την είχε φέρει στο χωριό με το αυτοκίνητο το πρωί. Ο ίδιος ήταν από μια κοντινή κωμόπολη. Ένας ηλικιωμένος ντόπιος, ο μοναδικός χωρικός που είχε μείνει στο Ζαμπκίν κατά τη διάρκεια του βομβαρδισμού –τον είχε αφήσει μισόδουφο–, τους είχε οδηγήσει από τον ανηφορικό τάπητα θρυμματισμένης τοιχοποιίας στα ερείπια ενός μικρού τζαμιού. Παρόλο που ο Ραμέζ τής το είχε περιγράψει, το θέαμα που αντίκρισε όταν τελικά έφτασαν στην κορφή του λόφου την τάραξε.

Ο πράσινος θόλος του τζαμιού είχε, κατά παράξενο τρόπο, γλιτώσει από τις βόμβες που είχαν καταστρέψει το υπόλοιπο μικρό πετρινό οικοδόμημα. Ήστεκε εκεί, στηριγμένος αλλόκοτα πάνω στα συντρίμμια, μια σουρεαλιστική εγκατάσταση που μόνο οι ταχυδακτυλουργίες του πολέμου μπορούν να δημιουργήσουν. Οι κουρελιασμένες λωρίδες αυτού που κάποτε ήταν το χαλί του τζαμιού ανέμιζαν απόκοσμα από τα γυμνά κλαδιά κοντινών δέντρων.

Ισοπεδώνοντας τους τοίχους του τζαμιού, οι βόμβες είχαν ανοίξει ένα όρυγμα στο έδαφος, αποκαλύπτοντας μια βαθιά ρωγμή κάτω από το οπίσθιο όριο του τεμένους και εκθέτοντας μια υπόγεια αίθουσα που μέχρι τότε ήταν κρυμμένη. Οι βιβλικές νωπογραφίες στους τοίχους της, αν και ξεθωριασμένες και φθαρμένες από το χρόνο, δεν άφηναν περιθώρια αμφιβολίας. Ήταν μια εκκλησία της προϊσλαμικής περιόδου, θαμμένη κάτω από το τζαμί. Σύμφωνα με τη Βίβλο, ο Ιησούς και οι οπαδοί του ταξίδευαν συχνά σ' αυτή την ακτή και υπήρχαν διάσπαρτα λείψανα της βιβλικής εποχής. Η εκκλησία του Αγίου Θωμά, εκεί κοντά, στην Τύρο, είχε οικοδομηθεί πάνω σε

ένα οικοδόμημα που θεωρούνταν ο αρχαιότερος καταγεγραμμένος ναός στον κόσμο, μια εκκλησία του πρώτου αιώνα, την οποία ανήγειρε ο Απόστολος Θωμάς κατά την επιστροφή του από την Κύπρο. Όμως το Ισλάμ είχε επικρατήσει στην περιοχή κατά τον ύστερο έβδομο αιώνα και πολλοί τόποι λατρείας είχαν υποσκελιστεί και καταληφθεί από τους νέους πιστούς.

Η έρευνα σε ένα σιτικό τέμενος για τα απομεινάρια μιας άλλης, πρωιμότερης θρησκείας δεν επρόκειτο να είναι εύκολη, ιδιαίτερα τώρα, με τον πόλεμο να είναι ακόμα μια νωπή, ανοιχτή πληγή και με τα συναισθήματα εντονότερα απ' ό,τι ήταν υπό κανονικές συνθήκες.

Η Έβελιν είχε φανταστεί ότι η ημέρα θα παρουσίαζε προκλήσεις. Άλλα όχι μ' αυτό τον τρόπο.

Ένα σφοδρό κύμα απογοήτευσης την κατέκλυσε. Κοίταξε τον Φαρούκ με απροκάλυπτη θλίψη στο βλέμμα της. «Τι κάνεις, Φαρούκ;» ρώτησε σιγανά. «Με ξέρεις πολύ καλά για να μου φέρνεις κάτι τέτοιο».

Οι πολαρόιντ στα χέρια της Έβελιν απεικόνιζαν βιαστικά φωτογραφημένα αρχαία τεχνουργήματα, θησαυρούς μιας αλλοτινής εποχής, λείψανα από το λίκνο του πολιτισμού: πινακίδες σφηνοειδούς γραφής, κυλινδρικές σφραγίδες, ειδώλια από αλάβαστρο και ψημένη άργιλο, κεραμικά αγγεία. Είχε δει πολλές παρόμοιες φωτογραφίες από τότε που τα αμερικανικά στρατεύματα είχαν καταλάβει εξ εφόδου τη Βαγδάτη το 2003 και είχε ξεσπάσει διεθνής αγανάκτηση για την αδυναμία τους να προστατέψουν το μουσείο της πόλης και άλλες τοποθεσίες πολιτισμικής σημασίας. Οι πλιατσικόλογοι είχαν πάθει αμόκ, διατυπώθηκαν κατηγορίες για συνευθύνων και για πολιτικές μηχανορραφίες, έπειτα οι κατηγορίες αποσύρθηκαν και αναδιατυπώθηκαν και ο εκτιμώμενος αριθμός των

κλεμμένων αντικειμένων ανεβοκατέβαινε με απίστευτη αναξιοπιστία. Ένα μόνο ήταν σίγουρο: είχαν αναμφισβήτητα κλαπεί θησαυροί ηλικίας χιλιάδων χρόνων, ορισμένοι είχαν επιστραφεί, αλλά οι περισσότεροι εξακολουθούσαν να αγνοούνται.

«Σας παρακαλώ, σι τέ Έβελιν...» είπε ο Φαρούκ ικετευτικά.

«Όχι», τον έκοψε η Έβελιν τραχιά, επιστρέφοντας τις φωτογραφίες. «Τι είν' αυτά τώρα; Μου φέρνεις αυτά – γιατί; Περιμένεις πραγματικά ότι θα τα αγοράσω ή ότι θα σε βοηθήσω να τα πουλήσεις;»

«Σας παρακαλώ», επανέλαβε εκείνος χαμηλόφωνα. «Πρέπει να με βοηθήσετε. Δεν μπορώ να επιστρέψω εκεί. Να». Ξεδιάλεγε τις φωτογραφίες βιαστικά, ψάχνοντας για κάτι. «Δείτε αυτό».

Η Έβελιν παρατήρησε ότι τα κιτρινισμένα δάχτυλα του Φαρούκ έτρεμαν. Μελέτησε το πρόσωπό του, τη γλώσσα του σώματός του – ήταν ολοφάνερα τρομοκρατημένος, όπως θα έπρεπε να είναι. Η παράνομη εξαγωγή αρχαίων τεχνουργημάτων από το Ιράκ μπορούσε να αποδειχτεί θανάσιμο εγχείρημα, ανάλογα με την πλευρά των συνόρων όπου συλλαμβανόταν κανείς. Όμως κάτι τη βασάνιζε. Ομολογουμένως δε γνώριζε πολύ στενά αυτό τον άνθρωπο και είχε να τον δει χρόνια, όμως πίστευε ότι ήταν αρκετά καλή στο να καταλαβαίνει τους ανθρώπους και το ποιόν τους, και το να έχει πέσει ο Φαρούκ τόσο χαμηλά ώστε να συμμετέχει στη λεηλασία της χώρας του, μιας χώρας που, απ' όσο θυμόταν, αγαπούσε τόσο βαθιά... Άλλα, πάλι, αυτή δεν είχε ζήσει ένα σωρό αιματηρές ανατροπές και τρεις μεγάλους πολέμους και όλες εκείνες τις φρίκες στα μεσοδιαστήματα. Χαλιναγώγησε την επικριτική της τάση και αναγκάστηκε να παραδεχτεί ότι δεν είχε ιδέα πώς ήταν η ζωή του από την τελευταία φορά που τον είχε δει. Και σε τι πράξεις απόγνωσης κατέφευγαν οι άνθρωποι για να επιβιώσουν.

Ο Φαρούκ τράβηξε δύο φωτογραφίες από το πάκο και τα μάτια του καρφώθηκαν πάλι πάνω της. «Να».

Η Έβελιν τον κοίταξε με προσοχή. Πήρε μια βαθιά ανάσα για να ηρεμήσει, έγνεψε καταφατικά και έστρεψε την προσοχή της στις φωτογραφίες που της έδινε.

Η πρώτη φωτογραφία απεικόνιζε διάφορους παλαιούς κώδικες απλωμένους σε κάτι που έμοιαζε με τραπέζι. Η Έβελιν την εξέτασε πιο προσεκτικά. Χωρίς να μπορεί να κοιτάξει τις σελίδες των βιβλίων, ήταν δύσκολο να πει πόσο παλαιά ήταν. Η περιοχή είχε πολύ πλούσια ιστορία· μια σχεδόν αδιάλειπτη παρουσία διαδοχικών πολιτισμών που εκτεινόταν σε χιλιάδες χρόνια. Μερικές ενδεικτικές λεπτομέρειες, όμως, υπαινίσσονταν την ηλικία των κωδίκων: είχαν ραγισμένα δερμάτινα εξώφυλλα, μερικά από αυτά δουλεμένα με χρυσό και άλλα με ανάγλυφα γεωμετρικά σχέδια, οβάλ ή στρογγυλά κοσμήματα· ζάρες ήταν επίσης ορατές στο δεσμό της ράχης· άλλα αυτά τοποθετούσαν τα βιβλία σε μια χρονολογική περίοδο πριν από το δέκατο τέταρτο αιώνα. Πράγμα που τα έκανε δυνητικά πολύ, πάρα πολύ ελκυστικά για μουσεία και συλλέκτες.

Προχώρησε στη δεύτερη φωτογραφία κι απέμεινε σαν πετρωμένη από ένα ρίγος αναγνώρισης. Έφερε τη φωτογραφία πιο κοντά, μελετώντας τη επισταμένως καθώς τα δάχτυλά της σάρωναν απαλά την εικόνα σαν σε μια μάταιη προσπάθεια να την κάνουν πιο καθαρή και το μυαλό της κολυμπούσε σ' ένα χείμαρρο αναμνήσεων που είχε πυροδοτήσει η απεικόνιση: έδειχνε έναν αρχαίο κώδικα, αφημένο αθώα ανάμεσα σε δύο άλλα παλαιά βιβλία. Το εξώφυλλό του από δέρμα με έκτυπα σχέδια ήταν ραγισμένο και σκονισμένο. Το δερμάτινο παράφυλλο του οπισθόφυλλου εκτεινόταν προς τα έξω. Χαρακτηριστικό γνώρισμα των μεσαιωνικών ισλαμικών βιβλίων, συνήθως ήταν διπλωμένο κάτω από το εμπροσθόφυλλο όταν το βιβλίο ήταν κλειστό και χρησιμοποιούνταν εν είδει σελιδοδείκτη, καθώς και για να προφυλάσσει τις σελίδες.

Φαινομενικά δεν υπήρχε τίποτα το αξιοσημείωτο σχετικά με το παλαιό βιβλίο, με εξαίρεση το σύμβολο που ήταν αποτυπωμένο στο

εξώφυλλό του: το δακτυλιοειδές, κυκλικό μοτίβο ενός φιδιού που καταπίνει την ουρά του.

Το βλέμμα της Έβελιν αποσπάστηκε απότομα από τη φωτογραφία και συνάντησε τη ματιά του Φαρούκ. Δεν μπορούσε να πει τα λόγια όσο γρήγορα ήθελε. «Πού τα βρήκες αυτά;»

«Δεν τα βρήκα εγώ. Ο Αμπού Μπαρζάν, ένας παλιός μου φίλος, αυτός τα βρήκε. Εμπορεύεται κι αυτός αρχαιότητες. Έχει ένα μικρό μαγαζί στην Αλ-Μαουσίλ», εξήγησε ο Φαρούκ, χρησιμοποιώντας το αραβικό όνομα για την πόλη Μοσούλη, περί τα τριακόσια είκοσι χιλιόμετρα βορειοανατολικά της Βαγδάτης. «Τίποτα το παράνομο, ξέρετε, μόνο αυτά που μας επιτρεπόταν να πουλάμε, υπό το καθεστώς του Σαντάμ». Η εξαγωγή των πολυτιμότερων αρχαιοτήτων, πριν από την εισβολή, ανήκε αποκλειστικά στη δικαιοδοσία των αξιωματούχων του κόμματος Μπάαθ. Ο λαουτζίκος –ο υπόλοιπος πληθυσμός– τσακωνόταν για τα ψίχουλα. «Ο Σαντάμ είχε πληροφοριοδότες παντού, όπως ξέρετε. Τώρα είναι διαφορετικά, ασφαλώς. Τέλος πάντων, ο φίλος μου ήρθε να με δει στη Βαγδάτη πριν από κάνα μήνα. Τριγυρίζει στον Βορρά, σε παλιά χωριά, ψάχνοντας για εμπόρευμα. Είναι μισός Κούρδος κι όταν βρίσκεται εκεί ξεχνάει βολικά τη μισή σουνιτική του καταγωγή κι οι χωρικοί τού ανοίγουν τα σπίτια τους. Τέλος πάντων, έπεισε πάνω σ' αυτά τα κομμάτια – ξέρετε πώς γίνονται αυτά τα πράγματα τώρα. Είναι ένα τεράστιο μπάχαλο. Απόλυτο χάος. Βόμβες, σκοτώμοι, αποσπάσματα θανάτου... Ανθρώποι που τρέχουν από δω κι από κει τρομαγμένοι, κάνοντας ό,τι είναι αναγκασμένοι να κάνουν για να μην κινδυνεύσουν και για να φέρουν ψωμί στο τραπέζι τους. Πουλάνε ό,τι μπορούν, ειδικά τώρα που μπορούν να τα πουλήσουν ανοιχτά. Όμως δεν υπάρχουν πολλοί αγοραστές, τουλάχιστον στο Ιράκ. Τέλος πάντων, ο Αμπού Μπαρζάν είχε αυτή τη συλλογή που προσπαθούσε να πουλήσει. Ήθελε να φύγει από τη χώρα, να εγκατασταθεί κάπου όπου θα ήταν ασφαλής –όλοι αυτό θέλουμε–, αλλά χρειάζονται λεφτά. Ρωτούσε δεξιά κι αρι-

στερά αναζητώντας αγοραστή. Ήξερε ότι είχα κάποιες καλές διασυνδέσεις εκτός χώρας. Μου πρόσφερε τα μισά από τα κέρδη».

Ο Φαρούκ άναψε κι άλλο τσιγάρο, ρίχνοντας κλεφτές ματιές τριγύρω καθώς το έκανε.

«Τέλος πάντων, σας σκέφτηκα όταν είδα τον ουροβόρο», πρόσθεσε απλώνοντας το χέρι του και χτυπώντας ελαφρά τη φωτογραφία του κώδικα. «Έκανα μερικά τηλεφωνήματα για να δω αν ήξερε κανείς πού βρίσκεστε. Ο Μαχφούζ Ζακαρία...»

«Φυσικά», τον διέκοψε η Έβελιν. Είχε κρατήσει επικοινωνία με τον έφορο του Εθνικού Μουσείου Αρχαιοτήτων της Βαγδάτης. Ιδιαίτερα μετά την εισβολή, όταν είχε ξεσπάσει όλο εκείνο το σκάνδαλο για τις λεηλασίες. «Φαρούκ, ξέρεις ότι δεν μπορώ να τ' αγγίξω αυτά. Δε θα έπρεπε καν να κάνουμε αυτή τη συζήτηση».

«Πρέπει να με βοηθήσετε, στη Έβελιν. Σας παρακαλώ. Δεν μπορώ να γυρίσω στο Ιράκ. Τα πράγματα είναι χειρότερα απ' ό, τι μπορείτε να φανταστείτε. Το θέλετε αυτό το βιβλίο, έτοι δεν είναι; Θα σας το φέρω. Μόνο βοηθήστε με να μείνω εδώ, σας παρακαλώ. Χρειάζεστε έναν οδηγό, έτοι δεν είναι; Ένα βοηθό; Θα κάνω οτιδήποτε. Μπορώ να είμαι χρήσιμος, το ξέρετε. Σας παρακαλώ. Δεν μπορώ να ξαναγυρίσω εκεί».

Η Έβελιν μόρφασε. «Φαρούκ, δεν είναι τόσο εύκολο». Κούνησε το κεφάλι της ανεπαίσθιτα και κοίταξε τους έρημους λόφους που εκτείνονταν πέρα από το τζαμί. Κατά μήκος ενός μικρού πέτρινου τοίχου, σειρές από καφετιά φύλλα καπνού περασμένα σε σύρματα πριν από μήνες για να στεγνώσουν κάτω από τον καλοκαιρινό ήλιο έμεναν εκεί, σαπισμένα και γκριζωπά, καλυμμένα από την ίδια πυκνή σκόνη που έπνιγε ολόκληρη την περιοχή. Πάνω από τα κεφάλια τους ο αμυδρός βόμβος ενός ισραηλινού τηλεκατευθυνόμενου αεροσκάφους δυνάμωσε και έσβησε μαζί με την αύρα, μια συνεχής υπενθύμιση της έντασης που σιγόβραζε.

Το πρόσωπο του Φαρούκ σκοτείνιασε. Η ανάσα του ήταν τώρα

πιο ρηχή και πιο γρήγορη, τα χέρια του πρόδιδαν την αγωνία του.
«Θυμάστε τον Χατζ Αλί Σαλούμ;»

Άλλο ένα όνομα από το παρελθόν. Αρχαιοπώλης κι αυτός, αν η μνήμη της Έβελιν δεν την απατούσε – και συνήθως δεν την απατούσε. Είχε την επιχείρησή του στη Βαγδάτη. Το μαγαζί του ήταν τρεις πόρτες πιο κάτω από του Φαρούκ. Θυμήθηκε ότι ήταν φίλοι, αν και σίγουρα ανταγωνιστές σε ό,τι είχε να κάνει με πελάτες και πωλήσεις.

«Είναι νεκρός». Η φωνή του Φαρούκ έτρεμε. «Και πιστεύω πως πέθανε εξαιτίας αυτού του βιβλίου».

Η έκφρασή της συννέφιασε καθώς η Έβελιν πάσχιζε να βρει τα λόγια. «Τι του συνέβη;»

Ένας πιο έντονος φόβος τρεμόπαιξε στα μάτια του Φαρούκ. «Τι είναι αυτό το βιβλίο, στη Έβελιν; Ποιος άλλος θέλει να το αποκτήσει;»

Ανησυχία πλημμύρισε τη φωνή της. «Δεν ξέρω».

«Και ο κύριος Τομ; Δούλευε μαζί σας. Ίσως αυτός να ξέρει. Πρέπει να τον ρωτήσετε, στη Έβελιν. Κάτι πολύ κακό συμβαίνει. Δεν μπορείτε να με αφήσετε να ξαναπάω εκεί».

Η αναφορά του ονόματος κέντρισε την καρδιά της Έβελιν. Πριν προλάβει να του απαντήσει, η φωνή του Ραμέζ ακούστηκε ανάμεσα από τους οωρούς από συντρίμμια γύρω τους.

«Έβελιν;»

Ο Φαρούκ τής έριξε μια ματιά όλο αγωνία. Η Έβελιν σήκωσε το κεφάλι της και είδε τον Ραμέζ να πλησιάζει ερχόμενος από το τζαμί. Έστρεψε ξανά το βλέμμα της στον Φαρούκ, που κοπούσε μέσα από τα δρομάκια προς τον κεντρικό δρόμο. Όταν γύρισε να την κοιτάξει, ήταν λες και το αίμα είχε στραγγίξει από το πρόσωπό του. Η ματιά του ήταν τόσο έντρομη, που η γυναικά ένιωσε την καρδιά της να σφίγγεται. Έβαλε τη μικρή δέσμη των φωτογραφιών στα χέρια της και είπε μόνο: «Εννιά η ώρα, στο κέντρο της πόλης, δίπλα στον πύργο του ρολογιού. Σας παρακαλώ να έρθετε».

Ο Ραμέζ πήγε κοντά τους, φανερά απορημένος για το τι συνέβαινε.

Η Έβελιν δεν ήξερε τι να πει. «Ο Φαρούκ είναι ένας παλιός μου συνεργάτης. Από τα παλιά χρόνια, στο Ιράκ». Ο Ραμέζ έδειχνε να αντιλαμβάνεται την ταραχή που πλανιόταν ανάμεσά τους. Η Έβελιν ένιωσε ότι ο Φαρούκ ήταν έτοιμος να το βάλει στα πόδια και άπλωσε το χέρι της προς το μέρος του καθησυχαστικά. «Μην ανησυχείς. Ο Ραμέζ κι εγώ δουλεύουμε μαζί. Στο πανεπιστήμιο».

Κατέβαλλε κάθε προσπάθεια για να του δώσει να καταλάβει ότι ο συνάδελφός της δεν αποτελούσε απειλή, αλλά ήταν φανερό ότι κάτι είχε τρομάξει τον Φαρούκ, ο οποίος χαιρέτησε βιαστικά τον Ραμέζ μ' ένα νεύμα του κεφαλιού και είπε στην Έβελιν με επίμονη ικετευτική φωνή: «Σας παρακαλώ να είστε εκεί». Και πριν αυτή πρόλαβει να του αντιτεθεί, εκείνος ανηφόριζε ήδη κακήν κακώς το μονοπάτι, απομακρυνόμενος από το κέντρο της κωμόπολης, με κατεύθυνση προς το τζαμί.

«Περίμενε, Φαρούκ!» Η Έβελιν παρέκαμψε τον Ραμέζ και φώναξε τον Φαρούκ, αλλά μάταια. Είχε ήδη φύγει.

Στράφηκε ξανά στον Ραμέζ, που έδειχνε απορημένος. Ξαφνικά θυμήθηκε ότι οι φωτογραφίες ήταν ακόμα στα χέρια της, εκτεθειμένες στο βλέμμα του Ραμέζ, κι εκείνος τις είχε δει. Την κοίταξε ερωτηματικά. Η Έβελιν τις έβαλε στο φάκελο και τον έκρυψε βιαστικά στην τσέπη της, απολογούμενη μ' ένα αφοπλιστικό χαμόγελο.

«Συγνώμη γι' αυτό. Ο Φαρούκ είναι απλώς... Είναι μεγάλη ιστορία. Τι λες, επιστρέφουμε στην αίθουσα;»

Ο Ραμέζ συμφώνησε ευγενικά μ' ένα νεύμα και την οδήγησε προς το μονοπάτι.

Εκείνη τον ακολούθησε με βλέμμα απόμακρο, το στομάχι της σφιγμένο από τα ανησυχητικά λόγια του Φαρούκ, το μυαλό της υπερβολικά κατακλυσμένο από σκέψεις, τόσο πολύ, ώστε δεν πρόσεξε μια φευγαλέα εικόνα από την πολίχνη χαμηλά κάτω: δύο άντρες

που στέκονταν στην άκρη του δρόμου με σκληρό, πέτρινο βλέμμα –κάτι που δεν ήταν ασυνήθιστο δεδομένου του περιβάλλοντος και των συνθηκών, μια έκφραση που είχε συνηθίσει να βλέπει από τον πόλεμο και μετά– κι όμως κατά κάποιο τρόπο αποστασιοποιημένοι από τη δραστηριότητα γύρω τους. Κοίταζαν προς τα επάνω, προς το μέρος της, έπειτα ο ένας από αυτούς μπήκε σ' ένα αυτοκίνητο που απομακρύνθηκε μάλλον βιαστικά, ενώ ο άλλος την κοίταξε στιγμιαία και μετά έφυγε, εξαφανίστηκε πίσω από ένα σπίτι που είχε καταρρεύσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

«ΤΟΝ ΠΙΑΣΑΤΕ ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ;»

Είχε φύγει από τη Βαγδάτη πριν από τέσσερα χρόνια και βάλε, ωστόσο, παρά την κλίση του στις ξένες γλώσσες και τις μεγάλες του προσπάθειες, το αραβικό του λεξιλόγιο και η προφορά του ήταν ακόμα επηρεασμένα από τα χρόνια που είχε ζήσει στο Ιράκ. Κι αυτός ήταν ο λόγος που οι άντρες στους οποίους είχε ανατεθεί να δουλέψουν γι' αυτόν –με επικεφαλής τον Ομάρ, ο οποίος είχε μόλις τηλεφωνήσει– κατάγονταν όλοι από τα ανατολικά της νέας πατρίδας που είχε υιοθετήσει, από τις περιοχές της κοντά στα σύνορα με το Ιράκ, όπου διευκόλυναν το λαθρεμπόριο όπλων και την παράνομη προμήθεια πολεμιστών και προς τις δύο πλευρές. Οι δύο γλώσσες ήταν σε γενικές γραμμές παρόμοιες –κάτι σαν τα αγγλικά της κοιλάδας της Καλιφόρνιας έναντι της κόκνι του ανατολικού Λονδίνου–, αλλά οι διαφορές τους ήταν αρκετές για να γεννήσουν ανακρίβειες και να προκαλέσουν παρανοήσεις.

Πράγμα που δεν έπρεπε να συμβαίνει.

Περηφανεύοταν για την ακρίβειά του. Δεν ανεχόταν την ανακρίβεια, ούτε είχε ιδιαίτερη υπομονή με την αναξιοπιστία. Και καταλάβαινε από την αμηχανία του άντρα, ήδη από τη στιγμή που τον διέκοψε για να απαντήσει στο τηλέφωνο, ότι η υπομονή του θα δοκιμαζόταν οδυνηρά.

Υπήρξε μια διστακτική σιωπή πριν ακουστεί η ψυχρή απάντηση από το κινητό του τηλέφωνο: «Όχι».

«Τι πάει να πει όχι;» φώναξε ο χακίμ καθώς έβγαζε θυμωμένος τα χειρουργικά γάντια του. «Γιατί όχι; Πού είναι;»

Ο Ομάρ δεν πποούνταν εύκολα, αλλά η χροιά της φωνής του τώρα ήταν φορτισμένη εντονότερα με υποταγή. «Ήταν προσεκτικός, μουν' αλίμα».

Κι από τις δύο πλευρές των συνόρων, οι άντρες που του είχαν ανατεθεί τον αποκαλούσαν πάντοτε έτσι. «Δάσκαλέ μας». Τον ταπεινόφρονα τίτλο που χρησιμοποιεί ένας ασήμαντος υπηρέτης σε ένδειξη σεβασμού. Όχι πως τους είχε διδάξει πολλά. Μόνο αυτά που χρειάζονταν για να είναι σίγουρος ότι θα έκαναν αυτό που θα τους ζητούσε και ότι θα το έκαναν χωρίς ερωτήσεις. Δεν ήταν τόσο πολύ διδασκαλία όσο εκγύμναση, με το φόβο ως πρωταρχική κινητήρια δύναμη.

«Πραγματικά δεν είχαμε την κατάλληλη ευκαιρία», συνέχισε ο Ομάρ. «Τον ακολουθήσαμε μέχρι το Αμερικανικό Πανεπιστήμιο. Επισκέφθηκε το Τμήμα Αρχαιολογίας. Τον περιμέναμε έξω από το κτίριο, αλλά θα πρέπει να χρησιμοποίησε άλλη έξοδο. Ένας από τους άντρες μου παρακολουθούσε την πύλη προς τη μεριά της θάλασσας και τον είδε να βγαίνει κρυφά και να μπαίνει σε ταξί.»

Ο χακίμ συνοφρυώθηκε. «Έπομένως ξέρει ότι παρακολουθείται», -είπε άγρια.

«Ναι», επιβεβαίωσε ο Ομάρ διστακτικά και πρόσθεσε: «Όμως αυτό δεν είναι πρόβλημα. Θα τον έχουμε πιάσει μέχρι αύριο το βράδυ.»

«Το ελπίζω», είπε ο χακίμ καυστικά. «Για το δικό σου καλό». Προσπαθούσε σκληρά να χαλιναγωγήσει την οργή του. Ο Ομάρ δεν τον είχε απογοητεύσει ακόμα. Γνώριζε τι διακυβευόταν και ήταν ανηλεώς καλός στη δουλειά του. Είχε αποσπαστεί στο χακίμ με σαφείς εντολές να τον περιφρουρεί και να του εξασφαλίζει ότι χρειάζόταν. Και ο Ομάρ γνώριζε ότι η αποτυχία δεν ήταν ανεκτή από την υπηρεσία. Το χακίμ τον παρηγορούσε αυτό. «Πού είναι τώρα;»

«Τον ακολουθήσαμε στο Ζαμπκίν, μια μικρή κωμόπολη στα νότια, κοντά στα σύνορα. Πήγε εκεί για να συναντήσει κάποια».

Αυτό κέντρισε αμέσως το ενδιαφέρον του χακίμ. «Ποια;»

«Μια Αμερικανίδα. Το όνομά της είναι Έβελιν Μπίσοπ. Είναι καθηγήτρια αρχαιολογίας στο πανεπιστήμιο. Ηλικιωμένη. Θα πρέπει να είναι γύρω στα εξήντα. Της έδειξε κάποια έγγραφα. Δεν μπορούσαμε να πλησιάσουμε αρκετά για να δούμε τι ήταν, αλλά θα πρέπει να ήταν φωτογραφίες της συλλογής».

Ενδιαφέρον, συλλογίστηκε ο χακίμ. *Ο Ιρακινός αρχαιοπάλης δεν είναι στην πόλη παρά λίγες ώρες και το πρώτο πράγμα που κάνει είναι να πάει κατευθείαν να δει μια γυναίκα που τυχαίνει να είναι αρχαιολόγος;* Αρχειοθέτησε την πληροφορία για περαιτέρω εξέταση. «Και...;»

Άλλη μια διατακτική σιωπή κι έπειτα ο τόνος του Ομάρ χαμήλωσε. «Τον χάσαμε. Μας είδε και το βαλε στα πόδια. Τον αναζητήσαμε σε όλη την κωμόπολη, αλλά εξαφανίστηκε. Όμως παρακολούθουμε τη γυναίκα. Αυτή τη στιγμή είμαι έξω από το διαμέρισμά της. Κάποιος τους διέκοψε, επομένως υπάρχει ανοιχτός λογαριασμός ανάμεσά τους».

«Πράγμα που σημαίνει ότι η γυναίκα θα σας οδηγήσει σ' αυτόν». Ο χακίμ κούνησε το κεφάλι του. Δεν είπε τίποτα. Σήκωσε το χέρι του και έτριψε το πρόσωπό του, μαλάζοντας το αυλακωμένο μέτωπό του και το στεγνό του στόμα. Η αποτυχία σίγουρα δε θα ήταν ανεκτή εδώ. Περίμενε πάρα πολύ καιρό γι' αυτό. «Συνέχισε να την παρακολουθείς», επέμεινε ψυχρά, «και όταν συναντηθούν φέρ' τους και τους δύο σ' εμένα. Τη θέλω κι αυτή. Κατάλαβες;»

«Ναι, μουν' αλίμα». Η απάντηση ήταν σταράτη. Δεν υπήρχε δισταγμός.

Ακριβώς όπως άρεσε στο χακίμ.

Έκλεισε το τηλέφωνο και επανέλαβε τη συνομιλία νοερά, έπειτα έβαλε το τηλέφωνο στην τσέπη του και επέστρεψε στη δουλειά που είχε αφήσει στη μέση.

Έπλυνε τα χέρια του και φόρεσε ένα καινούριο ζευγάρι χειρουργικά γάντια. Έπειτα πλησίασε στο κρεβάτι όπου κείτονταν ένα νεαρό αγόρι δεμένο με λουριά, που μετεωριζόταν στο κατώφλι της συνειδητότητας με μάτια μισόκλειστα· οι βολβοί του λευκά μισοφέγγαρα σαν κεραμικά πίσω από τα βαριά βλέφαρα· σωληνάκια έβγαιναν από διάφορα σημεία του σώματός του αντλώντας ελάχιστες ποσότητες ζωτικών υγρών και ρουφώντας την ίδια του τη ζωή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΗΤΑΝ ΠΕΡΑΣΜΕΝΕΣ ΕΞΙ ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ όταν η Έβελιν επέστρεψε στην πόλη και στο διαμέρισμά της του τρίτου ορόφου στην οδό Κομοντόρ.

Ένιωθε εξουθενωμένη μετά από αυτή την ημέρα που την είχε σημαδέψει σε πολλά επίπεδα. Μετά τη φυγή του Φαρούκ, ο Ραμέζ –που, όπως πίστευε η Έβελιν, είχε επιδείξει αξιοθαύμαστη αυτοσυγκράτηση και δεν της είχε κάνει καμιά ερώτηση γι' αυτόν, ούτε καν είχε προσπαθήσει να φέρει εκεί την κουβέντα δήθεν αδιάφορα– είχε καταφέρει να εξασφαλίσει μια κατ' ιδίαν συνάντηση με το δήμαρχο του Ζαμπκίν, ο οποίος, όπως ήταν κατανοητό, είχε πιο πιεστικά ζητήματα στο νου του απ' το να κουβεντιάσει για την ανασκαφή ενός ναού που πιθανώς αναγόταν στην πρωτοχριστιανική περίοδο. Ωστόσο η Έβελιν και ο νεαρός προστατευόμενός της τον είχαν γοητεύσει και η πόρτα είχε μείνει ανοιχτή για μια περαιτέρω διερευνητική επίσκεψη.

Πράγμα που ήταν μεγάλο κατόρθωμα, αν αναλογιζόταν κανείς ότι το μναλό της βρισκόταν εντελώς αλλού όλη την ώρα που συζητούσε μαζί του.

Από τη στιγμή που ο Φαρούκ τής είχε δείξει το στραπατσαρισμένο φάκελο με τις πολαρόιντ, οι αναμνήσεις που οι φωτογραφίες είχαν ξυπνήσει μέσα της είχαν απορροφήσει κάθε της σκέψη. Μόλις είχε φτάσει στο σπίτι, είχε κάνει ένα ζεστό ντους διαρκείας και

αυτή τη σπιγμή ήταν καθισμένη στο γραφείο της κοιτάζοντας επίμονα ένα χοντρό ντοσιέ που την είχε ακολουθήσει σαν σκιά σε κάθε μετακόμισή της. Με βαριά καρδιά, έλυσε τα πάνινα κορδόνια του και άρχισε να ξεφυλλίζει το περιεχόμενό του. Οι παλιές φωτογραφίες, οι κιτρινισμένες σελίδες τετραδίου με τις ξεθωριασμένες σημειώσεις και οι φωτοτυπίες φώτισαν ένα κομμάτι του εαυτού της που είχε πνιγεί στο σκοτάδι για πολύ καιρό. Οι σελίδες περνούσαν βιαστικά, η μία μετά την άλλη, προκαλώντας ένα συνονθύλευμα συναισθημάτων που την κατέκλυσαν, γυρίζοντάς τη πίσω σε μια εποχή κι έναν τόπο που δεν είχε ποτέ καταφέρει να ξεχάσει.

Αλ-Χίλα, Ιράκ. Φθινόπωρο 1977.

Βρισκόταν στη Μέση Ανατολή λίγο παραπάνω από εφτά χρόνια, τα περισσότερα από τα οποία τα είχε περάσει σε ανασκαφές στην Πέτρα της Ιορδανίας και στην Άνω Αίγυπτο. Είχε μάθει πολλά σ' εκείνες τις ανασκαφές –εκεί είχε ερωτευτεί για πρώτη φορά την περιοχή–, αλλά δεν ήταν δικές της. Πριν περάσει πολύς καιρός είχε αρχίσει να λαχταράει να καταπιαστεί με κάτι που θα μπορούσε να το ονομάσει δικό της. Και μετά από πολλή και επίμοχθη έρευνα και ακατάπαυστες παρασκηνιακές πιέσεις για χρηματοδότηση κατάφερε να το πετύχει. Η υπό συζήτηση ανασκαφή θα αφορούσε στην πόλη που τη γοήτευε από τότε που θυμόταν τον εαυτό της κι όμως η σύγχρονη αρχαιολογία δεν της είχε δώσει την προσοχή που της άξιζε: τη Βαβυλώνα.

Η ιστορία της θρυλικής πόλης αναγόταν σε περισσότερα από τέοσερις χιλιάδες χρόνια, αλλά, καθώς ήταν χτισμένη με ωμόπλινθους κι όχι με πέτρες, δεν είχαν επιβιώσει πολλά από αυτή μέσα από τα καταστροφικά αποτελέσματα του χρόνου. Τα λίγα που είχαν διασωθεί είχαν εξαχθεί από τη χώρα από τις διάφορες αποικιοκρατικές δυνάμεις που κυριάρχησαν στην ταραγμένη περιοχή τον τελευταίο μισό αιώνα. Με τη μητέρα φύση, τους Οθωμανούς, τους Γάλλους και τους Γερμανούς να το τσιμπολογάνε σαν όρνεα, το αρχαίο

λίκνο του πολιτισμού δεν είχε την παραμικρή πιθανότητα να γλιτώσει.

Η Έβελιν είχε ελπίσει ότι θα μπορούσε να προσπαθήσει να επανορθώσει, έστω και σε μικρή κλίμακα, αυτή την αδικία.

Οι ανασκαφές είχαν ξεκινήσει με ζήλο. Οι συνθήκες εργασίας δεν ήταν υπερβολικά σκληρές και η αρχαιολόγος είχε πια συνηθίσει τη ζέστη και τα έντομα. Είχε εκπλαγεί από το πόσο βοηθητικές ήταν οι Αρχές. Το κόμμα Μπάαθ είχε αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας πριν από πέντε χρόνια, μετά από μια δεκαετία πραξικοπημάτων, και η Έβελιν τους θεωρούσε πραγματιστές και ευγενικούς – ο *Εξορκιστής* γυριζόταν εκεί κοντά όταν πρωτοπήγε και η αιματηρή ανάληψη της εξουσίας από τον Σαντάμ απείχε χρόνια. Η περιοχή γύρω από την ανασκαφή ήταν φτωχή, αλλά οι άνθρωποι ήταν καλοσυνάτοι και τους είχαν καλοδεχτεί. Η Βαγδάτη απείχε μόνο δύο ώρες με το αυτοκίνητο, πράγμα που ήταν βολικό για καλό φαγητό, ένα αξιοπρεπές μπάνιο και λίγη κοινωνική συναναστροφή – κάτι που τους είχε λείψει πολύ.

Η ίδια η ανακάλυψη είχε προκύψει από μια ευτυχή συγκυρία. Ένας ντόπιος γιδοβοσκός που έσκαβε για νερό είχε ανακαλύψει ένα μικρό θησαυρό από πινακίδες σφηνοειδούς γραφής, που συγκαταλέγονταν μεταξύ των παλαιότερων ευρημάτων γραφής, σε μια υπόγεια αίθουσα κοντά σε ένα παλαιό τζαμί στην Αλ-Χίλα. Εφόσον ήταν εκεί κοντά, η Έβελιν ήταν η πρώτη που έφτασε στο σημείο και είχε αποφασίσει ότι η περιοχή άξιζε να εξερευνηθεί περισσότερο.

Λίγες εβδομάδες αργότερα, ενώ έκανε ηχοβολισμούς μέσα σ' ένα παλιό γκαράζ δίπλα στο τζαμί, ανακάλυψε κάτι άλλο. Αυτό το εύρημα δεν ήταν ούτε τόσο παλαιό ούτε τόσο πολύτιμο. Δεν ήταν σε καμία περίπτωση εντυπωσιακό: μια σειρά από μικρές υπόγειες αίθουσες με ημικυλινδρικούς θόλους, καταχωνιασμένες επί αιώνες. Οι πρώτες λίγες αίθουσες ήταν κενές, με εξαίρεση μερικά απέριττα ξύλινα έπιπλα και κάποιες υδρίες, κιουπιά και μαγειρικά σκεύη. Ενδια-

φέροντα ευρήματα αλλά όχι ασυνήθιστα. Κάτι, όμως, στην πιο βαθιά αίθουσα άδραξε την προσοχή της πολύ πιο ενοτικτωδώς: ένα μεγάλο κυκλικό σχέδιο ενός φιδιού που δάγκωνε την ουρά του ήταν χαραγμένο στο μεγαλύτερο τοίχο της αίθουσας.

Ο ουροβόρος.

Ήταν ένα από τα παλαιότερα μυστικιστικά σύμβολα στον κόσμο. Η προέλευσή του μπορούσε να αναχθεί σε χιλιάδες χρόνια πριν, στους δράκοντες με κεφαλή χοίρου του πολιτισμού Χονγκούν της Κίνας και στην αρχαία Αίγυπτο και από εκεί στους Φοίνικες και τους Έλληνες, που του έδωσαν το όνομα ουροβόρος, που σημαίνει «αυτός που τρώει την ουρά του». Από εκεί η εικόνα πέρασε στη σκανδιναβική μυθολογία, την ινδουιστική παράδοση και στο συμβολισμό των Αζτέκων, για να αναφέρουμε μόνο λίγα.* Κατείχε επίσης σταθερή θέση στον απόκρυφο αλχημιστικό συμβολισμό μέσα στους αιώνες. Το φίδι που δαγκώνει την ουρά του ήταν ένα ισχυρό αρχέτυπο που αντιπροσώπευε διαφορετικά πράγματα σε διαφορετικούς λαούς – θετικό σύμβολο για κάποιους, οιωνός κακού για άλλους.

Περαιτέρω εξερεύνηση των αιθουσών απέδωσε ακόμα πιο παράξενες ανακαλύψεις. Αυτά που είχαν θεωρηθεί μαγειρικά σκεύη σε μία από τις αίθουσες αποδείχτηκε ότι ήταν κάτι μάλλον πιο εσωτεριστικό: στοιχειώδης εξοπλισμός εργαστηρίου. Τα θραύσματα γναλιού, όταν εξετάστηκαν πιο προσεκτικά, ήταν στην πραγματικότητα κομμάτια από φιαλίδια και δοκιμαστικούς σωλήνες. Βρέθηκαν επίσης υπολείμματα πωμάτων από φελλό, καθώς και άλλα κεραμικά δοχεία και σακούλια από δέρματα ζώων.

Κάτι δυσοίωνο σχετικά με τις αιθουσες είχε αιχμαλωτίσει την περιέργεια της Έβελιν. Αισθανόταν σαν να είχε μπει τυχαία στο θέατρο δράσης μιας άγνωστης μυστικής ομάδας που επιθυμούσε να συ-

* Αξίζει ίσως να σημειωθεί ότι το παλαιό ελληνικό πεντακοσάρικο φέρει το σχέδιο του ουροβόρου στην οψη που απεικονίζει τον Καποδίστρια, περίπου στο μέσο του κάτω ημίσεος του χαρτονομίσματος. (Σ.τ.Μ.)

ναντιέται μακριά από περίεργα βλέμματα, υπό την άγρυπνη παρακολούθηση του καταχθόνιου ουροβόρου. Πέρασε τις επόμενες εβδομάδες εξερευνώντας τις υπόγειες αίθουσες πιο προσεκτικά και ανταμείφθηκε με μια επιπλέον ανακάλυψη: ένα μεγάλο κεραμικό πιθάρι, σφραγισμένο με δέρμα ζώου, θαμμένο σε μια γωνιά μιας από τις σκοτεινές αίθουσες. Ο ουροβόρος, παρόμοιος με εκείνον στον τοίχο, ήταν χαραγμένος πάνω στο κιούπι. Στο εσωτερικό του η Έβελιν βρήκε βιβλία μεγάλου μεγέθους από φύλλα χαρτιού –το χαρτί είχε αντικαταστήσει την κοινή περγαμηνή και την εξαιρετικής ποιότητας μεμβράνη από δορά εμβρύου μόσχου στην περιοχή ήδη από τον όγδοο αιώνα, πολύ πριν χρησιμοποιηθεί στην Ευρώπη–, σελίδες με κείμενα και διακοσμημένες περίπεχνα με μαγευτικά γεωμετρικά σχέδια, επιστημονικές αποδόσεις της φύσης και ολοζώντανες, αν και αλλόκοτες, ανατομικές σπουδές.

Καθώς η Έβελιν φυλλομετρούσε τις διάφορες αναπαραστάσεις του συμβόλου που υπήρχαν στο ντοσιέ της –χαρακτικά, ξυλογραφίες και άλλες αποτυπώσεις–, έπεσε πάνω σε μια δέσμη παλιών, κιτρινισμένων φωτογραφιών. Άφησε το ντοσιέ στην άκρη και τις μελέτησε. Υπήρχαν αρκετές φωτογραφίες των αιθουσών και άλλες που απεικόνιζαν την ίδια με την ομάδα της στην ανασκαφή, και μεταξύ των μελών της ομάδας ήταν ο Φαρούκ. Πόσο άλλαξε, συλλογίστηκε η Έβελιν. Πόσο αλλάξαμε όλοι. Κοκάλωσε καθώς τα δάχτυλά της άγγιξαν μια φωτογραφία, και τη διαπέρασε ένα μικρό ρίγος. Η φωτογραφία απεικόνιζε την Έβελιν σε πολύ νεαρότερη ηλικία, μια φιλόδοξη τριαντάχρονη γυναίκα με λαμπερά μάτια, όρθια δίπλα σε έναν άντρα λίγο πολύ συνομήλικό της. Στέκονταν δίπλα δίπλα στην τοποθεσία μιας ανασκαφής στην έρημο, δύο λάτρεις της περιπέτειας από μια περασμένη εποχή. Αυτές οι μικρές φωτογραφίες δεν είχαν, ασφαλώς, την ευκρίνεια μιας εικόνας υψηλής ανάλυσης – τις είχε εμφανίσει η ίδια εκείνη την εποχή, κιτρινισμένες τώρα, μετά από τριάντα χρόνια που βρίσκονταν μέσα στο ντοσιέ της. Ο ήλιος πυρπολούσε τα

πάντα εκείνη την ημέρα και τα πρόσωπά τους προφυλάσσονταν από γυαλιά ηλίου και από την προστατευτική σκιά των καπέλων σαφάρι. Σε πείσμα αυτού, τα μάτια της συμπλήρωσαν γοργά τις λεπτομέρειες των χαρακτηριστικών του. Αν και είχαν περάσει τόσα χρόνια, η θέα του έκανε ακόμα την καρδιά της να σκιρτά.

Ο Τομ.

Βύθισε το βλέμμα της στη φωτογραφία κι ο θόρυβος της χαοτικής πόλης έξω καταλάγιασε μέχρι που σώπασε. Η εικόνα έφερε ένα γλυκόπικρο χαμόγελο στο πρόσωπό της καθώς αντικρουόμενα συναισθήματα στροβιλίζονταν μέσα της.

Δεν είχε καταλάβει ποτέ τι είχε πραγματικά συμβεί πριν απ' όλα αυτά τα χρόνια.

Ο Τομ Γουέμπστερ είχε εμφανιστεί απροειδοποίητα στην Αλ-Χίλα λίγες εβδομάδες μετά την ανακάλυψη της Έβελιν. Είχε συστηθεί ως αρχαιολόγος-ιστορικός από το Ινστιτούτο Χαλντέιν, ένα ερευνητικό κέντρο που συνεργάζόταν με το Πανεπιστήμιο Μπράουν. Της είπε ότι βρισκόταν στην Ιορδανία, όταν ένας φίλος είχε αναφέρει τις έρευνες της Έβελιν σχετικά με τον ουροβόρο. Η έρευνα κατά την «εποχή του σκότους», πριν από το Διαδίκτυο, περιλάμβανε τη χρήση βιβλιοθηκών και την προσφυγή στα φώτα ειδικών με συζητήσεις επί του αντικειμένου – και συχνά, σκανδαλωδώς, πρόσωπο με πρόσωπο. Ο Τομ είχε πει επίσης ότι είχε διασχίσει τη χώρα οδικώς για να τη συναντήσει και να μάθει περισσότερα για την ανακάλυψη της.

Είχαν περάσει τέσσερις εβδομάδες μαζί.

Από τότε δεν είχε νιώσει για κανέναν άντρα τόσο έντονα συναισθήματα.

Είχαν περάσει εκείνες τις ημέρες εξετάζοντας την αίθουσα, μελετώντας τα κείμενα και την εικονογράφηση των βιβλίων της αίθουσας, αναζητώντας καθοδηγητικές ενδείξεις σε βιβλιοθήκες και μουσεία στη Βαγδάτη και σε άλλα μέρη του Ιράκ και ξετρυπώνοντας ανθρώπους των γραμμάτων και ιστορικούς.

Η καλλιγραφία των κειμένων τοποθετούσε ακλόνητα την προέλευσή τους στην εποχή των Αμπασιδών, περί το δέκατο αιώνα. Η χρονολόγηση με άνθρακα -14 ενός από τους δερμάτινους ιμάντες των βιβλίων είχε στηρίξει την υπόθεσή τους ως προς αυτό. Τα κείμενα ήταν πολύ όμορφα γραμμένα και εικονογραφημένα και πραγματεύονταν μια ποικιλία θεμάτων: φιλοσοφία, λογική, μαθηματικά, χημεία, αστρολογία, αστρονομία, μουσική και πνευματικές αξίες. Όμως τίποτα δεν εξηγούσε ποιος τα είχε γράψει, ούτε υπήρχε κάποια αναφορά σχετικά με τη σημασία του συμβόλου του ουροβόρου.

Η Έβελιν και ο Γουέμπτερ είχαν συνεργαστεί με κοινό πάθος και οι έρευνές τους απέφεραν κάποια σύντομη ευοίωνη ένδειξη όταν ανακάλυψαν πληροφορίες σχετικά με μια μυστηριώδη οργάνωση της ίδιας εποχής, τους Αδελφούς της Αγνότητας. Η ακριβής ταυτότητα των Αδελφών ήταν θέμα εικασίας. Λίγα ήταν γνωστά γι' αυτούς πέρα από το ότι ήταν νεοπλαστινοί φιλόσοφοι που συναντιόντουσαν μυστικά κάθε δώδεκα ημέρες και των οποίων το περιβεβλημένο με μυστήριο κληροδότημα περιλάμβανε μια σπάνια επιτομή επιστημονικών, πνευματικών και εσωτερικών διδασκαλιών συγκεντρωμένων από διαφορετικές παραδόσεις, που εθεωρείτο μία από τις παλαιότερες καταγεγραμμένες εγκυκλοπαίδειες.

Ορισμένες πλευρές των κειμένων που βρέθηκαν στην αίθουσα, πάντως, εναρμονίζονταν με τα κείμενα που είχαν αφήσει οι Αδελφοί, τόσο από την άποψη του ύφους όσο και του περιεχομένου. Όμως κανένα από τα κείμενα της αίθουσας δεν πραγματεύόταν τις πνευματικές αξίες των ενοίκων της. Αν και εμπνέονταν από το Ισλάμ, τα κείμενα των Αδελφών περιλάμβαναν επίσης διδασκαλίες από τα Ευαγγέλια και την Τορά. Οι Αδελφοί θεωρούνταν ελεύθεροι στοχαστές, που δεν ανήκαν σε συγκεκριμένη θρησκεία, ενώ, αντίθετα, επιδίωκαν να βρουν την αλήθεια σε όλες τις θρησκείες και τιμούσαν τη γνώση ως αληθινή τροφή της ψυχής. Πάσχιζαν για μια συμφιλίωση, μια συγχώνευση των σχισματικών διχονοιών που μάστιζαν

την περιοχή, με την ελπίδα της δημιουργίας ενός ευρέος πνευματικού καταφυγίου για όλους.

Η Έβελιν και ο Γουέμπστερ είχαν διατυπώσει την εικασία μήπως η μυστική ομάδα της υπόγειας αίθουσας θα μπορούσε να ήταν παρακλάδι των Αδελφών, όμως δεν υπήρχε τίποτα που να αποδεικνύει ή να διαψεύδει αυτή την υπόθεση. Ωστόσο μία πλευρά αυτής της υπόθεσης ταίριαζε μάλλον καλά: εθεωρείτο ότι οι Αδελφοί είχαν την έδρα τους στη Βασόρα και τη Βαγδάτη. Η Αλ-Χίλα βρισκόταν μεταξύ των δύο πόλεων.

Όλο τον καιρό που εργάζονταν μαζί η Έβελιν είχε εκπλαγεί από το αταλάντευτο ενδιαφέρον του Γουέμπστερ, ενώ η απεριόριστη ενέργεια και η προσπάθειά του να διαφωτίσει το μικρό μυστήριο που η ίδια είχε ανακαλύψει την είχαν αιφνιδιάσει. Επίσης, αν και δεν είχε ακούσει ποτέ τίποτα γι' αυτόν, φαινόταν να γνωρίζει πάρα πολλά για τον ουροβόρο και την ιστορία της περιοχής.

Ήταν επίσης αρκετά σίγουρη ότι την είχε ερωτευτεί, όπως τον είχε ερωτευτεί κι αυτή. Πράγμα που έκανε την ξαφνική του αναχώρηση ακόμα πιο ακατανόητη. Ιδιαίτερα δεδομένου αυτού με το οποίο την είχε αφήσει. Και του ψέματος με το οποίο η Έβελιν είχε αναγκαστεί να ζήσει έκτοτε.

Το πρόσωπό της συννέφιασε από θλίψη καθώς οι αναμνήσεις εκείνου του οδυνηρού χωρισμού επέστρεψαν ορμητικά. Μια παθητική αποδοχή, την οποία καλλιεργούσε πολλά χρόνια, ανέλαβε τον έλεγχο και σκόρπισε το μελαγχολικό αίσθημα, επαναφέροντάς τη απότομα στην παρούσα δύσκολη θέση της.

Μερικές εικονογραφημένες σελίδες από την αίθουσα της μυστικής ομάδας, σαγηνευτικές στην ομορφιά και στο μυστήριο τους, την αντίκριζαν από τις κορνίζες τους στον τοίχο απέναντι από το γραφείο της. Απέσυρε το βλέμμα της από αυτές και έβγαλε τη δέσμη των πολαρόντ που της είχε αφήσει ο Φαρούκ. Τράβηξε εκείνη που απεικόνιζε τον αρχαίο κώδικα και ένα ρίγος σύρθηκε στον

αυχένα της, καθώς θυμήθηκε τις ανησυχητικές του πληροφορίες.

Κάποιος τον οποίο γνώριζε ήταν νεκρός. Εξαιτίας του κώδικα.

Πού είχε βρει τον κώδικα ο φίλος του Φαρούκ; Και ποιο ήταν το περιεχόμενό του; Όλα εκείνα τα χρόνια, πριν από τόσο καιρό, η έρευνά τους, η δική της και του Τομ, δεν είχε αποδώσει τίποτα. Γιατί θα είχε αυτό το βιβλίο κάποια μεγαλύτερη σημασία;

Θυμήθηκε την τελευταία ερώτηση του Φαρούκ: *Ποιος άλλος θέλει να αποκτήσει αυτό το βιβλίο;*

Με όλο αυτό το χαλασμό γύρω της, αυτό ήταν το τελευταίο πράγμα που χρειαζόταν τη συγκεκριμένη στιγμή. Όμως δεν μπορούσε να το αποφύγει. Δεν ήθελε να πάει να συναντήσει τον Φαρούκ, αλλά ήξερε ότι δεν μπορούσε να τον απογοητεύσει. Βασιζόταν πάνω της. Χρειαζόταν βοήθεια. Ήταν φοβισμένος. Όσο περισσότερο θυμόταν τη φοβισμένη του έκφραση τόσο πιο ανήσυχη γινόταν σε σχέση μ' αυτή τη συνάντηση.

Άλλη μία σκέψη δεν έπαυε να τη βασανίζει.

Έπρεπε να ενημερώσει τον Τομ.

Αν μπορούσε να τον βρει, δηλαδή. Δεν είχαν διατηρήσει και καμιά στενή σχέση. Στην πραγματικότητα δεν τον είχε δει, ούτε του είχε μιλήσει ξανά από τότε που εκείνος είχε φύγει από το Ιράκ.

Ούτε καν όταν είχε ανακαλύψει ότι ήταν έγκυος.

Άφησε κάτω τη φωτογραφία κι έβγαλε την προσωπική της ατζέντα. Ήταν ένα δερματόδετο φάιλοφαξ μεγάλου μεγέθους, που το είχε μαζί της εδώ και δεκαετίες και που με δυσκολία έκλεινε από το χαρτομάνι, τις κάρτες και τις σημειώσεις που είχε αποθηκεύσει ανάμεσα στα ταλαιπωρημένα του εξώφυλλα μέσα στα χρόνια. Έψαξε στα τσεπάκια και στις θήκες του μέχρι που βρήκε την παλιά κάρτα. Είχε το όνομά του, Τομ Γουέμπστερ, τυπωμένο με απέριττα γράμματα στην μπροστινή της όψη, μαζί με το όνομα του ιδρύματος και το λογότυπό του. Η Έβελιν είχε αντισταθεί στην επιθυμία να τη χρησιμοποιήσει και, με το χρόνο, η κάρτα είχε ε-

κτοπιστεί σε μια απόμακρη γωνιά του φάιλοφαξ και του μυαλού της.

Τριάντα χρόνια. Ήταν άσκοπο να επιχειρήσει ένα τηλεφώνημα.

Η ικεσία του Φαρούκ αντηχούσε στ' αφτιά της. *Πρέπει να τον ρωτήσετε, σιτ Έβελιν.* Κάτι μέσα της ράγισε και την ώθησε να κάνει μια προσπάθεια.

Χρειάστηκαν μερικές στιγμές μέχρι το σήμα να σταλεί από μερικούς δορυφόρους και το οικείο κουδούνισμα μιας τηλεφωνικής γραμμής των Ηνωμένων Πολιτειών να ακολουθηθεί από μια γυναικεία φωνή που, με εξαιρετικά φιλική διάθεση, πληροφόρησε την Έβελιν ότι είχε συνδεθεί με το Ινστιτούτο Χαλντέιν.

Η Έβελιν δίστασε. «Προσπαθώ να εντοπίσω έναν παλιό φίλο», είπε τελικά με αβέβαιη φωνή. «Το όνομά του είναι Τομ Γουέμποτερ. Μου είχε αφήσει αυτό το τηλέφωνο, αλλά... να, έχει περάσει κάποιος καιρός».

«Μια στιγμή, παρακαλώ». Η καρδιά της Έβελιν σφίγτηκε καθώς η τηλεφωνήτρια έλεγχε τα αρχεία της. «Λυπάμαι», ακούστηκε πάλι η φωνή της τηλεφωνήτριας, κάπως άτοπα χαρωπή. «Δε βλέπω κανέναν με αυτό το όνομα».

Η Έβελιν βούλιαξε στο κάθισμά της. «Είστε βέβαιη; Θέλω να πω, μήπως μπορείτε να το ελέγξετε ξανά, σας παρακαλώ;»

Η τηλεφωνήτρια ζήτησε από την Έβελιν να επιβεβαιώσει την ορθογραφία του επωνύμου, έκανε ξανά έναν έλεγχο, αλλά δε βρήκε τίποτα. Η Έβελιν αναστέναξε θλιψμένα. Η τηλεφωνήτρια θα πρέπει να το έπιασε, γιατί πρόσθεσε: «Αν θέλετε, μπορώ να ελέγξω τα αρχεία του προσωπικού μας και να σας καλέσω. Ίσως ο φίλος σας άφησε κάποια στοιχεία για προώθηση των μηνυμάτων του».

Η Έβελιν της έδωσε το όνομά της και τον αριθμό του κινητού της στη Βηρυτό, την ευχαρίστησε και έκλεισε. Δεν περίμενε πραγματικά να τον βρει στο ινστιτούτο, καθώς είχε περάσει πάρα πολύς καιρός, αλλά, έστω κι έτσι, η ζωηρή έξαψη την είχε αφήσει σε κατάσταση έντασης και ταραχής.

Κοίταξε το ρολόι της. Ήταν σχεδόν εφτά. Συνοφρυώθηκε. Είχε συμφωνήσει να συναντήσει τη Μία για ένα ποτό στο ξενοδοχείο της. Η χρονική στιγμή δε θα μπορούσε να είναι χειρότερη. Σκέφτηκε να της τηλεφωνήσει και να το αναβάλει, αλλά δεν μπορούσε να αντέξει τη σκέψη ότι θα καθόταν μόνη της άλλες δύο ώρες, αιχμάλωτη των αναμνήσεων που τριγυρνούσαν στη σοφίτα του μυαλού της, περιμένοντας να πάει σ' ένα ραντεβού που, κάθε λεπτό που περνούσε, τη φόβιζε ολοένα περισσότερο.

Αποφάσισε ότι ένα ποτό με την κόρη της σ' ένα περιβάλλον με καλή μουσική και πρόσωπα που θα της αποσπούσαν την προσοχή μπορεί να τη βοηθούσε να πάρει λίγο κουράγιο δύο θα περίμενε. Απλώς έπρεπε να ξεφύγει λίγο και να αποφύγει να σκέφτεται ένα ιδιαίτερα βασανιστικό ζήτημα. Τουλάχιστον μέχρι να καταλάβει τι συνέβαινε.

Έκλεισε το ντοσιέ και το άφησε πάνω στο γραφείο της, έβαλε τις πολαρόιντ και το κινητό της μέσα στην τσάντα της και κατευθύνθηκε προς το ξενοδοχείο απέναντι από το σπίτι της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΤΕΛΕΞ ΑΠΟΤΕΛΟΥΣΑΝ ΠΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ. Το μέτριο κινέζικο εστιατόριο δεν υπήρχε πια, έχοντας παραχωρήσει τη θέση του σε ένα αστραφτερό καινούριο Μπενιγάνα.* Το κυκλικό Μπαρ των Ειδήσεων, που ήταν ακριβώς αυτό που δήλωνε το όνομά του, δεν υπήρχε ούτε αυτό από καιρό –είχε αντικατασταθεί από το εξίσου ευφάνταστα αποκαλούμενο Λάουντζ, με ξυλεπένδυση από σκούρο αφρικανικό παλίσανδρο, μουσική υπόκρουση από συλλογές του Καφέ ντελ Μαρ** και μοχίτο με χυμό γκραναντίγια–, όπως δεν υπήρχε ούτε ο Κόκο, ο οικότροφος πάπαγάλος του, που με την απόκοσμα όψογη μίμηση μιας επερχόμενης οβίδας έκανε πολλούς αμύητους επισκέπτες να τρέχουν να βρουν καταφύγιο.

Τα «δεκαπέντε λεπτά διασημότητας» του ξενοδοχείου εκτάθηκαν στο μεγαλύτερο μέρος της δεκαετίας του 1980, όταν ήταν το αγαπημένο στέκι της «αγέλης», της ομάδας των δημοσιογράφων και των τηλεοπτικών συνεργείων στη Βηρυτό. Ο Νταν Ράδερ, ο Πίτερ Τζένινγκς*** – όλοι είχαν μείνει εκεί. Σε μια εποχή όπου αντίπαλες

* Φημισμένη αλυσίδα ιαπωνικών εστιατορίων. (Σ.τ.Μ.)

** Γνωστό μπαρ στο Σαν Αντόνιο της Ίμπιζας –φημισμένο για το ηλιοβασίλεμά του– που κυκλοφορεί μουσικές συλλογές με απαλή μουσική, με σκοπό να εμπνεύσουν τη διάθεση που προκαλεί η θέα του ηλιοβασιλέματος. (Σ.τ.Μ.)

*** Δημοσιογράφοι και παρουσιαστές ειδήσεων στο CBS και το ABC αντίστοιχα. (Σ.τ.Μ.)

εθνοφρουρές είχαν μετατρέψει τη δυτική Βηρυτό σε σημαιοφόρο του αστικού χάους της σύγχρονης εποχής, πριν σφετεριστεί την τιμή το Μογκαντίου και μετά η Βαγδάτη, το Κομοντόρ ήταν ένα καταφύγιο με φιλέ μινιόν, ηλεκτρισμό, μηχανήματα τέλεξ που λειτουργούσαν και ένα μπαρ που δεν ξέμενε ποτέ από ποτά, χάρη σε έναν απτόητο διευθυντή ξενοδοχείου και μερικές παχυλές αμοιβές για εξασφάλιση προστασίας. Για να λέμε την αλήθεια, ο διευθυντής ίσως έκανε τη δουλειά του υπερβολικά καλά: οι περισσότεροι από τους ρεπόρτερ που βρίσκονταν στην πόλη για να καλύπτουν τις συρράξεις σπάνια αποτολμούσαν να απομακρυνθούν από τη ραχατλίδικη ασφάλεια του ξενοδοχείου και έστελναν τα ρεπορτάζ τους ως αυτόπτες μάρτυρες από το πρώτο σαλόνι μάλλον παρά από την πρώτη γραμμή του πυρός.

Εκείνες οι ημέρες είχαν, ευτυχώς, παρέλθει προ πολλού – ως επί το πλείστον, εν πάσῃ περιπτώσει. Και το «λίφτινγκ» που είχε επαναφέρει την πόλη στη ζωή δεν είχε αφήσει ανέπαφο το ξενοδοχείο, που τώρα ήταν γνωστό ως Μεριντιέν Κομοντόρ. Παρά την εντυπωσιακή ανακαίνιση, εξακολουθούσε να είναι το στέκι που επέλεγαν οι εκπρόσωποι των μέσων μαζικής ενημέρωσης που επισκέπτονταν την πόλη, έστω και χωρίς τον Κόκο. Η «αγέλη» ήταν πιστή, μια πίστη που ήταν καταφανής αφότου ξέσπασε ξαφνικά ο σύντομος αλλά άγριος πόλεμος που μονοπάλησε τους κύριους τίτλους των ειδήσεων ανά την υφήλιο όλο το καλοκαίρι. Το Κομοντόρ γνώριζε πάλι τις παλιές του δόξες, που τις τροφοδοτούσε το αλκοόλ, η αδρεναλίνη και η καλύτερη ευρυζωνική σύνδεση στην πόλη, επιδεικνύοντας πάλι εκείνο το ακαθόριστο ταλέντο του να κάνει τους πελάτες του να αισθάνονται σαν να ανήκαν σε μια εκτεταμένη σιτσιλιάνικη οικογένεια – πράγμα που πρόσφερε παρηγοριά στη Μία Μπίσοπ, δεδομένου ότι η εμπειρία της σε εμπόλεμες ζώνες ήταν ανύπαρκτη.

‘Όχι πως ήταν κάτι που επιθυμούσε ιδιαίτερα έντονα να επανορθώσει.

Δεν είχε ακριβώς επιλέξει τη γενετική σαν εισιτήριο για την περιπέτεια.

«Ξέρω ότι μάλλον δεν είναι δική μου δουλειά, αλλά... είσαι σίγουρη ότι είσαι εντάξει;»

Αφού είχε κουβεντιάσει με την Έβελιν για το πώς προχωρούσε η δουλειά της και έχοντας ανταλλάξει μαζί της αφηγήσεις περιστατικών και παρατηρήσεις για τις μυριάδες επιπτώσεις του πολέμου που θα χρωμάτιζαν τη ζωή τους στο άμεσο μέλλον, η Μία ξεφούρνισε τελικά την ερώτηση. Τη βασάνιζε από τη στιγμή που είχαν καθίσει και, παρόλο που ένιωθε άφολα που ρωτούσε, θα ένιωθε ακόμα πιο άφολα αν δεν πρόσφερε στη μητέρα της την ευκαιρία να ανοιχτεί, αν το χρειαζόταν.

Η Έβελιν αναδεύτηκε ακούγοντας την ερώτηση, μετατοπίστηκε ελαφρά στον καναπέ κι έπειτα ήπιε αργά μια γουλιά κρασί. «Καλά είμαι», τη διαβεβαίωσε με κάτι που έμοιαζε με βεβιασμένο μισό χαμόγελο πριν τα μάτια της πλανηθούν και χαθούν στην κατευναστική λάμψη του κρασιού. «Δεν είναι τίποτα».

«Είσαι σίγουρη;»

Η Έβελιν δίστασε. «Απλώς... είδα κάποιον σήμερα. Κάποιον που είχα να συναντήσω πολύ καιρό. Είκοσι χρόνια, ίσως περισσότερα».

Η Μία τής έριξε μια ματιά όλο υπονοούμενα. «Κατάλαβα».

Η Έβελιν έπιασε πού το πήγαινε η κόρη της. «Δεν είναι τίποτα τέτοιο, πίστεψέ με», διαμαρτυρήθηκε. «Είναι απλώς ένας ντόπιος μεσάζων, που βοηθούσε στις ανασκαφές μας. Στο Ιράκ. Προ Σαντάμ. Ήμουν κάτω, νότια, με τον Ραμέζ – τον έχεις γνωρίσει, έτσι δεν είναι;»

Η Μία έγνεψε καταφατικά. «Νομίζω. Την προηγούμενη εβδομάδα, στο γραφείο σου; Ένας μικροκαμωμένος τύπος, σωστά;»

Ήταν ο μοναδικός συνάδελφος της Έβελιν που είχε γνωρίσει. Η

Μία βρισκόταν στη Βηρυτό μόνο τρεις εβδομάδες και είχε έρθει με ένα από τα πρώτα αεροπλάνα που προσγειώθηκαν στο αεροδρόμιο από τη στιγμή που είχε ανοίξει μετά το βομβαρδισμό των διαδρόμων του από ισραηλινά πολεμικά αεροπλάνα την πρώτη ημέρα του πολέμου.

Η μύησή της στον «κόσμο του Μπιζάρο»* που αντιπροσώπευε η μεταπολεμική Βηρυτός ήταν αρκετά γρήγορη: το τεράστιο Ερμπάς είχε σταματήσει απότομα μ' έναν κλυδωνισμό, δευτερόλεπτα μετά τη στιγμή που οι ρόδες του άγγιξαν το έδαφος, έπειτα έστριψε ξαφνικά, βγαίνοντας από το διάδρομο, αποκαλύπτοντας μια μπουλντόζα και μια μπετονιέρα που επισκεύαζαν ατάραχα έναν τεράστιο κρατήρα από βόμβα μες στη μέση του διαδρόμου. Η Μία έβλεπε ακόμα με τα μάτια της φαντασίας της τον απαθή χαιρετισμό των εργατών προς την ίδια και τους υπόλοιπους καταταραγμένους επιβάτες του αεροπλάνου.

Η Βηρυτός ήταν ανοιχτή για κάθε είδους δραστηριότητες, είτε υπήρχαν κρατήρες στο διάδρομο προσγείωσης είτε όχι. Και η Μία μπορούσε επιτέλους να ξεκινήσει τη μεγάλη της έρευνα για τους Φοίνικες που προετοίμαζε όλη τη χρονιά, αν και λίγους μήνες αργότερα απ' ότι είχε προγραμματίσει.

Την είχαν προσεγγίσει ενώ εργαζόταν με μια μικρή ομάδα γενετιστών στη Βοστόνη, οι οποίοι είχαν αναλάβει το τεράστιο έργο της

* Ο Μπιζάρο (από το «*bizarre*», που σημαίνει αλλόκοτος, παράδοξος, εκκεντρικός) είναι ένας χαρακτήρας από κόμικ, που δημιουργήθηκε τυχαία, από ένα λάθος σε εργαστήριο. Είναι το αντίθετο του Σούπερμαν και εχθρός του και χρησιμοποιεί μια διαστρεβλωμένη λογική αλλά και γλώσσα, λέγοντας το αντίθετο από εκείνο που εννοεί. Προέρχεται από έναν κυβικό πλανήτη όπου θεωρείται έγκλημα να κάνει κανείς οτιδήποτε καλά ή να κάνει κάπι τέλειο ή ωραίο. Στην καθημερινή γλώσσα, η έκφραση «ο κόσμος του Μπιζάρο» περιγράφει οτιδήποτε χρησιμοποιεί διαστρεβλωμένη λογική ή είναι το αντίθετο κάποιου άλλου πράγματος. (Σ.τ.Μ.)

ιχνηλασίας της εξάπλωσης του ανθρώπινου είδους ανά την υφήλιο. Αυτή η έρευνα, που περιλάμβανε συλλογή και ανάλυση δειγμάτων DNA από χιλιάδες ανθρώπους που ζούσαν σε απομονωμένες φυλές σε όλες τις ηπείρους, είχε επιβεβαιώσει, με έναν τελεσίδικο τρόπο που σου ’κοβε την ανάσα, ότι όλοι καταγόμαστε από μια μικρή φυλή κυνηγών-συλλεκτών που ζούσε στην Αφρική πριν από εξήντα χιλιάδες χρόνια, μια ανακάλυψη που δεν είχε ιδιαίτερα καλή απήχηση σε πιο «ευαίσθητους» κύκλους. Η Μία είχε ενταχθεί στην ομάδα λίγο μετά την απόκτηση του μεταπυχιακού της διπλώματος, πράγμα που συνέβη λίγο πριν από την ανακοίνωση των πιο ουσιαστικών τους ευρημάτων· από τότε η δουλειά ήταν κάπως μονότονη και χωρίς ιδιαίτερες συγκινήσεις και συνίστατο κυρίως στη συλλογή όλο και περισσότερων δειγμάτων για να ενισχυθεί η συνολική εικόνα. Είχε σκεφτεί να προχωρήσει σε πιο πρωτοποριακές περιοχές της έρευνας, αλλά η πιο ενδιαφέρουσα εργασία στη γενετική παρεμποδίζόταν από την προεδρική αποστροφή προς την έρευνα με βλαστοκύτταρα. Έτσι, καθόταν στ’ αβγά της – μέχρι που εμφανίστηκε η προσφορά.

Ο άνθρωπος που έκανε την προσέγγιση ήταν ένας εκπρόσωπος του Ιδρύματος Χαρίρι, ενός φιλανθρωπικού οργανισμού με τεράστιες προσόδους, που είχε ιδρυθεί από τον πολυεκατομμυριούχο Ραφίκ Χαρίρι, τέως πρωθυπουργό του Λιβάνου, πριν από τη δολοφονία του το 2005. Η πρόταση του εκπροσώπου του ιδρύματος ήταν ασαφής αλλά συναρπαστική: με απλά λόγια, ήθελε να τους βοηθήσει η Μία να κατανοήσουν ποιοι ήταν οι Φοίνικες.

Πράγμα που την εξέπληξε κάπως.

Κατά περίεργο τρόπο, και παρά το γεγονός ότι αναφέρονταν σε πολλά αρχαία κείμενα λαών με τους οποίους αλληλεπέδρασαν, λίγα ήταν γνωστά για τους Φοίνικες από πρώτο χέρι. Για ένα λαό στον οποίο αποδιδόταν το εύσημο της επινόησης του πρώτου αλφαριθήτου του κόσμου και του οποίου ο ρόλος ως «πολιτισμικού μεσάζοντα» αποτέλεσε το έναυσμα για την αναγέννηση που σημειώθηκε στην

Ελλάδα και οδήγησε στη γένεση του δυτικού πολιτισμού, δεν άφησαν και πολλά πίσω. Κανένα από τα συγγράμματά τους, τίποτα από τη γραμματεία τους δε διασώθηκε και όλα όσα ήταν γνωστά γι' αυτούς αποτελούσαν συρραφή αναφορών τρίτων προσώπων. Ακόμα και το όνομά τους τους αποδόθηκε από άλλους, και συγκεκριμένα από τους αρχαίους Έλληνες, που τους ονόμασαν Φοίνικες, «κόκκινους», από το πολυτελές βαθυκόκκινο ύφασμα που κατασκεύαζαν χρησιμοποιώντας μια εξαιρετικά πολύτιμη χρωστική ουσία, την οποία εξήγαν από τους αδένες του κοχυλιού πορφύρα. Δεν υπήρξαν φοινικικές βιβλιοθήκες, ούτε θησαυροί γνώσης ούτε ρολά παπύρου αποθηκευμένα σε αλαβάστρινα δοχεία. Τίποτα από δύο χιλιάδες χρόνια αινιγματικής ιστορίας, που τελείωσε με βάρβαρο τρόπο όταν οι πόλεις τους υποτάχτηκαν τελικά σε μια σειρά εισβολέων, με αποκορύφωμα τους Ρωμαίους, οι οποίοι το 146 π.Χ. έκαψαν ολοσχερώς την Καρχηδόνα, σκόρπισαν αλάτι πάνω στα ερείπια της, απαγόρευσαν την εγκατάσταση στην πόλη για είκοσι πέντε χρόνια και εξάλειψαν το τελευταίο μεγάλο κέντρο του φοινικικού πολιτισμού. Ήταν λες και κάθε ίχνος τους είχε σβηστεί από προσώπου γης.

Όμως το όνομα ξυπνούσε μεγάλα πάθη στον ίδιο τον Λίβανο.

Μετά τον εμφύλιο πόλεμο των δεκαετιών 1970 και 1980, κάποιες χριστιανικές φατρίες στον Λίβανο το είχαν ουσιαστικά υπεξαιρέσει, χρησιμοποιώντας το για να δημιουργήσουν μια λεπτή διάκριση ανάμεσα στους εαυτούς τους και τους μουσουλμάνους συμπατριώτες τους, ιχνογραφώντας αυτούς τους τελευταίους σαν μεταγενέστερους μετανάστες από την Αραβική Χερσόνησο, μετά την επικράτηση του Ισλάμ, των οποίων η αξίωση επί της χώρας ήταν μικρότερης αξίας. Κάθε διαφωνία στην περιοχή έμοιαζε να συνοψίζεται τελικά σε τέσσερις απλές λέξεις: «Εμείς ήμαστε εδώ πρώτοι». Οι εντάσεις είχαν κλιμακωθεί σε σημείο ώστε να γίνει η λέξη «Φοίνικας» ταμπού στους επίσημους κύκλους. Δεν υπήρχε πουθενά ούτε μία αναφορά της στο Εθνικό Μουσείο της Βηρυτού, όπου οι ετικέτες των εκθεμάτων έφε-

ραν τώρα πιο πολιτικά ορθή ορολογία, όπως: «Πρώιμη Εποχή του Ορείχαλκου».

Πράγμα που ήταν κρίμα – αλλά και, πιθανότατα, διαστρέβλωση της ιστορίας. Εξ ου και η έρευνα.

Η Μία είχε επίγνωση ότι έμπαινε σε πολιτικό ναρκοπέδιο. Οι στόχοι της έρευνας ήταν αρκετά αλτρουιστικοί: αν ήταν δυνατό να χρησιμοποιηθούν δείγματα DNA για να επιβεβαιωθεί ότι όλοι οι κάτοικοι της χώρας, τόσο οι χριστιανοί όσο και οι μουσουλμάνοι, ήταν απόγονοι ενός πολιτισμού, ενός λαού, μιας φυλής, τότε αυτό θα μπορούσε να βοηθήσει ώστε να εκτονωθούν εδραιωμένες προκαταλήψεις και θα μπορούσε να εμπνεύσει ένα αίσθημα ενότητας.

Δύο ντόπιοι ειδικοί είχαν προσληφθεί για να εργαστούν με τη Μία: ένας εξαιρετικά αξιοσέβαστος ιστορικός που δίδασκε στο πανεπιστήμιο και ένας γενετιστής για να τη βοηθάει. Ο πρώτος ήταν χριστιανός και ο δεύτερος μουσουλμάνος. Όμως, όπως διαπίστωσε σύντομα η Μία, η φυλετική αφοσίωση ήταν ύψιστης σημασίας για τους ανθρώπους της περιοχής και ο επαναπροσδιορισμός της ιστορίας δεν ήταν απαραίτητα καλοδεχούμενος.

Ουστόσο, με τα τριακοστά της γενέθλια να πλησιάζουν, χωρίς την έγνοια συζύγου ή παιδιών, με μια ατζέντα κοινωνικών συμβάντων εξίσου πληκτική με ένα κατάστημα οινοπνευματωδών στο κέντρο της Καμπούλ και με ένα ενδιαφέρον όσο και γενναιόδωρα χρηματοδοτούμενο ερευνητικό πρόγραμμα, στο οποίο θα ηγείτο η ίδια, δε χρειάζόταν πραγματικά και πολλή σκέψη, πόσο μάλλον αφού ήταν και μια ευκαιρία να γνωρίσει τη μητέρα της.

Να τη γνωρίσει πραγματικά.

Έτσι, είχε βάλει την υπογραφή της στη διακεκομένη γραμμή και είχε φτιάξει τις βαλίτσες της – κι έπειτα τις είχε αδειάσει εξίσου βιαστικά και παρακολουθούσε CNN για δύο μήνες, ώσπου οι συρράξεις σταμάτησαν, η κατάπαυση του πυρός συμφωνήθηκε και ο αποκλεισμός ήρθη.

«Είναι κυριολεκτικά κάτω από το τζαμί», έλεγε η Έβελιν στη Μία. «Μπορεί να είναι ένα από τα αρχαιότερα παρεκκλήσια που έχουν καταγραφεί· είναι πραγματικά εκπληκτικό. Θα σε πάω να το δεις, αν θέλεις. Ο Ραμέζ είναι από μια μικρή κωμόπολη εκεί κοντά και άκουσε γι' αυτό».

«Κι εκείνος ο τύπος εμφανίστηκε εκεί, έτσι, στα καλά καθούμενα;»
Η Έβελιν έγνεψε καταφατικά.

Η Μία μελέτησε τη μητέρα της. Κάτι στην ακράδαντη ειλικρίνεια της φωνής της διαβεβαίωνε τη Μία ότι η μητέρα της δεν ήταν απλώς ντροπαλή, δύναμη η υπερδιέγερση υπήρχε ακόμα. «Ούτε να φανταστώ δεν μπορώ τι περνάνε εκεί πέρα», σχολίασε η Μία μελαγχολικά. «Έφαχνε για δουλειά;»

Η Έβελιν έκανε ένα μορφασμό αμηχανίας. «Ναι. Κατά κάποιο τρόπο. Είναι... πολύπλοκο».

Έδειχνε ότι δεν ήθελε να το προχωρήσει πιο βαθιά. Η Μία αποφάσισε να το αφήσει εκεί. Δέχτηκε την απάντηση της Έβελιν με ένα ελαφρύ νεύμα του κεφαλιού και ένα ανταποδοτικό αχνό χαμόγελο και ήπιε μια γουλιά κρασί. Μια φορτισμένη σιωπή αιωρήθηκε για μια στιγμή ανάμεσά τους, έπειτα τις πλησίασε διακριτικά ένας σερβιτόρος, γέμισε το ποτήρι της Μία από το σχεδόν άδειο μπουκάλι στην παγωνιέρα και ρώτησε αν θα ήθελαν κι άλλο κρασί.

Η Έβελιν ανακάθισε, βγαίνοντας απότομα από την ονειροπόλησή της. «Τι ώρα είναι;»

Κοίταξε το ρολόι της, ενώ η Μία έγνεψε αρνητικά στο σερβιτόρο. Καθώς εκείνος απομακρυνόταν, η Μία πρόσεξε έναν άντρα με κοντοκουρεμένα κατάμαυρα μαλλιά, μάτια χωμένα βαθιά στις κόγχες τους και βλογιοκομμένο πρόσωπο να στέκεται στο μπαρ καπνίζοντας και να τους ρίχνει μια λοξή ματιά –μια ματιά ψυχρή, ίσως κάπως υπερβολικά εστιασμένη– πριν γυρίσει από την άλλη. Η Μία δε βρισκόταν πολύ καιρό στη Βηρυτό, αλλά ήξερε ότι σ' αυτή την πόλη οι άντρες την πρόσεχαν περισσότερο απ' ό,τι αλλού, καθώς τους είλκυαν

τα γοητευτικά χαρακτηριστικά της, κι αυτή η έλξη επιτεινόταν από τη σαφώς ξενική αύρα της ανοιχτόχρωμης διάστικτης από αχνές φακίδες επιδερμίδας της και το ξανθό μελί χρώμα των μαλλιών της. Θα ήταν ανειλικρινής αν αρνιόταν ότι απολάμβανε τις ερωτιάρικες ματιές και σ' αυτή την περίπτωση θα είχε θεωρήσει απλώς κομπλιμέντο τη ματιά αυτού του άντρα, ιδιαίτερα αν ήταν χαριτωμένος· μόνο που ούτε η ίδια του η μάνα δε θα είχε σκεφτεί να τον περιγράψει ως χαριτωμένο και δεν υπήρχε τίποτα, ούτε καν κατά προσέγγιση, ερωτιάρικο στη ματιά του. Μάλιστα το συγκαλυμμένο βλέμμα του της είχε προκαλέσει ανατριχίλα. Πράγμα που, και πάλι, δεν ήταν η πρώτη φορά που συνέβαινε, τουλάχιστον σε αυτή την πόλη – η άλλη όψη του νομίσματος σε σχέση με την εξωτική, ξενική γοητεία της ήταν ότι πολλοί άνθρωποι ήταν οργισμένοι και καχύποπτοι, ιδιαίτερα με τους ξένους, από τότε που ο βάρβαρος πόλεμος είχε ξεσπάσει απροσδόκητα γύρω τους. Όμως αυτός ο άντρας, για κάποιο λόγο, δε φαινόταν να ανήκει εκεί μέσα, δεν έδινε την εντύπωση ότι βρισκόταν εκεί για να περάσει καλά· η έκφραση του προσώπου του ήταν υπερβολικά... πετρωμένη, υπερβολικά απόμακρη, σαν ανδροειδούς, και...

Η Έβελιν διαπέρασε τη μικρή ομίχλη της παράνοιας της Μία με το να σηκωθεί ξαφνικά όρθια. «Πραγματικά πρέπει να φύγω. Δεν ξέρω τι μου 'ρθε», επέπληξε τον εαυτό της καθώς έπαιρνε τη ζακέτα και την τσάντα της από τον καναπέ. Στράφηκε στη Μία. «Λυπάμαι, αλλά δεν πρέπει ν' αργήσω για... Πρέπει να συναντήσω κάποιον. Μπορούμε να ζητήσουμε το λογαριασμό;»

Η Μία διέκρινε τη βιασύνη που ήταν αποτυπωμένη στο πρόσωπο της μητέρας της. «Πήγαινε. Θα το φροντίσω εγώ».

Η Έβελιν έκανε μια κίνηση να ψάξει μέσα στην τσάντα της. «Τουλάχιστον άφησέ με να...»

Όμως η Μία άπλωσε το χέρι της και έπιασε το χέρι της μητέρας της καθησυχαστικά, σταματώντας τη. «Μη νοιάζεσαι. Πήγαινε. Μπορείς να κεράσεις τα επόμενα».

Η Έβελιν τη φιλοδώρησε με ένα χαμόγελο φορτισμένο από έντονα συναισθήματα –ευγνωμοσύνη, έγνοια, αμηχανία, ίσως ακόμα και, συλλογίστηκε η Μία με ένα αναπάντεχο σφίξιμο στο στήθος, φόβο– και έφυγε βιαστικά.

Η Μία την παρακολούθησε να ελίσσεται ανάμεσα στους πρώτους λίγους θαμώνες που έπιναν το ποτό τους κοντά στο τραπέζι τους και να εξαφανίζεται μέσα στη θολούρα του πλήθους. Το μπαρ βούιζε από τη συνηθισμένη φωνακλάδικη πελατεία του, που έπινε πολύ και κάπνιζε ακόμα περισσότερο. Ακούμπησε στην πλάτη της πολυθρόνας, βουλιάζοντας στο κάθισμά της, μην ξέροντας τι να σκεφτεί, και καθώς άφησε το βλέμμα της να πλανηθεί στο χώρο, είδε το βλογιοκομένο ανδροειδές που στεκόταν στο μπαρ να βγαίνει επίσης έξω.

Φαινόταν βιαστικός.

Πάρα πολύ βιαστικός.

Αυτή η αντίληψη άναψε ένα φιτίλι στο ήδη ταραγμένο μυαλό της Μία. Προσπάθησε να τον ακολουθήσει με το βλέμμα και σηκώθηκε από την πολυθρόνα, τεντώνοντας το λαιμό της προς τα εκεί όπου τον είχε δει, αλλά εκείνος είχε ήδη χαθεί μέσα στην ανθρωποθάλασσα που συνωστιζόταν στο μπαρ και της εμπόδιζε τη θέα προς την έξοδο.

Κακές σκέψεις ξεχύθηκαν σαν πλημμύρα από τις σκοτεινές γωνιές της φαντασίας της και ο χώρος φάνηκε ξαφνικά να υποχωρεί και να φλοιτάρει. Τα δύο –ή μήπως ήταν τρία;– ποτήρια κρασί δε βοηθούσαν καθόλου. Ξανακάθισε, ζαλισμένη και τρομοκρατημένη, προσπαθώντας να καθησυχάσει τον εαυτό της. Και τότε το είδε.

Το κινητό της Έβελιν.

Χωμένο στο πλάι του καναπέ με τη μια του άκρη να ξεπροβάλλει, μόλις ορατή.

Το μυαλό της Μία κινήθηκε γοργά προς τα πίσω στα γεγονότα – και στην οθόνη του νου της πρόβαλε το στιγμιότυπο όπου η μητέρα

της έβγαλε από την τσάντα της το κινητό της μόλις κάθισαν και το ακούμπησε στον καναπέ, δίπλα της, σαν να σκόπευε να τηλεφωνήσει σε κάποιον.

Η Μία δε δίστασε.

Απλώς άρπαξε το τηλέφωνο και έτρεξε στο κατόπι της Έβελιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Η ΜΙΑ ΕΙΧΕ ΜΟΛΙΣ ΠΡΟΛΑΒΕΙ ΝΑ ΒΓΕΙ από το σαλόνι του ξενοδοχείου, όταν είδε ένα γκρίζο ταξί Μερσεντές να εξαφανίζεται κατηφορίζοντας την οδό Κομοντόρ. Μέσα από το πίσω τζάμι του οχήματος κατάφερε να διακρίνει με δυσκολία το πίσω μέρος του κεφαλιού της Έβελιν. Αρκετοί οδηγοί ταξί που τριγυρνούσαν έξω από το ξενοδοχείο προς άγραν πελατών την πλησίασαν προσφέροντας τις υπηρεσίες τους και, μέσα στη σύγχυση, ένα άλλο αυτοκίνητο πέρασε από μπροστά της, μια μαύρη Μπε Εμ Βε σεντάν με τέσσερις άντρες μέσα – και μέσα από το παρμπρίζ η Μία είδε φευγαλέα στη θέση του συνοδηγού το ανδροειδές από το μπαρ να μιλάει σ' ένα κινητό ενώ κοιτούσε επίμονα προς τα εμπρός, με τα μαύρα γρανιτένια μάτια του καρφωμένα σαν λείζερ στο ταξί της Έβελιν.

Τώρα πια δεν υπήρχε καμία αμφιβολία στο μπερδεμένο μυαλό της Μία: η Έβελιν βρισκόταν υπό παρακολούθηση.

Δεν μπορεί να είναι καλό αυτό.

Μια σκέψη διαπέρασε για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου τη θολούρα της από το κρασί σοβινιόν –να την καλέσει στο κινητό της για να την προειδοποιήσει– πριν θυμηθεί ότι το κινητό της μητέρας της ήταν εκεί, στο δικό της χέρι.

Πανέξυννο.

Κοίταξε προς τα αριστερά, προς τα δεξιά, με την αδρεναλίνη να κυλάει μέσα της και να καθαρίζει το μυαλό της, με την πίεση του χρό-

νου και τον παραλογισμό αυτού που σκεφτόταν να αντιπαλεύουν για να αποκτήσουν τον έλεγχο και με την κακοφωνία των μπερδεμένων προσφορών των οδηγών ταξί να στριμώχνει ακόμα περισσότερο το νου της – κι έπειτα άδραξε τον πλησιέστερο οδηγό φωνάζοντας: «Πού είναι το αυτοκίνητό σου;»

Με σπαστά αγγλικά, εκείνος της είπε ότι το ταξί του ήταν λίγο πιο κει και της έγνεψε προς μια άλλη Μερσεντές –θα πρέπει να υπήρχαν περισσότερες Μερσεντές σ' αυτή την πόλη απ' ό,τι στη Φρανκφούρτη, είχε σκεφτεί η Μία το πρώτο διάστημα της άφιξής της– που ήταν παρκαρισμένη λίγα αυτοκίνητα πιο πίσω και στην απέναντι πλευρά του δρόμου από το ξενοδοχείο.

Η Μία έδειξε την Μπε Εμ Βε που απομακρυνόταν. Δύο άλλα αυτοκίνητα προχωρούσαν τώρα πίσω από την Μπε Εμ Βε. «Βλέπεις εκείνο το αυτοκίνητο; Πρέπει να το ακολουθήσουμε. Πρέπει να το προλάβουμε. Εντάξει;»

Ο οδηγός δεν έδειχνε να καταλαβαίνει και ανασήκωσε τους ώμους του ενώ έριχνε μια εύθυμη ματιά προς τα φιλαράκια του.

‘Όμως η Μία τον έσπρωχνε ήδη προς το αυτοκίνητό του. «Έλα, πάμε, γιάλα», επέμεινε σθεναρά, «πρέπει να ακολουθήσουμε εκείνο το αυτοκίνητο, καταλαβαίνεις; Να το ακολουθήσουμε; Το αυτοκίνητο;» Χειρονομούσε σαν τρελή και άρθρωνε τις συλλαβές αργά, λες κι αυτό θα έκανε, με μαγικό τρόπο, τις ξένες λέξεις της κατανοητές.

Οστόσο κάτι έφερε αποτέλεσμα, αφού ο οδηγός έδειξε να καταλαβαίνει πως ό,τι και να ήταν αυτό που έλεγε και ξανάλεγε η γυναίκα ήταν μάλλον επείγον. Την οδήγησε στο αυτοκίνητό του και της άνοιξε την πόρτα να μπει στο πίσω κάθισμα, ενώ εκείνος κάθισε πίσω από το τιμόνι και μέσα σε δευτερόλεπτα το αυτοκίνητο έβγαινε ορμητικά από τη θέση όπου ήταν παρκαρισμένο και έμπαινε στη χαοτική βραδινή κίνηση.

Η Μία έγερνε τόσο πολύ προς τα εμπρός, που παραλίγο να είχε βρεθεί καθισμένη πάνω στον οδηγό καθώς το ταξί προχωρούσε μια σταματώντας και μια ξεκινώντας στους στενούς μποτιλιαρισμένους δρόμους της δυτικής Βηρυτού. Διέτρεξαν όλη την οδό Κομοντόρ, στο ρεύμα της καθόδου, με τη Μία να ρίχνει βιαστικές ματιές σε κάθε διασταύρωση για να σιγουρευτεί ότι το ταξί της Έβελιν δεν είχε στρίψει προς άλλη κατεύθυνση, καταφέρνοντας τελικά να δει φευγαλέα την κατά πολύ προπορευόμενη Μερσεντές καθώς έστριβε δεξιά και κατευθυνόταν προς την πλατεία Σαναγέ.

Η μαύρη Μπε Εμ Βε, που ακολουθούσε ένα δυο αυτοκίνητα πιο πίσω, έκανε το ίδιο.

Η Μία έστρεφε το κεφάλι της πότε προς τα αριστερά και πότε προς τα δεξιά. Πάσχιζε να επικοινωνήσει με τον οδηγό, προσπαθώντας να τον κάνει να διατηρήσει μια λεπτή ισορροπία μεταξύ του να φροντίσει να μη χάσει το αυτοκίνητο της Έβελιν και του να μην καταλάβει το ανδροειδές και οι φίλοι του ότι τους ακολουθούσαν – όχι και τόσο εύκολο να κάνεις κάποιον να καταλάβει όταν βασικά δίνεις τις οδηγίες με παντομίμα μέσα από έναν εσωτερικό καθρέφτη αυτοκινήτου.

Ταυτόχρονα ένα μπαράζ ερωτήσεων σφυροκοπούσε το μυαλό της. Γιατί κάποιοι ακολουθούσαν τη μητέρα της; Ποιοι την ακολουθούσαν; Ήταν μια απλή παρακολούθηση; Στο κάτω κάτω, σ' αυτό το μέρος βασίλευε η μυστική αστυνομία, και με τον πρόσφατο πόλεμο οι ξένοι ήταν ύποπτοι, δεν ήταν; Όμως τι είδους απειλή μπορεί να αντιπροσώπευε μια γυναίκα εξήντα ετών; Αυτό η Μία δεν μπορούσε να το διανοηθεί. Η μήπως ήθελαν να της κάνουν κακό; Να την απαγάγουν; Από τον καιρό της «Άγριας Δύσης» της δεκαετίας του 1980, δεν είχε γίνει καμία απαγωγή ξένου στη Βηρυτό – η Μία το είχε μελετήσει το θέμα όταν την είχε προσεγγίσει αρχικά ο εκπρόσωπος του ιδρύματος –, αλλά ολόκληρη η περιοχή οδηγούνταν πάλι εκτός ελέγχου, με εξτρεμιστές σε όλες τις πλευρές του μεγάλου

χάσματος να επινοούν νέους τρόπους πρόκλησης πόνου και να δια-
πράττουν ανοσιουργήματα καθημερινά, και τίποτα, πραγματικά,
δεν ήταν αδιανόητο.

*Εντάξει, τώρα γίνεσαι γελοία. Ηρέμησε. Καθηγήτρια αρχαιολογίας είναι,
για τ' όνομα του Θεού. Ζει εδώ χρόνα αλόκληρα. Πολύ πιθανό να είναι απλώς
μια συνηθισμένη διαδικασία. Θα της δώσεις το τηλέφωνό της, θα πάει στο ρα-
ντεβού της κι εσύ θα επιστρέψεις στο ξενοδοχείο έγκαιρα για να δεις την εκπο-
μπή του Τζον Στούαρτ.*

Δεν έπεισε τον εαυτό της.

Ένιωθε πως κάτι δεν πήγαινε καθόλου, μα καθόλου καλά.

Αναβιώνοντας αστραπιαία μέσα στο νου της τη συνάντηση με τη
μητέρα της, και παρά το γεγονός ότι η Μία δε γνώριζε πολύ καλά τη
μητέρα της, δεν της είχε διαφύγει η δυσφορία και ο επίπλαστος κα-
θησυχαστικός τόνος στη φωνή της από το πρώτο δευτερόλεπτο που
είχαν καθίσει μαζί εκείνο το απόγευμα.

Στην πραγματικότητα ήταν ένα μικρό θαύμα που ο δεσμός τους
ήταν τόσο ισχυρός.

Από τα τρία της χρόνια τη Μία είχε αναθρέψει η αδελφή της μη-
τέρας της, η Αντελαΐντ, και ο άντρας της, ο Όμπρεϊ, στο Νέιχαντ, έ-
να νησάκι βόρεια της Βοστόνης, που συνδεόταν με την ηπειρωτική
χώρα με έναν υπερυψωμένο δρόμο. Τη μητέρα της την έβλεπε μό-
νο τα Χριστούγεννα, όταν τους επισκεπτόταν, και τα καλοκαίρια, ό-
ταν η Μία πήγαινε σε οποιαδήποτε χώρα-σάουνα έκανε ανασκαφές.

Λίγο μετά τη γέννηση της Μία στη Βαγδάτη έγινε σαφές για την
Έβελιν ότι το να μεγαλώσει την κόρη της στο Ιράκ θα απείχε πολύ
από το ιδανικό. Το να είσαι ανύπαντρη μητέρα στη Μέση Ανατολή,
εκείνη την εποχή, σήμαινε ότι πήγαινες γυρεύοντας για περιφρονη-
τικούς ψιθύρους. Ούτε και η πολιτική κατάσταση ήταν ιδιαίτερα κα-
λή. Ένα χρόνο μετά τη γέννηση της Μία ο Σαντάμ Χουσεΐν κατέλα-
βε την εξουσία με ένα αιματηρό πραξικόπημα, βυθίζοντας τη χώρα
στο φόβο και στην παράνοια. Το Ιράκ είχε διακόψει τις διπλωματι-

κές σχέσεις με τη Συρία και οι αψιμαχίες κατά μήκος των συνόρων του με το Ιράν είχαν οδηγήσει σε ένα δεκαετή πόλεμο που άρχισε το 1980. Οι ανασκαφές που πραγματοποιούσε η Έβελιν αποτελούσαν πηγή περηφάνιας για το νέο καθεστώς, επομένως ήταν ασφαλής. Όμως οι συνθήκες στη χώρα γίνονταν όλο και πιο άθλιες και πριν περάσει πολύς καιρός επιβιβάστηκε σ' ένα αεροπλάνο για το Κάιρο.

Η Αίγυπτος αγκάλιασε την Έβελιν και η δουλειά εκεί της πρόσφερε τεράστιες ανταμοιβές. Τα σχολεία και η ιατρική περίθαλψη ήταν άλλο ζήτημα. Η Έβελιν έδωσε πραγματικό αγώνα τον πρώτο της χρόνο εκεί, ακροβατώντας ανάμεσα στη μητρότητα και τις ανασκαφές, προσπαθώντας να εξασφαλίσει μια αξιοπρεπή ζωή στη Μία, γνωρίζοντας όμως ότι αργά ή γρήγορα θα έπρεπε να κάνει μια επιλογή. Μια επιδημία χολέρας που έπληξε τη χώρα όταν η Μία ήταν τριών ετών έπεισε την Έβελιν ότι δεν μπορούσε να την κρατήσει εκεί. Τα φάρμακα σπάνιζαν, παιδιά πέθαιναν και η Έβελιν έπρεπε να πάει τη Μία σε ένα καλύτερο, ασφαλέστερο μέρος.

Η σκέψη τού να εγκαταλείψει την περιοχή είχε διαλύσει την Έβελιν. Η αδελφή της, η Αντελαΐντ, της πρόσφερε μια δύσκολη συμβιβαστική λύση. Εκείνη και ο άντρας της είχαν ένα μόνο παιδί, ένα κοριτσάκι πέντε χρόνια μεγαλύτερο από τη Μία. Κάποιες επιπλοκές στη γέννα είχαν ως αποτέλεσμα να μην μπορεί η Αντελαΐντ να αποκτήσει άλλα παιδιά, παρόλο που η ίδια και ο άντρας της το ήθελαν απελπισμένα. Σκέφτονταν να νιοθετήσουν όταν η Έβελιν τους επισκέφθηκε εκείνα τα Χριστούγεννα. Και ένα βράδυ, καθώς το χιόνι σκέπαζε με ένα λευκό πάπλωμα την παραλία έξω από το σπίτι τους, η Αντελαΐντ έκανε την πρόταση. Ήταν ένα τρυφερό, αξιόπιστο ζευγάρι –ήταν και οι δύο καθηγητές κολεγίου– και η Έβελιν ήξερε ότι θα εξασφάλιζαν στη Μία ένα σπίτι γεμάτο αγάπη και μια αδελφή.

Είχαν κρατήσει τη υπόσχεσή τους και είχαν προσφέρει στη Μία ένα καταπληκτικό σπιτικό. Είχε φοιτήσει στο κολέγιο και, όπως συμ-

βαίνει συχνά με το ξεκίνημα της ενήλικης ζωής, είχε απομακρυνθεί από την Έβελιν.

Κι έπειτα είχε προκύψει αυτή η έρευνα.

Η έρευνα βάσει δειγμάτων DNA, που ήταν ο τομέας της Μία, ήταν στενά συνδεδεμένη με την πιο παραδοσιακή έρευνα και την εξέταση λίθων και οστών, που ήταν η πρακτική των ιστορικών και των αρχαιολόγων. Στο επιτελείο του ερευνητικού προγράμματος συγκαταλέγονταν ένα δυο ντόπιοι ειδικοί στους Φοίνικες, αλλά πολλές από τις πληροφορίες που χρειαζόταν η Μία αποτελούσαν δεύτερη φύση για την Έβελιν. Κι έτοι είχαν συνδεθεί από την ημέρα της άφιξης της Μία στη Βηρυτό, περισσότερο σαν διστακτικές φίλες παρά σαν μάνα και κόρη.

Η Μία θα ήθελε να την πλησιάσει πιο ζεστά, αλλά η Έβελιν ήταν δύσκολη περίπτωση. Ενώ είχε την ενστικτώδη περιέργεια του ερευνητή για τις ζωές των ανθρώπων, σπάνια τους προσκαλούσε να μπουν στη δική της. Η Μία είχε κι αυτή το πάθος της μητέρας της, αλλά πρόσφερε πολύ πιο εύκολα τον εαυτό της – υπερβολικά εύκολα, αν πίστευε τη μητέρα της. Κι έτοι η Μία είχε θεωρήσει αρχικά την Έβελιν απόμακρη και επιφυλακτική και η αρχική της αίσθηση ήταν ότι θα συνεργάζονταν εγκάρδια, αλλά ότι αυτό θα ήταν όλο. Όμως μετά από μερικές πολύωρες διαδρομές με το αυτοκίνητο σε μακρινούς αρχαιολογικούς τόπους και ένα δυο δείπνα με άφθονο αράκ σε παραδοσιακά ορεινά χάνια, η Μία ξαφνιάστηκε ευχάριστα ανακαλύπτοντας ότι η ικανή και ψυχρά λογική Έβελιν Μπίσοπ, που ηγούνταν τόσων σημαντικών ανασκαφών, έκρυβε μέσα της μια μεγάλη ανθρώπινη καρδιά.

Μια μεγάλη ανθρώπινη καρδιά που παρακολουθούνταν τώρα από άντρες με άγνωστες προθέσεις.

Χαλιναγωγώντας την ανησυχία της, η Μία συγκεντρώθηκε στο δρόμο μπροστά της. Για μια στιγμή έχασε από τα μάτια της τη Μερσε-

ντές, έπειτα την εντόπισε ξανά γύρω στα έξι αυτοκίνητα πιο μπροστά να διασχίζει ορμητικά την πόλη με την κρυφή σκιά της να την ακολουθεί από κοντά.

Το ταξί της Έβελιν βγήκε πρώτο από τον περιφερειακό και κατηφόρισε προς την περιοχή του κέντρου. Η καρδιά της παλαιάς πόλης, που είχε καταστραφεί κατά τον εμφύλιο πόλεμο, είχε ξαναχτίστει χωρίς τσιγκουνιές και τώρα ήταν γεμάτη εμπορικές στοές και εστιατόρια. Η Μερσεντές και η Μπε Εμ Βε κατάφεραν να περάσουν πριν η κυκλοφορία αποκλείσει το ταξί της Μία, καθώς αυτοκίνητα συνέκλιναν στη διασταύρωση μπροστά τους από τρεις διαφορετικές κατευθύνσεις σ' ένα φρενήρη αγώνα του στιλ «όποιος πρόλαβε τον Κύριον οίδε» και τους εμπόδιζαν τη διέλευση.

Η Μία παρακινούσε με ξέφρενες χειρονομίες και μανιώδεις ικεσίες τον οδηγό να προχωρήσει, φοβερίζοντάς τον και πιέζοντάς τον φορτικά καθώς εκείνος χιμούσε προς τα εμπρός και άνοιγε δρόμο αποφεύγοντας με πλάγιους ελιγμούς το λαβύρινθο από φτερά τροχών και προφυλακτήρες που τους στρίμωχναν. Μετά από καμιά δεκαριά κατάρες και μερικές απειλητικές χειρονομίες ξεχύθηκαν τελικά στον ανοιχτό δρόμο μπροστά τους.

Η κυκλοφορία γινόταν πολύ πιο πυκνή καθώς πλησιάζαν στους πεζόδρομους και καμιά εκατοστή μέτρα πιο μπροστά η Μία είδε την Έβελιν να βγαίνει από το ταξί και να εξαφανίζεται σ' έναν αψιδωτό δρόμο που έσφυζε από ζωή.

«Εκεί, να τη», φώναξε δείχνοντας τη μακρινή φιγούρα – μόνο που το κύμα αδρεναλίνης που την κατέκλυσε ανακόπηκε απότομα από τη διαπίστωση ότι το δικό της ταξί είχε ακινητοποιηθεί και πάλι. Ανάμεσα σ' αυτό και στην Έβελιν απλωνόταν μια αδιαπέραστη θάλασσα από άλλα ακινητοποιημένα αυτοκίνητα, κολλημένα το ένα με το άλλο σε τριπλή σειρά, σταματημένα από ένα μοναχικό τροχονόμο που θύμιζε τον Μωυσή, ενώ άλλα αυτοκίνητα περνούσαν αργά από μια διασταύρωση δίνοντας μάχη για την προτεραιότητα.

Η Μία κοιτούσε βιαστικά δεξιά κι αριστερά προσπαθώντας να εκτιμήσει ποια θα ήταν η καλύτερη κίνηση· και τότε είδε το ανδροειδές και άλλο έναν άντρα να βγαίνουν από την Μπε Εμ Βε –που ήταν επίσης ακινητοποιημένη στην μπλοκαρισμένη κυκλοφορία– και να ελίσσονται ανάμεσα στα αυτοκίνητα πηγαίνοντας προς την κατεύθυνση της Έβελιν. Η περιοχή ήταν κατάμεστη από κόσμο – στη Βηρυτό δε δειπνούσαν ποτέ πριν από τις εννιά, συχνά αργότερα, και μια γλυκιά νύχτα του Οκτωβρίου σαν αυτή οι ταβέρνες και τα μαγειρεία στις μεγάλες πλατείες της πεζοδρομημένης ζώνης του κέντρου της πόλης ήταν ένας δημοφιλής πόλος έλξης, μένοντας ανοιχτά μέχρι και μετά τα μεσάνυχτα. Η επιλογή που αντιμετώπιζε η Μία δεν ήταν πια θεωρητική: το να ακολουθεί την Έβελιν από τη σχετική ασφάλεια ενός αυτοκινήτου και μάλιστα με έναν αρκετά γεροδεμένο οδηγό ήταν ένα πράγμα· το να τρέξει να την προφτάσει, και πιθανώς να ξεμπροστιάσει τους διώκτες της, ήταν κάτι εντελώς διαφορετικό.

Δεν είχε επιλογή.

Έβαλε το χέρι της στην τσέπη της, έχωσε ένα δεκαδόλαρο στο χέρι του οδηγού –τα αμερικανικά δολάρια ήταν το νόμισμα που προτιμούσαν στον Λίβανο– και με την ψυχή στο στόμα πετάχτηκε έξω από το αυτοκίνητο και διέσχισε το χάος της κυκλοφορίας ελπίζοντας ότι το ένστικτό της ήταν εντελώς λάθος και διερωτωμένη τι θα έκανε αν δεν ήταν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΤΟ ΜΥΑΛΟ ΤΗΣ ΕΒΕΛΙΝ ΣΤΡΟΒΙΛΙΖΟΝΤΑΝ ένα σωρό ερωτήματα από τη στιγμή που ο Φαρούκ την είχε ξετρυπώσει στο Ζαμπκίν. Πιστός στο λόγο του, στεκόταν εκεί καπνίζοντας νευρικά, περιμένοντάς τη δίπλα στον πύργο του ρολογιού στο κέντρο της πλατείας Ετουάλ.

Λίγο περισσότερο από εκατό ετών, ο πύργος είχε γίνει μάρτυρας των χειρότερων γεγονότων του εμφύλιου πολέμου και κατά τρόπο θαυμαστό είχε επιβιώσει, παρά το γεγονός ότι βρισκόταν ακριβώς πάνω στη διαβόητη Πράσινη Γραμμή, που χώριζε την ανατολική από τη δυτική Βηρυτό. Σχεδόν δεκαπέντε χρόνια μετά τη σχολαστική αποκατάσταση των ζημιών των εξαίσιας οθωμανικής τέχνης επάλξεών του, έστεκε τώρα φρουρός, δεσπόζοντας σε μια πόλη που έβραζε πάλι από την οργή και την αγανάκτηση. Λιβανέζικες σημαίες και ε-ξαιρετικά φορτισμένα αντιπολεμικά πανό ανέμιζαν από τις πλευρές του, ενώ παραστάσεις που απεικόνιζαν τις φρίκες των πρόσφατων συρράξεων κυριαρχούσαν στους τοίχους πάνω από τη βάση του.

Ο Φαρούκ είχε κάνει καλή επιλογή. Η πλατεία ήταν κατάμεστη από πλήθη ανθρώπων· κάποιοι από αυτούς παρατηρούσαν τις παραστάσεις αποσβολωμένοι και σιωπηλοί, ενώ άλλοι περνούσαν κρατώντας σακούλες με ψώνια ή φλυαρούσαν στο κινητό τους με αποστασιοποιημένη ανεμελιά. Ήταν εύκολο να περάσει κανείς απαρατήρητος μέσα στο πλήθος, πράγμα που ήταν ακριβώς αυτό που χρει-

αζόταν ο Φαρούκ. Το κτίριο της Βουλής στην άλλη πλευρά της πλατείας, φρουρούμενο από μια μικρή ομάδα ένοπλων στρατιωτών, ήταν άλλο ένα συν.

Έσβησε το τσιγάρο του ακριβώς τη στιγμή που τον πλησίαζε η Έβελιν και αφού έριξε μια ανίσυχη ματιά πάνω από τον ώμο της, απομακρύνθηκαν από τον πύργο και την οδήγησε σε έναν από τους στεγασμένους δρόμους που εκτείνονταν ακτινωτά από την πλατεία.

Η Έβελιν απέφυγε ν' αρχίσει τις φλυαρίες και μπήκε κατευθείαν στο θέμα. «Φαρούκ, τι τρέχει; Τι εννοούσες λέγοντας ότι ο Χατζ Αλί πέθανε εξαιτίας αυτών των φωτογραφιών; Τι του συνέβη;»

Ο Φαρούκ σταμάτησε σε μια ήσυχη γωνία δίπλα σε μια ερειπωμένη γκαλερί. Στράφηκε στην Έβελιν και με τρεμάμενα χέρια έβγαλε και άναψε άλλο ένα τσιγάρο. Το πρόσωπό του σκοτείνιασε καθώς αναμετριόταν με κάποιες προφανώς οδυνηρές αναμνήσεις.

«Όταν ο Αμπού Μπαρζάν –ο φίλος μου στη Μοσούλη– μου έδειξε αρχικά αυτά που προσπαθούσε να πουλήσει, σκέφτηκα αμέσως εσάς για το βιβλίο με τον ουροβόρο. Τα υπόλοιπα... ήταν πολύ ωραία κομμάτια, δε χωράει αμφιβολία, αλλά ήξερα ότι δε θα σας ενδιέφερε να εμπλακείτε σε τίποτα τέτοιο. Όμως πρέπει να καταλάβετε ότι τα άλλα κομμάτια είναι πιο φανερά πολύτιμα και, όπως είπα και πριν, έπρεπε να βρω κάποια χρήματα, όσο περισσότερα μπορούσα, για να φύγω από εκείνο το καταραμένο μέρος για πάντα. Προσπάθησα να επικοινωνήσω με κάποιους πελάτες μου που είναι, ας πούμε, λιγότερο ευσυνείδητοι, αλλά δεν έχω πολλούς τέτοιους πελάτες. Έτσι, μίλησα στον Αλί γι' αυτό. Είχε κάποιες καλές διασυνδέσεις, διαφορετική πελατεία από τη δική μου, ανθρώπους που κάνουν λιγότερες ερωτήσεις... Και βιαζόμουν, έπρεπε να βρω αγοραστή πριν από τον Αμπού Μπαρζάν, ακόμα κι αν χρειαζόταν να μοιραστώ το μερίδιό μου με κάποιον άλλο, όπως ο Αλί. Το μισό του κάτι είναι καλύτερο από το τίποτα, βλέπετε, κι αν ο Αμπού Μπαρζάν κατάφερνε να τα πουλήσει πριν από μένα θα κατέληγα με το τίποτα. Όταν μί-

λησα στον Αλί γι' αυτά, του έδωσα φωτοτυπίες των πολαρόιντ που μου είχε δώσει ο Αμπού Μπαρζάν». Ο Φαρούκ κούνησε το κεφάλι του, σαν να επιτιμούσε τον εαυτό του για ένα φοβερό λάθος. «Φωτοτυπίες από όλες τις φωτογραφίες».

Τράβηξε μια βαθιά ρουφηξιά από το τσιγάρο του, σαν να απσάλωνε τον εαυτό του για το πιο δύσκολο μέρος της ιστορίας. «Δεν ξέρω σε ποιον τις έδειξε, αλλά επέστρεψε σε λιγότερο από μία εβδομάδα λέγοντας ότι είχε έναν αγοραστή, στη συμφωνημένη τιμή, για όλα τα κομμάτια. Όλα τα κομμάτια. Ήθελα να εξαιρέσω το βιβλίο από την πώληση –ξέρω πόσο ενδιαφερόσασταν στο παρελθόν για οτιδήποτε είχε σχέση με τον ουροβόρο και σκέφτηκα ότι μπορεί να σας δελέαζα να με βοηθήσετε να βρω μια δουλειά εδώ στη Βηρυτόκι έτσι ζήτησα από τον Αλί να πει στον αγοραστή ότι μπορούσε να έχει όλα τα άλλα κομμάτια που έδειχναν οι πολαρόιντ, όλα εκτός από το βιβλίο, και ότι θα του κάναμε μια μικρή έκπτωση για να τον αποζημιώσουμε. Ο Αλί συμφώνησε ότι ήταν μια λογική αντιπροσφορά, μια που και μόνο τα δύο αλαβάστρινα αγαλματίδια άξιζαν πολύ περισσότερα απ' όσα ζητούσαμε για όλα τα κομμάτια, και το βιβλίο, τι να πω... δε θα του έλειπε και τόσο πολύ». Ξεροκατάπιε. «Δε θα μπορούσα να είχα κάνει μεγαλύτερο λάθος.

»Δεν είχα καμία είδηση για μία εβδομάδα περίπου, και μετά, ένα πρωί, μου τηλεφώνησε η γυναίκα του. Ήταν τρελαμένη από την ανησυχία. Μου είπε ότι είχαν πάει να τον βρουν κάτι άντρες στο μαγαζί του. Είπε ότι δεν ήταν Ιρακινόι. Της φάνηκε ότι μπορεί να ήταν Σύριοι και ότι μπορεί ακόμα και να ήταν πράκτορες της» –έτριψε τη ράχη της μύτης του, λες και η ίδια η λέξη αρκούσε για να προκαλέσει σωματικό πόνο – «Μουχαμπαράτ».

Mouχαμπαράτ.

Μια πανταχού παρούσα λέξη στην περιοχή, που συνήθως λεγόταν με προσεκτικό και σιγανό τόνο, και μία από τις πρώτες λέξεις που είχε μάθει η Έβελιν όταν είχε πρωτοέρθει στη Βαγδάτη πριν τό-

σα χρόνια. Στην κυριολεκτική της έννοια σήμαινε απλώς «πληροφορίες» ή «επικοινωνίες», αλλά κανείς δεν τη χρησιμοποιούσε σ' αυτό το νοηματικό πλαίσιο. Όχι πια. Όχι από τότε που έγινε το στενογραφικό όνομα για τη μυστική αστυνομία, για τους ανελέητους «προμηθευτές πληροφοριών», χωρίς τους οποίους κανένας τύραννος δεν μπορούσε να εξουσιάζει. Όχι βέβαια πως αυτού του είδους οι υπηρεσίες εσωτερικής ασφάλειας περιορίζονταν στη Μέση Ανατολή. Στην ανησυχητικά στυγνή νέα παγκόσμια τάξη του εικοστού πρώτου αιώνα, όλες σχεδόν οι χώρες –με εξαίρεση, ίσως, το Λιχτενστάιν– χρησιμοποιούσαν τους μυστικούς πράκτορες χωρίς αναστολές και όλοι τους φέρονταν στα θύματά τους με αμετανόητη θηριωδία που έκανε τις παράφρονες πρακτικές του Βίκινγκ ηγέτη Ιβάρ του Ανόστεου να δείχνουν αστείες.

«Την κράτησαν έξω ενώ οι δύο άντρες τού μιλούσαν», πρόσθεσε ο Φαρούκ θλιμμένα, «κι έπειτα εκείνη άκουσε φωνές. Ήθελαν να μάθουν πού βρίσκονταν τα τεχνουργήματα. Τον χτύπησαν μερικές φορές, έπειτα τον έσυραν έξω από το μαγαζί, τον τσουβάλιασαν σ' ένα αυτοκίνητο και έφυγαν. Τον πήραν, έτσι απλά. Είναι κάτι που συμβαίνει συχνά στο Ιράκ αυτό τον καιρό, αλλά αυτό το περιστατικό δεν ήταν πολιτικό. Πριν φύγουν, η γυναίκα του Αλί τούς άκουσε να μιλάνε για τις φωτογραφίες. Για τις φωτοτυπίες που του έδωσα. Ήταν οι αγοραστές, στη Έβελιν, ή, το πιθανότερο, εκπροσωπούσαν τον τελικό αγοραστή. Και ο ένας από αυτούς είπε στον άλλο: «Θέλει μόνο το βιβλίο. Τα υπόλοιπα μπορούμε να τα πουλήσουμε για πάρτη μας». Μόνο το βιβλίο, στη Έβελιν. Καταλαβαίνετε;»

Η Έβελιν ένιωσε μια καυτή αναγούλα να ανεβαίνει στο λαιμό της. «Και τον σκότωσαν;»

Ο Φαρούκ δεν μπορούσε καν να αρθρώσει τις λέξεις. «Το πτώμα του βρέθηκε το ίδιο βράδυ· το είχαν ρίξει σ' ένα χαντάκι στην άκρη του δρόμου. Ήταν...» Κούνησε το κεφάλι του μορφάζοντας, ο-

λοφάνερα κατατρυχόμενος από τη σκέψη, και ξεφύσησε με οδύνη.
«Είχαν χρησιμοποιήσει ηλεκτρικό τρυπάνι πάνω του».

«Κι εσύ τι έκανες;»

«Τι άλλο μπορούσα να κάνω; Ο Αλί δε γνώριζε για τον Αμπού Μπαρζάν. Δεν του είχα πει από πού προέρχονταν τα τεχνουργήματα. Αν και τον γνώριζα καλά, υπάρχει πολλή απελπισία αυτή την εποχή, ζούμε σε μια κατάσταση μόνιμου φόβου και παραφροσύνης και, ντρέπομαι να το ομολογήσω, αλλά δεν τον εμπιστευόμουν αρκετά για να του πω για τον Αμπού Μπαρζάν, για να μην κάνει καμιά συμφωνία μαζί του πίσω από την πλάτη μου».

Η Έβελιν κατάλαβε πού οδηγούσε όλο αυτό. «Πράγμα που σημαίνει ότι ο Αλί μπορούσε να τους πει μόνο για σένα».

«Ακριβώς. Κι έτοι το ’βαλα στα πόδια. Μάζεψα μερικά πράγματα μόλις έκλεισα το τηλέφωνο κι έφυγα από το σπίτι μου. Είχα λίγα λεφτά εκεί – όλοι κρατάμε ό,τι οικονομίες έχουμε στο σπίτι μας, γιατί οι τράπεζες δεν είναι πια ασφαλείς. Όχι πολλά, αλλά αρκετά για να μπορέσω να φύγω από τη Βαγδάτη, αρκετά για να δωριδοκήσω τους άντρες στις σκοπιές των συνόρων. Έτσι, πήρα τα χρήματα και το ’σκασα. Κρύφτηκα στο σπίτι ενός φίλου, και εκείνη τη νύχτα, όταν βρέθηκε το πτώμα του Αλί, κατάλαβα στα σίγουρα ότι θα άρχιζαν να με ψάχνουν. Έτσι, εγκατέλειψα τη χώρα. Πήρα λεωφορεία, πλήρωσα φορτηγατζήδες για να με πάρουν μαζί τους, στιδήποτε μπορούσα να βρω. Πήγα πρώτα στη Δαμασκό – ήταν η λιγότερο προφανής διαδρομή απ’ ό,τι μέσω Αμάν, και είναι πιο κοντά στη Βηρυτό, που ήταν το μέρος όπου ήθελα να φτάσω. Για να δω εσάς. Ρώτησα στο πανεπιστήμιο και μου είπαν ότι σήμερα θα ήσαστε στο Ζαρπκίν. Δεν μπορούσα να περιμένω. Έπρεπε να σας δω».

Η Έβελιν ένιωθε αποστροφή για την ερώτηση που δεν άντεχε να μην κάνει. Παρά το γεγονός ότι αισθανόταν ναυτία για τη φρικτή μοίρα του Αλί και παρά τη βαθιά της θλίψη για τον Φαρούκ –όχι μόνο για τη δεινή παρούσα θέση του, αλλά και για τον εφιάλτη που θα πρέ-

πει να είχε ζήσει τα τελευταία χρόνια –, δεν μπορούσε να βγάλει την εικόνα της πολαρόντ από το νου της.

Χαλιναγώγησε τα αντικρουόμενα συναισθήματά της. «Και τι γίνεται με το βιβλίο; Το είδες; Ξέρεις πού βρίσκεται;»

Ο Φαρούκ δεν έδειξε να ενοχλείται από τις ερωτήσεις. «Όταν ο Αμπού Μπαρζάν ήρθε να με δει, του ζήτησα να μου δείξει τη συλλογή, αλλά δεν είχε τίποτα μαζί του. Ήταν υπερβολικά επικίνδυνο να ταξιδεύει μ' αυτά. Υπάρχουν πάρα πολλά μπλόκα στους δρόμους και εθνοφρουροί. Υποθέτω ότι θα πρέπει να τα είχε φυλαγμένα στο μαγαζί του ή στο σπίτι του, κάπου όπου θα ήταν ασφαλή. Έπρεπε μόνο να τα μετακινήσει, μόλις θα έβρισκε αγοραστή, από την άλλη πλευρά των συνόρων, σε κάποιο πιο ασφαλές μέρος, για να ολοκληρώσει τη συναλλαγή, στην Τουρκία ή τη Συρία –η Τουρκία θα ήταν πιο πιθανή, καθώς δεν απέχει πολύ από την Αλ-Μαουσίλ –, χωρίς να χρειαστεί να διακινδυνεύσει να περάσει από τη Βαγδάτη».

Κι άλλες ερωτήσεις κατέκλυζαν το μυαλό της Έβελιν. «Όμως πώς έφτασε στα χέρια του; Δεν είπε πού το βρήκε;»

Ο Φαρούκ δεν απάντησε. Κοιτούσε πέρα από την Έβελιν και ξαφνικά τα μάτια του πλημμύρισε ο φόβος. Άδραξε το χέρι της. «Πρέπει να φύγουμε. Τώρα».

Για μερικές συντομότατες στιγμές η Έβελιν δεν άκουσε τα λόγια του. Ήταν σαν οι λέξεις να αιωρούνταν, μια ξεκομμένη παράλληλη συζήτηση που δεν προοριζόταν, δεν μπορεί να προοριζόταν γι' αυτή, μια συζήτηση που η ίδια παρακολουθούσε από μακριά. Μετά ένιωσε το κεφάλι της να στρέφεται, σχεδόν αντανακλαστικά, χωρίς να μπορεί να το ελέγξει, ακολουθώντας τη βλοσυρή ματιά του Φαρούκ, και πρόσεξε δύο γεροδεμένους άντρες, τους ίδιους δύο άντρες που της φάνηκε ότι θυμόταν από κάποια άλλη φορά που τους είχε δει, να διασχίζουν με βία το πλήθος με τα στόματά τους σφιγμένα, δύο ίσιες γραμμές κάτω από παχιά μαύρα μουστάκια, τα μάτια τους σαν σκοτεινές σχισμές σε μια βλογιοκομμένη προσωπί-

δα και εξίσου αδεια από ζωή, και να κατευθύνονται ίσια προς το μέρος τους.

Και τότε ο Φαρούκ την τράβηξε από το χέρι, εξαρθρώνοντάς το σχεδόν, και άρχισαν να κινούνται βιαστικά μέσα στο ανυποψίαστο πλήθος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΑΔΡΕΝΑΛΙΝΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΣΕ ΤΙΣ ΦΛΕΒΕΣ ΤΗΣ ΜΙΑ καθώς προχωρούσε προσεκτικά μέσα στη στοά που έσφυξε από ζωή, σαρώνοντας απελπισμένα με το βλέμμα της το πλήθος για κάποιο σημάδι της μητέρας της, προσπαθώντας ταυτόχρονα να μην τραβήξει την προσοχή επάνω της. Είχε χάσει πολύτιμα δευτερόλεπτα διασχίζοντας το ρεύμα της κυκλοφορίας και παρακάμπτοντας την μπλοκαρισμένη Μπε Εμ Βε, και μέχρι να φτάσει τελικά στον πεζόδρομο, το ανδροειδές και ο φίλος του δε φαίνονταν πουθενά.

Φτάνοντας στην άκρη της στεγασμένης διόδου, δεν είχε άλλη επιλογή απ' το να εγκαταλείψει τη σχετική κάλυψη της κιονοστοιχίας και να βγει στον ανοιχτό χώρο της πλατείας, που κατηφόριζε μαλακά προς τον πύργο του ρολογιού. Ο αέρας γύρω της ήταν φορτισμένος από ένα συγκεχυμένο κράμα ακατάβλητης εορταστικής διάθεσης και χρόνιας θλίψης. Ελπίζοντας ότι δε θα γινόταν αντιληπτή, ελισσόταν ανάμεσα στις σειρές των μικρών εστιατορίων με τις παλάμες της υγρές από την ανησυχία, τα μάτια της να αναζητούν κάποιο σημάδι της Έβελιν ή των διωκτών της.

Το πλήθος άνοιξε για μια στιγμή μπροστά της και η καρδιά της πάγωσε καθώς εντόπισε τη μητέρα της, καμιά εκατοστή μέτρα πιο μπροστά, να μιλάει με έναν άντρα που η Μία δεν αναγνώρισε. Για μια στιγμή την πλημμύρισε ανακούφιση –η Έβελιν ήταν εκεί, μιλούσε με κάποιον που ήταν φανερό ότι γνώριζε, όλα θα πήγαιναν

μια χαρά—, όμως μετά είδε τον άντρα να αιφνιδιάζεται ξαφνικά από κάτι, να αδράχνει την Έβελιν και να εξαφανίζονται μαζί τρέχοντας.

Η βιασύνη της αντίδρασής του κλόνισε τη Μία. Ρίχνοντας μια γρήγορη ματιά γύρω της στην πλατεία είδε το ανδροειδές και το φίλο του, στα μισά της απόστασης ανάμεσα στην ίδια και στην Έβελιν, όχι ακριβώς να τρέχουν, αλλά να κινούνται όσο πιο γρήγορα μπορούσαν χωρίς να τραβήξουν πολύ την προσοχή.

Ένας φόβος που όμοιό του δεν είχε νιώσει ποτέ στην προστατευμένη ακαδημαϊκή της ύπαρξη τη διαπέρασε σαν σουβλί και την κάρφωσε στο έδαφος. Ένιωσε την ανάγκη να φωνάξει βοήθεια, αλλά δεν υπήρχε κανένα οικείο πρόσωπο για να στραφεί, κανένας αστυνομικός για να επιστρατεύσει και καθόλου χρόνος για να σκεφτεί.

Παραμέρισε το φόβο της, επέβαλε στα πόδια της να κινηθούν και όρμησε ξοπίσω τους.

Ο Φαρούκ και η Έβελιν κατηφόρισαν βιαστικά την πλατεία, ανοίγοντας δρόμο μέσα στο πλήθος, προχωρώντας χωρίς να έχουν κάποια οδό διαφυγής ή σχέδιο κατά νου, ρίχνοντας και οι δύο τρομοκρατημένες ματιές πίσω τους στους αδυσώπητους διώκτες τους ενώ πάσχιζαν να μην τους αφήσουν να τους προλάβουν.

«Φαρούκ, σταμάτα», φώναξε η Έβελιν με φωνή που τη δονούσε ο εκνευρισμός και ο πανικός. «Υπάρχει κόσμος παντού γύρω μας. Δεν μπορούν να μας κάνουν τίποτα εδώ».

«Δε φαίνεται να νοιάζονται», της απάντησε εκείνος κοφτά χωρίς να σταματήσει να τρέχει. Θα το είχε διακινδυνεύσει —ίσως— αν οι στρατιώτες που φρουρούσαν το κτίριο της Βουλής βρίσκονταν σε κοντινή απόσταση, αλλά τη στιγμή πια που είχε δει τους δύο άντρες να τους καταδιώκουν, εκείνοι, οι διώκτες τους, βρίσκονταν ήδη ανάμεσα στους ίδιους και στους στρατιώτες και δεν υπήρχε περίπτω-

ση αυτός και η Έβελιν να μπορέσουν να κάνουν τον κύκλο για να ξαναγυρίσουν κοντά στους φρουρούς.

Το μάτι του έπιασε ξαφνικά κάτι μέσα στο πλήθος μπροστά τους. Έναν άλλο άντρα, με το ίδιο οφιγμένο και τραβηγμένο στόμα, το ίδιο ψυχρό βλέμμα, να βαδίζει ήρεμα προς αυτόν και την Έβελιν με το χέρι του να κινείται μέσα από το σακάκι του, όπου ο Φαρούκ ήταν σίγουρος ότι είδε φευγαλέα τη λαβή ενός πιστολιού μέσα στη θήκη του.

Ο Φαρούκ είδε έναν παράπλευρο δρόμο να ανοίγεται προς τα αριστερά και όρμησε κατά κει. Εκτεινόταν ανηφορικά για καμιά εκατοστή μέτρα και οδηγούσε σ' ένα τζαμί που βρισκόταν στις παρυφές της πεζοδρομημένης ζώνης.

Η Έβελιν παραπάτησε στη στροφή και ορθοπόδισε γρήγορα. Η ανάσα της ήταν τώρα ασθματική, τα πόδια της την πονούσαν ήδη και ήταν φανερό ότι δε θα μπορούσε να συνεχίσει έτσι για πολύ. Ήταν σε αρκετά καλή φυσική κατάσταση για μια γυναίκα της ηλικίας της, αλλά είχε να τρέξει έτσι χρόνια ολόκληρα.

Συνέχισαν να προχωρούν, αφήνοντας πίσω τους τη φασαρία και τα έντονα φώτα της πλατείας, με τα βήματά τους να αντηχούν στο σκοτεινό τούνελ που τους κύκλωνε τώρα. Μια σκέψη τής καρφώθηκε ξαφνικά στο νου. Ο Φαρούκ δεν ήξερε πού πήγαινε. Δε γνώριζε καλά τη Βηρυτό, ίσως καθόλου, και δεν ήταν λογικό να την οδηγεί εκείνος. Η Έβελιν γνώριζε την περιοχή του κέντρου αρκετά καλά, αλλά αυτό το συγκεκριμένο δρομάκι δεν το ήξερε και σίγουρα ήταν πιο λογικό να μείνουν κοντά στο πλήθος. Επιπλέον το να τρέχουν σε μια ανηφόρα, έστω και με ήπια κλίση, σαν αυτή που βρίσκονταν τώρα, δε βοηθούσε.

«Φαρούκ, άκουσέ με», του φώναξε λαχανιασμένη, «πρέπει να βρούμε κάποιους αστυνομικούς, κάποιον που να μπορεί να σε προστατέψει...»

«Κανένας δεν μπορεί να μας προστατέψει», αποκρίθηκε ο Φαρούκ κοφτά, με φωνή τσακισμένη από την απελπισία, «όχι απ' αυ-

τούς, δεν καταλαβαίνετε; Πρέπει να σταματήσουμε ένα ταξί, ένα αυτοκίνητο, κάτι....»

Η φωνή του κόπηκε απότομα καθώς, πίσω τους, ο κοφτός κρότος από τρία ζευγάρια βιαστικά πόδια έσκισε τη νύχτα και αντιλάλησε στους τοίχους γύρω τους. Ο άντρας με το όπλο είχε σμίξει με τους δύο δικούς του και οι τρεις τους κατευθύνονταν καταπάνω στον Φαρούκ και στην Έβελιν τώρα που δε χρειαζόταν να ανησυχούν μήπως τραβήξουν την προσοχή.

Η Έβελιν δυσκολευόταν όλο και περισσότερο να συνεχίσει να προχωρεί με κάθε βήμα που έκανε και ήταν σχεδόν έτοιμη να παραιτηθεί, όταν ένας στενός παράπλευρος δρόμος ανοίχτηκε προς τα δεξιά τους, παράλληλα με τον πίσω τοίχο του τζαμιού. Έβγαζε στην οδό Γουέιγκαντ, μια μεγάλη λεωφόρο με πυκνή βραδινή κυκλοφορία... και ταξί.

Το θέαμα την αναζωογόνησε και φάνηκε να έχει την ίδια επίδραση και στον Φαρούκ. «Ελάτε», της φώναξε καθώς έστριψαν προς τα δεξιά και προχώρησαν γοργά στο έρημο δρομάκι, πασχίζοντας να ξαναβρούν την ανάσα τους ενώ ορμούσαν προς τα ζωηρά φώτα που έβλεπαν μπροστά τους και προς την πιθανή σωτηρία τους.

Είχαν διανύσει το μισό δρόμο, όταν η Έβελιν είδε ένα μοναχικό αυτοκίνητο να στρίβει στο δρομάκι και να κατευθύνεται προς το μέρος τους.

Ήταν μια μαύρη Μπε Βε.

Ο Φαρούκ έτρεξε ίσια προς το αυτοκίνητο κι άρχισε να του κάνει απεγνωσμένα σινιάλα φωνάζοντας το τοπικό αντίστοιχο του «Βοήθεια!», αλλά η Έβελιν βράδυνε απότομα το βήμα της, ξαφνικά φοβισμένη. Μπορούσε να διακρίνει τη σιλουέτα ενός άντρα μέσα στο αυτοκίνητο, φωτισμένη από πίσω από τα δυνατά φώτα της λεωφόρου. Φαινόταν να κρατάει ένα τηλέφωνο στο αφτί του.

Κάτι μέσα της της έλεγε ότι το αυτοκίνητο δε βρισκόταν εκεί τυχαία.

«Φαρούκ», φώναξε, «περίμενε».

Ο Φαρούκ σταμάτησε απότομα και στράφηκε προς το μέρος της λαχανιασμένος και μπερδεμένος. Η Έβελιν κοιτούσε ακόμα το αυτοκίνητο καχύποπτα, όταν το όχημα σταμάτησε ξαφνικά στη μέση του μικρού δρόμου με τη μηχανή του να δουλεύει ακόμα δυσοίωνα. Τότε ο οδηγός άναψε τα μεγάλα φώτα, πλημμυρίζοντας το δρόμο με σκληρό και ψυχρό φως.

Η Έβελιν έκανε ένα δυο βήματα προς τα πίσω, σκιάζοντας τα μάτια της από το εκτυφλωτικό φως, όμως έπειτα ο θόρυβος πίσω της της τράβηξε την προσοχή. Γύρισε και είδε τους τρεις άντρες που τους καταδίωκαν να χιμούν στο δρομάκι, φωτισμένοι από τους προβολείς του αυτοκινήτου. Σταμάτησαν όταν την είδαν. Ο ένας από αυτούς κρατούσε ένα τηλέφωνο στο χέρι του, απ' αυτά με το καπάκι, και αφού το έκλεισε βιαστικά το έβαλε στην τσέπη του. Κοίταξε γύρω του για να σιγουρευτεί ότι δεν υπήρχε κανείς άλλος και έγνεψε στους συνενόχους του. Η Έβελιν άκουσε το κλικ της ασφάλειας που άνοιγε τις πόρτες του αυτοκινήτου. Στράφηκε βιαστικά και είδε τον οδηγό να βγαίνει από το αμάξι.

Η Έβελιν κοίταξε τον Φαρούκ. Στεκόταν εκεί, πετρωμένος κι αυτός από το φόβο όπως και η ίδια, ενώ οι τέσσερις διώκτες τους τους κύκλωναν και η μαύρη Μπε Εμ Βε γουργούριζε στο βάθος με την πόρτα ορθάνοιχτη σαν πεινασμένο στοιχείο που περίμενε να τους καταπιεί.

Άρχισε να ξεφωνίζει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Η ΜΙΑ ΑΚΟΥΣΕ ΤΙΣ ΚΡΑΥΓΕΣ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΤΗΣ τη στιγμή που έφτανε στον τοίχο του τζαμιού. Κοίταξε μέσα στο δρομάκι και είδε δύο άντρες να τραβολογάνε την Έβελιν. Βρίσκονταν περίπου στα μισά του δρόμου, γύρω στα πενήντα μέτρα από τη Μία. Μισόκλεισε τα μάτια της τυφλωμένη από τους προβολείς του αυτοκινήτου και της φάνηκε πως αναγνώρισε τη χαρακτηριστική σχάρα της Μπε Εμ Βε.

Η Έβελιν κλοτσούσε και ξεφώνιζε καθώς ο συνένοχος του ανδροειδούς προσπαθούσε να της κλείσει το στόμα με το χέρι του. Τον δάγκωσε κι έπειτα του επιτέθηκε χτυπώντας τον με την τσάντα της, πράγμα που απλώς τον εξόργισε ακόμα περισσότερο. Ο άντρας άρπαξε την τσάντα και την απέσπασε από το χέρι της Έβελιν, ρίχνοντάς τη στο έδαφος πριν χτυπήσει την Έβελιν με μια άγρια ανάποδη που την τίναξε προς τα πίσω.

Πλησιέστερα στη Μία, ο Φαρούκ είχε κολλήσει την πλάτη του στον πίσω τοίχο του τζαμιού, που εκτεινόταν κατά μήκος του μικρού δρόμου. Έμοιαζε με παγιδευμένο ελάφι, έτσι όπως τον φώτιζαν οι προβολείς του αυτοκινήτου. Δύο άλλοι άντρες –το ανδροειδές και ένας άλλος που η Μία δεν είχε ξαναδεί– συνέκλιναν προς το μέρος του. Το χέρι του ανδροειδούς ήταν σηκωμένο μπροστά στο πρόσωπό του, το δάχτυλό του τεντωμένο σε μια άγρια απειλητική χειρονομία.

Ολόκληρο το σώμα της Μία έγινε άκαμπτο. Η ενστικτώδης τά-

ση της να το βάλει στα πόδια την ωθούσε να καταφύγει ξανά στην ασφάλεια πίσω από τον τοίχο και να μείνει έξω από τη συμπλοκή. Όποιο ένοτος και να διέθετε που να την έσπρωχνε στη μάχη είχε υποχρεωθεί σε υποταγή από το γρονθοκόπημα της λογικής: οι πιθανότητες ήταν συντριπτικά εναντίον της και δεδομένου ότι δεν ήταν ο θηλυκός Μπάτμαν, δεν μπορούσε να σκεφτεί τίποτα που θα μπορούσε να κάνει.

Δηλαδή, ίσως ένα πράγμα.

Πρωταρχικό. Αρχέγονο. Όχι ιδιαίτερα δημιουργικό ή περιπετειώδες.

Ίσως επικίνδυνο.

Σίγουρα επικίνδυνο, τώρα που το καλοσκεφτόταν, αλλά κάτι ε-πρεπε να κάνει.

Έτσι, ξεφώνισε με όλη της τη δύναμη.

Πρώτα «Μαμά» κι έπειτα «Βοήθεια».

Η φρενίτιδα στο δρομάκι ξαφνικά σταμάτησε, λες και κάποιος είχε πατήσει το κοσμικό κουμπί «παύση» ενός μεγάλου βίντεο στον ουρανό. Όλα τα κεφάλια στράφηκαν προς τη Μία: οι απαγωγείς την αγριοκοίταξαν με εκφράσεις οργισμένης έκπληξης, ο άντρας που ήταν δίπλα στην Έβελιν την κοίταξε με ορθάνοιχτο στόμα από τη σαστισμάρα και η Έβελιν κάρφωσε τη Μία με ένα σύντομο βλέμμα απόγνωσης και ευγνωμοσύνης που η Μία δε θα ξεχνούσε ποτέ.

Το στοπ καρέ δε διήρκεσε πολύ και, ξεπερνώντας το ξάφνιασμά τους, οι δύο άντρες που τραβιολογούσαν την Έβελιν διπλασίασαν τις προσπάθειές τους να τη βάλουν στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου, ενώ το ανδροειδές παράτησε τον Φαρούκ στο συνένοχό του και έσπευσε προς τη Μία.

Εκείνη έκανε μερικά διστακτικά βήματα προς τα πίσω πριν το ένστικτο της φυγής αναλάβει δυναμικά τα ηνία. Η κοπέλα άρχισε να υποχωρεί τρέχοντας προς το τζαμί, συγκεντρώνοντας κάθε ύστατο ίχνος ενέργειας των ποδιών της που έκαιγαν, συνεχίζοντας να ξεφω-

νίζει όσο άντεχαν τα πνευμόνια της. Ρίχνοντας μια γρήγορη ματιά προς τα πίσω πάνω από τον ώμο της, είδε το φύλο της Έβελιν να ξεγλιστράει από τον κακοποιό που χιμούσε καταπάνω του και να τον σπρώχνει στο πλάι πριν αρχίσει να τρέχει προς την αντίθετη κατεύθυνση, περνώντας από την αφύλακτη πλευρά του συνοδηγού του αυτοκινήτου.

Το ανδροειδές φώναξε θυμωμένα κάτι στη Μία στα αραβικά που πάγωσε το αίμα στις φλέβες της και η κοπέλα άκουσε τα κοφτά του βήματα να πλησιάζουν πίσω της καθώς η ίδια έστριβε από τον τοίχο του τζαμιού και σχεδόν συγκρούστηκε με δύο Λιβανέζους στρατιώτες που έρχονταν τρέχοντας από την καμπή του δρόμου. Μάλλον έρχονταν από την κυρία είσοδο του τζαμιού, όπου η Μία διέκρινε μια μικρή σκοπιά. Άδραξε τον ένα στρατιώτη, πασχίζοντας ν' ανασάνει, δείχνοντάς του πίσω της προς το ανδροειδές, που εμφανίστηκε ξαφνικά στο έμπα του μικρού δρόμου.

Το ανδροειδές σταμάτησε απότομα, ξαφνιασμένο στη θέα των στρατιωτών.

«Η μητέρα μου. Την απάγουν. Σας παρακαλώ, βοηθήστε τη», είπε η Μία βιαστικά, ερευνώντας τα μάτια του στρατιώτη για κάποιο σημάδι κατανόησης. Εκείνος την κοίταξε καχύποπτα πριν της γνέψει ψυχρά να παραμερίσει και με το ένα του χέρι να κινείται ήδη προς το όπλο του φώναξε κάτι στο ανδροειδές που ακούστηκε σαν διαταγή. Το ανδροειδές σήκωσε το χέρι του σταθερά αλλά καθησυχαστικά και φώναξε κάτι σε απάντηση με ένα ύφος που σάστισε τη Μία – ο τύπος επέπληττε σχεδόν το στρατιώτη, σαν να ήταν ο λοχίας και εκπαιδευτής του. Εκείνο που την ανησύχησε περισσότερο ήταν ότι πρόσεξε πως το άλλο χέρι του ανδροειδούς κινούνταν πίσω από την πλάτη του. Η Μία στράφηκε προς το στρατιώτη σε κατάσταση σύγχυσης και πανικού και ένιωσε ανακούφιση βλέποντας ότι εκείνος δεν είχε πτοηθεί. Ο στρατιώτης φώναξε πάλι κάτι στο ανδροειδές καθώς ύψωνε το όπλο του – έπειτα από το στήθος του ανάβλυσε αίμα

και η πρόσκρουση των πυρών τον τίναξε προς τα πίσω, πάνω στον τοίχο του τζαμιού, τη στιγμή ακριβώς που δύο εκκωφαντικοί πυροβολισμοί αντήχησαν στα αφτιά της Μία.

Η Μία απέσπασε το βλέμμα της από τον πεσμένο στρατιώτη και στράφηκε απότομα. Είδε το ανδροειδές να στοχεύει ξανά τη στιγμή ακριβώς που ο άλλος στρατιώτης την άδραχνε και την έσπρωχνε πάνω στον τοίχο, ενώ σημάδευε με το άλλο του χέρι. Το ανδροειδές πυροβόλησε αρκετές φορές και οι σφαίρες καρφώθηκαν με θόρυβο στον τοίχο δίπλα στη Μία, εκτινάσσοντας θραύσματα πέτρας που χώθηκαν στο έδαφος γύρω της. Ο στρατιώτης πλάι της έριξε μερικές βολές που πρέπει να αστόχησαν, αφού η κοπέλα είδε το ανδροειδές να ρίχνει μερικούς ακόμα πυροβολισμούς κι έπειτα να στρέφεται και να το βάζει στα πόδια μέσα στο δρομάκι προς την κατεύθυνση του αυτοκινήτου.

Ο στρατιώτης τινάχτηκε όρθιος κι έτρεξε στον πεσμένο σύντροφό του. Η Μία κατέβαλε υπεράνθρωπη προσπάθεια να σηκωθεί από το έδαφος και τον πλησίασε τρεκλίζοντας. Το θέαμα την έκανε να αναγουλιάσει. Ο λαβωμένος στρατιώτης μάλλον ήταν νεκρός. Το πρόσωπό του ήταν πασαλειμμένο με αίματα, τα μάτια του ατένιζαν τυφλά το κενό. Ο στρατιώτης που είχε διασωθεί πέταξε μερικά θυμωμένα λόγια, έπειτα έγνεψε στη Μία να μην κουνηθεί από τη θέση της και έτρεξε στο κατόπι του ανδροειδούς. Η Μία τον κοίταξε χωρίς να τον βλέπει κι έπειτα κοίταξε το αιμόφυρτο πτώμα στο έδαφος. Ακόμα αποσβολωμένη και σε κατάσταση σοκ, δεν είχε σκοπό να μείνει πίσω μόνη της. Ακολούθησε το στρατιώτη τρεκλίζοντας.

Άκουσε ένα στρίγκλισμα τροχών καθώς έμπαινε στο δρομάκι. Ο στρατιώτης προπορευόταν καμιά δεκαριά μέτρα, με το όπλο υψωμένο, αλλά δεν είχε την παραμικρή πιθανότητα. Η Μπε Εμ Βε χιμούσε ήδη καταπάνω του. Εκείνος έριξε μερικούς πυροβολισμούς στα τυφλά πριν τον χτυπήσει το μεγάλο αυτοκίνητο, τινάζοντάς τον πάνω από την οροφή του οχήματος σαν πάνινη κούκλα. Στριφογύρισε

στον αέρα και έσκασε πάνω στο παρμπρίζ, σπάζοντάς το ακτινωτά πριν αναπηδήσει βαριά πάνω στην οροφή και στο πορτμπαγκάζ και καταλήξει μ' έναν υπόκωφο γδούπο στο έδαφος.

΄Ηταν η σειρά της.

Κατέφυγε πίσω από τον τοίχο τη στιγμή που η Μπε Βε ξεχύθηκε από το δρομάκι. Ο προφυλακτήρας έχυσε τη γωνία του τοίχου ελάχιστα εκατοστά από τη Μία και η πρόσκρουση ακούστηκε σαν βροντερή έκρηξη ατσαλιού και πέτρας. Έπειτα το αυτοκίνητο έστριψε προς τα δεξιά και όρμησε προς το τζαμί. Καθώς περνούσε σαν αστραπή από μπροστά της, η Μία είδε φευγαλέα τους άντρες στο αυτοκίνητο – το ανδροειδές και ο οδηγός κάθονταν μπροστά και η μητέρα της ήταν στριμωγμένη ανάμεσα στα δύο άλλα καθάρματα στο πίσω κάθισμα.

Ο φίλος της Έβελιν δε φαινόταν πουθενά.

Η Μία βγήκε παραπατώντας από πίσω από τον τοίχο. Στο δρόμο επικρατούσε νεκρική σιγή, σαν να μην είχε συμβεί τίποτα. Δεν ήξερε πού να στραφεί. Διέκρινε το δεύτερο στρατιώτη πεσμένο στο δρομάκι. Πίσω του είδε την τοάντα της μητέρας της, με το περιεχόμενό της σκορπισμένο στο έδαφος, και λίγο πιο πέρα ένα μοναχικό παπούτσι της. Η Μία πλησίασε το στρατιώτη, συναισθανόμενη ξαφνικά ότι όλο της το σώμα έτρεμε βίαια. Ο στρατιώτης κείτονταν στο έδαφος με τα μέλη του συσπασμένα αφύσικα κι ένα ρυάκι αίματος κυλούσε από τη γωνία του στόματός του. Την κοίταξε με πονεμένα μάτια και τα ανοιγόκλεισε.

Τα πόδια της δεν τη βαστούσαν πια· γονάτισε δίπλα του και έκλαψε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΜΙΑ ΔΥΟ ΩΡΕΣ ΚΥΛΗΣΑΝ ΜΕΣΑ ΣΕ ΘΟΛΟΥΡΑ.

Καθισμένη σε ένα απέριττο δωμάτιο ανακρίσεων στο αστυνομικό τμήμα του Χομπέις στην οδό Μπλις, η Μία ένιωθε ναυτία. Το γεγονός ότι το δωμάτιο με τους γυμνούς τσιμεντένιους τοίχους ήταν κρύο και υγρό δε βοηθούσε. Η κοπέλα έτρεμε σαν το ψάρι, αν και αυτό πιθανότατα οφειλόταν περισσότερο στο σοκ και στο φόβο.

Προσπάθησε να μείνει συγκεντρωμένη στο μοναδικό πράγμα που είχε πραγματικά σημασία αυτή τη στιγμή: να πάρει τη μητέρα της πίσω. Όμως δεν ήταν σίγουρη ότι οι δύο αξιωματικοί της αστυνομίας που κάθονταν στο τραπέζι απέναντί της ή οι αγχωμένοι συνάδελφοί τους που μπαινόβγαιναν βιαστικά στο δωμάτιο έπαιρναν το μήνυμα.

Είχε αφήσει τον αιμόφυρτο στρατιώτη και είχε κατηφορίσει σαν ζόμπι μέχρι τον κεντρικό δρόμο στο τέρμα του δρομίσκου και είχε σταθεί εκεί με δάκρυα να αυλακώνουν το πρόσωπό της, αντικρίζοντας τα αυτοκίνητα που έρχονταν με τα χέρια της σηκωμένα ψηλά. Κάτι στη βασανισμένη έκφρασή της θα πρέπει να άγγιξε τους οδηγούς που περνούσαν, αφού το ένα μετά το άλλο τα αυτοκίνητα σταματούσαν για να βοηθήσουν. Πριν περάσει πολλή ώρα εμφανίστηκαν αρκετά υπηρεσιακά Ντοτζ Ντουράνγκο γεμάτα οπλισμένους άντρες των ειδικών αστυνομικών δυνάμεων Φουχούντ, ένα είδος παραστρατιωτικής υπερδύναμης. Το ήσυχο δρομάκι μετατράπηκε γρήγορα σε θορυ-

βώδες και χαοτικό τρελοκομείο. Ο στρατιώτης που είχε πυροβοληθεί ήταν νεκρός. Εκείνος που είχε χτυπηθεί από το αυτοκίνητο κρατιόταν ακόμα στη ζωή και σύντομα τον παρέλαβε ένα ασθενοφόρο που έφτασε στο σημείο. Οι αστυνομικοί πήραν την τοάντα και το παπούτσι της Έβελιν. Η Μία ανακρίθηκε και την παρέπεμπαν από τον έναν αστυνομικό στον άλλο –προσπάθησε να τους εξηγήσει για το τηλέφωνο που είχε ξεχάσει η μητέρα της και τους το παρέδωσε μαζί με το δικό της, αν και αυτή η τελευταία τους απαίτηση την αναστάτωσε– πριν την τσουβαλιάσουν σε ένα από τα αυτοκίνητά τους και τη μεταφέρουν βιαστικά στο τμήμα υπό ένοπλη φρούρηση.

Αναδεύτηκε στην ψυχρή μεταλλική καρέκλα και ήπιε μια μικρή γουλιά νερό από ένα μπουκάλι που της είχε φέρει κάποιος. «Σας παρακαλώ», ψιθύρισε. Ένιωθε λες και της είχαν τρίψει το λαιμό με γυαλόχαρτο. Οι απελπισμένες κραυγές της αντηχούσαν ακόμα στ’ αφτιά της. «Ακούστε με. Πρέπει να τη βρείτε. Την απήγαγαν. Πρέπει να κάνετε κάτι πριν να είναι πολύ αργά».

Ο ένας από τους δύο αξιωματικούς που κάθονταν απέναντί της κούνησε το κεφάλι του και της απάντησε με σπαστά αγγλικά, αλλά δεν ήταν αυτό που εκείνη ήθελε ν’ ακούσει· ήταν απλώς κι άλλες υπεκφυγές, κι άλλες συγκαταβατικές αοριστολογίες. Το πιο ανησυχητικό ήταν ότι ο συνάδελφός του, ένας λεπτός και νευρώδης άντρας που θύμιζε νυφίτσα και που ψαχούλευε ήσυχα την τοάντα της μητέρας της και άπλωνε το περιεχόμενό της στο τραπέζι, φαινόταν τώρα να δείχνει έντονο ενδιαφέρον για κάποιες φωτογραφίες που είχε βρει σε έναν καφετί φάκελο. Καθώς τις μελετούσε, σήκωσε τα μάτια του προς τη Μία με μια έκφραση που δεν της άρεσε καθόλου. Σκούντησε τον ψηλότερό του συνάδελφό του και του έδειξε τις φωτογραφίες. Η Μία δεν μπορούσε να καταλάβει τι έλεγαν οι δύο άντρες –δεν μπορούσε καν να δει τι απεικόνιζαν οι φωτογραφίες–, αλλά οι καχύποπτες ματιές προς το μέρος της προέρχονταν τώρα και από τους δύο αξιωματικούς.

Η τρεμούλα της πήγαζε από πιο βαθιά μέσα της τώρα.

Οι δύο αξιωματικοί κουβέντιασαν κάτι μεταξύ τους και φάνηκε να συμφωνούν ως προς το επόμενο βήμα. Ο αξιωματικός που θύμιζε νυφίτσα μάζεψε τα πράγματα της Έβελιν και τα ξανάβαλε στην τσάντα, ενώ ο συνάδελφός του που ξεφούρνιζε τις αοριστολογίες έδωσε στη Μία να καταλάβει με χειρονομίες ότι έπρεπε να περιμένει εκεί, εξηγώντας της όσο καλύτερα μπορούσε ότι θα επέστρεφαν σύντομα. Οι αντιδράσεις της τελούσαν ακόμα υπό την επίδραση μιας ελαφράς χρονικής καθυστέρησης, και πριν προλάβει να διαμαρτυρηθεί ή να ρωτήσει τι τους απασχολούσε, έβγαιναν ήδη από το δωμάτιο. Αφού έκλεισαν την πόρτα, η Μία άκουσε ένα κλειδί να γυρίζει στην κλειδαριά κι έπειτα ακούστηκε το δυσοίωνο κλικ.

Υπέροχα.

Βούλιαξε στην καρέκλα της και έκλεισε τα μάτια της ελπίζοντας πως όταν θα τα ξανάνοιγε ο εφιάλτης θα είχε τελειώσει και θα ξανάρχισε την ημέρα της απ' την αρχή.

Μία ώρα αργότερα οι δύο αξιωματικοί της αστυνομίας ήταν και πάλι καθισμένοι απέναντί της στο τραπέζι, μόνο που τώρα είχαν μαζί τους και έναν άντρα σαν μπουλντόγκ, με γκρίζο κοστούμι, χωρίς γραβάτα και με μια ενοχλημένη έκφραση να ρυτιδιάζει το ροδαλό πρόσωπό του, μαρτυρώντας ότι τον είχαν πάρει από τη μοναχική άνεση του οπιτιού του. Το μυαλό της Μία ήταν λίγο πιο καθαρό τώρα –της είχαν προσφέρει ένα φλιτζάνι τούρκικο καφέ, ένα παχύρρευστο τοπικό ρόφημα σαν σιρόπι που της είχε πάρει λίγο χρόνο για να το συνηθίσει, αλλά που είχε αρχίσει να της αρέσει τις τελευταίες λίγες εβδομάδες– και η κοπέλα είχε τονθεί κάπως όταν ο νέος επισκέπτης τής είχε συστηθεί ως Τζον Μπάουμχοφ και την είχε πληροφορήσει ότι ήταν από την Αμερικανική Πρεσβεία.

Η συζήτηση που ακολούθησε ήταν πολύ λιγότερο ενθαρρυντική.

Ο Μπάουμχοφ χτύπησε ελαφρά με τα δάχτυλά του τις πολαρόιντ, τις οποίες είχε απλώσει στο τραπέζι για να τις κοιτάξει η Μία. «Λέτε λοιπόν ότι δε γνωρίζετε τίποτα γι' αυτές εδώ;» ρώτησε ξανά με φωνή που ήταν λιγάκι παραπάνω απ' το συνηθισμένο ψιλή για άντρα.

Η Μία αναστέναξε και κατέβαλε ευσυνείδητη προσπάθεια να ηρεμήσει. «Σας είπα τι συνέβη. Δε γνωρίζω τίποτα γι' αυτά τα πράγματα, αυτά τα κειμήλια ή δ, τι άλλο είναι τέλος πάντων. Πίναμε ένα ποτό. Ξέχασε το τηλέφωνό της. Μου φάνηκε ότι την παρακολούθουύσαν. Προσπάθησα να την ειδοποιήσω. Εκείνοι οι άντρες την έβαλαν με τη βία σ' ένα αυτοκίνητο και την πήραν...»

«Σκοτώνοντας ένα στρατιώτη και τραυματίζοντας σοβαρά έναν άλλο κατά τη διαδικασία», τη διέκοψε ο Μπάουμχοφ ρίχνοντας μια συνωμοτική ματιά προς τους αξιωματικούς που στέκονταν πίσω του, οι οποίοι κατεύνευσαν αγέλαστοι.

«Ναι, ακριβώς», φούντωσε η Μία, «και γι' αυτό πρέπει να τη βρείτε, που να πάρει και να σηκώσει. Πιθανότατα είναι κλειδωμένη σε κάποιο μπουντρούμι ενώ εσείς καθόσαστε εδώ και παίζετε κανάστα μ' αυτές τις πολαρόιντ.»

Ο Μπάουμχοφ τη μελέτησε με κουρασμένο και μπουχτισμένο βλέμμα κι έπειτα άπλωσε το χέρι του και μάζεψε τις φωτογραφίες, πιάνοντάς τες μία μία με τα νωθρά και χοντρά του δάχτυλα. «Δεσποινίς, εεε...» –έδειξε να έχει ξεχάσει ήδη το όνομα που είχε γράψει στο σημειωματάριο μπροστά του– «Μπίσοπ», συνέχισε με την ένρινη συρτή φωνή του, «αν η μητέρα σας απήχθη πράγματι, δεν υπάρχουν και πολλά που θα μπορούσαμε να έχουμε κάνει, ούτως ή άλλως».

«Θα μπορούσατε να έχετε βάλει μπλόκα στους δρόμους», διαμαρτυρήθηκε η Μία, «θα μπορούσατε να έχετε κινητοποιήσει το στρατό – βρίσκονται παντού, ούτως ή άλλως. Θα μπορούσατε να έχετε κάνει κάτι».

Ο Μπάουμχοφ την κοίταξε ειρωνικά. «Δε βρισκόμαστε στην πα-

τρίδα μας, δεσποινίς Μπίσοπ. Δε λειτουργούν έτσι τα πράγματα εδώ. Αν θέλουν κάποιον, να είστε βέβαιη ότι θα τον πάρουν. Ή θα την πάρουν, στην περίπτωσή μας. Γνωρίζουν κάθε δρόμο και δρομάκι. Ξέρουν πού θα είναι ασφαλείς. Τα οργανώνουν όλα εκ των προτέρων. Το θέμα είναι» –ανασήκωσε τους ώμους του– «ότι εδώ δεν είναι Ιράκ. Δεν έχει απαχθεί ξένος εδώ και... τι να πω, τουλάχιστον δεκαπέντε χρόνια, αν όχι περισσότερα. Απλούστατα δε συμβαίνει πια. Πέρα από κάποια περιστασιακή πολιτική δολοφονία, ετούτη η πόλη είναι εκπληκτικά ασφαλής, ιδιαίτερα αν είσαι ξένος. Κι αυτός είναι ο λόγος», πρόσθεσε κάνοντας μια παύση για να εξετάσει ξανά τις φωτογραφίες, «που θα πρέπει να συμφωνήσω μ' αυτούς εδώ τους ανθρώπους ότι πρόκειται πιθανώς για κάτι αλλό. Για κάποιο μπλέξιμο στο οποίο ανακατεύτηκε η μητέρα σας». Ύψωσε τα φρύδια του, ρούφηξε μέσα τα χείλια του και άνοιξε τις παλάμες του ερωτηματικά, σαν να περίμενε από τη Μία να συμπληρώσει τα κενά αυτής της ιστορίας ή να ομολογήσει, κατά κάποιο τρόπο.

Η Μία τον κοίταξε σαστισμένη. «Για ποιο πράγμα μιλάτε;»

Εκείνος τη μελέτησε για μια στιγμή –τα μικρά κυνικά του σκέρτοια είχαν αρχίσει πραγματικά να την εκνευρίζουν πα– κι έπειτα σήκωσε ψηλά το πάκο με τις φωτογραφίες. «Γι' αυτές», είπε ο Μπάουμχοφ. «Είναι κλεμμένα αγαθά, δεσποινίς Μπίσοπ».

Η Μία έμεινε μ' ανοιχτό το στόμα. «Τι;»

«Κλεμμένα», επανέλαβε ο Μπάουμχοφ. «Από το Ιράκ. Θα πρέπει να έχετε διαβάσει για το μικρό πόλεμο που διεξάγεται εκεί».

«Ναι, αλλά...» Η ζαλάδα της Μία επανήλθε ορμητικά.

«Χιλιάδες κειμήλια κάθε είδους έχουν κλαπεί από μουσεία εκεί. Εξακολουθούν να τα φυγαδεύουν λίγα λίγα. Κατεργάζονται τρόπους για να καταλήξουν στα χέρια συλλεκτών που δε νοιάζονται ιδιαίτερα για την προέλευσή τους. Αξίζουν πολλά χρήματα... αν μπορείς να τα βγάλεις έξω λαθραία και», είπε απροκάλυπτα, «αν μπορείς να βρεις τον κατάλληλο αγοραστή». Της έριξε μια πονηρή ματιά.

Το πρόσωπο της Μία συννέφιασε καθώς η κοπέλα πάσχιζε να βρει τα λόγια. «Πιστεύετε πως η μητέρα μου έχει κάποια σχέση μ' αυτό;»

Ο Μπάουμχοφ έγνεψε προς τις φωτογραφίες. «Βρέθηκαν στην τοάντα της, έτοι δεν είναι;»

«Πώς το ξέρετε ότι είναι κλεμμένα;» αντεπιέθηκε η Μία. «Θα μπορούσαν να είναι νόμιμα, δε θα μπορούσαν;»

Ο Μπάουμχοφ κούνησε το κεφάλι του αρνητικά. «Υπάρχει απαγόρευση εξαγωγής κάθε κειμηλίου μεσοποταμιακής προέλευσης από τότε που ξεκίνησε όλος αυτός ο χαμός. Δεν μπορώ να πω με σιγουριά ότι αυτά είναι κλεμμένα, δεν είχα ακόμα το χρόνο να βάλω να τα ελέγξουν –θα ξέρω όταν το ερευνήσω με τους ανθρώπους μας εκεί αύριο–, αλλά το πιθανότερο είναι να έχουν εξαχθεί λαθραία. Πράγμα που θα μπορούσε να εξηγήσει αυτό που συνέβη σήμερα. Δεν είναι καλό να μπλέκεσαι με τέτοιους ανθρώπους.»

Η Μία έκανε ένα φλας μπακ στη συζήτηση που είχε με την Έβελιν στο Λάουντζ. «Μία στιγμή», είπε γεμάτη έξαψη. «Η μητέρα μου είπε ότι κάποιος πήγε να τη δει σήμερα. Ένας άντρας που δούλευε μαζί της πριν από χρόνια. Στο Ιράκ.»

Αυτό κέντρισε το ενδιαφέρον των αστυνόμων και ρώτησαν τον Μπάουμχοφ αν θα μπορούσε να ζητήσει διευκρινίσεις. Η Μία ενημέρωσε και τους τρεις σχετικά με το τι της είχε πει η Έβελιν κι εκείνοι το σημείωσαν. Ο Μπάουμχοφ ανασήκωσε τους ώμους του και έβαλε τις πολαρόιντ στο χαρτοφύλακά του. «Εντάξει. Λοιπόν, είναι αργά και δεν υπάρχει τίποτ’ άλλο που να μπορώ να κάνω εδώ. Θα σας κρατήσουν εδώ απόψε και ένας διοικητικός αξιωματικός θα σας πάρει επίσημη κατάθεση το πρωί», την πληροφόρησε αδιάφορα και σηκώθηκε από την καρέκλα του.

Η Μία έγινε έξαλλη. «Μόλις έγινα αυτόπτης μάρτυρας της απαγωγής της μητέρας μου και με παρατάτε εδώ;»

«Δε θα σας αφήσουν ελεύθερη αν δε σας πάρουν την κατάθεση»,

την ενημέρωσε ο Μπάουμχοφ σκυθρωπά. «Είναι μέρος της γαλλικής γραφειοκρατίας που κληρονόμησαν, και δεν μπορεί να γίνει τόσο αργά. Θα είστε μια χαρά εδώ. Θα σας επιτρέψουν να μείνετε σ' αυτό εδώ το δωμάτιο τη νύχτα· θα είναι πολύ πιο άνετα για σας απ' ότι ένα κελί, πιστέψτε με. Θα σας φέρουν φαγητό, ένα μαξιλάρι και μερικές κουβέρτες. Θα επιστρέψω το πρωί.»

«Δεν μπορείτε να μ' αφήσετε εδώ», ξέσπασε η Μία ενώ σηκωνόταν όρθια με δυσκολία. Ο αξιωματικός που θύμιζε νυφίτσα άπλωσε τα μπράτσα του σε μια χειρονομία που έδειχνε τη διάθεσή του να την ηρεμήσει, αλλά και να την εμποδίσει να προχωρήσει. «Δεν μπορείτε να το κάνετε αυτό», επέμεινε εκείνη.

«Λυπάμαι», είπε ο Μπάουμχοφ με ψυχρή αποστασιοποίηση, «αλλά σκοτώθηκε ένας άνθρωπος κι ένας άλλος χαροπαλεύει, κι εσείς, είτε σας αρέσει είτε όχι, αποτελείτε μέρος αυτής της ιστορίας. Θα τα ξεκαθαρίσουμε όλα αύριο. Μην ανησυχείτε. Απλώς προσπαθήστε να κοιμηθείτε λιγάκι.»

Και καθώς την αποχαιρετούσε με ένα ανίσχυρο, ανόρεκτο χαμόγελο, ακούστηκε ο κελαηδιστός ήχος ενός κινητού τηλεφώνου από κάποιο σημείο του δωματίου.

Ο Μπάουμχοφ και οι αστυνόμοι άπλωσαν ενστικτωδώς το χέρι προς τα κινητά τους, πριν αντιληφθούν αμέσως ότι ο ήχος κλήσης δεν ήταν ο δικός τους. Ο αξιωματικός που θύμιζε νυφίτσα –όπως ήταν αναμενόμενο– ήταν ο πρώτος που το κατάλαβε. Έβαλε το χέρι του μέσα στην τσάντα της Έβελιν κι έβγαλε δύο κινητά, της Έβελιν και της Μία. Η Μία δεν αναγνώρισε το κουδούνισμα. Το τηλέφωνο που χτυπούσε ήταν της Έβελιν.

Ο αξιωματικός πάτησε χωρίς να το σκεφτεί το πλήκτρο της κλήσης και έφερε το τηλέφωνο στο αφτί του. Ετοιμαζόταν να απαντήσει, όμως σταμάτησε. Κοίταξε το τηλέφωνο για μια στιγμή κι έπειτα κοίταξε τον Μπάουμχοφ. Ο άνθρωπος της πρεσβείας τού είπε ένα βιαστικό και χαμηλόφωνο «Δώσ' το σ' εμένα». Ο αξιωματικός

στράφηκε στο συνάδελφό του για οδηγίες. Ο ψηλότερος αστυνόμος κατένευσε και είπε κάτι κοφτό, που προφανώς επέτρεπε την κίνηση, οπότε ο Μπάουμχοφ, αγωνιώντας μήπως χάσει την κλήση, άρπαξε το τηλέφωνο και το πίεσε στο αφτί του.

«Εμπρός», είπε διστακτικά με βεβιασμένα αδιάφορο ύφος.

Η Μία είδε τα χαρακτηριστικά του Μπάουμχοφ να τοιτώνουν κι αμέσως να σοβαρεύουν καθώς ο άντρας συγκεντρωνόταν στο τηλέφωνημα. Η κοπέλα διέκρινε τον αχνό απόηχο της φωνής στην άλλη άκρη της γραμμής – ήταν σίγουρα η φωνή ενός άντρα και ακουγόταν σαν Αμερικανός. Ο Μπάουμχοφ άκουσε για μια στιγμή κι έπειτα είπε: «Όχι, η κυρία Μπίσοπ δεν μπορεί να σας μιλήσει αυτή τη στιγμή. Ποιος τη ζητεί;»

Η Μία άκουσε τον άλλο άντρα να δίνει μια σύντομη απάντηση. Ο Μπάουμχοφ, επειδή προφανώς δεν του άρεσε αυτή η απάντηση, είπε εκνευρισμένος: «Είμαι ένας συνάδελφος της κυρίας Μπίσοπ. Ποιος είναι στο τηλέφωνο, παρακαλώ;»

Ο άντρας στο τηλέφωνο είπε κάτι ακόμα, που έκανε τον Μπάουμχοφ να πάρει μια έκπληκτη έκφραση. «Ναι, φυσικά και είναι καλά. Πώς σας πέρασε από το νου το αντίθετο; Ποιος είστε;» Η υπομονή του εξαντλήθηκε γρήγορα και ξαφνικά ύψωσε τον τόνο του υπεροπτικά. «Θέλω να μου πείτε ποιος είστε, κύριε».

Παγερή σιωπή επικράτησε στο δωμάτιο για ένα δυο δευτερόλεπτα κι έπειτα η Μία είδε τον Μπάουμχοφ να συνοφρυώνεται και να απομακρύνει το τηλέφωνο από το αφτί του. Το κοίταξε για μια στιγμή με ενοχλημένη έκφραση κι έπειτα σήκωσε το βλέμμα του στους αστυνόμους. «Δεν ξέρω ποιος ήταν. Έκλεισε και δεν υπάρχει αναγνώριση κλήσης». Χρησιμοποίησε κινήσεις των χεριών για να επιβεβαιώσει αυτό που ήθελε να πει.

Κοίταξε τη Μία. Τον κοίταξε κι αυτή με μια έκφραση που εννοούσε πως δεν είχε ιδέα ποιος ήταν. Ο αξιωματικός που θύμιζε νυφίτσα άπλωσε το χέρι του για να πάρει το τηλέφωνο. Ο Μπάουμχοφ

του το έδωσε, χαιρέτησε με ένα νεύμα του κεφαλιού και στράφηκε στη Μία. «Θα ξανάρθω το πρωί».

Και μ' αυτά τα λόγια έφυγε.

Η Μία τον κοίταξε άγρια να βγαίνει, αλλά δεν είχε νόημα. Οι ασυνόμοι βγήκαν από το δωμάτιο και κλείδωσαν την πόρτα. Η Μία άρχισε να βηματίζει νευρικά γύρω γύρω στο δωμάτιο κοιτάζοντας τους καταθλιπτικούς γυμνούς τοίχους. Ο θυμός που την είχε κυριεύσει και είχε εκτοπίσει τη σωματική της δυσφορία καταλάγιαζε και μαζί μ' αυτό επέστρεψαν ορμητικά η κούραση και η ζαλάδα.

Βούλιαξε στο πάτωμα και ζάρωσε ακουμπισμένη στον τοίχο, κρύβοντας το πρόσωπό της μέσα στα χέρια της.

Αυτό που αρχικά δεν είχε χρειαστεί και πολλή σκέψη μετατρεπόταν στο *Εξηρές του Μεσονυκτίου*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Ο ΠΟΝΟΣ ΔΙΑΠΕΡΝΟΥΣΕ ΣΑΝ ΠΥΡΩΜΕΝΟ ΣΟΥΒΛΙ το κεφάλι της Έβελιν σε κάθε λακκούβα του δρόμου.

Το πορτμπαγκάζ του αυτοκινήτου ήταν στρωμένο με αρκετές διπλωμένες κουβέρτες, αλλά αυτό δε βοηθούσε και πολύ. Όχι μόνο η επιφάνεια του δρόμου ήταν ανώμαλη και γεμάτη λακκούβες που μερικές φορές έδιναν την εντύπωση αληθινών ορυγμάτων –μάλλον ορεινό μονοπάτι ήταν παρά ασφαλτοστρωμένος δρόμος, συλλογιζόταν η Έβελιν στις φευγαλέες στιγμές διαύγειας–, αλλά και το ίδιο το ταξίδι έμοιαζε να είναι μια ατέρμονη διαδοχή από κλειστές στροφές, πότε προς τα δεξιά και πότε προς τ' αριστερά. Ο δρόμος ανηφόριζε και κατηφόριζε σε λόφους και βουνά, τινάζοντας το σώμα της Έβελιν από δω κι από κει εντελώς ξαφνικά, σαν μπουκάλι που παραδένει σε φουρτουνιασμένη θάλασσα, και συνθλίβοντάς τη στις εσωτερικές πλευρές του πορτμπαγκάζ με κάθε αλλαγή κατεύθυνσης.

Το μαρτύριό της γινόταν εντονότερο από την κολλητική ταινία που της έκλεινε το στόμα και από το πάνινο τσουβάλι στο κεφάλι της. Η αισθητηριακή απομόνωση θα ήταν μαρτύριο κι από μόνη της, χωρίς το μακρύ και φιδογυριστό κολασμένο δρόμο. Με δυσκολία μπορούσε να πάρει ανάσα, πασχίζοντας να εισπνέει μικρές ποσότητες υγρού μπαγιάτικου αέρα από τη μύτη. Ανησυχούσε για το τι θα συνέβαινε αν πάθαινε ναυτία. Θα πνιγόταν με τον ίδιο της τον εμετό κι ούτε που θα την άκουγαν. Αυτή η σκέψη την πλημμύρισε άγ-

χος, προετοιμάζοντάς τη για το χειρότερο. Τα κόκαλά της πονούσαν από τα συνεχή τραντάγματα της διαδρομής και οι πλαστικές χειροπέδες στους καρπούς και τους αστραγάλους της ερέθιζαν τη λεπτή και ρυτιδωμένη επιδερμίδα της.

Ευχήθηκε να μπορούσε να βρει ανακούφιση στη λιποθυμία. Ένιωθε τον εαυτό της να πέφτει ελικοειδώς μέσα στο σκοτάδι, αλλά κάθε φορά, τη στιγμή ακριβώς που ήταν έτοιμη να χάσει τις αισθήσεις της, άλλο ένα τράνταγμα έστελνε ένα κύμα πόνου σ' όλο της το κορμί και την επανέφερε απότομα σε κατάσταση εγρήγορσης.

Το αυτοκίνητο δεν είχε απομακρυνθεί πολύ από την περιοχή του κέντρου και είχε σταματήσει σ' ένα έρημο οικόπεδο πίσω από ένα κτίριο που είχε υποστεί σοβαρές ζημιές, στα νότια προάστια της πόλης. Με εξασκημένη αποτελεσματικότητα οι απαγωγείς είχαν σύρει την Έβελιν έξω από το αυτοκίνητο, την είχαν δέσει και φιμώσει, της είχαν περάσει το τσουβάλι στο κεφάλι και την είχαν βάλει στο πορτμπαγκάζ ενός αυτοκινήτου που περίμενε. Η Έβελιν τους είχε ακούσει να συζητούν κάτι εν συντομίᾳ, αλλά μέσα στη σύγχυσή της και έτσι όπως ήταν κουκουλωμένη δεν μπορούσε να διακρίνει τι έλεγαν. Έπειτα οι πόρτες είχαν κλείσει με πάταγο και το αυτοκίνητο είχε ξεκινήσει ορμητικά το ταξίδι του. Η Έβελιν δεν μπορούσε καν να υπολογίσει πόσο διάστημα βρισκόταν εκεί μέσα, αλλά ήξερε ότι είχαν ήδη περάσει ώρες.

Δεν υπήρχε τρόπος να ξέρει πόσο θα διαρκούσε ακόμα.

Ένα κουβάρι από θολές εικόνες πολιορκούσε ασφυκτικά το μναλό της. Έβλεπε τον εαυτό της να τρέχει αστόχαστα μέσα στις εμπορικές στοές του κέντρου της πόλης, λαχανιασμένη, με τα πόδια της να καίνε από την προσπάθεια. Ακολουθώντας τον Φαρούκ. Το τρομοκρατημένο του πρόσωπο.

Ο Φαρούκ. Τι είχε απογίνει; Ξέφυγε; Δεν ήταν μαζί της στο αυτοκίνητο. Σαν να θυμήθηκε ότι τον είδε να ξεγλιστράει από τους απαγωγείς και να κατηφορίζει τρέχοντας το δρομάκι, προσπερνώ-

ντας το αυτοκίνητο. Αμέσως μετά κάποιος είχε φωνάξει το όνομά της.

Η Μία. Δεν το είχε ονειρευτεί, το είχε; Ήταν πραγματικά εκεί η κόρη της; Ξαναείδε αστραπιαία την εφιαλτική εικόνα της Μία, να στέκεται εκεί, πετρωμένη από το σοκ, να ξεφωνίζει από την άλλη άκρη του δρόμου. Ήταν σχεδόν σίγουρη ότι αυτό είχε συμβεί πραγματικά. Πώς όμως; Τι γύρευε εκεί η Μία; Πώς έφτασε εκεί τόσο γρήγορα; Θυμήθηκε ότι είχε πιει ένα ποτό μαζί της. Ότι την είχε αφήσει στο ξενοδοχείο. Γιατί βρισκόταν σ' εκείνο το δρομάκι; Και, κάτι πολύ πιο σημαντικό, ήταν ασφαλής;

Ένιωσε τη γροθιά της θλίψης στο στομάχι της και η στενοχώρια έπνιξε την καρδιά της. Είχαν πεθάνει άνθρωποι. Οι πυροβολισμοί αντήχησαν στ' αφτιά της. Ο στρατιώτης θερισμένος από το αυτοκίνητο. Οι εκκωφαντικοί, τρομακτικοί γδούνοι, το σώμα του να χτυπάει στο παρμπρίζ σαν κούκλα, απ' αυτές που χρησιμοποιούν στα κρας τεστ, συντρίβοντάς το. Προσπάθησε να συγκεντρωθεί, να θυμηθεί πιο καθαρά, αλλά κάθε ανωμαλία του δρόμου την ταρακούνούσε σύγκορμη και σκόρπιζε τις σκέψεις της.

Προσπάθησε να αφεθεί, να προκαλέσει τη λιποθυμία, αλλά μάταια. Η δυσφορία και ο πόνος δεν έλεγαν να υποχωρήσουν. Με εντεινόμενο τρόμο, άρχισε να εστιάζει την προσοχή της στα επιμέρους του ταξιδιού. Όρες. Είχαν περάσει ώρες. Αυτό δεν ήταν καλό. Όχι σε μια τόσο μικρή χώρα. Πού την πήγαιναν; Όργωσε τη μνήμη της φέρνοντας στο νου της δυσοίωνες αναμνήσεις, ρεπορτάζ εφημερίδων που θυμόταν από πολλά χρόνια πριν, από τις «σκοτεινές ημέρες» του Λιβάνου. Τις απαγωγές. Τους δημοσιογράφους, τους τυχαίους ομήρους που τους είχαν αρπάξει από τους δρόμους. Θυμήθηκε πώς περιέγραφαν το ταξίδι μετά την απαγωγή τους – τυλιγμένοι με κολλητική ταινία σαν μούμιες, χωμένοι μέσα σε κιβώτια, κρυμμένοι σε φορτηγά. Ένα αίσθημα εντεινόμενου φόβου την άδραξε καθώς έβλεπε με τη φαντασία της τα κελιά της αιχμαλωσίας τους. Άδεια. Κρύα. Δεμένοι με αλυσίδες σε καλοριφέρ που δε λειτουργούσαν. Να

επιβιώνουν με αποφάγια άθλιων φαγητών. Και η πιο τρομακτική σκέψη απ' όλες τη χτύπησε σαν βολίδα μέσα από το σκοτάδι.

Κανείς δεν έμαθε ποτέ πού τους κρατούσαν.

Χρόνια αιχμαλωσίας. Οι πιο ικανές υπηρεσίες πληροφοριών στον κόσμο. Ούτε ένα στοιχείο. Κανένας πληροφοριοδότης. Κανένα αίτημα για λύτρα. Καμία απόπειρα διάσωσης. Τίποτα. Ήταν σαν να είχαν εξαφανιστεί από προσώπου γης, για να εμφανιστούν ξανά χρόνια αργότερα – αν ήταν τυχεροί.

Το αυτοκίνητο θα πρέπει να αναπήδησε τότε σε μια μεγάλη λακούβα, αφού το κεφάλι της Έβελν τινάχτηκε προς τα πίσω και χτύπησε πάνω στο ακάλυπτο μέταλλο της πόρτας του πορτμπαγκάζ. Η έκρηξη του πόνου ήταν αρκετή για να τη στείλει τελικά στην άλλη όχθη και στην ευσπλαχνική γαλήνη ενός ύπνου δίχως όνειρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

Ο ΦΑΡΟΥΚ ΚΟΙΤΟΥΣΕ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΒΛΕΠΕΙ το χαοτικό συνονθύλευμα πρόχειρων καταλυμάτων και αυτοσχέδιων αντίσκηνων. Μπορούσε να νιώσει την οδύνη και την απελπισία στην ακινησία γύρω του, ακόμα και μέσα στο καταθλιπτικό σκοτάδι, που το διέκοπτε εδώ κι εκεί το μοναχικό αχνό φέγγος μιας λάμπας υγραερίου. Ήταν απόκοσμα ήσυχα, με εξαίρεση τους οιγανούς ήχους κάποιων ραδιοφώνων που ακούγονταν αμυδρά ανάμεσα από τα δέντρα. Οι περισσότεροι πρόσφυγες είχαν υποκύψει τελικά στον ύπνο.

Ο κήπος της πλατείας Σαναγέ ήταν ένα από τα ελάχιστα σημεία πρασίνου στον τσιμεντένιο λαβύρινθο της Βηρυτού – και ο δρός «πράσινο» ήταν βεβαίως επιεικής, αν αναλογιζόταν κανείς πόσο ξερή και αφρόντιστη ήταν η όλη έκταση, ακόμα και υπό φυσιολογικές συνθήκες. Με την έναρξη του πολέμου στα νότια της χώρας, εκατοντάδες πρόσφυγες είχαν κάνει την πλατεία σπίτι τους. Όπως ο Φαρούκ από τότε που είχε έρθει στην πόλη και δεν είχε κανέναν στον οποίο να στραφεί για βοήθεια. Όχι πια, δηλαδή.

Τράβηξε μια τελευταία ρουφηξιά από το τσιγάρο του πριν το σβήσει στο έδαφος δίπλα του. Ψηλάφησε τις τσέπες του. Το πακέτο που βρήκε ήταν άδειο. Το τσαλάκωσε και το πέταξε πέρα με μια κίνηση παραίτησης. Σήκωσε τα πέτα του σακακιού του και κούρνιασε ακουμπισμένος στο χαμηλό τοίχο που περιέζωνε την πλατεία.

Έτσι είχε καταντήσει η ζωή του. Μόνος σε άλλη μία χώρα ρη-

μαγμένη από τον πόλεμο. Άστεγος. Με σπίτι του μια σπιθαμή ξεραμένης λάσπης. Το πρωί της επομένης τού φαινόταν ακόμα πιο δυσοίωνο από των δύστυχων ψυχών που στοιβάζονταν σ' εκείνη τη φτωχική γη μπροστά του.

Τύλιξε τα τρεμάμενα χέρια του γύρω από το κεφάλι του και προσάθησε να κλείσει τον κόσμο έξω, αλλά η ένταση των τελευταίων είκοσι τεσσάρων ωρών δεν έλεγε να φύγει. Έτριψε το πρόσωπό του και καταράστηκε τον εαυτό του που θυμήθηκε το ενδιαφέρον της Έβελιν, που ανακατεύτηκε σε μια πώληση που είχε σχεδόν συμφωνηθεί, που προκάλεσε όλη αυτή τη συμφορά... κι έπειτα στύλωσε το βλέμμα του στο σκοτάδι και αναρωτήθηκε τι έπρεπε να κάνει στη συνέχεια.

Να φύγει; Να επιστρέψει στο Ιράκ; Να επιστρέψει... σε τι; Μια κατεδαφισμένη χώρα, ρημαγμένη από ένα βάρβαρο εμφύλιο πόλεμο. Μια χώρα μαζικών απαγωγών, αποσπασμάτων θανάτου και παγιδευμένων αυτοκινήτων, έναν τόπο ολοκληρωτικού χάους και βασιάνων. Κούνησε το κεφάλι του αρνητικά. Δεν υπήρχε τίποτα στο οποίο να επιστρέψει και κανένα άλλο μέρος για να πάει. Η χώρα του ήταν χαμένη. Κι αυτός ήταν εδώ, τώρα, ξένος σε ξένη χώρα, με τη μοναδική του γνώριμη και φίλη στα χέρια απαγωγέων.

Εξαιτίας του.

Ο ίδιος την είχε παρασύρει σ' αυτό και τώρα την είχαν πιάσει.

Η σκέψη ήταν σαν μαχαίρι στην καρδιά του. Κούνησε ξανά και ξανά το κεφάλι του. Πώς μπόρεσε ν' αφήσει να συμβεί αυτό; Το σφάλμα ήταν δικό του, δεν μπορούσε να το αρνηθεί. Τους είδε, ήξερε ότι τον καταδίωκαν κι όμως τους οδήγησε σ' αυτή, προκάλεσε τη σύλληψή της στη θέση του. Ανατρίχιασε καθώς θυμήθηκε το βασανισμένο σώμα του Χατζ Αλί. Η παλιά του φίλη –η σιτ Έβελιν– στα χέρια εκείνων των τεράτων. Η σκέψη ήταν υπερβολικά φρικτή –δεν μπορούσε ούτε να το διανοηθεί.

Έπρεπε να προσπαθήσει να τη βοηθήσει. Με κάποιο τρόπο. Να

πληροφορήσει κάποιους ανθρώπους σε τι την έμπλεξε. Να τους βοηθήσει να τη βρουν, να τους υποδείξει τη σωστή κατεύθυνση. Να τους προειδοποιήσει με τι είχαν να κάνουν. Πώς όμως; Σε ποιον να μιλήσει; Δεν μπορούσε να πάει στην αστυνομία. Βρισκόταν στη χώρα παράνομα. Προσπαθούσε να πουλήσει κλεμμένα αγαθά. Ακόμα κι αν είχαν τις καλύτερες προθέσεις, οι αστυνομικοί δε θα αντιμετώπιζαν με μεγάλη καλοσύνη έναν Ιρακινό λαθρομετανάστη και αρχαιοκάπηλο.

Συλλογίστηκε τη νεαρή γυναίκα στο δρομάκι. Αν δεν ήταν αυτή, θα τον είχαν πιάσει μαζί με την Έβελιν. Θα τον... Φαντάστηκε το ηλεκτρικό τρυπάνι, την περιστρεφόμενη αιχμή του να χώνεται στη σάρκα του. Απόδιωξε τη σκέψη και συγκεντρώθηκε ξανά στη νεαρή γυναίκα. Στην αρχή νόμισε πως βρέθηκε εκεί τυχαία. Απλώς μια περαστική, που έτυχε να βρεθεί στο λάθος δρόμο τη λάθος στιγμή. Έπειτα όμως θυμήθηκε την κοπέλα να ξεφωνίζει. Του φάνηκε ότι ίσως φώναξε «Μαμά», πράγμα που τον έκανε να απορήσει. Ήταν η κόρη της στην Έβελιν; Ανεξάρτητα απ' αυτό, γιατί ήταν εκεί; Είχε κανονίσει η στην Έβελιν να τη συναντήσει εκεί ή ήταν απλή σύμπτωση;

Έτσι κι αλλιώς το ερώτημα ήταν θεωρητικό. Δεν ήξερε ποια ήταν, ούτε πού να τη βρει. Δεν είχε μείνει στην περιοχή μετά τη διαφυγή του. Δεν ήξερε καν τι είχε συμβεί στην κοπέλα. Μπορεί κάλλιστα να την είχαν απαγάγει κι αυτή.

Ένα πρόσωπο ξετρύπωσε από το κουβάρι του μυαλού του. Ο άντρας που ήταν με την Έβελιν στο Ζαμπκίν. Ο Ραμέζ – έτσι δεν τον έλεγαν; Τι είχε πει η Έβελιν; Ότι δούλευαν μαζί. Στο πανεπιστήμιο.

Μπορούσε να τον βρει. Είχε ξαναπάίει στο Τμήμα Αρχαιολογίας. Στο Ποστ Χολ, στην πανεπιστημιούπολη. Ο Ραμέζ τον είχε δει με την Έβελιν. Θα του έλεγε αυτά που ήξερε. Ίσως η Έβελιν να του είχε πει αυτά που της είχε πει ο Φαρούκ. Σίγουρα ο Ραμέζ θα ανησυχούσε για την Έβελιν. Θα τον άκουγε.

Αυτό ήταν. Ήταν το καλύτερο που μπορούσε να κάνει. Όσο το

σκεφτόταν τόσο πιο ελκυστική τού φαινόταν η σκέψη. Χρειαζόταν χρήματα. Τα λεφτά τού είχαν σχεδόν τελειώσει και η θέση του ήταν τώρα πολύ πιο απελπιστική. Το ζήτημα δεν ήταν πια να κατασταλάξει σε μια καλύτερη ζωή σε κάποιο πιο ασφαλές μέρος απ' ό, τι ήταν η πατρίδα του. Το ζήτημα ήταν η επιβίωση, απλά και δεκάθαρα. Έπρεπε να χαθεί από προσώπου γης κι αυτό απαιτούσε χρήματα. Έπρεπε να βρει αγοραστή για τη συλλογή του Αμπού Μπαρζάν. Δεν είχαν μιλήσει από τότε που ο Φαρούκ είχε φύγει από το Ιράκ. Εκείνος ο μπάσταρδος μπορεί να είχε βρει ήδη αγοραστή, κι αν ήταν έτοι, ο Φαρούκ δε θα είχε τίποτα πια να πουλήσει. Ο συνάδελφος της Έβελιν θα πρέπει να είχε διασυνδέσεις σε τέτοιο κόσμο. Πλούσιοις Λιβανέζους συλλέκτες. Ίσως ο Φαρούκ μπορούσε να τον κάνει να ενδιαφερθεί και να βοηθήσει να πουληθούν τα τεχνουργήματα. Θα του έδινε ποσοστό. Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ πλούσιων και φτωχών ήταν ένα πραγματικό φαράγγι σε τούτη την πόλη και οι περισσότεροι άνθρωποι δεν ήταν ακριβώς ματσωμένοι αυτό τον καιρό. Υπήρχε οικονομική στενότητα. Κι ακόμα και οι ενάρετοι και οι ηθικοί έπρεπε να φάνε και να πληρώσουν το νοίκι.

Ένα πέπλο κούρασης τον τύλιξε. Ξάπλωσε κατάχαμα και κουλουριάστηκε ελπίζοντας να τον πάρει ο ύπνος. Θα πήγαινε στο πανεπιστήμιο το πρωί. Θα έβρισκε τον Ραμέζ. Θα του μιλούσε. Και ίσως –ίσως – όλη αυτή η ιστορία να είχε καλύτερη κατάληξη γι' αυτούς απ' ό, τι είχε για το φίλο του τον Αλί.

Δεν το πίστεψε ούτε για μια στιγμή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

5

Ο ΤΟΜ ΓΟΥΕΜΠΣΤΕΡ ΑΦΗΣΕ ΚΑΤΩ ΤΟ ΚΙΝΗΤΟ ΤΟΥ και κοίταξε έξω από το παράθυρο του γραφείου του στην αποβάθρα Κε ντε Μπεργκ. Η τζαμαρία καταλάμβανε όλο τον τοίχο της πρόσοψης. Ήταν ένα τουσυχτερό σούρουπο στη Γενεύη. Ο ήλιος βασίλευε πίσω από τις βραχώδεις κορυφές των Άλπεων. Καθρεφτιζόταν στη λίμνη και έλουζε τα ακίνητα νερά της με μια φλογισμένη ρόδινη και χρυσαφένια φεγγοβολιά. Το χιόνι δεν είχε έρθει ακόμα, αλλά δε θ' αργούσε πια.

Το τηλεφώνημα τον είχε αφήσει μ' ένα αίσθημα βαθιάς ανησυχίας.

Επανέφερε στη μνήμη του τη σύντομη συνομιλία εξετάζοντας κάθε παραμικρή λεπτομέρεια, ανακαλώντας κάθε δευτερόλεπτο αυτών που είχε ακούσει. Πρώτα ήρθε η σιωπή μόλις άνοιξε η γραμμή. Είχε υπάρξει σίγουρα ένα δισταγμός. Έπειτα τα συγκεχυμένα λόγια σε μια γλώσσα που ήταν αρκετά βέβαιος ότι ήταν αραβικά. Και μετά ο άντρας που είχε τελικά μιλήσει στο τηλέφωνο, ισχυριζόμενος ότι ήταν συνάδελφός της. Υπήρχε κάτι χαρακτηριστικά υπηρεσιακό στη φωνή του. Η επιμονή του να μάθει ποιος τηλεφωνούσε στην Έβελιν ήταν βέβαιο σημάδι ότι δεν επρόκειτο για κάποιον που είχε σηκώσει τυχαία το τηλέφωνο μιας φίλης.

Δεν είχε γίνει με την έγκρισή της. Έπειτα μια πιο ανησυχητική σκέψη: *Είναι καλά;*

Το μήνυμα που είχε λάβει από την τηλεφωνήτρια του ινστιτούτου τον είχε ξαφνιάσει. Είχε περάσει... πόσος καιρός;

Τριάντα χρόνια.

Αναρωτήθηκε τι είχε παρακινήσει την Έβελιν να κάνει αυτό το τηλεφώνημα μετά από όλα αυτά τα χρόνια.

Είχε τις υποψίες του.

Τα δύο περιστατικά –το τηλεφώνημα ενός από τους πληροφοριδότες του στο Ιράκ, εντελώς αναπάντεχα, πριν από μία εβδομάδα και κάτι, και το τηλεφώνημα της Έβελιν στο τηλεφωνικό κέντρο του Χαλντέιν– πρέπει να συνδέονταν. Αυτό τούλαχιστον ήταν πασιφανές. Όμως δεν περίμενε ότι θα προέκυπτε κάποιο πρόβλημα. Ο ίδιος και οι συνεργάτες του ενεργούσαν πάντοτε με τρόπο που ήταν σχεδόν αδύνατο να εντοπιστούν. Έπρεπε να είναι προσεκτικοί, φυσικά –η διακριτικότητα ήταν πρωταρχικής σημασίας στη δουλειά τους–, αλλά δεν υπήρχε λόγος να περιμένουν τίποτα μπλεξίματα.

Προσπάθησε να αιτιολογήσει βάσει της λογικής το τηλεφώνημα και να καταλαγιάσει τις ανησυχίες του, αλλά δεν κατάφερε να ξεφύγει από αυτές. Αυτό δεν προοιωνιζόταν τίποτα καλό. Πριν από πολύ καιρό είχε μάθει να εμπιστεύεται τη διαίσθησή του και αυτή τη στιγμή η διαίσθησή του αξίωνε κραυγαλέα την προσοχή του. Έπρεπε να μάθει τι πραγματικά συνέβαινε. Έπειτα έπρεπε να τηλεφωνήσει στους άλλους. Να τους πληροφορήσει για το τι συνέβαινε. Και να καταλήξουν σε ομόφωνη συμφωνία –όπως έκαναν πάντοτε οι τέσσερις τους– σχετικά με το πώς έπρεπε να χειριστούν την κατάσταση.

Συμβουλεύτηκε το ρολόι του. Η Βηρυτός ήταν δύο ώρες μπροστά. Η διαφορά ώρας σήμαινε ότι δεν μπορούσε να έχει απαντήσεις για λίγες ακόμα ώρες. Έπρεπε να μείνει ξύπνιος και να κάνει μερικά τηλεφωνήματα λίγο πριν ξημερώσει. Πράγμα που δεν τον πείραζε.

Όπως και οι άλλοι πριν από αυτόν, είχε αφιερώσει σ' αυτό ολόκληρη τη ζωή του.

Κι αν η διαίσθησή του ήταν σωστή, τώρα ενέπλεκε και την Έβελιν.

Ξανά.

Άφησε μια βαθιά εκπνοή και γύρισε προς το γραφείο του. Ο κώδικας ήταν εκεί. Τον είχε βγάλει από το χρηματοκιβώτιο πρωτύτερα. Ήταν ακουμπισμένος εκεί αθώα. Τον κοίταξε για λίγο κι έπειτα τον πήρε στα χέρια του κουνώντας το κεφάλι του αδιόρατα.

Αθώα.

Ούτε γι' αστείο.

Το βιβλίο τον είχε περιπλέξει, όπως και άλλους, στο δελεαστικό του δίχτυ. Ήταν ακαταμάχητο, και δικαιολογημένα. Το άξιζε.

Ανασήκωσε τους ώμους του, το άνοιξε στην πρώτη σελίδα και θυμήθηκε πώς είχαν αρχίσει όλα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

Τομάρ, Πορτογαλία – Αύγουστος 1705

Ο ΣΕΜΠΑΣΤΙΑΝ ΕΝΙΩΣΕ ΤΗΝ ΨΥΧΡΑ ΤΗΣ ΥΓΡΑΣΙΑΣ να αναδίνεται από τους τοίχους και να τυλίγει τα κόκαλά του με το θανάσιμο αγκάλιασμά της καθώς ακολουθούσε το φρουρό στα στενά ελικοειδή σκαλιά.

Κρατούσε τα μάτια του χαμηλωμένα, απομακρυσμένα από τις φλόγες του πυρσού του φρουρού. Στο κυματιστό χρυσαφένιο φως τους παρατήρησε ότι στο μέσο των σκαλοπατιών είχε ανοιχτεί μια αυλακιά. Τον είχε ξαφνιάσει αρχικά, πριν καταλάβει ότι είχε λαξευτεί στην πέτρα από το επανειλημμένο σύρσιμο των αλυσίδων που έδεναν τα πόδια των καταδίκων.

Πολλοί φυλακισμένοι είχαν αφανιστεί εδώ, στην Τομάρ. Και πολλοί θα αφανίζονταν ακόμα.

Ακολούθησε το φρουρό, που προχώρησε σε έναν κατηφορικό μακρύ και στενό διάδρομο. Χοντροδουλεμένες ξύλινες πόρτες με απειλητικά ατσάλινα λουκέτα πλαισίωναν και τις δύο πλευρές του. Ο φρουρός σταμάτησε τελικά μπροστά από μία πόρτα. Πασπάτεψε ένα μεγάλο κρίκο με κλειδιά και την ξεκλείδωσε. Η πόρτα ταλαντεύτηκε στους μεντεσέδες της καθώς άνοιξε προς τα έξω. Το άνοιγμα ήταν σαν στόμιο σπηλιάς, η είσοδος σε μια ερεβώδη άβυσσο. Ο Σεμπάστιαν κοίταξε το φρουρό. Ο ιδρωμένος άντρας κατένευσε με α-

νησυχητική αδιαφορία. Ο Σεμπάστιαν χαλυβδώθηκε, πήρε έναν πυρσό από το στήριγμά του στον τοίχο, τον άναψε από τον πυρσό του φρουρού και μπήκε μέσα.

Παρά το φρικτό περιβάλλον, η φιγούρα που διαγραφόταν κουλουριασμένη σε μια σκοτεινή γωνιά ήταν αμέσως οικεία. Ο Σεμπάστιαν πέτρωσε στη θέα του και ένα αίσθημα απέραντης θλίψης τον τύλιξε.

«Μη φοβάσαι», του είπε ο ηλικιωμένος. «Έλα».

Ο Σεμπάστιαν δεν μπορούσε να κουνηθεί. Ένιωθε λες και τα πόδια του ήταν καρφωμένα στο ψυχρό πέτρινο δάπεδο.

«Σε παρακαλώ», ψιθύρισε ξανά ο ηλικιωμένος με φωνή βραχνή και στεγνή. «Έλα. Κάθισε μαζί μου».

Ο Σεμπάστιαν έκανε ένα διστακτικό βήμα πιο κοντά, έπειτα άλλο ένα, με μάτια απρόθυμα να δεχτούν το θέαμα απέναντι του που του ξερίζωνε την καρδιά.

Ο ταλαιπωρημένος, διαλυμένος άντρας σήκωσε το αλυσοδεμένο στρεβλωμένο χέρι του και του έγνεψε να πλησιάσει. Ο Σεμπάστιαν πρόσεξε ότι δύο δάχτυλα δεν κινούνταν καθόλου. Ο αντίχειρας έλειπε εντελώς.

Ο Ισαάκ Μοντάλτο ήταν καλός άνθρωπος. Είχε υπάρξει στενός φίλος του πατέρα του Σεμπάστιαν. Ήταν και οι δύο μορφωμένοι άνθρωποι, δάσκαλοι και προγυμναστές των εκλεκτών της κοινωνίας, και είχαν περάσει πολλά χρόνια δουλεύοντας μαζί στη μεγάλη πόλη της Λισαβόνας μελετώντας και μεταφράζοντας αραβικά και ελληνικά κείμενα από καιρό ξεχασμένα. Ένας μικρός εισβολέας είχε θέσει τέλος σ' αυτό. Ο ίος, μια ασήμαντη γρίπη με τα σημερινά κριτήρια, είχε ρημάξει την πόλη ανελέητα εκείνο το χειμώνα, αφανίζοντας την οικογένεια του Σεμπάστιαν. Το βρέφος είχε επιβιώσει – ο πατέρας του είχε ενεργήσει ταχύτατα και τον είχε αναθέσει στη φροντίδα του φίλου του του Ισαάκ, στο σπίτι του κοντά στην Τομάρ, όταν είχαν εκδηλωθεί τα πρώτα συμπτώματα της αρρώστιας στην οικογένεια. Ο

Ισαάκ και η γυναίκα του είχαν φροντίσει το μωρό όσο καλύτερα μπορούσαν εκείνες τις πρώτες λίγες εβδομάδες, μέχρι που αρρώστησε και η γυναίκα του Ισαάκ. Εκείνος δεν είχε άλλη επιλογή απ' το να αναθέσει τον Σεμπάστιαν στη φροντίδα των καλόγερων στο μοναστήρι της Τομάρ. Η γυναίκα του Ισαάκ δεν έβγαλε το χειμώνα, αλλά ο ίδιος και ο Σεμπάστιαν είχαν επιβιώσει.

Επειδή είχε μείνει χήρος, ο Ισαάκ δεν μπορούσε να κρατήσει το μωρό. Θα το ανέτρεφαν οι καλόγεροι στο μοναστήρι, μαζί με τα άλλα ορφανά. Όμως ο Ισαάκ δεν ήταν ποτέ μακριά του. Ήταν ο φίλος και μέντοράς του και παρακολουθούσε τα βήματά του από κοντά καθώς το μωρό έγινε παιδί κι έπειτα ο νεαρός που ήταν σήμερα. Ο Ισαάκ τον είχε αποχαιρετήσει με βαριά καρδιά όταν το αγόρι είχε επιλεγεί για να ακολουθήσει το καθήκον του προς το Θεό στις μονές του καθεδρικού ναού της Λισαβόνας. Όμως αυτό είχε συμβεί πριν από τρία χρόνια. Και τώρα ο Ισαάκ ήταν εδώ, θύμα της Ιεράς Εξέτασης, μια φασματική και ρημαγμένη σκιά του ανθρώπου που ήταν κάποτε.

«Ισαάκ», είπε ο Σεμπάστιαν με φωνή πλημμυρισμένη από θλίψη και οίκτο. «Θεέ μου...»

«Ναι», ψιθύρισε ο Ισαάκ μ' έναν πονεμένο καγχασμό, με μάτια στενεμένα από τον πόνο στο στήθος του. «Ο Θεός σου...» Κατάπιε βαριά και κούνησε το κεφάλι του. «Πρέπει να είναι πολύ περήφανος. Βλέποντας σε ποια άκρα είναι διατεθειμένοι να φτάσουν οι υπηρέτες του για να διασφαλίσουν ότι ο λόγος του τηρείται.»

«Είμαι σίγουρος ότι ποτέ δε σκόπευε κάτι τέτοιο», βιάστηκε να πει ο Σεμπάστιαν.

Με κάποιο τρόπο η υποψία ενός χαμόγελου βρήκε το δρόμο της ως τα μάτια του ηλικιωμένου. «Πρόσεχε, αγαπημένο μου παιδί», τον προειδοποίησε ο Ισαάκ. «Λόγια σαν αυτά θα μπορούσαν να σε κάνουν να καταλήξεις στο διπλανό κελί.»

Η παραφροσύνη της Ιεράς Εξέτασης μόλυνε την Ιβηρική Χερ-

σόνησο για περισσότερα από διακόσια χρόνια. Όπως και της πιο διαβόητης ανάλογής της στην Ισπανία, ο βασικός της στόχος στην Πορτογαλία ήταν η εκρίζωση των προσηλύτων από άλλες θρησκείες –μουσουλμάνων και εβραίων–, οι οποίοι, ενώ διατείνονταν ότι είχαν ασπαστεί τον καθολικισμό, συνέχιζαν να πιστεύουν κρυφά στις αρχικές τους θρησκείες.

Δεν ήταν πάντα έτοι. Η Ρεκονκίστα –η ανάκτηση της Ισπανίας και της Πορτογαλίας από τα χέρια των Μαυριτανών, που είχε ξεκινήσει τον ενδέκατο αιώνα– είχε ως αποτέλεσμα μια ανεκτική, πολυφυλετική και πολυθρησκειακή κοινωνία. Χριστιανοί, μουσουλμάνοι και εβραίοι ζούσαν, δούλευαν και πρόκοβαν μαζί. Σε πόλεις όπως το Τολέδο είχαν συνεργαστεί στη μετάφραση κειμένων που φυλάσσονταν επί αιώνες σε εκκλησίες και τζαμιά. Η ελληνική παιδεία, που είχε από καιρό χαθεί για τη Δύση, είχε ανακαλυφθεί ξανά και τα πανεπιστήμια του Παρισιού, της Μπολόνια και της Οξφόρδης βασίζονταν όλα σ' αυτές τις προσπάθειες. Εκεί είχε πραγματικά αρχίσει η Αναγέννηση και η επιστημονική επανάσταση.

Όμως αυτή η θρησκευτική ανεκτικότητα είχε δυσαρεστήσει τη Ρώμη. Η αμφισβήτηση της τυφλής πίστης του ανθρώπου στο Θεό και σε ένα σύνολο δογμάτων έπρεπε να σταματήσει. Οι μονάρχες της Ισπανίας χρησιμοποίησαν αυτή τη μισαλλοδοξία για να κάνουν την κίνησή τους. Η Ιερά Εξέταση ιδρύθηκε στην Ισπανία το 1478 και η Πορτογαλία ακολούθησε πενήντα χρόνια και κάτι αργότερα. Όπως συνέβαινε με όλες τις συγκρούσεις που βασίζονταν σε θρησκευτικές διαφορές, το αληθινό κίνητρο πίσω από την Ιερά Εξέταση είχε πολύ μεγαλύτερη σχέση με την απληστία παρά με την πίστη. Η Ρεκονκίστα και η Ιερά Εξέταση δε διέφεραν. Ουσιαστικά ήταν άρπαγες γης.

Οι επιβεβλημένες βαπτίσεις είχαν αρχίσει αμέσως. Η Ιβηρική Χερούνησος έπρεπε να αποκαθαρθεί – και να ληστευτεί. Στους εβραίους και τους μουσουλμάνους που παρέμειναν στην Ισπανία και

την Πορτογαλία δόθηκε η επιλογή μεταξύ προσηλυτισμού ή απέλασης. Οι προσήλυτοι ονομάστηκαν νέοι χριστιανοί. Πολλοί από αυτούς που επέλεξαν να μείνουν ήταν κτηματίες και επιτυχημένοι έμποροι. Είχαν πολλά να χάσουν. Κι έτοι δέχτηκαν το σταυρό, κάποιοι από αυτούς ασπαζόμενοι απρόθυμα τη νέα πίστη, άλλοι αφνούμενοι να παραιτηθούν από την προγονική τους θρησκεία ή τις τελετουργίες της, τηρώντας τα δόγματα της πίστης τους στα στενά όρια των σπιτιών τους και, στην περίπτωση ορισμένων από τους πιο αποφασισμένους μαράνος,* πηγαίνοντας σε κρυφές συναγωγές.

Οι φυλακές της Ιεράς Εξέτασης σύντομά ξεχείλισαν και οι κρατούμενοι εγκλείστηκαν και σε άλλα δημόσια κτίρια. Αυτούς που έπαιρναν για ανάκριση τους τέντωναν στον τροχό και τα χέρια και τα πόδια τους εξαρθρώνονταν. Οι iεροεξεταστές έδειχναν να έχουν επίσης προτίμηση στις πατούσες των θυμάτων τους. Κάποιων τις πατούσες τις χτυπούσαν με ρόπαλα, ενώ άλλων τις χάραζαν, άλειφαν τα κοψίματα με βούτυρο κι έπειτα τις κρατούσαν πάνω από φωτιές. Παραποιημένες δικαστικές αποφάσεις και πλαστές καταγγελίες οδηγούσαν σε βεβιασμένες ομολογίες. Σε όσους ομολογούσαν οικειοθελώς επιτρεπόταν να πληρώσουν ένα πρόστιμο και να μετανοήσουν κατά τη διάρκεια ενός άουτο ντα φε, «πράξης πίστεως», δημόσιας τελετής μετάνοιας: σ' εκείνους που ομολογούσαν στον τροχό γινόταν κατάσχεση της περιουσίας τους και καταδικάζονταν σε φυλάκιση, συχνά ισόβια, ή σε διά πυράς θάνατο.

Οι νέοι χριστιανοί έστειλαν εκπροσώπους στη Ρώμη για να ικετεύουν –και να δωροδοκήσουν– τον πάπα και τους συν αυτώ ώστε να χαλιναγωγήσουν τους iεροεξεταστές. Ο βασιλιάς ξόδεψε ακόμα

* Χαρακτηρισμός των εβραίων της Ιβηρικής Χερσονήσου κατά την εποχή της Ιεράς Εξέτασης που είχαν υποχρεωθεί να γίνουν χριστιανοί, αν και οι περισσότεροι συνέχισαν να τηρούν τις θρησκευτικές παραδόσεις των προγόνων τους. Η λέξη, στα ισπανικά, σημαίνει γουρούνι. (Σ.τ.Μ.)

περισσότερα για να κρατήσει τη Ρώμη με το μέρος του. Και ενώ το χρήμα έρεε προς το Βατικανό, οι μαράνος εξακολουθούσαν να ζουν μέσα στο φόβο, υποχρεωμένοι να αποφασίσουν αν θα εγκατέλειπαν τη χώρα και θα έχαναν τα πάντα ή θα διακινδύνευαν να αντιμετωπίσουν τις αίθουσες βασανιστηρίων.

Ο Ισαάκ είχε αποφασίσει να μείνει. Και η αίθουσα βασανιστηρίων που τον παραμόνευε ύπουλα για χρόνια θα γινόταν το τελευταίο του σπίτι.

«Δεν ήξερα, Ισαάκ», του είπε ο νεαρός. «Δεν ήξερα ότι σε είχαν βάλει στο στόχαστρο».

«Δεν πειράζει, Σεμπάστιαν».

«Όχι», φούντωσε ο Σεμπάστιαν με φωνή που έτρεμε από συγκίνηση. «Λένε ότι βρήκαν βιβλία στην κατοχή σου. Λένε ότι έχουν γραπτές αποδείξεις, ομολογίες από κάποιους που σε γνωρίζουν και που επιβεβαιώνουν τις κατηγορίες», είπε θρηνητικά. «Τι μπορώ να κάνω, Ισαάκ; Πες μου κάτι, οτιδήποτε, που μπορώ να χρησιμοποιήσω για να ανατρέψω αυτή τη φρικτή αδικία».

Ο Σεμπάστιαν Γκερέιρο είχε ακολουθήσει το δρόμο του Κυρίου του με ανοιχτή καρδιά. Δεν περίμενε να τον οδηγήσει σ' αυτό. Ήταν στην υπηρεσία της Ιεράς Εξέτασης λίγο περισσότερο από ένα χρόνο. Ο ίδιος ο μέγας ιεροεξεταστής, ο Φρανσίσκο Πεντρόζο, ένας χαρισματικός και δυναμικός άντρας, τον είχε επιλέξει γι' αυτό το καθήκον. Κάθε ημέρα που περνούσε, με κάθε φρικαλεότητα που έβλεπε, τα ερωτήματα στο νου του νεαρού πλήθαιναν, μέχρι του σημείου να του φαίνεται αδύνατο να συνταιριάξει τις διδασκαλίες που είχε ασπαστεί με τόσο ζήλο με τις πράξεις των μεντόρων του.

«Σώπασε», αποκρίθηκε ο ηλικιωμένος. «Ξέρεις ότι δεν μπορεί να γίνει τίποτα. Επιπλέον οι κατηγορίες είναι αληθινές. Η θρησκεία μου μου παραδόθηκε από τον πατέρα μου, όπως παραδόθηκε σ' εκείνον από το δικό του πατέρα. Κι ακόμα κι αν δεν ήταν αληθινές, τριάντα εκτάρια γης στην Τομάρ θα τις έκανε αληθινές». Ο Ισαάκ

ξερόβηξε για να καθαρίσει το λαιμό του και σήκωσε το βλέμμα του στον Σεμπάστιαν. Τα μάτια του, που έλαμπαν από ζωή, διέψευδαν το ρημαγμένο του κορμί. «Δεν είν' αυτός ο λόγος που ζήτησα να σε φέρουν εδώ. Σε παρακαλώ. Κάθισε μαζί μου». Χτύπησε ελαφρά τα άχυρα που ήταν σκορπισμένα στο δάπεδο δίπλα του. «Πρέπει να σου πω κάτι».

Ο Σεμπάστιαν κατένευσε αδύναμα και κάθισε κοντά του.

«Ηλπίζα ότι δε θα χρειαζόταν να σου το ζητήσω αυτό πριν περάσουν πολλά χρόνια ακόμα, Σεμπάστιαν. Είναι κάτι που πάντα σχεδίαζα να κάνω, αλλά» –αναστέναξε βαριά– «δε νομίζω ότι μπορεί να περιμένει άλλο».

Έκπληξη και σύγχυση πλημμύρισαν το πρόσωπο του Σεμπάστιαν. «Τι είναι, Ισαάκ;»

«Πρέπει να σου εμπιστευτώ κάτι. Θα μπορούσε να είναι ένα τρομερό φορτίο για τους ώμους σου. Ένα φορτίο που θα μπορούσε να επιφέρει το θάνατό σου ή να σε κάνει να καταλήξεις σ' ένα περιβάλλον σαν και τούτο εδώ». Ο Ισαάκ σώπασε, μελετώντας την αντίδραση του νεαρού, κι έπειτα πρόσθεσε: «Να συνεχίσω ή κάνω λάθος να πιστεύω ότι εξακολουθείς να είσαι ο Σεμπάστιαν που ήσουν πάντα;»

Ο Σεμπάστιαν συνάντησε τη διερευνητική ματιά του Ισαάκ κι έπειτα χαμήλωσε τα μάτια του στο έδαφος ντροπιασμένος. «Είμαι όπως με θυμάσαι, αλλά δεν είμαι βέβαιος ότι είμαι άξιος της εμπιστοσύνης σου», είπε μελαγχολικά. «Έχω δει σημεία και τέρατα, Ισαάκ. Πράγματα που κανένας άνθρωπος δε θα έπρεπε να επιτρέπει να συμβαίνουν, κι όμως έμεινα άπραγος και δεν είπα τίποτα». Σήκωσε το βλέμμα του στον Ισαάκ επιφυλακτικά, περιμένοντας την επικριτική ματιά του ηλικιωμένου. Είδε μόνο ζεστασιά και έγνοια. «Έχω ντροπάσει τη μνήμη του πατέρα μου. Έχω ντροπάσει εσένα».

Ο Ισαάκ άπλωσε το ακρωτηριασμένο χέρι του, που έτρεμε καθώς το ακουμπούσε στο μπράτσο του νεαρού. «Ζούμε σε χαλεπούς και-

ρούς. Μην κατηγορείς τον εαυτό σου για τις επονείδιστες πράξεις εκείνων που έχουν τη δύναμη να πράξουν διαφορετικά».

Ο Σεμπάστιαν κούνησε το κεφάλι του, με την καρδιά του να πνίγεται από ενοχή. «Κανένα φορτίο δε θα ήταν υπερβολικά βαρύ, Ισαάκ. Όχι μετά απ' αυτά στα οποία υπήρξα συνεργός».

Ο Ισαάκ φάνηκε να ζυγιάζει μια τελευταία φορά την απόφασή του να μιλήσει στον Σεμπάστιαν. «Ο πατέρας σου ήθελε να ξέρεις», είπε τελικά. «Του υποσχέθηκα ότι θα σου μιλούσα όταν θα ήταν η κατάλληλη στιγμή. Και φοβάμαι πως αν δε σου μιλήσω τώρα μπορεί να μη μου δοθεί ποτέ η ευκαιρία. Και τότε όλα θα... χάνονταν».

Τα μάτια του Σεμπάστιαν φωτίστηκαν. «Ο πατέρας μου;»

Ο ηλικιωμένος κατένευσε. «Βρήκαμε κάτι, εκείνος κι εγώ, πριν από πολλά χρόνια. Εδώ, στην Τομάρ. Στις κρύπτες του μοναστηριού». Κάρφωσε τον Σεμπάστιαν με ένα φλογερό βλέμμα. «Ένα βιβλίο, Σεμπάστιαν. Ένα εξαιρετικά θαυμαστό βιβλίο. Ένα βιβλίο που κάποτε μπορεί να περιείχε ένα μεγάλο δώρο».

Το μέτωπο του Σεμπάστιαν ρυτίδιασε. «Κάποτε;»

«Το μοναστήρι, όπως γνωρίζεις, φυλάσσει έναν αληθινό θησαυρό γνώσης στις κρύπτες του, σεντούκια και κιβώτια με παλαιούς κώδικες και περγαμηνές που χρονολογούνται σε πολλούς αιώνες, λάφυρα από κακοτυχίες ξένων και Σταυροφορίες, που όλα τους περίμεναν να μεταφραστούν και να καταλογογραφηθούν. Είναι ένα επίμοχθο και ατέρμονο έργο. Ο πατέρας σου κι εγώ υπήρξαμε αρκετά τυχεροί ώστε να κληθούμε να εργαστούμε με τους μοναχούς για τη μετάφραση αυτών των κειμένων, αλλά υπάρχουν πάρα πολλά και πολλά από αυτά είναι ανιαρές καταγραφές αντιδικιών, ασήμαντη προσωπική αλληλογραφία... κοινοτοπίες.

»Ένα βιβλίο σε ένα σκονισμένο κιβώτιο αιχμαλώτισε το ενδιαφέρον μας από τη στιγμή που το είδαμε. Ήταν καταχωνιασμένο ανάμεσα σε άλλα αξιόλογα βιβλία και παλαιές περγαμηνές. Ήταν εν μέρει κατεστραμμένο από νερό, σε κάποιο χρονικό σημείο της μα-

κράς ιστορίας του, και οι τελευταίες σελίδες του, όπως και το οπισθόφυλλό του, έλειπαν. Το εμπροσθόφυλλο, όμως, ήταν σχετικά αλώβητο. Πάνω του υπήρχε ένα κυκλικό σύμβολο που δεν είχαμε ξαναδεί ποτέ, το σύμβολο ενός φιδιού που ελισσόταν γύρω από τον εαυτό του και κατάπινε την ουρά του.

»Το βιβλίο ήταν γραμμένο σε παλαιά αραβικά, μια γλώσσα που ήταν μάλλον δύσκολο να μεταφραστεί. Ο τίτλος του, όμως, ήταν σαφής». Ο Ισαάκ σώπασε και ξερόβηξε για να καθαρίσει τον ξεραμένο λαιμό του. Έριξε μια προσεκτική ματιά προς την πόρτα, για να σιγουρευτεί ότι δεν τους άκουγαν. «Ονομαζόταν *Κιτάμπ αλ-Γονασίφα – Βιβλίο των Συνταγών*».

Ο ηλικιωμένος έσκυψε συνωμοτικά. «Ο πατέρας σου κι εγώ αποφασίσαμε να κρατήσουμε την ύπαρξη του βιβλίου κρυφή από τους μοναχούς. Το βγάλαμε λαθραία μια νύχτα από το μοναστήρι. Μας πήρε μήνες για να το μεταφράσουμε όπως έπρεπε. Η γραφή Νάσκι, στην οποία ήταν συνταγμένο, είναι αρχαία. Και παρόλο που ήταν στα αραβικά, ήταν διάσπαρτο με περσικές λέξεις και εκφράσεις, πράγμα που δεν είναι ασυνήθιστο όταν έχεις να κάνεις με επιστημονικά εγχειρίδια, αλλά αυτό έκανε την ανάγνωση του δυσκολότερη. Και οι τέσσερις μας –οι γονείς σου, εγώ και η αγαπημένη μου η μακαρίτισσα η Σάρα– κάναμε μια συμφωνία. Να εφαρμόσουμε τις διδασκαλίες του βιβλίου στους εαυτούς μας. Να δούμε αν είχε αποτέλεσμα. Και αν ναι, να γνωστοποιήσουμε στον κόσμο το εύρημά μας.

»Στην αρχή φαινόταν να τηρεί την υπόσχεσή του. Είχαμε πέσει κατά τύχη σε κάτι θαυμάσιο, Σεμπάστιαν. Έπειτα, σταδιακά, με τον καιρό, αντιληφθήκαμε το μειονέκτημά του. Ένα μειονέκτημα το οποίο, αν δεν ξεπερνιόταν, σήμαινε ότι κανείς δε θα μπορούσε ποτέ να μάθει για την ανακάλυψή μας, αφού αυτό θα οδηγούσε σε ένα διαφορετικό είδος αναταραχής, μιας αναταραχής που θα έφερνε τον κόσμο τ' απάνω κάτω με έναν τρόπο που κανένας λογικός άνθρωπος δε θα ήθελε. Κι έτσι έπρεπε να παραμείνει το μυστικό μας». Το πρό-

σωπό του συσπάστηκε από θλίψη. «Κι έπειτα παρενέβη η μοίρα, με ανελέητη σκληρότητα».

Οι σκέψεις του ηλικιωμένου φάνηκε να παραδέρνουν στο παρελθόν, σε μια οδυνηρή εποχή, στο χειμώνα που είχε χάσει τη γυναίκα του και τους φίλους του. Από τότε τα χρόνια τού φαίνονταν άχαρα και θλιβερά.

«Ποιο ήταν το περιεχόμενο του βιβλίου;» ρώτησε ο Σεμπάστιαν.

Ο Ισαάκ τον κοίταξε κι έπειτα, με μια παθιασμένη λάμψη στα μάτια, απλώς ψιθύρισε: «Η ζωή».

Η αποκάλυψη του Ισαάκ τριβέλιζε το μυαλό του Σεμπάστιαν και το κρατούσε ανελέητα καρφωμένο εκεί για ημέρες. Δεν μπορούσε να σκεφτεί τίποτ' άλλο. Δεν μπορούσε να κοιμηθεί. Περιφερόταν στο χώρο της δουλειάς του αδιάφορα. Το φαγητό και το ποτό έχασαν τη γεύση τους.

‘Ηξερε πως η ζωή του δε θα ήταν ποτέ πια η ίδια.

Τελικά κατάφερε να βρει ένα κενό στο πρόγραμμα των ημερών υπηρεσίας του, όταν η απουσία του δε θα προκαλούσε υποψίες, και ταξίδεψε στους λόφους έξω από την Τομάρ. Γνώριζε τη γη του Ισαάκ καλά. Είχε κατασχεθεί όταν ο ηλικιωμένος είχε εγκλειστεί στη φυλακή, και τα αμπέλια του είχαν αφεθεί να σαπίσουν αφρόντιστα όσο το δικαστήριο της Ιεράς Εξέτασης μηχανορραφούσε για να εκδώσει την αναπόφευκτη ετυμηγορία του.

Ο Σεμπάστιαν πήγε με το άλογο στο λοφίσκο που ο Ισαάκ τού είχε περιγράψει φιλόπονα. Έφτασε καθώς το τελευταίο φως της ημέρας έμενε γαντζωμένο πεισματικά στον ουρανό που είχε αρχίσει να σκοτεινιάζει. Βρήκε εύκολα την ανθισμένη ελιά. «Το δέντρο της λύπης», την είχε αποκαλέσει ο Ισαάκ. Σε έναν άλλο τόπο, σε μια άλλη εποχή, θα ήταν το αντίθετο, συλλογίστηκε ο Σεμπάστιαν.

Ξεπέζεψε κι έκανε είκοσι βήματα προς τον ήλιο που έδνε. Βρή-

κε το βράχο ακριβώς στο σημείο που είχε πει ο Ισαάκ. Κατακλυσμένος από προσμονή, ο Σεμπάστιαν γονάτισε και με ένα μικρό εγχειρίδιο άρχισε να σκάβει το στεγνό χώμα.

Μέσα σε λίγες στιγμές η λεπίδα χτύπησε το κουτί.

Ο Σεμπάστιαν βύθισε τα χέρια του στο έδαφος και καθάρισε πυρετωδώς το χώμα γύρω από το κασελάκι πριν το βγάλει προσεκτικά, λες και θα θρυμματίζοταν μόλις το έπιανε. Ήταν ένα απλό μεταλλικό κουτί, ίσως με τρεις παλάμες πλάτος και δύο παλάμες βάθος. Μια ξαφνική αναταραχή ακούστηκε και ένα σμήνος κορακιών πέταξε χαμηλότερα στο λόφο, κράζοντας καθώς έκαναν κύκλο πάνω από το κεφάλι του νέου πριν εξαφανιστούν πιο πέρα στην κοιλάδα. Ο Σεμπάστιαν κοίταξε γύρω του, για να σιγουρευτεί ότι ήταν μόνος, κι έπειτα, με ακραία έξαψη, άνοιξε προσεκτικά το κουτί.

Μέσα, όπως είχε πει ο Ισαάκ, υπήρχαν δύο αντικείμενα. Ένα σακούλι, τυλιγμένο για προστασία σε ένα λιπασμένο πετσί. Και ένα μικρό ξύλινο κουτί. Ο Σεμπάστιαν ακούμπησε κάτω το κουτί, ξετύλιξε το πετσί και άνοιξε το σακούλι, αποκαλύπτοντας το βιβλίο με το εγχάρακτο εξώφυλλο.

Το κοίταξε για πολλή ώρα, ρουφώντας με το βλέμμα του το παράξενο σαγηνευτικό σύμβολο στο εξώφυλλο. Το άνοιξε. Οι πρώτες σελίδες ήταν από λείο, σκληρό και γυαλιστερό χαρτί. Ήταν γεμάτες περίτεχνες, πανέμορφες ολοσέλιδες απεικονίσεις του ανθρώπινου σώματος και των εσωτερικών λειτουργιών του. Πολυάριθμες περιγραφές τις κατέκλυζαν. Άλλες σελίδες ήταν καλυμμένες με προσεκτική και απολύτως σωστή γραφή Νάσκι με μαύρο μελάνι και με λεπτομερείς επεξηγήσεις. Απέσπασε την προσοχή του από τις σελίδες και έστρεψε το βιβλίο από την πίσω όψη, οπότε είδε ότι, όπως του είχε πει ο Ισαάκ, το οπισθόφυλλο έλειπε. Το σκισμένο δέσιμο υποδήλωνε ότι οι τελευταίες σελίδες είχαν επίσης αποσπαστεί. Οι τελευταίες δύο σελίδες που είχαν απομείνει ήταν ζαρωμένες και τραχιές, το μελάνι είχε ξεθωριάσει πριν από καιρό, λες κι είχε βραχεί,

και δεν είχε αφήσει πίσω του παρά μια ακατάληπτη γαλαζωπή μουντζούρα.

Με έναν καυτό πόνο στην καρδιά, ο Σεμπάστιαν κατάλαβε.

Ένα καθοριστικής σημασίας μέρος του βιβλίου έλειπε. Τουλάχιστον αυτό είχαν ελπίσει ο Ισαάκ και οι γονείς του Σεμπάστιαν όταν είχε αποκαλυφθεί το ελάττωμα του βιβλίου: ότι οι σελίδες που έλειπαν περιείχαν το μυστικό, το κλειδί για να ξεπεραστεί αυτό το ελάττωμα. Όμως δεν μπορούσαν να είναι σίγουροι. Το ελάττωμα ήταν, ίσως, αξεπέραστο. Ίσως να μην υπήρχε γιατρειά. Και σ' αυτή την περίπτωση το βιβλίο ήταν πολύ επικίνδυνο και το όλο εγχείρημα καταδικασμένο σε αποτυχία.

Ο Σεμπάστιαν άφησε κάτω το βιβλίο και πήρε το μικρό κουτί. Είχε κι αυτό το ίδιο σύμβολο σκαλισμένο στο καπάκι του. Διστακτικά, ξεθηλύκωσε το χάλκινο κούμπωμα και το άνοιξε.

Το περιεχόμενο του κουτιού ήταν ανέγγιχτο.

Και σ' εκείνο το μοναχικό λόφο ο Σεμπάστιαν ήξερε ποιο θα ήταν το πεπρωμένο του.

Θα συνέχιζε το έργο τους.

Θα προσπαθούσε να βρει τον τρόπο να ξεπεραστεί το ελάττωμα.

Έστω κι αν για να το κάνει αυτό, το ήξερε, θα έβαζε τη ζωή του σε μεγάλο κίνδυνο.

Η εξιχνίαση της προέλευσης του βιβλίου δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Ο πατέρας του Σεμπάστιαν και ο Ισαάκ είχαν εργαστεί χρόνια πάνω σ' αυτό. Το περισσότερο που είχαν καταφέρει ήταν να εξακριβώσουν ότι το βιβλίο αποτελούσε μέρος του φορτίου διάφορων κιβωτίων με κώδικες και περγαμηνές που είχαν καταλήξει στην Τομάρ μετά την άλωση της Άκρας το 1291.

Τα κείμενα είχαν συλλεχθεί από τους Ναΐτες κατά τις επιδρομές τους στους Αγίους Τόπους, καθώς ήταν γνωστό ότι οι ιππότες ερεύ-

νησαν το μυστικισμό και τη γνώση των μουσουλμάνων εχθρών τους, πολύ πριν το τάγμα τους καταλυθεί από τον πάπα Κλήμη Ε' το 1312. Μετά τις συλλήψεις των Ναϊτών στη Γαλλία, δόθηκε διαταγή οι κτήσεις τους σε όλη την Ευρώπη να εκχωρηθούν στους υπότες του Τάγματος του Αγίου Ιωάννη της Ιερουσαλήμ, τους Οσπιταλίους. Ωστόσο είχε επιτραπεί σε επαρχιακά συμβούλια να κρίνουν τους Ναϊτες τοπικά και στην Ισπανία το Συμβούλιο της Ταραγόνας, προεξάρχοντος του αρχιεπισκόπου Ροκαμπέρτι, φίλου των Ναϊτών πολεμιστών μοναχών, συνεδρίασε και ἔκρινε αθώους τους Ναϊτες της Καταλανίας-Αραγονίας, καθώς και εκείνους της Μαγιόρκας και του βασιλείου της Βαλένσιας. Το τάγμα θα διαλυόταν, αλλά θα επιτρεπόταν στους αδελφούς να παραμείνουν στα μοναστήρια τους και να εισπράττουν μια σύνταξη διά βίου.

Ο Ιάκωβος Β', ο βασιλιάς της Αραγονίας, που δεν ήθελε να καταλήξουν τα πλούτη των Ναϊτών στα σεντούκια των Οσπιταλίων, οι οποίοι γίνονταν ολοένα πιο ισχυροί, δημιούργησε ένα νέο τάγμα, το Τάγμα της Μοντέσα, και ουσιαστικά ενέταξε το εκλιπόν Τάγμα των Ναϊτών στο νέο τάγμα. Τα μέλη του νέου τάγματος, τώρα γνωστά ως μοντεσίνος, θα υποτάσσονταν στην εξουσία του καθιερωμένου Τάγματος της Καλατράβα, που ήταν επίσης κιστερκιανό και ακολουθούσε παρόμοιες ιεροτελεστίες με των Ναϊτών. Θα διατηρούσαν τα υπάρχοντά τους και θα προστάτευαν το βασίλειο από τους μουσουλμάνους της Γρανάδας, τα τελευταία κατάλοιπα του Ισλάμ στην Ιβηρική Χερσόνησο.

Στην Πορτογαλία ο βασιλιάς Διονύσιος Α' δεν είχε ξεχάσει τη μεγάλη συνεισφορά των Ναϊτών στη νίκη κατά των Μαυριτανών. Υπεραμύνθηκε με πονηριά του κληροδοτήματος του τάγματος. Αφού κατάσχεσε ήρεμα όλα τους τα υπάρχοντα, περίμενε να ψηφιστεί ο διάδοχος του Κλήμη Ε' κι ἐπειτα ἐπεισε το νέο πάπα να επιτρέψει τη δημιουργία ενός νέου τάγματος, το οποίο θα ονόμαζε, απλώς, Τάγμα του Χριστού. Το Τάγμα των Ναϊτών, ουσιαστικά, άλλαξε μό-

νο το όνομά του. Οι Καστιλιάνοι-Πορτογάλοι Ναΐτες δεν ανακρίθηκαν καν, πόσο μάλλον να δικαστούν. Έγιναν απλώς μέλη του νέου τάγματος, δέχτηκαν επίσης να ακολουθήσουν τον κανόνα του Τάγματος της Καλατράβα και συνέχισαν να υπάρχουν αλώβητοι.

Το κάστρο της Τομάρ είχε υπάρξει αρχηγείο των Ναΐτών στην Πορτογαλία και παρέμεινε αρχηγείο και υπό το νέο τάγμα. Ήνα πανύψηλο οικοδόμημα εκπληκτικής αρχιτεκτονικής ομορφιάς που δεν είχε χάσει τίποτα από το μεγαλείο του, ήταν φημισμένο σε ολόκληρη την Ιβηρική για τα περίτεχνα σκαλίσματα και μοτίβα γοτθικού, ρομανικού και μανουελίνο ρυθμού και για τη χαρακτηριστική ναϊτική κυκλική εκκλησία, όπου ήταν θαμμένοι πολλοί μάγιστροι των Ναΐτών. Μέσα στα χρόνια είχαν προστεθεί επίσης ένα μοναστήρι και εσωτερικές αυλές και το κάστρο έγινε γνωστό ως το Κοινόβιο του Χριστού.

Ο Ισαάκ είχε πει στον Σεμπάστιαν ότι τα ναϊτικά αρχεία υποδείκνυαν πως το κιβώτιο στο οποίο είχε φυλαχθεί ο κώδικας είχε προέλθει από την Ανατολή. Ήταν δύσκολο να βρεθούν περισσότερες λεπτομέρειες για την προέλευσή του, αφού δεν ήταν απλό να ανακαλυφθούν τεκμηριωμένα στοιχεία σχετικά με τους Ναΐτες της Πορτογαλίας. Είχε καταβληθεί συντονισμένη προσπάθεια να αποκρυφτεί κάθε γραπτή μαρτυρία ότι οι Ναΐτες, θρασύτατα, είχαν πάρει τη μορφή του Τάγματος του Χριστού. Οι Πορτογάλοι Ναΐτες –και τελικά το Τάγμα του Χριστού– είχαν επίσης απορροφήσει το μεγαλύτερο μέρος των Γάλλων αδελφών τους που είχαν καταφέρει να ξεφύγουν από την καταδίωξη του βασιλιά Φιλίππου του Ωραίου. Τα χαρακτηριστικά γαλλικά οικογενειακά τους ονόματα έπρεπε να συγκαλυφθούν ώστε να αποφευχθούν πιθανές προκλήσεις του Βατικανού.

Ωστόσο υπήρχαν κρύπτες και βιβλιοθήκες στις οποίες ο πατέρας του Σεμπάστιαν και ο Ισαάκ δεν είχαν μπορέσει να αποκτήσουν πρόσβαση. Ο Σεμπάστιαν, από την άλλη, ως αξιωματούχος της Ιε-

ράς Εξέτασης, μπορούσε. Κι έτσι άρχισε, με μεγάλη προσοχή και διακριτικότητα, να ερευνά τα μυστικά αρχεία της Εκκλησίας με την ελπίδα να μάθει περισσότερα σχετικά με τη νεφελώδη προέλευση του κώδικα.

Πέρασε ώρες στα αρχεία της Τόρε ντε Τούμπο στη Λισαβόνα. Επισκέφτηκε τις παλαιές εκκλησίες και τα κάστρα των Ναϊτών στη Λονγκρόιβα και στο Πομπάλ ξεσκαλίζοντας με ζέση παμπάλαια αρχεία δωρεών, παραχωρήσεων, αντιδικιών αλλά και νομικούς κώδικες, αναζητώντας καθοδηγητικές ενδείξεις που είτε θα αποσαφήνιζαν το περιεχόμενο των σελίδων που έλειπαν είτε θα τον κατηύθυναν πού μπορούσε να βρει ένα άλλο αντίτυπο του βιβλίου. Πήγε έφιππος μέχρι το κάστρο του Αλμουρόλ, οικοδομημένο από τους Ναΐτες σε ένα νησάκι στη μέση του ποταμού Τάγου, για το οποίο υπήρχε η φήμη ότι ήταν στοιχειωμένο από το φάντασμα μιας πριγκίπισσας που λαχταρούσε την επιστροφή του εραστή της, ενός Μαυριτανού οικλάβου.

Δε βρήκε τίποτα.

Κρατούσε τον Ισαάκ ενήμερο για τις κινήσεις του, αλλά η υγεία του ηλικιωμένου χειροτέρευε όλο και περισσότερο. Μια πνευμονική λοίμωξη τον ταλαιπωρούσε και ο Σεμπάστιαν ήξερε ότι δε θα έβγαζε το χειμώνα. Όμως οι έρευνές του τράβηξαν την προσοχή των ανωτέρων του.

Σύντομα κλήθηκε να παρουσιαστεί ενώπιον του μεγάλου ιεροεξεταστή. Ο Φρανσίσκο Πεντρόζο γνώριζε ότι ο νεαρός επισκεπτόταν τον ετοιμοθάνατο μαράνο και είχε ακούσει για τις αναζητήσεις του σε όλη τη χώρα. Ο Σεμπάστιαν δικαιολόγησε τα ταξίδια του λέγοντας ότι ερευνούσε με υπερβάλλοντα ζήλο για αιρετικά κείμενα, φροντίζοντας να μη σπιλώσει κανέναν με τις πράξεις του. Υποβάθμιος επίσης τις επισκέψεις του στο κελί του Ισαάκ περιγράφοντάς τες σαν τελευταίες, αν και μάταιες προσπάθειες να σώσει την ψυχή εκείνου του ανθρώπου.

Μέσα από αναιμικά γερασμένα χείλη, ο μοχθηρός ιερέας είπε στον Σεμπάστιαν ότι ο Θεός παρακολουθούσε στενά όλους τους υπηκόους του και του υπενθύμισε ότι το να μιλάει προς το συμφέρον των θυμάτων θεωρούνταν έγκλημα μεγαλύτερο από τα αμαρτήματα των κατηγορουμένων.

Ο Σεμπάστιαν ήξερε ότι οι προσπάθειές του στην Πορτογαλία είχαν φτάσει στο τέλος τους. Από δω κι εμπρός θα ήταν υπό παρακολούθηση. Κάθε λανθασμένο βήμα θα οδηγούσε στα μπουντρούμια. Και με το θάνατο του Ισαάκ εκείνο το χειμώνα συνειδητοποίησε ότι δεν είχε απομείνει τίποτα γι' αυτόν στον τόπο της γέννησής του.

Το κληροδότημα των γονιών του και του Ισαάκ έπρεπε να περιφρουρηθεί. Και επιπλέον το έργο τους έπρεπε να ολοκληρωθεί, η υπόσχεσή τους να πραγματοποιηθεί.

Ένα ψυχρό ανοιξιάτικο πρωί ο Σεμπάστιαν οδήγησε το μοναχικό του άλογο στην απέναντι πλευρά του Πόντε Βέλια και μέσα στα δάση από ευκαλύπτους των γύρω βουνών. Κατευθυνόταν προς την Ισπανία και τα διοικητήρια των Ναϊτών στην Τορτόζα, στο Μιραβέτ, το Μονσόν, το Γκάρντενι και την Πενίσκολα. Αν χρειαζόταν, θα συνέχιζε την αναζήτησή του στην ίδια την έδρα της μάθησης και της μετάφρασης, στο Τολέδο.

Κι όταν αυτές οι έρευνες θα έδιναν κάποια λίγα αποτελέσματα, θα ακολουθούσε τα ίχνη του ουροβόρου στην πηγή τους, στην άλλη πλευρά της Μεσογείου, μέσω Κωνσταντινούπολης, και μέχρι την ίδια την καρδιά του παλαιού κόσμου και τα κρυμμένα μυστήρια που προστάτευε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

Το ΘΡΗΝΗΤΙΚΟ ΚΑΛΕΣΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΙΝΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ από ένα κοντινό τζαμί διαπέρασε κάθε πόρο του μπετονένιου τοίχου του δωματίου ανακρίσεων και έκανε τη Μία να τιναχτεί από τον ύπνο της.

Κοίταξε ζαβλακωμένη το ρολόι της και συνοφρυώθηκε. Είχε μόλις καταφέρει να ξεπεράσει τη δυσφορία που της είχαν προκαλέσει τα άβολα στρωσίδια της –δύο κουβέρτες που τσιμπούσαν και που τις είχε διπλώσει και στρώσει στα πλακάκια του δαπέδου– και να κλείσει τ’ αφτιά της στο σαματά των φωνών και των συλλήψεων για μικροπαραπτώματα που έσειε το τμήμα όλη τη νύχτα.

Τα πράγματα βελτιώθηκαν οριακά μια δυο ώρες αργότερα, όταν ένας αστυνομικός με ευχάριστη συμπεριφορά εμφανίστηκε στην πόρτα του δωματίου ανακρίσεων με ένα μπουκάλι δροσερό νερό και ένα καντό *μαν’ούσι* – λεπτή ζύμη, σαν της πίτσας, πασπαλισμένο με ένα γενναιόδωρο μείγμα από θυμάρι, σουσάμι και ελαιόλαδο. Σε μια πράξη υπέρτατης γενναιότητας, η Μία ζήτησε να χρησιμοποιήσει ξανά την τουαλέτα, γνωρίζοντας πολύ καλά ότι μια δεύτερη επίσκεψη στο αποχωρητήριο του τμήματος και στη μεσαιωνική του αθλιότητα μπορεί να απαιτούσε χρόνια θεραπείας –και πιθανότατα μερικά αντιβιοτικά– για να ξεπεραστεί. Μετά από αυτό την οδήγησαν ξανά στο δωμάτιο κράτησής της και την κλείδωσαν για αρκετές εκνευριστικές ώρες, που τις πέρασε βηματίζοντας πέρα δώθε και προσπαθώντας να χαλιναγωγήσει τις πιο ζοφερές της σκέψεις, μέ-

χρι τη στιγμή, γύρω στην ώρα του μεσημεριανού φαγητού, που η πόρτα άνοιξε τρύζοντας και έφερε μέσα την ελπίδα με τη μορφή του Τζιμ Κόρμπεν.

Της συστήθηκε ως οικονομικός σύμβουλος της πρεσβείας και τη ρώτησε αν ήταν καλά. Ο αξιωματικός που θύμιζε νυφίτσα και ο συνάδελφός του που εκφραζόταν με αοριστολογίες ήταν μαζί του, αλλά η Μία κατάλαβε αμέσως ότι εδώ παιζόταν ένα εντελώς διαφορετικό παιχνίδι δυναμικής. Ο Κόρμπεν είχε επιβλητική παρουσία, και οι αξιωματικοί της λιβανέζικης αστυνομίας είχαν απόλυτη επίγνωση αυτού του γεγονότος. Η στάση του σώματός του, η χειραψία του, ο σταθερός τόνος της φωνής του, η γεμάτη αυτοπεποίθηση οπτική επαφή – δύο διαφορετικά είδη αντρών, σκέφτηκε η Μία όταν τον συνέκρινε με τον Μπάουμχοφ, κι αυτό πριν συνειδητοποιήσει το τεράστιο χάσμα στο παρουσιαστικό των δύο αντρών της πρεσβείας. Ο Μπάουμχοφ ήταν χαμένος από χέρι ο' αυτό το μέτωπο αναμέτρησης – θύμιζε γουρούνι, ήταν φαλακρός, κιτρινιάρης, γύρω στα πενήντα, ενώ ο άλλος ήταν στιλάτος, με κοντοκουρεμένα μαλλιά, ελαφρώς ηλιοκαμένος και τριανταπεντάρης. Είχε κερδίσει τις εντυπώσεις της ανεπιφύλακτα επίσης από το γεγονός ότι, αφού τη ρώτησε αν ήταν καλά, ο Κόρμπεν είχε αρθρώσει αμέσως μετά τις μαγικές λέξεις που διαπέρασαν την απελπισία της και σχεδόν έφεραν δάκρυα στα μάτια της, έξι λεξούλες που δε θα ξεχνούσε ποτέ.

«Ηρθα να σας βγάλω από δω».

Χρειάστηκαν μια δυο στιγμές για να συνειδητοποιήσει η Μία την ευδαιμονία που της προκάλεσε αυτό που άκουσε. Έπειτα ο Κόρμπεν πήρε την κατάσταση στα χέρια του και οδήγησε την κοπέλα έξω από την πόρτα. Οι αξιωματικοί της αστυνομίας δεν εναντιώθηκαν, ούτε είπαν τίποτα, παρόλο που δεν είχε δώσει ακόμα επίσημη κατάθεση. Ο Κόρμπεν είχε πιθανότατα επικαλεστεί κάποιο ανώτερο νόμο, κι εκείνοι απλώς παραμέρισαν και την παρακολούθησαν να φεύγει. Ακολούθησε τον Κόρμπεν ζαλισμένη στην πίσω μεριά του

αστυνομικού τμήματος και από μια πίσω έξοδο στον ηλιόλουστο έξω κόσμο χωρίς να συμπληρώσει ούτε ένα έντυπο, ούτε να υπογράψει κάποιο απαλλακτικό πόρισμα.

Την οδήγησε με ζωηρό βήμα στο αυτοκίνητό του, ένα ανθρακί Γκραν Τσερόκι με φιμέ τζάμια και διπλωματικές πινακίδες, που ήταν παρκαρισμένο ανάμεσα στα περιπολικά και τα SUV της Φουχούντ, και τη βοήθησε να μπει πριν ο ίδιος καθίσει στο τιμόνι. Βγήκε με ελιγμούς από το πάρκινγκ του τμήματος και με ένα γρήγορο νεύμα στο φρουρό της πύλης εισχώρησε στη μεσημεριανή κυκλοφορία.

Έριξε μια ματιά στον εσωτερικό καθρέφτη. «Υπάρχουν κάνα δυο ρεπόρτερ έξω από το τμήμα. Δεν ήθελα μπλεχτείς σ' αυτό».

«Ξέρουν για μένα;»

Ο Κόρμπεν κατένευσε. «Υπήρξαν πολλοί αυτόπτες μάρτυρες χθες το βράδυ. Μέχρι στιγμής έχουμε καταφέρει να κρατήσουμε το όνομα της μητέρας σου έξω απ' την υπόθεση, κι εσύ επίσης δεν έχεις αναφερθεί πουθενά, και θα ήθελα να κρατήσω έτσι τα πράγματα, τουλάχιστον σε ό,τι σε αφορά. Οι τύποι στο τμήμα έχουν πάρει διατάγες. Ξέρουν τι να πουν και τι να κρατήσουν για τον εαυτό τους».

Η Μία ένιωσε σαν να έβγαινε από χειμερία νάρκη. «Δεν έχω αναφερθεί... εννοείς στις ειδήσεις;»

«Η είδηση της απαγωγής της μητέρας σου δημοσιεύτηκε στις πρωινές εφημερίδες. Αυτή τη στιγμή μιλάνε απλώς για μια ανώνυμη Αμερικανίδα, αλλά αργότερα σήμερα θα μάθουν το όνομά της: η πρεσβεία θα κάνει δήλωση. Προσπαθούμε να το υποβαθμίσουμε, αλλά όσο πάει φουντώνει όλο και περισσότερο. Ούτε η κυβέρνηση επιθυμεί ιδιαίτερα να το δημοσιοποιήσει. Είναι κακή δημοσιότητα για τη χώρα και τα πράγματα είναι λίγο ευαίσθητα αυτή τη στιγμή, όπως είμαι σίγουρος ότι γνωρίζεις. Θα το παρουσιάσουν σαν συναλλαγή για κλεμμένα κειμήλια που πήγε στραβά, αρχαιοκάπηλους που έδωσαν μάχη για τη λεία – κάπως έτσι».

«Αυτά είναι μπούρδες», διαμαρτυρήθηκε η Μία. «Η μητέρα μου δεν είναι αρχαιοκάπηλος».

Ο Κόρμπεν ανασήκωσε τους ώμους του σε ένδειξη συμπόνιας, αλλά δε φάνηκε να πείθεται. «Πόσο καλά την ξέρεις;»

Ίσως επειδή ήταν εξαντλημένη και πεινασμένη ή ίσως επειδή μπορεί να υπήρχε μια αμυδρή αλήθεια στον υπαινιγμό του, η Μία πραγματικά δεν ήξερε τι να σκεφτεί πια.

«Είναι η μητέρα μου», αποκρίθηκε απότομα σε πείσμα κάθε υπαινιγμού.

«Δεν απάντησες στην ερώτησή μου».

Η Μία συνοφρυώθηκε. «Είμαι εδώ μόλις τρεις εβδομάδες, εντάξει; Πριν απ' αυτό ήμουν στη Βοστόνη. Επομένως δεν μπορώ να πω ότι είμαστε κολλητές, αλλά εξακολουθεί να είναι η μητέρα μου και ξέρω τι χαρακτήρας είναι. Δηλαδή, για το Θεό. Την έχεις γνωρίσει; Η αρχαιολογία είναι θρησκεία γι' αυτή». Άφησε έναν κουρασμένο στεναγμό κι έπειτα πρόσθεσε: «Είναι καλός άνθρωπος».

Καλός άνθρωπος. Ήξερε πόσο κούφιο ακουγόταν αυτό, αλλά στο κάτω κάτω της γραφής το πίστευε.

«Και ο πατέρας σου; Πού βρίσκεται;»

Μια μακρινή θλίψη συννέφιασε το πρόσωπο της Μία. «Δεν τον γνώρισα. Πέθανε λίγο μετά τη γέννησή μου. Σε αυτοκινητικό δυσύχημα. Καθ' οδόν προς την Ιορδανία».

Ο Κόρμπεν τής έριξε μια ματιά και φάνηκε να επεξεργάζεται τα λόγια της. «Λυπάμαι».

«Δεν πειράζει». Ανασήκωσε τους ώμους της. «Έχει περάσει πολύς καιρός».

Κοιτούσε αμίλητη έξω από το παράθυρο. Υπήρχαν άνθρωποι στους δρόμους, που συνέχιζαν τις καθημερινές τους ασχολίες. Μια σουβλιά ζήλιας κέντρισε την καρδιά της. Φθόνησε την ανεμελιά τους – πριν θυμηθεί ότι πιθανώς δεν ήταν τόσο ξέγνοιαστοι όσο έδειχναν, δεδομένου του τι είχαν περάσει μόλις πρόσφατα και της ευ-

αίσθητης κατάστασης της χώρας τους. Δε γνώριζε τι συνέβαινε πίσω από τα φιλικά τους πρόσωπα κι αυτό την έκανε να σκεφτεί ότι ίσως, σε τελευταία ανάλυση, όταν μια κατάσταση φτάνει στα κρίσιμα σημεία που προσδιορίζουν ποιοι είναι πραγματικά οι άνθρωποι, ίσως να μη γνωρίζουμε πραγματικά για τους άλλους όσα νομίζουμε ότι γνωρίζουμε. Μ'ένα τοίμπημα ενοχής έπιασε τον εαυτό της να αναρωτιέται μήπως υπήρχε περίπτωση να είχαν δίκιο ο Μπάουμχοφ και ο Κόρμπεν. Στην πραγματικότητα δε γνώριζε και τόσο καλά τη μητέρα της. Δε γνώριζε τι πραγματικά συνέβαινε στη ζωή της. Κι εκεί ήταν που τα ενδόμυχα συναισθήματα και η σκληρή αλήθεια μπορούσαν εύκολα να αποκλίνουν.

Το αυτοκίνητο ελάττωσε ταχύτητα και σταμάτησε, παγιδευμένο στην κίνηση του στενού μονόδρομου. Η Μία στράφηκε στον Κόρμπεν. «Αποκλείεται να πιστεύεις στα σοβαρά ότι θα μπορούσε να εμπορεύεται κλεμμένα κειμήλια».

Ο Κόρμπεν την κοίταξε κατάματα. «Έτσι όπως το καταλαβαίνω εγώ, καταδίωκαν εκείνη συγκεκριμένα, και εκτός κι αν είναι η πρώτη σε μια επιχείρηση που έχει στόχο ξένους, πράγμα που η υπηρεσία πληροφοριών μας πιστεύει ότι είναι εξαιρετικά, εξαιρετικά απίθανο, είναι η μόνη οπτική γωνία υπό την οποία μπορούμε να δουλέψουμε αυτή τη σπιγμή».

Η διάθεση της Μία χάλασε αισθητά καθώς προσπαθούσε να χωνέψει τα λόγια του. Ο Κόρμπεν τη μελέτησε σκεπτικός. «Κοίτα, δεν έχει σημασία γιατί την απήγαγαν. Γεγονός είναι ότι κάποιος την απήγαγε, κάποιος άρπαξε μια γυναίκα, μια Αμερικανίδα, από το δρόμο, και η αιτία που συνέβη αυτό έχει σημασία μόνο αν θα μας βοηθήσει να την πάρουμε πίσω. Γιατί αυτό επιδιώκουμε, αυτό είναι το τέλος του παιχνιδιού. Να την πάρουμε πίσω. Με τα υπόλοιπα μπορούμε να ασχοληθούμε αργότερα». Μια ευγενική νότα καθησυχασμού είχε τρυπώσει στη φωνή του.

Η Μία κατάφερε να χαμογελάσει με μισή καρδιά. Τα μάτια της

φωτίστηκαν από την αποφασιστικότητά του και κούνησε το κεφάλι της με ευγνωμοσύνη.

«Ξέρω ότι είσαι κουρασμένη», πρόσθεσε ο Κόρμπεν. «Ξέρω ότι πιθανότατα θέλεις να γυρίσεις στο δωμάτιό σου, να μπεις κάτω από το ντους και να ξεπλύνεις από πάνω σου όλη αυτή την εμπειρία, αλλά πραγματικά είναι ανάγκη να μιλήσουμε για το τι συνέβη χθες το βράδυ. Ήσουν εκεί. Αυτά που θα μου πεις μπορεί να είναι ζωτικής σημασίας και να μας βοηθήσουν να βρούμε τη μητέρα σου. Ο χρόνος είναι πάντα εναντίον μας σε τέτοιες καταστάσεις. Πιστεύεις ότι μπορείς να το αντιμετωπίσεις αυτή τη στιγμή;»

«Απολύτως». Κούνησε το κεφάλι της καταφατικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΜΙΑ ΑΨΙΑ ΚΑΙ ΠΙΚΡΗ ΟΣΜΗ ΣΥΝΕΦΕΡΕ ΞΑΦΝΙΚΑ ΤΗΝ ΕΒΕΛΙΝ.

Ανακάθισε απότομα, κουνώντας το κεφάλι της πέρα δώθε για να διώξει το κέντρισμα της μυρωδιάς. Τα μάτια της άνοιξαν και δέχτηκαν αμέσως την επίθεση του ανελέητου φωτός των λαμπτήρων φθορισμού του δωματίου. Έμοιαζε σαν να ερχόταν απ' όλες τις μεριές, σαν η ίδια να ήταν καθισμένη μέσα σ' ένα λευκό κουτί. Ξανάκλεισε σφιχτά τα μάτια της.

Αργά, κάποιοι υπαινιγμοί του συνειδητού διαπέρασαν τη ζάλη της. Καταρχάς δε βρισκόταν πια στριμωγμένη μέσα στο πορτμπαγκάζ του αυτοκινήτου. Ήταν καθισμένη σε μια σκληρή καρέκλα με μεταλλικό σκελετό. Προσπάθησε να μετατοπιστεί στο κάθισμά της και ένιωσε έναν καυτό πόνο στους καρπούς και τους αστραγάλους της. Προσπάθησε να τα κουνήσει, αλλά δεν μπορούσε. Συνειδητοποίησε ότι ήταν δεμένη.

Ένιωσε κάποια κίνηση γύρω της και άνοιξε τα μάτια της επιφυλακτικά. Ελάχιστα εκατοστά από το πρόσωπό της, ένα θολό χέρι αποσυρόταν. Τα δάχτυλα του χεριού κρατούσαν κάτι, ένα μικρό κύλινδρο ή κάτι τέτοιο. Καθώς καθάρισε η όρασή της, η Έβελιν αντιλήφθηκε ότι ήταν μια κάψουλα. Σκέφτηκε ότι μπορεί να ήταν αμμωνιακά άλατα, για να τη συνεφέρουν από τη λιποθυμία. Καθώς παρακολουθούσε το χέρι που υψωνόταν, συνέλαβε μια τελευταία φορά, αμυδρά πλέον, τη μυρωδιά των αλάτων. Ένας άντρας στεκόταν εκεί, απέναντί της.

Το πρώτο πράγμα που πρόσεξε η Ἐβελιν ἡταν τα μάτια του. Είχαν ένα ασυνήθιστο γαλανό χρώμα και ἡταν ἀδεια από κάθε συναίσθημα. Η λέξη «αρκτικά» τής ἤρθε στο νου. Ἁταν καρφωμένα πάνω της, ερευνώντας τη με αποστασιοποιημένη περιέργεια, επαγρυπνώντας για κάθε σύσπαση του κορμιού της.

Δεν ανοιγόκλεισαν ούτε μία φορά.

Υπέθεσε ότι ο ἄντρας πρέπει να ἡταν γύρω στα πενήντα. Είχε ωραίο αριστοκρατικό πρόσωπο. Τα χαρακτηριστικά του –το μέτωπο, τα μήλα, το πιγούνι και η μύτη– ἡταν ἐντονα, αετίσια, κι όμως ἔξοχα λαξεμένα. Η επιδερμίδα του ἡταν ελαφρώς μαυρισμένη, με μια βαθιά χρυσαφένια απόχρωση. Τα μαλλιά του ἡταν πυκνά, κυματιστά, γκριζαρισμένα, χτενισμένα αυστηρά προς τα πίσω με ζελέ, και ἡταν πανύψηλος, πάνω από δύο μέτρα. Εκείνο όμως που πρόσεξε περισσότερο η Ἐβελιν ἡταν το πόσο λεπτός ἡταν. Όχι με τον ασθενικό τρόπο των ανθρώπων που πάσχουν από διατροφικές διαταραχές· ἡταν απλώς λιπόσαρκος, πράγμα που το ύψος του τόνιζε ακόμα περισσότερο. Ἁταν φανερό ότι φρόντιζε καλά τον εαυτό του και ότι χαλιναγωγούσε αποτελεσματικά την όρεξή του, κι ωστόσο δεν ἔδειχνε αδύναμος. Η στάση του απέπνεε αυτοπειθηση και επιβολή και τα ψυχρά μάτια του προμήνυαν μια χαλύβδινη, ανυποχώρητη ιδιοσυγκρασία, πράγμα το οποίο θεώρησε ανησυχητικό.

Για κάποιο λόγο το ἐνστικτό της της ἐλεγε ότι δεν ἡταν Ἀραβας, κι αυτό επιβεβαιώθηκε από την προφορά του, όταν τελικά αποφάσισε να μιλήσει. Όχι στην ίδια. Σε κάποιον που εκείνη δεν είχε προσέξει, πίσω της.

«Δώστης λίγο νερό», διέταξε ἡρεμα σε αραβικά που σίγουρα δεν ἡταν αυτά ενός ντόπιου, αλλά που, κατά περίεργο τρόπο, είχαν μια ιρακινή χροιά.

Ένας άλλος ἄντρας εμφανίστηκε δίπλα της και ἔβαλε το στόμιο ενός μπουκαλιού με κρύο μεταλλικό νερό στα χείλη της. Τα χαρα-

κτηριοτικά του ήταν μελαψά και η έκφρασή του μελαγχολική, τα μάτια του άδεια από ζωή, όπως των αντρών που την είχαν αρπάξει στη Βηρυτό. Απ' ό,τι φαινόταν, ο άντρας που την κρατούσε αιχμάλωτη είχε ένα απόσπασμα μπράβων στη διάθεσή του. Καταχώρισε αυτή τη σκέψη καθώς κατάπινε με ευγνωμοσύνη μερικές γουλιές, έπειτα ο μελαψός άντρας απομακρύνθηκε και χάθηκε από το οπτικό της πεδίο σαν φάντασμα.

Ο άντρας που ήταν απέναντί της μετακινήθηκε προς ένα χαμηλό ντουλάπι που εκτεινόταν κατά μήκος του τοίχου και άνοιξε ένα συρτάρι. Η Έβελιν δεν μπορούσε να δει τι έκανε, αλλά ακούστηκε ένας ήχος σαν να ανοίγει ένα πλαστικό πακετάκι. Με εντεινόμενο τρόμο, έριξε μια ματιά τριγύρω στο δωμάτιο. Δεν υπήρχαν παράθυρα και ήταν βαμμένο με ένα σκληρό ακρυλικό λευκό παντού. Το γυαλιστερό λευκό ντουλάπι με τα συρτάρια έπιανε όλο το μήκος του τοίχου. Το δωμάτιο έδειχνε άμεμπτα φροντισμένο και σχολαστικά αποτελεσματικό – σκληρά αποτελεσματικό, συλλογίστηκε η Έβελιν ξαφνικά. Μια αντανάκλαση, συνειδητοποίησε, του ιδιοκτήτη του.

Διάφορες άλλες ανησυχητικές σκέψεις άρχισαν να τρυπώνουν στο μυαλό της.

Πρώτα απ' όλα, και πιο σημαντικό, τα μάτια της δεν ήταν καλυμμένα. Όσον αφορά τους απαγωγείς της στη Βηρυτό... Καλά, αυτό ήταν αυτονόητο. Δε θα τριγυρούσαν στις πολυάνθρωπες εμπορικές στοές με κουκούλες. Όμως εδώ... Αυτό ήταν διαφορετικό. Κι αυτός ο άντρας δεν ήταν ένας πληρωμένος μπράβος, αλλά, ολοφάνερα, κρατούσε τα ηνία. Και το γεγονός ότι δεν τον ένοιαζε να δείξει το πρόσωπό του δεν προοιωνιζόταν τίποτα καλό.

Έπειτα ήταν το ντύσιμό του. Φορούσε σπορ πουκάμισο, χακί παντελόνι και σκούρο μπλε σακάκι. Το πρόβλημα δεν ήταν αυτό. Το πρόβλημα ήταν η λευκή ιατρική ρόμπα που φορούσε πάνω από αυτά. Στο λευκό δωμάτιο. Με το μακρύ λευκό ντουλάπι με τα συρτάρια. Και με, όπως πρόσεξε τώρα καθώς σήκωσε το βλέμμα της, το

είδος του ψυχρού φωτισμού που κανονικά συναντάς σε χειρουργείο.

Η Έβελιν ξεροκατάπιε.

Δεν τόλμησε να κοιτάξει πίσω της το υπόλοιπο δωμάτιο, αλλά ο νους της συμπλήρωσε το χειρουργικό εξοπλισμό που φανταζόταν ότι ελλόχευε πίσω από την πλάτη της.

«Γιατί ήρθε να σε βρει;» ρώτησε ο άντρας, με την πλάτη γυρισμένη. Τα αγγλικά του είχαν ευρωπαϊκή προφορά. Αν η Έβελιν έπρεπε να μαντέψει, θα έλεγε ιταλική ή πιθανώς ελληνική. Όμως αυτή τη στιγμή είχε άλλα, πιο πιεστικά προβλήματα.

Αυτό που επιθυμούσε ενστικτωδώς ήταν να τον ρωτήσει ποιος στο διάβολο ήταν και γιατί είχε βάλει ένα τσούρμο δολοφόνους μπράβους να την αρπάξουν απ' το δρόμο, να τη χώσουν σ' ένα πορτμπαγκάζ και να τη φέρουν εκεί, αλλά χαλιναγώγησε την αγανάκτησή της. Το μυαλό της γύρισε βιαστικά πίσω, επεξεργαζόμενο τα γεγονότα που είχαν οδηγήσει στην παρουσία της εκεί. Ήξερε ότι είχε να κάνει με τον Φαρούκ και με το δολοφονημένο φίλο του. Με τα τεχνουργήματα από το Ιράκ. Και, αν θυμόταν σωστά, πιθανότατα με τον ουροβόρο. Πράγμα που σήμαινε ότι ο άντρας με την ιατρική ρόμπα μάλλον γνώριζε ακριβώς τι αναζητούσε. Και το να τον εκνευρίσει, επομένως, θα ήταν λανθασμένη κίνηση αυτή τη στιγμή.

«Γιατί βρίσκομαι εδώ;»

Γύρισε να την κοιτάξει. Στο χέρι του κρατούσε μια σύριγγα και ένα λαστιχένιο υφάντα. Έγνεψε στον άντρα που στεκόταν πίσω της, ο οποίος τράβηξε μια καρέκλα και ένα τραπεζάκι και τα τοποθέτησε απέναντι από την Έβελιν. Ο άντρας με την ιατρική ρόμπα κάθισε και με ήρεμες κινήσεις τοποθέτησε τη σύριγγα και το λάστιχο στο τραπέζι. Γύρισε προς το μέρος της και με μια αδιάφορη κίνηση κόλλησε την παλάμη του στο σαγόνι της. Η λαβή του έσφιξε ανελέητα, οδυνηρά, το πρόσωπο της Έβελιν, αλλά το δικό του πρόσωπο παρέμεινε ανέκφραστο και η φωνή του σταθερή. «Για να τα πάμε καλά», της είπε, «πρέπει να θέσουμε μερικούς βασικούς κανόνες. Ο κα-

νόνας νούμερο ένα είναι να μην απαντάς ποτέ σε μια ερώτηση με μια άλλη ερώτηση. Κατανοητό;»

Κράτησε τα μάτια του καρφωμένα στα δικά της μέχρι που εκείνη κατένευσε. Άφησε το σαγόνι της και ένα αχνό χαμόγελο σχηματίστηκε στα λεπτά χείλη του.

«Λοιπόν», συνέχισε, «και πολύ θα προτιμούσα να μη χρειαστεί να το επαναλάβω ξανά, γιατί ακριβώς ήρθε να σε βρει;»

Η Έβελιν ένιωσε το δέρμα της να μυρμηγκιάζει καθώς τον παρακολούθησε να απλώνει το χέρι του και να ανεβάζει το μανίκι της. Μύρισε τη διακριτική μοσχοβολία του άφτεροςεϊβ πάνω του. Κατά ενοχλητικό τρόπο, η μυρωδιά δεν ήταν καθόλου δυσάρεστη.

«Υποθέτω ότι μιλάτε για τον Φαρούκ», αποκρίθηκε, διατυπώνοντας την απάντησή της με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην ακουστεί σαν ερώτηση.

Ένα χαμόγελο φτερούγισε φευγαλέα στα χείλη του. Σε ένα τόσο ωραίο πρόσωπο, ήταν ανησυχητικά απειλητικό. «Θα σου χαριστώ αυτή τη φορά». Κατέβασε το μανίκι της. «Και, ναι, μιλάω για τον Φαρούκ».

Εκείνη τον μελέτησε, μην ξέροντας από πού ν' αρχίσει. «Χρειαζόταν χρήματα. Προσπαθούσε να πουλήσει κάποια κομμάτια από το Ιράκ. Μεσοποταμιακά τεχνουργήματα». Σώπασε προς στιγμήν, διστάζοντας, κι έπειτα τόλμησε να πει: «Επιτρέπεται να κάνω κι εγώ ερωτήσεις;»

Ο άντρας σούφρωσε τα χείλη του σκεπτικός. «Για να δούμε πρώτα πώς θα τα πάμε», της είπε καρφώνοντάς τη με το βλέμμα του ενώ χτυπούσε ελαφρά δύο του δάχτυλα στο μπράτσο της κάνοντας μια φλέβα να εμφανιστεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΔΕΝ ΉΤΑΝ ΜΑΚΡΙΑ από το αστυνομικό τμήμα, και ήταν λογικό να κάνουν την κουβέντα τους εκεί.

Το μπαρ –συγνώμη, το Λάουντζ – ήταν σχεδόν άδειο εκείνη την ώρα. Η Μία οδήγησε σκόπιμα τον Κόρμπεν μακριά από τη γωνιά όπου καθόταν το προηγούμενο βράδυ με την Έβελιν, πηγαίνοντάς τον, αντί γι' αυτό, στο αίθριο. Ο Οκτώβριος ήταν ένας ήπιος ευχάριστος μήνας στη Βηρυτό – όχι απονικτικά ζεστός, όπως το κατακαλόκαιρο, και πολύ νωρίς για τις χειμωνιάτικες βροχές. Τέλειος για μια κουβεντούλα σε ένα υπαίθριο καφέ. Όχι και τόσο τέλειος όταν η κουβέντα σήμαινε ότι θα ξαναζούσες την πιο τραυματική νύχτα της ζωής σου λίγες μόλις ώρες μετά το περιστατικό.

Μίλησε στον Κόρμπεν για τα γεγονότα που προηγήθηκαν της απαγωγής, αρχίζοντας από την προβληματισμένη διάθεση της Έβελιν κι απ' αυτό που είχε πει σχετικά με το ότι είχε συναντήσει κάποιον που είχε να τον δει «πολύ καιρό», έναν Ιρακινό μεσάζοντα που είχε γνωρίσει πριν από χρόνια, για το γεγονός ότι ο τύπος είχε πάει να τη δει στα καλά καθούμενα, για το πώς το θέμα ήταν «πολύπλοκο» και –πράγμα που την έκανε να ανατριχιάσει από ταραχή – για το βλογιοκομμένο ανδροειδές στο μπαρ. Καθώς η διαύγεια επανερχόταν αργά αργά στο ταλαιπωρημένό της μυαλό, η Μία θυμήθηκε τον άντρα που είχαν προσπαθήσει να απαγάγουν μαζί με την Έβελιν και αναρωτήθηκε φωναχτά μήπως εκείνος ήταν ο Ιρακινός μεσάζων.

Ενώ μιλούσε, ο Κόρμπεν την άκουγε απόλυτα προσηλωμένος, σε εγρήγορση για κάθε παραμικρή λεπτομέρεια στην εξιστόρησή της. Σημείωνε βιαστικά μερικά πράγματα σε ένα μικρό μαύρο σημειωματάριο και τη διέκοψε αρκετές φορές, υποβάλλοντάς τη σε έναν καταιγισμό ερωτήσεων σχετικά με συγκεκριμένες λεπτομέρειες, τις οποίες εκείνη θυμόταν ξαφνιάζοντας και τον ίδιο της τον εαυτό. Όχι πως ένιωθε ότι θα βοηθούσαν και πολύ. Είχε την αίσθηση ότι καμία από τις εικόνες που είχαν αποτυπωθεί σάμπως με πυρωμένο σίδερο στη μνήμη της –το πρόσωπο του ανδροειδούς, η σχάρα του αυτοκινήτου, ο άντρας που είχε συναντήσει η Έβελιν– δεν είχε κάτι το ιδιαίτερα ξεχωριστό. Αν κάποιος από τους απαγωγείς είχε μια απωθητική ουλή στο μάγουλο ή γάντζο αντί για χέρι, ίσως. Όμως τίποτα δεν τους έκανε να ξεχωρίζουν από το πλήθος, τουλάχιστον όχι σ' αυτή τη χώρα. Δεν μπορούσε να πιστέψει ότι κάτι απ' όλα αυτά θα ήταν χρήσιμο στον Κόρμπεν και ένιωσε καταποημένη, καθώς οι πιθανότητες να μπορέσει να κάνει κάτι για να επιστρέψει ασφαλής η μητέρα της φαίνονταν να υποχωρούν στις σκοτεινές γωνιές του μυαλού της.

Ανέφερε το γεγονός ότι η Έβελιν είχε ξεχάσει το κινητό της και ξαφνικά συνειδητοποίησε ότι δεν της είχε επιστραφεί το δικό της τηλέφωνο. Θυμήθηκε επίσης το παράξενο τηλεφώνημα που έγινε στο κινητό της Έβελιν όταν η Μία βρισκόταν στο αστυνομικό τμήμα, εκείνο που είχε απαντήσει ο Μπάουμχοφ. Το περιστατικό κίνησε την περιέργεια του Κόρμπεν, που της ζήτησε να γίνει όσο πιο συγκεκριμένη μπορούσε σχετικά με το τι είχε ακούσει και παρατηρήσει. Κράτησε επίσης σημείωση να της φέρει το τηλέφωνό της και να πάρει επίσης το τηλέφωνο της Έβελιν, όπως και να μιλήσει με τον Μπάουμχοφ για το τηλεφώνημα. Φαινόταν να έχει κάποια σχέση με την όλη υπόθεση, πράγμα που της έφτιαξε κάπως τη διάθεση.

Ο Κόρμπεν τη ρώτησε σχετικά με τις πολαρόιντ κι εκείνη επανέλαβε αυτά που είχε πει στον Μπάουμχοφ και στους αστυνόμους,

ότι δεν τις είχε ξαναδεί ποτέ, ότι η Ἐβελιν δεν της τις είχε δείξει. Το τελευταίο κομμάτι της αφήγησής της –η εμφάνιση των στρατιωτών, η ανταλλαγή πυροβολισμών και το αυτοκίνητο– ήταν το πιο οδυνηρό για τη Μία. Ο Κόρμπεν ήταν υπομονετικός και με μεγάλη κατανόηση από την αρχή ως το τέλος. Την κοίταζε με βλέμμα που απέπνεε υποστήριξη και έγνοια και τη βοήθησε να συνεχίσει την εξιστόρησή της μέχρι που τελείωσε.

Δεν έδειξε ιδιαίτερα καθησυχασμένος απ' αυτά που άκουσε. Η Μία τον είδε να επιθεωρεί με το βλέμμα το χώρο και επίσης το πίσω μέρος του ξενοδοχείου, πέρα από το αίθριο, σαν να προσπαθούσε να κάνει μια εκτίμηση.

Διέκρινε την ανησυχία που ρυτίδωνε το μέτωπό του. «Τι συμβαίνει;»

Ο Κόρμπεν φάνηκε να σταθμίζει τα λόγια του προσεκτικά. «Θέλω να αλλάξεις ξενοδοχείο.»

«Γιατί;»

«Νομίζω ότι πρέπει να πάρουμε κάποιες προφυλάξεις. Για κάθε ενδεχόμενο.»

«Τι είδους ενδεχόμενο;»

Εκείνος συνοφρυώθηκε, σαν να προτιμούσε να μην το συζητήσει, αλλά, ωστόσο, να ήταν υποχρεωμένος. Μίλησε αργά και ήρεμα. «Ο τύπος που καθόταν στο μπαρ σε είδε να κάθεσαι μαζί της και να μιλάτε για πολλή ώρα. Έπειτα εμφανίζεσαι στο δρομάκι και ανακατεύεσαι στο σχέδιό τους. Μου φαίνεται πως υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να καταδίωκαν επίσης το μεσάζοντα, τον γνωστό της Ἐβελιν, διαφορετικά δε θα είχαν μπει στον κόπο να τον απαγάγουν, αν και, απ' ό,τι μου λες, μάλλον κατάφερε να τους ξεφύγει. Τώρα, αν έχουν έτοι τα πράγματα, δεν πήραν όλα όσα ήθελαν κι αυτό εξαιτίας σου – ή, μάλλον, χάρη σ' εσένα. Όμως δεν τους αρέσει αυτό που έγινε και θα θελήσουν να μάθουν γιατί βρέθηκες εκεί. Ποια είναι η σχέση σου με την Ἐβελιν. Κι αν είσαι κι εσύ αναμεμειγμένη ή όχι.»

Η Μία ένιωσε μια ανατριχίλα να κατηφορίζει στο σβέρκο της. «Λες ότι μπορεί να κυνηγήσουν κι εμένα;»

«Δεν ξέρουν τι γνωρίζεις, όχι αν δε σου μιλήσουν», είκασε ο Κόρμπεν. «Πράγμα που δεν πρόκειται να συμβεί, επομένως μην ανησυχείς γι' αυτό», βιάστηκε να τη διαβεβαιώσει. «Όμως θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί.»

«Προσεκτικοί; Τι εννοείς προσεκτικοί; Αυτοί οι άνθρωποι δε δείχνουν να έχουν πρόβλημα να απάγουν ανθρώπους απ' τους δρόμους». Η Μία ένιωσε τους τοίχους του αιθρίου να κλείνουν γύρω της.

«Κοίτα, λυπάμαι, δεν ήθελα να σε τρομάξω, αλλά έχεις δίκιο. Αυτοί οι τύποι δεν παιζουν», επιβεβαίωσε ο Κόρμπεν σοβαρά. «Θα βάλω κάνα δυο άντρες να σε προσέχουν, αλλά εδώ πέρα δεν έχουμε εμείς τον έλεγχο. Ανάλογα με το πώς θα εξελιχθούν τα πράγματα τις επόμενες μία ή δύο ημέρες, ίσως χρειαστεί να αναστείλεις το ερευνητικό σου πρόγραμμα για λίγο και να φύγεις από τον Λίβανο μέχρι να ξεκαθαρίσουν τα πράγματα.»

Η Μία τον κοίταξε βουβή κι ανήσυχη κι έπειτα κούνησε το κεφάλι της μην μπορώντας να πιστέψει αυτό που άκουγε, σαστισμένη από την τροπή που έπαιρναν τα πράγματα. «Δεν πρόκειται να πάω πουθενά. Απήχθη η μητέρα μου, για τ' όνομα του Θεού». Ερεύνησε το πρόσωπό του για ένα χαμόγελο, ένα νεύμα, κάτι, οτιδήποτε θα τη διαβεβαίωνε ότι ο χείμαρρος των βίαιων σκηνών που ξερνούσε ο νους της ήταν απλώς μια υπερβολική αντίδραση παραφροσύνης. Δεν είδε τίποτα. Όλο αυτό ήταν αληθινό.

Ένιωσε να της έρχεται εμετός.

Η φωνή του διαπέρασε τη ζαλάδα της. «Είπες ότι το σπίτι της μητέρας σου είναι απέναντι από εδώ;»

«Ναι». Κούνησε το κεφάλι της. «Κατά κάποιο τρόπο, αυτός είναι ο λόγος που επέλεξα αυτό το ξενοδοχείο.»

«Εντάξει. Πρέπει να μου δείξεις πού είναι. Πάμε τώρα εκεί. Θα

ρίξω μια γρήγορη ματιά κι έπειτα θα γυρίσουμε εδώ και θα μαζέψουμε τα πράγματά σου».

Ο Κόρμπεν σηκώθηκε από την καρέκλα του και άπλωσε το χέρι του για να τη βοηθήσει να σηκωθεί. Η Μία σηκώθηκε και ένιωσε τα πόδια της να λυγίζουν. Κρατήθηκε από το μπράτσο του προσπαθώντας να ανακτήσει την αυτοκυριαρχία της.

Εκείνος της χαμογέλασε καθησυχαστικά. «Μη φοβάσαι. Όλα θα πάνε καλά. Θα τη φέρουμε πίσω».

«Περιμένω να τηρήσεις την υπόσχεσή σου», μουρμούρισε η Μία, και σκόπευε να μην τον αφήσει από τα μάτια της μέχρι να τελειώσει για τα καλά και αίσια όλη αυτή η ιστορία και να βρεθεί η μητέρα της προστατευμένη και ασφαλής σε άλλη ήπειρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

Ο ΑΝΤΡΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΡΟΜΠΑ ΕΓΕΙΡΕ οτη ράχη της καρέκλας του, ενώ τα αετίσια μάτια του εξέταζαν την Έβελιν προσεκτικά. Φαινόταν μπερδεμένος σε σχέση με κάτι.

«Κι έτσι λοιπόν αυτός ο άντρας», την ανέκρινε σαρκαστικά, «που θέλει απελπισμένα να πουλήσει κάποιες αρχαιότητες, διασχίζει δύο σύνορα που θα πτοούσαν μάλλον τον οποιονδήποτε, για να έρθει να σε βρει, παρόλο που –όπως παραδέχεσαι κι εσύ η ίδια– έχεις να τον δεις είκοσι και πλέον χρόνια, δεν είσαι πελάτισσά του, ούτε έχεις ποτέ πουλήσει τεχνουργήματα για λογαριασμό του στο παρελθόν. Βλέπεις πού θέλω να καταλήξω;» Σώπασε προς στιγμήν κι έμεινε για λίγο σκεπτικός. «Πραγματικά, όλα καταλήγουν πάλι στην αρχική μου ερώτηση, η οποία είναι: Γιατί ήρθε να σε δει;»

Η Έβελιν ένιωσε ένα ρίγος να κατηφορίζει στην πλάτη της. Δεν έχει νόημα να πω ψέματα ή να αποφύγω το θέμα, συλλογίστηκε. Ξέρει. Μη γνωρίζοντας αν έκανε χάρη στον εαυτό της ή αν έσκαψε το λάκκο της, φύλλισε: «΄Ηξερε ότι θα ενδιαφερόμουν για ένα από τα τεχνουργήματα».

Η έκφρασή του μαλάκωσε, σαν να είχε ξεπεραστεί ένα δύσκολο εμπόδιο στην κουβεντούλα τους. Τα φρύδια του υψώθηκαν ερωτηματικά. «Και ποιο ήταν αυτό;»

«Ένα βιβλίο», απάντησε εκείνη θλιμμένα.

«Α».

Κούνησε το κεφάλι του αργά με ικανοποίηση. Έσμιξε τα δάχτυλά του σαν πυραμίδα μπροστά στο στόμα του. «Και γιατί σκέφτηκε ότι θα σ' ενδιέφερε;»

Η Έβελιν ξερόβηξε για να καθαρίσει το λαιμό της. Του είπε τι είχε συμβεί στην Αλ-Χίλα το 1977. Πώς είχε κληθεί στην τυχαία ανακάλυψη. Για τις υπόγειες αίθουσες. Για τα υπολείμματα αυτού που πίστευε ότι ήταν κάποιο είδος μυστικής εταιρείας. Του είπε επίσης για τον ουροβόρο. Στην αίθουσα και στο εξώφυλλο του βιβλίου που πουλούσε ο Φαρούκ.

Καθώς μιλούσε, μελετούσε το πρόσωπο του ανακριτή της. Άν και ήταν φανερό ότι η εξιστόρησή της του είχε κινήσει ολοκληρωτικά το ενδιαφέρον, καταλάβαινε ότι εκείνος γνώριζε ήδη για το σύμβολο. Τη ρώτησε αν είχε κάνει κάποια έρευνα γι' αυτή τη μυστική εταιρεία, ζητώντας να μάθει τι είχε ανακαλύψει σε σχέση μ' αυτή. Η Έβελιν του είπε για τους Αδελφούς της Αγνότητας, για τις ομοιότητες στα τεκμήρια και την ασυμφωνία στους τόπους. Η αλήθεια ήταν ότι δεν είχε και πολλά να πει. Η έρευνά της είχε καταλήξει σε αδιέξοδο. Ήταν λες και η μυστική αδελφότητα της υπόγειας αίθουσας είχε απλώς εξαφανιστεί.

Η Έβελιν σώπασε. Του είχε πει όλα όσα γνώριζε, εκτός από ένα πράγμα. Είχε κρατήσει τον Τομ απέξω. Δεν ήταν σίγουρη για ποιο λόγο δεν ήθελε να τον αναφέρει. Ο Τόμ δεν της είχε ζητήσει συγκεκριμένα να μην αναφέρει το ενδιαφέρον του σε κανέναν. Όμως αυτή ήξερε. Ήξερε ότι δεν είχε υπάρξει ειλικρινής μαζί της. Ήξερε ότι δεν της είχε πει γιατί πραγματικά είχε πάει εκεί, τι πραγματικά τον είχε φέρει εκεί έξω, τι πραγματικά γνώριζε για την από καιρό χαμένη μυστική αδελφότητα. Κι αυτή τη στιγμή, καθισμένη με τους καρπούς και τους αστραγάλους της δεμένους σε μια μεταλλική καρέκλα σε ένα δωμάτιο χωρίς παράθυρα, ήξερε πως ο άντρας απέναντί της αναζητούσε ότι αναζητούσε και ο Τομ πριν από όλα αυτά τα χρόνια. Και ότι, επομένως, αν ο άντρας απέναντί της μάθαινε ποτέ για

τον Τομ θα ενδιαφερόταν και με το παραπάνω να του απευθύνει την ίδια πρόσκληση που είχε επιβάλει και στην ίδια.

Αυτή η σκέψη την έκανε να νιώσει ένα ελαφρύ τσίμπημα θυμού. Προδοσίας. Τι πραγματικά γνώριζε ο Τομ; Και πιο συγκεκριμένα, ήξερε ότι ενδιαφέρονταν κι άλλοι γι' αυτή τη μυστική αδελφότητα; Άλλοι που ήταν, ας πούμε, λιγότερο αξιαγάπητοι; Αν ο Τομ τής είχε πει όλα όσα γνώριζε, θα ήταν η ίδια πιο ασφαλής; Θα είχε κάνει κάτι διαφορετικά; Δεν ήταν σίγουρη ότι αυτό θα είχε αλλάξει τα πράγματα. Είχαν συμβεί όλα πριν από τόσο πολλά χρόνια.

Παρά τις αμφιβολίες της, και μετά από όλα αυτά τα χρόνια, εξακολουθούσε να νιώθει την παρόρμηση να τον προστατέψει. Κι αυτό ήταν κάτι που δεν μπορούσε να εξηγήσει και πολύ καλά. Απλώς... υπήρχε. Μια παρορμητική αντίδραση που αψηφούσε το ένοτικό της αυτοσυντήρησης.

Παραδόξως, το να ξέρει ότι κρατούσε κάτι μυστικό από τον ανακριτή της την έκανε να νιώθει καλύτερα. Το να ξέρει ότι του αντιστεκόταν με κάποιο τρόπο. Ένα είδος μικρής νίκης.

Δυστυχώς εκείνος έδειξε να το διαισθάνεται. Κάτι αλλοίωσε την έκφρασή του κι έπειτα ρώτησε: «Κι έτοι παραιτήθηκες απ' αυτή την ιστορία και προχώρησες σε νέες περιοχές έρευνας;»

«Ναι», επιβεβαίωσε η Έβελιν ανέκφραστα.

Τη μελέτησε. Τον κοίταξε κι αυτή με όσο πιο ειλικρινή έκφραση μπορούσε να προσποιηθεί, ελπίζοντας ότι η αγωνία που την κατέκλυζε δεν ήταν ορατή, κι έπειτα χαμήλωσε τα μάτια της και κοίταξε αλλού.

«Ποιος άλλος γνωρίζει για την ανακάλυψή σου;» τη ρώτησε.

Η ερώτηση, αν και αναμενόμενη, τη συντάραξε. Προσπάθησε να καταπνίξει τη νευρικότητά της. «Κανείς». Αυτό μουν βγήκε υπερβολικά αμνητικά, συλλογίστηκε ξαφνικά. Επιπλέον ήταν κατάφωρα λανθασμένο κι εκείνος σίγουρα θα το ήξερε. «Δηλαδή οι άνθρωποι με τους οποίους εργαζόμουν στην ανασκαφή, οι άλλοι αρχαιολόγοι και

οι εθελοντές, φυσικά», πρόσθεσε αδέξια. «Και ρώτησα διάφορους ανθρώπους στο πανεπιστήμιο της Βαγδάτης και άλλους γνωστούς μου». Δεν ήταν σίγουρη αν εκείνο το αρχικό «Κανείς» είχε βγει υπερβολικά βιαστικά.

Ο άντρας με την ιατρική ρόμπα την κοίταξε με ανησυχητικά διαπεραστικό βλέμμα. Ήταν σαν να βρισκόταν μέσα στο μυαλό της, η Έβελιν σχεδόν τον ένιωθε να σκαλίζει εκεί μέσα και ήθελε να τον κάνει να βγει.

Τελικά ο άντρας κούνησε το κεφάλι του και έσκυψε προς το μέρος της. «Μου επιτρέπεις;» Έπιασε το λαστιχένιο υμάντα.

Η Έβελιν αποτραβήχτηκε. «Τι κάνεις;»

Εκείνος ύψωσε τα χέρια του σε μια καθησυχαστική χειρονομία. «Απλώς θα σου πάρω λίγο αίμα. Δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας».

Η γυναίκα κούνησε το χέρι της δεξιά κι αριστερά προσπαθώντας να τον εμποδίσει. «Όχι, σε παρακαλώ, μη...»

Χίμηξε και την άδραξε πάλι από το σαγόνι, μόνο που αυτή τη φορά η λαβή του ήταν σφιχτή σαν μέγκενη. Τα μάτια του σκλήρυναν σαν ψυχρό ατούλι καθώς έσκυψε απειλητικά προς το μέρος της, πάρα πολύ κοντά της. Τα λόγια του βγήκαν αργά και σφυριχτά. «Μην το κάνεις ακόμα πιο δύσκολο για τον εαυτό σου». Την κράτησε εκεί για μια στιγμή, χωρίς ανάσα, αφήνοντάς της το χρόνο για να χωνέψει τα λόγια του, έπειτα την άφησε κι άρχισε να τυλίγει το λαστιχένιο υμάντα στο μπράτσο της, πάνω από τον αγκώνα.

Η Έβελιν απλώς καθόταν εκεί αμίλητη από την τρομάρα και τον παρακολουθούσε.

Εκείνος κράτησε το μπράτσο της ανδιχτό και το χτύπησε ελαφρά στην εσωτερική καμπή με τα μακριά και λεπτά δάχτυλά του. Μια φλέβα άρχισε να πάλλεται και του προσφέρθηκε ευχαρίστως. Απλώσε το χέρι του και πήρε τη σύριγγα. Χωρίς καν να κοιτάξει την Έβελιν, τρύπησε προσεκτικά τη φλέβα με τη βελόνα. Με μια επιδέξια κίνηση έλυσε το λαστιχένιο υμάντα από το μπράτσο της για να ξανακυκλοφο-

ρήσει το αίμα ελεύθερα. Αφησε να περάσει μια στιγμή και άρχισε να τραβάει το έμβολο προς τα πίσω, αργά, απομυζώντας το αίμα της.

Η Έβελιν ένιωσε τη ναυτία να ανεβαίνει στο λαιμό της. Τράβηξε το βλέμμα της από το χέρι της και κούταξε τον απέναντι τοίχο, προσπαθώντας να εμποδίσει το δυσάρεστο αίσθημα.

«Δεν ήταν κι άσχημη αρχή», παρατήρησε ο άντρας αδιάφορα. «Δυστυχώς πρέπει να σου κάνω μερικές πιο σαφείς ερωτήσεις. Καταρχάς θέλω να μάθω ποιος άλλος γνωρίζει το ενδιαφέρον σου γι' αυτή τη μυστική ομάδα. Θέλω επίσης να ξέρω τι ακριβώς σου είπε ο φιλαράκος μας ο αρχαιοπώλης σχετικά με το πού βρήκε τα τεχνουργήματα και, κάτι ακόμα πιο σημαντικό, πού τα φυλάει. Και τέλος θέλω να μάθω πού θα τον βρω. Τώρα, πριν απαντήσεις στις ερωτήσεις μου, θα σου ζητήσω να είσαι όσο πιο πρόθυμη και λεπτομερής γίνεται. Τα ποικίλα μέσα που έχω στη διάθεσή μου για την πρόσκληση πόνου είναι υπερβολικά πολυάριθμα για να τα αναφέρω και πραγματικά θα προτιμούσα να μη χρειαστεί να τα εξερευνήσεις. Επιπλέον δε θέλω να σου κάνω ζημιά. Η υγεία σου φαίνεται να είναι αρκετά καλή. Μια ολόκληρη ζωή σωματικής εργασίας που δεν είναι ιδιαίτερα έντονη, όπως η δική σου, είναι πιθανώς η καλύτερη αγωγή που μπορεί ν' ακολουθήσει κανείς. Θα μπορούσες να είσαι πολύ χρήσιμη στη δουλειά μου. Όμως πραγματικά χρειάζομαι κάποιες απαντήσεις και αν αναγκαστώ να σου αποσπάω βίαια την αλήθεια, τότε υποθέτω ότι μια εντοπισμένη βλάβη δε θα επηρεάσει ουσιαστικά τη χρησιμότητα του υπόλοιπου εαυτού σου».

Η Έβελιν δεν ήξερε πώς να ερμηνεύσει τα λόγια του και ο απόηχός τους στ' αφτιά της τη συντάραξε. *Τη χρησιμότητα των υπόλοιπων εαυτού σου;* Τι στην οργή εννοούσε μ' αυτό; Το μναλό της αγωνίστηκε να τα βγάλει πέρα με τη σύντομη επίθεση φρικιαστικών ερμηνειών, πριν νιώσει να ζαλίζεται καθώς η σύριγγα απομυζούσε το αίμα της. Τα λεπτά τής φάνηκαν ατελείωτα ώσπου τελικά να νιώσει τη βελόνα να γλιστράει έξω από τη φλέβα της.

Ο άντρας με την ιατρική ρόμπα σηκώθηκε, κράτησε τη σύριγγα στο φως, την κούνησε ελαφρά και φάνηκε ικανοποιημένος από το έργο του. Τοποθέτησε το κάλυμμα της σύριγγας στη θέση του και την ακούμπησε στο τραπεζάκι. Πήρε κάτι άλλο, επέστρεψε και κάθισε. Η Έβελιν είδε ότι είχε φέρει άλλη μία σύριγγα, μικρότερη αυτή τη φορά, μαζί με ένα γυάλινο φιαλίδιο που περιείχε ένα υγρό στο χρώμα του άχυρου. Είχε φέρει επίσης ένα κομματάκι βαμβάκι μουσκεμένο με οινόπνευμα, με το οποίο φρόντισε τη μικρή τρυπούλα στο μπράτσο της. Έπειτα πήρε τη μικρή σύριγγα και το φιαλίδιο και αναρρόφησε το υγρό μέσα στη σύριγγα.

«Ξέρω ήδη ότι δεν υπήρξες εντελώς πρόθυμη ως προς το με ποιον μοιράστηκες τη μικρή σου αδυναμία. Τα μάτια και η φωνή μας μπορούν να αποκαλύψουν πολύ περισσότερα απ' όσα νομίζουμε, αν ξέρει κανείς τι ακριβώς να αναζητήσει». Έβγαλε τις φυσαλίδες του αέρα που είχαν απομείνει στη βελόνα και στράφηκε προς το μέρος της. Μια λάμψη σκληράδας τρεμόπαιξε στα μάτια του καθώς καρφώνονταν ξανά επάνω της. «Εγώ ξέρω», προειδοποίησε πριν απλώσει το χέρι του, ακινητοποιήσει το μπράτσο της και αδειάσει το περιεχόμενο της σύριγγας στη φλέβα της. Και πρόσθεσε: «Κι αυτό είναι μια μικρή πρόγευση του τι μπορείς να περιμένεις αν δεν είσαι εντελώς ειλικρινής μαζί μου στο εξής».

Ο φόβος έσφιξε την καρδιά της Έβελιν σαν σιδερένια γροθιά καθώς παρακολουθούσε το υγρό να εκχέεται μέσα στο σώμα της. Κοίταξε τον άνθρωπο που την κρατούσε αιχμάλωτη και ο νους της κατακλύστηκε από πανικό, τα μάτια της ερεύνησαν το απαθές πρόσωπό του για μια ένδειξη, η ανάσα της βγήκε ρηχή και γρήγορη. Το στόμα της άνοιξε για να σχηματίσει μια ερώτηση, αλλά τη σταμάτησε μια παράξενη καιούρα που άρχισε να φουντώνει στο σημείο εισόδου της βελόνας. Το κάψιμο καθυστέρησε εκεί για μια στιγμή κι έπειτα άρχισε να διαχέεται και προς τις δύο κατευθύνσεις, προς τις άκρες των δαχτύλων της και προς το σήθος της, και καθώς ταξί-

δευε μέσα στο σώμα της, εντεινόταν γοργά, εξελισσόταν από έναν πόνο σαν τσίμπημα σε ένα καυτό, φρικτό μαρτύριο, μέχρι που ένιωθε σαν να είχαν πάρει φωτιά όλες οι φλέβες του σώματός της, σαν όλο το καρδιαγγειακό της σύστημα να ήταν ένας αγωγός φλεγόμενου καυσίμου.

Έτρεμε σύγκορμη τώρα, το σώμα της ήταν άκαμπτο από τον πόνο, η όρασή της θολή, τα χείλη της έτρεμαν, στάλες ιδρώτα έσμιγαν στο μέτωπό της και κυλούσαν στο πρόσωπό της.

Ένιωθε σαν να τηγανίζοταν από μέσα προς τα έξω.

Ο άντρας με την ιατρική ρόμπα απλώς καθόταν και παρακολουθούσε. Κράτησε το φιαλίδιο ψηλά, μπροστά στο πρόσωπό της, και φάνηκε γνήσια εντυπωσιασμένος απ' το περιεχόμενό του. «Ενδιαφέρουσα ουσία τούτη δω. Ονομάζεται καψαϊκίνη. Είναι η δραστική ουσία της καυτερής πιπεριάς, αν και το να τρως μια εντοιλάδα δεν είναι ακριβώς το ίδιο με το να σου τρομπάρουν αυτή την ένωση μέσα στο αίμα σου, δε συμφωνείς;» Το ειρωνικό του μειδίαμα θόλωσε καθώς η Έβελιν ανοιγόκλεισε τα μάτια της για να διώξει τα δάκρυα και ρίγησε από τον καυτό πόνο.

«Η καυτερή πιπεριά είναι εκπληκτικός μικρός καρπός», συνέχισε εκείνος αδιάφορα. «Λέει πολλά για την ανθρώπινη φύση. Δηλαδή, για σκέψου το λιγάκι. Ο λόγος που καίει τόσο πολύ όταν τη δαγκώνεις είναι, αν χρησιμοποιήσουμε την εξελικτική ορολογία, ένας αμυντικός μηχανισμός. Μ' αυτό τον τρόπο το φυτό απωθεί τα ζώα και αποφεύγει να φαγωθεί. Πράγμα που είναι αποτελεσματικό για όλα τα άλλα ζώα, αλλά όχι για μας τους ανθρώπους. Όχι, εμείς είμαστε διαφορετικοί. Παίρνουμε αυτό το μικρό κόκκινο καρπό και δεν τον αποφεύγουμε. Τον θέλουμε, τον καλλιεργούμε και αντλούμε ευχαρίστηση από αυτόν. Διεστραμμένη ευχαρίστηση. Πρώτα πρώτα, προσθέτουμε αυτό το πράγμα στο φαγητό μας. Εκούσια. Από επιλογή. Απολαμβάνουμε τον πόνο που μας προκαλεί. Όμως αυτό δεν είναι τίποτα σε σύγκριση με τη διεστραμμένη ευχαρίστηση που

αντλούμε όταν τον χρησιμοποιούμε για να προκαλέσουμε πόνο σε άλλους. Το ήξερες ότι οι Μάγια τιμωρούσαν τα ξεροκέφαλα κορίτσια τρίβοντάς τον στα μάτια τους και, όταν αμφισβητείτο η παρθενία των κοριτσιών, πάνω στα γεννητικά τους όργανα; Οι Ίνκα συνήθιζαν να παρατάσσονται κόντρα στον άνεμο απέναντι στους εχθρούς τους και να ανάβουν τεράστιες φωτιές με καυτερές πιπεριές πριν από τις μάχες. Ακόμα και σήμερα οι Κινέζοι χρησιμοποιούν την καυτερή πιπεριά για να βασανίσουν Θιβετιανούς μοναχούς. Τους δένουν γύρω από φωτιές που μαίνονται και ρίχνουν καυτερές πιπεριές στις φλόγες. Κάνει τα εγκαύματα πολύ πιο έντονα, για να μην αναφέρουμε τι αποτέλεσμα έχει στα μάτια των μοναχών. Δακρυγόνο πέπερ σπρέι ή τσίλι κον κάρνε; Είναι ο εκλεκτός καρπός. Και ξέρεις ποιο είναι το πιο εκπληκτικό; Ανακαλύπτουμε τώρα ότι έχει τεράστιο δυναμικό σαν παυσίπονο. Πανσίπονο! Δες τι επιτυγχάνει η ανθρώπινη επινοητικότητα».

Τα λόγια του πήγαιναν χαμένα στην Έβελιν. Έβλεπε το στόμα του να κινείται και άκουγε ψήγματα προτάσεων, αλλά ο εγκέφαλός της είχε σαρωθεί από τον πόνο και είχε χάσει την ικανότητά του να τα επεξεργάζεται. Το κύμα πόνου κυλούσε ορμητικά μέσα σε κάθε νεύρο του κορμιού της, ρημάζοντάς τη μέχρι τον πυρήνα της. Προσπάθησε να γαντζωθεί σε κάτι ελπιδοφόρο, κάποια εικόνα ή σκέψη που να αντιστάθμιξε κάπως τον πόνο, και ο νους της αρπάχτηκε από το πρόσωπο της Μία, όχι το πρόσωπο που κραύγαζε στο δρομάκι, αλλά το λαμπερό χαμογελαστό πρόσωπο στο οποίο ήταν πιο συνηθισμένη. Βρισκόταν στα πρόθυρα της λιποθυμίας, όταν το κάψιμο άρχισε να υποχωρεί το ίδιο ξαφνικά όπως είχε σαρώσει το σώμα της. Η Έβελιν πήρε μερικές βαθιές αναπνοές και προετοιμάστηκε, σφίγγοντας τα δόντια, εν αναμονή ενός ακόμα κύματος πόνου, περιμένοντας με φόβο την επιστροφή του, αλλά ο πόνος δεν επέστρεψε. Απλώς έσβησε σαν φλόγα.

Ο άντρας με την ιατρική ρόμπα την παρακολουθούσε με βλοσυ-

ρό ενδιαφέρον, σαν η Έβελιν να ήταν πειραματόζωο σε κλουβί. Τα αρκτικά μάτια του δε φανέρωσαν το παραμικρό ίχνος έγνοιας. Αντίθετα, έριξε μια αδιάφορη ματιά στο ρολόι του και έγνεψε σχεδόν αδιόρατα, μόνο για τον εαυτό του, σαν να κρατούσε νοερή σημείωση της αντίδρασής της και του χρόνου που είχε διαρκέσει.

Τα τελευταία λόγια που της είχε πει πριν της κάνει την ένεση επέστρεψαν ορμητικά στο νου της. Το είχε ονομάσει «μια μικρή πρόγευση του τι μπορεί να περιμένει».

Ρίγησε στη σκέψη.

Όχι απλώς μια πρόγευση.

Μια μικρή πρόγευση.

Δεν μπορούσε ούτε να φανταστεί πώς θα ήταν ένα πλήρες γεύμα.

Ο άλλος την παρακολούθησε να ανακτά τις αισθήσεις της και έγνεψε στον άντρα σαν φάντασμα που στεκόταν πίσω της. Χωρίς λέξη, εκείνος της έδωσε να πιει άλλη μία γουλιά νερό κι έπειτα αποσύρθηκε στην αφάνεια. Ο άντρας με την ιατρική ρόμπα έγειρε το κεφάλι του και έσκυψε προς τα εμπρός για μια πιο κοντινή ματιά.

«Αν δεν κάνω λάθος, μήπως έχεις να μου πεις κάποια πράγματα;» ρώτησε κοφτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

Η ΜΙΑ ΕΝΙΩΣΣΕ ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΑ ΤΡΩΤΗ καθώς βγήκε με τον Κόρμπεν από το ξενοδοχείο και διέσχισαν την οδό Κομοντόρ. Ήταν μια αλλόκοτη αίσθηση. Κάθε πόρος του κορμιού της μυρμήγκιαζε από δυσφορία, κι έπιασε τον εαυτό της να εξετάζει καχύποπτα τα πρόσωπα στον πολυσύχναστο δρόμο, ερευνώντας το περιβάλλον για κρυμμένες απειλές, κοιτάζοντας με ανησυχία ακόμα και τους λίγους οδηγούς ταξί που περίμεναν.

Έμεινε κοντά στον Κόρμπεν καθώς εκείνος σταμάτησε πλάι στο παρκαρισμένο αυτοκίνητό του και έβγαλε ένα μικρό δερμάτινο σακούλι από το ντουλαπάκι. Κοιτάζοντάς τον παρατήρησε ότι και η δική του προσοχή ήταν έντονα εστιασμένη στους ανθρώπους και στις κινήσεις γύρω τους. Δεν ήξερε αν έπρεπε να παρηγορηθεί απ' αυτό ή να φοβηθεί ακόμα περισσότερο. Ενστικτωδώς, πήγε λίγο πιο κοντά του καθώς κατευθύνονταν ξανά προς τα πίσω, προς την είσοδο της πολυκατοικίας της Έβελιν.

Όταν η Έβελιν είχε έρθει στη Βηρυτό, η πόλη τίναζε ακόμα από πάνω της μετά από χρόνια τον κουρνιαχτό αυτού στο οποίο οι ντόπιοι αναφέρονταν στωικά ως «οι φασαρίες». Η κεντρική κυβέρνηση υπήρχε μόνο κατ' όνομα και βασικές ανέσεις όπως ηλεκτρικό και τηλέφωνο ήταν δύσκολο να αποκτηθούν. Το να κατοικεί κανείς απέναντι από το ξενοδοχείο Κομοντόρ ήταν ό,τι καλύτερο μπορούσε να του συμβεί. Η αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών του ξενοδοχείου

στους πελάτες του επεκτεινόταν επίσης στους γείτονες, που συνδέονταν με τα συστήματά του. Το πανεπιστήμιο κατάφερε να εξασφαλίσει στην Έβελιν ένα αξιοπρεπές διαμέρισμα στον τρίτο όροφο ενός γκρίζου κτιρίου ακριβώς απέναντι από το ξενοδοχείο, και από τότε είχε γίνει το σπίτι της. Μπορεί να μην είχε την καλύτερη θέα στην πόλη –ούτε στη θάλασσα με τα πύρινα ηλιοβασιλέματά της ούτε στη μεγαλειώδη οροσειρά στ' ανατολικά–, αλλά τουλάχιστον δε χρειάζοταν να στριμώχνεται δίπλα σε μια λάμπα γκαζιού για να διαβάσει όταν αυτά τα ηλιοβασιλέματα είχαν σβήσει πίσω από τον ορίζοντα. Επιπλέον οι μπάρμαν του ξενοδοχείου μπορούσαν να φτιάξουν ένα αρκετά αξιοπρεπές μαρτίνι και η λίστα των κρασιών ήταν ικανοποιητική και σε λογικές τιμές.

Η Μία είχε επισκεφτεί εκεί τη μητέρα της αρκετές φορές όλα αυτά τα χρόνια. Το διαμέρισμα αυτό είχε γίνει το σπίτι των διακοπών της μέχρι που πήγε στο κολέγιο. Είχε πάει εκεί μια δυο φορές από τότε που είχε αναλάβει τη θέση ερευνήτριας στη Βηρυτό, αλλά για κάποιο λόγο δεν το ένιωθε όπως παλιά. Ήξερε πως ούτε και τώρα θα ένιωθε το ίδιο.

Καθώς πλησίαζαν στο κτίριο, η Μία το έδειξε στον Κόρμπεν. Εκείνος έριξε μια ανέμελη ματιά πάνω κάτω στο δρόμο πριν την οδηγήσει στην είσοδο από γυαλί και σίδερο, που ήταν ανοιχτή, και στον προθάλαμο του ισογείου. Το κτίριο ήταν από τα χαρακτηριστικά της δεκαετίας του 1950, εξαώροφο, με ενιαία μπαλκόνια σε όλη του την πρόσοψη. Έδινε μια εντύπωση μοντερνισμού της σχολής Μπαουχάους – πράγμα που σήμαινε επίσης ότι δεν ήταν εξοπλισμένο με ηλεκτρονικούς βομβητές και άλλα συστήματα ασφάλειας που είναι συνήθη σε πιο πρόσφατες κατασκευές. Οι πόρτες της εισόδου κλειδώνονταν τη νύχτα, αλλά έμεναν ανοιχτές κατά τη διάρκεια της ημέρας. Ένας θυρωρός καθόταν συνήθως απέξω παίζοντας τάβλι ή καπνίζοντας το ναργιλέ του, ενώ, αναπόφευκτα, συζητούσε για πολιτική, αλλά εκείνη τη στιγμή δε βρισκόταν εκεί.

Μπήκαν στο ασανσέρ, ένα παλαιό μοντέλο με κλωβό από μεταλλικό πλέγμα που έτριζε και που έπρεπε να κλείσουν τις πόρτες με το χέρι για να κινηθεί ο θάλαμος, και ανέβηκαν στον τρίτο όροφο. Το κεφαλόσκαλο ήταν σκοτεινό, με ένα μοναδικό ψηλό παράθυρο που έβλεπε σε ένα εσωτερικό κλιμακοστάσιο, αλλά υπήρχε ένας ηλεκτρικός χρονοδιακόπτης φωτισμού και η Μία τον πάτησε. Υπήρχαν δύο διαμερίσματα σε κάθε όροφο και η Μία οδήγησε τον Κόρμπεν σ' αυτό που βρισκόταν στα αριστερά. Ο Κόρμπεν στάθηκε δίπλα στην πόρτα και εξέτασε την κλειδαριά για μια στιγμή. Κοίταξε προς την εξώπορτα του άλλου διαμερίσματος, απέναντι, και έγνεψε στη Μία να την πλησιάσει.

«Κάνε μου τη χάρη και στάσου εκεί πέρα, μπορείς;» Την τοποθέτησε με τρόπο που η πλάτη της να είναι γυρισμένη προς την πόρτα.

«Έτσι;»

«Τέλεια». Έστησε αφτί για ένα δευτερόλεπτο και ικανοποιημένος που δεν ακουγόταν κανείς από μέσα επέστρεψε στην πόρτα του διαμερίσματος της Έβελιν.

Η Μία δεν πολυκατάλαβε το αίτημά του. Τον παρακολούθησε καθώς εκείνος άνοιξε το δερμάτινο σακούλι, απ' όπου έβγαλε μερικά λεπτά εργαλεία. Έπειτα ο Κόρμπεν άρχισε να σκαλίζει ήρεμα την κλειδαριά της εξώπορτας.

Η Μία γύρισε το κεφάλι της επιφυλακτικά και πρόσεξε ότι την είχε τοποθετήσει έτσι ώστε το πίσω μέρος του κεφαλιού της να καλύπτει το ματάκι της πόρτας πίσω της. Έστρεψε πάλι το βλέμμα της στον Κόρμπεν, κοιτάζοντάς τον με περιέργεια και έκπληξη. «Νόμιζα πως είπες ότι είσαι οικονομικός σύμβουλος», ψιθύρισε τελικά.

Την κοίταξε λοξά και ανασήκωσε αδιάφορα τους ώμους του. «Αυτό γράφει η επαγγελματική μου κάρτα.»

«Μάλιστα. Και ποιου ακριβώς πτυχίου διοίκησης επιχειρήσεων αποτελεί μάθημα η διάρρηξη;»

Ο Κόρμπεν συγκεντρώθηκε μια τελευταία φορά στο εγχείρημά του και η κλειδαριά άνοιξε τη στιγμή ακριβώς που το φως της οροφής έσβησε. Στα χείλη του άστραψε ένα αχνό μειδίαμα αυταρέσκειας. «Ήταν μάθημα επιλογής».

Η Μία χαμογέλασε, λιγάκι πιο χαλαρωμένη. Κάθε ανακούφιση ήταν καλόδεχτη αυτή τη στιγμή. «Κι εγώ που νόμιζα ότι κανείς δε θυμάται ποτέ τίποτα απ' όσα σπουδασε στο κολέγιο».

«Απλώς πρέπει να επιλέξεις τα σωστά μαθήματα, αυτό είναι όλο».

Τον κοίταξε αβέβαια, έπειτα ήρθε η συνειδητοποίηση. «Είσαι της CIA, σωστά;»

Ο Κόρμπεν δε βιάστηκε ν' απαντήσει.

Η Μία τον μελέτησε σιωπηλή κι έπειτα πρόσθεσε σκυθρωπά: «Γιατί ξαφνικά αισθάνομαι ότι τα πράγματα έγιναν πολύ πιο σοβαρά;»

Η έκφρασή του σκοτείνιασε ανησυχητικά. «Ξέρεις ήδη ότι είναι σοβαρά». Οι λέξεις, και ο τρόπος που τις είπε, χαράχτηκαν στο μυαλό της. Εκείνος φάνηκε να διαισθάνεται τον τρόμο της, αφού πρόσθεσε καθησυχαστικά: «Είσαι σε καλά χέρια. Ας κάνουμε απλώς ένα βήμα τη φορά». Την κοίταξε περιμένοντας ένα νεύμα αποδοχής, το οποίο τελικά κατάφερε να του δώσει.

Ο Κόρμπεν άνοιξε την πόρτα αργά. Οδηγούσε σε ένα μικρό χολ, και πιο πέρα ήταν το καθιστικό. Έριξε μια ματιά στο εσωτερικό. Το διαμέρισμα δεν ήταν πολύ φωτεινό, εφόσον ο δρόμος ήταν στενός και η πολυκατοικία τριγυρισμένη από ψηλότερα κτίρια, και ήταν καταθλιπτικά ήσυχο.

Μπήκε και έγνεψε στη Μία να τον ακολουθήσει.

Το καθιστικό ήταν ευρύχωρο, με ένα παράθυρο και δύο συρόμενες μπαλκονόπορτες που έβγαζαν σε ένα μπαλκόνι που έβλεπε στο δρόμο. Ήταν όπως το θυμόταν πάντα η Μία, επιπλωμένο άνετα με βαθιούς καναπέδες και περσικά χαλιά. Περιείχε τα ετερό-

κλητα αντικείμενα μιας ζωής ταξιδιών και εξερευνήσεων: κορνιζαρισμένα χειρόγραφα και χαρακτικά στους τοίχους, κειμήλια και τεχνουργήματα σε μικρές βάσεις σκορπισμένα πάνω σε ράφια και μπουφέδες και παντού στοίβες βιβλία. Άφησε το βλέμμα της να πλανηθεί στο δωμάτιο, ρουφώντας την αφειδώλευτη ποικιλία του. Όλα εκεί μέσα μιλούσαν για τη γεμάτη ζωή της Έβελιν, για την αφοσίωσή της στο δρόμο που είχε επιλέξει. Απέπνεε αυτή τη ζεστή, ελαφρώς παλιομοδίτικη προστατευτική αίσθηση και ομολογούσε προσωπική ιστορία. Όλα αυτά έκαναν το τελευταίο σπίτι της Μία, το λιτό νοικιασμένο διαμέρισμά της στη Βοστόνη, να φαίνεται ψυχρό και άχαρο. Το τωρινό της κατάλυμα –το δωμάτιο στο Κομοντόρ– δεν ήταν καν άξιο αναφοράς.

Περιπλανήθηκε στο μεγάλο δωμάτιο μέσα σε μια θολούρα, ζαλισμένη από τις αναμνήσεις που κατέκλυζαν το μυαλό της. Σταμάτησε μπροστά στα κορνιζαρισμένα χειρόγραφα, υπακούοντας στην έλξη που ασκούσαν οι ασυνήθιστες απεικονίσεις του ανθρώπινου σώματος και οι έλικες των γραμμάτων που τις περιέβαλλαν, έπειτα είδε τον Κόρμπεν να προχωρεί πιο μέσα στο διαμέρισμα. Τον ακολούθησε και τον είδε να βγαίνει από την κρεβατοκάμαρα της μητέρας της και να κατευθύνεται πάλι προς το καθιστικό, προσπερνώντας τη Μία.

Η Μία δίστασε στην πόρτα κι έπειτα μπήκε στο υπνοδωμάτιο της μητέρας της. Το απογευματινό φως εισχωρούσε από τις δικτυωτές κουρτίνες πλημμυρίζοντας το δωμάτιο με μια ελκυστική απαλότητα. Είχε χρόνια να μπει εκεί μέσα. Μόλις μπήκε, μια χαρακτηριστική μυρωδιά γέμισε ορμητικά τα ρουθούνια της, ολοζώντανη και ζεστή. Ένιωσε σαν να ήταν ξανά δέκα ετών, να μπαίνει αλαφροπατώντας στο δωμάτιο αργά τη νύχτα, να τρυπώνει στο κρεβάτι της μητέρας της και να κουλουριάζεται πλάι της. Έκανε μερικά διστακτικά βήματα προς την τουαλέτα της. Φωτογραφίες της Μία σε όλες τις ηλικίες ήταν κολλημένες παντού ολόγυρα στον καθρέφτη. Το βλέμ-

μα της στάθηκε σε μία από αυτές, που την έδειχνε νεαρή έφηβη μαζί με την Έβελιν, χαμογελαστή ανάμεσα στα ερείπια του Μπααλμπέκ. Τη θυμόταν καλά εκείνη την ημέρα. Ένιωσε την παρόρμηση να πάρει μαζί της τη φωτογραφία, αλλά αισθάνθηκε άσχημα στη σκέψη και την άφησε εκεί.

Την κυρίευσε μια ξαφνική θλίψη για το ότι ήταν απρόσκλητη επισκέπτρια στο άδυτο της μητέρας της και ένας σπασμός ανησυχίας τη συντάραξε. Με βαριά καρδιά, βγήκε από το δωμάτιο και κατευθύνθηκε πάλι προς το καθιστικό. Ο Κόρμπεν ήταν εκεί και ερευνούσε τα ράφια της Έβελιν. Τυλίγοντας τα χέρια της γύρω της για παρηγοριά, η Μία πλησίασε στο παράθυρο στην πλαϊνή πλευρά του μπαλκονιού και κοίταξε κάτω, τον πολύβουνο δρόμο, παρακολουθώντας τους ανθρώπους να περνούν, ευχόμενη να εμφανιστεί πάλι η Έβελιν ανάμεσά τους σώα και αβλαβής.

Αυτό που εμφανίστηκε, αντίθετα, ήταν μια μπλε μαρίν Μερσεντές σεντάν της σειράς E, που προσπέρασε την πολυκατοικία και σταμάτησε λίγο πιο πέρα από το ξενοδοχείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

Ο ΚΟΡΜΠΕΝ ΕΞΕΤΑΣΕ ΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΜΕ ΕΜΠΕΙΡΟ ΜΑΤΙ και εκτίμησε ότι θα ήταν απαραίτητη άλλη μία επίσκεψη –μεγαλύτερης διάρκειας και πιο σχολαστική– μόλις θα τακτοποιούσε τη Μία σε ασφαλές μέρος.

Θα χρειαζόταν επίσης να ερευνήσει το γραφείο της Έβελιν στην πανεπιστημιούπολη το συντομότερο δυνατό. Οι αξιωματικοί της τοπικής αστυνομίας θα ερευνούσαν σύντομα και τα δύο μέρη, ωστόσο εδώ δεν κινητοποιούνταν τόσο γρήγορα όσο στην πατρίδα του, πράγμα που, εν προκειμένω, τον βόλευε τέλεια. Είχε ένα παράθυρο, μια ευκαιρία, και ήξερε ότι έπρεπε να το εκμεταλλευτεί.

Όλα είχαν συμβεί αναπάντεχα, ωστόσο η ειρωνεία ήταν ότι θα μπορούσε να του έχει ξεφύγει εντελώς. Κανονικά δε θα είχε ασχοληθεί με μια υπόθεση σαν την απαγωγή της Έβελιν, τουλάχιστον από τη στιγμή που θα είχε σιγουρευτεί ότι δεν υπήρχε κάποια πολιτική πλευρά στο όλο θέμα, πράγμα που του ήταν σαφές από την αρχή. Το γεγονός ότι βρισκόταν τώρα εδώ, στο διαμέρισμά της, οφειλόταν σε κάτι εντελώς διαφορετικό. Είχε τοποθετήσει τον εαυτό του, εντός της πρεσβείας και μεταξύ των συναδέλφων του στη CIA, στο πόστο του ειδικού για το Ιράκ. Έτσι, οτιδήποτε σχετιζόταν με αυτή τη χώρα κατέληγε αναπόφευκτα στο γραφείο του. Είχε φροντίσει να το μάθουν όλοι εκεί. Κι αυτός ήταν ο λόγος που ο Μπάουμχοφ –με ιπποτικό τρόπο, αρχικά– του είχε μιλήσει για την

απαγωγή της Έβελιν το ίδιο πρωί και του είχε δείξει τις πολαρόιντ.

Το ίχνος που είχε ξεκινήσει με την ανακάλυψη εκείνου του υπόγειου εργαστηρίου στο Ιράκ είχε «κρυώσει» για περισσότερα από τρία χρόνια. Ο Κόρμπεν είχε αλλάξει χώρες και είχε εργαστεί σε διάφορες άλλες αποστολές από τότε, αλλά είχε τα μάτια του ανοιχτά σε σχέση με αυτό το ζήτημα που όλο του ξέφευγε, ελπίζοντας πως αν εμφανιζόταν κάποιο στοιχείο, κάποιο ίχνος, δε θα το έχανε. Και τώρα η προσήλωση και η αφοσίωσή του είχαν ανταμειφθεί. Με λίγη τύχη, ίσως –ίσως – το ίχνος να «ζεσταίνόταν» ξανά.

Η ζωή διέγραφε μικρούς κύκλους. Είχε ζήσει αρκετά χρόνια για να ξέρει πόσο αληθινό ήταν αυτό.

Είδε τη Μία να στέκεται δίπλα στο παράθυρο και κατευθύνθηκε προς το δρύινο γραφείο στην άλλη γωνία του δωματίου. Πάνω εκεί υπήρχαν στοίβες φακέλων, βιβλίων και υλικού μαθημάτων. Ο Κόρμπεν ενδιαφέρθηκε περισσότερο για το φορητό υπολογιστή, που ήταν ακουμπισμένος στη μια πλευρά του γραφείου. Καθώς τον έβγαζε από τη μπρίζα, πρόσεξε τη χοντρή ταλαιπωρημένη προσωπική ατζέντα της Έβελιν. Ήταν ανοιγμένη στις δύο σελίδες που αντιστοιχούσαν σ' εκείνη την εβδομάδα. Μια ελαφρώς φθαρμένη επαγγελματική κάρτα ήταν αφημένη πάνω στις σελίδες. Την πήρε στα χέρια του. Ήταν η κάρτα κάποιου αρχαιολόγου από το Ρούτ Άιλαντ. Τη χρησιμοποίησε σαν σελιδοδείκτη, για να επισημάνει τη σελίδα στην οποία ήταν ανοιχτή η ατζέντα. Έκλεισε την ατζέντα και την έβαλε πάνω στο φορητό υπολογιστή. Ήθελε να την ερευνήσει κι αυτή.

Πρόσεξε ένα ντοσιέ με λάστιχα κάτω από την ατζέντα. Κάτι στο ντοσιέ αιχμαλώτισε την προσοχή του. Το σήκωσε.

Η θέση του πάνω στο γραφείο υποδήλωνε ότι η Έβελιν το ξεφύλλιζε πριν φύγει από το διαμέρισμά της το προηγούμενο βράδυ. Η πρώτη εικόνα, η ξυλογραφία ενός ουροβόρου που τον λοξοκοίταξε όταν άνοιξε το ντοσιέ, έσπειλε ένα ορμητικό κύμα αδρεναλίνης στις φλέβες του.

Το ίχνος είχε ξαφνικά «ζεσταθεί» σημαντικά. Κι εκείνη ακριβώς

τη στιγμή ένα ξαφνικό ξέσπασμα της Μία έσβησε την εξαψή του με συγνή αποτελεσματικότητα.

«Αυτοί είναι», είπε βιαστικά η Μία γυρνώντας προς τον Κόρμπεν με μάτια πλημμυρισμένα από φόβο. «Είναι εδώ».

Ο Κόρμπεν έσπευσε στο παράθυρο και κοίταξε εξω. Η Μία τού έδειχνε τρεις άντρες που προχωρούσαν στο πεζοδρόμιο προς την είσοδο του ξενοδοχείου. Το αίμα είχε στραγγίζει από το πρόσωπό της.

«Έρχονται κιόλας για μένα!» αναφώνησε.

«Είναι οι τύποι που είδες χθες το βράδυ;»

Η Μία έγνεψε καταφατικά. «Εκείνος στη μέση είναι ο γλοιόδης τύπος που ήταν στο μπαρ του ξενοδοχείου. Νομίζω ότι ο άλλος στ' αριστερά του ήταν μαζί του όταν καταδίωκαν τη μητέρα μου στο κέντρο της πόλης. Για τον τελευταίο δεν είμαι σίγουρη».

Ο Κόρμπεν αποτίμησε τους τρεις άντρες. Το εκπαιδευμένο μάτι του συνέλαβε αδιόρατες ενδείξεις στη γλώσσα του σώματός τους που μαρτυρούσαν πως ο μεσαίος, εκείνος με τα κατάμαυρα μαλλιά, ήταν ο αρχηγός της σπείρας. Προχωρούσαν αβίαστα στο στενό πεζοδρόμιο ο ένας μετά τον άλλο, ρίχνοντας διακριτικές ματιές στο δρόμο, σε πλήρη εγρήγορση για το τι συμβαίνει γύρω τους. Σάρωσε με το βλέμμα του τα σώματά τους για ενδείξεις όπλων και ακόμα και από το παράθυρο του τρίτου ορόφου το έμπειρο μάτι του διέκρινε ένα εξόγκωμα μέσα από το σακάκι του αρχηγού.

Η Μία είχε κολλήσει τα μάτια της πάνω τους. «Δηλαδή θα μπουν έτσι απλά στο ξενοδοχείο και θα ψάξουν να με βρουν; Μπορούν να το κάνουν αυτό; Μέρα μεσημέρι;»

«Μπορούν, αν έχουν ταυτότητες των Υπηρεσιών Εσωτερικής Ασφάλειας – που μπορεί κάλλιστα να έχουν. Σε κάθε πολιτοφυλακή δόθηκε ένα μερτικό πρακτόρων. Θα μπορούσαν να συνδέονται με οποιαδήποτε από αυτές». Ένα πιο ανησυχητικό σενάριο εξελισσόταν στο μυαλό του καθώς έβγαλε το κινητό του και πίεσε ένα νούμερο για ταχεία κλήση ενός αριθμού.

Είχε καμιά δεκαπενταριά τοπικούς συνδέσμους –έναν ενδεικτικό κατάλογο πρώην πολιτοφυλάκων κυρίως, που είχαν τους δικούς τους «κύκλους εμπιστοσύνης», καθώς και ορισμένων αξιωματικών της λιβανέζικης στρατιωτικής αντικατασκοπίας, παρελθούσας και παρούσας–, ανθρώπους στους οποίους μπορούσε να τηλεφωνήσει για να δώσουν ένα χέρι, αν και όταν το χρειαζόταν. Κάθε σύνδεσμος είχε τη δική του σφαίρα επιρροής και ήταν χρήσιμος σε συγκεκριμένη περιοχή.

Μετά από δύο κουδουνίσματα απάντησε μια αντρική φωνή.

«Ο Κόρμπεν είμαι», πληροφόρησε ανέκφραστα στο τηλέφωνο. «Χρειάζομαι ενισχύσεις στο Κομοντόρ. Έχω τρεις άντρες που πλησιάζουν, ίσως περισσότερους. Είναι οπλισμένοι». Κοίταξε έξω κι έπειτα πρόσθεσε: «Περίμενε».

Ο Κόρμπεν και η Μία στάθηκαν εκεί μαζί σιωπηλοί, παρακολουθώντας τους φονιάδες να πλησιάζουν στο ξενοδοχείο. Οι μύες του Κόρμπεν τεντώθηκαν. Η στιγμή της αλήθειας απείχε ελάχιστα δευτερόλεπτα.

Κάτω, οι τρεις άντρες έφτασαν στην είσοδο του ξενοδοχείου.

Δεν μπήκαν μέσα. Ούτε καν το κοίταξαν.

Απλώς συνέχισαν να βαδίζουν, προσπέρασαν ένα δυο παρκαρισμένα αυτοκίνητα, προσπέρασαν το Γκραν Τσερόκι του Κόρμπεν και διέσχισαν το δρόμο.

Το εναλλακτικό του σενάριο ήταν ακριβέστατο.

Κατευθύνονταν ίσια προς αυτούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

Η μία παρακολούθουσε τούς φονιάδες να διασχίζουν το δρόμο και με έναν τρόμο που της έφερε ίλιγγο συνειδητοποίησε ότι έρχονταν στην πολυκατοικία της Έβελιν. Σύγκορμος πανικός την κυρίευσε καθώς τους είδε να χάνονται από το οπικό της πεδίο, κρυμμένοι από την προεξοχή του μπαλκονιού. Στράφηκε στον Κόρμπεν.

«Πώς ήξεραν ότι είμαστε εδώ;» ρώτησε.

«Δε νομίζω ότι ήρθαν για σένα. Είναι πολύ νωρίς για κάτι τέτοιο. Έρχονται για να ερευνήσουν το διαμέρισμα». Μίλησε πάλι στο τηλέφωνο. «Πρέπει να στείλεις κάποιον εδώ γρήγορα. Είμαστε στην πολυκατοικία ακριβώς απέναντι από το ξενοδοχείο. Τρίτος όροφος. Στο σπίτι της Έβελιν Μπίσοπ. Βιάσου, μπαίνουν μέσα αυτή τη στιγμή», φώναξε επιτακτικά στο τηλέφωνο και το έκλεισε. Στερέωσε το ντοσιέ της Έβελιν κάτω από τη ζώνη του στο μέρος της πλάτης και άδραξε τη Μία από το μπράτσο. «Έλα», της είπε και την οδήγησε στην εξώπορτα.

Βγήκαν βιαστικά στο κεφαλόσκαλο και βρέθηκαν πρόσωπο με πρόσωπο με μια γυναίκα που έβγαινε από το γειτονικό διαμέρισμα. Η γυναίκα τρόμαξε στη θέα δύο αγνώστων που έβγαιναν τρέχοντας από το διαμέρισμα της Έβελιν. Κοντοστάθηκε κι άρχισε να λέει κάτι στα αραβικά, αλλά ο Κόρμπεν τη διέκοψε απότομα. «Ξαναμπείτε μέσα, κλείδωστε την πόρτα και απομακρυνθείτε από αυτή. Καταλάβατε;»

Η γυναίκα κοίταζε μια τη Μία και μια τον Κόρμπεν με έκφραση ανήσυχη και μπερδεμένη.

«Κάντε το τώρα», την πρόσταξε ξανά ο Κόρμπεν κάνοντας ένα βήμα προς τα εμπρός και ωθώντας τη να ξαναμπεί στο διαμέρισμά της.

Εκείνη κατένευσε βιαστικά και έσπευσε στο διαμέρισμα, κλειδώνοντας την πόρτα, όπως της είχε πει ο Κόρμπεν.

Το φωτάκι «κατειλημμένο» του ασανσέρ έγινε κίτρινο, ακούστηκε ένα δυνατό κλίκ και ο βόμβος του μοτέρ που έμπαινε σε λειτουργία. Ο θάλαμος άρχισε να κατεβαίνει από τον τελευταίο όροφο στο ισόγειο. Οι φονιάδες θα έφταναν σύντομα.

Ο Κόρμπεν πήγε στη σκάλα, που βρισκόταν δίπλα στο φρέαρ του ανελκυστήρα, και έστησε αφτί για μια σπιγμή. Έκανε ένα βήμα πίσω, κοίταξε ψηλά, προς τα σκαλοπάτια, κι έκανε ένα μορφασμό. Δεν του άρεσε αυτή η εναλλακτική επιλογή. Η πόρτα της ταράτσας θα ήταν κλειδωμένη. Μπορεί να εμπλέκονταν γείτονες. Πάρα πολλές άγνωστες παράμετροι.

«Τι;» ρώτησε η Μία. «Τι κάνουμε;»

«Μέσα». Την ξανάβαλε βιαστικά στο διαμέρισμα της Έβελιν.

Ο Κόρμπεν έκλεισε προσεκτικά την πόρτα και γύρισε την κλειδαριά ασφαλείας. Είδε ότι η Έβελιν είχε και αλυσίδα ασφαλείας και έκανε να τη βάλει, αλλά μετά το ξανασκέφτηκε και την άφησε. Ήξερε ότι αυτό θα πρόδιδε ότι κάποιος ήταν στο διαμέρισμα, κι αυτό ήταν το τελευταίο πράγμα που ήθελε.

Ήξερε επίσης ότι είχε ελάχιστα δευτερόλεπτα στη διάθεσή του για να σκεφτεί κάποιο σχέδιο.

Συγκεντρώθηκε και έριξε μια ματιά στις μεγάλες συρόμενες μπαλκονόπορτες, έπειτα στο παράθυρο, πήρε την απόφασή του και στράφηκε στη Μία. «Κλείσε τις κουρτίνες. Όσο πιο καλά μπορείς. Δε θέλω να μπαίνει καθόλου φως. Κλείσε και τις πόρτες της κρεβατοκάμαρας.»

Η Μία έκανε αυτό που της ζήτησε, βυθίζοντας το κάθιστικό σε αποπνικτικό σκοτάδι, ενώ ο Κόρμπεν είχε αρπάξει έγα κάλυμμα α-

πό το μπράτσο του καναπέ, είχε τυλίξει το χέρι του με το ύφασμα και έσπαγε μία μία τις λάμπες των πορτατίφ και του πολυελαίου του δωματίου, συνθλίβοντάς τες μέσα στην παλάμη του με ψυχρή επιδειξιότητα. Έκανε το ίδιο με τη λάμπα του χολ της εισόδου.

Η Μία έκλεισε την πόρτα της κρεβατοκάμαρας και αναζήτησε τον Κόρμπεν. Τον βρήκε στην κουζίνα, να ψάχνει τα συρτάρια. Πήρε ένα δυο κουζινομάχαιρα και εξέτασε τις λεπίδες τους. Διάλεξε εκείνο που του φάνηκε το πιο γερό και το έβαλε στη ζώνη του, στο πλάι.

Η Μία τον παρακολούθουσε αποσβολωμένη. «Πες μου σε παρακαλώ ότι έχεις ένα όπλο χωμένο σε μια θήκη στον αστράγαλό σου ή κάπου, τέλος πάντων», του είπε μισοαστεία, μισοσοθαρά.

«Τα έχω στο αυτοκίνητο», αποκρίθηκε ο Κόρμπεν βλοσυρά. Επειδή ήταν Αμερικανός, τον αντιμετώπιζαν με μια καχυποψία που τελευταία είχε ενταθεί κατακόρυφα σ' αυτή την πόλη όπου επικρατούσε υπερένταση, και το «οικονομικό σύμβουλος» κόντευε να γίνει συνώνυμο του «πολιτιστικός ακόλουθος» ως κωδική ονομασία του πράκτορα της CIA. Ένα προδοτικό εξόγκωμα από περίστροφο –που οι κάτοικοι αυτής της πόλης ήταν πολύ πιο πιθανό να διακρίνουν απ' ότι οι πολίτες, ας πούμε, του Κορλεόνε– προκαλούσε σίγουρα τη μοίρα. Αυτός ήταν ο λόγος που άφηνε το Γκλοκ και το Ρούγκερ σε ένα κλειδωμένο ντουλαπάκι στο Τζιπ, εκτός κι αν η κατάσταση έδειχνε να απαιτεί το ένα από τα δύο ή καὶ τα δύο. Αυτή η κατάσταση δεν είχε δείξει ότι μπορεί να ήταν αυτού του είδους.

Στερνή μου γνώση...

Ο Κόρμπεν σάρωσε με το βλέμμα του την κουζίνα. Βρισκόταν σε ένα σημείο του σπιτιού απομακρυσμένο από το καθιστικό και η τζαμόπορτα έβγαζε σ' ένα μικρό μπαλκόνι. Ένα ψηλό μη εντοιχισμένο ψυγείο, ένα από τα παλαιότερα, βαρύτερα μοντέλα, ήταν δίπλα στην πόρτα, ενώ ντουλάπια από φορμάικα καταλάμβαναν τον έναν τοίχο σε όλο του το μήκος. Πλησίασε στην τζαμόπορτα και κοίταξε έξω. Παρατήρησε ότι η μπαλκονόπορτα δεν είχε κουρτίνες, ούτε πα-

ντζούρια. Γεγονός που δεν είχε καμιά σημασία. Είχε ήδη αποφασίσει ότι θα ήταν το κατάλληλο σημείο για την υποχώρησή τους. Τράβηξε το ντοσιέ της Έβελιν από μέσα από το σακάκι του και το έδωσε στη Μία. Εκείνη το κοίταξε με περιέργεια και απηύθυνε στον Κόρμπεν ένα ερωτηματικό βλέμμα.

«Μείνε εδώ και πρόσεχε το αυτό. Το χρειάζομαι», της είπε. «Κλείσε την πόρτα και μην την ανοίξεις μέχρι να γυρίσω». Έκανε να βγει από την κουζίνα, κοντοστάθηκε και έδειξε την μπαλκονόπορτα. «Και να έχεις αυτή την πόρτα ανοιχτή».

Η Μία έκανε να διαμαρτυρηθεί, αλλά οι λέξεις στέγνωσαν στο σόμα της.

Ο Κόρμπεν είδε πόσο ταραγμένη ήταν και σταμάτησε. «Θα τα καταφέρουμε», πρόσθεσε με σταθερή φωνή, με μάτια σκληρά, γεμάτα βεβαιότητα. Η Μία κατάφερε να κατανεύσει διστακτικά, σχεδόν ανεπαίσθητα, κι εκείνος όρμησε έξω από το δωμάτιο.

Η Μία έκλεισε την πόρτα. Η καρδιά της πήγαινε να σπάσει. Γύρισε και κοίταξε το δωμάτιο, το μπαλκόνι έξω, κατόπιν το βλέμμα της έπεσε στο ντοσιέ που κρατούσε στα χέρια της.

Το κοίταξε για μια στιγμή με νευρική περιέργεια και μετά το άνοιξε.

Βγαίνοντας από την κουζίνα, ο Κόρμπεν προχώρησε μέσα στο σκοτάδι και πήγε στην εξώπορτα. Κοίταξε από το ματάκι τη στιγμή ακριβώς που ο ανελκυστήρας σταματούσε στον όροφο και ο μηχανισμός που ασφάλιζε την πόρτα απενεργοποιούνταν με έναν ανεπαίσθητο κρότο. Ήξερε ότι δεν υπήρχε κίνδυνος να αντιληφθούν κίνηση πίσω από το ματάκι ή κάτω από την πόρτα, αφού το καθιστικό ήταν σκοτεινό.

Άκουσε την πόρτα του μεταλλικού κλωβού να ανοίγει τρίζοντας και δύο από τους άντρες που είχε δει στο δρόμο βγήκαν έξω. Κατάλαβε ότι ο τρίτος άντρας είχε μείνει κάτω, σε επιφυλακή. Οι τύποι ήταν επαγγελματίες. Ήξεραν τι έκαναν. Η σκέψη αυτή μεγάλωσε την υπερέντασή του.

Τους παρατηρούσε, και είδε το βλογιοκομμένο άντρα που η Μία είχε δει στο μπαρ να πατάει το διακόπτη του φωτός και να κοιτάζει γύρω του στο πλατύσκαλο.

Ικανοποιημένοι που δε θα τους διέκοπτε κανείς, στράφηκαν προς την πόρτα του διαμερίσματος της Έβελιν. Ο Κόρμπεν ανοιγόκλεισε τα δάχτυλά του και ένιωσε τους μυς του να σκληραίνουν καθώς ο κάθε φονιάς έβγαζε ένα αυτόματο των 9 χιλιοστών, βίδωνε το σιγαστήρα και γέμιζε το όπλο. Ο βλογιοκομμένος έγνεψε στο τσιράκι του να προχωρήσει πρώτος.

Ο Κόρμπεν πήρε βαθιά αναπνοή και υποχώρησε στο πλάι της πόρτας. Θο ήταν κρυμμένος πίσω της όταν θα την άνοιγαν. Κόλλησε στον τοίχο. Ανοιγόκλεισε τα μάτια του μία φορά, για να προσαρμοστεί η όρασή του στο σκοτάδι που τον περιέβαλλε.

Η πόρτα έτριξε ελαφρά καθώς την έσπρωξαν δοκιμαστικά. Δεν ακούστηκε ήχος κλειδιών στην κλειδαριά. Προφονώς οι φονιάδες δεν είχαν τα κλειδιά. Ο Κόρμπεν έσφιξε τα δόντια του και περίμενε. Ένα δευτερόλεπτο αργότερα πέντ' έξι διαδοχικοί ήχοι σαν βήξιμο από ένα αυτόματο με σιγαστήρα ακολουθήθηκαν από τους κρότους των σφαιρών που διαπέρασαν το ξύλο της πόρτας και αφάνισαν την κλειδαριά. Ο Κόρμπεν σήκωσε το χέρι του για να προφύλαξει το πρόσωπό του από τις σκλήθρες ξύλου και τα θραύσματα ατοσαλιού που εξοστρακίζονταν προς κάθε κατεύθυνση του μικρού χολ. Μια αμυδρή οσμή καψαλισμένου ξύλου και μπαρούτιού έφτασε στη μύτη του.

Στάθηκε ακίνητος καθώς η πόρτα άνοιξε τρίζοντας προς τη μεριά του, και παρακολούθησε με τεταμένη προσοχή. Εμφανίστηκε πρώτα ένας σιγαστήρας, κατόπιν ολόκληρο το όπλο και τελικά το μπράτσο του φονιά που το κρατούσε.

Ο Κόρμπεν όρμησε και ξαφνικά όλα μπήκαν σε γρήγορη κίνηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

ΜΕ ΤΡΟΜΕΡΗ ΣΒΕΛΤΑΔΑ, Ο ΚΟΡΜΠΕΝ ΧΙΜΗΞΕ ΣΤΟΝ ΑΝΤΡΑ και τον άρπαξε από τον καρπό, τραβώντας τον μέσα στο χολ, ενώ ταυτόχρονα έσπρωχνε την πόρτα με την πλάτη του και την έκλεινε.

Εκτέλεσε μια περιστροφή γύρω από τον εαυτό του και χρησιμοποίησε τη φόρα του άλλου άντρα για να τον στρέψει απότομα και να τον κοπανήσει πάνω στην πόρτα, μπλοκάροντάς τη μ' αυτό τον τρόπο. Μια μανιασμένη ριπή προκλήθηκε από το όπλο με το σιγαστήρα, φωτίζοντας με τη λάμψη της το συσπασμένο πρόσωπο του εισβολέα, καταματωμένο από την πρόσκρουση πάνω στην πόρτα. Ο Κόρμπεν ήξερε ότι δεν είχε στη διάθεσή του περισσότερα από ένα δυο δευτερόλεπτα πριν αντιδράσει ο βλογιοκομένος απέξω και προσπαθήσει να εισβάλει. Με το ένα του χέρι έσφιξε τον καρπό του φονιά, ακινητοποιώντας το όπλο πάνω στην πόρτα, και με το άλλο του χέρι κατάφερε μια συντριπτική γροθιά στη μέση του άλλου, χτυπώντας τον στο νεφρό.

Ο άντρας βόγκηξε βαριά, του κόπηκε η ανάσα από το χτύπημα. Το χέρι του άφησε το όπλο, που έπεσε κροτώντας στο πάτωμα. Ο Κόρμπεν ένιωσε τους μυς του άντρα να χαλαρώνουν και άδραξε την ευκαιρία. Παραμέρισε από την πόρτα προς την άλλη μεριά, ενώ έσυρε το φονιά μπροστά στην πόρτα τη στιγμή ακριβώς που μερικοί πυροβολισμοί διαπέρασαν το ξύλο κι έκαναν κόσκινο τον εισβολέα. Κράτησε το φονιά από το μπράτσο και ένιωσε το σώμα του να τρε-

μουλιάζει και να σπαρταράει καθώς οι σφαίρες τον ρήμαζαν. Τον άφησε. Ο άντρας κατέρρευσε στο πάτωμα μ' ένα βαρύ γδούπο κι έμεινε εκεί ακίνητος, βγάζοντας ένα ασθματικό γουργουρητό, μπλοκάροντας την πόρτα.

Ο Κόρμπεν κράτησε την ανάσα του και παραμόνεψε πίσω από την πόρτα, στήνοντας αφτί στη θανάσιμη σιωπή.

Ο άντρας απέξω φώναξε: «Φαουάζ;»

«Είναι νεκρός, κάθαρμα», φώναξε ο Κόρμπεν, «κι εσύ είσαι ο επόμενος. Έχω το όπλο του».

Πράγμα που δεν ήταν ακριβώς αλήθεια. Όχι ακόμα, τουλάχιστον.

Ο Κόρμπεν συνοφρυώθηκε και περίμενε γεμάτος ένταση μια απάντηση, αλλά δεν ακούστηκε τίποτα. Λεπτές δέσμες φωτός ξεχύνονταν από το πλατύσκαλο μέσα από τις τρύπες που είχαν ανοίξει οι σφαίρες, ρίχνοντας ένα απαλό, αιθέριο φως στο χολ και το πτώμα. Ο Κόρμπεν κοίταξε γύρω του ψάχνοντας να βρει το όπλο, ενώ το μυαλό του εξέταζε τις εναλλακτικές του επιλογές. Καμιά απ' αυτές δεν ήταν ιδιαίτερα ελπιδοφόρα. Ξαφνικά το φως του διαδρόμου έσβησε. Ο φονιάς έξω δεν το ξανάναψε. Αντί γ' αυτό, ο Κόρμπεν τον άκουσε να φωνάζει ένα άλλο όνομα, «Ουασίμ», έπειτα να πετάει μια κοφτή εντολή που αντήχησε απόκοσμα στη σκάλα. Ο βλογιοκομένος ένοπλος άντρας στο κεφαλόσκαλο έλεγε πιθανώς στον τρίτο συνεργό του να ανεβεί και να μπει στη μάχη.

Όσο πιο πολλοί τόσο πιο καλά.

Τόσο λιγότερο καλά.

Ο Κόρμπεν ερεύνησε με αγωνία το σκοτάδι για να εντοπίσει το όπλο του νεκρού. Στην αρχή δεν το έβρισκε, έπειτα το είδε στην άλλη άκρη του χολ, ακριβώς απέναντι από την πόρτα και από οποιονδήποτε θα έμπαινε μέσα. Θα ήταν επικίνδυνο να το πάρει. Θα ήταν εντελώς εκτεθειμένος αν το επιχειρούσε.

Ενώ προβληματιζόταν αν έπρεπε να πάρει το όπλο, άκουσε βια-

σπικά βήματα να ανεβαίνουν τις σκάλες και ήξερε ότι μέσα σε δευτερόλεπτα θα ερχόταν πάλι αντιμέτωπος με το πλεονέκτημα των δύο εναντίον ενός που είχαν οι φονιάδες – με τους δύο να είναι οπλισμένοι με αυτόματα όπλα αντιμέτωποι με το δικό του πενιχρό κουζινομάχαιρο. Κατάλαβε ότι έπρεπε να κάνει την κίνηση. Τινάχτηκε από τον τοίχο και βούτηξε προς το όπλο τη στιγμή ακριβώς που ο φονιάς έξω έριχνε μια κλοτσιά στην πόρτα. Το σώμα του νεκρού την μπλοκάριζε. Ο βλογιοκομμένος έξω ώθησε την πόρτα, σπρώχνοντας το πτώμα του συνεργού του πιο μέσα στο χολ, ενώ έσκυψε στο άνοιγμα και εξαπέλυσε ένα μπαράζ πυροβολισμών που έσκασαν γύρω από τον Κόρμπεν. Το χέρι του Κόρμπεν άγγιξε το πεσμένο όπλο τη στιγμή που ένας καταιγισμός σφαιρών που αναπηδούσαν στο πάτωμα ακούστηκε δίπλα του. Κατάφερε ν' αρπάξει το όπλο και έφυγε αμέσως από το χολ, καθώς κι άλλοι πυροβολισμοί έπεφταν βροχή στην κάσα της πόρτας λίγα εκατοστά μακριά του.

Διέσχισε τρέχοντας το σκοτεινό καθιστικό και καλύφθηκε πίσω από το γραφείο της Έβελιν ενώ οι σφαίρες μπήγονταν στο δρύινο έπιπλο. Βγήκε από την κάλυψή του όσο χρειαζόταν για να εξαπολύσει ένα σύντομο καταιγισμό πυρών, αναγκάζοντας το φονιά να καταφύγει πίσω από την πόρτα της εισόδου. Δεν απείχαν πάνω από πέντε μέτρα. Το καθιστικό ήταν βυθισμένο στο σκοτάδι, δυσκολεύοντας και τους δύο να σκοπεύσουν καθαρά ο ένας τον άλλο. Ο Κόρμπεν, τουλάχιστον, είχε το πλεονέκτημα ότι γνώριζε τη διαρρύθμιση του διαμερίσματος. Αυτό θα του εξασφάλιζε μερικά επιπλέον δευτερόλεπτα, που του ήταν αναγκαία αν ήθελε να πάει κοντά στη Μία.

Έριξε μια κλεφτή ματιά στο όπλο που είχε πάρει. Ακόμα και στο ελάχιστο φως που έμπαινε από τις άκριες της κουρτίνας, ήταν βέβαιος ότι επρόκειτο για ένα Σιγκ-Σάουερ, και πιο συγκεκριμένα για ένα P226. Δε θα έλεγε κανείς ότι είχε τον πιο κομψό σχεδιασμό, αλλά ήταν ένα εξαιρετικά ακριβές και αξιόπιστο πιστόλι. Ο Κόρμπεν

αποτίμησε την επιλογή των óπλων. Δεν ήταν τα συνηθισμένα πιστόλια Μακάροβ, που αγόραζες δέκα με μια δεκάρα. Αυτοί οι τύποι –και όποιος τους είχε στείλει– είχαν πρόσβαση σε σοβαρό οπλισμό και χρήματα για να τον πληρώσουν. Έκανε ένα γρήγορο νοερό υπολογισμό των βολών που του είχαν απομείνει. Δεδομένου ότι ο διπλός γεμιστήρας του Σιγκ-Σάουερ έπαιρνε δεκαπέντε φυσίγγια, συνένα στη θαλάμη αν κάποιος ήταν πραγματικά αποφασισμένος να εκμεταλλευτεί στο έπακρο τις δυνατότητές του, και υποθέτοντας ότι ο γεμιστήρας ήταν γεμάτος πριν πυροβολήσει ο νεκρός την πόρτα, πράγμα που ήταν μια αρκετά ασφαλής υπόθεση, ο Κόρμπεν υπολόγισε πως ίσως να του είχαν απομείνει περίπου έξι φυσίγγια.

Στην καλύτερη περίπτωση.

Άκουσε μερικά κλικ – ο φονιάς δοκίμαζε τους διακόπτες, αλλά μάταια. Η πόρτα άνοιξε μ' έναν ήχο σαν ξύσιμο και ακούστηκαν κι άλλα βήματα μέσα στο διαμέρισμα. Είχε έρθει και ο τρίτος φονιάς. Ο Κόρμπεν άκουσε μια σύντομη εξημμένη συζήτηση ανάμεσα στους δύο άντρες –ανταλλαγή πληροφοριών και σχεδιασμός της επόμενής τους κίνησης, αναμφίβολα– και αποφάσισε να εκμεταλλευτεί αυτό το στιγμιαίο περισπασμό τους. Προσέχοντας να μη σπαταλήσει πολύτιμες σφαίρες, εξαπέλυσε ένα δυο πυροβολισμούς και βγήκε σαν σίφουνας από πίσω από το γραφείο, διέσχισε τρέχοντας το σκοτεινό καθιστικό και κατέληξε πίσω από το μεγάλο καναπέ, που κάλυπτε την πρόσβαση στο μπαλκόνι. Μερικοί υπόκωφοι πυροβολισμοί συνέτριψαν το τραπεζάκι στα δεξιά του, θρυμματίζοντας δύο κορνίζες με φωτογραφίες που ήταν πάνω εκεί. Δεν απάντησε στα πυρά. Αντίθετα, περίμενε τεντώνοντας τ' αφτιά του για ν' ακούσει αν κάποιος από τους φονιάδες θα έμπαινε στην περιοχή της εμβέλειάς του. Όμως ήταν εξαιρετικά πεπειραμένοι για να κάνουν κάτι τέτοιο και παρέμειναν κρυμμένοι πίσω από τον τοίχο της εισόδου. Άκουσε τον έναν από αυτούς να ξαναγεμίζει το óπλο του. Απότος, προχώρησε πόντο πόντο μέχρι που βρέθηκε απέναντι από το μικρό διά-

δρομο που οδηγούσε στην κουζίνα. Κι άλλοι πυροβολισμοί έσκισαν τον αέρα γύρω του, αλλά εκείνος συνέχισε να προχωρεί και κατέφυγε πίσω από τον τοίχο ενώ κι άλλες σφαίρες μπήγονταν στο σοβά. Απάντησε στα πυρά και έτρεξε στο διάδρομο προς την κουζίνα, άνοιξε την πόρτα με ορμή και τη βρόντησε πίσω του.

Η Μία, με την πλάτη της ακουμπισμένη στον πάγκο, ήταν διαλυμένη από το φόβο. Ο Κόρμπεν είδε ότι κρατούσε το ντοσιέ σφιχτά πάνω στο στήθος της. Το πρόσωπό της φωτίστηκε μόλις τον είδε, αφού ήταν σώος και, απ' ό,τι φαινόταν, δεν είχε τραυματιστεί. Τον κοίταξε σαν να είχε ένα βουνό ερωτήσεις να του κάνει, αλλά δεν ήταν τώρα η στιγμή γι' αυτό και το ήξερε.

Ο Κόρμπεν στερέωσε το όπλο στη ζώνη του και άδραξε το μεγάλο ψυγείο από τις πλευρές του. Το πρόσωπό του συσπάστηκε, βόγκηξε καθώς το έσπρωχνε πάνω στα πλακάκια του δαπέδου, έχοντας αποφασίσει να το χρησιμοποιήσει για να φράξει την πόρτα. Είχε καλύψει τη μισή απόσταση, όταν σφαίρες από το διάδρομο διαπέρασαν την πόρτα, κάποιες από αυτές πετυχαίνοντας την πλάτη του ψυγείου, άλλες καταλήγοντας στον απέναντι τοίχο της κουζίνας. Η Μία ξεφώνισε καθώς μία σφαίρα χτύπησε την μπαλκονόπορτα κι ένα ράγισμα σαν ιστός αράχνης χάραξε το τζάμι. Ο Κόρμπεν τής φώναξε «Μείνε μακριά από την πόρτα» και μ' ένα τελευταίο αγκομαχητό έσπρωξε το ψυγείο στο σημείο που ήθελε. Ρίχτηκαν κι άλλοι πυροβολισμοί και οι σφαίρες προσέκρουσαν στο μέταλλο του ψυγείου, αλλά η συσκευή άντεξε και προστάτεψε σαν ασπίδα τον Κόρμπεν και τη Μία από την επίθεση των αντρών.

Οι πυροβολισμοί έπαφαν κι αμέσως ακούστηκαν βρόντοι, γδούποι πάνω στην πόρτα από την πλευρά του διαδρόμου. Οι φονιάδες προσπαθούσαν ν' ανοίξουν την πόρτα με σπρωξίματα και το βαρύ ψυγείο, αν και ήταν δύσκολο να μετακινηθεί, υποχωρούσε πόντο πόντο. Ο Κόρμπεν άρπαξε μια καρέκλα και τη σφήνωσε ανάμεσα στην άκρη του ψυγείου και στο ογκώδες καλοριφέρ, σαν αμπάρα, εξα-

σφαλίζοντας έτσι μερικά επιπλέον δευτερόλεπτα, και χωρίς να χασσομερήσει ούτε για να πάρει ανάσα, πήρε το ντοσιέ από τη Μία και το στερέωσε στη ζώνη της πλάτης του, ενώ φώναζε: «Έλα!»

Όρμησαν στο μπαλκόνι. Ήταν μικρό και τετράγωνο, με σκοινιά για την μπουγάδα στερεωμένα κατά μήκος. Ο Κόρμπεν ήξερε από προηγουμένως που είχε ρίξει μια ματιά ότι εφαπτόταν στο πανομοιότυπο μπαλκόνι του γειτονικού διαμερίσματος. Τα δύο μπαλκόνια χωρίζονταν από έναν τοίχο από χοντρά υαλότουβλα, που εκτεινόταν μέχρι το στηθαίο με τα μεταλλικά κάγκελα.

Ωθησε τη Μία στην άκρη του μπαλκονιού. «Σκαρφάλωσε και βγες από την άλλη», την παρακίνησε. «Θα σε βοηθήσω».

Η Μία δεν έδειξε ιδιαίτερα ενθουσιασμένη μ' αυτή την προοπτική.

Ο Κόρμπεν έριξε μια γρήγορη ματιά μέσα στην κουζίνα. Το ψυγείο κλυδωνιζόταν και υποχωρούσε με κάθε δυνατό σπρώξιμο της πόρτας καθώς η καρέκλα πιεζόταν πάνω στο καλοριφέρ. «Έλα», επέμεινε, «πέρνα απλώς από την άλλη πλευρά και μην κοιτάξεις κάτω». Συμβουλή που μάλλον δίνουν πάντοτε οι άνθρωποι σε τέτοιες περιπτώσεις, αλλά που κανένας, ασφαλώς, δεν ακολουθεί ποτέ.

Μια και δεν ήταν άνθρωπος που να αντιστρατεύεται την πεπατημένη, η Μία κρυφοκοίταξε από την άκρη του μπαλκονιού προς τα κάτω. Η αυλή στο πίσω μέρος του κτιρίου, ένας ακάλυπτος χώρος γεμάτος κιβώτια και άχρηστα οικοδομικά υλικά τρεις ορόφους χαμηλότερα, της φάνηκε να βυθίζεται ακόμα πιο χαμηλά.

Άλλος ένας γδούνος από σπρώξιμο από μέσα την έπεισε.

Έσφιξε τα δόντια και πέρασε το ένα της πόδι πάνω από το παραπέτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22

ΑΓΚΑΛΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΔΙΑΧΩΡΙΣΤΙΚΟ ΤΟΙΧΟ, η Μία ανύψωσε το σώμα της και μετακίνησε το βάρος της, έτσι που βρέθηκε καθισμένη πάνω στο κάγκελο χωρίς κανένα πόδι της να ακουμπάει στο δάπεδο.

Ο Κόρμπεν κρατούσε το χέρι της καθώς εκείνη μετακινούνταν πόντο πόντο καβάλα στο κάγκελο, καταφέρνοντας πραγματικά να μην κοιτάζει κάτω.

«Έτσι μπράβο, συνέχισε», την παρακινούσε ο Κόρμπεν, προχωρώντας μαζί της καθώς η κοπέλα γλιστρούσε όλο και πιο πέρα, αργά και προσεκτικά, με τις αρθρώσεις των δαχτύλων της άσπρες καθώς έσφιγγε το κάγκελο από κάτω της.

Ένας ξαφνικός δυνατός κρότος από την κουζίνα την τάραξε – η καρέκλα είχε σπάσει από τη μεγάλη πίεση. Η Μία χαλάρωσε τα χέρια της αιφνιδιασμένη και γλίστρησε προς τα πίσω. Ξεφώνισε τη στιγμή που άφησε το κάγκελο και προσπάθησε να αρπαχτεί από τον τοίχο, τον οποίο ήταν πλέον έτοιμη να δρασκελίσει, αλλά τα υαλότουβλα γλιστρούσαν και δεν μπορούσε να κρατηθεί.

Ο Κόρμπεν έσκυψε αστραπιαία προς τα έξω και την έπιασε την τελευταία στιγμή. Την τράβηξε προς το μέρος του και της έδωσε μια τελική ώθηση, στέλνοντάς τη στο γειτονικό μπαλκόνι, όπου η Μία προσγειώθηκε μ' ένα γδούπο και ξέπνοη.

Ο Κόρμπεν έριξε μια τελευταία κλεφτή ματιά στην κουζίνα πριν σκαρφαλώσει στο κάγκελο και περάσει στην άλλη πλευρά. Η μπαλ-

κονόπορτα ήταν, ευτυχώς, ανοιχτή. Καθώς πλησίασε τη Μία, άκουσαν το ψυγείο να σέρνεται στριγκά στο πάτωμα της κουζίνας, υποχωρώντας τελικά στα σπρωξίματα των δύο φονιάδων, ισχυρά σαν κουτουλιές ταύρων. Ο Κόρμπεν και η Μία μπήκαν βιαστικά μέσα και διέσχισαν τρέχοντας το μικρό διαμέρισμα. Δεν είδαν πουθενά τη γυναίκα που είχαν συναντήσει στο διάδρομο, κι ήταν καλύτερα έτσι. Θα πρέπει να είχε ζαρώσει στο μπάνιο ή κάτω από κανένα κρεβάτι και ο Κόρμπεν ήλπιζε πως εκεί ακριβώς θα έμενε μέχρι να έφευγαν όλοι από το κτίριο.

Ξεκλείδωσε την εξώπορτα και την άνοιξε διάπλατα. Το πλατύσκαλο ήταν ήσυχο – οι φονιάδες βρίσκονταν ακόμα στα ενδότερα του διαμερίσματος της Έβελιν. Έκανε νόημα στη Μία και κατέβηκαν τρέχοντας τα σκαλιά. Είχαν σχεδόν φτάσει στον πρώτο όροφο, όταν άκουσαν τις φωνές και τα βροντερά βήματα που τους καταδίωκαν στη σκάλα. Σαν να ήθελαν να δώσουν έμφαση στην ανανεωμένη απειλή, μια σειρά από πνιχτούς πυροβολισμούς εξαπολύθηκε στη σκάλα, κάνοντας το κάγκελο να πετάει σπίθες και σφυροκοπώντας τα σκαλοπάτια από ασβεστόλιθο κάτω από τα πόδια τους.

Ο Κόρμπεν και η Μία κατέβηκαν σαν αστραπή τη σκάλα και όρμησαν έξω, στο πεζοδρόμιο. Λίγο πιο πάνω στο δρόμο ήταν το Τζιπ του Κόρμπεν και το ξενοδοχείο. Πέρα από το ξενοδοχείο ήταν η παρκαρισμένη Μερσεντές των φονιάδων. Ο Κόρμπεν δεν πίστευε ότι αυτός και η Μία θα είχαν το χρόνο να μπουν στο αυτοκίνητο και να ξεκινήσουν πριν οι φονιάδες βγουν στο δρόμο, αλλά είχε μια ισχυρή πιθανότητα να φτάσει στο αυτοκίνητό του και να πάρει τα όπλα του, πράγμα που θα δημιουργούσε μεγάλη διαφορά. Με τη Μία στο πλευρό του, άρχισε να τρέχει προς το Τζιπ, και τότε είδε έναν άντρα με την ίδια σκληρή έκφραση με των διωκτών τους να βαδίζει προς το μέρος τους. Το χέρι του άντρα κατευθυνόταν ήδη προς το εξόγκωμα μέσα από το σακάκι του. Οι φονιάδες είχαν αφήσει έναν τέταρτο συνένοχό τους να φυλάει το αυτοκίνητό τους.

Η Μία τον πρόσεξε κι αυτή. «Τζιμ», προειδοποίησε τον Κόρμπεν.

Ο Κόρμπεν έριξε μια ματιά στο δρόμο εξετάζοντας τις εναλλακτικές τους επιλογές. «Από δω». Έπιασε το χέρι της Μία και κινήθηκαν προς την αντίθετη κατεύθυνση, απομακρυνόμενοι από το ξενοδοχείο και το Τζιπ και το κλειδωμένο ντουλαπάκι με τα όπλα.

Κατηφόρισαν τρέχοντας το στενό πεζοδρόμιο, ανοίγοντας δρόμο με σπρωξιές ανάμεσα στους ξαφνιασμένους πεζούς, που τους φώναζαν θυμωμένα. Η Μία είδε τον Κόρμπεν να ρίχνει μια ματιά πάνω από τον ώμο του και κοίταξε κι αυτή. Είδε φευγαλέα τον βλογιοκομμένο κι άλλον έναν από τους φονιάδες καθώς έβγαιναν από την πολυκατοικία της Έβελιν και έσμιγαν με τον άλλο συνεργό τους. Και οι τρεις κατηφόριζαν τώρα τρέχοντας το δρόμο ξοπίσω τους. Τα μάτια της Μία κόντεψαν να πεταχτούν από τις κόχες τους καθώς είδε τον βλογιοκομμένο να κοιτάζει κατευθείαν εκείνη. Το άγριο βλέμμα του τη χτύπησε σαν γροθιά στα σπλάχνα.

Την είχε αναγνωρίσει από το προηγούμενο βράδυ. Ήταν σίγουρη.

Ένιωσε τα πόδια της να κλονίζονται από αυτή τη συνειδητοποίηση, αλλά συγκέντρωσε όση δύναμη της θέλησης της είχε απομείνει και συνέχισε να τρέχει.

Ο Κόρμπεν γνώριζε αρκετά καλά την περιοχή και ήξερε ότι οι επιλογές τους ήταν περιορισμένες. Από το ένα και το άλλο μέρος του δρόμου υπήρχαν μαγαζιά και πολυκατοικίες με ανοιχτές εισόδους, ωστόσο δε θα μπορούσαν να βρουν κάλυψη εκεί. Ήξερε πως οι τρεις φονιάδες δε θα έκαναν πίσω, ούτε θα είχαν κανένα πρόβλημα να τον πυροβολήσουν και ν' αρπάξουν τη Μία μέσα στον κόσμο. Ήξερε επίσης ότι του είχαν απομείνει δύο ή τρεις σφαίρες στο πιστόλι, που δεν ήταν αρκετές για να τους σταματήσουν. Τα μάτια του σάρωσαν τα ανοίγματα και τις εισόδους για κάποιο θαύμα και εντόπισε μια κατωφέρεια στο δρόμο που σηματοδοτούσε τη ράμπα εισό-

δου σε ένα γκαράζ. Ένα αυτοκίνητο εμφανίστηκε από το σημειώδες στόμιο του υπόγειου γκαράζ, έστριψε και ανηφόρισε το δρόμο προσπερνώντας τους.

«Εκεί μέσα», φώναξε στη Μία και πιάνοντάς τη από το χέρι την οδήγησε μέσα.

Κατηφόρισαν βιαστικά την καμπυλωτή ράμπα, με τα παπούτσια τους να χτυπούν δυνατά πάνω στην τσιμεντένια επιφάνεια και με τους λείους τοίχους γύρω τους να αντηχούν τα βήματά τους σαν μπουμπουνητά.

Έφτασαν στον κυρίως χώρο του πάρκινγκ, που υποβαστάζόταν από ένα δάσος από κολόνες. Αυτοκίνητα ήταν παρκαρισμένα στα στενά διαστήματα ανάμεσα στις κολόνες. Δεν υπήρχε κανένας υπάλληλος εκεί γύρω, ούτε έβλεπαν πουθενά κλειδιά για να πάρουν κάποιο από τα αυτοκίνητα. Ο Κόρμπεν σκυθρώπιασε. Ήταν παγιδευμένοι.

Τα φώτα φθορισμού έσβησαν, βυθίζοντας το υπόγειο γκαράζ στο σκοτάδι. Ο Κόρμπεν στράφηκε στη Μία δείχνοντας προς την άλλη άκρη του χώρου. «Πήγαινε εκεί, στην πιο μακρινή γωνία, και κρύψου κάτω από ένα αυτοκίνητο. Μην κάνεις κανένα θόρυβο ό,τι κι αν ακούσεις».

Της κόπηκε η ανάσα. «Τι θα κάνεις;»

«Θα τους σταματήσω εδώ. Θα είναι εκτεθειμένοι μόλις κατεβούν τη ράμπα, κι αν μπορέσω να χτυπήσω τον έναν από αυτούς, νομίζω ότι οι άλλοι θα κάνουν πίσω. Πήγαινε τώρα».

Ο Κόρμπεν την παρακολούθησε να τρέχει στα σκοτεινά βάθη του γκαράζ κι έπειτα τρύπωσε ανάμεσα στα αυτοκίνητα και τοποθετήθηκε πίσω από ένα μεγάλο σεντάν που βρισκόταν ακριβώς απέναντι από τη ράμπα. Έβγαλε το αυτόματο, το κράτησε με τα δύο του χέρια και σημάδεψε προς την είσοδο, που φωτίζόταν από πίσω από το δρόμο επάνω. Ευχήθηκε σιωπηλά να μην είχε κάνει λάθος στη νοερή καταμέτρηση των φυσιγγίων που είχαν ξοδευτεί, και αν είχε,

ήλπιζε το λάθος να ήταν υπέρ του. Η καρδιά του εξακολουθούσε να βροντοχτυπάει, απειλώντας να πεταχτεί έξω από το στήθος του. Πήρε μερικές βαθιές αναπνοές από τη μύτη, αποκλείοντας τη βαριά μυρωδιά καυσίμου και καμένων λιπαντικών γύρω του, καλμάροντας τα νεύρα του και προετοιμαζόμενος για τη βολή.

Άκουσε ένα ποδοβολητό να ξεχύνεται στη ράμπα, δημιουργώντας αντήχηση πάνω στους τοίχους, αλλά ξαφνικά έσβησε. Το γκαράζ βυθίστηκε στη σιωπή. Ήξερε ότι οι φονιάδες κατέβαιναν τώρα κλεφτά προς το μέρος τους. Ανοιγόκλεισε τα δάχτυλά του, τανύζοντάς τα, έπειτα έσφιξε πάλι τη λαβή του όπλου καθώς χαμήλωνε το σώμα του και έπαιρνε θέση.

Μια μακρόστενη σκιά αντιφέγγισε στον τοίχο της ράμπας κατεβαίνοντας με ταχύτητα, ακολουθούμενη από δύο άλλες σκοτεινές μορφές σαν φαντάσματα, που συνενώθηκαν μαζί της. Από τη γωνία των σκιών στον τοίχο ο Κόρμπεν κατάλαβε ότι οι διώκτες τους είχαν σκύψει χαμηλά. Ολόκληρο το σώμα του έγινε άκαμπτο καθώς σημάδεψε, απομάκρυνε το δάχτυλό του από την ασφάλεια στο κλείστρο και ετοιμάστηκε να ρίξει. Κάθε βολή έπρεπε να είναι ακριβής, αλλά, ακόμα κι έτσι, οι πιθανότητες ήταν σε μεγάλο βαθμό εναντίον του.

Με το σφυγμό του να πάλλεται δυνατά στ' αφτιά του, παρακολούθησε τη στρεβλή σκιά να γλιστράει προς τα κάτω πάνω στον τοίχο της ράμπας και ξαφνικά να σταματάει. Χαλάρωσε ανεπαίσθητα τη λαβή του στο όπλο, όμως αμέσως το ξανάσφιξε, σε ετοιμότητα. Προσπάθησε να απομονώσει τους ήχους που προέρχονταν από το δρόμο και να συγκεντρωθεί σε οποιονδήποτε θόρυβο θα του έδινε κάποιο στοιχείο σχετικά με την πρόσοδο των φονιάδων, αλλά δεν ακούγοταν τίποτα. Προσπάθησε να φανταστεί τι θα έκαναν, πράγμα που εξαρτιόταν από το πόσο απελπισμένοι ήταν. Αν ορμούσαν μέσα, αυτό θα κατέληγε ίσως στο να τον κατατροπώσουν, αλλά θα δέχονταν και ένα δυο πυρά. Εκτός κι αν το όπλο που είχε οικειοποιη-

θεί δεν ήταν εντελώς γεμάτο αρχικά, πράγμα που δεν άξιζε καν να το σκέφτεται. Απώθησε τις αμφιβολίες και συγκεντρώθηκε στη σκιά.

Δεν κουνιόταν. Έμενε εκεί δυσοίωνη, παραμονεύοντάς τον, χλευάζοντάς τον.

Και τότε άκουσε ξαφνικά βιαστικά βήματα και οι αισθήσεις του τέθηκαν σε υπερδιέγερση, τα μάτια του σάρωσαν το πλατύ άνοιγμα σαν ραντάρ, το όπλο του κινήθηκε με ταχύτητα δεξιά κι αριστερά κατά πλάτος της στενής φονικής ζώνης – ένα κλάσμα του δευτερολέπτου υπερβολικής έκκρισης αδρεναλίνης πριν δει τη σκιά να προχωρεί με ταχύτητα προς τα πάνω, όχι προς τα κάτω, στον τοίχο. Οι φονιάδες υποχωρούσαν και μάλιστα βιαστικά. Διατήρησε τη θέση του, σε έντονη εγρήγορση, σε περίπτωση που προσπαθούσαν να τον κάνουν να βγει, δύνας έπειτα άκουσε το μακρινό ουρλιαχτό μιας σειρήνας να πλησιάζει.

Οι ενισχύσεις. Είχαν φτάσει.

Βγήκε μ' ένα σάλτο από πίσω από το αυτοκίνητο και ανηφόρισε τρέχοντας τη ράμπα. Έφτασε στο δρόμο και πρόλαβε να δει τη Μερσεντές των φονιάδων να ξεπαρκάρει και να απομακρύνεται σαν βολίδα. Πίσω του δύο αυτοκίνητα της Φουχούντ κατηφόρισαν με ταχύτητα το δρόμο και σταμάτησαν έξω από το Κομοντόρ. Αστυνομικοί οπλισμένοι με M16 ξεχύθηκαν από τα αυτοκίνητα και έλαβαν θέσεις στο δρόμο, ενώ τρεις αξιωματικοί ανέβηκαν τα σκαλιά και μπήκαν στο ξενοδοχείο.

Ο Κόρμπεν ξεφύσησε ανακουφισμένος, έκρυψε το όπλο του και κατευθύνθηκε πάλι προς τη ράμπα για να πληροφορήσει τη Μία ότι ήταν ασφαλείς.

Προς το παρόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23

Η ΜΙΑ ΚΙΝΟΥΝΤΑΝ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΗΣ ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ μέσα σε παραζάλη. Το μυαλό της πολιορκούνταν, με τους δύο βαρβάρους, το φόβο και την κούραση, προ των πυλών. Ήταν αποφασισμένη να τους κρατήσει σε απόσταση λιγάκι ακόμα. Έπρεπε να μαζέψει τα πράγματά της και να ξεκουμπιστεί από κει μέσα. Το ξενοδοχείο, σίγουρα, δεν ήταν πια ασφαλές.

Εδώ που τα λέμε, δεν ήταν βέβαιη ότι οποιοδήποτε άλλο μέρος ήταν ασφαλές. Εκείνοι οι άντρες, που τους είχε εναντιωθεί δύο φορές ήδη σε λιγότερο από είκοσι τέσσερις ώρες, εκείνοι οι ψυχοπαθείς δεν έδειχναν να έχουν πρόβλημα να βρίσκουν τους ανθρώπους που καταδίωκαν, ούτε έδειχναν να έχουν τρακ. Εμφανίζονταν με θράσος μέσα στην κοσμοσυρροή, και εκτελούσαν τις βρόμικες πράξεις τους σαν να είχαν το ελεύθερο στην πόλη. Και είχε χαλάσει τα σχέδιά τους. Δύο φορές.

Δεν ήταν κάτι που ήθελε να το καλοσκεφτεί αυτή τη στιγμή.

Προσπάθησε να καλμάρει τα νεύρα της και να συγκεντρωθεί στη δουλειά που είχε να κάνει. Ο Κόρμπεν τής είχε πει να πάρει απλώς τα απαραίτητα, όμως έτσι κι αλλιώς δεν είχε και πολλά πράγματα να μαζέψει – το μεγαλύτερο μέρος των αποσκευών της θα ερχόταν με το πλοίο, όταν θα ένιωθε πιο άνετα στην πόλη και θα είχε εγκατασταθεί σε ένα διαμέρισμα. Της είχε δώσει δεκαπέντε λεπτά για να ετοιμαστεί, κι αυτό πριν από είκοσι λεπτά.

Έβαζε το φορητό της υπολογιστή και μερικά χαρτιά σε ένα σακίδιο τη στιγμή που ο Κόρμπεν επέστρεψε. Κρατούσε ένα φορητό υπολογιστή και μια μεγάλη ατζέντα. Η Μία ήξερε ότι ήταν και τα δύο της μητέρας της και, απ' όσο θυμόταν, τα είχε δει πάνω στο γραφείο της.

«Έτοιμη;» τη ρώτησε.

Η Μία έγνεψε καταφατικά. Έριξε μια τελευταία αποχαιρετιστήρια ματιά στο δωμάτιο, έπειτα κατέβηκαν στο σαλόνι και βγήκαν από το ξενοδοχείο.

Αστυνομικοί και αξιωματικοί της Φουχούντ βρίσκονταν παντού στο δρόμο. Αυτοκίνητα περνούσαν από πρόχειρα μπλόκα, καθώς οι αστυνομικοί τούς έγνεφαν να περάσουν μετά από μια επιπόλαιη ματιά. Περίεργοι ντόπιοι τριγυρνούσαν μπροστά από τα καταστήματα ή έβγαιναν στα μπαλκόνια τους χαζεύοντας την αναταραχή –πράγμα που ήταν μια τοπική παράδοση– και ανταλλάσσοντας θεωρίες συνωμοσίας που είχε γεννήσει ήδη η ανταλλαγή πυροβολισμών.

Καθώς βάδιζαν προς το Τζιπ του Κόρμπεν, η Μία έριξε μια ανήσυχη ματιά προς την είσοδο της πολυκατοικίας της Έβελιν. Είδε αρκετούς αστυνομικούς να κρατούν αγριεμένοι τον κόσμο σε απόσταση καθώς κάποιοι τραυματιοφορείς έβγαζαν ένα φορείο. Το πτώμα του νεκρού πιστολά –η Μία υπέθεσε ότι αυτό ήταν– ήταν καλυμμένο με μια κουρελιασμένη παλιά κουβέρτα που θα έκανε τον τηλεοπτικό ήρωα ιατροδικαστή Γκιλ Γκρίσομ να πάθει έμφραγμα. Ήταν πασιφανές ότι τα ιατροδικαστικά ευρήματα δεν ήταν σημαντική προτεραιότητα αυτή τη στιγμή.

Κάθισε στη θέση του συνοδηγού του αυτοκινήτου του Κόρμπεν και τον παρακολούθησε να ανταλλάσσει λίγα λόγια με δύο άντρες με σκληρά πρόσωπα που φορούσαν πολιτικά πριν καθίσει κι αυτός στη θέση του. Πρόσεξε ότι οι άντρες με τα πολιτικά μπήκαν σε ένα σκονισμένο μαύρο Ρέιντζ Ρόβερ που ήταν παρκαρισμένο εκεί κοντά. Καθώς εκείνος που βρισκόταν από τη μεριά της έμπαινε στο αυτο-

κίνητο, το σακάκι του άνοιξε και η Μία είδε ένα όπλο μέσα στη θή-
κη του στερεωμένο μέσα από το ρούχο του.

Ο Κόρμπεν έβαλε μπρος το αυτοκίνητο και το μεγάλο Τζιπ ξε-
πάρκαρε και ξεχύθηκε στο δρόμο. Η Μία κοίταξε καχύποπτα γύρω
της και είδε ότι το Ρέιντζ Ρόβερ ήταν πίσω τους. Τους ακολούθησε
στο μονόδρομο για δύο τετράγωνα. Πρόσεξε ότι ο Κόρμπεν έλεγχε
τον εσωτερικό καθρέφτη και γύρισε κι εκείνη πίσω για να δει τη
στιγμή που το Ρέιντζ Ρόβερ ελάττωνε απότομα ταχύτητα και στα-
ματούσε ελαφρώς λοξά, μπλοκάροντας το δρόμο πίσω τους. Ο Κόρ-
μπεν έκανε ένα μικρό νεύμα ικανοποίησης και συνέχισε να οδηγεί.
Ένας αποτελεσματικός και απλός τρόπος, υπέθεσε η Μία, για να εί-
ναι σίγουρος ότι δε θα τους ακολουθούσε κανένας.

«Πού πηγαίνουμε;» τον ρώτησε.

«Στο σπίτι μου», της απάντησε εκείνος ανέκφραστα. «Μέχρι να
μάθουμε με τι έχουμε να κάνουμε, δεν εμπιστεύομαι κανένα ξενο-
δοχείο.

Το σχέδιό του την ξάφνιασε. «Είσαι σίγουρος ότι το σπίτι σου εί-
ναι ασφαλές;»

Δεν υπήρξε δισταγμός στη φωνή του. «Ας το θέσουμε έτοι. Είναι
εκτός εμβέλειας των ραντάρ. Και για όσους το έχουν στο ραντάρ
τους, είναι απαγορευμένη περιοχή και το ξέρουν».

«Απαγορευμένη περιοχή;»

Έμεινε σκεπτικός για λίγο πριν απαντήσει. «Οι μόνοι άνθρωποι
που μπορεί να γνωρίζουν τι πραγματικά κάνω είναι άλλοι πράκτο-
ρες των υπηρεσιών πληροφοριών, και υπάρχουν ανεπίσημες συμ-
φωνίες μεταξύ των κυβερνήσεων. Κόκκινες γραμμές. Σαφώς καθο-
ρισμένες. Πολύ απλά, δεν τις περνάς χωρίς να διακινδυνεύσεις να ε-
πιφέρεις σοβαρές συνέπειες. Μια τέτοια εντολή θα πρέπει να προ-
έλθει από πολύ υψηλά κλιμάκια κι αυτή η υπόθεση δεν είναι αυτού
του είδους». Σώπασε για μια στιγμή κι έπειτα πρόσθεσε: «Θα είσαι
ασφαλής εκεί. Αυτή τη στιγμή το θέμα δεν είσαι εσύ. Ήθελαν τη μη-

τέρα σου· ήθελαν να ερευνήσουν το διαμέρισμά της. Δεν είναι σίγουρο ότι σε είδαν αρκετά καθαρά ώστε να γνωρίζουν ότι βρισκόσουν επίσης στη σκηνή της απαγωγής, αλλά πρέπει να πάρουμε τα μέτρα μας. Αν έχουν πληροφοριοδότες εντός της αστυνομίας, που πιθανώς να έχουν, θα κάνουν τη σύνδεση. Άφησέ με να σε προφυλάξω από τους κινδύνους όσο εγώ θα ερευνώ τα πράγματα. Έτσι κι αλλιώς χρειάζεσαι λίγη ξεκούραση. Θα πάω στο γραφείο μου και θα κάνω μερικά τηλεφωνήματα, θα μιλήσω με τους ανθρώπους μας. Μετά θα σκεφτούμε το επόμενο βήμα».

Η Μία ήταν πάρα πολύ ταλαιπωρημένη και αποκαμωμένη για να αμφισβητήσει περαιτέρω την ορθή κρίση του. Απλώς κατένευσε σιωπηλή και κοίταξε μπροστά της.

Παρέμεινε αμίλητη σε όλη την υπόλοιπη διαδρομή. Ήταν προφανές ότι ο Κόρμπεν είχε πολλά στο μυαλό του κι η ίδια δεν ήταν έτοιμη να συζητήσει το πώς είχαν τα πράγματα. Όχι εδώ, όχι τώρα. Όχι στην τωρινή ψυχολογική της κατάσταση. Χρειαζόταν να πάρει μια ανάσα, να αφήσει την πλημμύρα της αδρεναλίνης των τελευταίων ωρών να στραγγίξει και το μυαλό της να καθαρίσει. Μετά θα ήθελε να συζητήσουν. Κι αυτό θα έπαιρνε χρόνο.

Ο Φαρούκ περίμενε υπομονετικά κρυμμένος στις σκιές εξώ από το Ποστ Χολ. Μπροστά του φοιτητές και προσωπικό σουλατσάριζαν και προς τις δύο κατευθύνσεις κατά μήκος του στενού δρόμου που εκτεινόταν μπροστά από το πέτρινο κτίριο οθωμανικής εποχής όπου στεγαζόταν το Τμήμα Αρχαιολογίας.

Παρακολουθούσε την είσοδο ακουμπισμένος σε ένα από τα λίγα παρκαρισμένα αυτοκίνητα που είχαν την τύχη να έχουν άδεια εισόδου στην πανεπιστημιούπολη, προφυλαγμένος κάτω από το σκοτεινό θόλο των πυκνοφυτεμένων κυπαρισσιών. Σκόρπια αποτίγαρα ρύπαιναν το έδαφος δίπλα στα πόδια του. Βρισκόταν ώρες εκεί και

τα υπόκωφα γουργουρητά από το στομάχι του γίνονταν όλο και πιο συχνά.

Είχε διαβάσει τα ρεπορτάζ για την απαγωγή της Έβελιν στις πρωινές εφημερίδες και είχε πλησιάσει στο κτίριο με προφύλαξη. Προς έκπληξή του δε διαπίστωσε διαφορά από την επίσκεψή του την προηγουμένη, όταν έψαχνε για την Έβελιν. Θυμήθηκε ότι το όνομα της Έβελιν δεν είχε αναφερθεί στις εφημερίδες, γεγονός που εξηγούσε τη μη παρουσία δημοσιογράφων και τηλεοπτικών συνεργείων, αλλά όχι την απουσία επιπλέον αντρών της Ασφάλειας – απ’ ότι έβλεπε τουλάχιστον, δεν υπήρχε κανένας. Άν και είχε δει τους δύο αστυνόμους της Φουχούντ να μπαίνουν στο κτίριο κι έπειτα να φεύγουν ίσως μία ώρα αργότερα, εξακολουθούσε να μην αισθάνεται άνετα να μπει στο κτίριο, όπως είχε κάνει την προηγουμένη, για να βρει τον επίκουρο καθηγητή. Προτιμούσε να περιμένει έξω, όπου μπορούσε να παρακολουθεί όποιον πλησίαζε και να αποφύγει άλλες δυσάρεστες εκπλήξεις.

Η υπομονή του τελικά ανταμείφθηκε όταν ο Ραμέζ, ο μικροκαμωμένος συνάδελφος της Έβελιν, έκανε την εμφάνισή του γύρω στην ώρα του μεσημεριανού φαγητού.

Ο Φαρούκ έλεγχε το δρομάκι και προς τις δύο κατευθύνσεις. Δεν είδε τίποτα που να τον κάνει ν’ ανησυχήσει. Με την καρδιά του να βροντοχτυπάει, βγήκε από την κρυψώνα του και προχώρησε προς το μέρος του.

Λιγότερο από τέσσερα τετράγωνα πιο πέρα, ο Ομάρ έκλεισε το πορτάκι του κινητού του και κοίταξε έξω από το παρμπρίζ της μπλε μαρίν Μερσεντές της σειράς Ε. Η κυκλοφορία στην οδό Μπλις, παραδόξως, κυλούσε ομαλά. Ο δρόμος, αυλακωμένος ακόμα από τις παλιές σιδηροτροχιές του τραμ, ήταν συνήθως εφιάλτης για τους οδηγούς. Εκτεινόταν σε μήκος περίπου τριών χιλιομέτρων και συνόρευε

με το πανεπιστήμιο. Ο τοίχος της πανεπιστημιούπολης, στη μία πλευρά, κοβόταν μόνο από δύο πύλες εισόδου. Στην άλλη πλευρά του πεζοδρομίου υπήρχε μια σειρά από εξαιρετικά δημοφιλή καφέ, ζαχαροπλαστεία και καταστήματα που σέρβιραν παγωτό. Τα αυτοκίνητα των πελατών ήταν παρκαρισμένα σε διπλές και τριπλές σειρές με απίστευτη ανεμελία –συνηθισμένη τακτική στη Βηρυτό–, προκαλώντας μποτιλιαρίσματα και περιστασιακούς καβγάδες με προβλεπτικότητα μετρονόμουν.

Το χάος, σ' αυτή την περίπτωση, ήταν χρήσιμο. Παρείχε καλή κάλυψη για μια ανεπίσημη κουβεντούλα. Κι αυτός ήταν ο λόγος που ο Ομάρ βρισκόταν εκεί.

Είχε στερηθεί την ελεύθερη πρόσβαση στο διαμέρισμα της γριάς. Είχε χάσει έναν άντρα στο χάος που επακολούθησε. Και το χειρότερο απ' όλα, ο χακίμ ήταν δυσαφεστημένος.

΄Ηξερε ότι έπρεπε να επανορθώσει.

Ο Ομάρ κοίταξε από τον πλαϊνό καθρέφτη. Αρκετοί αστυνομικοί στέκονταν δίπλα στην είσοδο του αστυνομικού τμήματος του Χομπέις.

Είδε το σύνδεσμό του να βγαίνει από το κτίριο.

Ο άντρας κοίταξε το δρόμο προς την κατεύθυνση του Ομάρ και είδε τη Μερσεντές. Ο Ομάρ τού κούνησε διακριτικά, σχεδόν ανεπισθήτα το χέρι από το παράθυρο. Ο αξιωματικός που θύμιζε νυφίτσα έπιασε το σινιάλο, χαιρέτησε αδιάφορα τους συναδέλφους του καθώς περνούσε από μπροστά τους και προχώρησε προς το παρκαρισμένο αυτοκίνητο.

Η Μία επιθεώρησε το νέο της κατάλυμα με βαριά καρδιά. Αποτελείωσε το σάντουιτς με γύρο από αρνίσιο κρέας που είχαν αγοράσει βιαστικά πηγαίνοντας στο διαμέρισμα και πήγε στην κουζίνα με βαρύ βήμα, σαν υπνοβάτης, προσπαθώντας ακόμα να συμβιβαστεί με τα γεγονότα που την είχαν φέρει εδώ.

Το διαμέρισμα διέθετε δύο κρεβατοκάμαρες, μία επιπλέον απ' όσες χρειαζόταν ο Κόρμπεν, που ήταν ανύπαντρος και ζούσε μόνος, αλλά ήταν δύσκολο να βρεθούν μικρότερα διαμερίσματα στη Βηρυτό και τα νοίκια ήταν σχετικά φτηνά. Της είχε κάνει μια γρήγορη περιήγηση –κουζίνα, μπάνιο, κρεβατοκάμαρα ξένων, καθαρές πετσέτες– πριν την αφήσει εκεί και φύγει για την πρεσβεία. Της είχε πει ότι θα επέστρεφε σε λίγες ώρες.

Ένιωθε παράξενα που βρισκόταν εκεί. Που θα έμενε με έναν άντρα τον οποίο γνώριζε ελάχιστα. Σβήστο αυτό, Με έναν άντρα που δε γνώριζε καθόλου. Υπό άλλες συνθήκες –αν υποθέσουμε, δηλαδή, ότι βρισκόταν εκεί επειδή έβγαινε με τον τύπο ή ενδιαφερόταν γι' αυτόν με κάποιο τρόπο– θα είχε σκοτώσει την ώρα της ψαχουλεύοντας τριγύρω, τα βιβλία στα ράφια του, τα σιντί του στο στερεοφωνικό, τα περιοδικά στο τραπέζακι του καφέ. Κινήσεις του «παλαιού κόσμου», για όσους από μας δεν έχουν άι-Ποντ ή σελίδες στο Φέισμπουκ που σε πληροφορούν για όλα όσα χρειάζεται να ξέρεις και σε απαλλάσσουν από την ανάγκη να σκαλίζεις αδιάκριτα ο ίδιος. Μπορεί ακόμα και να είχε ρίξει μια κλεφτή ματιά στις ντουλάπες στην κρεβατοκάμαρά του, στο κομοδίνο του ή στο ντουλαπάκι του μπάνιου. Ήταν ντροπή, αλλά αναμενόμενο, κατά κάποιο τρόπο. Θεμελιώδης ανθρώπινη περιέργεια. Το έκανες για να πάρεις μια ιδέα για το πώς λειτουργεί ο άλλος. Αν ήσουν τυχερός, η έρευνά σου σ' έκανε να χαμογελάσεις και σε έφεργε πιο κοντά σ' αυτό το πρόσωπο. Σε λιγότερο ευτυχείς περιπτώσεις, σ' έκανε να φρικάρεις και να πάρεις τα βουνά.

Αυτό εδώ δεν ανήκε ούτε στη μία ούτε στην άλλη περίπτωση.

Δεν ένιωθε την παρόρμηση να ψάξει, παρόλο που ο τύπος ήταν πράκτορας της CIA. Φαντάσου τις πιθανότητες. Μια σπηλιά του Αλαντίν γεμάτη μαραφέτια και ίντριγκες την καλούσε από τα βάθη της φαντασίας της, αλλά αυτή κώφευε. Με δυσκολία έριξε έστω και μια επιπόλαιη ματιά στο διαμέρισμά του, κι αυτά που είδε σχεδόν

δεν καταγράφηκαν. Όχι ότι υπήρχαν και πολλά για να καταγραφούν. Η επίπλωση ήταν λιτή και τα λιγοστά έπιπλα χαρακτήριζε η εργένικη αισθητική τάση προς το σκούρο δέρμα και το χρώμιο. Όλα εκεί μέσα έδιναν την εντύπωση να υπάρχουν για κάποιο λόγο. Τίποτα δεν ήταν περιπτό, ούτε προοριζόταν να προκαλέσει ζωηρή εντύπωση. Δεν ήταν οπωσδήποτε αντανάκλαση ψυχρότητας εκ μέρους του. Υπέθεσε ότι άντρες σαν τον Κόρμπεν, άντρες που έκαναν ό,τι έκανε αυτός, ταξίδευαν και ζούσαν με λίγες αποσκευές. Δε φαντάστηκε ότι θα φύλαγε αναμνηστικά από σγαπημένες του αλλαγές καθεστώτων στα ράφια του, ούτε άλμπουμ με φωτογραφίες επιχειρήσεων διείσδυσης και πληροφοριοδοτών στο τραπεζάκι του καφέ.

Έριξε το περιτύλιγμα του σάντουιτς στο σκουπιδοτενεκέ, έπλυνε τα χέρια της και ακούμπησε στον πάγκο της κουζίνας. Η πείνα της είχε ικανοποιηθεί, αλλά εξακολουθούσε να νιώθει απαίσια. Η υπερδιέγερση που της είχε προκαλέσει η αδρεναλίνη έσβηνε πια και τη θέση της έπαιρνε τώρα η ολοκληρωτική εξάντληση. Ένιωσε ένα τρέμουλο στα πόδια της και έκλεισε για μια στιγμή τα μάτια της για να το απωθήσει. Γέμισε ένα μεγάλο ποτήρι με νερό, το ήπιε λαίμαργα και πήγε στο καθιστικό, όπου κουλουριάστηκε στον καναπέ.

Μέσα σε δευτερόλεπτα το σώμα της παραδόθηκε αμαχητί, ρίχνοντάς τη ξερή σ' έναν ύπνο δίχως όνειρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24

Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΜΙΑΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΣΤΗ ΒΗΡΥΤΟ ήταν μεγάλος πονοκέφαλος για το Υπουργείο Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών για περισσότερα από τριάντα χρόνια. Αν και ο μπελάς είχε μετριαστεί τελευταία, όποιος εργαζόταν εκεί ήξερε ότι ήταν μια προσωρινή ανάπauλa.

Το παλαιό κτίριο στον παράκτιο δρόμο που έσφυζε από δραστηριότητα, αντίκρυ στη Μεσόγειο, επρόκειτο να αντικατασταθεί στα μέσα της δεκαετίας του 1970 από ένα κτίριο υπηρεσιών οικοδομημένο ειδικά γι' αυτό το σκοπό. Ο εμφύλιος πόλεμος που ξεκίνησε το 1975 έθεσε τέρμα σ' αυτό το σχέδιο. Ο πρέσβης Φράνσις Ε. Μελόι απήχθη ενώ διέσχιζε με το αυτοκίνητό του την Πράσινη Γραμμή της πόλης και δολοφονήθηκε το 1976, και όταν πια εφαρμόστηκε η πρώτη από τις πολλές ανακωχές ένα χρόνο αργότερα, η πόλη είχε κατακερματιστεί από αντιμαχόμενες ομάδες και η περιοχή όπου χτιζόταν η νέα πρεσβεία δε θεωρούνταν πλέον ασφαλής για τους Αμερικανούς. Το σχέδιο αποσύρθηκε και ο εγκαταλελειμμένος τοιμεντένιος σκελετός του κτιρίου υπάρχει μέχρι σήμερα.

Το προσωπικό της πρεσβείας συνέχισε απότοτο να εργάζεται στο παλαιό κτίριο, μέχρι που, σε μια επιχείρηση αυτοκτονίας, ένα παγιδευμένο αυτοκίνητο –η πρώτη σημαντική χρήση αυτού του τρομοκρατικού όπλου και προάγγελος πολλών επόμενων καταστροφικών επιθέσεων εναντίον αμερικανικών συμφερόντων σε όλο τον κό-

σμο— κατεδάφισε την πρόσωψή του τον Απρίλιο του 1983. Σαράντα εννιά άτομα του προσωπικού της πρεσβείας σκοτώθηκαν, μεταξύ αυτών οχτώ πράκτορες της CIA, ένας από τους οποίους ήταν ο διευθυντής της υπηρεσίας για την Εγγύς Ανατολή, ο Ρόμπερτ Έιμς. Οι θάνατοί τους ουσιαστικά αφάνισαν τις δυνατότητες της υπηρεσίας στη χώρα και άνοιξαν το δρόμο για τη σωρεία απαγωγών υψηλά ιστάμενων προσώπων που ακολούθησαν. Χρειάστηκαν χρόνια για να δομηθεί ξανά εκεί μια παρουσία, μόνο και μόνο για να πέσουν θύματα βιομβιστικής επίθεσης και να τιναχτούν στον αέρα πέντε από τους πράκτορες της –η ομάδα που μόλις τελευταία είχε αρχίσει να αναδιφά το χάος που ήταν ο Λίβανος τη δεκαετία του 1980– πάνω από το Λόκερμπι της Σκοτίας το 1988, ενώ επέβαιναν στην πτήση 103 της Παναμέρικαν.

Ότι απέμεινε από τη διπλωματική αποστολή εγκαταστάθηκε αυθαίρετα στην παρακείμενη Βρετανική Πρεσβεία –ένα επιταύροφο κτίριο, αλλόκοτα καλυμμένο με ένα τεράστιο αντιπυραυλικό δίχτυ, σαν τέντα, από πάνω μέχρι κάτω– για λίγους τεταμένους μήνες πριν μεταφερθούν σε δύο επαύλεις στο Αουκάρ, στους καταπράσινους δασωμένους λόφους στα βόρεια της πόλης. Η περιοχή ήταν υπό τον έλεγχο των χριστιανών, αλλά δεν αποδείχτηκε ασφαλέστερη. Άλλο ένα παγιδευμένο αυτοκίνητο διέλυσε κι αυτό το συγκρότημα, σκοτώνοντας έντεκα διπλωματικούς υπαλλήλους. Το Υπουργείο Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών έριξε την αυλαία και ανακάλεσε την αποστολή του για ένα δυο χρόνια, αλλά όταν οι αφιμαχίες τελικά καταλάγιασαν στις αρχές της δεκαετίας του 1990, το προσωπικό επέστρεψε στο Αουκάρ, εν αναμονή της κατασκευής ενός νέου, εξαιρετικά οχυρωμένου συγκροτήματος στα ανατολικά της πόλης, κοντά στο Υπουργείο Άμυνας, ένα σχέδιο που ακόμα δεν έχει υλοποιηθεί.

Ο Κόρμπεν πήγε με το αυτοκίνητό του κατευθείαν στο Αουκάρ αφού άφησε τη Μία στο διαμέρισμά του.

Είδε βιαστικά τους συναδέλφους του στο δεύτερο όροφο του προξενικού παραρτήματος. Ο σταθμάρχης της CIA, ο Λεν Χέιφλικ, και οι τέσσερις άλλοι πράκτορες της ομάδας της Βηρυτού είχαν εκεί τα γραφεία τους. Ήταν πνιγμένοι στη δουλειά. Πέρα από τις συνεχίζόμενες υποθέσεις, όπως ο εντοπισμός του Ιμάντ Μουγκνίγια, του στρατιωτικού διοικητή της Χεσμπολά, του ανθρώπου που πιστεύεται ότι βρισκόταν πίσω από την επίθεση με παγιδευμένο φορτηγό που ανατίναξε το συγκρότημα των πεζοναυτών το 1983 και σκότωσε διακόσιους οσαράντα ένα στρατιωτικούς, και την παρακολούθηση των αναφαινόμενων ένοπλων οργανώσεων όπως η Φατάχ αλ-Ισλάμ, ο Λίβανος ήταν και πάλι «στο παιχνίδι». Ένας ακήρυχτος βρόμικος πόλεμος βρισκόταν σε πλήρη εξέλιξη. Ήταν το ψωμοτύρι της υπηρεσίας, αλλά, ενώ υπήρχαν μεγάλες ευκαιρίες, υπήρχαν ακόμα μεγαλύτεροι κίνδυνοι. Ωστόσο η απαγωγή της Μπίσοπ έπρεπε να αντιμετωπιστεί επειγόντως και ο Κόρμπεν είχε καταφέρει, λόγω ικανών χειρισμών, να πάρει την αποστολή μόλις ο Μπάουμχοφ του είχε δείξει τις πολαρόιντ.

Ο Κόρμπεν πέρασε το απόγευμα στο γραφείο του δουλεύοντας με το τηλέφωνο και τις βάσεις δεδομένων του. Δεν υπήρχε τίποτα νεότερο σχετικά με την απαγωγή. Δεν είχαν γίνει τηλεφωνήματα, κανείς δεν είχε αναλάβει την ευθύνη, δεν είχαν ζητηθεί λύτρα. Όχι βέβαια πως τον εξέπληγτε αυτό, αλλά ως ένα βαθμό περίμενε κάποια περιθωριακή ομάδα να διεκδικήσει την ευθύνη της απαγωγής και να προσπαθήσει να τη χρησιμοποιήσει για να ασκήσει κάποιου είδους πίεση. Οι Ηνωμένες Πολιτείες δρούσαν μεν διπλωματικά, αλλά ήταν έτοιμες και να προστατέψουν δυναμικά τα συμφέροντά τους στην περιοχή. Μπορούσαν επίσης να παραχωρήσουν μεγάλες χάρες σ' αυτούς που τις άξιζαν ή, σ' αυτή την περίπτωση, αν εξαναγκάζονταν. Δε ζητήθηκε κανενός είδους τέτοια χάρη.

Ένα τηλεφώνημα στον αξιωματικό της Φουχούντ με τον οποίο είχε συσκεφθεί εν συντομίᾳ αφού άφησε τη Μία στο ξενοδοχείο της

τον πληροφόρησε ότι ο νεκρός στο διαμέρισμα της Έβελιν δεν είχε πάνω του ταυτότητα, ούτε άλλο στοιχείο που να οδηγεί στην αναγνώρισή του. Θα δημοσίευαν μια φωτογραφία του στις εφημερίδες της επομένης, αλλά ο Κόρμπεν δεν πίστευε ότι θα τον αναζητούσε κανείς σύντομα. Έκανε ένα δυο άλλα τηλεφωνήματα σε συνδέσμους του στις λιβανέζικες υπηρεσίες πληροφοριών και τους ψάρεψε χωρίς να προδώσει και πολλά σχετικά με τη δική του ανάμειξη, πέρα από το ότι αναζητούσε μια απαχθείσα Αμερικανίδα πολίτιδα. Τίποτα καινούριο δεν είχε προκύψει, τίποτα δεν έδειχνε προς κάποια κατεύθυνση. Φρόντισε να σιγουρευτεί ότι θα επικοινωνούσαν μαζί του αν υπήρχε κάτι.

Πήρε το κινητό της Έβελιν από τον Μπάουμχοφ και έψαξε στο μητρώο εισερχόμενων κλήσεων, αλλά η πιο πρόσφατη κλήση ήταν χωρίς αναγνώριση, όπως ακριβώς του είχε πει ο Μπάουμχοφ. Κανείς δεν είχε καλέσει από εκείνη την ώρα. Η Έβελιν είχε καλέσει κάποιους τοπικούς αριθμούς τις τελευταίες λίγες ημέρες, αλλά το πιο πρόσφατο τηλεφώνημα ήταν εκείνο που κέντρισε αμέσως το ενδιαφέρον του. Στο Ροντ Άιλαντ, κρίνοντας από τον κωδικό της περιοχής.

Θυμήθηκε την επαγγελματική κάρτα που ήταν αφημένη πάνω στην ανοιχτή ατζέντα της Έβελιν στο γραφείο της και την έβγαλε. Ο αριθμός ήταν ο ίδιος. Ανήκε σε κάποιον ονόματι Τομ Γουέμπστερ, στο Ινστιτούτο Αρχαιολογίας και Αρχαίου Κόσμου Χαλντέιν. Ο Κόρμπεν έκανε ένα γρήγορο υπολογισμό της διαφοράς ώρας και διαπίστωσε ότι ήταν ακόμα νωρίς στην Ανατολική Ακτή. Ήταν απίθανο να βρίσκεται κανείς εκεί αυτή την ώρα. Έκανε διπλό κλικ πάνω στο εικονίδιο του Διαδικτύου στον υπολογιστή του και μπήκε στον ιστιακό τόπο του ινστιτούτου. Τον πληροφόρησε ότι το Χαλντέιν ήταν ένα ιδιωτικά χρηματοδοτούμενο ερευνητικό κέντρο αφιερωμένο στη μελέτη και την προσαγωγή της αρχαιολογίας και της τέχνης της αρχαίας Μεσογείου, της Αιγύπτου και της Δυτικής Ασίας και ότι συν-

δεόταν με το Πανεπιστήμιο Μπράουν. Στους καταλόγους του δεν υπήρχε κανείς με το όνομα Τομ Γουέμποτερ. Έγραψε στο σημειωματάριό του «Τομ Γουέμποτερ», «Χαλντέιν, Παν. Μπράουν» και «ιδιωτικά χρηματοδοτούμενο» και κράτησε νοερή σημείωση να τηλεφωνήσει αργότερα.

Πήγε το τηλέφωνο της Έβελιν στο γραφείο διαβιβάσεων και το παρέδωσε στον επικεφαλής των κομπιουτεράδων εκεί, το νεαρό αξιωματικό τεχνικών επιχειρήσεων Τζέικ Ολσάνσκι, ζητώντας του να κάνει τα μαγικά του και να δει αν μπορούσε να εντοπίσει τον επιφυλακτικό τύπο που είχε καλέσει το νούμερο της Έβελιν. Του ζήτησε επίσης μια καταγραφή των εισερχόμενων και εξερχόμενων κλήσεων των τελευταίων δύο εβδομάδων και αν μπορούσε να κάνει το ίδιο για το σταθερό τηλέφωνο του σπιτιού της Έβελιν, αν είχε. Πήρε το τηλέφωνο της Μία από τον Μπάουμχοφ και έκανε μια γρήγορη έρευνα στις κλήσεις, αλλά τίποτα δεν του κίνησε την περιέργεια. Ζήτησε από τον Ολσάνσκι να κάνει μια γρήγορη καταγραφή της κάρτας SIM αυτού του τηλεφώνου και κράτησε άλλη μία νοερή σημείωση να το πάρει όταν θα έφευγε και να το επιστρέψει στη Μία. Του έδωσε επίσης το φορητό υπολογιστή της Έβελιν – η δική του απόπειρα να τον ανοίξει είχε εμποδιστεί από τον καδικό πρόσθιασης, αλλά ήξερε ότι ο Ολσάνσκι θα έβρισκε κάποιο τρόπο χωρίς να παιδευτεί πολύ.

Όταν γύρισε στο γραφείο του, έστρεψε ξανά την προσοχή του στην προσωπική ατζέντα της Έβελιν. Ήταν ξέχειλη από κάρτες και σημειώσεις – η κρύπτη πληροφοριών μιας δραστήριας, πολυάσχολης ζωής. Η πρώτη του έρευνα στο περιεχόμενο της ατζέντας δεν απέδωσε κάτι χρήσιμο. Οι καταχωρίσεις της τελευταίας εβδομάδας στο ημερολόγιο, και ιδιαίτερα των τελευταίων δύο ημερών, από μια πρώτη ματιά δεν ανέφεραν τίποτα σχετικά με τον άντρα από το παρελθόν της τον οποίο είχε συναντήσει η Έβελιν. Έβαλε στην άκρη την ατζέντα, αφήνοντάς τη για αργότερα. Ήξερε ότι θα χρειαζόταν περισσότερο χρόνο για να την ερευνήσει λεπτομερώς.

Τα προφίλ που είχε ανασύρει για την Έβελιν και τη Μία δεν επιφύλασσαν καμιά έκπληξη – όχι βέβαια πως υπήρχαν και πολλά να βρει. Τίποτα σε σχέση είτε με τη μία είτε την άλλη δε μαρτυρούσε κάτι περισσότερο από δυο γυναίκες που ζούσαν ήσυχες ζωές και δεν παρέκκλιναν ποτέ προς την επιλήψιμη πλευρά του νόμου, ούτε καν μία κλήση για παράνομη στάθμευση. Βρήκε μερικά σχόλια που είχαν διατυπωθεί με αρκετή παρρησία από την Έβελιν κατά τη διάρκεια της διαπάλης για την περιοχή του κέντρου μεταξύ των παραγόντων της οικοδομικής ανάπτυξης και των ζηλωτών της προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά δεν ήταν υπερβολικά επιθετικά και σύντομα απέρριψε την υποψία ότι μπορεί να είχαν κάποια σχέση με την απαγωγή της.

Ο Κόρμπεν έγειρε στην πλάτη του καθίσματός του και εξέτασε τα γεγονότα από την ώρα που η Μία είχε πιει ένα ποτό με την Έβελιν. Η σκέψη του σταμάτησε στην άνεση και τη σιγουριά με την οποία ενεργούσε η ομάδα των απαγωγέων. Η Βηρυτός είχε κάνει πολύ δρόμο από την άνομη εποχή των σκοτεινών της χρόνων και μια καλά εξοπλισμένη, καλά εκπαιδευμένη ομάδα κρούσης δεν μπορούσε να λειτουργεί έτσι απλά, με ατιμωρησία, χωρίς να έχει κάποιου είδους «επίσημη» σύνδεση ή συγκατάθεση από μία από τις κύριες τοπικές πολιτοφυλακές, πράγμα που σήμαινε, αναπόφευκτα, μια σύνδεση «μεγάλου αδελφού» με κάποια από τις κυβερνητικές υπηρεσίες πληροφοριών – λιβανέζικη ή συριακή. Η αναγνώριση του νεκρού πιστολά θα αποκάλυπτε αμέσως για ποια κλίκα εργάζονταν οι απαγωγείς, αλλά κάτι τέτοιο δε φαινόταν πιθανόν. Οι εντεταλμένοι δολοφόνοι κόστιζαν φτηνά και τα ίχνη καλύπτονταν εύκολα. Κάθε πολιτοφυλακή και κάθε υπηρεσία πληροφοριών είχε διαθέσιμο κάποιον εκ των έσω για να εξυπηρετήσει καταστάσεις ή, συνχότερα, για να εξαφανιστεί.

Έπρεπε να μάθει από πού προερχόταν η απειλή. Ακόμα και η προφορά θα βοηθούσε πολύ στην αναγνώριση της καταγωγής του πι-

στολά και πιθανώς να οδηγούσε τον Κόρμπεν στο στόχο του, που ήξερε πως ήταν ο άνθρωπος που είχε προσλάβει την ομάδα κρούσης. Δυστυχώς οι φωνητικές ικανότητες του οπλοφόρου είχαν υποστεί σοβαρή βλάβη από ένα ατυχές συμβάν – το θάνατο. Ο Κόρμπεν γνώριζε επίσης ότι οι τύποι τα είχαν θαλασσώσει ήδη δύο φορές. Μια τρίτη φορά ήταν απίθανη. Θα έπρεπε να είναι κάτι παραπάνω από προσεκτικοί από δω κι εμπρός.

Πήρε το ντοσιέ που είχε πάρει από το γραφείο της Έβελιν και το ξεφύλλισε. Πιθανώς να υπήρχαν περισσότερες πληροφορίες στο σκληρό δίσκο του φορητού υπολογιστή της, αλλά δεδομένου πόσο παλιές φαίνονταν οι σελίδες και οι φωτογραφίες στο ντοσιέ υποψιαζόταν ότι εκεί έπρεπε να εστιάσει την προσοχή του. Διάβασε τις σημειώσεις της Έβελιν πιο προσεκτικά και εξέτασε πάλι τις φωτογραφίες. Από τον καιρό που είχε περάσει στο Ιράκ, γνώριζε ότι η Αλ-Χίλα βρισκόταν σε μικρή απόσταση με το αυτοκίνητο νότια της Βαγδάτης.

Είδε με τη φαντασία του την υπόγεια αίθουσα που είχε ανακαλύψει η Έβελιν και η σκέψη του γύρισε στο εργαστήριο που ο ίδιος είχε ερευνήσει.

Και τα δύο ήταν στο Ιράκ, σε απόσταση εκατόν εξήντα χιλιομέτρων το ένα από το άλλο.

Και στα δύο υπήρχε μια απεικόνιση του ουροβόρου.

Η σύμπτωση κατείχε την ίδια περίοπτη θέση με τους αλτρουιστές πολιτικούς, τα δωρεάν γεύματα και μια δημοκρατική Μέση Ανατολή στην «Πινακοθήκη Διασημοτήτων» στη φανταστική χώρα του μυαλού του.

Ξαναδιάβασε τις σημειώσεις του από την κουβέντα του με τη Μία. Εστίασε την προσοχή του στις λέξεις «Ιρακινός μεσάζων» και τις σημάδεψε με έναν κύκλο. Έμεινε για λίγο συλλογισμένος κι έπειτα έριξε άλλη μια ματιά στις πολαρόντ που είχε πάρει από την τσάντα της Έβελιν. Μια σκέψη άρχισε να σχηματίζεται στο νου του και της

έδωσε λίγο χώρο για να αναπτυχθεί. Όλα έδειχναν να ταιριάζουν. Ένας άντρας από το παρελθόν της Έβελιν στο Ιράκ, αυτός ο «μεσάζων», εμφανίζεται απρόσκλητος. Λίγο αργότερα εκείνη εξαφανίζεται. Στην τοάντα της υπάρχουν φωτογραφίες μεσοποταμιακών τεχνουργημάτων μεγάλης αξίας. Ήταν αρκετά σίγουρος ότι ο μεσάζων είχε πάει να τη δει για να της προσφέρει τα τεχνουργήματα, ιδιαίτερα το βιβλίο. Η αρχαιολόγος είχε μια προηγούμενη εμπλοκή με τον ουροβόρο – μια εμπλοκή για την οποία ο Κόρμπεν έπρεπε να μάθει περισσότερα. Ήξερε όμως ότι ο στόχος του ήταν ακόμα ζωντανός και υγιής και ότι ενεργούσε με την ίδια ανάλγητη αποχαλίνωση που είχε επιδείξει στη Βαγδάτη. Ήξερε ότι με την ίδια αναλγησία είχε στείλει άντρες να απαγάγουν την Έβελιν και να ερευνήσουν το διαμέρισμά της.

Βρισκόταν κοντά.

Μπορούσε να νιώσει το χακίμ εκεί έξω, να κυνηγάει το άπιαστο όνειρό του. Έπρεπε να απαλλαγεί απ' αυτόν και ο προφανής δρόμος ενέπλεκε τον Ιρακινό μεσάζοντα. Ήταν πασιφανές ότι ο Ιρακινός είχε αυτό που ήθελε ο χακίμ. Ήταν ο άνθρωπος-κλειδί, αυτός που θα οδηγούσε στα κειμήλια, και ήταν ακόμα εκεί έξω, πιθανότατα κρυμμένος. Το ερώτημα ήταν: πώς να τον βρει; Πριν τον βρει ο χακίμ.

Έπρεπε με κάποιο τρόπο να δελεάσει το μεσάζοντα ώστε να βγει από την κρυψώνα του – αν βέβαια δεν το είχε ήδη σκάσει από την πόλη, πράγμα που ήταν μια ευκρινής πιθανότητα, δεδομένου πόσο επισφαλής ήταν η παρουσία του εδώ. Ο Κόρμπεν το σκέφτηκε και πήρε στα χέρια του το ντοσιέ της Έβελιν για μια δεύτερη ματιά. Υπήρχαν διάφορες παλιές φωτογραφίες μέσα, στιγμιότυπα από την εν λόγω ανασκαφή, και ορισμένες έδειχναν την Έβελιν να στέκεται με άντρες που ήταν ολοφάνερα Άραβες εργάτες. Υπήρχε μεγάλη πιθανότητα ο άφαντος μεσάζων να ήταν ένας απ' αυτούς, αλλά ο Κόρμπεν δεν τον είχε δει ποτέ, επομένως δε θα μπορούσε να τον αναγνωρίσει.

Η Μία, όμως, τον είχε δει.

Το συλλογίστηκε για λίγο. Έπρεπε να της μιλήσει γι' αυτό. Προτιμούσε να μην την αναμείξει –είχε ήδη περάσει αρκετά σε λιγότερο από είκοσι τέσσερις ώρες–, αλλά διακυβεύονταν πολλά και η Μία ήταν ήδη μπλεγμένη στην υπόθεση. Απλώς έπρεπε να φροντίσει να το χειριστεί με μεγάλη προσοχή. Πράγμα που δε θα ήταν εύκολο, αν αναλογιζόταν κανείς με ποιον είχε να κάνει.

Το τηλέφωνο του γραφείου του κουδούνισε και διέκοψε το έργο που εκτυλισσόταν στο μυαλό του. Έλεγχε στην οθόνη του τηλεφώνου τον αριθμό που τον καλούσε και άπλωσε το χέρι του στο ακουστικό. Ήταν ο πρέσβης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25

Η ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ ΕΠΕΣΕ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΕΒΕΛΙΝ σαν πυκνή χειμωνιάτικη ομίχλη καθώς ατένιζε τους τοίχους του κελιού της.

Φαινομενικά το μικρό δωμάτιο ήταν καλύτερο απ' ό,τι περίμενε. Δεν είχε καμιά σχέση με τα ρυπαρά, ερειπωμένα, γεμάτα ποντίκια μπουντρούμια που θυμόταν από τις περιγραφές των απαχθέντων ομήρων που είχε διαβάσει τη δεκαετία του 1980. Αυτό το δωμάτιο έμοιαζε περισσότερο με κάτι που θα συναντούσες σε ένα συνηθισμένο νοσοκομείο της Μέσης Ανατολής. Δηλαδή, ίσως όχι σε οποιοδήποτε νοσοκομείο. Μάλλον σε ψυχιατρική πτέρυγα.

Οι τοίχοι, το πάτωμα και το ταβάνι ήταν βαμμένα άσπρα. Το κρεβάτι, αν και στενό και βιδωμένο στο πάτωμα, είχε αληθινό στρώμα, καθώς και την επιπλέον πολυτέλεια μαξιλαριού, σεντονιών και κουβέρτας. Υπήρχε επίσης τουαλέτα και ένα μικρός νυπήγρας και λειτουργούσαν και τα δύο. Ο φωτισμός ήταν μάλλον σκληρός, χάρη σε δύο λαμπτήρες φθορισμού που βούιζαν ενοχλητικά ακριβώς στο κατώφλι της ακοής της. Δύο γνωρίσματα, ωστόσο, υπονόμευαν κάθε αίσθημα ανακούφισης που μπορούσε να αποκομίσει από τη σχετικά πολιτισμένη κατάσταση του καταλύματός της. Το μοναδικό άνοιγμα που υπήρχε δεν ήταν σε έναν από τους τοίχους. Αντίθετα, ήταν ένα μικρό φινιστρίνι παρατήρησης με καθρέφτη –που από την εξωτερική πλευρά ήταν τζάμι, για να μπορούν οι δεσμοφύλακές της να κοιτάζουν μέσα, είκασε η Έβελιν– στη χοντρή μεταλλική πόρτα

του δωματίου, μια πόρτα που, όπως πρόσεξε επίσης, δεν είχε χερούλι. Πέρα απ' αυτό το δωμάτιο προκαλούσε την ίδια ανησυχία με κάθε άλλο μπουντρούμι για το οποίο είχε διαβάσει, αλλά με διαφορετικό τρόπο. Η σχετική του άνεση υπαινισσόταν παρατεταμένη παραμονή και η ψυχρή του αυστηρότητα ήταν ακόμα πιο έντεχνα απειλητική απ' ό,τι τα κελιά για τα οποία είχε διαβάσει. Μια αιπή κακία ήταν διαποτισμένη σ' αυτούς τους τοίχους και την ένιωθε σε κάθε πόρο του κορμιού της.

Ο καυτός πόνος που είχε τσουρουφλίσει τις φλέβες της είχε υποχωρήσει εντελώς πια. Έτριψε αργά τα γυμνά της μπράτσα, ξαφνιασμένη ακόμα που δεν υπήρχαν παρενέργειες από το... Πώς το είχε αποκαλέσει ο άντρας με την ιατρική ρόμπα; Δεν μπορούσε να θυμηθεί. Ξανασκέφτηκε με θυμό το πώς τα λόγια δεν μπορούσαν να βγονταν αρκετά γρήγορα από τη στιγμή που είχε αρχίσει να του λέει ό,τι ήξερε. Ένιωθε αδύναμη, ανυπεράσπιστη και, το χειρότερο απ' όλα, ταπεινωμένη. Είχε αντιμετωπίσει αναποδιές και δύσκολες καταστάσεις πολλές φορές από τότε που είχε μετοικήσει σ' αυτή την περιοχή πριν από τόσα χρόνια, και περηφανευόταν για την εσωτερική της δύναμη και την αποφασιστικότητα, στα οποία ήξερε ότι μπορούσε να βασίζεται όταν οι περιστάσεις το απαιτούσαν. Οι τελευταίες λίγες ώρες είχαν ισοπεδώσει εντελώς όποια αντίληψη μπορεί να είχε σχετικά με το σθένος της. Ο απαγωγέας της την είχε υποβιβάσει αβίαστα σ' ένα τρεμάμενο, τρομοκρατημένο ερείπιο, κι αυτή η σκέψη την έκαιγε το ίδιο παράφορα με το δαιμονικό υγρό που είχε χύσει μέσα της με τόση κτηνωδία.

Το χειρότερο απ' όλα, αυτό που την αγανακτούσε και την τρέλαινε περισσότερο απ' όλα, ήταν ότι δεν ήξερε καν σε τι είχε μπλέξει.

Η ανακάλυψη στην Αλ-Χίλα τελικά δεν είχε οδηγήσει σε τίποτα. Η ένδειξη είχε τελειώσει απότομα στην ίδια την αίθουσα όπου είχε αρχίσει, και μαζί της είχε τελειώσει και η σχέση τους.

Όταν ο Τομ είχε φύγει, αφού ο κυκλώνας μέσα της είχε καταλα-

γιάσει, είχε επιπλήξει τον εαυτό της που του επέτρεψε να τη συναρπάσει, που είχε αποφύγει να δει τις ενδείξεις. Από την άλλη, όμως, ήταν εξαιρετικά δύσκολο να τον καταλάβει. Κατά τη διάρκεια της σύντομης σχέσης τους είχε διαισθανθεί μια βαθιά ριζωμένη ανησυχία, μια σύγκρουση βαθιά μέσα του, για την οποία δε γνώριζε τίποτ' άλλο πέρα από το ότι εκείνος αναμετριόταν μαζί της. Δεν είχε καμιά αμφιβολία ότι της απέκρυψε διάφορα πράγματα, και το γεγονός ότι η ίδια βρισκόταν τώρα σε τούτο το κελί το αποδείκνυε. Εκείνη την εποχή ένιωθε –ή, τουλάχιστον, ήλπιζε– ότι η σχέση τους δεν ήταν το είδος της κοινότητης εξαπάτησης που θα περίμενε κανείς: μια σύζυγος κάπου, μια ανιαρή ζωή απ' την οποία εκείνος ξέφευγε για λίγο. Έδειχνε να είναι κάτι πιο βαθύ. Όταν όμως είχε τολμήσει να το συζητήσει, ο Τομ είχε ξεγλιστρήσει και είχε αλλάξει κουβέντα με επιδεξιότητα και γοητεία. Η Έβελιν γνώριζε ότι τα αισθήματά του γι' αυτή ήταν ειλικρινή – το είχε πει ο ίδιος. Φυσικά, ήξερε ότι οι άντρες έλεγαν ψέματα, αλλά βαθιά μέσα της γνώριζε ότι δεν έκανε λάθος για τον Τομ, και η διαίσθησή της είχε αποδειχτεί κάτι παραπάνω από αξιόπιστη μέσα στα χρόνια. Θυμόταν ακόμα και σήμερα την ειλικρίνεια που έλαμπε στα μάτια του όταν της είχε εξομολογηθεί πώς ένιωθε γι' αυτή, αλλά το ότι μπόρεσε να συνεχίσει τη ζωή του με τέτοιο ψυχρό και αποστασιοποιημένο αίσθημα του καθήκοντος ήταν κάτι που η Έβελιν δεν είχε καταφέρει να ξεπεράσει ποτέ.

Μπορούσε ακόμα ν' ακούσει τα αποχαιρετιστήρια λόγια του, καθώς στεκόταν δίπλα της τώρα και τα φιθύριζε στο αφτί της.

Δεν μπορώ να μείνω μαζί σου. Δεν μπορούμε να είμαστε μαζί.

Δεν υπάρχει άλλη. Μακάρι να ήταν τόσο απλό. Όμως δεν είναι κάτι για το οποίο μπορώ να μιλήσω. Θέλω μόνο να ξέρεις πως αν υπήρχε οποιοσδήποτε τρόπος στον κόσμο για να μπορούσαμε να είμαστε μαζί, θα το έκανα.

Και μ' αυτά τα λόγια είχε φύγει.

Αφήνοντάς τη με το διόλου αξιοζήλευτο έργο τού να συνεχίσει τη ζωή της και να τον ξεχάσει, αφήνοντάς τη να τα βγάλει πέρα με ένα

χωρισμό που γινόταν ακόμα πιο αβάσταχτος από το απλό γεγονός ότι ήταν ανεξήγητος και –στα δικά της μάτια, τουλάχιστον– αδικαιολόγητος. Και αφήνοντάς τη να μεγαλώσει το παιδί του, ένα παιδί για το οποίο εκείνος δε γνώριζε τίποτα. Ένα παιδί στο οποίο έλεγε ψέματα για χρόνια. Ένα κοριτσάκι που ο πατέρας του, όπως της είχε πει, είχε πεθάνει.

Είχε ζήσει με το ψέμα επί τριάντα χρόνια, και ακόμα και μετά από τόσο καιρό, και μόνο που το σκεφτόταν τώρα ένιωθε ένα οδυνηρό σφίξιμο στο στήθος της. Ήταν σκληρό αυτό που είχε κάνει, αλλά ήξερε ότι η Μία θα είχε αναζητήσει τον πατέρα της αν ήξερε ότι βρισκόταν κάπου εκεί έξω, και η Έβελιν δεν το ήθελε αυτό. Ο Τομ είχε υπάρξει πολύ σαφής. Δεν ήταν ανάγκη να εκθέσει τη Μία σε μια οδυνηρή απογοήτευση.

Τουλάχιστον είχε καταφέρει να το κρύψει αυτό από το χακίμ. Πάνω απ' όλα, δεν μπορούσε να του επιτρέψει να μάθει ότι η Μία ήταν η κόρη του Τομ. Αυτό θα τον έκανε να καταδιώξει και τη Μία, πράγμα που η Έβελιν δεν άντεχε ούτε να το σκεφτεί.

Μικρές νίκες. Ήταν το μόνο απ' το οποίο μπορούσε να γαντζώθει αυτή τη στιγμή.

Κάτι έξω από την πόρτα του κελιού της τράβηξε την προσοχή της. Ένας θόρυβος. Τραχιές, επίμοχθες κινήσεις, συρτά βήματα στο πέτρινο δάπεδο.

Πλησίασε στην πόρτα και προσπάθησε να κοιτάξει έξω μέσα από την οπή με τον καθρέφτη, αλλά το μόνο που είδε ήταν η σκληρή αντανάκλαση του δικού της προσώπου. Κόλλησε το αφτί της στην πόρτα και προσπάθησε να αφουγκραστεί, συγκεντρώνοντας όλη της την προσοχή. Άκουσε κάποιον να ξεκλειδώνει μια πόρτα κι έπειτα ακολούθησε κάποια κίνηση και μια κραυγή που έστειλε ένας ρίγος κατά μήκος της σπονδυλικής της στήλης, η κραυγή ενός νεαρού αγοριού, μια πονεμένη ικετευτική οιμωγή. Ο βασανιστικός αυτός ήχος ακολουθήθηκε από το οργισμένο ξέσπασμα ενός άντρα που πρό-

σταξε το αγόρι να το βουλώσει –«*Κρας ουλάα*»– κι από έναν ήχο που η Έβελιν ήταν σίγουρη ότι ήταν χαστούκι, έπειτα ακούστηκε ένα πονεμένο σκούξιμο από τη φωνή του αγοριού, σαν να το είχαν μόλις χτυπήσει. Η Έβελιν κατάφερε να διακρίνει μόνο ένα κλαψούρισμα πριν ακούσει την πόρτα να κλείνει με πάταγο και το κλειδί να γυρίζει στην κλειδαριά.

Περίμενε ένα δυο λεπτά, για να φύγει ο άντρας, μετρώντας τα δευτερόλεπτα, αγωνιώντας, διερωτώμενη αν θα ’πρεπε να προσπαθήσει να επικοινωνήσει με τον άλλο κρατούμενο. Μια άλλη σκέψη ήρθε στο μυαλό της: κι αν υπήρχαν κι άλλοι κρατούμενοι εκεί; Δεν είχε τρόπο να το μάθει. Ο άντρας που την είχε οδηγήσει ξανά στο κελί της είχε καλύψει με ένα μαύρο πανί το κεφάλι της και της το είχε βγάλει αφού είχε μπει μέσα. Δεν είχε ιδέα τι υπήρχε έξω από την πόρτα. Και η σκέψη, η πιθανότητα να υπήρχαν κι άλλοι κρατούμενοι εκεί τη φόβισε ακόμα περισσότερο.

Αποφάσισε να το ρισκάρει.

«Είναι κανείς εκεί;» Ο ψίθυρος της αντήχησε στη σιωπή γύρω της.

Δεν υπήρξε απάντηση.

Το επανέλαβε, αυτή τη φορά λίγο πιο δυνατά, πιο απελπισμένα. Και πάλι δεν της απάντησε κανείς.

Της φάνηκε ότι άκουσε ένα σιγανό κλαψούρισμα κάπου μακριά, αλλά δεν ήταν σίγουρη. Οι χτύποι της καρδιάς της ακούγονταν δυνατά στ’ αφτιά της κι αυτό την μπέρδενε.

Περίμενε λίγα λεπτά ακόμα και ξαναπροσπάθησε, αλλά δεν πήρε άλλη απάντηση πέρα από τη νεκρική σιωπή. Τρέμοντας και αποκαρδιωμένη, αφέθηκε να καταρρεύει στο πάτωμα κι έκρυψε το πρόσωπό της μέσα στα χέρια της, προσπαθώντας να βγάλει κάποια άκρη από τον εφιάλτη που στροβιλιζόταν γύρω της.

Το μυαλό της επανήλθε ορμητικά στο πρόσωπο του άντρα με την ιατρική ρόμπα καθώς παρακολουθούσε και άκουγε την ιστορία

της. Το ενδιαφέρον του είχε σίγουρα εξαφθεί όταν η Έβελιν ανέφερε τον Τομ. Της έκανε ένα σωρό ερωτήσεις γι' αυτόν, θέλοντας να μάθει τα πάντα για το άτομό του. Ήταν προσηλωμένος και κρατούσε σημειώσεις, κουνώντας περισπούδαστα το κεφάλι του καθώς αυτή μιλούσε. Το ένοτικτό της είχε αποδειχτεί σωστό. Θα έπρεπε να είχε κρατήσει τον Τομ εξω απ' όλα αυτά, αλλά, αν το εξέταζε κανείς ρεαλιστικά, δε θα μπορούσε να είχε κάνει και πολλά για να μη μιλήσει. Η κάψα που είχε σαρώσει το κορμί της είχε φροντίσει γι' αυτό.

Η Μία ήταν ασφαλής προς το παρόν –τουλάχιστον αυτό ήλπιζε–, αλλά η Έβελιν γνώριζε ότι ο απαγωγέας της δε θα εφείδετο κόπων και προσπαθειών προκειμένου να βρει τον Τομ Γουέμπστερ. Και μαζί μ' αυτή την εξουθενωτική σκέψη, μια άλλη σκέψη, ακόμα πιο ανησυχητική, αναδύθηκε καθώς η Έβελιν αναρωτήθηκε αν η κόρη της θα κατάφερνε να βρει κάποιον να τη βοηθήσει να ψάξει να τη βρει, κι αν θα την ξανάβλεπε ποτέ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΗ ΒΡΙΣΚΟΤΑΝ στο πίσω μέρος της κεντρικής έπαυλης, όσο πιο μακριά γινόταν από την πύλη του περιβόλου και αποκλεισμένο από τον έξω κόσμο από πόρτες ανθεκτικές σε βόμβες και από χοντρά αλεξίσφαιρα τζάμια. Πεζοναύτες και Λιβανέζοι στρατιώτες περιπολούσαν στο πευκοδάσος στο πίσω μέρος του περιβόλου, καθώς και στην πύλη εισόδου.

Οι προφυλάξεις ήταν προφανώς απαραίτητες, αλλά κανείς δεν είχε ψευδαισθήσεις σχετικά με την τελική τους αποτελεσματικότητα. Αν λαμβανόταν η απόφαση –πιθανότατα σε μια από τις πρωτεύουσες της περιοχής– να χτυπηθεί η πρεσβεία ως μέρος ενός διεστραμμένου σχεδίου πολιτικού παιχνιδιού, καμία οχύρωση δε θα μπορούσε να το εμποδίσει να συμβεί. Όλοι οι εργαζόμενοι εκεί το γνώριζαν, αρχής γενομένης από τον άνθρωπο που βρισκόταν στο κέντρο των διασταυρούμενων νημάτων, τον ίδιο τον πρέσβη. Ο Κόρμπεν είχε προσωπική εμπειρία του πόσο διαφορετικά συμπεριφέρονταν οι άνθρωποι όταν βρίσκονταν σ' αυτή την... ελκυστική θέση. Ο τωρινός πρέσβης, προς τιμήν του, το αντιμετώπιζε με αξιοθαύμαστη στωικότητα.

Ο Κόρμπεν μπήκε και βρήκε τον πρέσβη να κάθεται με έναν άντρα που ο ίδιος δε γνώριζε, ο οποίος έσπευσε να σηκωθεί και να συστηθεί ως Μπιλ Κέρκγουντ. Ο άντρας είχε σταθερή χειραψία, κοφτερό βλέμμα και ευχάριστο παρουσιαστικό. Ήταν ψηλός όσο και

ο Κόρμπεν και έδειχνε να είναι σε καλή φυσική κατάσταση. Ο Κόρμπεν υπέθεσε ότι ο Κέρκγουντ ήταν ίσως λίγα χρόνια μεγαλύτερός του, υπολογίζοντάς τον γύρω στα σαράντα.

«Ο Μπιλ ήρθε αεροπορικώς από το Αμάν σήμερα το απόγευμα», πληροφόρησε ο πρέσβης τον Κόρμπεν. «Βρίσκεται εδώ για την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί με την Έβελιν Μπίσοπ».

Αυτό ξάφνιασε τον Κόρμπεν. Κάπως βιαστικό για τα γούστα του. «Γιατί σας ενδιαφέρει αυτή η υπόθεση;» ρώτησε τον Κέρκγουντ.

«Τη γνώρισα πριν από λίγα χρόνια. Ανήκω στη διεύθυνση πολιτιστικής κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ και η Έβελιν υπερασπίστηκε εδώ το έργο μας και εναντιώθηκε στους παράγοντες της οικοδομικής ανάπτυξης της περιοχής του κέντρου της πόλης. Είναι αληθινός ανεμοστρόβιλος· δεν είναι άνθρωπος που τον ξεχνάς εύκολα», πρόσθεσε ο Κέρκγουντ με φιλικό χαμόγελο. «Από τότε χρηματοδοτούμε κάποιες από τις εργασίες της εδώ».

Ο Κόρμπεν κοίταξε ερωτηματικά τον πρέσβη, αβέβαιος για την τροπή που έπαιρνε η συζήτηση.

«Ο Μπιλ ανησυχεί», πληροφόρησε ο πρέσβης τον Κόρμπεν, «τόσο από προσωπική όσο και από επαγγελματική άποψη». Στράφηκε στον Κέρκγουντ, αφήνοντάς τον να δώσει περισσότερες εξηγήσεις.

«Κοιτάξτε, το πρώτιστο ενδιαφέρον μου αφορά, φυσικά, στο να είναι καλά η Έβελιν. Αυτό είναι το βασικότερο απ' όλα. Είναι μια γυναίκα την οποία θαυμάζω και νοιάζομαι γι' αυτή και θέλω να σιγουρευτώ ότι γίνονται τα πάντα προκειμένου να την έχουμε πίσω γρήγορα και ασφαλή», διευκρίνισε ο Κέρκγουντ. «Πέρα απ' αυτό», πρόσθεσε κάπως διστακτικά, «ναι, υπάρχει προφανές ενδιαφέρον για την υπόληψη μιας από τις πιο σεβαστές και επιφανείς επαγγελματίες, που κινδυνεύει να σπιλωθεί από κάτι το οποίο οι εφημερίδες θα παρουσιάσουν σαν αρχαιοκαπηλία – και, απ' ό,τι καταλαβαίνω, έτσι θα ήθελε να το εμφανίσει η λιθανέζικη κυβέρνηση». Σώπασε στιγμιαία για να ρίξει μια ερωτηματική ματιά στον πρέσβη κι

έπειτα πρόσθεσε: «Και υποθέτω ότι δεν είμαστε ιδιαίτερα απρόθυμοι να συμπλεύσουμε μαζί τους ως προς αυτό».

«Πρέπει να εκτιμήσουμε τα υπέρ και τα κατά του πώς θα παρουσιαστεί όλη αυτή η ιστορία», αποκρίθηκε ο πρέσβης με την ψύχραιμη αμυντικότητα έμπειρου επαγγελματία. «Ο Λίβανος βρίσκεται σε πολύ αβέβαιη κατάσταση αυτή τη στιγμή. Μια Αμερικανίδα, ιδιαίτερα μιας κάποιας ηλικίας, που απάγεται από το δρόμο χωρίς λόγο... Θα θεωρηθεί αναμφίβολα ως τρομοκρατική ενέργεια εναντίον των Δυτικών. Και η χρονική συγκυρία δε θα μπορούσε να είναι χειρότερη. Τούτος δω ο λαός θέλει απελπισμένα να ανακτήσει την εικόνα της ειρήνης και της ομαλότητας που μόλις κατάφερε να επαναφέρει μετά από όλα αυτά τα χρόνια του χάους. Και μ' αυτό που συνέβη φέτος το καλοκαίρι, η χώρα χρειάζεται τώρα απελπιστικά ξένες επενδύσεις, περισσότερο από ποτέ. Ο πρωθυπουργός και ο υπουργός Εσωτερικών μού τηλεφώνησαν ήδη γι' αυτό το ζήτημα. Έχουν πανικοβληθεί. Δε χρειάζεται να σας πω ότι σε μεγάλο βαθμό τούς απασχολεί το πώς αντιλαμβάνεται κανείς τα πράγματα όταν πρόκειται για εξεύρεση κεφαλαίων, και αν αυτό εξαπλωθεί και εμπνεύσει μιμητές...»

«Ενώ μια αρχαιοκάπηλος που μπλέχτηκε σε μια βρόμικη συμφωνία δεν αποτελεί αντανάκλαση πολιτικής αστάθειας και συνεπώς είναι πολύ πιο εύκολο να μη δώσουν ιδιαίτερη σημασία στο θέμα», παρατήρησε ο Κέρκγουντ κάπως σαρκαστικά. Στράφηκε στον Κόρμπεν. «Βλέπετε με τι έχουμε να κάνουμε εδώ».

«Δεν μπορώ να θεωρήσω ότι θα είχε καλή επίδραση στην ΟΥΝΕΣΚΟ να παρουσιαστεί η κυρία Μπίσοπ σαν αρχαιοκάπηλος», αντιπαρήλθε την παρατήρηση ο Κόρμπεν.

Ο Κέρκγουντ συλλογίστηκε για μια στιγμή το σχόλιο του άλλου και κούνησε το κεφάλι του ένοχα. «Φυσικά και δε θα είχε. Δεν αρνούμαι ότι επιθυμούμε επίσης διακαώς να αποφύγουμε να οπιλωθούμε και εμείς εκ συσχετισμού. Η ΟΥΝΕΣΚΟ δεν έχει ακριβώς την

ολόψυχη υποστήριξη του Κογκρέσου. Μόλις τελευταία καταφέραμε να ενταχθούμε ξανά στον οργανισμό ως έθνος, και δεν ήταν καθόλου εύκολο να το πετύχουμε».

Οι Ηνωμένες Πολιτείες, στην πραγματικότητα, ήταν ένα από τα τριάντα εφτά ιδρυτικά μέλη της ΟΥΝΕΣΚΟ, του Εκπαιδευτικού, Επιστημονικού και Πολιτιστικού Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών. Ο οργανισμός, που είχε ανοίξει τις πύλες του το 1945, λίγο μετά το τέλος του πολέμου, δημιουργήθηκε για να προαγάγει την ειρήνη και την ασφάλεια, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ των εθνών διά, υποτίθεται, της εκπαίδευσης, της επιστήμης και του πολιτισμού. Μέσα στις τέσσερις δεκαετίες που ακολούθησαν, καθώς διευρύνθηκε, περιλαμβάνοντας εκατόν πενήντα χώρες ως μέλη, η πολιτική του –κυρίως η εξωτερική του πολιτική, που θεωρήθηκε ανησυχητικά «αριστερίζουσα»— απέκλινε από τα σχέδια των Ηνωμένων Πολιτειών. Η διάσταση κορυφώθηκε όταν οι Ηνωμένες Πολιτείες αποσύρθηκαν τελικά από τον οργανισμό το 1984. Επανεντάχθηκαν μόλις το 2003, σε μια δικομματική συμβολική χειρονομία του Προέδρου Μπους, αλλά δε χρειαζόταν να ερευνήσεις πολύ βαθιά για να αντιληφθείς ότι ο οργανισμός αντιμετωπίζόταν ακόμα με τον ίδιο σκεπτικισμό και την ίδια περιφρόνηση από τους επίσημους κύκλους της Ουάσινγκτον με την οποία αντιμετωπίζόταν ο μεγάλος του αδελφός, ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών.

«Αυτή η υπόθεση χρειάζεται εξαιρετικά προσεκτικό χειρισμό», επιβεβαίωσε ο πρέσβης, «τόσο σε σχέση με την επιστροφή της Έβελιν Μπίσοπ όσο και με το τι θα πούμε στον κόσμο».

Ο Κόρμπεν μελέτησε τους δύο άντρες για μια στιγμή. «Σε ό,τι αφορά την επιστροφή της, γνωρίζετε ότι αυτό είναι και η δική μας προτεραιότητα. Σε ό,τι αφορά τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, κοιτάξτε... το θέμα δεν είναι πολιτικό. Είμαστε αρκετά σύγουροι γι' αυτό». Στράφηξε στον Κέρκυοντ. «Πιστεύω πραγματικά ότι έχει να κάνει με τα ιρακινά κειμήλια, αλλά ο ρόλος της Έβελιν Μπίσοπ σ' αυτό το πλαίσιο παραμένει ασαφής».

«Ξέρετε τι είναι αυτά τα κειμήλια;» ρώτησε ο Κέρκγουντ.

Ο Κόρμπεν δίστασε για μια στιγμή. Δεν ήθελε να πει περισσότερα απ' όσα ήταν υποχρεωμένος, αλλά έπρεπε να βαδίσει προσεκτικά. «Αγαλματίδια, πινακίδες, σφραγίδες. Έχουμε μερικές πολαρόντ», τον πληροφόρησε.

«Μπορώ να τις δω;»

Η ερώτησε ξάφνιασε κάπως τον Κόρμπεν. Ο Κέρκγουντ ερευνούσε βαθύτερα απ' ό,τι θα περίμενε ο Κόρμπεν. «Βέβαια. Είναι στο γραφείο μου».

Ο Κέρκγουντ έγνεψε. «Εντάξει. Επομένως πιστεύουμε ότι ενεπλάκη μ' αυτούς τους ανθρώπους με κάποιο τρόπο. Συμμετέσχε όμως πρόθυμα στη συναλλαγή ή προσπάθησε να την εμποδίσει να πραγματοποιηθεί; Καταλαβαίνετε τι εννοώ; Αυτή είναι η σκοπιά που πρέπει να νιοθετήσουμε. Κάπως το μυρίστηκε, προσπάθησε να τους σταματήσει ή να τους καταδώσει και την απήγαγαν. Ξέροντας την Έβελιν, πιθανότατα αυτό συνέβη πραγματικά».

«Σίγουρα αυτό θα ήταν προς το συμφέρον όλων μας».

«Το θέμα είναι», παρατήρησε ο Κόρμπεν, «ότι δεν επικοινώνησε με κανέναν σχετικά με αυτό. Αν πραγματικά επιδίωκε να τους σταματήσει, θα είχε καλέσει κάποιον – και θα είχε δώσει στους αρχαιοκάπηλους ένα λόγο για να της κλείσουν το στόμα. Κι αυτό είναι που με ανησυχεί εδώ. Αν αυτό πραγματικά συνέβη και θέλουν να της κλείσουν το στόμα... δεν πρόκειται να μας πλησιάσουν με κάποιο αίτημα. Πρέπει να έρθουμε σε επικοινωνία μαζί τους και να τους προσφέρουμε κάτι ως αντάλλαγμα για την ασφαλή επιστροφή της. Αν υποθέσουμε βέβαια ότι δεν έχουν ήδη φτάσει στα άκρα». Τους κοίταξε βλοσυρά.

«Φαντάζομαι ότι θα το γνωστοποιήσεις μέσω των συνδέσμων σου, θα περάσεις το μήνυμα ότι τη θέλουμε πίσω και ότι δε θα κάνουμε ερωτήσεις», είπε ο πρέσβης.

«Το ξεκίνησα ήδη αυτό», τον διαβεβαίωσε ο Κόρμπεν. «Όμως οι

διασυνδέσεις μας είναι πολύ πιο αδύναμες από το καλοκαίρι και μετά. Η χώρα είναι διχασμένη. Η μία πλευρά δε μας μιλάει καθόλου και η άλλη δεν είναι και πολύ χρήσιμη σ' αυτή την περίπτωση».

«Έχω πολλές διασυνδέσεις στην περιοχή», είπε ο Κέρκγουντ στον Κόρμπεν. «Θα ήθελα να συνεργαστώ μαζί σου σ' αυτή την υπόθεση. Ίσως μπορώ να προσεγγίσω διαφορετικούς ανθρώπους από αυτούς στους οποίους έχεις εσύ πρόσβαση. Έχουμε πολλές διασυνδέσεις για ό,τι έχει να κάνει με ιρακινές αρχαιότητες. Και μπορεί να θεωρηθεί ως μια ουδέτερη προσπάθεια που καθοδηγείται από τον ΟΗΕ, αντί να προέρχεται κατευθείαν από το Μεγάλο Σατανά», πρόσθεσε, χρησιμοποιώντας το αγαπημένο παρωνύμιο της περιοχής για την Αμερική.

Ο Κόρμπεν κοίταξε τον πρέσβη, που ήταν φανερό ότι δεν είχε ενδοιασμούς για το αίτημα. Ο Κόρμπεν είχε. Δούλευε πάντα μόνος. Ήταν χαρακτηριστικό της δουλειάς του, όσο και προσωπική επιλογή. Και παρόλο που δεν του άρεσε καθόλου να έχει κάποιον να κοιτάζει πάνω απ' τον ώμο του, δεν μπορούσε βέβαια να αρνηθεί. Επιπλέον ο Κέρκγουντ μπορούσε να αποδειχτεί χρήσιμος. Ο ΟΗΕ είχε πράγματι εκτεταμένες διασυνδέσεις στην περιοχή. Και στο κάτω κάτω, το να βρουν την Έβελιν θα οδηγούσε αναμφίβολα στο χακίμ. Πράγμα που ήταν ο τελικός στόχος, αν κι αυτό δεν ήταν κάτι που επιθυμούσε ιδιαίτερα να γνωρίζουν είτε ο ένας είτε ο άλλος άντρας που είχε μπροστά του.

«Κανένα πρόβλημα», συμφώνησε ο Κόρμπεν.

Ο Κέρκγουντ τον ξάφνιασε με την επόμενη ερώτησή του. «Άκουσα πως εμπλέκεται και μια άλλη γυναίκα. Τι γνωρίζουμε γι' αυτή;»

«Είναι η Μία Μπίσοπ», τον πληροφόρησε ο Κόρμπεν. «Η κόρη της».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27

ΤΟ ΑΠΑΛΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΣΟΥΡΟΥΠΟΥ ΕΛΟΥΖΕ ΤΟ ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ καθώς η Μία άρχισε να αναδεύεται και να βγαίνει από το βαθύ της ύπνο στον καναπέ του Κόρμπεν. Ανοιγόκλεισε τα μάτια της και προς στιγμήν μπερδεύτηκε από το άγνωστο περιβάλλον, όμως δλα ξαναγύρισαν ορμητικά στο μυαλό της. Ανακάθισε αργά κι έτριψε το πρόσωπό της για να διώξει τη χαύνωση. Περίμενε να ξυπνήσουν οι αισθήσεις της κι έπειτα σηκώθηκε, πήγε στις μπαλκονόπορτες και βγήκε στο μπαλκόνι.

Τα κτίρια στην απέναντι πλευρά του δρόμου ήταν ομοιόμορφα γκρίζα κι έδειχναν το ίδιο κουρασμένα και ταλαιπωρημένα όσο ένιωθε κι η ίδια. Πολλά μπαλκόνια τα είχαν κλείσει παράνομα με τζαμαρίες, μετατρέποντας βεράντες σε εσωτερικούς χώρους, και σχεδόν κάθε πρόσοψη ήταν σαν βλογιοκομμένη από τις τρύπες και τα σημάδια που είχαν προκαλέσει οι σφαίρες και οι οβίδες. Ένα δάσος από κεραίες τηλεόρασης φύτρωνε στις ταράτσες και πάνω απ' το κεφάλι της τηλεφωνικά και ηλεκτρικά καλώδια σχημάτιζαν ιστούς σαν της αράχνης, μια συνεχής υπόμνηση της εντύπωσης που έδινε το μέρος ότι όλα είχαν μπαλωθεί πρόχειρα και προσωρινά. Από καθαρά αισθητική άποψη, δεν ήταν μια ελκυστική πόλη, σε καμία περίπτωση. Κι όμως, αψηφώντας κάθε προσδοκία και λογική, γοήτευε όλους δύοι την επισκέπτονταν. Συμπεριλαμβανομένης της Μία.

Σκουπιζόταν μετά από ένα γρήγορο ντους, όταν άκουσε θόρυβο

στην εξώπορτα. Ολόκληρο το σώμα της έγινε άκαμπτο. Έστησε αφτί όλο ένταση κι έπειτα τυλίχτηκε βιαστικά με την πετσέτα και πήγε προσεκτικά στην πόρτα του μπάνιου. Μισάνοιξε την πόρτα και κρυφοκοίταξε από τη χαραμάδα. Δεν μπορούσε να δει την εξώπορτα. Το μυαλό της άρχισε να δουλεύει σαν τρελό. Μήπως έπρεπε να οχυρωθεί στο μπάνιο; Κακή ιδέα. Δεν είχε παράθυρα. Μήπως έπρεπε να τρέξει σε μία από τις κρεβατοκάμαρες, που είχαν πρόσβαση στο μπαλκόνι; Δε θα ήταν και πολύ χρήσιμο, δεδομένου ότι το διαμέρισμα ήταν στον έκτο όροφο κι η ίδια δεν είχε καμιά διάθεση να παραστήσει πάλι την ακροβάτιδα. Οι επιλογές της τελείωναν, όταν η κλειδαριά ασφαλείας ακούστηκε να ξεκλειδώνει και η πόρτα άνοιξε μ' ένα τράνταγμα. Κάθε τρίχα του κορμιού της ορθώθηκε για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου πριν αντηχήσει η φωνή του Κόρμπεν σ' όλο το διαμέρισμα.

«Μία;»

Έκλεισε τα μάτια της και ανάσανε ανακουφισμένη, επιπλήττοντας τον εαυτό της που άφησε τη φαντασία της να πάθει αμόκ. «Βγαίνω σ' ένα δευτερόλεπτο», απάντησε, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια να ακουστεί όσο πιο ατάραχη γινόταν.

Ντύθηκε και βρήκε τον Κόρμπεν στην κουζίνα. Της είχε φέρει το κινητό της. Το άνοιξε και είδε ότι είχε δύο μηνύματα. Η πληροφορία ότι η Έβελιν ήταν η απαχθείσα γυναίκα που είχε αναφερθεί στις ειδήσεις είχε αρχίσει να διαρρέει. Το πρώτο μήνυμα ήταν από τον επόπτη του προγράμματος στο οποίο δούλευε η Μία στο ίδρυμα. Το δεύτερο ήταν από τον Μάικ Μπουστανί, τον Λιβανέζο ιστορικό που εργαζόταν μαζί της στο πρόγραμμα και με τον οποίο είχε τελικά γνωριστεί αρκετά καλά. Έπρεπε να τηλεφωνήσει και στους δύο και να τους ενημερώσει γι' αυτό που είχε συμβεί, αλλά αποφάσισε ότι αυτό μπορούσε να περιμένει μέχρι το πρωί. Ήξερε επίσης ότι θα τηλεφωνούσαν κι άλλοι ανήσυχοι φίλοι και συνεργάτες καθώς τα νέα θα μαθεύονταν, γι' αυτό έβαλε την ένταση του ήχου κλήσης του τη-

λεφώνου της στο ελάχιστο, προτιμώντας να ελέγχει τις εισερχόμενες κλήσεις. Το μόνο τηλεφώνημα στο οποίο θα απαντούσε, αν ερχόταν, θα ήταν από τη θεία της στη Βοστόνη. Πρώτα ήθελε να κουβεντιάσει λεπτομερέστερα τα πράγματα με τον Κόρμπεν. Ο Κόρμπεν είχε πάρει φαγητό καθώς επέστρεφε, και η Μία πέθαινε της πείνας.

Αράδιασαν τα αλουμινένια δοχεία στο τραπεζάκι του καφέ στο καθιστικό και κάθισαν οκλαδόν πάνω σε μαξιλάρια. Έπεσαν με τα μούτρα στο φαγητό –αρνίσια σουβλάκια, χούμους και άλλους μεζέδες– και το συνόδευσαν με κρύες μπίρες Αλμάζα. Το φαγητό στη Βηρυτό, όπως και στην υπόλοιπη Μεσόγειο, ήταν μια περίτεχνη πανδαισία από πιάτα προετοιμασμένα με φροντίδα, αλλά και μια θεμελιώδης κοινωνική τελετουργία. Η Μία υπέκυψε στις θεραπευτικές χάρες του φαγητού και της μπίρας και για λίγο η ανάλαφρη κουβεντούλα με τον Κόρμπεν –κυρίως γύρω από το φαγητό– έρεε αβίαστα. Η κοπέλα απόλαυσε την ανάπαιδα από την πρόσφατη φρενίτιδα και την παραφροσύνη και, όπως συνειδητοποίησε, απόλαυσε και τη συντροφιά του, παρόλο που υπήρχε μια επιφυλακτική επιφανειακότητα σ' αυτά που κουβέντιαζαν. Δεν την πείραζε. Οι επιφανειακές συζητήσεις, αυτή τη στιγμή, ήταν ένα καλόδεχτο διάλειμμα, αλλά καθώς τα πιάτα τους άδειαζαν και το χρυσαφένιο φως του σούρουπου αποσυρόταν διακριτικά παραχωρώντας τη θέση του στη σκοτεινιά της νύχτας, έτσι αποσύρθηκε και η επίπλαστη ευθυμία που συνόδευε το θεοπέσιο δείπνο τους. Ο γιγαντόσωμος γορίλας που τους παραμόνευε αθόρυβα στις σκοτεινές γωνιές του κλουβιού του είχε βγει λυγίζοντας με τα νύχια του τις σιδερένιες ράβδους και τώρα αξίωνε κραυγαλέα την προσοχή τους.

Η Μία είχε εκμεταλλευτεί την ώρα που ήταν μόνη της για να εξετάσει ξανά όλα όσα είχαν συμβεί, όλα όσα είχε δει ή ακούσει. «Ένιωθε ότι της διέφευγαν πολλά. «Τζιμ», αποτόλμησε τελικά να ρωτήσει μετά από μια φορτισμένη ανάπαιδα, «τι πραγματικά σημαίνουν όλα αυτά;»

Έπιασε μια μικρή κίνηση των ματιών του, σαν να ήθελε να α-

ποφύγει το βλέμμα της, κι έπειτα την κοίταξε. «Τι εννοείς;» τη ρώτησε.

«Αισθάνομαι σαν να μην καταλαβαίνω ούτε στο ελάχιστο τι πραγματικά συμβαίνει.»

Η έκφραση του Κόρμπεν συννέφιασε. «Δεν είμαι σίγουρος ότι ξέρω πολύ περισσότερα από σένα. Κατά κάποιο τρόπο, μας έχουν ρίξει στα βαθιά χωρίς προειδοποίηση και το μόνο που κάνουμε μέχρι τώρα είναι να αντιμετωπίζουμε τα γεγονότα καθώς συμβαίνουν.»

«Όμως έχεις μια ιδέα», επέμεινε η Μία. Ένιωσε το πρόσωπό της να κοκκινίζει. Δεν ήταν συνηθισμένη να πιέζει κάποιον έτσι, όχι σε μια τέτοια κατάσταση, αλλά, πάλι, δεν είχε βρεθεί ποτέ πριν σε μια κατάσταση σαν αυτή. Όχι πως πίστευε ότι υπήρχαν πολλοί άνθρωποι που είχαν βρεθεί.

«Τι σε κάνει να το λες αυτό;»

«Έλα, τώρα, Τζιμ».

«Τι;» διαμαρτυρήθηκε εκείνος ανοίγοντας τα χέρια του ερωτηματικά.

«Να, πρώτα πρώτα το ντοσιέ.»

«Ποιο ντοσιέ;»

Του έριξε μια ξεκάθαρα δύσπιστη ματιά. «Έκείνο που πήρες απ' το διαμέρισμα της μητέρας μου. Του έριξα μια ματιά όσο ήμουν στην κουζίνα της.»

«Και...;»

«Και απ' όλα τα πράγματα στο διαμέρισμά της, είναι το ένα και μοναδικό στο οποίο εστίασες την προσοχή σου. Υπάρχει ένα σύμβολο παντού εκεί μέσα, το φίδι που ελίσσεται γύρω από τον εαυτό του και καταπίνει την ουρά του. Το ίδιο σύμβολο υπάρχει στο εξώφυλλο ενός από τα βιβλία που απεικονίζονται στις πολαρόντ που μου έδειξαν στο αστυνομικό τμήμα, αυτές που ήταν στην τοάντα της». Η Μία σώπασε, διερευνώντας την έκφραση του Κόρμπεν, σταθμίζοντάς τον. Δεν μπορούσε να εξιχνιάσει την αντίδρασή του ή, μάλλον, την α-

πουσία αντίδρασης, αλλά, πάλι, δεν περίμενε τίποτα λιγότερο από κάποιον που δούλευε στην Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών. Όμως είχε πάρει φόρα και ένιωθε μια νευρική ενέργεια να τη διαπερνά σαν ηλεκτρισμός. Συνέχισε να τον πιέζει. «Έπειτα, υπάρχει αυτό το επίπεδο βίας που συναντά κανείς σε ληστοκρατούμενη περιοχή. Δηλαδή, για το Θεό, ξέρω ότι η λαθραία εξαγωγή μουσειακών κειμηλίων δεν είναι ακριβώς εγκληματική ενέργεια ενός χαρτογιακά, και δεν είμαι ειδική σε ό,τι έχει σχέση με τον υπόκοσμο ή με το τι θεωρείται κανονικό στους δρόμους της Βηρυτού αυτό τον καιρό, αλλά εμένα όλο αυτό μου φαίνεται πολύ ακραίο – αρπαγή ανθρώπων απ’ το δρόμο, φόνοι άλλων, πυροβολισμοί σε διαμερίσματα...» Η φωνή της έσβησε καθώς προσπαθούσε να βρει το θάρρος να αποτολμήσει να προχωρήσει. «Έπειτα, υπάρχει η δική σου εμπλοκή».

Το μέτωπο του Κόρμπεν ρυτίδιασε. «Η δική μου εμπλοκή;»

Η Μία τού απηγύθυνε ένα κατεργάρικο αλλά νευρικό αχνό χαμόγελο. «Δε θεωρούσα συνήθη πρακτική της CIA την ανεύρεση αντικειμένων κλεμμένων από μουσεία».

«Έχει απαχθεί μια Αμερικανή πολίτιδα», της θύμισε ο Κόρμπεν. «Αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα της υπηρεσίας». Ήπιε την τελευταία γουλιά από το μπουκάλι του σαν να μην έτρεχε τίποτα και το άφησε στο τραπεζάκι ήρεμα πριν στραφεί πάλι να την κοιτάξει.

Ανεξιχνίαστος όσο η Σφίγγα, συλλογίστηκε η Μία και το μυαλό της ξεστράτισε στη σκέψη του πόσο εκνευριστικό θα ήταν να τον έχεις απέναντί σου σ' ένα παιχνίδι πόκερ ή, ακόμα χειρότερα, να ζεις με κάποιον τόσο κρυψίνου. «Αφού το λες εσύ, αλλά...» Ανασήκωσε τους ώμους της και δεν ακούστηκε πεπεισμένη – όχι βέβαια πως προσπαθούσε να ακουστεί έτσι. «Έλα, τώρα, Τζιμ». Ερεύνησε τα μάτια του για μια σύνδεση, για τη θέληση να ανοιχτεί. «Είναι η μητέρα μου. Ξέρω ότι εσείς εκεί λειτουργείτε με το “πρέπει να ξέρω”, και το καταλαβαίνω, όμως εδώ διακυβεύεται η ζωή της μητέρας μου και ίσως και η δική μου».

Κράτησε τα μάτια της καρφωμένα στα δικά του καθώς εκείνος προφανώς στάθμιζε αν έπρεπε να ενδώσει. Η Μία σχεδόν άκουγε τον εγκέφαλό του να βουτίζει εξετάζοντας τις ανησυχητικές λεπτομέρειες αυτού στο οποίο ήταν μπλεγμένοι και επιλέγοντας τι να μοιραστεί μαζί της, αν τελικά αποφάσιζε να μοιραστεί κάτι, και τι να κρατήσει για τον εαυτό του. Μετά από σύντομη σιωπή ο Κόρμπεν σούφρωσε τα χείλη του και έγνεψε σχεδόν αδιόρατα, έπειτα σηκώθηκε και διέσχισε το δωμάτιο. Έφερε το χαρτοφύλακά του και ξανακάθισε. Πληκτρολόγησε το συνδυασμό της κλειδαριάς και άνοιξε το χαρτοφύλακα, έβγαλε το ντοσιέ, το τοποθέτησε στο τραπεζάκι μπροστά του και ακούμπησε τα χέρια του πάνω του.

«Δεν έχω πλήρη εικόνα τού τι συμβαίνει, εντάξει; Όμως θα σου πω τι γνωρίζω». Χτύπησε ελαφρά το ντοσιέ. «Η μητέρα σου είχε αυτό το ντοσιέ πάνω στο γραφείο της, ένα παλιό ντοσιέ που φαινομενικά δε σχετίζεται με την τρέχουσα εργασία της. Είναι πάνω στο γραφείο της την ίδια ημέρα που συναντιέται με κάποιον από μια παλιά ανασκαφή στο Ιράκ. Πιστεύω ότι μπορεί εκείνος να της έδωσε τις πολαρόντ που ήταν στην τσάντα της. Ίσως πήγε να τη δει για να της πουλήσει τα κομμάτια, ίσως ήλπιζε ότι θα τον έφερνε σε επαφή με κάποιους υποψήφιους αγοραστές. Ίσως ενδιαφερόταν και η ίδια γι' αυτά. Εξαιτίας αυτού». Άνοιξε το ντοσιέ, έβγαλε μια φωτοτυπία που απεικόνιζε τον ουροβόρο και την έσπρωξε προς τη Μία. «Όπως σωστά πρόσεξες, η ανασκαφή στην οποία αφορά αυτό το ντοσιέ έχει να κάνει μ' αυτό το σύμβολο του φιδιού, το ίδιο σύμβολο που υπάρχει και στο βιβλίο».

Ήταν μια παλιά ασπρόμαυρη απεικόνιση του κουλουριασμένου φιδιού και είχε ληφθεί από μια ξυλογραφία που χρονολογούνταν από πολλούς αιώνες. Η Μία τη μελέτησε πιο προσεκτικά απ' ό,τι είχε κάνει πριν. Το ερπετό στην εικόνα ήταν κάτι περισσότερο από φίδι. Είχε υπερβολικά μεγάλες φολίδες και φαρμακερά δόντια κι έμοιαζε περισσότερο με δράκοντα. Τα μάτια του ήταν ψυχρά και α-

τένιζαν ανέκφραστα προς τα εμπρός, λες και η πράξη της βρώσης του εαυτού του ήταν η πιο φυσική και η πιο ανώδυνη απ' όλες τις πράξεις. Ήταν μια δυσοίωνη εικόνα, που σε ξαναγύριζε σ' έναν αρχέγονο φόβο, ένα κιτρινισμένο, φθαρμένο αντίγραφο που έζεχνε μοχθηρία.

Σήκωσε τα μάτια της στον Κόρμπεν. «Τι είναι;»

«Ονομάζεται ουροβόρος. Είναι ένα πολύ αρχαίο σύμβολο και έχει χρησιμοποιηθεί σε διάφορες εποχές από διάφορους πολιτισμούς».

«Τι σημαίνει;»

«Δε φαίνεται να έχει ένα συγκεκριμένο νόημα. Νομίζω ότι είναι μάλλον ένα αρχέτυπο μυστικιστικό σύμβολο που σήμαινε διαφορετικά πράγματα σε διαφορετικούς λαούς, ανάλογα με το πού χρησιμοποιούνταν. Βρήκα πολλά παραδείγματα του τι αντιπροσωπεύει, από αρχαίους αιγυπτιακούς μύθους μέχρι ινδικούς θρύλους, και αργότερα με τους αλχημιστές και τους γνωστικούς, και όλα αυτά χωρίς να διαθέσω και πολύ χρόνο στην αναζήτησή μου».

Η Μία δυσκολευόταν να τραβήξει τα μάτια της από την εικόνα. «Τα κειμήλια δεν είναι σημαντικά. Όποιος την απήγαγε αναζητά αυτό το βιβλίο».

«Πιθανώς. Αυτό μπορεί να μας διαφωτίσει περισσότερο». Χτύπησε με το δάχτυλό του το ντοσιέ. «Δεν πρόλαβα ακόμα να το εξετάσω όπως πρέπει. Πάντως δεν είναι αυτό που πραγματικά μας απασχολεί. Είναι σημαντικό μόνο επειδή είναι ο λόγος για τον οποίο την απήγαγαν. Κι αυτή τη στιγμή το καλύτερο καθοδηγητικό στοιχείο που έχουμε για να τη βρούμε είναι ο τύπος που νομίζω πως της έφερε αυτές τις φωτογραφίες, ο άνθρωπος από το παρελθόν της, ο Ιρακινός μεσάζων που είπες ότι σου ανέφερε. Αυτός γνωρίζει περισσότερα για το τι συμβαίνει και για το ποιος άλλος είναι αναμεμειγμένος. Δεν ξέρουμε τίποτα γι' αυτόν, αλλά...» Ο Κόρμπεν σώπασε, διστάζοντας. Η Μία καταλάβαινε ότι κάτι μέσα του δεν ήθε-

λε να συνεχίσει, ωστόσο μετά από μια στιγμή ο Κόρμπεν είπε: «Μπορεί κάλλιστα να έχεις δίκιο ότι πρόκειται για τον ίδιο άνθρωπο που ήταν μαζί της όταν απήχθη. Κι αν είναι ο ίδιος, τον είδες. Μπορείς να τον αναγνωρίσεις. Και ελπίζω πως αν είναι ο ίδιος άνθρωπος, τότε ίσως» –έστρεψε το ντοσιέ έτσι ώστε να είναι τώρα μπροστά της από την ορθή μεριά – «λέω, ίσως να υπάρχει κάποια φωτογραφία του κάπου εδώ μέσα. Κι αυτό θα μας βοηθούσε πολύ».

Η Μία τον κοίταξε αβέβαια, νιώθοντας κάπως εξαπατημένη από την απάντησή του, έπειτα κατένευσε και άνοιξε το ντοσιέ. Το υλικό που περιείχε την είλκυε – οι σελίδες των σημειώσεων, γραμμένες με πένα με τον κλασικό γεμάτο χάρη γραφικό χαρακτήρα που γνώριζε καλά από τα γράμματα που της είχε στείλει η μητέρα της μέσα στα χρόνια· οι φωτοτυπίες εγγράφων και σελίδων βιβλίων, στα αγγλικά, τα αραβικά και κάποιες στα γαλλικά, με υπογραμμισμένες προτάσεις και σημειώσεις γραμμένες βιαστικά στα περιθώρια· οι χάρτες του Ιράκ και της ευρύτερης Ανατολής, με επισημάνσεις και βέλη και σημειώσεις σε κύκλους· όλα αυτά με πολλά, πολλά ερωτηματικά. Ωστόσο ξεφύλλισε το ντοσιέ βιαστικά, ρίχνοντας μόνο φευγαλέες ματιές, αναζητώντας τις φωτογραφίες που έπρεπε να εξετάσει.

Μια δέομη από παλαιές στιγμιαίες φωτογραφίες αφημένες ανάμεσα στις σελίδες απέσπασε την προσοχή της και τις μελέτησε προσεκτικά. Σε ορισμένες αναγνώρισε την Έβελιν σε νεότερη ηλικία, πιο λεπτή, με χακί παντελόνι εκστρατείας, καπέλο σαφάρι με δίχτυ στον αυχένα και μεγάλα γυαλιά ηλίου από ταρταρούγα, και έπιασε τον εαυτό της να φαντάζεται τη συναρπαστική, μη συμβατική ζωή που θα πρέπει να ζούσε τότε η μητέρα της: μια ανύπαντρη γυναίκα, μια Δυτική, που ταξίδευε σε μακρινές ηλιόλουστες χώρες, γνωρίζοντας διαφορετικούς λαούς, βουτώντας στους πολιτισμούς τους, δούλευε μαζί τους για την εξερεύνηση κρυμμένων θησαυρών του παρελθόντος τους. Μια ζωή γεμάτη ενεργητικότητα, σίγουρα, και πιθανότατα μια

ζωή που τη γέμιζε, αλλά που θα πρέπει να είχε το τίμημά της, το οποίο, στην περίπτωση της Έβελιν, φαίνεται πως ήταν μια μελαγχολική μοναξιά, μια επιφυλακτική απομόνωση.

Τα δάχτυλα της Μία σταμάτησαν σε μια φωτογραφία της Έβελιν που στεκόταν μόνη με έναν άντρα. Τα χαρακτηριστικά του ήταν δυσδιάκριτα έτσι όπως τα έκρυψαν τα γυαλιά ηλίου, η σκιά του καπέλου του και έτσι όπως έκλινε το κεφάλι του ελαφρώς προς τα κάτω. Ένιωσε μια σουβλιά στον αυχένα. Την ήξερε αυτή τη φωτογραφία. Η μητέρα της της είχε δώσει ένα αντίγραφο όταν ήταν εφτά ετών, που το είχε φυλάξει στο πορτοφόλι της, πάντα μαζί της. Ο άντρας στη φωτογραφία ήταν ο πατέρας της. Η Έβελιν της είχε πει ότι ήταν η μοναδική φωτογραφία του που είχε. Είχαν περάσει μόνο λίγες εβδομάδες μαζί. Η Μία θλιβόταν που δεν ήξερε καν πώς ήταν το πρόσωπό του.

Κοίταξε μελαγχολικά τη φωτογραφία κι έπειτα μια συνειδητοποίηση που την τάραξε τρύπωσε στο μυαλό της. Ο πατέρας της ήταν εκεί. Ήταν με τη μητέρα της όταν εκείνη είχε ανακαλύψει τις υπόγειες αιθουσες.

Και είχε πεθάνει μετά από ένα μήνα. Σε σύγκρουση αυτοκινήτων.

Ένας οξύς πόνος διαπέρασε την καρδιά της. Για μια στιγμή ένιωσε σαν να είχε σταματήσει εντελώς να ανασαίνει και αισθάνθηκε το αίμα να στραγγίζει από το πρόσωπό της.

Ο Κόρμπεν έδειξε να το αντιλαμβάνεται. «Τι συμβαίνει;»

Του έδωσε τη φωτογραφία. «Ο άντρας στη φωτογραφία». Τα λόγια της βγήκαν σαν μέσα από ομίχλη. «Ήταν ο πατέρας μου. Βρισκόταν εκεί.»

Ο Κόρμπεν μελέτησε το πρόσωπό της, περιμένοντας περισσότερα.

«Πέθανε ένα μήνα αργότερα. Σε αυτοκινητικό δυστύχημα». Τα μάτια της γυάλιζαν γεμάτα ερωτήσεις. «Κι αν τον σκότωσαν; Αν δολοφονήθηκε; Εξαιτίας αυτού;»

Μια έκφραση αμφιβολίας διέτρεξε τα χαρακτηριστικά του Κόρ-

μπεν. Κούνησε το κεφάλι του αρνητικά. «Δε νομίζω. Δεν υπάρχει τίποτα εδώ που να υποδηλώνει ότι η Έβελιν είχε φασαρίες σε σχέση μ’ αυτό στο παρελθόν. Αν ο θάνατός του σχετίζόταν με όλα αυτά, τότε θα είχε βρεθεί κι εκείνη υπό απειλή. Πράγμα που δε φαίνεται να συνέβη. Θέλω να πω, ζούσε μια αρκετά ανοιχτή ζωή».

Της έδωσε τη φωτογραφία.

Εκείνη την κοίταξε πάλι για λίγη ώρα κι έπειτα κούνησε το κεφάλι της. «Υποθέτω πως έχεις δίκιο», παραδέχτηκε.

«Πάντως θα ρίξω μια ματιά, μόνο και μόνο για να καλύψουμε όλα τα ενδεχόμενα. Πώς ήταν το όνομά του;» ρώτησε ο Κόρμπεν.

«Γουέμποτερ», είπε η Μία. «Τομ Γουέμποτερ».

Το όνομα χτύπησε τον Κόρμπεν σαν εκπυρσοκρότηση κυνηγετικού όπλου.

Τομ Γουέμποτερ.

Η Έβελιν είχε προσπαθήσει να επικοινωνήσει με τον Τομ Γουέμποτερ το προηγούμενο βράδυ. Και τα μέντιουμ συνήθως δεν καλούν τηλεφωνικά κέντρα ακαδημαϊκών ιδρυμάτων για να επικοινωνήσουν με τους νεκρούς.

Δεν ήταν νεκρός. Τουλάχιστον η Έβελιν δεν πίστενε κάτι τέτοιο. Ήταν ζωντανός. Και έλεγε ψέματα στην κόρη της όλα αυτά τα χρόνια.

Η αδρεναλίνη κατέκλυσε τον Κόρμπεν σαν ορμητικό κύμα. Αυτό ήταν σημαντικό. Έπρεπε να κάνει μια έρευνα υψηλής προτεραιότητας σχετικά με αυτό το όνομα. Χρειαζόταν περισσότερες πληροφορίες από τη Μία σχετικά με το πού υποτίθεται ότι είχε πεθάνει ο πατέρας της, τι άλλο της είχε πει η Έβελιν γι’ αυτόν, αν και, δεδομένου ότι της είχε πει ψέματα σχετικά με το θάνατό του, ο Κόρμπεν δεν πίστενε πως οτιδήποτε του έλεγε η Μία για τον από καιρό χαμένο πατέρα της θα αποδεικνύσταν αληθινό.

Το ζήτημα μπορούσε να περιμένει.

Παρακολούθησε τη Μία καθώς έβαλε τη φωτογραφία στην άκρη και εξέτασε κάποιες άλλες φωτογραφίες, μέχρι που το βλέμμα της έπεσε σε κάτι που φάνηκε να αιχμαλωτίζει το ενδιαφέρον της.

«Ο άνθρωπος από το δρομάκι. Ο Ιρακινός. Νομίζω πως είναι αυτός», είπε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28

Ο χακίμ τοποθετήσε το γυαλίνο πλακίδιο κάτω από το φακό του μικροσκοπίου και πίεσε μερικά κουμπιά στο πληκτρολόγιό του. Άλλη μια μεγεθυνσμένη εικόνα εμφανίστηκε στην επίπεδη οθόνη. Τη μελέτησε προσεκτικά, όπως είχε κάνει με όλα τα δεδομένα που είχαν αποδώσει τα τεστ.

Είναι καθαρή, συλλογίστηκε. Οι αναλύσεις αίματος της Έβελιν δεν είχαν επισημάνει τίποτα ασυνήθιστο. Δεν υπήρχαν ξένες ουσίες, ούτε αλλοιώσεις. Τα αποτελέσματά της ήταν σύμφωνα με αυτά που θα περίμενε να βρει σε μια αρκετά υγιή γυναίκα της ηλικίας της.

Κάρφωσε το βλέμμα του στην απεικόνιση των κυττάρων στην οθόνη και επανεξέτασε τα λόγια της. Δεν υπήρχε αμφιβολία ότι του είχε πει όλα όσα ήξερε. Ο χακίμ δούλευε πάνω σε στέρεη βάση.

Τομ Γονέμποτερ. Δεν μπορούσε να βγάλει το όνομα από το νου του.

Θα μπορούσε να είναι ένας απ' αυτούς;

Η πιθανότητα τον ηλέκτριζε. Την εξέτασε ξανά και ξανά μέσα στο μυαλό του. Φαινόταν εξαιρετικά παρατραβηγμένη. Είχαν περάσει τόσο πολλά χρόνια... Όμως ποια άλλη εξήγηση υπήρχε; Κάθε φορά που προσπαθούσε να αποδιώξει τη σκέψη, να δώσει άλλη ερμηνεία, η αρχική του υποψία επέστρεφε διαπερνώντας τις αμφιβολίες του με την οξύτητα του «ξυραφιού του Όκαμ»* και ρίζωνε μέσα του σαν α-

* Το «ξυράφι του Όκαμ» ή «λεπίδα του Όκαμ» είναι η επιστημονική αρχή η ο-

κλόνητη επίγνωση. Για ποιο άλλο λόγο θα εμφανιζόταν έτοι, απροειδοποίητα, με το πρώτο σημάδι της ανακάλυψης κι έπειτα θα εξαφανιζόταν όταν οι ενδείξεις φάνηκε να σβήνουν; Όχι, δεν υπήρχε άλλη λογική εξήγηση.

Πρέπει να ήταν ένας απ' αυτούς.

Και επιφορτισμένος με το καθήκον να προστατέψει το μυστικό τους.

Επιτηρώντας αρχαιολογικές ανασκαφές στην περιοχή, φροντίζοντας να μη σκοντάψει κανείς κατά τύχη σε κάτι που είχαν κοπιάσει πολύ να συγκαλύψουν. Κάτι που είχαν κρατήσει μυστικό για αιώνες – κάτι που είχαν διαφυλάξει με απληστία.

Ο σφυγμός του επιταχύνθηκε.

Θυμήθηκε την αξιολύπητη αφήγησή της περί χαμένης αγάπης και ξανάπαιξε την ιστορία της στο νου του. Ο Άντρας, ο Τομ Γουέμποτερ –το όνομα είχε χαραχτεί ανεξίτηλα στο συνειδητό του, όμως δεν πίστευε ότι ήταν το αληθινό του όνομα–, είχε εισβάλει στη ζωή της και την είχε εγκαταλείψει εξίσου σαρωτικά και με ψυχρά αποστασιοποιημένη επιδεξιότητα. Η ανακάλυψη δεν είχε οδηγήσει πουθενά, ή έτοι είχε κάνει την Έβελιν να πιστέψει. Τι πραγματικά είχε ανακαλύψει που δεν το είχε μοιραστεί μαζί της; Έπειτα είχε εξαφανιστεί σχεδόν ταχυδακτυλουργικά, αφήνοντάς τη με ένα λογύδριο που τη νάρκωσε σχετικά με το γιατί δεν μπορούσε να είναι μαζί της, για λόγους που δεν μπορούσε να μοιραστεί μαζί της.

Ντεζά βι.

Είχε ακούσει –διαβάσει, μάλλον– κάτι παρόμοιο και παλαιότερα.

Πριν από πολλά χρόνια. Στην πατρίδα του, την Ιταλία.

ποία αποδίδεται στον Άγγλο φιλόσοφο, θεολόγο και φραγκισκανό μοναχό Γουλιέλμο του Όκαμ (περ. 1285-περ. 1349). Είναι επίσης γνωστό ως αρχή της οικονομίας ή αρχή της απλότητας και διατυπώνεται, μεταξύ άλλων, ως εξής: «Μεταξύ δύο θεωριών ή ερμηνειών, όταν όλοι οι παράγοντες είναι ταυτόσημοι, προτιμάται η απλούστερη». (Σ.τ.Ε.)

Στη Νάπολη.

Ήταν μέρος αυτού που είχε δώσει το έναυσμα για το ταξίδι του.

Ναι, φυσικά, ήξερε ότι ήταν κάτι που έλεγαν κάποιοι άνθρωποι. Όταν έχαναν το ενδιαφέρον τους. Όταν ήθελαν να προχωρήσουν προς νέες κατακτήσεις. Κεφάλαιο Ένα του Οδηγού Ερωτικών Σχέσεων του Ηλιθίου. Κάπι του στιλ «απλώς-δεν-είσαι-ο-τύπος-μου». Υπό κανονικές συνθήκες, η κυνική μπουχτισμένη άποψή του για την ανθρωπότητα θα είχε νιοθετήσει αυτή την εξήγηση.

Όχι αυτή τη φορά. Ένιωθε ότι αυτό ήταν διαφορετικό.

Ταίριαζε.

Και μόνο η σκέψη ότι αυτός ο Τομ Γουέμποτερ μπορούσε πραγματικά να είναι μέρος ενός πράγματος που ο ίδιος δεν ήταν καν σίγουρος ότι υπήρχε, ενός πράγματος που ήθελε πεισματικά να πιστέψει, κόντρα σε κάθε λογική, ότι υπήρχε εκεί έξω... Χαμογέλασε μέσα του.

Είναι αληθινό. Όπως ακριβώς υποπτευόμονν πάντα.

Ο πρίντσιπε είχε δίκιο.

Ένα κύμα ευφορίας τον κατέκλυσε, συνδυασμένο με θυμό για τον τρόπο που η μοίρα είχε μοιράσει τα χαρτιά. Η Έβελιν είχε ανακαλύψει την αίθουσα το 1977 και είχε φύγει από τη χώρα τρία χρόνια αργότερα. Ο ίδιος είχε πάει στο Ιράκ δύο χρόνια μετά απ' αυτό.

Καταράστηκε την ατυχία του.

Αν ήταν εκεί την εποχή της ανακάλυψης των αιθουσών, μπορεί να είχε ακούσει να γίνεται λόγος γι' αυτή την ανασκαφή. Μπορεί να είχε συναντήσει τον Τομ Γουέμποτερ. Και μπορεί να είχε αποκτήσει ήδη αυτό που αναζητούσε.

Η μοίρα. Η συγκυρία. Το σωστό μέρος τη λάθος στιγμή. Ισως όμως αυτή να ήταν η ευκαιρία του να το διορθώσει.

Έπρεπε να βρει τον Γουέμποτερ. Ο αριθμός τηλεφώνου του που είχε η Έβελιν στην ατζέντα της, στο διαμέρισμά της. Ο Ομάρ και οι

άντρες του έπρεπε να είχαν πάρει τον αριθμό του Γουέμπστερ από το διαμέρισμα της γυναικάς, αλλά η προσπάθειά τους είχε εμποδιστεί, κι έπρεπε να κάνει μια σοβαρή κουβέντα με κάποιον γι' αυτό. Ήξερε ότι μπορούσε εύκολα να αναζητήσει τον αριθμό χρησιμοποιώντας το Διαδίκτυο, αλλά δεν περίμενε ότι αυτό θα απέδιδε και πολλά. Πιθανώς ο Γουέμπστερ δεν ήθελε να τον βρουν. Σίγουρα είχε καλύψει τα ίχνη του.

Ο χακίμ έπρεπε επίσης να πιάσει στα χέρια του εκείνο τον πανούργο αρχαιοπώλη. Έπρεπε να πάρει το βιβλίο, που ήξερε ότι μπορεί να ήταν το κλειδί για τα πάντα. Πάντως η γυναικά και η ιστορία της... ήταν πραγματικά θεόστατη. Όχι βέβαια πως πίστευε σε τέτοιου είδους ανοησίες.

Όμως υπήρχαν περιπλοκές που χρειαζόταν να καταλάβει καλύτερα.

Καταρχάς η κόρη της γυναικάς. Είχε ρισκάρει τη ζωή της παρακωλύοντας τους άντρες του και η επέμβασή της επέτρεψε στον αρχαιοπώλη να ξεφύγει. Έπειτα ήταν το θέμα του άντρα που είχε πάει μαζί της στο διαμέρισμα της αρχαιολόγου. Ο χακίμ είχε στείλει τον Ομάρ και τους άντρες του να πάνε εκεί και να φέρουν οτιδήποτε μπορεί να είχε ενδιαφέρον – και οτιδήποτε έφερε το σύμβολο του ουροβόρου. Όχι μόνο η κόρη της βρισκόταν εκεί, αλλά, επιπλέον, ο άντρας που ήταν μαζί της ήταν σίγουρα επαγγελματίας. Ένας καλά εκπαιδευμένος παίκτης που νίκησε τον Ομάρ – που δεν ήταν ακριβώς ανεπαρκής όταν επρόκειτο για τέτοιου είδους αιματηρές δουλειές – και οκότωσε έναν από τους άντρες του. Απ' ό,τι του είπε ο Ομάρ, ήταν Αμερικανός. Ποιος ήταν και τι έκανε μαζί της; Ήταν νέος παίκτης σ' αυτό το παιχνίδι – άλλος ένας; Ήταν κι εκείνος ένας απ' αυτούς; Μήπως όλα ξαναζωντάνευαν ξαφνικά; Η βρισκόταν εκεί για άλλους, πιο ασήμαντους λόγους, χωρίς να γνωρίζει ποιο πραγματικά ήταν το νόημα του παιχνιδιού;

Ο χακίμ προσπάθησε να χαλιναγωγήσει την ευφορία του. Περί-

μενε τόσο καιρό, είχε προσπαθήσει τόσο σκληρά. Είχε αφιερώσει τη ζωή του σ' αυτή την επιδίωξη. Και τώρα, όπως αισθανόταν με μια βεβαιότητα που ολοένα μεγάλωνε, όλα έμπαιναν στη θέση τους.

Επιτέλους.

Έπρεπε να μάθει ποιοι ήταν αυτοί οι νέοι παίκτες.

Αλλά μέχρι τότε έπρεπε να βαδίσει προσεκτικά.

Θα χρησιμοποιούσε τις διασυνδέσεις του για να κάνει μια έρευνα για τον Γουέμπστερ, αν και υποψιαζόταν ότι θα ήταν δύσκολο να βρει τα ίχνη του. Ο Ομάρ θα τηλεφωνούσε στους συνδέσμους του στη λιβανέζικη αστυνομία και στις υπηρεσίες πληροφοριών. Θα μάθαινε ότι μπορούσε για τον Αμερικανό. Ακόμα πιο πιεστικό ήταν να βρει ο χακίμ τον αρχαιοπώλη. Δεν έπρεπε να το ξεχνάει αυτό. Αναγνώρισε σκυθρωπός πως δεν υπήρχαν εγγυήσεις ότι θα τον έβρισκε. Ο Ομάρ τα είχε θαλασσώσει σ' αυτό το μέτωπο, αν και ο χακίμ γνώριζε ότι ο άνθρωπός του θα έκανε ότι ήταν απαραίτητο για να επανορθώσει.

Το κέφι του έφτιαξε καθώς μια επίγνωση αναδύθηκε ανάμεσα από τα ερωτήματα που κατέκλυζαν το μυαλό του. Αν η αρχαιολόγος δεν ήταν απλώς άλλο ένα εξαπατημένο θύμα, αν ο Γουέμπστερ πραγματικά έτρεφε δυνατά αισθήματα γι' αυτή... Ίσως ο χακίμ κατάφερνε να τη χρησιμοποιήσει για να τον βγάλει από την κρυψώνα του.

Το δόλωμα της δεσποσύνης που χρειάζεται αντρική βοήθεια.

Πάντα είχε αποτέλεσμα στις ταινίες.

Απλώς έπρεπε να φροντίσει ώστε η κραυγή για βοήθεια να είναι αρκετά δυνατή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29

Η ΜΙΑ ΕΦΕΡΕ ΤΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ ΤΗΣ.

Ήταν ένας άντρας που στεκόταν παράμερα, κάπως ξεκομμένος από μια ομάδα ιδρωμένων χαμογελαστών εργατών. Η κοπέλα συγκεντρώθηκε και προσπάθησε να συσχετίσει τη μορφή του με τον τρομοκρατημένο άντρα που παραλίγο να είχαν χώσει σ' ένα αυτοκίνητο και κουβαλήσει –μαζί με τη μητέρα της– σε άγνωστη μοίρα.

Κράτησε τη φωτογραφία ψηλά. «Αυτός εδώ». Την έδωσε στον Κόρμπεν και του έδειξε τον άντρα που πίστευε πως είχε αναγνωρίσει.

Ο Κόρμπεν εξέτασε τη φωτογραφία και μετά την έστρεψε από την άλλη μεριά. Στην πίσω όψη της ήταν γραμμένα κάποια ονόματα με μολύβι, με τον ίδιο κομψό γραφικό χαρακτήρα όπως οι σημειώσεις στο ντοσιέ. Έστρεψε τη φωτογραφία ξανά από την μπροστινή μεριά και μετά πάλι από την άλλη, συνδέοντας τα ονόματα με τα πρόσωπα. «Φαίνεται ότι το όνομά του είναι Φαρούκ».

«Απλώς Φαρούκ;»

«Αυτό είναι όλο». Ο Κόρμπεν έβγαλε το σημειωματάριό του και έγραψε το όνομα. «Δε γράφει επώνυμο».

Η Μία τον κοίταξε απογοητευμένη. «Αρκεί αυτό;»

Ο Κόρμπεν άφησε κάτω το σημειωματάριό του. «Είναι κάτι». Μελέτησε το πρόσωπο στη φωτογραφία, σαν να το αποτύπωνε στη

μνήμη του. «Κοίταξε και τις υπόλοιπες, εντάξει; Ίσως να υπάρχει κι άλλη φωτογραφία του εκεί μέσα».

Η Μία το έκανε, ωστόσο χωρίς επιτυχία. Πάντως είχαν τουλάχιστον ένα πρόσωπο κι ένα όνομα, στα οποία οι άνθρωποι του Κόρμπεν θα μπορούσαν ενδεχομένως να βασιστούν.

Η Μία άφησε κάτω τις φωτογραφίες. Οι σκέψεις της συνέχιζαν να τρέχουν στην Έβελιν. Αγνοείτο σχεδόν είκοσι τέσσερις ώρες πια. Η Μία είχε ακούσει το κλισέ ότι οι πρώτες σαράντα οχτώ ώρες ήταν οι πιο κρίσιμες για την αναζήτηση οποιουδήποτε εξαφανισμένου προσώπου. Βέβαια δεν το είχε ακούσει αυτό από κάποιον εκπρόσωπο του νόμου, αλλά σε αμέτρητες τηλεοπτικές εκπομπές και τανίες. Ωστόσο δεν αντέβαινε στην κοινή λογική –τα κλισέ γίνονται κλισέ για κάποιο λόγο– και, αν ήταν αλήθεια, το μισό παραθυράκι της ευκαιρίας να βρεθεί η Έβελιν είχε ήδη κλείσει.

«Πώς θα τον βρεις;» ρώτησε.

«Δεν ξέρω. Δεν έχουμε και πολλά στοιχεία για να προχωρήσουμε. Υπάρχει η ατζέντα της, αν και δεν υπάρχει καμία καταγραφή στις σελίδες του ημερολογίου για αυτή την εβδομάδα. Τώρα που έχουμε ένα όνομα, πρέπει να την ξαναελέγξω, να δω αν υπάρχουν τίποτα στοιχεία επικοινωνίας. Έχουμε το κινητό της. Πρέπει να ελέγξουμε το μητρώο επαφών, για να δούμε αν κάποιοι από τους αριθμούς τηλεφώνων είναι δικοί του. Το ίδιο πρέπει να κάνουμε με το φορητό υπολογιστή της, αν και προστατεύεται από κωδικό πρόσβασης, επομένως μπορεί να χρειαστεί λίγος χρόνος για να τον σπάσουμε».

Η Μία συμφώνησε με σοβαρό ύφος και ξαναπήρε τη φωτογραφία με τον Φαρούκ. Την κοίταξε εξεταστικά, απογοητευμένη και νιώθοντας ανήμπορη, όμως, έπειτα, μια άλλη σκέψη άνθισε στο μυαλό της.

«Με είδε, είμαι σίγουρη», είπε διστακτικά, εξακολουθώντας να κοιτάζει τη φωτογραφία καθώς αναπολούσε τα γεγονότα της προηγούμενης νύχτας. «Με είδε όταν έφτασα στο δρομάκι».

Ο Κόρμπεν την κοίταξε αβέβαια. Το ήξερε ήδη αυτό.

«Θα με αναγνωρίσει. Πράγμα που σημαίνει ότι θα με εμπιστεύεται αν με ξαναδεί. Ίσως μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε αυτό. Ίσως υπάρχει τρόπος να τον δελεάσουμε να βγει από την κρυψώνα του».

«Τι, μ' εσένα για δόλωμα;» έκανε ο Κόρμπεν με κάποια δυσπιστία. «Προσπαθούμε να σε κρατήσουμε μακριά απ' το φως των προβολέων, το θυμάσαι;»

Η Μία κατένευσε. Ωστόσο ένιωθε ότι αυτό το στοιχείο ήθελε να το χρησιμοποιήσει περισσότερο. Ο Φαρούκ την είχε δει και θα την εμπιστεύσταν. Αυτό έπρεπε να χρησιμεύσει με κάποιο τρόπο. Το μυαλό της γύρισε στη συζήτηση που είχε με την Έβελιν. Τι είχε πει η μητέρα της; Ο συνάδελφός της. Ήταν μαζί της.

«Υπάρχει ένας καθηγητής αρχαιολογίας. Ο Ραμέζ. Δουλεύει με τη μητέρα μου. Ένας νεαρός. Εκείνος την πήγε χθες να ερευνήσει την εκκλησία. Η μητέρα μου μου είπε ότι ήταν μαζί της όταν εμφανίστηκε ο Φαρούκ».

«Δεν τον ανέφερες όταν ήμαστε στο ξενοδοχείο», παρατήρησε ο Κόρμπεν.

Η Μία πήρε απολογητικό ύφος. «Συγνώμη, θα έπρεπε. Σκεφτόμουν όμως ότι ίσως ξέρει κάτι. Ίσως η Έβελιν του είπε κάτι σχετικά με το τι συνέβαινε.»

Ο Κόρμπεν το σκέφτηκε λιγάκι. «Τον γνωρίζεις;»

«Τον συνάντησα μία φορά, όταν πήγα στο γραφείο της, στην πανεπιστημιούπολη».

«Εντάξει, ωραία». Ο Κόρμπεν έγραψε το όνομα στο σημειωματάριό του. Συμβουλεύτηκε το ρολόι του και συνοφρυνώθηκε. Ήταν περασμένες εννιά. «Δε θα είναι στο πανεπιστήμιο τόσο αργά». Έβγαλε την ατζέντα της Έβελιν από το χαρτοφύλακά του, έπειτα του ήρθε μια άλλη ιδέα, πήρε το τηλέφωνό του και πίεσε ένα πλήκτρο ταχείας κλήσης. Σηκώθηκε και πλησίασε στην μπαλκονόπορτα. Η Μία

τον άκουσε να μιλάει με κάποιον και να του ζητάει να ελέγξει το τηλέφωνο της Έβελιν για κάποιον «Ραμέζ». Περίμενε λίγες στιγμές, έπειτα είπε «Περίμενε» και ξαναπήγε στο τραπέζι. Έγραψε βιαστικά έναν αριθμό στο σημειωματάριό του, πέταξε ένα «Εντάξει» σ' όποιον κι αν ήταν αυτός που είχε καλέσει, διέκοψε τη συνδιάλεξη και σχημάτισε έναν αριθμό βιαστικά. Η Μία άκουσε τον ήχο αναμονής απάντησης, αλλά δεν απαντούσε κανείς. Ο Κόρμπεν το άφησε να χτυπήσει μερικές φορές ακόμα –τα κινητά τηλέφωνα στη Βηρυτό σπάνια διέθεταν υπηρεσία τηλεφωνητή, πράγμα ενοχλητικό– κι έπειτα παράτησε το τηλέφωνο με έκφραση απογοήτευσης. «Δεν το σηκώνει», πληροφόρησε τη Μία.

«Δεν πιστεύεις ότι έχει κι αυτός...;» Η Μία δίστασε να ολοκληρώσει την ερώτησή της, νιώθοντας ξαφνικά ότι άφηνε πάλι τη φαντασία της ανεξέλεγκτη.

Εκείνο που την ανησύχησε ήταν ότι η έκφραση του Κόρμπεν έδειχνε πως δεν απέρριπτε εντελώς τον υπαινιγμό της. «Όχι, νομίζω πως κάτι θα είχαμε ακούσει. Πιθανώς να έχει απλώς βαρεθεί να δέχεται τηλεφωνήματα από ανθρώπους που έχουν ακούσει για την απαγωγή της μητέρα σου και ξέρουν ότι εκείνος εργάζεται στο ίδιο τμήμα του πανεπιστημίου».

Η Μία συνοφρυώθηκε από ανησυχία. «Μπορείς να βρεις τη διεύθυνση του σπιτιού του;» ρώτησε, ξαφνιάζοντας τον εαυτό της με την επιμονή της πριν αναρωτηθεί μήπως η ερώτησή της είχε μια εκνευριστική χροιά, του στιλ «έλα, παππού, να σου δείξω τ' αμπελοχώραφά σου».

Ο Κόρμπεν δεν έδειξε να ενοχλείται και συμβουλεύτηκε ξανά το ρολόι του. «Δε θέλω να τον επισημάνω στους ντόπιους αστυνομικούς τέτοια ώρα. Και δεν υπάρχει λόγος να βρίσκεται στις βάσεις δεδομένων μας, ώστε να έχουμε εμείς διαθέσιμη μια τέτοια πληροφορία. Θα τον ξαναπάρω σε λίγα λεπτά».

Η Μία τον μελέτησε καθώς συλλογιζόταν την πληροφορία. Η έκ-

φρασή του ήταν ακόμα σχεδόν ερμητικά ανεξιχνίαστη, αλλά η κοπέλα διαισθανόταν σίγουρα κάποια ανησυχία. Θυμήθηκε τη στιγμή που είχε σταθεί μαζί του έξω από την πόρτα του διαμερίσματος της μητέρας της. Σήκωσε το βλέμμα της για να συναντήσει το δικό του. Με φωνή που ακούστηκε κάπως σκληρή, αποτόλμησε άλλη μία ερώτηση.

«Έξω από το διαμέρισμα της μητέρας μου. Είπες πως γνώριζα ήδη ότι είναι σοβαρό. Και είναι σοβαρό, φυσικά, αυτό το ξέρω, αλλά ο τρόπος που το είπες...» Σώπασε για μια στιγμή. Ήξερε ότι είχε δίκιο και η πεποιθηση μέσα της αναφάντηκε με εκτυφλωτική διαύγεια. «Ακόμα δε μου έχεις πει τα πάντα. Υπάρχουν κι άλλα σ' αυτή την ιστορία, έτσι δεν είναι;»

Ο Κόρμπεν ακούμπησε στην πλάτη του καθίσματός του και βύθισε τα δάχτυλά του στα μαλλιά του, τρίβοντας ελαφρά το σβέρκο του πριν καταλήξει σε κάποια απόφαση. Άπλωσε το χέρι του στο χαρτοφύλακά του και έβγαλε το φορητό του υπολογιστή. Τον άνοιξε και τον έθεσε σε λειτουργία. Ακούμπησε το δείκτη του στο μικρό σαρωτή δακτυλικών αποτυπωμάτων κι έπειτα πάτησε μερικά πλήκτρα. Η οθόνη φωτίστηκε. Πλοηγήθηκε στο μενού σιωπηλός, βρήκε το φάκελο που ήθελε και στράφηκε προς το μέρος της.

«Αυτό είναι απόρρητο», την πληροφόρησε με το δάχτυλο υψωμένο κι έπειτα σταμάτησε, για να πάρει ανάσα, φαινομενικά σκεπτόμενος ακόμα μήπως έκανε λάθος που της εμπιστευόταν αυτή την πληροφορία.

Έστρεψε τον υπολογιστή έτσι ώστε η Μία να βλέπει την οθόνη. Έδειχνε τη φωτογραφία μιας επιφάνειας που μάλλον ήταν ο τοίχος ενός στενού δωματίου σαν κελί. Κάτι κυκλικό, με μέγεθος ανοιχτής ομπρέλας, κρίνοντας κατ' αναλογία προς το μέγεθος του φωτιστικού από πάνω, ήταν χαραγμένο στον τοίχο. Η Μία το αναγνώρισε αμέσως.

«Ημουν τοποθετημένος στο Ιράκ τον πρώτο χρόνο του πολέμου», της εξήγησε. «Μία από τις μονάδες μας έλαβε μια πληροφορία για

ένα γιατρό του περιβάλλοντος του Σαντάμ, αλλά μέχρι να εισβάλουν στο χώρο του είχε διαφύγει».

Ένα μπαράζ ερωτήσεων ξεπήδησε μέσα στη Μία, αλλά ο Κόρμπεν δεν είχε τελειώσει.

«Αυτά που βρήκαν εκεί μέσα ήταν φρικιαστικά. Στο υπόγειο του κτιρίου υπήρχε ένα τεράστιο ιατρικό εργαστήριο. Υπερσύγχρονο χειρουργείο, τα πάντα. Έκανε πειράματα εκεί μέσα, πειράματα που...» Η φωνή του έσθησε στιγμιαία καθώς διάλεγε τα λόγια του, και μια φευγαλέα έκφραση πόνου διέτρεξε τα χαρακτηριστικά του, ενός πόνου που η Μία μπορούσε να ακούσει στη φωνή του. «Πειραματιζόταν με ανθρώπους. Μικρούς και μεγάλους. Άντρες, γυναίκες. Παιδιά...»

Η Μία ένιωσε το αίμα της να παγώνει καθώς η φρίκη και η ανησυχία για τη μητέρα της την κατέκλυζαν εξίσου.

«Υπήρχαν κελιά κράτησης στο κτίριο, αλλά όλους όσοι βρίσκονταν εκεί τους είχαν εκτελεστεί λίγο πριν από την εισβολή. Βρήκαμε επίσης δεκάδες πτώματα θαμμένα σ' έναν αγρό κοντά στο σπίτι», συνέχισε, «ριγμένα σε ομαδικούς τάφους, γυμνά. Σε πολλά απ' αυτά είχαν γίνει εγχειρήσεις. Από ορισμένα έλειπαν μέρη του σώματος. Υπήρχαν δοχεία με όργανα, γαλόνια αίμα αποθηκευμένο σε ψυγεία. Μερικές από τις τομές, εκεί που τους είχε ανοίξει, δεν ήταν ραμμένες. Δεν είχε μπει στον κόπο να τους κλείσει, εφόσον είχε αφαιρέσει ό,τι τον ενδιέφερε. Βρήκαμε κι άλλα πράγματα στο εργαστήριο, που προκαλούν... μεγαλύτερη ταραχή, αλλά θα σε απαλλάξω από την περιγραφή τους. Απλώς χρησιμοποιούσε τους ανθρώπους σαν πειραματόζωα και πετούσε ό,τι δε χρειαζόταν. Απ' ό,τι φαίνεται, ο Σαντάμ τού προμήθευε τα θύματα και ό,τι άλλο χρειαζόταν». Ο Κόρμπεν έμεινε αμίλητος, σαν να ήθελε να καθαρίσει το νου του από τις εικόνες και να ξαναβρεί την αυτοκυριαρχία του. «Αυτό –έδειξε την εικόνα του ουροβόρου στην οθόνη του υπολογιστή– «ήταν χαραγμένο στον τοίχο ενός κελιού».

Η Μία ένιωσε ξαφνικά κάτι υγρό στο στόμα της και κατάλαβε ότι είχε άθελά της δαγκώσει το κάτω χείλι της αρκετά δυνατά και το είχε ματώσει. Χαλάρωσε το σαγόνι της και σκούπισε το χείλι της με το δάχτυλό της, έπειτα έτριψε το λεκιασμένο με αίμα δάχτυλο με τον αντίχειρα για να καθαρίσει. «Τι είδους πειράματα έκανε;»

«Δεν είμαστε σίγουροι. Δεδομένου όμως του ενδιαφέροντος του Σαντάμ για την εξεύρεση αποτελεσματικών τρόπων για τη διάπραξη μαζικών φόνων...»

Τα μάτια της Μία κόντεψαν να πεταχτούν από τις κόχες τους. «Πιστεύεις ότι εργαζόταν πάνω σε ένα βιολογικό όπλο;»

Ο Κόρμπεν ανασήκωσε τους ώμους του. «Η μυστικότητα γύρω από τη δουλειά του, τα πτώματα, η υποστήριξη του Σαντάμ... Ας το θέσουμε έτσι: δε νομίζω πως αναζητούσε τη θεραπεία για τον καρκίνο.»

Η Μία ξανακοίταξε τη φωτογραφία του κελιού. «Όμως γιατί το σκάλισμα στον τοίχο;»

«Δεν ξέρουμε. Καταφέραμε να εντοπίσουμε ένα δυο ανθρώπους στη Βαγδάτη που τον είχαν γνωρίσει. Μίλησα με έναν αρχαιοπάλη και με έναν πρώην έφορο του Εθνικού Μουσείου. Φαίνεται πως αυτός ο χακίμ, όπως τον αποκάλεσαν, ήταν σαγηνευμένος από την ιρακινή ιστορία, συγκεκριμένα από την περίοδο της αλλαγής της χιλιετίας. Είπαν ότι γνώριζε πολλά επ' αυτού και ότι είχε ταξιδέψει εκτεταμένα στην περιοχή. Όταν ένιωσαν αρκετά άνετα ώστε να μου ανοιχτούν λίγο περισσότερο, μου είπαν –ο καθένας ξεχωριστά– ότι τους είχε ζητήσει να ερευνήσουν για τοπικές αναφορές στον ουροβόρο σε αρχαία βιβλία και χειρόγραφα».

«Πράγμα το οποίο, προφανώς, έκαναν».

«Οπωσδήποτε», επιβεβαίωσε ο Κόρμπεν, «αλλά δε βρήκαν τίποτα. Έτσι, τους ζήτησε να ψάξουν κι άλλο και να διευρύνουν την έρευνα ακόμα και εκτός των συνόρων του Ιράκ. Και να συνεχίσουν να ερευνούν. Πράγμα που έκαναν. Είπαν ότι του είχε γίνει ψύχωση, κυριολεκτικά, κι ότι τον έτρεμαν κι οι δυο τους».

«Και δε βρήκαν τίποτα;»

Ο Κόρμπεν κούνησε το κεφάλι του αρνητικά.

«Και τώρα θέλει αυτό το βιβλίο...» Η Μία ένωσε τις κουκκίδες μέσα στο μυαλό της. «Επομένως αυτός... αυτός ο γιατρός. Είναι ακόμα εκεί έξω».

Ο Κόρμπεν κατένευσε.

Ένα συντριπτικό αίσθημα τρόμου έπνιξε την καρδιά της Μία. «Και πιστεύει ότι έχει στα χέρια του τη μητέρα μου;» Τα λόγια στέγνωσαν σχεδόν στο λαιμό της καθώς τα έλεγε, ευχόμενη η απάντηση να ήταν αρνητική.

Η κατηφής έκφραση του Κόρμπεν τής είπε ότι δεν ήταν, αλλά αυτό το ήξερε ήδη. «Χάσαμε τα ίχνη του βόρεια του Τικρίτ λίγες εβδομάδες μετά την ανακάλυψη του εργαστηρίου κι από τότε δεν είχαμε κανένα καθοδηγητικό στοιχείο. Δεδομένου ότι η Έβελιν συνδέεται με τον ουροβόρο μέσω της αίθουσας που ανακάλυψε, και δεδομένης της αναλγησίας του ανθρώπου –όποιος και να είναι– που ψάχνει να βρει το βιβλίο», είπε σοβαρά, «πιστεύω ότι είναι κάτι παραπάνω από πιθανό είτε να την έχει αυτός είτε να κρατείται από κάποιον που συνδέεται μαζί του με κάποιο τρόπο».

Η Μία ένιωσε τον αέρα να αδειάζει από τα πνεμόνια της. Η κατάσταση στην οποία είχε βρεθεί η μητέρα της φάνταζε αρκετά φρικτή ακόμα κι όταν η Μία νόμιζε ότι είχαν να κάνουν απλώς –απλώς– μια σπείρα αρχαιοκάπηλων. Αυτό... αυτό ήταν υπερβολικά φρικιαστικό ακόμα και για να το διανοηθεί.

Κάρφωσε το βλέμμα της στο πουθενά, με το μυαλό της βραχυκυκλωμένο από τη ζοφερή αποκάλυψη του Κόρμπεν. Ένιωσε σάμπως το δωμάτιο να σκοτείνιασε γύρω της κι όλα μέσα εκεί φλουτάρισαν ελαφρά. Αισθάνθηκε τον Κόρμπεν να παίρνει το τηλέφωνό του και στις παρυφές του συνειδητού της άκουσε τους ήχους των πλήκτρων καθώς εκείνος σχημάτιζε έναν αριθμό, έπειτα άκουσε τον ίδιο αναπάντητο ήχο αναμονής απάντησης όπως προηγουμένως κι έ-

πειτα το τηλέφωνό του να κλείνει. Της πήρε μερικές στιγμές να βγει από τη ζάλη της και να καταγράψει ότι θα πρέπει να προσπαθούσε πάλι να τηλεφωνήσει στον Ραμέζ.

Μια ερώτηση αναδύθηκε μέσα από την ομίχλη του μυαλού της. Στράφηκε στον Κόρμπεν. «Δεδομένης όλης αυτής της φασαρίας που γίνεται για τα όπλα μαζικής καταστροφής και δεδομένου επίσης του τι γνωρίζεις γι' αυτό τον άνθρωπο, θα περίμενα να έχεις μια πολυμελή ομάδα συνεργατών σ' αυτή την υπόθεση. Σίγουρα η σύλληψή του είναι ζήτημα ύψιστης προτεραιότητας, έτοι δεν είναι;»

«Ήταν», είπε ο Κόρμπεν μελαγχολικά. «Την πάθαμε σαν τον ψεύτη βιοσκό με το λύκο. Φωνάξαμε “λύκος” σε σχέση με τα όπλα μαζικής καταστροφής περισσότερες φορές απ' ό,τι έπρεπε και η ίδια η λέξη έχει γίνει δηλητήριο. Μας άξιζε, υποθέτω, αλλά κανείς δε θέλει πια ν' ακούει γι' αυτά, και μάλιστα η προτεραιότητα είναι να απεμπλακούμε από το Ιράκ, όχι να διαθέσουμε περισσότερα κονδύλια.»

«Μα αυτός είναι τέρας», διαμαρτυρήθηκε η Μία και σηκώθηκε οργισμένη.

«Νομίζεις πως είναι ο μόνος που τριγυρνάει εκεί έξω;» της απάντησε ο Κόρμπεν ήρεμα, ωστόσο απογοητευμένος. «Υπάρχουν ένα σωρό άλλοι που διαπράττουν μαζικές δολοφονίες, στη Ρουάντα, τη Σερβία και όπου αλλού μπορείς να φανταστείς. Ζουν ήσυχα σε καταπράσινα προάστια του Λονδίνου ή των Βριξελών με πλαστά ονόματα και δεν τους ενοχλεί κανείς. Οι μόνοι που ασχολούνται με το θέμα είναι οι ερευνητικοί δημοσιογράφοι. Αυτό είν' όλο. Είναι οι νέοι Σάιμον Βίζενταλ,* και δεν υπάρχουν πολλοί από δαύτους, μόνο μια χούφτα που νοιάζονται αρκετά ώστε να αφιερώσουν τη ζωή τους και να τη ρισκάρουν ακολουθώντας τα ίχνη αυτών των χασάπηδων. Είναι οι μό-

* Εβραίος που επέζησε των στρατοπέδων θανάτου των ναζί και αφιέρωσε την υπόλοιπη ζωή του στην τεκμηρίωση των εγκλημάτων των ναζί και την ανακάλυψη των ενόχων. (Σ.τ.Μ.)

νοι που επιφέρουν κάποια αλλαγή. Μια στο τόσο, θα εκθέσουν κάποιον απ' αυτούς σ' ένα ρεπορτάζ που μπορεί να καταλαμβάνει λίγες στήλες κοντά στην πρώτη σελίδα, και κάποιος κατήγορος ίσως δώσει προσοχή και εξετάσει το ζήτημα, αν το ρεπορτάζ προκαλέσει αρκετή αναστάτωση, αλλά, γενικά, αυτοί οι τύποι τη γλιτώνουν».

Πράγμα που ήταν αλήθεια. Ο απαγχονισμός του Σαντάμ και ο αποκεφαλισμός του ετεροθαλούς αδελφού του ήταν σπάνιες εξαιρέσεις. Το συνηθισμένο ήταν οι καθαιρεμένοι δικτάτορες να απολαμβάνουν την εξορία μέσα σε μακάρια άνεση, αμετανόητοι, ενώ οι υποτακτικοί τους, οι μπράβοι που επιστατούσαν ή συμμετείχαν ενεργά στους φόνους, χάνονταν από το προσκήνιο σε ζωές γαλήνιας ανωνυμίας.

«Δεν υπάρχει συντονισμένη επίσημη προσπάθεια σύλληψης κανενός απ' αυτούς τους ανθρώπους», πρόσθεσε ο Κόρμπεν. «Η ζωή συνεχίζεται. Πολιτικοί παραίτηνται, άλλοι παίρνουν τη θέση τους και τα εγκλήματα του όχι και τόσο μακρινού παρελθόντος γρήγορα ξεχνιούνται. Κανείς στο Υπουργείο Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών δε θέλει ν' ακούει γι' αυτά τούτη τη στιγμή. Οι ίδιοι οι Ιρακινοί δεν είναι σε θέση να τον καταδιώξουν τώρα, έχουν ν' ασχοληθούν με μεγαλύτερα προβλήματα. Και δεν μπορώ να φανταστώ την κυβέρνηση του Λιβάνου να εμπλέκεται σ' αυτή την ιστορία, δεδομένης της αποδιοργάνωσης στην οποία βρίσκεται η χώρα».

Η Μία δεν μπορούσε να το πιστέψει. «Δουλεύεις μόνος σου σ' αυτή την υπόθεση;»

«Σε μεγάλο βαθμό. Μπορώ να αντλήσω οικονομική υποστήριξη από τα κονδύλια της υπηρεσίας, αν και όταν χρειαστεί, αλλά μέχρι να έχω εντοπίσει οριστικά, και εννοώ οριστικά, αυτό τον τύπο, δεν μπορώ να ζητήσω ενισχύσεις».

Η Μία τον κοίταξε αποσβολωμένη. Τα νέα γίνονταν όλο και πιο δυσοίωνα κάθε λεπτό που περνούσε και οι εικόνες που ο Κόρμπεν είχε σπείρει στο μυαλό της αρνιόντουσαν να σβήσουν. «Πειραματίζόταν με παιδιά;»

Ο Κόρμπεν κατένευσε.

Μια συνειδητοποίηση τη χτύπησε σαν γροθιά στο στομάχι. «Πρέπει να πάρουμε πίσω τη μητέρα μου. Άλλα πρέπει και να τον σταματήσουμε, έτσι δεν είναι;» Ένιωσε δάκρυα να ανεβαίνουν στα μάτια της, δύμας τα εμπόδισε να κυλήσουν.

Τα μάτια του ήταν στραμμένα πάνω της και κάτι πιο ζεστό τρεμόπαιξε στο βλέμμα του. Κατένευσε σκεπτικός, κατανοώντας τα λόγια της. «Ναι».

«Πρέπει να βρούμε τον Φαρούκ. Αν καταφέρουμε να τον εντοπίσουμε πριν από» –σώπασε, μην ξέροντας με ποια λόγια να αναφερθεί στο χακίμ, έπειτα διάλεξε – «εκείνο το τέρας, κι αν έχει το βιβλίο, τότε ίσως να μπορέσουμε να το ανταλλάξουμε με τη μητέρα μου».

Η έκφραση του Κόρμπεν ζωήρεψε. «Αυτό ελπίζω».

Πήρε το τηλέφωνό του και πίεσε την επανάληψη κλήσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30

Ο ΡΑΜΕΖ ΚΟΙΤΑΞΕ ΑΝΗΣΥΧΟΣ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΤΟΥ καθώς η συσκευή δονούνταν με ένα σιγανό βόμβο και ολίσθαινε πλαγίως πάνω στο τραπεζάκι του καφέ με σύντομα ελικοειδή τραντάγματα.

Με κάθε βραχνό βόμβο, η οθόνη του τηλεφώνου φωτιζόταν, ρίχνοντας μια προσωρινή απόκοσμη γαλαζοπράσινη λάμψη στο σκοτεινό καθιστικό του μικρού διαμερίσματος. Τα μάτια του Ραμέζ ανοιγόκλειναν, προσηλωμένα κάθε φορά, καθηλωμένα από τη φωτεινή οθόνη. Η λέξη «άγνωστος» –που σήμαινε απόκρυψη αριθμού– απαντούσε ανησυχητικά στο βλέμμα του πριν η οθόνη ξαναγίνει σκοτεινή. Το σώμα του γινόταν άκαμπτο κάθε φορά που το τηλέφωνο ζωντάνευε, λες και η συσκευή ήταν άμεσα καλωδιωμένη με το εσωτερικό του κεφαλιού του.

Ευτυχώς, μετά από οχτώ περίπου δονήσεις το τηλέφωνο σίγησε. Το δωμάτιο βυθίστηκε ξανά στο σκοτάδι, ένα θλιβερό μοναχικό σκοτάδι που το διέκοπταν πότε πότε οι αντανακλάσεις από τα φώτα των διερχόμενων αυτοκινήτων κάτω στο δρόμο, αναλαμπές που περνούσαν με ταχύτητα πάνω στους γυμνούς ως επί το πλείστον τοίχους. Ήταν η τρίτη φορά που ο άγνωστος προσπαθούσε να επικοινωνήσει μαζί του εδώ και μία ώρα και ο επίκουρος καθηγητής δεν είχε σκοπό να απαντήσει. Δεδομένου ότι σπάνια δεχόταν τέτοια τηλεφωνήματα –η απόκρυψη αριθμού αντιμετωπίζόταν, περιέργως, αποδοκιμαστικά στον Λίβανο, σαν να ήταν κοινωνική απρέπεια– ήξερε σε τι έπρεπε να αφορά. Και τον τρόμαζε.

Η ημέρα του είχε ξεκινήσει σαν όλες τις άλλες. Ξύπνημα στις εφτά, ελαφρύ πρωινό, ντους και ξύρισμα και ζωηρό εικοσάλεπτο περπάτημα μέχρι την πανεπιστημιούπολη. Είχε διαβάσει τις πρωινές εφημερίδες πριν φύγει από το σπίτι του και είχε ενημερωθεί για την απαγωγή μιας γυναίκας από το κέντρο της πόλης, αλλά δεν είχε ιδέα ότι ήταν η Έβελιν. Όχι μέχρι τη στιγμή που οι αστυνομικοί είχαν εμφανιστεί στο Ποστ Χολ.

Ήταν το πρώτο πρόσωπο που είχαν επισκεφτεί από το τμήμα και η είδηση του είχε κόψει την ανάσα, σαν να είχε φάει γροθιά. Με κάθε λέξη που έλεγε, ένιωθε να βουλιάζει όλο και περισσότερο σε ένα λάκκο με πίσσα, σε μπελάδες που ήθελε πάρα πολύ να αποφύγει, αλλά ήξερε πως δεν μπορούσε. Προσπαθούσαν να βρουν την Έβελιν και έπρεπε να βοηθήσει. Δεν υπήρχε τρόπος να το αποφύγει.

Τον είχαν ρωτήσει αν γνώριζε κάτι σχετικά με το ενδιαφέρον της για τα ιρακινά κειμήλια και αμέσως του είχε έρθει στο νου ο άντρας που είχε εμφανιστεί στο Ζαμπκίν. Είχαν ικανοποιηθεί με την αναφορά στον Φαρούκ και τους είχε δώσει το όνομά του –το μικρό του, αφού δε γνώριζε το επώνυμό του– και την περιγραφή του. Από τα επιφυλακτικά τους σχόλια είχε συμπεράνει ότι η περιγραφή του ταίριαζε με την περιγραφή που είχαν για έναν άντρα τον οποίο είχαν δει με την Έβελιν όταν την απήγαγαν.

Η συζήτηση με τους αστυνομικούς τον είχε ήδη τρομάξει αρκετά. Η εμφάνιση του Φαρούκ πίσω από μερικά παρκαρισμένα αυτοκίνητα, όταν τον πλησίασε έξω από το Ποστ Χολ λίγες ώρες αργότερα, του έσπασε τη χολή. Στην αρχή δεν ήξερε τι να υποθέσει. Ο Φαρούκ συνεργαζόταν με τους απαγωγείς; Είχε έρθει για να τον απαγάγει κι αυτόν; Ο επίκουρος καθηγητής είχε ζαρώσει αμυντικά όταν ο Ιρακινός τον πλησίασε, αλλά η ικετευτική και αξιολύπητη συμπεριφορά του τον είχε πείσει γρήγορα ότι αυτός ο άνθρωπος δεν αποτελούσε απειλή.

Τώρα, καθιομένος στο σκοτεινό καθιστικό του, σκάλιζε με το νου του εκείνη την ανησυχητική συζήτηση και κάθε λέξη της αντηχούσε

με τρομακτική καθαρότητα. Είχαν βρει ένα ήσυχο σημείο για να κουβεντιάσουν, στο πίσω μέρος του κτιρίου. Ο Φαρούκ είχε μιλήσει ανοιχτά, λέγοντας ότι έπρεπε να πει στην αστυνομία ότι γνώριζε για την απαγωγή, για να βοηθήσει την Έβελιν, αλλά δεν μπορούσε να πάει ο ίδιος. Βρισκόταν στη χώρα παράνομα και, λαμβάνοντας υπόψη αυτά που είχε διαβάσει στις εφημερίδες, τα κλεμμένα κειμήλια ήταν ήδη αντικείμενο έριδας. Ο Ραμέζ τον διέκοψε λέγοντας ότι οι αστυνομικοί είχαν ήδη πάει να τον δουν και πληροφόρησε τον Φαρούκ ότι τους είχε δώσει την περιγραφή του – με την ελπίδα να βοηθήσει να βρεθεί η Έβελιν, του ομολόγου του.

Τα νέα έκαναν τον Φαρούκ να πανικοβληθεί. Είχαν το όνομά του, την περιγραφή του και όσο περνούσε η ώρα σιγουρευόταν ολοένα περισσότερο ότι τον καταζητούσαν για αρχαιοκαπηλία. Στα μάτια του τρεμόπαιξε μια έκφραση κυνηγημένου, παγιδευμένου ανθρώπου καθώς ζητούσε από τον Ραμέζ να τον βοηθήσει. Χρειαζόταν χρήματα απελπισμένα και, ναι, προσπαθούσε να πουλήσει τα πολύτιμα κειμήλια – είχε ελπίσει αρχικά ότι ο Ραμέζ θα τον βοηθούσε σ' αυτό, αλλά κάτι τέτοιο ήταν αμφίβολο. Το μόνο που είχε σημασία τώρα ήταν η επιβίωση. Ενημέρωσε τον Ραμέζ για όσα ήξερε, γι' αυτά που είχε δει – τους άντρες που τον είχαν καταδίωξει στο Ιράκ, το βιβλίο, τα σημάδια του τρυπανιού στο άψυχο σώμα του φίλου του Χατζή Αλί Σαλούμ–, και με καθεμία από τις αποκαλύψεις του κόβονταν τα ήπατα του επίκουρου καθηγητή.

Ο Φαρούκ ζήτησε από τον Ραμέζ να ενεργήσει ως μεσολαβητής: να μιλήσει στους αστυνομικούς, να κάνει μια συμφωνία για λογαριασμό του: θα πήγαινε και θα τους βοηθούσε όσο περισσότερο μπορούσε για να βρουν την Έβελιν, αλλά δεν ήθελε να καταλήξει σε καμιά λιβανέζικη φυλακή, ούτε να τον απελάσουν στο Ιράκ. Επιπλέον ήθελε την προστασία τους. Ήξερε ότι οι απαγωγείς της Έβελιν ήθελαν αυτόν στην πραγματικότητα, και ήξερε ότι δε θα επιβίωνε για μεγάλο διάστημα εκεί έξω μόνος.

Ο Ραμέζ δίστασε, γιατί δεν ήθελε να μπλέξει, αλλά ο Φαρούκ ήταν σε απόγνωση. Τον ικέτεψε, του ζήτησε να αναλογιστεί τη θέση της Έβελιν, να το κάνει για χάρη της. Ο Ραμέζ είπε τελικά ότι θα το σκεφτόταν. Έδωσε στον Φαρούκ τον αριθμό του κινητού του και του είπε να του τηλεφωνήσει την επομένη στις δώδεκα το μεσημέρι.

Δηλαδή αύριο το μεσημέρι.

Όχι στις δέκα τη νύχτα.

Όχι απόψε.

Τα μάτια του Ραμέζ ήταν ακόμα κολλημένα στο κινητό του καθώς το καταπονημένο του μυαλό προσπαθούσε να υποθέσει ποιος τηλεφωνούσε. Δεν είχε αποφασίσει ακόμα αν θα βοηθούσε τον Φαρούκ. Από τη μια, αισθανόταν ότι το χρωστούσε στην Έβελιν και, πέρα απ' αυτό, έπρεπε να το κάνει. Δεν μπορούσε βέβαια να αποσιωπήσει τόσο καίριες πληροφορίες από τους αστυνομικούς που ερευνούσαν την υπόθεση. Από την άλλη, η Βηρυτός δε φημιζόταν δα για την αυστηρή τήρηση των νομικών διαδικασιών και ο Ραμέζ, πάνω απ' όλα, δεν ήθελε να πεθάνει.

Αν δεν τηλεφωνούσε ο Φαρούκ, ο Ραμέζ δεν ήθελε ούτε να το σκέφτεται ποιος θα μπορούσε να είναι. Ένα κύμα παραφροσύνης τον κατέκλυσε καθώς σκέφτηκε άντρες με ηλεκτρικά τρυπάνια να εισβάλλουν στο σπίτι του και να τον παίρνουν μακριά. Ζάρωσε στον καναπέ με τα χέρια τυλιγμένα γύρω από τα γόνατά του, το στήθος του να ανεβοκατεβαίνει, τους τοίχους του μικρού δωματίου να κλείνουν γύρω του.

Η νύχτα θα ήταν ατελείωτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31

Ο ΚΟΡΜΠΕΝ ΕΚΛΕΙΣΕ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ. Η Μία τον κοίταξε. Στράφηκε προς το μέρος της και κούνησε το κεφάλι του αρνητικά. Συμβουλεύτηκε το ρόλοι του και συνοφρυνώθηκε σκεπτικός.

«Δε μ' αρέσει που τ' αφήνω για το πρωί», είπε, «αλλά δε νομίζω ότι έχουμε άλλη επιλογή. Αν τον έχουν βρει, τότε έχουμε ήδη αργήσει πολύ. Αν όχι, θα προτιμούσα να μην τον ανησυχήσω τέτοια ώρα. Θα τηλεφωνήσω στους τύπους στο Χομπέις πρωί πρωί», πρόσθεσε, αναφερόμενος στο αστυνομικό τμήμα όπου είχε κρατηθεί η Μία, «και θα δούμε τι θα κάνουμε από κει και πέρα».

«Θα μπορούσαμε να πάμε νωρίς στο πανεπιστήμιο», πρότεινε η Μία, «και να τον πετύχουμε αμέσως μόλις πάει».

Ο Κόρμπεν στράφηκε αργά προς το μέρος της. «Να τον πετύχουμε;»

«Δεν τον ξέρεις. Μπορώ να σ' τον δείξω», διαμαρτυρήθηκε η Μία.
«Μπορώ απλώς να τον ζητήσω στη σχολή».

«Τον έχω γνωρίσει. Θα νιώσει πιο άνετα αν δει ένα γνωστό πρόσωπο», επέμεινε εκείνη με φωνή που δονούνταν από υπερένταση. «Επιπλέον δε θέλω να μείνω εδώ μόνη μου. Αισθάνομαι σαν ακίνητος στόχος». Σώπασε, για να πάρει ανάσα. «Θέλω να βοηθήσω, εντάξει;»

Ο Κόρμπεν κοίταξε αλλού, προφανώς ζυγίζοντας τις επιλογές του και μη βρίσκοντας καμιά του γούστου του. Μετά από μια στιγμή

στράφηκε στη Μία άκεφα. «Εντάξει», ενέδωσε. «Ας δούμε τι έχει να μας πει κι ας προχωρήσουμε από κει». Πήγε στο ψυγείο, πήρε άλλες δύο μπίρες και πρόσφερε ένα μπουκάλι στη Μία.

Εκείνη το πήρε και βγήκε στο μπαλκόνι. Στάθηκε εκεί και ήπιε μια γουλιά κοιτάζοντας συλλογισμένη μέσα στη νύχτα. Τα φώτα των κτιρίων έλαμπαν ζωηρά, στεφανώνοντας την πυκνοδομημένη πόλη με μια χλοιμή, ασπριδερή αύρα. Αναρωτήθηκε πού να ήταν η Έβελιν αυτή τη στιγμή και συλλογίστηκε τον Φαρούκ και τον Ραμέζ. Πού να είχαν κουρνιάσει για να περάσουν τη νύχτα; Η Βηρυτός ήταν μια πολυάνθρωπη πόλη και ήξερε να φυλάει τα μυστικά της. Κανείς δε γνώριζε τι πραγματικά συνέβαινε πίσω από τις κλειστές πόρτες, αλλά σε τούτη την πόλη, υποψιαζόταν η Μία, η ελλοχεύουσα μοχθηρία ανήκε σε δική της, ξεχωριστή κατηγορία.

«Δεν καταλαβαίνω». Στράφηκε στον Κόρμπεν. «Αυτό το σύμβολο, το κουλουριασμένο φίδι. Τι ψάχνει αυτός ο άνθρωπος ακριβώς; Αν πραγματικά αναζητά το βιβλίο, γιατί το θέλει; Αποκλείεται να είναι απλώς ένας μανιώδης συλλέκτης».

«Γιατί όχι;»

«Φαίνεται διατεθειμένος να λάβει κάποια πολύ ακραία μέτρα προκειμένου να το αποκτήσει», παρατήρησε η Μία. «Πρέπει να σημαίνει πολλά γι' αυτόν, δε νομίζεις;»

«Είναι επιστήμονας βιολογικών όπλων. Αυτοί οι τύποι ασχολούνται με ιούς, όχι με κειμήλια ηλικίας εκατοντάδων ετών», της θύμισε ο Κόρμπεν. «Δεν μπορώ να διανοηθώ τι σχέση έχει με τη δουλειά του».

«Εκτός κι αν αναζητά στοιχεία σχετικά με κάποιο λοιμό που ξέσπασε στα αρχαία χρόνια», είπε η Μία μισοαστεία μισοοιβαρά.

Ο Κόρμπεν δεν το απέρριψε αμέσως. Αντίθετα, το πρόσωπό του συννέφιασε κι έπειτα ένα ανεπαίσθητο χαμόγελο τρεμόπαιξε στα χείλη του. «Να μια χαρούμενη σκέψη για να μας συντροφέψει στον ύπνο μας».

Η Μία ένιωσε την ανησυχία να αναδεύεται μέσα της. Μια απερίφραστη άρνηση θα ήταν προτιμότερη.

Άφησαν εκεί την κουβέντα, τελείωσαν τις μπίρες τους και πήγαν ότι περίσσεψε από τα φαγητά στην κουζίνα μέσα σε βαριά σιωπή. Η Μία παρακολουθούσε τον Κόρμπεν καθώς εκείνος γύρισε το κλειδί στην κλειδαριά ασφαλείας της εξώπορτας και έσβησε τα φώτα. Έπιασε τον εαυτό της ν' αναρωτιέται τι έκανε κάποιον να ακολουθήσει μια ζωή σαν αυτή: μοναχική, επικίνδυνη, γεμάτη μυστικά· να εκπαιδεύεσαι να δολοπλοκείς και να είσαι προδιατεθειμένος να δυσπιστείς. Απ' όσο μπορούσε να καταλάβει, έδειχνε ένας προγειωμένος άνθρωπος με καθαρό μυαλό, που δεν έπασχε από κάποιου είδους υποκριτικό παραλήρημα σωτήρα του κόσμου. Δεν αρνιόταν ότι η ηρωική, ενεργητική και περιπετειώδης πλευρά του ήταν σαγηνευτική – δεν είχε συναντήσει πολλούς ανθρώπους σαν αυτόν στα γαλήνια ακαδημαϊκά νερά όπου συνήθως ταξίδευε. Όμως υπήρχε και κάτι σκοτεινό, απροσπέλαστο και επιφυλακτικό πάνω του, που, αν και κάπως ελκυστικό κι αυτό, ήταν επίσης και λίγο εκφοβιστικό.

«Μπορώ να σε ρωτήσω κάτι;»

Στρόφηκε γεμάτος περιέργεια. «Βέβαια.

Η Μία χαμογέλασε, νιώθοντας ελαφρώς άβολα. «Το Τζιμ είναι το αληθινό σου όνομα; Θέλω να πω, διάβασα κάπου ότι όλοι εσείς συνήθως χρησιμοποιείτε το Μάικ, το Τζιμ ή το Τζο σαν κάλυψη.»

Ο Κόρμπεν άφησε ένα γελάκι και έκανε μια γκριμάτσα. «Στην πραγματικότητα είναι Χάμφρεϊ, αλλά... δεν ταιριάζει και πολύ με το προφίλ της δουλειάς.

Για μια στιγμή η κοπέλα αμφέβαλλε – κι έπειτα εκείνος χαμογέλασε. «Είναι Τζιμ. Θέλεις να δεις το διαβατήριό μου;»

«Ναι, καλά», τον πείραξε. «Όλα σου τα διαβατήρια». Σώπασε για μια στιγμή, για να πάρει ανάσα, κι έπειτα σοβάρεψε. «Σ' ευχαριστώ. Για όλα σήμερα».

Εκείνος συνοφρυώθηκε, νιώθοντας άβολα. «Λυπάμαι που σε πήγα εκεί. Στο διαμέρισμα της μητέρας σου».

Η Μία ανασήκωσε τους ώμους της. «Πήραμε τα πράγματά της πριν τα πάρουν εκείνοι. Ίσως αυτό να μετρήσει κάπως».

Ήταν κοντά έντεκα όταν τελικά έγειρε το κεφάλι της στο μαξιλάρι του ξενώνα. Δυσκολευόταν να αποκοιμηθεί κι έμεινε ξαπλωμένη κοιτάζοντας το άγνωστο απρόσωπο περιβάλλον και διερωτώμενη πώς έγιναν όλα τόσο μπερδεμένα τόσο γρήγορα. Είχε προειδοποιηθεί σχετικά με το τι να περιμένει ερχόμενη στη Βηρυτό όταν της είχε προταθεί η θέση, κυρίως από ανθρώπους που γνώριζαν την πόλη μόνο από τις συνεχείς αναφορές των εφημερίδων στον εμφύλιο πόλεμο, στους βομβαρδισμούς και στις απαγωγές, ανθρώπους που δεν ήταν πληροφορημένοι για την αναγέννηση, έστω και δυσδιάκριτη, της χώρας από τις στάχτες της, σαν το φοίνικα – τουλάχιστον την αναγέννηση που είχε διακοπεί πριν από δύο μήνες. Θα μπορούσε να είχε αρνηθεί τη θέση –δε χρειαζόταν δικαιολογία, εφόσον ο πόλεμος ήταν αρκετά πειστικός λόγος για να αποφασίσει κάποιος να μην πάει στον Λίβανο–, όμως είχε νιώσει έλξη για την εξερεύνηση νέων κατευθύνσεων και για μια πιο συναρπαστική ζωή από εκείνη με την οποία οι περισσότεροι συνομήλικοι της έδειχναν να έχουν συμβιβαστεί ευχαρίστως.

Προσπάθησε να γαληνέψει το ταραγμένο της μυαλό, στριφογυρίζοντας στο κρεβάτι, χτυπώντας το μαξιλάρι της για να το κάνει πιο αφράτο και αλλάζοντάς του θέσεις, αλλά η μάχη ήταν χαμένη. Δε νύσταζε καθόλου.

Ανακάθισε κι έστησε αφτί. Δεν άκουσε κανένα θόρυβο έξω από την κρεβατοκάμαρά της. Ο Κόρμπεν μάλλον είχε αποκοιμηθεί. Σκέφτηκε να προσπαθήσει άλλη μία φορά να δαμάσει το θηρίο της α-ϋπνίας, αλλά έπειτα άλλαξε γνώμη και σηκώθηκε από το κρεβάτι.

Πήγε στο καθιστικό. Μια χλομή λάμψη από ένα φανοστάτη έριχνε μακριές σκιές στους τοίχους. Πήγε αθόρυβα στην κουζίνα κι έ-

βαλε ένα ποτήρι νερό. Καθώς κατευθυνόταν πάλι προς το καθιστικό, το βλέμμα της έπεσε στο ντοσιέ της Έβελιν, αφημένο πάνω στο γραφείο του Κόρμπεν.

Καλώντας τη.

Θυμήθηκε τη βιαστική ματιά που του είχε ρίξει κλεφτά στην κουζίνα της μητέρας της και αποφάσισε ότι άξιζε κάτι παραπάνω απ' αυτό.

Πλησίασε στο γραφείο και το άνοιξε.

Οι απεικονίσεις του ουροβόρου αιχμαλώτισαν αμέσως την προσοχή της.

Κάθισε στον καναπέ κι άρχισε να κοιτάζει τις φωτογραφίες από τις ανασκαφές και τις φωτοτυπίες από εικόνες παρμένες από βιβλία, εξετάζοντάς τες προσεκτικά αυτή τη φορά, ενώ έβαζε τις χειρόγραφες σημειώσεις στην άκρη.

Καθώς τις εξέταζε, έβγαζε τις διάφορες αναπαραστάσεις του ουροβόρου που είχε συγκεντρώσει η μητέρα της και τις ακουμπούσε στο τραπεζάκι του καφέ. Είχαν σημαντικές διαφορές: κάποιες ήταν χονδροειδείς και η Μία υπέθεσε ότι ήταν οι παλαιότερες· μία απ' αυτές φαινόταν να προέρχεται από τους Αζτέκους· μια δυο άλλες παρέπεμπαν χαρακτηριστικά στην τεχνοτροπία της Άπω Ανατολής, με το φίδι να μοιάζει πολύ περισσότερο με δράκοντα· άλλες ήταν πιο περιτεχνες και αλληγορικές, συνδυασμένες με παραστάσεις του Κήπου της Εδέμ ή ελληνικών θεών.

Καταστάλαξε στην εκδοχή που είχε το μεγαλύτερο ενδιαφέρον, την εικόνα που ήταν χαραγμένη στο βιβλίο από τις πολαρόντ και στον τοίχο της υπόγειας αίθουσας. Η εικόνα την τάραξε, όπως και πριν. Την έβαλε στην άκρη κι άρχισε να ξεψυλλίζει τις σημειώσεις της Έβελιν.

Η Έβελιν είχε προφανώς περάσει πολλές ώρες ερευνώντας αυτό το σύμβολο, αλλά σε κάποιο σημείο ήταν φανερό ότι είχε παραιτηθεί. Σαν επιβεβαίωση, η Μία παρατήρησε ότι πολλές από τις σελίδες ήταν χρονολογημένες, η παλαιότερη το 1977 και η πιο πρό-

σφατη το 1980. Συμπέρανε γρήγορα ότι η υπόγεια αίθουσα που είχε ανακαλύψει η Έβελιν βρισκόταν σε μια πόλη που ονομαζόταν Αλ-Χίλα, στο Ιράκ. Γεμάτη περιέργεια, η Μία σηκώθηκε, έβγαλε το φορητό της υπολογιστή από την τσάντα της και τον άναψε. Βρήκε μια ασύρματη τοπική σύνδεση δικτύου εντός εμβέλειας, που δεν ήταν προστατευμένη, συνδέθηκε και άνοιξε το πρόγραμμα περιήγησης του Διαδικτύου. Έκανε μια σύντομη έρευνα και βρήκε εύκολα την τοποθεσία της πόλης, νότια της Βαγδάτης, σε ένα χάρτη. Την αποτύπωσε στη μνήμη της και συνέχισε.

Διάβασε για τα χειρόγραφα που είχε βρει η Έβελιν στην αίθουσα. Σύμφωνα με τις σημειώσεις της, το ύφος των κειμένων θύμιζε εκείνο μιας μυστικής εταιρείας της ίδιας εποχής, μιας ομάδας εξαιρετικά πνευματικών Γνωστικών, που ονομάζονταν Αδελφοί της Αγνότητας και που είχαν την έδρα τους επίσης στο νότιο Ιράκ. Αρκετές σελίδες των σημειώσεων της Έβελιν κατέγραφαν αυτή τη γραμμή έρευνας, με μεταγενέστερες σκέψεις και επιπλέον επισημάνσεις και βέλη που συνέδεαν προτάσεις γραμμένες βιαστικά στις σελίδες. Η Μία έγραψε το όνομα της αδελφότητας, κρατώντας νοερή σημείωση να την ερευνήσει. Το βλέμμα της έπεσε στην αναφορά *Παρακλάδι των Αδελφών*; με ένα έντονο ερωτηματικό.

Γυρίζοντας τη σελίδα, ένα σχόλιο σε κύκλο τράβηξε την προσοχή της. Έγραφε: *Άλλα κείμενα ταιριάζοντ, αλλά καμιά αναφορά σε τελετουργίες ή ιερουργία εδώ. Γιατί;* Στο περιθώριο της επόμενης σελίδας, δίπλα σε άλλες βιαστικά γραμμένες σημειώσεις και χρονολογίες, η Έβελιν είχε γράψει *Δοξασίες; και Αιρετικοί; Γι' αυτό κρύβονταν; με πολλά μεγάλα έντονα ερωτηματικά.*

Η Μία διάβασε τη σελίδα πιο προσεκτικά. Η Έβελιν είχε βρει κοινό έδαφος μεταξύ των κειμένων των Αδελφών και των κειμένων της αίθουσας. Μια καταφανής διαφορά, όμως, ήταν ότι τίποτα από ό,τι είχε απομείνει στην αίθουσα δεν αποκάλυπτε το πνευματικό δόγμα των ενοίκων της.

Οι επόμενες σελίδες παρουσίαζαν την έρευνα της Έβελιν για τον ουροβόρο. Η Μία ξαναγύρισε σε μερικές από τις φωτοτυπίες των διάφορων απεικονίσεων, που είχαν επίσης σημειώσεις γραμμένες πάνω τους.

Απ' ότι φαινόταν, υπήρχαν τόσες ερμηνείες της σημασίας του συμβόλου όσοι ήταν και οι πολιτισμοί που το είχαν υιοθετήσει. Ορισμένοι λαοί το έβλεπαν ως απεικόνιση του κακού, ενώ άλλοι – πολλοί περισσότεροι, πρόσεξε η Μία – το έβλεπαν ως ένα ευμενές, ελπιδοφόρο σύμβολο. Αυτό της προκάλεσε ένα αίσθημα σύγχυσης, αφού ερχόταν σε αντίθεση με το δυσάρεστο αίσθημα ανησυχίας που είχε όταν πρωτοείδε την απεικόνιση του φιδιού.

Η Έβελιν είχε συλλέξει δεκάδες αναφορές στον ουροβόρο από όλη τη διάρκεια της ανθρώπινης ιστορίας, από την αρχαία Αίγυπτο και τον Πλάτωνα μέχρι το Γερμανό χημικό του δέκατου ένατου αιώνα Φρίντριχ Κεκουλέ, που είχε ανακαλύψει το δακτυλιοειδές σχήμα της μοριακής δομής της βενζόλης αφού ονειρεύτηκε, όπως υποστήριζε, ένα φίδι που δάγκωνε την ουρά του, και πιο πρόσφατα τον Καρλ Γιουνγκ, που είχε μελετήσει την αρχέτυπη έλξη του συμβόλου στον ανθρώπινο ψυχισμό και την ιδιαίτερη σημασία του για τους αλχημιστές. Υπήρχε ακόμα, πρόσεξε η Μία με έναν κόμπο χαρμολύπης στο λαιμό της, μια φοινικική εκδοχή του, μια σκαλιστή παράσταση ενός δράκοντα που κατάπινε την ουρά του, σε ένα ναό των Φοινίκων.

Από την αρχή ως το τέλος η Μία είχε συναντήσει ένα επαναλαμβανόμενο θέμα, που ερχόταν σε αντίθεση με το ένοτικτό της. Ήταν το θέμα της συνέχειας: αναφερόταν στην κυκλικότητα της φύσης, στον ατέρμονο κύκλο της ζωής, το θάνατο και την αναγέννηση, στην αρχέγονη ενότητα όλων των πραγμάτων. Ξαναγύρισε σε μια σελίδα που απεικόνιζε μια σχεδόν ποιμενική απόδοση ενός φτερωτού ουροβόρου σε έναν κήπο με ένα χερουβείμ στο κέντρο του.

Η Μία την κοίταξε για αρκετή ώρα, συλλογιζόμενη αυτά που είχε διαβάσει. Κάτι δεν έστεκε. Σκέφτηκε τη συζήτησή της με τον Κόρ-

μπεν σχετικά με τα πιθανά κίνητρα του χακίμ. Το σύμβολο του ουροβόρου δεν αντιστοιχούσε σε κάτι ανησυχητικό, αλλά, πάλι, δεν ήταν απαραίτητο, σωστά; Στο κάτω κάτω, η σφάστικα ήταν σύμβολο καλοτυχίας στην Άπω Ανατολή ήδη από την Εποχή του Λίθου. Ο Χίτλερ την ερμήνευσε αλλιώς και τη μετέτρεψε σε κάτι τερατωδώς διαφορετικό. Θα μπορούσε εδώ να συμβαίνει το ίδιο πράγμα; Ο Κόρμπεν έλεγε συνεχώς ότι ο χακίμ ήταν παράφρονας. Κι αν ερευνούσε πράγματι για έναν ιό, ένα δηλητήριο, ένα λοιμό; Κατά κάποιο τρόπο η συνάφεια με τα ιρακινά κειμήλια πιθανότατα προοιωνίζόταν κάτι· η σημασία τους έμοιαζε κακόβουλη. Ωστόσο τα περισσότερα από αυτά που είχε διαβάσει για το σύμβολο του ουροβόρου μάλλον έδιναν μια διαφορετική εντύπωση. Δεν μπορούσε να αντιληφθεί τίποτα το εκφοβιστικό σ' αυτό που θεωρούνταν ως επί το πλείστον σύμβολο συνέχειας. Αναρωτήθηκε μήπως η αρχική της αντίδραση ήταν πιο αρχέγονη, αν είχε να κάνει με την εντικτώδη ανησυχία που ενέπνεε το αρχέτυπο στους περισσότερους ανθρώπους, ανεξάρτητα από τον προτιθέμενο συμβολισμό του. Ίσως αυτό, σε συνδυασμό με το πλαίσιο των συνθηκών στο οποίο το είχε βιώσει –κυνηγημένη, προσπαθώντας να κρυφτεί από τους φρονιάδες, με σφαίρες να βουτίζουν γύρω της–, να βοηθούσε να το εξηγήσει. Όμως άφηνε κάποια αναπάντητα ερωτήματα. Ήταν ο ουροβόρος κάτι που έπρεπε να φοβάται; Ποια ήταν η σημασία του για το χακίμ, αν όχι κάτι δυσοίωνο; Είχαν τα μέλη της μυστικής ομάδας που συναντιόντουσαν στην υπόγεια αίθουσα κάτι στην κατοχή τους το οποίο αναζητούσε τόσο απελπισμένα ο χακίμ;

Ξανασκέφτηκε τη χρονολογία, δέκατος αιώνας, και ξαναγύρισε στο φορητό της υπολογιστή. Έκανε μια έρευνα για τους επιστήμονες της εποχής. Μερικά από τα μεγάλα ονόματα που θυμόταν –Αβικένας, Τζαμπίρ ιμπν Χαγιάν– εμφανίστηκαν αμέσως. Περιηγήθηκε σε αρκετούς ιστιακούς τόπους, συγκεντρώνοντας διάφορες ενδιαφέρουσες μικρές πληροφορίες και συνδέομενη με το λογαριασμό της στην ηλεκτρονική έκδοση της Εγκυκλοπαίδειας Μπριτάνικα όσο δούλευε.

Το μυαλό της Μία κούρνιασε ανακουφισμένο μ' αυτή τη δραστηριότητα, με την οποία η κοπέλα ήταν πολύ εξοικειωμένη, και τώρα επεξεργαζόταν το ερευνητικό υλικό που εμφανιζόταν στην οθόνη μπροστά της. Όσο περισσότερο διάβαζε, όμως, τόσο περισσότερο αυτή η ανακούφιση διαβρωνόταν. Τίποτα απ' όσα διάβαζε δεν κατάφερνε να ρίξει κάποιο φως στις επιδιώξεις χακίμ.

Δεν έλειπαν οι σπουδαίοι άνθρωποι του πνεύματος στην περιοχή κατά την εποχή των Αδελφών της Αγνότητας. Η Μία ερεύνησε προσεκτικά μια δυο βιογραφίες του Αλ-Φαραμπί, που ευρέως θεωρούνταν ο συνεχιστής του Αριστοτέλη στην κατανόηση της επιστήμης και της φιλοσοφίας, πράγμα που του χάρισε το παρωνύμιο Δεύτερος Διδάσκαλος. Διάβασε για τον Αλ-Ραζί, που θα γινόταν γνωστός, πολύ αργότερα, στους Ευρωπαίους ως Ραζής, γιατρός που περιέγραψε με ποιο τρόπο παρασκευάζεται ο γύψος που προορίζεται για ιατρική χρήση, τον οποίο χρησιμοποιούσε ήδη το δέκατο αιώνα για την ανάταξη των οστών· και για τον Αλ-Μπιρουνί, που έκανε πολλά ταξίδια στην Άπω Ανατολή και έγραψε εκτεταμένα για τα σιαμαία δίδυμα. Πιο σημαντικός, όμως, για τον τρόπο σκέπτεοθαι της Μία ήταν ο Ιμπν Σίνα ή Αβικένας, όπως έγινε γνωστός στη Δύση. Ο Αβικένας, ο γιατρός που άσκησε τη μεγαλύτερη επιρροή στην εποχή του, είχε ολοκληρωθεί ως φιλόσοφος και ποιητής ήδη σε ηλικία δεκαοχτώ ετών. Μέχρι τα είκοσι ένα του είχε συγγράψει εκτεταμένα εξειδικευμένα φυλλάδια σχετικά με όλες τις γνωστές επιστήμες της εποχής. Διέφερε από τους προκατόχους του κατά το ότι ενδιαφερόταν περισσότερο για το δυναμικό ορισμένων χημικών ουσιών να θεραπεύουν ασθένειες. Σ' αυτό το πνεύμα, είχε μελετήσει νόσους όπως η φυματίωση και ο διαβήτης πολύ λεπτομερώς και το σημαντικότερο έργο του, ο δεκατετράτομος *Κανών της Ιατρικής*, ήταν τόσο έγκυρο και πρωτοποριακό, που παρέμεινε το αξεπέραστο ιατρικό έργο αναφοράς στην Ευρώπη μέχρι το 1600 – περισσότερο από πεντακόσια χρόνια από τότε που το συνέγραψε.

Όλοι αυτοί οι μεγάλοι άντρες είχαν επιτύχει μεγάλες προόδους σε πολλούς τομείς. Μελέτησαν το ανθρώπινο σώμα, αναγνώρισαν νόσους και πρότειναν θεραπείες. Όμως τίποτα δε συνέδεε κάποιον από αυτούς με τον ουροβόρο, ούτε βρήκε η Μία κάτι στο έργο τους που να είχε μια αποτρόπαιη πλευρά. Ενδιαφέρονταν απλώς να κυριαρχήσουν στις δυνάμεις της φύσης.

Μάλιστα αυτοί οι επιστήμονες και φιλόσοφοι ενδιαφέρονταν να βελτιώσουν το ανθρώπινο γένος, όχι να το καταστρέψουν.

Πήρε τις φωτογραφίες της υπόγειας αίθουσας και τις μελέτησε ξανά. Προσπάθησε να φανταστεί τι συνέβαινε εκεί μέσα και το εξέτασε υπό άλλο πρίσμα. Στην πραγματικότητα δεν υπήρχε τίποτα το καταχθόνιο σ' αυτή την αίθουσα. Ακολούθησε αυτή τη γραμμή σκέψης και έβγαλε μια σελίδα από το ντοσιέ στην οποία η Έβελιν είχε σκιτσάρει ένα σχέδιο των αιθουσών και είχε σημειώσει πάνω στο σκίτσο τι είχαν ανακαλύψει. Δεν είχαν ανακαλύψει οστά, ούτε ίχνη ξεραμένου αίματος ούτε κοπτικά εργαλεία ούτε θυσιαστικούς βωμούς. Η Έβελιν προφανώς είχε καταλήξει στο ίδιο συμπέρασμα. Στο κάτω μέρος του σκίτσου, σημειώμενό με το χαρακτηριστικό γραφικό της χαρακτήρα και υπογραμμισμένο, είχε γράψει *Καταφύγιο*, ακολουθούμενο από ένα ακόμα ερωτηματικό.

Καταφύγιο από τι; Από ποιους ή από τι κρύβονταν;

Η μπαταρία του φορητού υπολογιστή της εξαντλήθηκε και ταυτόχρονα η Μία ένιωσε μια βαθιά κούραση να την κατακλύζει. Έβαλε το ντοσιέ στη θέση του και ξαναπήγε στο κρεβάτι της.

Αυτή τη φορά δεν της πήρε πολλή ώρα να αποκοιμηθεί, αλλά καθώς την έπαιρνε ο ύπνος, μια επίμονη συγκεχυμένη σκέψη έδειξε αποφασισμένη να τσαλαπατήσει κάθε ελπίδα για γαλήνιο ύπνο: η σκέψη ενός αρχαίου τρόμου που νεκρανασταίνοταν για να εξαπολύσει τον όλεθρο σε τούτο τον κόσμο, με προανάκρουσμα τη βασανιστική εικόνα ενός φιδιού που καταπίνει την ουρά του, είχε τρυπώσει αδυσώπητα στις πιο βαθιές κόγχες του μυαλού της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 32

Παρίσι – Οκτώβριος 1756

Ο ΨΕΥΤΟΚΟΜΗΣ ΤΡΙΓΥΡΙΖΕ ΒΑΡΙΕΣΤΗΜΕΝΑ στην αποπνικτικά ζε-
στή αίθουσα χορού. Το κεφάλι του σφυροκοπούσε από τις υπερο-
πτικές φλυαρίες, τα επιδεικτικά γέλια και την ασταμάτητη, αδυσώ-
πητη μουσική. Τα μάτια του δέχονταν επίθεση από τις σπίθες των
περιστρεφόμενων βεγγαλικών και από τα περίλαμπρα εξωφρενικά
κοστούμια καμηλοπαρδάλεων, παγονιών και άλλων εξωτικών ζώων
των ανθρώπων που περνούσαν από μπροστά του.

Νύχτες οαν αυτές η Ανατολή τού έλειπε περισσότερο από ποτέ.
Όμως ήξερε ότι εκείνες οι ημέρες ήταν από καιρό, πολύ καιρό φευ-
γάτες.

Περιέφερε το κουρασμένο βλέμμα του στη μεγάλη αίθουσα, νιώ-
θοντας εντελώς απατεώνας – όπως πράγματι ήταν. Κεφάλια ζώων α-
πό παπιέ μασέ στερεωμένα επισφαλώς σε πουδραρισμένες περού-
κες τον κοιτούσαν από ψηλά και μακριά φτερά γαργαλούσαν τα ρου-
θούνια του καθώς ολόγυρά του οι προσκεκλημένοι στο ανάκτορο του
Τουιλερί συμφύρονταν και χόρευαν αχαλίνωτα. Μαργαριτάρια και
διαμάντια παγίδευαν το βλέμμα του όπου κι αν κοιτούσε, λαμπυρί-
ζοντας κάτω από το φως εκατοντάδων κεριών που στάλαζαν ανέμε-
λα πάνω στα χαλιά, λερώνοντάς τα με βουνά λιωμένου κεριού. Δεν

ήταν ο πρώτος του χορός, ούτε θα ήταν ο τελευταίος του. Ήξερε ότι έπρεπε να υπομείνει πολλά ακόμα βράδια σαν το αποψινό μπαλ ντε λα ζανγκλ, το χορό της ζούγκλας – κι άλλες φρικτές επιδείξεις αχαλίνωτης μεγαλοπρέπειας, κι άλλες δήθεν αυθόρμητες συζητήσεις, κι άλλα προκλητικά φλερτ. Αποτελούσαν όλα μέρος της νέας ζωής που είχε δημιουργήσει για τον εαυτό του και η παρουσία του ήταν αναμενόμενη –ακόμα και προεξοφλούμενη– σε εκδηλώσεις σαν αυτές. Ήξερε επίσης ότι το βάσανο δε θα σταματούσε εδώ: τις ημέρες και τις νύχτες που θα ακολουθούσαν, έπρεπε να αντέξει αμέτρητες χαζοχαρούμενες επαναλήψεις, σε αμέτρητα σαλόνια, των σχολίων για τη λαμπρότητα της δημόσιας βραδιάς και για τα πιο ιδιωτικά, σκαμπρόζικα καμώματα των προσκεκλημένων.

Ήταν το τίμημα που έπρεπε να πληρώσει για να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που ήθελε, και η πρόσβαση ήταν αυτό που χρειαζόταν αν επρόκειτο να πετύχει ποτέ, αν και, χρόνο με το χρόνο, αυτή η επιτυχία φάνταζε ολοένα πιο μακρινή.

Ήταν, πραγματικά, ένα ανέφικτο έργο.

Συχνά, όπως απόψε, έπιανε τον εαυτό του να περιφέρεται χαμένος στις σκέψεις του, προσπαθώντας να θυμηθεί ποιος πραγματικά ήταν, τι έκανε εδώ, ποιο ήταν το αληθινό νόημα της ζωής του.

Δεν του ερχόταν πάντα τόσο εύκολα.

Όλο και πιο συχνά δυσκολευόταν να κρατήσει το δημιούργημά του σε απόσταση και να μην αφομοιωθεί ολότελα, να μη χαθεί στην πλαστή του προσωπικότητα. Ο πειρασμός τον καταδίωκε σε κάθε του βήμα. Καθημερινά προσπερνούσε πλήθη φτωχών ανθρώπων στους δρόμους, άντρες και γυναίκες που θα έδιναν το δεξί τους χέρι για τη ζωή που απολάμβανε αυτός – τη ζωή που πίστεναν ότι απολάμβανε. Αναρωτιόταν αν δεν είχε αγωνιστεί αρκετά, αν δεν είχε αποσιωπήσει αρκετά, αν δεν είχε μείνει μόνος αρκετό καιρό. Ένιωθε να μπαίνει στον πειρασμό να παραιτηθεί από την αναζήτησή του, να εγκαταλείψει το ρόλο που του είχαν εμπιστευτεί σ' εκείνο το μπουντρούμι στην Τομάρ

πριν από όλα αυτά τα χρόνια και να αποδεχτεί τη φαινομενικά ευμενή θέση του, να κατασταλάξει κάπου και να ζήσει την υπόλοιπη ζωή του βολικά και άνετα και, κάτι ακόμα πιο σημαντικό, φυσιολογικά.

Ήταν ένας πειρασμός που γινόταν όλο και πιο δύσκολο να αποδιώξει.

Το ταξίδι του προς το Παρίσι μόνο ομαλό δε θα μπορούσε να χαρακτηριστεί.

Είχε καταφέρει να διαφύγει από τη Νάπολη, αλλά ήξερε ότι δεν ήταν ασφαλής πουθενά –σίγουρα όχι στην Ιταλία– και ότι ο ντι Σάνγκρο δε θα ησύχαζε μέχρι να τον βρει. Το είχε δει στα μάτια του πρίγκιπα· ήξερε επίσης ότι ο πρίγκιπας είχε τα χρήματα και το ανθρώπινο δυναμικό για να τον εντοπίσει. Κι έτοι ξεκίνησε να θολώνει τα ίχνη του, δημιουργώντας νέες ταυτότητες όπου πήγαινε πριν συνεχίσει το δρόμο του και αφήνοντας πίσω του μυθεύματα που προκαλούσαν σύγχυση ως προς την καταγωγή και τις κινήσεις των προσώπων που κάθε φορά ενστερνιζόταν.

Είχε ενσπείρει επιμελώς παραπλανητικά στοιχεία στην Πίζα, στο Μιλάνο και στην Ορλεάνη οδεύοντας προς τη μεγάλη πόλη, νιοθετώντας νέα ονόματα καθώς συνέχιζε το ταξίδι του: κόμης Μπελαμάρε, μαρκήσιος του Αϊμάρ, ιππότης Σένινγκ. Κι άλλα ονόματα θα συνδέονταν –άλλα δικαίως, άλλα εσφαλμένα– μαζί του στα χρόνια που θα έπονταν. Προς το παρόν, όμως, ήταν άνετα εγκατεστημένος στα διαμερίσματά του στο Παρίσι και στη νέα του πλαστή προσωπικότητα, αυτή του κόμη του Σεν Ζερμέν.

Το Παρίσι ταιριάζε στον κόμη. Ήταν μια τεράστια πόλη με έντονη δραστηριότητα –ο μεγαλύτερος ανθρώπινος εποικισμός στην Ευρώπη– και προσέλκυε άφθονους ταξιδιώτες και τυχοδιώκτες, τους θυελλώδεις αλλά και τους διακριτικούς. Η παρουσία του εκεί θα μετριαζόταν από την παρουσία αμέτρητων άλλων. Εδώ θα μπορούσε

να συναναστραφεί άλλους ταξιδιώτες, ανθρώπους που, όπως κι αυτός, είχαν πάει στην Ανατολή και ίσως είχαν συναντήσει τυχαία το σύμβολο του ουροβόρου στα ταξίδια τους. Ήταν επίσης μια πόλη μόρφωσης και συνδιαλλαγής και δεξαμενή μεγάλης γνώσης, με πλούσιες βιβλιοθήκες και ανέπωτες συλλογές χειρογράφων, βιβλίων και κειμηλίων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που τον ενδιέφεραν ιδιαίτερα: όσων είχαν κλαπεί από την Ανατολή κατά τις Σταυροφορίες ή είχαν κατασχεθεί μετά την καταστολή των Ναϊτών σχεδόν πριν από πέντε αιώνες. Αυτών που ενδεχομένως φιλοξενούσαν το χαμένο κομμάτι του παζλ που είχε παγιδέψει τη ζωή του πριν από τόσα χρόνια.

Έφτασε στο Παρίσι σε μια εποχή που η μεγάλη πόλη βρισκόταν σε μεταβατική περίοδο. Ριζοσπάστες στοχαστές αμφισβητούσαν τη διπλή τυραννία της μοναρχίας και της Εκκλησίας. Η πόλη έβραζε από αντιφάσεις και ανακατατάξεις, από Διαφωτισμό και ίντριγκες – ίντριγκες που ο Σεν Ζερμέν αξιοποιούσε στο έπακρο.

Μέσα σε λίγες εβδομάδες από την άφιξή του κατάφερε να πιάσει φιλίες με τον υπουργό Πολέμου του βασιλιά και με τη βοήθειά του παρεισέφρησε στον κύκλο του ηγεμόνα. Δεν ήταν δύσκολο να εντυπωσιάσει τους αριστοκράτες. Οι γνώσεις του στη χημεία και τη φυσική, που τις είχε σταχυολογήσει από τα χρόνια που βρισκόταν στην Ανατολή, ήταν επαρκείς για να διασκεδάζουν και να εξαπατούν τους διεφθαρμένους τσαρλατάνους. Η εξοικείωσή του με ξένες χώρες και η άρτια γνώση πολυάριθμων γλωσσών –τα γαλλικά του στο Παρίσι ήταν εξίσου άψογα με τα ιταλικά του στη Νάπολη, επιπλέον των αγγλικών, ισπανικών, αραβικών και της μητρικής του γλώσσας, των πορτογαλικών– χρησιμοποιούνταν προσεκτικά, αν και εφόσον η προσωπικότητά του χρειαζόταν μια επιπρόσθετη ενίσχυση. Σύντομα ήταν προστατευμένος και ασφαλής στον αριστοκρατικό κύκλο των καλομαθημένων παρατρεχάμενων του βασιλιά.

Με εδραιωμένα τα διαπιστευτήριά του, ήταν σε θέση να ξαναρχίσει την αναζήτησή του. Οι μελιστάλαχτοι τρόποι του του άνοιξαν

το δρόμο για τα αρχοντόσπιτα των ευγενών και για τις απροσπέλαστες ιδιωτικές συλλογές τους. Απέσπασε την εύνοια του κλήρου προκειμένου να ερευνά στις βιβλιοθήκες και τις κρύπτες των μοναστηριών. Διάβαζε επίσης πολύ· βυθιζόταν στις ταξιδιωτικές περιγραφές του Ταβερνιέ, τις μελέτες παθολογίας του Μοργκάνι, τις ιατρικές πραγματείες του Μπερχάαφ και σε άλλα μεγάλα έργα που δημοσιεύονταν εκείνη την εποχή. Είχε μελετήσει τη *Pharmacopoeia Extemporanea* του Τόμας Φούλερ και τις ενδιαφέρουσες *Πραγματείες περί της Μετριοπαθούς Ζωῆς του Λουίτζι Κορνάρο* πολύ λεπτομερώς – ο Κορνάρο είχε ζήσει ενενήντα οχτώ δραστήρια χρόνια. Και παρόλο που αποκτούσε μεγάλο πλούτο γνώσεων από αυτά τα έργα, δεν προσέγγιζε μια λύση της ανέφικτης αναζήτησής του.

Το σύμβολο του ουροβόρου δεν υπήρχε πονθενά, ούτε οποιεσδήποτε ιατρικές ή επιστημονικές ενδείξεις για το ξεπέρασμα του καίριου μειονεκτήματος της ουσίας.

Ο Σεν Ζερμέν αμφιταλαντεύόταν μεταξύ ενθουσιασμού και απελπισίας. Κάποια νέα καθοδηγητικά στοιχεία τον γέμιζαν έξαψη, και μετά, με κάθε αδιέξοδο, οι αμφιβολίες σχετικά με την αποστολή του έβγαιναν πάλι στην επιφάνεια και υπονόμευαν περαιτέρω την αποφασιστικότητά του. Ευχόταν να μπορούσε να μοιραστεί το φορτίο του με κάποιον άλλο, να επιστρατεύσει κάποιον για να τον βοηθήσει ή, ακόμα, και για να αναλάβει την έρευνα, αλλά αφότου είχε δει πώς ακόμα και η αμυδρότερη οσμή του είχε μετατρέψει τον ντι Σάνγκρο σε παθιασμένο σαρκοβόρο, δεν του πήγαινε να το διακινδυνεύσει να πλησιάσει κανέναν άλλο.

Πολλές νύχτες αναρωτιόταν μήπως αν απαλλασσόταν από την ουσία και από τη δαιμονική παρασκευή της θα ελευθερωνόταν από τη σκλαβιά της. Είχε καταφέρει να μείνει μερικές φορές χωρίς αυτή, αλλά ποτέ περισσότερο από μια δυο εβδομάδες. Κι έπειτα τον καταλάμβανε ένα ανανεωμένο αίσθημα του καθήκοντος και αποδεχόταν μοιρολατρικά τη μόνη ζωή που γνώριζε.

«Με συγχωρείτε, αγαπητέ μου κύριε».

Η φωνή της γυναίκας τον ξάφνιασε και τον έβγαλε από τη βασανιστική του ονειροπόληση.

Γύρισε και είδε έναν αλλόκοτο όμιλο κεφάτων γλεντοκόπων να στέκεται μπροστά του. Οι εκφράσεις τους ποίκιλλαν από ζαλισμένες μέχρι μπερδεμένες. Μια μεσόκοπη γυναίκα γύρω στα εξήντα με φουσκωτό κοστούμι πρόβατου βγήκε μπροστά και τον πλησίασε. Κάτι πάνω της του έστειλε σήματα κινδύνου που τον διαπέρασαν σαν σπασμένα γυαλιά. Εκείνη τον μελέτησε με σαστισμένη έκφραση περιέργειας στο στρογγυλό της πρόσωπο πριν απλώσει το χέρι της και συστήθει ως μαντάμ ντε Φοντενέ. Το όνομα έκανε τα γυαλιά να χωθούν πιο βαθιά στο κορμί του. Καμουφλάρισε την ανησυχία του καθώς έκανε μια ελαφριά υπόκλιση και πήρε το χέρι της.

«Αγαπητέ μου κόμη», είπε η κυρία αναστατωμένη από την υπερδιέγερση, «θα είχατε την καλοσύνη να μου πείτε αν κάποιος στενός συγγενής σας ήταν στη Ρώμη πριν από περίπου σαράντα χρόνια; Κάποιος θείος σας ή ακόμα και» –δίστασε– «ο πατέρας σας;»

Ο ψευτοκόμης χαμογέλασε διαχυτικά με εξασκημένη ανειλικρινεία. «Πολύ πιθανό, κυρία μου. Η οικογένειά μου φαίνεται να διακατέχεται από μια ακόρεστη επιθυμία για ταξίδια. Όσο για τον πατέρα μου, φοβάμαι ότι δεν μπορώ να σας απαντήσω με βεβαιότητα. Μου ήταν αρκετά δύσκολο να κρατάω το λογαριασμό με τις περιηγήσεις του όταν ήμουν παιδί, και πολύ φοβάμαι ότι βρίσκομαι εντελώς στο σκοτάδι σχετικά με τις μετακινήσεις του πριν από τη γέννησή μου». Η μικρή συντροφιά χαχάνισε δυνατά και πολύ πιο αφειδώλευτα απ' όσο άξιζε στο σχόλιο του Σεν Ζερμέν. «Αν επιτρέπεται», πρόσθεσε, «γιαστί ρωτάτε;»

Η έκφραση περιέργειας στα μάτια της κυρίας δεν είχε αμβλυνθεί. «Γνώρισα έναν άντρα εκείνο τον καιρό. Με κορτάριζε, βλέπετε. Ακόμα θυμάμαι την πρώτη μας συνάντηση», είπε νοσταλγικά. «Τραγουδήσαμε μαζί μερικές βαρκαρόλες που είχε συνθέσει ο ίδιος και...»

Μια γαλήνια μαρμαρυγή φώτισε τα μάτια της καθώς το μυαλό της επέστρεφε σ' εκείνη την εποχή. «Τα χαρακτηριστικά του, τα μαλλιά του, η επιδερμίδα του... ακόμα και το παράστημά του. Είχε την επιβλητικότητα και την αρχοντιά που συναντά κανείς μόνο στους πραγματικά μεγάλους». Έδειχνε ειλικρινά ξαφνιασμένη. «Βλέπω τα ίδια, όλα αυτά, σ' εσάς».

Ο Σεν Ζερμέν υποκλίθηκε με προσποιητή σεμνότητα. «Είστε εξαιρετικά γενναιόδωρη, κυρία μου».

Η γυναίκα αντιπαρήλθε την παρατήρηση ανεμίζοντας το χέρι της. «Σας παρακαλώ, κόμη. Σας ικετεύω να το σκεφτείτε και να με πληροφορήσετε αν πραγματικά είχα γνωρίσει κάποιον συγγενή σας. Η ομοιότητα είναι απλώς εξαιρετικά αλλόκοτη για να την παραβλέψω».

Ο Σεν Ζερμέν έκανε έναν ελιγμό για να θέσει τέλος στην άβολη κατάσταση στην οποία είχε περιέλθει. Φιλοδώρησε την ανακρίτριά του με ένα αστραφτερό χαμόγελο. «Κυρία μου, είστε εξαιρετικά ευγενική που μου κάνετε μια τέτοια φιλοφρόνηση», είπε διαχυτικά. «Δε θα ησυχάσω μέχρι να καταφέρω να ανακαλύψω την ταυτότητα του επιφανούς συγγενούς μου που σας εντυπωσίασε τόσο». Έκανε μια τελευταία ελαφριά υπόκλιση στη γυναίκα, με τη γλώσσα του σώματός του να προσπαθεί να την πείσει να απομακρυνθεί, αλλά εκείνη δεν έλεγε να ξεκολλήσει. Απλώς στεκόταν εκεί καθηλωμένη από την παρουσία του.

«Πολύ περίεργο», μονολόγησε κι έπειτα είπε: «Ακούω ότι παίζετε κι εσείς πιάνο θεϊκά, κόμη. Ίσως να διδαχτήκατε από τον άντρα που θυμάμαι».

Εκείνος της χαμογέλασε, αλλά το χαμόγελό του δυσκολευόταν να φτάσει στα μάτια του. Ήταν έτοιμος να της απαντήσει, όταν πρόσεξε ένα οικείο πρόσωπο να τον παρακολουθεί δίπλα από το μικρό όμιλο που θύμιζε θηριοτροφείο. Η γυναίκα –η Θηρεσία ντε Κοντιγιάκ– έδειχνε να απολαμβάνει το μικρό του μπλέξιμο.

«Α, εδώ είστε», αναφώνησε τελικά κάνοντας ένα βήμα προς τα εμπρός με μια συνωμοτική λάμψη στα μάτια. «Σας έφαχνα παντού».

Ανταλλάχτηκαν νεύματα αβροφροσύνης και ρεβεράντζες καθώς και βιαστικές συστάσεις πριν η γυναίκα κρατήσει από το μπράτσο τον Σεν Ζερμέν και –με την πιο σύντομη δυνατή απολογία– τον απομακρύνει αστραπιαία από την αμήχανη βασανίστριά του.

«Ελπίζω να μη σας πειράζει που σας απομάκρυνα από μια τόσο ένθερμη θαυμάστριά σας, μεσιέ», σχολίασε καθώς εξαφανίζονταν μέσα στο πλήθος.

«Δεν είμαι σίγουρος ότι θα τη χαρακτήριζα ένθερμη. Ξεμαραμένη, ίσως;»

«Δεν πρέπει να είστε τόσο άσπλαχνος, κόμη». Γέλασε. «Κρίνοντας από τη χαρωπή της όψη, μπορεί κάλλιστα να σας οδηγούσε σε κάποιους ετεροθαλείς αδελφούς των οποίων την ύπαρξη αγνοούσατε».

Προχώρησαν προς τους κήπους, που φωτίζονταν από πυρσούς και από περισσότερα περιστρεφόμενα βεγγαλικά. Μικρές τολύπες καπνού από τα πυροτεχνήματα αιωρούνταν χαμηλά κρύβοντας την κοντινή όχθη του ποταμού. Ελέφαντες, ζέβρες και μια παράταξη από πιθήκους, που είχαν μεταφερθεί από το βασιλικό θηριοτροφείο των Βερσαλιών, εκτίθεντο στους εκτεταμένους κήπους, σύμβολα παντοδυναμίας των βασιλικών ιδιοκτητών τους, που αγνοούσαν μακαρίως πως οι λιγότερο τυχεροί παρέβαλλαν την αιχμαλωσία των ζώων σε κλουβιά με τη σκλαβιά και την καταπίεση.

Βρήκαν ένα ήσυχο παγκάκι που πρόσφερε καταφύγιο κάτω από μια καστανιά και έβλεπε στην αποβάθρα, δίπλα στην ακροποταμιά. Είχαν γνωριστεί πριν από μερικές εβδομάδες στο σπίτι του θείου της Θηρεσίας. Ο Σεν Ζερμέν τον είχε αναζητήσει έχοντας ακούσει για τη φήμη του ως παθιασμένου ανατολιστή που διέθετε μια σημαντική συλλογή χειρογράφων από την περιοχή. Είχαν ξανασυναντηθεί στο σαλόνι της μαντάμ Ζοφρέν – συμπτωματικά, είχε σκεφτεί στην αρχή, αν και, καθώς προχωρούσε η βραδιά και οι ερωτήσεις

της γίνονταν πιο προσωπικές, ήταν λιγότερο σίγουρος γι' αυτό. Όχι πως τον πείραζε. Η Θηρεσία ντε Κοντιγάκ ήταν πολύ ποθητή γυναίκα. Τη χαρακτήριζε μια ακτινοβόλα θηλυκότητα και ήταν μια άτεκνη πλούσια χήρα που δεν της έλειπαν οι μνηστήρες και δεν απέφευγε σεμνότυφα τις ερωτικές τους προτάσεις.

Παρακολουθούσαν το λεφούσι των γλεντοκόπων από μακριά και αντάλλασσαν αστεϊσμούς, ενίστε εις βάρος των καλεσμένων με τα πιο κακόγουστα κοστούμια. Το κοστούμι της Θηρεσίας ήταν εξίσου μινιμαλιστικό με του Σεν Ζερμέν ως προς την εντύπωση που ήθελε να επιτύχει: αποτελούνταν απλώς από ένα σάλι από λευκά φτερά που, ριγμένο πάνω από την απέριττη λευκή τουναλέτα της, της χάριζε την αιθέρια μεταμφίεση της περιστέρας – που βέβαια δεν είχε καμιά σχέση με τη «ζούγκλα» γύρω της. Ο Σεν Ζερμέν, χωρίς περούκα και στα μάυρα από την κορυφή ως τα νύχια, έμοιαζε ακόμα λιγότερο με τον πάνθηρα που υποστήριζε πως ήταν.

«Απ' ό,τι μου λέει ο θείος μου, έχετε γίνει τακτικός επισκέπτης του σπιτιού του», ανέφερε η Θηρεσία κάποια στιγμή. «Έχει εντυπωσιαστεί εξαιρετικά από τις γνώσεις σας για την Ανατολή. Λαχταρά να επιστρέψει στην Κωνσταντινούπολη, ξέρετε.»

Ο Σεν Ζερμέν στράφηκε προς το μέρος της. Η Θηρεσία έδειχνε να μελετάει το πρόσωπό του, παραφυλώντας για την αντίδρασή του. «Μπορώ να καταλάβω πόσο του λείπει. Αντλεί κανείς μεγάλη παρηγοριά από την...» –ο κόμης σώπασε προς στιγμήν αφομιώνοντας τη σουρεαλιστική σκηνή που εκτυλισσόταν πιο μακριά τους– «απλότητά της». Και τότε, ξαφνικά, σαν για να χλευάσει αυτά ακριβώς τα λόγια του, μια φευγαλέα εικόνα πέρα μακριά τον έκανε να τινάχτει.

Μέσα στην αχλή από τα πυροτεχνήματα, μέσα στο συνονθύλευμα από γορίλες και στρουθοκαμήλους εμφανίστηκαν μυστηριωδώς δύο μάτια που καρφώθηκαν κατευθείαν επάνω του, τα μάτια ενός νεαρού που είχε τα μάγουλα και το μέτωπο μακιγιαρισμένα έντονα με

χρυσές και μαύρες ραβδώσεις, το κεφάλι καλυμμένο με μια σγουρή ξανθή περούκα απ' όπου ξεπηδούσαν αφτιά ζώου και το λαιμό τυλιγμένο με μια παχιά γούνινη χαίτη. Κρυφοκοίταζε μέσα από το πλήθος σαν τίγρης που παραμονεύει το θήραμά του στην πυκνή λόχη της αφρικανικής σαβάνας.

Ο Θηρευτής ήταν εκεί για μια απειροελάχιστη στιγμή πριν τον κρύψει ένα μπουλούκι προσκεκλημένων. Μια στιγμή αργότερα, αφού είχαν περάσει, ήταν άφαντος.

Ο Σεν Ζερμέν τρεμόπαιξε τα βλέφαρά του και σάρωσε με το βλέμμα του το σημείο, αλλά δεν υπήρχε καμία ένδειξη του τίγρη. Με την οχλοβοϊή και την ορχήστρα να σφυροκοπούν ακόμα τις αισθήσεις του, αναρωτήθηκε αν πραγματικά τον είχε δει. Απόδιωξε την εικόνα και έστρεψε ξανά την προσοχή του στη συνοδό του.

Η Θηρεσία φάνηκε να προσέχει την περιπλάνηση των ματιών του, αλλά δεν αντέδρασε. «Πιθανώς», αποκρίθηκε απλώς. «Ίσως, πάλι, να σχετίζεται περισσότερο με τη σφοδρή επιθυμία του για ένα μαριάς αλά καμπίν», αστειεύτηκε, αναφερόμενη σε μια μορφή προσωρινού γάμου που εφαρμοζόταν στην Κωνσταντινούπολη, του *καμπίν*, όπου χριστιανές γυναίκες μισθώνονταν με το μήνα. «Κάτι που», πρόσθεσε με σοβαρό και λίγο πικαρισμένο ύφος, «νομίζω ότι θα έθελγε και εσάς, αν δεν κάνω λάθος».

Η ευθύτητά της τον τσάκωσε στα πράσα. «Υποθέτω ότι θα έθελγε τους περισσότερους άντρες», της αποκρίθηκε.

«Ναι, αλλά κάτι σε σχέση με την απρόσωπη, ουδέτερη φύση του... νομίζω ότι ταιριάζει ιδιαίτερα σε εσάς».

Το σχόλιό της τον χτύπησε κατάστηθα. Όχι πως ήταν απροσδόκητο. Είχε καλλιεργήσει τη φήμη κάποιου που είχε περί πολλού την ανεξαρτησία του και την προστασία της ιδιωτικής του ζωής, και στον οποίο, παρόλο που απολάμβανε κάποιες περιστασιακές ερωτοτροπίες, δεν άρεσαν οι δεομεύσεις. Όμως ο τρόπος που το είχε πει αυτό η Θηρεσία, η ελαφρώς συνωμοτική σαρδόνια δηκτικότητα στη φω-

νή της, στα μάτια της – ήταν σαν να μπορούσε να δει μέσα του. Πράγμα που τον τάραξε.

«Δεν είμαι σίγουρος αν θα έπρεπε να το εκλάβω αυτό ως φιλοφρόνηση ή ως επίπληξη», της απάντησε επιφυλακτικά.

«Θα έλεγα ότι δεν είναι ούτε το ένα ούτε το άλλο», είπε η Θηρεσία παιχνιδιάρικα. «Είναι απλώς ένα περαστικό σχόλιο από έναν παρατηρητή που του έχει κινηθεί η περιέργεια».

«Παρατηρητή; Θα πρέπει να θεωρήσω ότι είμαι αντικείμενο μελέτης, σαν ένα απ' αυτά τα καημένα τα ζώα;» ρώτησε κουνώντας το χέρι του προς το πλησιέστερο κλουβί. Χωρίς να το θέλει, έπιασε τον εαυτό του να επιθεωρεί ξανά το πλήθος για κάποια ένδειξη του τίγρη που αναζητούσε τη λεία του. Δεν υπήρχε καμία.

«Όχι βέβαια, αγαπητέ μου κόμη», τον διαβεβαίωσε η Θηρεσία. «Αν και υποθέτω πως όποιος έχει κάποια περιέργεια για εσάς θα αισθανόταν αβάσταχτη απογοήτευση, εφόσον τόσο πολύ σας αρέσει να απαντάτε με υπεκψυγές ακόμα και στις πιο στοιχειώδεις ερωτήσεις. Αναρωτιέμαι, σας γνωρίζει κανείς αληθινά, με την πραγματική έννοια της λέξης;»

Ο Σεν Ζερμέν χαμογέλασε με την ερώτησή της. Ήθελε να απαντήσει πως δε γνώριζε αληθινά ούτε ο ίδιος τον εαυτό του, όχι πια, και –περιέργως– ένιωσε την παρόρμηση να της πει πράγματι αυτά ακριβώς τα λόγια. Όμως αναδιπλώθηκε ενστικτωδώς στη σκέψη και μόνο. «Πού θα ήταν η γοητεία μου αν ήμουν ανοιχτό βιβλίο;» είπε αντί γι' αυτό.

«Ω, νομίζω πως η γοητεία σας μπορεί να αντέξει κάποιες μετρημένες αποκαλύψεις. Απλώς αναρωτιέμαι αν πρόκειται πράγματι για φόβο μήπως τρομάξετε τις θαυμάστριές σας και φύγουν ή αν φοβάστε ν' αφήσετε οποιονδήποτε να μπει μέσα σας».

Ο Σεν Ζερμέν δε βιάστηκε να απαντήσει. Απεναντίας, κράτησε το βλέμμα της, απολαμβάνοντάς το, μην ξέροντας πώς ν' αντιδράσει.

Μετά από εκείνο το δείπνο στο σπίτι της μαντάμ Ζοφρέν, είχε κάνει μια διακριτική έρευνα σχετικά με τη Θηρεσία. Η γυναίκα είχε τη φήμη ότι απολάμβανε τη συντροφιά των αντρών –αντρών που επέλεγε εκείνη–, αλλά τελευταία κάτι είχε αλλάξει. Δεν είχε συνδεθεί ερωτικά με κανέναν από τους θαυμαστές της εδώ και μήνες. Ο Σεν Ζερμέν δεν ήταν τόσο υπερφίαλος ώστε να νομίζει ότι μπορεί αυτό να είχε κάποια σχέση με τον ίδιο. Το αποτράβηγμα της κυρίας από τις εφήμερες ερωτικές σχέσεις είχε συμβεί πολύ πριν από τη γνωριμία τους. Και παρόλο που του είχαν γίνει πολλές ερωτικές προτάσεις, υπερβολικά πολλές για να τις θυμάται –η αριστοκρατία στο Παρίσι ήταν ιδιαίτερα ακόλαστη–, ένιωθε πως αυτό ήταν διαφορετικό. Λιγότερο επιπόλαιο. Πιο ουσιαστικό.

Κι αυτό ήταν πρόβλημα.

Ο Σεν Ζερμέν ήθελε απελπισμένα να είναι μαζί της. Υπήρχε κάτι αναμφίβολα επιθυμητό στη Θηρεσία ντε Κοντιγιάκ, αλλά οι λόγοι που τον έκαναν να νιώθει έλξη γι' αυτή ήταν οι ίδιοι για τους οποίους έκρινε εξαιρετικά επικίνδυνο το να την προσκαλέσει στη ζωή του.

«Νομίζω πως απεικονίζετε τη ζωή μου πολύ πιο ωραιοποιημένη απ' όσο της αξίζει», αποκρίθηκε τελικά.

Η Θηρεσία έγειρε πιο κοντά του. «Γιατί δε μου λέτε ποια μυστικά ελλοχεύουν σ' αυτό το απόρθητο φρούριο σας και να μ' αφήσετε να γνωματεύσω εγώ;»

Ο Σεν Ζερμέν ανασήκωσε τους ώμους του. «Δε θα τολμούσα ποτέ να σας προκαλέσω πλήξη με τις κοινοτοπίες της ανιαρής ζωής μου. Όμως...» Η φωνή του έσβησε. Όσο σαγηνευτικό και να ήταν το πρόσωπό της, δεν μπόρεσε να εμποδίσει το βλέμμα του απ' το να ξεστρατίσει πιο μακριά, όπου, μέσα από την παρέλαση των μεταμφιεσμένων με τα κραυγαλέα κοστούμια, διέκρινε πάλι τον τίγρη. Όπως και πριν, ο νεαρός στεκόταν ασάλευτος πίσω από τη θολούρα των αεικίνητων γλεντοκόπων κοιτάζοντάς τον σταλάντευτα. Και όπως και πριν, εξαφανίστηκε σχεδόν αμέσως.

Ένα κύμα ανησυχίας κατέκλυσε τον κόμη. Ξαφνικά ένιωσε εκτεθειμένος σε κίνδυνο.

Αυτή τη φορά η Θηρεσία αντέδρασε. «Είναι όλα εντάξει, κόμη;»

Η φωνή του Σεν Ζερμέν δεν κλονίστηκε. «Φυσικά. Απλώς είναι αργά και πολύ φοβάμαι ότι θα πρέπει να με συγχωρήσετε για την αναχώρησή μου». Πήρε το χέρι της και το φίλησε.

Η Θηρεσία έδειξε λίγο σαστισμένη από την αποχώρησή του και τον φιλοδώρησε με ένα ελαφρώς ειρωνικό χαμόγελο. «Σηκώνουμε πάλι την κινητή γέφυρα, κύριε κόμη;»

«Μέχρι να αρθεί η πολιορκία», αποκρίθηκε εκείνος με μια ελαφριά υπόκλιση κι έπειτα απομακρύνθηκε, νιώθοντας το βλέμμα της να τον ακολουθεί καθώς χανόταν μέσα στο πλήθος.

Προχώρησε βιαστικά μέσα στο πλήθος των καλεσμένων ρίχνοντας νευρικές ματιές δεξιά κι αριστερά, με το μυαλό του να επανακάμπτει από τα σουρεαλιστικά κοστούμια ζώων που στροβιλίζονταν γύρω του σε κάθε του βήμα. Κατευθύνθηκε ίσια προς την κεντρική πύλη. Ένιωθε το σφυγμό του να χτυπάει γοργός στ' αφτιά του καθώς έβγαινε από το ανάκτορο και έγνεφε στον αμαξά του, που στεκόταν με μερικούς συναδέλφους του δίπλα σε μια μικρή φωτιά. Ο άντρας έτρεξε να φέρει την άμαξα και λίγες στιγμές αργότερα κατευθύνονταν προς τα ανατολικά, κατηφορίζοντας την οδό Σεν Ονορέ προς το διαμέρισμα του Σεν Ζερμέν στο Ιλ ντε λα Σιτέ.

Ο κόμης βούλιαξε στο άνετο βελούδινο κάθισμα της άμαξας και έκλεισε τα μάτια του. Το ρυθμικό κροτάλισμα των οπλών του αλόγου τον ηρέμησε. Η σκέψη του γύρισε πίσω και επέκρινε τον εαυτό του για την κρίση πανικού που τώρα φάνταζε κάπως αδικαιολόγητη. Αναρωτήθηκε μήπως το ένστικτό του είχε θορυβηθεί από την παρουσία της Θηρεσίας και για κάποιο λόγο η σκέψη της καταλάγιασε την ανησυχία του και βοήθησε το κουρασμένο του μυαλό να γα-

ληνέψει. Κατάλαβε ότι έπρεπε να την ξαναδεί. Ήταν αναπόφευκτο. Στράφηκε προς το παράθυρο και άφησε το δροσερό νυχτερινό αεράκι να φυσήξει το πρόσωπό του.

Η άμαξα έστριψε δεξιά στην οδό Ντε λ' Αρμπρ Σεκ και σύντομα διέσχιζαν τη γέφυρα Πον Νεφ. Ο Σεν Ζερμέν είχε επιλέξει την παλαιότερη περιοχή του Ιλ ντε λα Σιτέ έναντι των άλλων, νεότερων συνοικιών της πόλης και είχε νοικιάσει ένα κομψό διαμέρισμα που έβλεπε στον ποταμό και στις αποβάθρες της δεξιάς όχθης. Τον ηρεμούσαν τα νερά που κυλούσαν, παρά τα σκουπίδια που επέπλεαν βρομίζοντας την επιφάνειά τους. Η αύρα που έπνεε από τον Σηκουάνα τις περισσότερες ημέρες και νύχτες βοηθούσε επίσης στη μείωση της μπόχας από τα σκουπίδια των σπιτιών και από τις ανθρώπινες ακαθαρσίες, που συνήθως τις έριχναν κατευθείαν στους δρόμους σύμφωνα με την απεχθή παράδοση του *tout a la rive* – όλα στο δρόμο.

Ο Σεν Ζερμέν κοίταξε έξω στ' αριστερά του καθώς περνούσαν τη γέφυρα. Ήταν μια αναζωογονητική φθινοπωρινή νύχτα και το φεγγάρι, σχεδόν ολόγιομο, διέχεε στην πόλη μια ψυχρή ασημένια λάμψη. Λάτρευε τη θέα από τη γέφυρα, ιδιαίτερα αφού είχε πέσει η νύχτα, όταν οι έμποροι και οι πλανόδιοι μικροπωλητές είχαν μαζέψει τα εμπορεύματά τους και οι περιπατητές είχαν γυρίσει στα σπίτια τους. Η βόρεια αποβάθρα, που εκτεινόταν προς τα ανάντη του ποταμού, έβριθε από δεμένες βαρκούλες και ιστιοφόρα και εδώ κι εκεί άναβαν κάποιες φωτιές. Πιο πέρα οι πλακόστρωτες στέγες της σειράς των κτιρίων που υψώνονταν απέναντι από τη γέφυρα Πον Νοτρ Νταμ λαμπύριζαν στο φεγγαρόφωτο, ενώ το αχνό φως των κεριών τρεμόφεγγε από τα παράθυρά τους. Και ακόμα πιο πέρα η ανυπέρβλητη Νοτρ Νταμ, η Παναγία των Παρισίων, δέσποζε στο νησί, με τα δίδυμα κωδωνοστάσια να υψώνονται προς τον ουρανό λες και άγγιζαν τον έναστρο θόλο, ένα οικοδόμημα προς δόξαν του Θεού, το οποίο, κάθε ημέρα που περνούσε, κέρδιζε την αποδοχή ως επιπρόσθετη απόδειξη της μεγαλοφυΐας του ανθρώπου.

Έφτασαν στο δυτικό άκρο του νησιού και έστριψαν στην αποβάθρα Κε ντε λ' Ορλόζ, ένα στενό δρομάκι με μια σειρά σπιτιών στη μια πλευρά και ένα χαμηλό τοίχο προς την πλευρά του ποταμού. Το διαμέρισμα του Σεν Ζερμέν βρισκόταν σε ένα ασβεστωμένο κτίριο στην άλλη άκρη του δρομίσκου. Απείχαν γύρω στα σαράντα μέτρα από την είσοδο του κτιρίου όταν άκουσε τον αμαξά του να φωνάζει στο άλογο και να τραβάει την τροχοπέδη. Η άμαξα σταμάτησε πρόωρα μ' ένα τράνταγμα.

Ο Σεν Ζερμέν έβγαλε το κεφάλι του εξώ από το παράθυρο φωνάζοντας στον αμαξά του: «Ροζέ; Γιατί σταματήσαμε εδώ;»

Ο αμαξάς δίστασε πριν απαντήσει. «Λίγο πιο πέρα ίσια μπροστά μας, κύριε κόμη. Ο δρόμος μας είναι κλεισμένος». Η φωνή του είχε ένα ασυνήθιστο τρέμουλο.

Ο Σεν Ζερμέν άκουσε το χλιμίντρισμα ενός αλόγου και κοίταξε πιο κάτω στο δρόμο. Οι δρόμοι του Παρισιού ήταν φωτισμένοι εκείνο το μήνα και στο αχνό φως μιας κρεμαστής λάμπας λαδιού είδε τρεις ιππείς που έκλειναν το δρόμο καμιά εικοσιπενταριά μέτρα από τη σταματημένη άμαξα. Απλώς στέκονταν εκεί δίπλα δίπλα ακίνητοι.

Ακουσε ποδοβολητό αλόγου που πλησίαζε, οπλές να κροταλίζουν από την κατεύθυνση της γέφυρας, και στράφηκε βιαστικά για να κοιτάξει πίσω του. Άλλος ένας ιππέας κατηφόριζε την αποβάθρα και, καθώς περνούσε κάτω από ένα φανάρι, ο Σεν Ζερμέν είδε φευγαλέα τις χρυσές και μαύρες ραβδώσεις στο πρόσωπο του καβαλάρη, που ήταν πιο απειλητικό τώρα κάτω από την κουκούλα ενός μαύρου μανδύα που ανέμιζε.

Ο Σεν Ζερμέν στράφηκε ανήσυχος προς τους ιππείς που έκλειναν το δρόμο του. Τα μάτια του ερεύνησαν προσεκτικά το σκοτάδι, συμπληρώνοντας τα σκιώδη χαρακτηριστικά του μεσαίου ιππέα ανασύροντάς τα από τις σκοτεινές κόγχες της μνήμης του. Είχε μόλις καταφέρει να σχηματίσει πλήρως την εικόνα, όταν η οικεία φωνή κραύγασε μέσα στη νύχτα.

«Μπονόνα σέρα, μαρκέζε». Η φωνή του ντι Σάνγκρο ήταν ακριβώς όπως τη θυμόταν ο Σεν Ζερμέν. Στεγνή, σαρδόνια και τραχιά. «Η μήπως θα προτιμούσες να σε προσφωνώ *ζεντίλ κοντ* – ευγενή κόμη;»

Ο Σεν Ζερμέν έριξε μια γρήγορη ματιά στον καβαλάρη που πλησίαζε από τα νώτα του και απέκλειε την υποχώρησή του. Το μακιγιαρισμένο πρόσωπό του ξαφνικά ζωντάνεψε στα μάτια του μυαλού του. Αναγνώρισε γιατί η παρουσία του νεαρού στο ανάκτορο τον είχε αναστατώσει και θυμήθηκε ότι τον είχε δει φευγαλέα και άλλοτε, σ' ένα παρισινό καφέ πριν από λίγες εβδομάδες, καθώς επίσης και πού είχαν πρωτοσυναντηθεί. Στη Νάπολη. Πριν από χρόνια. Για λίγο, όταν ο Σεν Ζερμέν είχε επισκεφτεί το παλάτιο του ντι Σάνγκρο.

Ήταν ο γιος του ντι Σάνγκρο. Ο σεβαστικός έφηβος, όμως, δεν υπήρχε πια και τη θέση του είχε πάρει ένας νέος που απέπνεε απειλή.

Ο Σεν Ζερμέν κοίταξε τον αμαξά του, που πρόσθλεπε σ' αυτόν ανήσυχος. «Ξεκίνα, Ροζέ», τον πρόσταξε άγρια, «πέρνα ανάμεσά τους».

Ο αμαξάς φώναξε και μαστίγωσε το άλογο, που χίμηξε καλπάζοντας προς τα εμπρός. Κοιτάζοντας έξω από το παράθυρο, ο Σεν Ζερμέν είδε τα άλογα που έκλειναν το δρόμο να σηκώνονται στα πισινά τους πόδια και να οπισθοχωρούν ελαφρά πριν ο ένας από τους ιππείς υψώσει κάτι που γυάλισε δυσοίωνα στο φεγγαρόφωτο. Χρειάστηκε ένα κλάσμα του δευτερολέπτου για να καταλάβει ο Σεν Ζερμέν ότι ήταν βαλλίστρα και πριν προλάβει να φωνάξει, ο καβαλάρης σκόπευσε και έριξε. Το μικρό βέλος έσκισε τον αέρα με ένα οξύ θρόισμα και χτύπησε τον αμαξά κατάστηθα. Ο αμαξάς έβγαλε ένα πονεμένο βογκητό πριν γείρει στο πλάι και κουτρουβαλήσει από την κινούμενη άμαξα.

Οι ιππείς ανοίχτηκαν και προχώρησαν λίγα βήματα, φωνάζοντας και σείοντας τα χέρια τους στο άλογο, που σε κατάσταση σύγχυσης ελισσόταν σπασμωδικά δεξιά κι αριστερά, αλλά συνέχιζε να καλπάζει προς τα εμπρός. Η άμαξα κατηφόριζε κροταλίζοντας το ανώμα-

λο πλακόστρωτο. Ο Σεν Ζερμέν κρατιόταν γερά από το πλαίσιο του παραθύρου και ενώ το μυαλό του εξέταζε με ιλιγγιώδη ταχύτητα τις πιθανές κινήσεις, είδε με την άκρη του ματιού τον ιππέα δίπλα στον ντι Σάνγκρο να υψώνει μια βαλλίστρα και να ρίχνει στο άλογο.

Από το οξύ πονεμένο χρεμέτισμα του αλόγου ο Σεν Ζερμέν κατάλαβε ότι το βέλος είχε χωθεί βαθιά στη σάρκα του ζώου. Το άλογο σηκώθηκε στα πισινά του πόδια και η άμαξα έγειρε στο πλάι. Ένας τροχός θα πρέπει να σκάλωσε στην κόψη μιας πλάκας του οδοστρώματος, επειδή ο Σεν Ζερμέν βρέθηκε κρατημένος από το περβάζι του παραθύρου καθώς η ελαφριά άμαξα αναπήδησε και κύλησε βαριά στο πλευρό της, πατινάροντας για μερικά μέτρα πριν σταματήσει τρίζοντας.

Ο Σεν Ζερμέν ανασάλεψε για να συνέλθει και ίσιωσε το σώμα του, με τις αισθήσεις του σε επιφυλακή για τις κινήσεις απέξω. Στο δρόμο επικρατούσε ησυχία και ο μόνος θόρυβος που τάραζε τη νεκρική σιωπή προερχόταν από τις οπλές των αλόγων των αντρών που του είχαν επιτεθεί, καθώς σχημάτιζαν αργά κλοιό γύρω του. Με την πλάτη του πάνω στην μπλοκαρισμένη πόρτα από κάτω του, συσπείρωσε τα πόδια του και άνοιξε την απέναντι πόρτα με μια κλοτσιά, έπειτα σύρθηκε έξω, πονώντας και μωλωπισμένος από την ανατροπή της άμαξας. Έπεσε στο έδαφος και σήκωσε τα μάτια του στο δρόμο. Το σώμα του αμαξά του κείτονταν εκεί ακίνητο. Ο Σεν Ζερμέν ένιωσε την οργή να φουσκώνει μέσα του καθώς όρθωνε το μελανιασμένο του κορμί και σηκωνόταν.

Μπροστά του, στους τρεις ιππείς είχε προστεθεί τώρα και ο γιος του ντι Σάνγκρο. «Μπράβο, *ραγκάτσο μίο*», τον συνεχάρη ο ντι Σάνγκρο. «Μπράβο, αγόρι μου. Ήσουν σπουδαίος». Έπειτα στράφηκε προς το μέρος του Σεν Ζερμέν.

Οι τέσσερις καβαλάρηδες στέκονταν μπροστά του απειλητικά, φωτισμένοι από πίσω από το φανάρι που ταλαντεύοταν αδύναμα πάνω από τα κεφάλια τους.

Ο ντι Σάνγκρο τοίγκλισε το άλογό του για να κάνει λίγα βήματα προς τα εμπρός. Τα μάτια του ήταν καρφωμένα στο θήραμά του. «Πολύ ωραία ζωή δημιούργησες για τον εαυτό σου, *μαρκέζε*. Το Παρίσι θα λυπηθεί που θα σε χάσει».

«Και η απώλεια του Παρισιού θα είναι κέρδος για τη Νάπολη, σωστά;» πέταξε ο Σεν Ζερμέν περιφρονητικά.

Ο ντι Σάνγκρο χαμογέλασε και ξεπέζεψε. «Ίσως όχι για όλη τη Νάπολη, αλλά για μένα σίγουρα». Ο γιος του ακολούθησε το παράδειγμά του και ξεπέζεψε κι αυτός, ενώ οι δύο άλλοι ιππείς παρέμειναν καβάλα στ' άλογά τους. Ο πρίγκιπας πλησίασε τον Σεν Ζερμέν εξετάζοντάς τον προσεκτικά, σαν να τον έβλεπε για πρώτη φορά. «Φαίνεσαι καλά, *μαρκέζε*. Εξαιρετικά καλά μάλιστα. Μήπως επειδή απλώς σου ταιριάζει πολύ ο βρομερός αέρας του Παρισιού;»

Ο Σεν Ζερμέν δεν είπε τίποτα. Κοιτούσε με ένταση πότε τον ντι Σάνγκρο και πότε το γιο του. Η ομοιότητα ήταν μεγάλη, ιδιαίτερα στα μάτια, κι ακόμα περισσότερο τώρα που το αγόρι είχε γίνει άντρας. Ο ίδιος ο ντι Σάνγκρο είχε γεράσει αισθητά στα χρόνια που είχαν μεσολαβήσει: ήταν πιο δυσκίνητος, πιο χλομός, το δέρμα στο πρόσωπο και στο λαιμό του είχε χαλαρώσει και ρυτιδιάσει. Βλαστήμησε τον εαυτό του που δεν είχε κάνει νωρίτερα το συσχετισμό, που δεν είχε καταλάβει ποιος ήταν ο νεαρός από την πρώτη στιγμή που τον είχε δει σ' εκείνο το καφέ. Πάντα περίμενε ότι ο ντι Σάνγκρο θα τον εντόπιζε κάποια στιγμή, και είχε περάσει αρκετά χρόνια ήρεμης, αν και επιφυλακτικής ανωνυμίας. Ήξερε ότι η ζωή του στο Παρίσι είχε πια λήξει, αλλά, πιο άμεσα, έπρεπε να κάνει κάτι αν επρόκειτο να έχει την παραμικρή πιθανότητα να δημιουργήσει μια άλλη ύπαρξη.

Το μυαλό του εξέταζε σαν μανιασμένο τις επιλογές του, αλλά δεν υπήρχαν πολλές. Ωστόσο μια σκέψη άστραψε μέσα από τις δυσοίωνες πιθανές εξελίξεις σαν φάρος, μια απλή επίγνωση που χρωμάτισε τις αντενέργειές του στις διάφορες αναμετρήσεις με τον ντι Σάν-

γκρο που είχε ανακαλέσει λεπτομερώς κατά τα χρόνια που είχαν προηγηθεί: ο ντι Σάνγκρο τον χρειαζόταν ζωντανό. Οι απειλές ότι είτε θα αποκάλυψε το μυστικό είτε θα πέθαινε ήταν κούφιες. Ήξερε ότι ο ντι Σάνγκρο θα έκανε ό,τι μπορούσε για να τον κρατήσει ζωντανό και θα χρησιμοποιούσε όλες τις μεθόδους που είχε στη διάθεσή του, όσο αποκρουνστικές και να ήταν και για όσο θα χρειαζόταν, για να του αποσπάσει την αλήθεια.

Ωστόσο αυτό ήταν δίκοπο μαχαίρι. Το να ζήσει ήταν ελκυστική επιλογή μόνο εφόσον θα ήταν ελεύθερος. Η αιχμαλωσία και τα βασανιστήρια ήταν πολύ λιγότερο επιθυμητά. Ιδιαίτερα δεδομένων των αμφιβολιών που έτρεφε σχετικά με το πόσο σθεναρά θα αντιστεκόταν η αποφασιστικότητά του.

Ήταν παγιδευμένος. Οι δύο ιππείς είχαν τοποθετηθεί εκατέρωθεν του κυρίου τους αποκλείοντας και τις δύο οδούς διαφυγής. Πίσω του βρισκόταν ο τοίχος του κτιρίου, με την είσοδό του κλειδαμπαρωμένη από τη δύση του ήλιου και μετά. Και απέναντί του, πίσω από τον ντι Σάνγκρο και το γιο του, ήταν ο χαμηλός τοίχος και το ποτάμι.

Ο Σεν Ζερμέν πήρε βαθιά αναπνοή και τράβηξε το ξίφος του. «Ξέρεις ότι δεν μπορώ να έρθω μαζί σου», είπε στον ντι Σάνγκρο ορθά κοφτά. «Κι εδώ δεν υπάρχει τίποτα για σένα».

Ο ντι Σάνγκρο χαμογέλασε ψυχρά και έδειξε τους άντρες του. «Δε νομίζω ότι έχεις πολλές επιλογές, μαρκέζ». Τράβηξε το σπαθί του και το ύψωσε απειλητικά. Το ίδιο έκανε κι ο γιος του. Με την άκρη του ματιού του ο κόμης πρόσεξε ότι οι ιππείς με τις βαλλίστρες είχαν τοποθετήσει καινούρια βέλη.

Ο Σεν Ζερμέν κινήθηκε προς τα πλάγια, κρατώντας τον πρίγκιπα και το γιο του σε απόσταση με την αιχμή του σπαθιού του. Όσο κουρασμένος και αποκαμωμένος και να ένιωθε από το φορτίο που κουβαλούσε από τη μια ήπειρο στην άλλη, δεν ήταν αυτή η λύτρωση που αποζητούσε. Δεν μπορούσε να αποδεχτεί τη σκέψη της αιχ-

μαλωσίας, πόσο μάλλον επιβεβλημένη απ' αυτό τον άνθρωπο. Ήταν έτοιμος να αντισταθεί με κάθε του ανάσα, αν και γνώριζε πως, αν πέθαινε, το μυστικό θα πέθαινε μαζί του, απ' όσο ήξερε τουλάχιστον. Αναρωτήθηκε μήπως αυτό, τελικά, θα ήταν καλό πράγμα – ή μήπως το όφειλε στον κόσμο να διατηρήσει τη γνώση ζωντανή, έστω κι αν έπεφτε στα χέρια ενός φρενιασμένου και εγωιστή ανθρώπου όπως ο ντι Σάνγκρο;

‘Οχι, έπρεπε να μείνει ελεύθερος. Δεν ήταν έτοιμος να πεθάνει. Και τώρα συνειδητοποιούσε επίσης ότι δεν μπορούσε πια να κρατάει το μυστικό για τον εαυτό του. Παραήταν επικίνδυνο. Αν κατάφερνε να ξεφύγει κι αυτή τη φορά και να συνεχίσει την αναζήτησή του, έπρεπε να επιστρατεύσει κι άλλους, ανεξάρτητα από τους κινδύνους που ενείχε κάτι τέτοιο. Απλώς έπρεπε να κάνει την καλύτερη επιλογή.

Μια άγρια αποφασιστικότητα κύλησε ορμητικά στις φλέβες του και ο κόμης χίμηξε λυσσαλέα στους δύο άντρες. Καθώς τα ξίφη τους συγκρούστηκαν με κρότο στον έρημο δρόμο, πρόσεξε ότι ο ντι Σάνγκρο είχε γίνει λίγο πιο αργός από την τελευταία τους αντιπαράθεση, αλλά ο γιος του αντιστάθμιζε το μειονέκτημα του πατέρα με το παραπάνω. Ο νεαρός ήταν προικισμένος ξιφομάχος. Αντέκρουε τα χτυπήματα του Σεν Ζερμέν με αποτελεσματικότητα χειρουργού και έδειχνε να προβλέπει αλάθητα τις κινήσεις του κόμη. Ο πρίγκιπας οπισθοχώρησε μερικά βήματα, αρκούμενος στο ρόλο του εμποδίου σε πιθανή απόπειρα διαφυγής του Σεν Ζερμέν, καθώς αναλάμβανε δράση ο γιος του εφορμώντας και σείοντας το σπαθί του εναντίον του κόμη. Η κουκούλα του μανδύα είχε γλιστρήσει από το κεφάλι του γιου και στο ασθενικό φως του πλησιέστερου κρεμαστού φαναριού οι ραβδώσεις τίγρη που αυλάκωναν το πρόσωπο του νέου φάνταζαν τώρα ολότελα δαιμονικές, κάνοντας πιο έντονη την άγρια έκφραση σαρκοβόρου στα μάτια του και αποθαρρύνοντας τον Σεν Ζερμέν.

Το ξίφος του γιου έσκιζε τώρα τον αέρα πιο γρήγορα και πιο ε-

πιθετικά, και ο Σεν Ζερμέν αγωνιζόταν να αποφύγει και να αποκρούσει την επίθεση. Καθώς οι δύο ξιφομάχοι κινούνταν βαριά στο κεντρικό ρείθρο του δρόμου και στα ρυπαρά του λασπόνερα, ο Σεν Ζερμέν έκανε στο πλάι για να αποφύγει άλλο ένα ισχυρό χτύπημα και το παπούτσι του σκάλωσε σε μια πλάκα του δρόμου κάνοντάς τον να χάσει τη ισορροπία του. Ο γιος του ντι Σάνγκρο άδραξε την ευκαιρία και επιτέθηκε στον Σεν Ζερμέν ακάθετος. Ο κόμης ισορρόπησε ξανά στα πόδια του και ελίχθηκε προς τα δεξιά, αλλά δεν κατάφερε να αποφύγει εντελώς τη λεπίδα, που χάραξε το δεξή του ώμο κι έστειλε έναν καυτό πόνο σ' όλο του το κορμί. Ύψωσε πάλι το σπαθί του έγκαιρα ώστε να αποκρούσει το επόμενο χτύπημα του αντιπάλου του και οπισθοχώρησε ένα βήμα για να ανασυντάξει τις δυνάμεις του.

Διέγραφαν κύκλους ο ένας γύρω από τον άλλο σαν αιλουροειδή της ζούγκλας, με τα μάτια τους κλειδωμένα στον αντίπαλο, με την κλαγγή των σπαθιών τους να έχει παραχωρήσει τώρα τη θέση της στην επίμοχθη αναπνοή τους. Ένα μοχθηρό χαμόγελο καμπύλωσε τις άκρες-των ωραίων χειλιών του νεαρού· έριξε μια ματιά στον πατέρα του, που του απηύθυνε ένα νεύμα ικανοποίησης και επιδοκιμασίας. Ο Σεν Ζερμέν είδε μια απερίσκεπτη αλαζονεία στον νεαρό και μια αντίστοιχη περηφάνια στον πατέρα καθώς ένιωθε το αίμα να κυλάει μέσα από το μανίκι του. Το τραύμα είχε αρχίσει να κρυώνει και επομένως ο πόνος θα γινόταν πιο έντονος και οι μύες άκαμπτοι. Έπρεπε να κινηθεί γρήγορα, παρόλο που ήξερε ότι δεν επρόκειτο να νικήσει και τους τέσσερις άντρες.

Ήξερε πού έπρεπε να χτυπήσει.

Επιστράτευσε όλη την ενέργεια που μπορούσε να συγκεντρώσει και όρμησε στο γιο του πρίγκιπα με ανανεωμένο σφρίγος, κραδαίνοντας το ξίφος του εναντίον του απ' όλες τις πλευρές και αναγκάζοντάς τον να οπισθοχωρήσει μερικά βήματα, μέχρι που βρέθηκε να κινείται με δυσκολία στο κεντρικό ρείθρο και στο σωρό της λάσπης.

Ο νεαρός έδειχνε αιφνιδιασμένος από την ανυποχώρητη επίθεση του Σεν Ζερμέν και καθώς αντιστεκόταν στον καταιγισμό των μανιασμένων εφορμήσεων και πληγμάτων, έριξε μια αβέβαιη ματιά στον πατέρα του, σαν να περίμενε απ' αυτόν να τον καθησυχάσει. Ο Σεν Ζερμέν είδε τη στιγμαία αδυναμία και επιτέθηκε. Η λεπίδα του βυθίστηκε στο πλευρό του νεαρού ξιφομάχου κάνοντάς τον να ουρλιάξει από τον πόνο.

Ο γιος του πρίγκιπα οπισθοχώρησε τρεκλίζοντας με μια έκφραση οδυνηρής έκπληξης, δυσπιστίας σχεδόν καθώς άγγιζε την πληγή του και κοιτούσε το ματωμένο χέρι του. Ο ντι Σάνγκρο είδε το γιο του να παραπατάει μέσα στις βρομιές κι έτρεξε κοντά του κραυγάζοντας το όνομά του: «Αρτούρο!» Ο γιος του απόδιωξε τον πόνο του και τον άντεξε. Στράφηκε στον Σεν Ζερμέν και ύψωσε το ξίφος του, αλλά τα πόδια του κλονίστηκαν καθώς έκανε ένα βήμα προς εμπρός.

Ο ντι Σάνγκρο ξεφώνισε «Πρεντέτελο» στους άντρες του –πιάστε τον– και έσπευσε να βοηθήσει το γιο του. Ο Σεν Ζερμέν είδε τους δύο καβαλάρηδες να ξεπεζεύνουν και να συγκλίνουν προς το μέρος του αποκλείοντας και τις δύο εξόδους του δρόμου. Οι βαλλίστρες τους λαμπύρισαν μέσα στο σκοτάδι. Κοίταξε πίσω του: ο χαμηλός τοίχος κατά μήκος του στενού δρόμου προς την πλευρά του ποταμού ήταν σε απόσταση που μπορούσε να τον φτάσει. Έτρεξε σαν αφηνιασμένος και φτάνοντας στον τοίχο έριξε το σπαθί του από την άλλη πλευρά και σκαρφάλωσε. Φλόγες πόνου διαπέρασαν τον ώμο του καθώς ανέβηκε με μια ώθηση πάνω στο στηθαίο. Ανασήκωσε το σώμα του και στάθηκε δρύθιος.

Από κάτω του ήταν ο Σηκουάνας, κρύος και γεμάτος απορρίμματα, μόνο που αυτή τη φορά το νερό που κυλούσε αργά και στραφταλίζοντας στο φεγγαρόφωτο δεν του πρόσφερε παρηγοριά. Τον έκανε να ζαλίζεται. Ρούφηξε το νυχτερινό αέρα και στράφηκε προς τα πίσω, να κοιτάξει το δρόμο. Ο ντι Σάνγκρο τον είδε να στέκεται εκεί. Τα μάτια τους έσμιξαν για μια στιγμή και ο Σεν Ζερμέν είδε την οδύνη, την

αγωνία και την απόλυτη απελπισία να αναβλύζουν από κάθε πόρο του ντι Σάνγκρο, που μετά του φώναξε: «Μην είσαι ανόητος, μαρκέξε...»

Όμως πριν ο πρίγκιπας προλάβει να πει ή να κάνει οτιδήποτε άλλο, ο Σεν Ζερμέν στράφηκε απλώς από την άλλη μεριά, έκλεισε τα μάτια του και πήδηξε από το στηθαίο, αφέθηκε να πέσει στο ποτάμι.

Προσέκρουσε με φόρα στο νερό και βούλιαξε βαθιά στο θολό σκοτάδι του. Γύρισε ανάποδα και προς στιγμήν έχασε τον προσανατολισμό του και δεν ήξερε προς τα πού ήταν η επιφάνεια. Τα μπράτσα του μαστίγωναν τα νερά καθώς στριφογύριζε άσκοπα γύρω από τον εαυτό του, τ' αφτιά του βούλωσαν από την πίεση, οι πνεύμονές του αποζητούσαν οδυνηρά αέρα. Προσπάθησε να ηρεμήσει, αλλά το κρύο τον περόνιαζε κι ένιωθε το μυαλό του να θολώνει. Καθώς βυθιζόταν στριφογυρίζοντας, διέκρινε φευγαλέα κάτι που του φάνηκε σαν αντανάκλαση στην επιφάνεια του νερού και αποφάσισε να κατευθυνθεί προς τα εκεί, αλλά το βάρος των ρούχων του τον τραβούσε προς τα κάτω. Άπλωσε τα χέρια του και κατάφερε να βγάλει τα μουσκεμένα του παπούτσια, αλλά τα ρούχα του κρατιούνταν στη θέση τους από σειρές κουμπιών, το ένα ακριβό ένδυμα πάνω από το άλλο, παντελόνι, πουκάμισο, φουλάρι, γιλέκο και μεσάτο πανωφόρι, που τώρα ήταν σφιχτά κολλημένα στο σώμα του και εμπόδιζαν τις κινήσεις του.

Ένιωθε λες κι ο διάβολος ο ίδιος άπλωνε το χέρι του και τον τραβούσε προς τα κάτω, στο θάνατό του, κι εκείνη τη σύντομη στιγμή ένιωσε ένα είδος διεστραμμένης ανακούφισης που θα τελείωναν όλα εκεί, τότε, αλλά κάτι τον έκανε να αγωνιστεί να μείνει ζωντανός κι άρχισε να χτυπάει σπασμωδικά τα χέρια και τα πόδια του ωθώντας το νερό απελπισμένα, ώσπου έφτασε στην επιφάνεια.

Έβγαλε το κεφάλι του και βρέθηκε να επιπλέει στον Σηκουάνα ανάμεσα σε σκόρπια ξύλα και σάπια φρούτα. Είχε παρασυρθεί μακριά από το Ιλ ντε λα Σιτέ και βρισκόταν καταμεσής του ποταμού

κινούμενος αργά προς την κατεύθυνση του Τουιλερί. Πάσχισε κόντρα στο ρεύμα, καταπίνοντας μεγάλες γουλιές βρόμικου νερού και ξερνώντας το με δυνατό βήχα, με τα μουσκεμένα ρούχα του να τον τραβάνε ακόμα προς το βυθό, με τα χέρια του να χτυπάνε στα τυφλά πάνω σε επιπλέοντα μπάζα και σκουπίδια. Αγωνιζόταν όπως δεν είχε αγωνιστεί ποτέ πριν, πασχίζοντας να μείνει ζωντανός, να μείνει στην επιφάνεια, προσπαθώντας συνεχώς να πλησιάσει πιο κοντά στη δεξιά όχθη, σε στεγνό έδαφος. Λίγο λίγο οι φωτιές των αστέγων, διάσπαρτες στις αποβάθρες στα δεξιά του, φάνταζαν ολοένα πιο κοντινές, κι όταν πια αρπάχτηκε από ένα σκουριασμένο σιδερένιο κρίκο που προεξείχε από την πέτρινη αποβάθρα κατά μήκος της όχθης, είχε χάσει κάθε αίσθηση του χρόνου.

Σύρθηκε έξω από το νερό κι αφέθηκε να πέσει ανάσκελα, παίρνοντας με ευγνωμοσύνη βαθιές ανάσες, αφήνοντας το εξαντλημένο του κορμί να ανακτήσει κάτι που έμοιαζε με ζωή. Δεν ήξερε αν ήταν μετά από λεπτά ή ώρες, αλλά ήταν ακόμα σκοτεινά όταν άκουσε μια φωνή, που του φάνηκε γνώριμη, να τον καλεί. Νόμιζε πως ονειρεύοταν όταν λίγες σπιγμές αργότερα το αγγελικό πρόσωπο της Θηρεσίας κατέβηκε απ' τ' αστρα χαμογελώντας του, μουρμουρίζοντας λόγια που δεν μπορούσε να καταλάβει εντελώς.

Ένιωσε το ταλαιπωρημένο του κορμί να το σηκώνει από τις μασχάλες ένας άντρας και βοηθούμενος από τη Θηρεσία βρέθηκε σύντομα τυλιγμένος με μια χοντρή κουβέρτα και θρονιασμένος στα άνετα μαξιλάρια μιας μεγάλης άμαξας που τον απομάκρυνε από τους αρουραίους και τους ληστές και τον έκρυψε στους σκοτεινούς δρόμους της πόλης του φωτός.

Καθώς κατευθύνονταν προς το σπίτι της Θηρεσίας, ερωτήσεις κατέκλυζαν τον Σεν Ζερμέν και το θολωμένο του μυαλό πάσχιζε να επεξεργαστεί τις απαντήσεις της γυναίκας που τον είχε σώσει.

Του είπε ότι είχε προσέξει πως κάτι τον είχε φοβίσει στο χορό και πως, καθώς εκείνος έφευγε από το ανάκτορο, είχε αντιληφθεί έναν άντρα με κοστούμι τίγρη να τον ακολουθεί. Η ίδια είχε φύγει από το χορό λίγο αργότερα, έχοντας χάσει το ενδιαφέρον της, και ο αμαξάς της της είχε πει ότι ο άντρας που ήταν μεταμφιεσμένος σε τίγρη είχε πράγματι ακολουθήσει την άμαξα του κόμη. Η Θηρεσία, προσιθανόμενη ότι θα γινόταν κάτι κακό, τους είχε ακολουθήσει και είχε παρακολουθήσει τη μάχη από τη γέφυρα, πάρα πολύ φοβισμένη για να παρέμβει. Όταν ο Σεν Ζερμέν είχε πηδήξει στο ποτάμι, η γυναίκα πίστεψε πως ο κόμης είχε πνιγεί. Ο αμαξάς της τον είχε διακρίνει να επιπλέει στο μέσο του ποταμού και τελικά της τον είχε φέρει.

Ο Σεν Ζερμέν δεν ήταν σε θέση να παρακολουθήσει ακριβώς αυτά που του έλεγε, αλλά δεν τον πείραζε. Προς το παρόν ήταν ευτυχισμένος που ήταν ζωντανός και που ήταν μαζί της. Βαθιά μέσα του ήξερε πως ήταν προσωρινό, αλλά δεν ήθελε να το σκέφτεται αυτή τη στιγμή. Παραδόθηκε απλώς στην παρηγορά της αγκαλιάς της και προσπάθησε να κλείσει έξω τον κόσμο για δύο περισσότερο χρόνο μπορούσε.

Τον πήγε στο διαμέρισμά της, στη νέα κοσμική περιοχή Μαρέ, και έβαλε την υπηρέτριά της να του ετοιμάσει ένα ζεστό μπάνιο. Τον βιόηθησε να βγάλει τα ρούχα του και να μπει στο λουτήρα, και αργότερα, αφού είχε φροντίσει το τραύμα του και του είχε βάλει να φάει, έσβησαν όλα τα κεριά εκτός από ένα δίπλα στο κρεβάτι και έκαναν έρωτα με διψασμένη εγκατάλειψη.

Ο Σεν Ζερμέν ξύπνησε με την πρώτη υποψία της αυγής κι αφέθηκε να κοιτάζει τη Θηρεσία που κοιμόταν στο πλευρό του. Ο ώμος του πονούσε ακόμα, αλλά τουλάχιστον το τραύμα είχε σταματήσει να αιμορραγεί. Χάιδεψε ανάλαφρα τη μέση της, απολαμβάνοντας την απαλότητα της επιδερμίδας της κάτω απ' τα δάχτυλά του και τρέμοντας στη σκέψη της αναπόφευκτης νέας επινόησης του εαυτού του που θα έπρεπε να αναλάβει σύντομα.

Παρακολουθώντας τη Θηρεσία ν' ανασαίνει ήρεμα δύπλα του, το μυαλό του δραπέτευσε σε μια πιο χαρούμενη ζωή, όπου δε θα ήταν αναγκασμένος να ζει ένα ψέμα και θα μπορούσε να χαίρεται το χρόνο που του απέμενε, που λιγόστευε ολοένα. Έκανε πάλι στον εαυτό του την ίδια ερώτηση που τον βασάνιζε τελευταία, αναρωτήθηκε ξανά για τη βασιμότητα της αναζήτησης στην οποία είχε αφιερώσει τη ζωή του, για το αν ήταν ίσως καιρός να τα παρατήσει όλα επιτέλους και να αποσυρθεί σε μια μακάρια κοινότοπη ύπαρξη.

Καθώς συλλογιζόταν το ταξίδι της ζωής του, έπιασε επίσης τον εαυτό του να αμφιβάλλει για το τι θα πετύχαινε τελικά αν κατάφερνε πράγματι να βρει αυτό που έψαχνε.

Το να το βρει ήταν ένα πράγμα. Το να το ανακοινώσει, να το αποκαλύψει στον κόσμο και να σιγουρευτεί ότι θα ήταν διαθέσιμο σε όλους και ότι θα το μοιράζονταν όλοι... αυτό ήταν μια πολύ πιο αξεπέραστη πρόκληση.

Ο κόσμος δεν ήταν έτοιμος γι' αυτό – τουλάχιστον αυτό ήταν σίγουρο. Ισχυρές δυνάμεις θα συντάσσονταν για να το καταπνίξουν, να το εμποδίσουν να αλλάξει –και να ενδυναμώσει– την ανθρωπότητα. Η αθανασία –η πνευματική, ατομική αθανασία δηλαδή– ήταν ένα δώρο που μόνο η θρησκεία επιτρεπόταν να παραχωρήσει. Σε τίποτ' άλλο δε θα επιτρεπόταν ποτέ να ανακουφίσει τους ανθρώπους από τον τρόμο του φάσματος της αναπόφευκτης και ακατανίκητης πρόσκλησης του θανάτου. Το δώρο που επιδίωκε αυτός ήταν ιερόσυλο, αδιανόητο. Η Εκκλησία δε θα το επέτρεπε ποτέ. Ποιος ήταν αυτός που θα υπερνικούσε μια τέτοια φαρμακερή εχθρότητα;

Σύγχυση κατέκλυσε το νου του. Αυτό που αντιμαχόταν την κούραση και τα αισθήματα απελπισίας που τον διακατείχαν ήταν η παρατήρηση ότι, κόντρα στα πάντα, το μέλλον επιφύλασσε υποσχέσεις. Με κάθε χρόνο που περνούσε, ένιωθε τους ανέμους της αλλαγής να φυσούν στις πόλεις των ανθρώπων γύρω του. Σαλόνια και καφενεία ξεχείλιζαν από νέες ιδέες που αμφισβητούσαν την άγνοια,

την τυραννία και τη δεισιδαιμονία. Το θρησκευτικό δόγμα και οι διώξεις υπονομεύονταν. Ο Ρουσό, ο Βολτέρος, ο Ντιντερό και άλλοι εργάζονταν πυρετωδώς, ενώ απέτρεπαν την κατάπνιξη των έργων τους από τους πανταχού παρόντες Ιησουίτες. Οι άνθρωποι ένιωθαν να εξυψώνονται και να εμπνέονται από τα λόγια μεγάλων στοχαστών που πίστευαν ότι ο άνθρωπος ήταν ουσιαστικά αγαθός και ότι η ευτυχία σε τούτη την επίγεια ζωή, που επιτυγχανόταν διά της κοινωνικής αδελφοσύνης και της προόδου των επιστημών και των τεχνών, ήταν μια πολύ πιο λογική και ευγενής φιλοδοξία απ' ό,τι η ελπίδα ότι θα κατατάσσονταν στον παράδεισο διά επιτιμών.

Άρχιζαν να τολμούν να αποδίδουν στη ζωή τους μεγαλύτερη αξία απ' ό,τι στη μετά θάνατον ζωή.

Όμως υπήρχαν πολλά ακόμα που έπρεπε να ξεπεραστούν. Κυρίως η φτώχεια και η αρρώστια. Ο πρόωρος θάνατος καραδοκούσε σε κάθε γωνιά και τα πιο λαμπρά μυαλά προσπαθούσαν ακόμα να κατανοήσουν από τι ήταν φτιαγμένο το ανθρώπινο σώμα και πώς λειτουργούσε. Αυτό θα προκαλούσε τεράστιο περισπασμό στη δουλειά τους και θα μπορούσε να έχει καταστροφικά αποτελέσματα. Και πάνω απ' όλα υπήρχε το φαινομενικά δυσεπίλυτο πρόβλημα της απληστίας του ανθρώπου, η έμφυτη τάση του να εποφθαλμιά και να συσσωρεύει. Όπως είχε δει ο Σεν Ζερμέν από πρώτο χέρι στον ντι Σάνγκρο.

Ο Σεν Ζερμέν κοίταξε τη μορφή της κοιμισμένης γυναίκας δίπλα του. Άπλωσε το χέρι του και χάιδεψε το γυμνό της ώμο. Μελέτησε το πρόσωπό της, λαμπερό ακόμα και στον ύπνο, είδε υποσχέσεις και έμπνευση στις λεπτοσμιλεμένες του γραμμές και το βασινιστήριο του έγινε ακόμα πιο έντονο. Κάτι βαθιά μέσα του έσπασε.

Ένιωσε εξουθενωμένος.

Ίσως ήταν ανέφικτο όλο αυτό. Ίσως ήταν καιρός να φερθεί εγωιστικά.

Ίσως ήταν καιρός να τα παρατήσει.

Η σκέψη αυτή του πρόσφερε παρηγοριά. Όμως έπρεπε να επιλύσει πιο πιεστικά προβλήματα.

Όπως και να χε, έπρεπε να φύγει. Είχε τη δυνατότητα να ταξιδέψει και να επινοήσει ξανά τον εαυτό του. Είχε αναλάβει μια δυο απόρρητες αποστολές για το βασιλιά, ο οποίος, σε μία ακόμα πλανερή προσπάθεια να επιβληθεί, είχε θεσμοθετήσει το *Σεκρέ ντι Ρονά*, το «μυστικό του βασιλιά», μια συγκαλυμμένη προσπάθεια πρακτόρων τους οποίους θα έστελνε στο εξωτερικό για να επιδιώξουν στόχους που ως επί το πλείστον ήταν αντίθετοι προς τις δημόσια ανακοινωθείσες πολιτικές του ηγεμόνα, όπως η επιδίωξη ειρήνης με τους Βρετανούς. Ο Σεν Ζερμέν μπορούσε να χρησιμοποιήσει το σύστημα για να φύγει απαρατήρητος και να εγκατασταθεί κάπου αλλού κρυφά.

Αν και με βαριά καρδιά, ήξερε ότι ήταν η μόνη επιλογή.

Σαν να διάβασε τη σκέψη του, η Θηρεσία αναδεύτηκε δίπλα του και τεντώθηκε καθώς ξυπνούσε. Το πρόσωπό της έλαμπε από ένα φωτεινό χαμόγελο καθώς κουλουριαζόταν πάνω στο κορμί του.

Φάνηκε να διαβάζει την έκφραση του προσώπου του και το δικό της πρόσωπο σκοτείνιασε· έμεινε σιωπηλή για μια στιγμή κι έπειτα ρώτησε αβέβαια: «Θα φύγεις από το Παρίσι, έτσι δεν είναι;»

Δεν μπορούσε να πείσει τον εαυτό του να της πει ψέματα, όχι σ' αυτή. Απλώς κατένευσε χωρίς να πάρει τα μάτια του από πάνω της.

Εκείνη κράτησε το βλέμμα του, έπειτα έγειρε και του έδωσε ένα αισθησιακό φιλί. Όταν τελικά αποτραβήχτηκε, είπε απλώς: «Θέλω να έρθω μαζί σου».

Την κοίταξε και χαμογέλασε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33

Η ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ ΜΟΛΙΣ ΑΡΧΙΖΕ ΝΑ ΖΩΝΤΑΝΕΥΕΙ καθώς ο Ραμέζ κατηφόριζε επιφυλακτικά το ήσυχο σκιερό δρομάκι που οδηγούσε στο Ποστ Χολ.

Σχεδόν δεν είχε κλείσει μάτι. Όλη τη νύχτα παρακολουθούσε το ρολόι του να μετράει τις ατελείωτες ώρες, λεπτό το λεπτό, κι όταν πια ο ήλιος είχε δεήσει να κάνει την εμφάνισή του, δεν μπορούσε ν' αντέξει άλλο την κλεισούρα. Είχε φύγει από το διαμέρισμά του διστακτικά και είχε κατευθυνθεί προς το πανεπιστήμιο, κοιτάζοντας πάνω από τον ώμο του, ελέγχοντας το δρόμο καθώς προχωρούσε βιαστικά με τις αισθήσεις του σε συναγερμό για οτιδήποτε έμοιαζε έστω και αμυδρά έξω απ' τα συνηθισμένα.

Το ίδιο το κτίριο ήταν έρημο τόσο νωρίς το πρωί. Ακόμα και οι πιο ευσυνείδητοι υπάλληλοι δεν έρχονταν πριν από τις εφτάμισι, κι ήταν ακόμα εφτά. Βημάτισε νευρικά πάνω κάτω στο γραφείο του, κοιτάζοντας έξω τα κυπαρίσσια, ρίχνοντας κλεφτές ματιές στο κινητό πάνω στο γραφείο του, τυραννισμένος από αναποφασιστικότητα και φόβο.

Καθώς άκουγε τους πρώτους από τους συναδέλφους του να μπαίνουν σιγά σιγά στο κτίριο του τμήματος, αποφάσισε να δώσει τέρμα στο φθοροποιό πόνο που έσφιγγε το στήθος του και άρπαξε το τηλέφωνό του.

Ο αστυνόμος που θύμιζε νυφίτσα παρακολουθούσε όλο ένταση καθώς ο ψηλότερός του συνάδελφός του μιλούσε στο τηλέφωνο. Κρίνοντας απ' όσα άκουγε, αντιλήφθηκε τι συνέβαινε. Οι υποψίες του επιβεβαιώθηκαν σύντομα, μόλις ο συνάδελφός του έκλεισε το τηλέφωνο. Ο άντρας που είχε τηλεφωνήσει δούλευε στο πανεπιστήμιο με την Αμερικανίδα καθηγήτρια που είχε απαχθεί. Τον είχε προσεγγίσει ο Ιρακινός αρχαιοκάπηλος που έψαχναν, ο οποίος ήθελε να κάνει μια συμφωνία πριν εμφανιστεί. Ήταν τρομαγμένος.

Η ψηλός αστυνόμος τού είχε πει να μείνει εκεί που ήταν· ο ίδιος και ο συνεργάτης του θα πήγαιναν εκεί σε λίγο.

Είπε στον αστυνόμο που θύμιζε νυφίτσα να ετοιμαστεί για να πάει μαζί του στο πανεπιστήμιο και πήρε το κινητό του για να κάνει ένα τηλεφώνημα. Δε χοροπηδούσε ακριβώς απ' τη χαρά του ακούγοντας τα νέα. Αυτό ήταν καλό.

Ο αστυνόμος που θύμιζε νυφίτσα υπέθεσε ότι ο συνάδελφός του θα τηλεφωνούσε στον Αμερικανό πράκτορα για να τον πληροφορήσει για τις εξελίξεις. Έπρεπε να κινηθεί γρήγορα. Δεν τον πλήρωναν για να κάθεται άπραγος.

Έπρεπε να τους ενημερώσει. Έπειτα έπρεπε να καθυστερήσει τα πράγματα στο τμήμα αρκετά ώστε να φτάσουν πρώτα εκείνοι στο πανεπιστήμιο.

Είπε στο συνάδελφό του ότι επειγόταν να πάει στην τουαλέτα και βγήκε από το δωμάτιο. Βρήκε μια ήσυχη γωνιά στο δωμάτιο ανακρίσεων, σιγουρεύτηκε ότι δεν τον άκουγε κανείς και πίεσε το πλήκτρο ταχείας κλήσης για τον αριθμό του Ομάρ.

Το σύντομο κουδούνισμα του κινητού αντίχησε στο διαμέρισμα και ξύπνησε τη Μία από έναν ύπνο που έμοιαζε με κώμα. Ανακάθισε και έτριψε τα μάτια της· ένιωθε ζαλισμένη. Δεν ήταν σίγουρη τι ώρα ήταν. Το δωμάτιο ήταν εντελώς σκοτεινό· ο έξω κόσμος ήταν α-

νελέητα αποκλεισμένος από τα κατεβασμένα ρολά. Πρόσεξε μια στάλα ηλιόφωτος που τρύπωνε από τη χαραμάδα της πόρτας της κρεβατοκάμαρας και κατάλαβε ότι ήταν πρωί.

Ξαφνιάστηκε από το πόσο βαθιά είχε κοιμηθεί, δεδομένων των περιστάσεων. Χτένισε τα μαλλιά της με τα δάχτυλά της, φόρεσε το παντελόνι της και βγήκε με ασταθές βήμα από την κρεβατοκάμαρα. Βρήκε τον Κόρμπεν στην κουζίνα. Ήταν ήδη ντυμένος και μιλούσε στο τηλέφωνο ενώ έβαζε μερικά ντοσιέ –συμπεριλαμβανομένου αυτού που είχε πάρει από το διαμέρισμα της Έβελιν– στο χαρτοφύλακά του.

Η γλώσσα του σώματός του, που πρόδιδε εστιασμένη προσοχή και βιασύνη, έστειλε ένα σπασμό τρόμου στη σπονδυλική στήλη της Μία.

Ο Κόρμπεν την είδε και έστρεψε το τηλέφωνο προς τα επάνω, απομακρύνοντας το μικρόφωνο από το στόμα του. Με χαμηλή αλλά αποφασιστική φωνή, είπε: «Πρέπει να φύγουμε». Η ατσάλινη έκφρασή του συμπλήρωσε τα υπόλοιπα. Έπρεπε να φύγουν *αμέσως*. Οι ερωτήσεις της θα ’πρεπε να περιμένουν.

Καλά καλά δεν είχε προλάβει να φορέσει τα παπούτσια της και κατέβαιναν ήδη με τον ανελκυστήρα στο υπόγειο γκαράζ. Ο Κόρμπεν την ενημέρωσε καθώς έμπαιναν βιαστικά στο Τσερόκι του και μέσα σε λίγα λεπτά έσπευδαν προς το πανεπιστήμιο.

«Στέλνουν δύο άντρες τους εκεί», κατέληξε ο Κόρμπεν, «αλλά θα προτιμούσα να έχουμε εμείς τον Ραμέζ υπό την επιτήρησή μας παρά εκείνοι όταν θα γίνει το τηλεφώνημα».

Συμβουλεύτηκε το ρολόι του. Η Μία έκανε το ίδιο. «Δηλαδή υποτίθεται ότι ο Φαρούκ θα του τηλεφωνήσει στις δώδεκα το μεσημέρι;»

Ο Κόρμπεν κατένευσε. «Έχουμε περίπου τέσσερις ώρες».

Το μυαλό της Μία κάπλαζε ήδη, γεμάτο ερωτήσεις, ενώ ένα κύμα αδρεναλίνης πλημμύριζε τις αισθήσεις της. «Γιατί λοιπόν δεν α-

παντούσε στο τηλέφωνό του χθες το βράδυ όταν του τηλεφώνησες; Κι αν ήταν ο Φαρούκ; Κι αν είχε αλλάξει γνώμη ή του είχε συμβεί κάτι;»

Ο Κόρμπεν ανασήκωσε τους ώμους του. «Φαντάζομαι ότι θα ξέρουμε σε τέσσερις ώρες».

«Έπρεπε να σηκώσει το τηλέφωνό του», επέμεινε η Μία.

Ο Κόρμπεν γύρισε προς το μέρος της. «Αυτό που έγινε είναι καλό. Τουλάχιστον άνοιξε επικοινωνία».

Η Μία πήρε βαθιά αναπνοή και ακούμπησε στη ράχη του καθίσματός της προσπαθώντας να υποτάξει τη μεθοδική, αναλυτική επιστήμονα μέσα της, όμως υπήρχαν πάρα πολλές άγνωστες παράμετροι, πάρα πολλές πιθανές μεταβλητές και δεν μπορούσε να τις αψηφήσει. «Κι αν τον παρακολουθεί ο Φαρούκ; Δε θα θελες να τον τρομάξεις και να φύγει».

«Αν παρακολουθεί, θα δει εσένα», τη διαβεβαίωσε ο Κόρμπεν. «Κι αυτό θα πρέπει να τον καθησυχάσει κάπως, ίσως ακόμα και να τον ενθαρρύνει να εμφανιστεί».

Η Μία συμφώνησε, αν και δεν το εξέφρασε, και τράβηξε το βλέμμα της από τον Κόρμπεν. Προσηλώθηκε στο δρόμο, καθώς περνούσε με ταχύτητα κάτω από τις ρόδες του οχήματος. Δεν της άρεσε η σιωπή. Της επέτρεπε να κάνει απολογισμό του τι ήταν αυτό που έκανε και μαζί μ' αυτό ερχόταν και η ανησυχία. Συλλογίστηκε ξανά τη μητέρα της, το τι θα αισθανόταν. Προσπάθησε να καλμάρει τον εαυτό της αφήνοντας τις σκέψεις της να καλπάσουν και να περιγράψουν το πιο αισιόδοξο και ομαλό σενάριο – παίρνουν τον Ραμέζ, ο Φαρούκ τηλεφωνεί, τον φέρνουν και είτε ενεργούν βάσει των πληροφοριών του για να εντοπίσουν το χακίμ και να ελευθερώσουν την Έβελιν είτε παίρνουν τα κλεμμένα κειμήλια και τα ανταλλάσσουν με την ελευθερία της και όλοι ζουν καλά κι εμείς καλύτερα. Όμως το μυαλό της αρνιόταν να συνεργαστεί, επιμένοντας, αντίθετα, να δίνει υπόσταση σε εκδοχές πολύ λιγότερο ρόδινες, οι οποίες, παρά

τις έντονες προσπάθειες της Μία να τις μπλοκάρει, περιλάμβαναν πολύ πόνο και έναν ανησυχητικό αριθμό θανάτων.

Ο Κόρμπεν έστριψε προς τα δεξιά χαμηλά στην οδό Αμπντέλ Αζίζ, μπήκε στο τέρμα της οδού Μπλις και έστριψε στο κυκλικό δρομάκι της κυρίας εισόδου του πανεπιστημίου. Η Ιατρική Πύλη, όπως ήταν γνωστή, ήταν τυλιγμένη στο σκοτάδι όλες τις ώρες της ημέρας από το θόλο που σχημάτιζαν τα φυλλώματα μιας πελώριας υπέργηρης ινδικής συκιάς της ποικιλίας μπάνιαν. Σταμάτησε ακριβώς στην πύλη από χυτοσίδηρο. Υπήρχε αυστηρός έλεγχος στην πρόσβαση των οχημάτων στην πανεπιστημιούπολη, λόγω των συχνών τοπικών περιστατικών επιθέσεων με παγιδευμένα αυτοκίνητα, αλλά το Τζιπ του Κόρμπεν έφερε τις διπλωματικές πινακίδες 104, που υποδήλωναν ότι συνδεόταν με την πρεσβεία των Ηνωμένων Πολιτειών και απολάμβανε ιδιαίτερων προνομίων. Όπως ήταν αναμενόμενο, ο φρουρός που επάνδρωνε την πύλη είδε τις πινακίδες και μετά από μια γρήγορη ματιά στο εσωτερικό του αυτοκινήτου τούς έγνεψε να περάσουν.

Σταμάτησαν σε ένα πάρκινγκ κάτω από μια σειρά επιβλητικών κυπαρισσιών λίγο πιο πάνω από το Ποστ Χολ. Η Μία ένιωσε τα νεύρα της να μυρμηγκιάζουν καθώς ακολούθησε τον Κόρμπεν έξω από το αυτοκίνητο. Πρόσεξε ότι κοίταξε γύρω του σαν να ήθελε να σιγουρευτεί ότι δεν παρακολουθούσε κανείς, έπειτα άνοιξε την πόρτα του πορτμπαγκάζ. Το πορτμπαγκάζ ήταν άδειο, όμως υπήρχε ένα μάνταλο στο καλυμμένο με μοκέτα δάπεδό του. Έριξε μια δυο ματιές ακόμα στο χώρο γύρω του κι έπειτα άνοιξε το κρυφό καπάκι. Τακτικά στερεωμένο με λουριά βαθιά στο εσωτερικό του ιδιαίτερου χωρίσματος υπήρχε ένα μικρό οπλοστάσιο: τουφέκι, οπλοπολυβόλο, δύο αυτόματα και αρκετά κουτιά με σφαίρες. Το μυρμήγκιασμα της Μία έγινε πιο έντονο καθώς ο Κόρμπεν πήρε ένα από τα αυτόματα, το οπλισμένο με ένα γεμάτο γεμιστήρα και το έβαλε στη ζώνη του μέσα από το σακάκι του.

Έκλεισε το καπάκι και τότε έδειξε να προσέχει την ανήσυχη έκφραση της κοπέλας. «Για κάθε ενδεχόμενο», την καθησύχασε.

«Καλή ιδέα», μουρμούρισε η Μία, μην ξέροντας αν έπρεπε να νιώσει ανακούφιση που αυτή τη φορά ήταν οπλισμένος.

Προσπέρασαν δύο φοιτητές που πήγαιναν με το πάσο τους στο μάθημα και μπήκαν στο παλαιό πέτρινο κτίριο. Δεν υπήρχε υπάλληλος υποδοχής στον προθάλαμο – το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ήταν μικρό, με λιγότερους από δώδεκα υπαλλήλους πλήρους απασχόλησης. Η Μία ήξερε ότι το γραφείο της Έβελιν ήταν στον επάνω όροφο και οδήγησε τον Κόρμπεν μπροστά από την άδεια αίθουσα διδασκαλίας και την είσοδο του μουσείου της πανεπιστημιούπολης προς τη σκάλα.

Όταν ανέβηκαν, προχώρησαν στο διάδρομο ελέγχοντας τα γραφεία ένα ένα, ώσπου έφτασαν στο γραφείο του Ραμέζ. Η πόρτα ήταν ανοιχτή. Ο επίκουρος καθηγητής φάνηκε ανήσυχος όταν τους αντιλήφθηκε κι έπειτα ταράχτηκε καθώς αναγνώρισε τη Μία.

«Είμαι η κόρη της Έβελιν». Η Μία χαμογέλασε προσπαθώντας να τον κάνει να ηρεμήσει. «Έχουμε ξανασυναντηθεί, θυμάστε; Στο γραφείο της».

«Βέβαια». Το βλέμμα του ήταν ακόμα φοβισμένο καθώς κοίταζε νευρικά μια τη Μία και μια τον Κόρμπεν. Ετοιμαζόταν να πει κάτι, αλλά ο Κόρμπεν δεν του έδωσε την ευκαιρία και ανέλαβε την πρωτοβουλία.

«Είμαι από την Αμερικανική Πρεσβεία», τον πληροφόρησε κοφτά. «Προσπαθούμε να βρούμε την Έβελιν και ελπίζουμε να μπορείτε να μας βοηθήσετε. Οι αξιωματικοί της Φουχούντ στους οποίους τηλεφωνήσατε μου είπαν για τον άντρα που ήρθε να σας δει χθες, τον Φαρούκ. Πρέπει οπωσδήποτε να του μιλήσουμε, για να δούμε αν μπορεί να μας βοηθήσει να την απελευθερώσουμε».

«Θα μου τηλεφωνήσει το μεσημέρι». Η φωνή του Ραμέζ τρεμούλιασε. Ο άνθρωπος ένιωθε στενόχωρα.

Ο Κόρμπεν έδειξε το κινητό πάνω στο γραφείο. «Σ' αυτό εδώ;»

Ο Ραμέζ κατένευσε. «Είπαν ότι έρχονται εδώ. Είπαν ότι θα μου πούνε τι να πω.».

«Θα προτιμούσα να έρθετε μαζί μας στην πρεσβεία», είπε ο Κόρμπεν. «Θα είστε πιο ασφαλής εκεί. Μόνο μέχρι να φέρουμε τον Φαρούκ.».

Τα μάτια του Ραμέζ γούρλωσαν σ' αυτή την αναφορά και έκανε ενστικτωδώς ένα βήμα προς τα πίσω. «Πιο ασφαλής;»

«Είναι απλώς μια προφύλαξη», τον διαβεβαίωσε ο Κόρμπεν. «Δεν ξέρουμε πόσο καλές διασυνδέσεις έχουν εκείνοι οι τύποι, αλλά δείχνει να ξέρουν τι κάνουν. Ψάχνουν κι αυτοί για τον Φαρούκ. Δεν μπορώ να εγγυηθώ για την ασφάλειά σας πουθενά αλλού». Σώπασε, προφανώς αφήνοντας το χρόνο ώστε η προειδοποίηση να εντυπωθεί για τα καλά στον Ραμέζ.

Από τη ζοφερή έκφραση του Ραμέζ ήταν σαφές ότι η προειδοποίηση του είχε εντυπωθεί τόσο καλά, που ο καθηγητής ήταν έτοιμος να σωριαστεί.

«Πρέπει να πηγαίνουμε», του είπε ο Κόρμπεν σοβαρά, πλησιάζοντας στο γραφείο και παίρνοντας το τηλέφωνο. Το έδωσε στον Ραμέζ, που το πήρε, το κοίταξε στιγμιαία και το έβαλε στην μπροστινή τσέπη του τζιν παντελονιού του. «Θα ενημερώσω τους αστυνόμους ότι είστε μαζί μας». Διέκρινε κάποια ανησυχία να επιμένει ακόμα στο βλέμμα του επίκουρου καθηγητή. «Θα είστε ασφαλής. Πάμε».

Ο Ραμέζ κοίταξε τη Μία. Εκείνη του απηύθυνε ένα ελαφρύ νεύμα και ένα υποστηρικτικό, ωστόσο άκεφο χαμόγελο. Εκείνος ανασήκωσε τους ώμους του κι απάντησε μ' ένα καταφατικό νεύμα που δήλωνε θλιμμένη αποδοχή.

Ο Κόρμπεν προπορεύτηκε προς την έξοδο του κτιρίου και από εκεί προς το αυτοκίνητο. Κοίταξε το ήσυχο περιβάλλον –η πανεπιστημιούπολη ήταν μια δαση γαλήνης ακόμα και στις χειρότερες ε-

ποχές – καθώς άνοιγε την πίσω πόρτα για να μπει ο Ραμέζ. Λίγες στιγμές αργότερα οι μεγάλες πύλες άνοιξαν ξανά και το μεγάλο γκρίζο Τσερόκι βγήκε πάλι στους πολύβουους δρόμους της Βηρυτού.

Ο Κόρμπεν περίμενε να περάσουν ένα δυο αυτοκίνητα πριν διασχίσει την οδό Μπλις προς την αντίθετη κατεύθυνση και προχωρήσει προς τη μεγάλη ανοιχτή διασταύρωση μπροστά από την είσοδο του πανεπιστημίου. Κοίταξε από τον εσωτερικό καθρέφτη τον Ραμέζ και έβγαλε το κινητό του για να τηλεφωνήσει στους αστυνόμους της Φουχούντ. Ο επίκουρος καθηγητής κοιτούσε νευρικά προς τα εμπρός τσακισμένος από την ανησυχία – κι εκείνη ακριβώς τη στιγμή κάτι άλλο εμφανίστηκε ορμητικά μέσα στον καθρέφτη, μια σκούρα σκιά συνοδευόμενη από το ζορισμένο μούγκρισμα ενός κινητήρα και από ένα εκκωφαντικό σκλήρισμα τροχών, και ένα κλάσμα του δευτερολέπτου αργότερα κάτι εμβόλισε το Τσερόκι με όλη του τη δύναμη από πίσω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 34

ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΡΜΠΕΝ ΕΣΦΙΞΕΑΝ ΤΟ ΤΙΜΟΝΙ καθώς το Τζιπ τινάχτηκε προς τα εμπρός από το τρακάρισμα. Η σφοδρότητα της πρόσκρουσης εκτίναξε τη Μία και τον Ραμέζ και ξεφώνισαν πανικόβλητοι, όμως τους συγκράτησαν οι ζώνες ασφαλείας.

Ο Κόρμπεν έριξε μια ματιά στον καθρέφτη και είδε το αυτοκίνητο που τους είχε χτυπήσει, μια μεγάλη σκούρα Μερσεντές, την ίδια που ήταν σταθμευμένη έξω από το διαμέρισμα της Έβελιν, να μένει λίγο πίσω καθώς το Τσερόκι αποσπάστηκε από το σεντάν και προωθήθηκε από τη φόρα του τρακαρίσματος. Πριν όμως προλάβει να σανιδώσει το γκάζι για να προσπαθήσει να ξεφύγει από τους διώκτες τους, η Μερσεντές όρμησε μ' ένα σκλήρισμα των τροχών και προσέκρουσε πάλι στο πίσω μέρος του Τσερόκι, χτυπώντας το υπό ελαφρά γωνία αυτή τη φορά, βγάζοντάς το από την πορεία του και εκτός ελέγχου. Τα παρκαρισμένα αυτοκίνητα στα δεξιά τους πέρασαν αστραπιά από μπροστά τους σαν θολούρα πριν ο μπροστινός προφυλακτήρας του Τσερόκι ξυρίσει με δύναμη ένα από αυτά, οπότε το Τζιπ περιστράφηκε σαν σβούρα και χώθηκε στο μικρό κενό μεταξύ δύο αυτοκινήτων. Οι αερόσακοί του άνοιξαν και χτύπησαν δυνατά τον Κόρμπεν και τη Μία καθώς το μεγάλο SUV σπρωχνόταν ακάθεκτο ανάμεσα στα αυτοκίνητα σ' έναν ορυμαγδό από λαμαρίνες που συνθλίβονταν και ελαστικά που έσκαγαν κι έπειτα ντεραπάρησε και σταμάτησε μ' έναν τρόπο που συνέθλιψε τα πνεύμονια τους.

Είχαν περάσει λιγότερα από πέντε δευτερόλεπτα από τη στιγμή της πρώτης πρόσκρουσης.

Ζαλισμένος, με την όρασή του θολωμένη και τ' αφτιά του να βουτίζουν, ο Κόρμπεν άκουσε το επιτιθέμενο αυτοκίνητο να σταματάει μ' ένα σκλήρισμα των τροχών του κάπου εκεί κοντά, στα αριστερά του. Ήξερε ότι του απέμεναν ελάχιστα δευτερόλεπτα ζωής αν δεν ενεργούσε αστραπιά. Δεν μπορούσε να δει τίποτα έξω από το παρμπρίζ του, που είχε ραγίσει σαν ιστός αράχνης, αλλά το παράθυρό του ήταν ανοιχτό και είδε τις πόρτες του αυτοκινήτου που τους είχε επιτεθεί να ανοίγουν και άντρες οπλισμένους να βγαίνουν και έναν από αυτούς, το βλογιοκομμένο τύπο που αναγνώρισε από την καταδίωξη έξω από το διαμέρισμα της Έβελιν, να εξαπολύει δυνατά διαταγές στα αραβικά. Ο Κόρμπεν έριξε μια ματιά στη Μία, που ήταν σοκαρισμένη αλλά δε φαινόταν να έχει τραυματιστεί, καθηλωμένη από τον αερόσακο δίπλα του στο κάθισμά της, και τράβηξε το όπλο του. Χωρίς τον παραμικρό δισταγμό έριξε μια σφαίρα στον αερόσακό του κι άλλη μία στον δικό της. Οι σάκοι ξεφούσκωσαν αδειάζοντας απότομα τον αέρα. Σκύβοντας χαμηλά, έστριψε το χέρι του προς το παράθυρο και πυροβόλησε μερικές φορές προς τους εντεταλμένους δολοφόνους, κάνοντάς τους να σκορπίσουν για να καλυφθούν, καθώς φώναζε στη Μία «Βγες έξω, από κει, φύγε!» δείχνοντάς της με το δάχτυλο την πόρτα της.

Η Μία έλυσε τη ζώνη ασφαλείας κι άρχισε να τραβάει απελπισμένα το χερούλι της πόρτας. Η πόρτα δεν άνοιγε, αφού το πλαίσιό της είχε στραβώσει από τη σύγκρουση. «Έχει φρακάρει», του φώναξε καθώς έσπρωχνε ρίχνοντας όλο της το βάρος πάνω στην πόρτα. «Δεν ανοίγει!»

«Άνοιξέ τη τώρα, αλλιώς θα πεθάνουμε», φώναξε ο Κόρμπεν πυροβολώντας ξανά από το παράθυρό του, ραντίζοντας το δρόμο γύρω του με σφαίρες, εξασφαλίζοντάς τους λίγα δευτερόλεπτα ακόμα. «Ραμέζ, βγες από το αυτοκίνητο κι απομακρύνουσαν από το δρόμο», πρό-

σταξε. Γύρισε να κοιτάξει τα πίσω καθίσματα πάνω από το προσκέφαλο του καθίσματός του και είδε τις άκρες των δαχτύλων του Ραμέζ να ξεπροβάλλουν από το δάπεδο του οχήματος τρέμοντας από ταραχή. «Ραμέζ», φώναξε ξανά, αλλά ο επίκουρος καθηγητής δεν του απάντησε και μουρμούρισε κάτι θυμωμένα στα αραβικά που ο Κόρμπεν δεν μπορούσε να καταλάβει.

Η Μία ώθησε την πόρτα δυνατά με τον ώμο της, που άνοιξε λίγα εκατοστά τρίζοντας. Την κλοτσούσε και την έσπρωχνε μέχρι ν' ανοίξει αρκετά ώστε να χωρέσουν να βγουν. «Εντάξει», ξεφώνισε.

Ο Κόρμπεν την έσπρωξε σαν τρελός να βγει, φωνάζοντας «Βγες και μείνε σκυμμένη» καθώς έριχνε μερικούς ακόμα πυροβολισμούς πριν συρθεί πάνω στο κάθισμα ακολουθώντας τη με το κεφάλι χαμηλωμένο, γλιστρώντας έξω από το αυτοκίνητο με το κεφάλι και καταλήγοντας στο πεζοδρόμιο. «Ραμέζ», φώναξε κοπανώντας με τη γροθιά του την πίσω πόρτα. Τέντωσε το λαιμό του για να κοιτάξει μέσα στο αυτοκίνητο, αλλά αναγκάστηκε να ξανασκύψει, βλαστημώντας καθώς ένας καταιγισμός πυρών λιάνισε την άλλη πλευρά του αυτοκινήτου και τον τοίχο πίσω του.

Άκουσε τον αρχηγό των φονιάδων να φωνάζει κάτι στα αραβικά –«Τον χρειαζόμαστε ζωντανό, μη σκοτώσετε τον καθηγητή»– κι ένα δευτερόλεπτο αργότερα ο Ραμέζ απάντησε τσιρίζοντας στα αραβικά: «Βγαίνω, μην πυροβολείτε!»

Ο Κόρμπεν φώναξε «Όχι!» καθώς άκουσε την πίσω πόρτα από την άλλη πλευρά να ανοίγει τρίζοντας. Στράφηκε βιαστικά στη Μία, την πρόσταξε «Μείνε σκυμμένη», έσφιξε το όπλο του και με τα δυο του χέρια και πήρε μια βαθιά ανάσα πριν τιναχτεί όρθιος με το δάχτυλο στη σκανδάλη και δει τον Ραμέζ, με τα χέρια υψωμένα, να απομακρύνεται παραπαίοντας από το Τσερόκι και να κατευθύνεται προς δύο από τους φονιάδες, που είχαν εγκαταλείψει τώρα την κάλυψή τους. Στη νοητή προέκταση της κάννης του όπλου του ο Κόρμπεν είδε έναν από τους διώκτες τους και εξαπέλυσε μια δυο βολές. Ο άντρας τινά-

χτηκε προς τα πίσω και έβγαλε μια κραυγή πόνου καθώς ο ώμος του τραντάχτηκε αναβλύζοντας μια τολύπη αίματος. Ο Κόρμπεν στράφηκε αστραπιά για να πυροβολήσει και τον άλλο, αλλά δίστασε για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου, καθώς ο Ραμέζ ήταν στη γραμμή πυρός του, οπότε, πριν προλάβει να στοχεύσει, ο βλογιοκομμένος αρχηγός της ομάδας των δολοφόνων βγήκε από την κάλυψη του και ανταπέδωσε τα πυρά. Ο Κόρμπεν έσκυψε καθώς οι σφαίρες σφηνώνονταν στις στραβωμένες λαμαρίνες του αυτοκινήτου σαν πριτσίνια, ενώ άλλες περνούσαν σφυρίζοντας δίπλα του, εξοστρακίζονταν στην οροφή του ακινητοποιημένου Τζιπ και χώνονταν στον τοίχο πίσω του.

Η Μία και ο Κόρμπεν στριμώχτηκαν δίπλα στο Τσερόκι και ζάρωσαν όσο πιο χαμηλά μπορούσαν, με τις πλάτες τους ακουμπισμένες στο αυτοκίνητο· ο Κόρμπεν σάρωνε με το βλέμμα του το χώρο στα δεξιά και τα αριστερά τους με το μυαλό του να δουλεύει πυρετωδώς, ενώ η Μία τον παρακολουθούσε με την ψυχή στο στόμα.

Ο Κόρμπεν άκουσε μερικές ακόμα βιαστικές δισταγές στα αραβικά –«Αποτελειώστε τους, βιαστείτε, πρέπει να φύγουμε»– και η υπερέντασή του κορυφώθηκε καθώς κοίταξε πάνω από το πλαίσιο της πόρτας και είδε φευγαλέα δύο από τους φονιάδες να συγκλίνουν προς το Τσερόκι, ένας από την κάθε πλευρά, ενώ ο αρχηγός τους έσπρωχνε τον Ραμέζ να μπει στο μεγάλο σεντάν. Ο Κόρμπεν πήρε μια βαθιά ανάσα, ύψωσε προειδοποιητικά το δάχτυλό του προς τη Μία και περιέβη για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου ακούγοντας προσεκτικά τα βιαστικά βήματα που πλησίαζαν πριν κυλήσει στο πλάι προς το πίσω μέρος του ακινητοποιημένου Τζιπ και, μένοντας σκυμμένος, υψώσει το όπλο του για να πυροβολήσει από κάτω από το όχημα τα πόδια ενός από τους φονιάδες, που απείχε τώρα λιγότερο από τρία μέτρα. Έσφιξε τη λαβή του όπλου του, έριξε τρεις γρήγορους πυροβολισμούς και είδε πίδακες αίματος να αναβλύζουν από τους αστραγάλους του άντρα πριν καταρρεύσει ξεφωνίζοντας από αβάσταχτο πόνο.

Η κίνηση κατέλαβε τον άλλο φονιά εξ απροόπτου. Πανικοβλή-

θηκε και εξαπέλυσε ένα άγριο μπαράζ σφαιρών εναντίον του Τζιπ, βλαστημώντας και ουρλιάζοντας σαν μανιακός καθώς οι σφαίρες ξέσκιζαν τις λαμαρίνες και τα καθίσματα και κομμάτιαζαν όσα παράθυρα είχαν απομείνει, όμως τότε ακούστηκε η άγρια κραυγή του αρχηγού της συμμορίας, που πρόσταζε το τοιράκι του να ξαναμπεί στο αυτοκίνητο. Ο τρελαμένος πιστολάς συνέχιζε να βρίζει ξεφωνίζοντας και να πυροβολεί καθώς υποχωρούσε προς το σεντάν.

Ο Κόρμπεν ένιωσε τους μυς του σαγονιού του να σφίγγονται καθώς περίμενε να στραφεί ο άλλος για να μπει στο αυτοκίνητο, σκεπτόμενος ότι αυτό θα του έδινε την ευκαιρία να σκοτώσει το φονιά. Όπως ήταν αναμενόμενο, οι πυροβολισμοί σταμάτησαν αμέσως. Ο Κόρμπεν είδε με τη φαντασία του τον άντρα να μπαίνει στο αυτοκίνητο και τη στιγμή που υπέθεσε ότι ο αντίπαλός του θα ήταν πιο ευάλωτος πετάχτηκε από την κάλυψή του πίσω από το Τζιπ και πυροβόλησε, μόνο που η πόρτα του αυτοκινήτου έκλεινε ήδη και, κάπι ακόμα πιο ανησυχητικό, ο άντρας του οποίου είχε τσακίσει τους αστραγάλους στρεφόταν προς το μέρος του και ύψωνε το οπλοπολυβόλο του εναντίον του. Ο Κόρμπεν έπεσε γρήγορα στο πλάι και έριξε τέσσερις βολές, πετυχαίνοντας στο σήθος και το κεφάλι τον άντρα που σφάδαζε και την ίδια στιγμή είδε τη Μερσεντές να ξεχύνεται ορμητικά στο δρόμο και να εξαφανίζεται στρίβοντας σε μια γωνία.

Ο Κόρμπεν σηκώθηκε, ενώ οι κοφτοί χτύποι της καρδιάς του ηχούσαν εκκωφαντικά στ' αφτιά του. Βγήκε στο δρόμο και έλεγχε τον πεσμένο φονιά. Δεν υπήρχε αμφιβολία ότι ήταν νεκρός. Κοίταξε γύρω του αφουγκραζόμενος την απόκοσμη νεκρική σιωπή μετά το εκκωφαντικό χάος που επικρατούσε μόλις πριν από λίγα δευτερόλεπτα και φώναξε στη Μία: «Είσαι εντάξει;»

Η Μία εμφανίστηκε από πίσω από το Τζιπ σκονισμένη και με άψυχα μάτια, αλλά κατά τα άλλα ακέραιη. «Ναι», είπε γνέφοντας καταφατικά καθώς έκανε το γύρο του στραπατσαρισμένου αυτοκινήτου και πήγαινε κοντά στον Κόρμπεν.

Η όλη εμπειρία ήταν σοκαριστικά σύντομη και έντονη και η Μία ένιωθε συγκλονισμένη κι όμως, κατά παράξενο τρόπο, απευαισθητοποιημένη. Η σύγκρουση, οι σφαίρες – αισθανόταν αλλόκοτα αποστασιοποιημένη, λες και είχε συμβεί σε κάποιον άλλο. Ήταν όλα μια θολούρα, μια σαρωτική θύελλα που της προκαλούσε σύγχυση, από την οποία, με κάποιο τρόπο, είχε επιβιώσει.

Είδε το νεκρό φονιά να κείτεται στη μέση του δρόμου και ήθελε να πάρει το βλέμμα της από πάνω του, αλλά δεν μπορούσε, όχι αμέσως. Κάτι την έκανε να πάει πιο κοντά. Κοίταξε παρατεταμένα, ψυχρά το σώμα του –το ένα πόδι του είχε αποκοπεί εντελώς από τον αστράγαλο, μια μάζα από ματωμένες σάρκες που ήταν σκορπισμένες στην άσφαλτο γύρω του– και το σκληρό άψυχο πρόσωπό του κι έπειτα κοίταξε τον Κόρμπεν.

Εκείνος την κοίταξε σαν να προσπαθούσε να μαντέψει πώς ένιωθε. Κατά περίεργο τρόπο, δεν ένιωθε τσακισμένη. Δεν ένιωθε φοβισμένη, ούτε έτοιμη να βάλει τα κλάματα. Ένιωθε αλλιώς.

Ένιωθε οργισμένη.

Και ακριβώς εκεί και τότε, έτσι όπως στεκόταν στη μέση εκείνου του σκονισμένου δρόμου ενώ το αίμα σχημάτιζε λίμνη κάτω από το νεκρό φονιά, καθώς ατμοί ξεχύνονταν από τη μηχανή του Τζιπ και αποσβολωμένοι πολίτες εμφανίζονταν από κάθε γωνία και έρχονταν προς το μέρος τους βουβοί και σοκαρισμένοι, αυτό που ήθελε πάνω από καθετί στον κόσμο ήταν να φροντίσει ώστε τα καθάρματα που το έκαναν αυτό, τα καθάρματα που απήγαγαν τη μητέρα της και σκότωσαν τους στρατιώτες και τώρα απήγαγαν και τον Ραμέζ, εκείνοι οι ψυχοπαθείς που κατέστρεφαν ζωές και τσαλαπατούσαν αυτή την πόλη λες και ήταν το μικρό τους φέουδο, προκαλώντας πόνο και ψυχική οδύνη με εξοργιστική αδιαφορία, έπρεπε να εμποδιστούν να συνεχίσουν με –επέλεξε μια νομική έκφραση της οποίας το νόημα αντιλαμβανόταν τώρα με εντελώς νέο τρόπο– τη «μέγιστη βλάβη».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 35

Ο ΚΟΡΜΠΕΝ ΕΙΧΕ ΜΟΛΙΣ ΤΕΛΕΙΩΣΕΙ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ του νεκρού φονιά για οτιδήποτε θα μπορούσε να οδηγήσει στο χακίμ ή για κάποιο κινητό –χωρίς να βρει τίποτα από τα δύο–, όταν έφτασαν βιαστικά οι δύο αξιωματικοί της Φουχούντ.

Μ' αυτούς εκεί να κανονίσουν την απομάκρυνση του πτώματος και του κατεστραμμένου Τσερόκι, μπορούσε πια να φύγει. Δεν ήθελε να τριγυρίζει στο σημείο περισσότερη ώρα απ' όσο ήταν αναγκασμένος. Η ενημέρωση των αστυνόμων ήταν μια πράξη αβρότητας, για να τους έχει με το μέρος του, αλλά ο χρόνος κυλούσε. Ο Φαρούκ θα τηλεφωνούσε στον Ραμέζ σε λιγότερο από τέσσερις ώρες, και με τον Ραμέζ στα χέρια του εχθρού ο Κόρμπεν έπρεπε να κινηθεί γρήγορα.

Πήρε το χαρτοφύλακά του από το Τζιπ και, χωρίς να τρέφει πολλές ελπίδες, έλεγχε το πίσω κάθισμα για το κινητό του Ραμέζ, μήπως του είχε πέσει από την τοσέπη μέσα στο χαλασμό. Δεν ήταν εκεί. Γονάτισε στο ένα πόδι και σάρωσε με το βλέμμα του το έδαφος κάτω από το αυτοκίνητο, αλλά ούτε εκεί ήταν το τηλέφωνο. Σιγουρεύτηκε ότι η κρύπτη των όπλων στο πορτμπαγκάζ ήταν κλειδωμένη και αφού ενημέρωσε κοφτά τους δύο αστυνόμους για τα όσα είχαν συμβεί και τους είπε να καθαρίσουν την περιοχή όσο πιο γρήγορα γινόταν και να μην κάνουν καμιά ανακοίνωση στον Τύπο ακόμα, απέρριψε την προσφορά τους να τον πάνε εκείνοι όπου ήθελε, στα-

μάτησε ένα διερχόμενο ταξί και επιβιβάστηκε μαζί με τη Μία με προορισμό την πρεσβεία στο Αουκάρ.

Η Μία στράφηκε να κοιτάξει από το πίσω τζάμι του ταξί τη σκηνή της ανταλλαγής πυροβολισμών, που όλο και ξεμάκραινε καθώς το όχημα κατευθύνόταν προς την ανατολική Βηρυτό και τους πιο πέρα λόφους.

Ήταν ακόμα ζαλισμένη από το χάος που είχε ξεσπάσει γύρω της μόλις πριν από λίγα λεπτά και ένα μπερδεμένο κουβάρι από φρενήρεις συγκεχυμένες εικόνες πλημμύριζε το μυαλό της. Βολεύτηκε στην ήσυχη, φυσιολογική ατμόσφαιρα του άνετου αυτοκινήτου –ο οδηγός, που μιλούσε ελάχιστα αγγλικά, είχε ανοιχτό το ραδιόφωνο, που την τύλιγε με μια απαλή αραβική μουσική από πνευστά χαυνώντας το μυαλό της, ενώ ο Κόρμπεν μιλούσε στο κινητό με κάποιον από την πρεσβεία–, αφήνοντας το νου της να καταλαγιάσει, μέχρι που έπιασε τον εαυτό της να επεξεργάζεται με μεγαλύτερη διαύγεια αυτό που είχε συμβεί. Καθώς η πυκνή διάταξη των κάπως αφρόντιστων πολυκατοικιών με τις προσόψεις από γυψομάρμαρο περνούσε από μπροστά τους, αναρωτήθηκε πού πήγαιναν οι απαγωγείς τον Ραμέζ. Τον φαντάστηκε σε κάποιο άθλιο δωμάτιο χωρίς παράθυρα, κάπου –ίσως εκεί όπου κρατούσαν και την Έβελιν–, και το μυαλό της προέτρεξε στο επικείμενο τηλεφώνημα του Φαρούκ. Ξαφνικά ένιωσε να την πλημμυρίζει ανησυχία καθώς συλλογιζόταν τις επιπτώσεις του τηλεφωνήματος.

Ακούσε τον Κόρμπεν να τερματίζει το τηλεφώνημά του και, εφόσον το ταξί είχε επιλεγεί τυχαία από το δρόμο και οι αποτυχημένες απόπειρες του οδηγού για κουβεντούλα είχαν δείξει ξεκάθαρα πόσο σχεδόν ανύπαρκτα ήταν τα αγγλικά του, ένιωσε ότι μπορούσε να μιλήσει με ασφάλεια. Στράφηκε στον Κόρμπεν.

«Πρέπει να βρούμε τρόπο να προειδοποιήσουμε τον Φαρούκ»,

τον παρακίνησε. «Αν τηλεφωνήσει στον Ραμέζ, θα πέσει σε παγίδα».

«Θεωρείς δεδομένο ότι ξέρουν πως ο Ραμέζ περιμένει τηλεφώνημά του».

Η Μία δεν το είχε καλοσκεφτεί, αλλά της φαινόταν λογικό. «Για ποιο άλλο λόγο θα τον έπαιρναν; Η χρονική συγκυρία είναι κάπως υπερβολικά τέλεια για να είναι απλώς σύμπτωση, δε νομίζεις; Θέλω να πω, ο Ραμέζ τηλεφωνεί στην αστυνομία για να πει ότι επικοινώνησε με τον Φαρούκ και ξαφνικά εμφανίζονται και τον απάγουν;» Ο συλλογισμός ενέσπειρε εντονότερη ανησυχία μέσα της. Χαμήλωσε τη φωνή της, αξιολογώντας αυστηρότερα την παρουσία του οδηγού. «Χθες το βράδυ είπες ότι δεν ήθελες να εστιάσεις την προσοχή των τοπικών αστυνόμων στον Ραμέζ. Μάλλον πιστεύεις ότι οι απαγωγείς έχουν ένα μυστικό πληροφοριοδότη στο τμήμα, σωστά;»

Ο Κόρμπεν έριξε μια ματιά στον οδηγό. Η Μία ακολούθησε το βλέμμα του. Η έκφραση του οδηγού ήταν αδιάφορη.

«Θα με ξαφνιαζεις αν δεν είχαν», είπε ο Κόρμπεν με χαμηλό και ήρεμο τόνο.

«Πράγμα που σημαίνει ότι ξέρουν πως ο Φαρούκ θα του τηλεφωνήσει», επέμεινε η Μία, ψιθυρίζοντας τώρα συνωμοτικά. «Πρέπει να κάνεις κάτι για να τον προειδοποιήσεις. Τι θα έλεγες να ανακοίνωνες κάτι στις ειδήσεις; Να ζητήσεις από τους κυριότερους τοπικούς σταθμούς να μεταδώσουν την είδηση της απαγωγής του Ραμέζ, ίσως, ακόμα, με κάποιο συνθηματικό τρόπο, να ειδοποιήσεις τον Φαρούκ να εμφανιστεί, να τηλεφωνήσει στην αστυνομία ή... Όχι», διόρθωσε τον εαυτό της γρήγορα, «να τηλεφωνήσει σ' εσένα, να τηλεφωνήσει κατευθείαν στην πρεσβεία».

«Αν ανακαλύψει ότι ο Ραμέζ έχει απαχθεί», αντέταξε ο Κόρμπεν, «θα το βάλει στα πόδια. Θα φοβηθεί τόσο, που δε θα εμπιστεύεται κανέναν. Απλώς θα εξαφανιστεί. Κι αν γίνει αυτό, θα χάσουμε το μοναδικό συνδετικό μας κρίκο με τη μητέρα σου».

«Μα θα πέσει σε παγίδα».

Η έκφραση του Κόρμπεν υποδήλωνε ότι το είχε ήδη σκεφτεί.
«Ίσως μπορέσουμε να το χρησιμοποιήσουμε αυτό».

Η Μία σάστισε. «Τι εννοείς;»

Ο Κόρμπεν δίστασε. «Εννοώ ότι μπορεί να έχουμε την ευκαιρία να πάρουμε τον Φαρούκ και ταυτόχρονα να απαλλαγούμε από ε-κείνους τους τύπους». Έριξε άλλη μια ματιά στον οδηγό. «Ας μην το κουβεντιάσουμε τώρα αυτό».

Η Μία έπιασε το υπονοούμενό του. Εξακολουθούσε να πιστεύει ότι δεν ήταν επικίνδυνο να το κουβεντιάσουν, αλλά υποχώρησε και έγειρε στην πλάτη του καθίσματός της κοιτάζοντας έξω από το παράθυρο, νιώθοντας άφολα στη σκέψη να χρησιμοποιήσουν τον Φαρούκ σαν δόλωμα.

Το ταξί προχώρησε κατά μήκος της παραλίας, άφησε πίσω του τη νέα μαρίνα όπου πολυτελή τεράστια γιοτ συμφύρονταν με ξεχαρβαλωμένες ξύλινες φαρδύβαρκες και βγήκε στον αυτοκινητόδρομο που οδηγούσε στα ανατολικά προάστια της Βηρυτού. Η πόλη συνέχιζε να αναπτύσσεται, ανεξάρτητα απ' όσα συνέβαιναν, αποστρέφοντας τα κουρασμένα μάτια της από τις όχι και τόσο σπάνιες πράξεις βίας που σε άλλες χώρες θα είχαν προκαλέσει τεράστια αγανάκτηση. Καθώς προσπερνούσαν με ταχύτητα μικροπωλητές φρούτων και λαχανικών, κάτι εξακολουθούσε να ενοχλεί τη Μία επίμονα, το ερώτημα που δεν εννοούσε να φύγει και που, από τη σπιγμή που θα προσπερνούσες την προτεραιότητα της επιστροφής της Έβελιν, βρισκόταν στον πυρήνα όλων όσα συνέβαιναν.

Στράφηκε ξανά στον Κόρμπεν. «Τι επιδιώκει; Τι στο διάβολο θέλει από ένα μουχλιασμένο παμπάλαιο βιβλίο;»

«Δεν ξέρω», απάντησε ο Κόρμπεν.

«Μα θα πρέπει να το έχεις ερευνήσει. Θα πρέπει να έχεις κάνει κάποιες υποθέσεις σχετικά με το σε τι αφορά το βιβλίο, τι ψάχνει εκείνος ο τρελός, έτσι δεν είναι;»

Ο Κόρμπεν έριξε άλλη μια ματιά στον οδηγό κι έπειτα κοίταξε τη Μία. «Όπως σου είπα, δεν είναι απαραίτητα συναφές».

«Δεν είναι συναφές;»

«Προσπαθείς να εφαρμόσεις τη δική σου λογική, το δικό σου τρόπο σκέψης στο τι επιδιώκουν μανιακοί όπως εκείνος», διευκρίνισε. «Όμως δε λειτουργούν έτσι τα πράγματα. Εδώ μιλάμε για κάποιους πολύ άρρωστους ανθρώπους, ανθρώπους που είναι εξακριβωμένα παράφρονες. Ο Σαντάμ, οι γιοι του, τα ξαδέλφια του... αυτοί οι άνθρωποι ζούσαν στο δικό τους φανταστικό κόσμο. Η ανθρώπινη ζωή δεν είχε αξία γι' αυτούς. Έχεις ακούσει για κάποιους πιτσιρικάδες που τη βρίσκουν να ξεριζώνουν τα φτερά από τις πεταλούδες ή να ανατινάζουν βατράχια με πυροτεχνήματα; Έτσι είναι κι εκείνοι, μόνο που γι' αυτούς οι άνθρωποι έχουν πολύ περισσότερη πλάκα απ' ό,τι τα βατράχια».

«Εντάξει, αυτό το καταλαβαίνω, αλλά εξακολουθώ να μην καταλαβαίνω το ενδιαφέρον του για τα αρχαία κειμήλια».

«Θα μπορούσε να είναι οτιδήποτε», αποκρίθηκε ο Κόρμπεν. «Θυμάσαι τα πειράματα του Μένγκελε; Τη μανία του Χίτλερ για τον αποκρυφισμό; Ίσως να υπάρχει κάποια παλαιά λατρεία με την οποία να αισθάνεται συνδεδεμένος. Η λέξη-κλειδί εδώ είναι “παράφρων”. Αν συνυπολογίσεις αυτό το συντελεστή, τα πάντα είναι πιθανά. Υπήρχε ένας επιστήμονας που εργαζόταν πάνω σε ένα πρόγραμμα βιολογικών όπλων στη Νότια Αφρική πριν από λίγα χρόνια, την εποχή του απαρτχάιντ. Ξέρεις ποιο ήταν το αγαπημένο του ερευνητικό σχέδιο; Ένα βιολογικό όπλο για συγκεκριμένες εθνότητες. Ανέπτυσσε έναν ιό που θα σκότωνε μόνο μαύρους. Κι αυτό συνέβη αφού είχαν αρχίσει να προσθέτουν ουσίες στο νερό για να τους καταστήσουν στείρους. Και είναι εφικτό. Οτιδήποτε είναι εφικτό αν είναι για να σκοτώσεις ανθρώπους. Πες μου εσύ λοιπόν. Αναζητά ο άνθρωπος μας κάποια αρχαία συνταγή για κάτι, για έναν ιό, ανενεργό λοιμό ή δηλητήριο που ασκεί ένας είδος ποιητικής έλξης πάνω του; Ή εί-

ναι απλώς ένας θεοπάλαβος που η μανία του θα βοηθήσει στην πρόκληση της καταστροφής του; Εγώ θα ψήφιζα το δεύτερο».

Η Μία το συλλογίστηκε για μια στιγμή. Ισως να μην ήταν τόσο σημαντικό τελικά. Το θέμα ήταν να απελευθερώσουν την Έβελιν και, εν είδει μπόνους, να συντρίψουν το χακίμ. Ωστόσο κάτι εξακολουθούσε να τη βασανίζει. «Το Ιράκ, η Περσία, όλη αυτή η περιοχή έχει πλούσια ιστορία όσον αφορά την ιατρική», παρατήρησε, «αλλά αυτό ήταν πριν από χίλια χρόνια». Το μυαλό της λειτουργούσε πιο αποτελεσματικά τώρα και οι συλλογισμοί γύρω από την ιστορία και την ιατρική την ώθησαν προς μια πιο ασφαλή και οικεία περιοχή, ένα θεωρητικό νοητικό πλαίσιο επίλυσης προβλημάτων που τη βοήθησε να απομακρυνθεί από τη σκληρή πραγματικότητα που την είχε ρουφήξει. Έβρισκε επίσης παρηγοριά στη σκέψη ότι ίσως σ' αυτό τον τομέα μπορούσε να φανεί χρήσιμη. «Ξέρεις πόσο παλαιό είναι το βιβλίο;» ρώτησε.

«Όχι».

Συνοφρυνώθηκε, βυθισμένη σε συλλογισμούς. Μια σκέψη αναδύθηκε. «Δουλεύω με έναν ιστορικό για την έρευνά μου εδώ. Αυτός ο άνθρωπος –το όνομά του είναι Μάικ Μπουστανί– είναι κινητή εγκυκλοπαίδεια σε ό,τι αφορά αυτή την περιοχή. Αν του έδειχνα τις πολαρόντ, ίσως να μπορούσε να μας δώσει μια ένδειξη για το πόσο παλαιό είναι το βιβλίο».

Ο Κόρμπεν μόρφασε. «Δεν είμαι σίγουρος ότι είμαστε έτοιμοι να τις δείχνουμε από δω κι από κει. Όχι όσο διαρκεί αυτή η ιστορία».

«Είμαι βέβαιη ότι μπορεί να είναι διακριτικός αν του το ζητήσουμε». Η Μία καταλάβαινε ότι ο Κόρμπεν δεν είχε πειστεί. «Πρέπει να διερευνήσουμε κάθε πτυχή, έτσι δεν είναι; Αυτό θα ήθελε να κάνουμε η Έβελιν».

Ο Κόρμπεν την κοίταξε στα μάτια για μια στιγμή. «Σίγουρα, γιατί όχι;» ενέδωσε. «Εξουθενώσου αν θέλεις. Όμως θα ήθελα να σκε-

φτείς κάτι άλλο. Θα ήθελα να επανεξετάσεις την περίπτωση να φύγεις από τον Λίβανο». Η Μία άνοιξε το στόμα της να διαμαρτυρηθεί, αλλά ο Κόρμπεν ύψωσε τα χέρια του για να τη σταματήσει. «Ξέρω ότι αισθάνεσαι πως χρειάζεται να είσαι εδώ, κι αυτό είναι φυσικό. Σε ήθελα κι εγώ εδώ, πίστευα ότι ίως θυμόσουν κάτι που θα ήταν σημαντικό. Όμως εδώ έχουμε να κάνουμε με μια χιονοστιβάδα που μεγαλώνει ανεξέλεγκτα. Ξέρω ότι θέλεις να κάνεις ό,τι μπορείς για να βοηθήσεις να απελευθερώσουμε τη μητέρα σου, αλλά, αν το εξετάσεις ρεαλιστικά, δε νομίζω ότι υπάρχει τίποτα περισσότερο που μπορείς να κάνεις. Είχαν έρθει προετοιμασμένοι να σε σκοτώσουν σήμερα. Πρέπει να σκεφτείς την ασφάλειά σου. Μπορούμε να σε προστατέψουμε, όμως... δεν μπορώ να εγγυηθώ τίποτα. Δε λέω ότι χρειάζεται να πας μακριά, αλλά ακόμα και η Κύπρος θα ήταν καλύτερα από δω. Απλώς θέλω να το σκεφτείς, εντάξει;»

Η Μία ένιωσε ένα σφίξιμο στο στήθος της. Ήξερε ότι είχε ήδη ξοδέψει την όποια καρμική εύνοια της αναλογούσε τις τελευταίες δύο ημέρες. Αν έμενε στον Λίβανο, απλώς θα έβαζε σε πειρασμό τη μοίρα, επομένως, όταν το σκεφτόταν, η υπόδειξη του Κόρμπεν ήταν απόλυτα λογική. Από την άλλη, όμως, η απόφασή της δεν είχε να κάνει με τη λογική. Δεν μπορούσε να φύγει. Τόσο απλά. Ήξερε ότι δεν ήταν ασφαλής εδώ· δεν ήταν καν σίγουρη ότι είχε να συνεισφέρει κάτι στην προσπάθεια να βρουν τη μητέρα της. Όμως ήταν μέρος της όλης υπόθεσης. Ένιωθε συνδεδεμένη όχι μόνο με την Έβελιν, αλλά και με τον Ραμέζ και τον Φαρούκ και με τον αγώνα τους για επιβίωση. Ένιωθε συνδεδεμένη με την πόλη και με τους ανθρώπους της και –δεν μπορούσε να το αρνηθεί– με τη διεστραμμένη και επικίνδυνη ενστικτώδη έξαψη που κυλούσε στις φλέβες της όταν σφύριζαν γύρω της οι σφαίρες και όταν έτρεχε για να σώσει τη ζωή της.

Τυραννισμένη από ένα κράμα ανησυχίας και ανακούφισης που την μπέρδευε, αβέβαιη ως προς το ποιο ένστικτο έπρεπε να ακολουθήσει, κοίταξε τον Κόρμπεν. «Τότε κάνε απλώς ό,τι καλύτερο

μπορείς», μουρμούρισε τελικά, μη θέλοντας να συζητήσει το θέμα αυτή τη στιγμή. «Δεν μπορώ να ζητήσω περισσότερα».

«Έγινε». Σώπασε για μια στιγμή κι έπειτα κούνησε το κεφάλι του καθησυχαστικά. «Θα τη φέρουμε πίσω».

Ήξερε ότι αυτό δεν ήταν σίγουρο. Απείχε πολύ απ' το να είναι.

Οι πιθανότητες ήταν εναντίον τους.

Ένα βαθύ αίσθημα απώλειας χίμηξε καταπάνω στη Μία· η κοπέλα στράφηκε από την άλλη μεριά και κοίταξε έξω από το παράθυρο καθώς η πόλη περνούσε βιαστικά από μπροστά της μέσα σε μια θολούρα από ταιμέντο που το έλουζε ο ήλιος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 36

Ο ΚΟΡΜΠΕΝ ΒΡΗΚΕ ΣΤΗ ΜΙΑ ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΔΩΜΑΤΙΟ με έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή, δίπλα στο γραφείο Τύπου, όπου μπορούσε να κάνει τα τηλεφωνήματά της και να χρησιμοποιήσει το Διαδίκτυο.

Της είπε ότι, δεδομένης της πίεσης χρόνου για το αναμενόμενο τηλεφώνημα του Φαρούκ και της συνεχούς εξέλιξης των γεγονότων, θα έβαζε κάποιον να της κανονίσει να μείνει σε ένα ξενοδοχείο ή σε ένα ασφαλές σπίτι της πρεσβείας και θα ανέθετε σε κάποιον να τη φρουρεί είτε στη μία είτε στην άλλη περίπτωση. Θα της έστελνε επίσης τα πράγματά της από το διαμέρισμά του μόλις ευκαιρούσε να πάει ο ίδιος εκεί, αλλά στο μεταξύ να τον ενημέρωνε αν χρειαζόταν κάτι.

Την άφησε στο παράρτημα του κτιριακού συγκροτήματος και διέσχισε το προαύλιο κατευθυνόμενος προς την κυρία έπαυλη και το γραφείο του πρέσβη.

Η σκέψη της Μία να συζητήσει για τις πολαρόιντ με το συνάδελφό της ιστορικό πέρασε σαν αστραπή από το μυαλό του. Τον ανησυχούσε λιγάκι, αλλά θεωρούσε ότι δεν μπορούσε να αποφευχθεί. Θα προτιμούσε να είχε συμφωνήσει η κοπέλα να εγκαταλείψει τον Λίβανο. Ο χακίμ και οι άντρες του δεν αστειεύονταν, ανεξάρτητως επιπτώσεων. Και πέρα από το ότι μπορούσε να αναγνωρίσει τον Φαρούκ, ο Κόρμπεν δεν πίστευε πραγματικά ότι θα συνεισέφερε κάτι

περισσότερο στην υπόθεση. Ωστόσο ήξερε ότι η Μία θα έμενε. Κι αυτό του προκαλούσε ανάμεικτα συναισθήματα.

Παρά τις περιστάσεις, είχε απολαύσει τη συντροφιά της. Ήταν όμορφη και έξυπνη και ήταν Αμερικανίδα. Ήταν μια αλλαγή από τις ντόπιες περιστασιακές συντρόφους με τις οποίες συνδεόταν από τότε που είχε τοποθετηθεί σ' αυτή τη μικρή γωνιά του πλανήτη. Στη Βηρυτό δεν έλειπαν οι γυναίκες –κάθε άλλο μάλιστα, λόγω του τεράστιου αριθμού αντρών που εγκατέλειπαν τη χώρα σε αναζήτηση αξιοπρεπούς μισθού και ελαφρώς μειωμένου κινδύνου θανάτου από θραύσματα οβίδας– και ο Κόρμπεν ήταν ένας ελκυστικός και διαθέσιμος άντρας. Και με το σεξουαλικό ηλεκτρισμό που διαπερνούσε τα πάντα στην πόλη λόγω της συνεχούς –και, στην περίπτωση του περασμένου καλοκαιριού, πραγματοποιημένης– απειλής του πολέμου, η στζέντα του ήταν μάλλον γεμάτη. Όμως η δουλειά του σήμαινε ότι η προσωπική του ζωή υπόκειτο σε περιορισμούς. Οι περιστασιακές σχέσεις δεν προχωρούσαν ποτέ παραπέρα από αυτό ακριβώς, και γνώριζε ότι ούτε με τη Μία θα είχε βγει τίποτα, ακόμα κι αν δεν είχε ξεσπάσει γύρω τους όλη αυτή η ιστορία. Πράγμα που τον βόλευε μια χαρά.

Δεν ήταν ακριβώς ο τύπος του άντρα που νοικοκυρεύεται.

Ανέβηκε τα σκαλιά που οδηγούσαν στο γραφείο του πρέσβη. Άν και θα προτιμούσε να μη χάσει χρόνο με μια τέτοια συνάντηση τώρα, έπρεπε να ενημερώσει τον προϊστάμενό του για τα γεγονότα. Στην πραγματικότητα δεν ήθελε να συσκεφθεί με κανέναν απολύτως στην πρεσβεία, αλλά δεν μπορούσε να αποφύγει τη συνάντηση. Η ανταλλαγή πυροβολισμών είχε συμβεί παρουσία πολιτών και υπήρξε πάρα πολύ άγρια για να παρακαμφθεί. Έτσι, ενοχλήθηκε διαπιστώνοντας ότι, εκτός από το σταθμάρχη της CIA, θα παρίσταντο επίσης ο πρέσβης και ο Κέρκυοντ. Ήξερε ότι οι επόμενες λίγες ώρες ήταν κρίσιμες και το τελευταίο πράγμα που χρειαζόταν ήταν μια αυθαίρετη παρέμβαση.

Τον άφησαν να μπει αμέσως, χαιρέτησε τους άντρες και κάθισε απέναντι από το γραφείο του πρέσβη.

Ζύγιασε τα λόγια του προσεκτικά. Κάτι που δεν ήταν πρόβλημα.
Ήταν δεύτερη φύση γι' αυτόν.

Τους είπε για την αρπαγή του Ραμέζ, περιγράφοντας τον Φαρούκ σαν μεταπράτη που είχε γίνει αρχαιοκάπηλος, ο οποίος γνώριζε την Έβελιν και είχε επιδιώξει τη βιόθειά της για να πουλήσει τα κειμήλια. Δεν έκανε καμία αναφορά στο βιβλίο και στη σύνδεσή του με το χακίμ και διατύπωσε την εικασία ότι κάποιοι ανταγωνιστές αρχαιοκάπηλοι που ήθελαν να βάλουν στο χέρι τα πολύτιμα αντικείμενα είχαν απαγάγει την Έβελιν και καταδίωκαν και τον Φαρούκ. Τους είπε για το τηλεφώνημα που θα γινόταν το μεσημέρι και για το τι σχεδίαζε να κάνει για να προσπαθήσει να πάσει πρώτα τον Φαρούκ, με την ελπίδα να ανακαλύψει ποιος κρατούσε την Έβελιν, αλλά και για να έχει κάποιο μοχλό άσκησης πίεσης προκειμένου να την πάρει πίσω.

Τίποτα απ' όλα αυτά δεν ήταν ιδανικό. Στην πραγματικότητα δεν ήθελε καμία παρέμβαση. Ακόμα λιγότερο ιδανικό ήταν το ότι δεν ήταν σίγουρος για τον Κέρκυραντ. Η ξαφνική του άφιξη και το έντονο ενδιαφέρον του είχαν χτυπήσει κάποια προειδοποιητικά καμπανάκια μέσα στον Κόρμπεν, τα οποία είχε μάθει εδώ και πολύ καιρό να εμπιστεύεται. Διαισθανόταν ότι τους έκρυβε κάτι.

Δυστυχώς δεν είχε το χρόνο να το ερευνήσει τώρα αυτό.

Από ένα παράθυρο του πρώτου ορόφου ο Κέρκυραντ παρακολούθουσε τον Κόρμπεν να επιστρέφει στο παράτημα του κτιριακού συγκροτήματος.

Βρισκόταν ίδη στην πρεσβεία όταν είχε γίνει το τηλεφώνημα που πληροφορούσε τον πρέσβη για την ένοπλη επίθεση έξω από το πανεπιστήμιο.

Άλλη μία απόπειρα, μέρα μεσημέρι και σε ένα πολυσύχναστο σημείο της πόλης αυτή τη φορά.

Τα πράγματα έβγαιναν με ταχύτητα εκτός ελέγχου.

Έπρεπε να κινηθεί με προσοχή.

Ο Κόρμπεν τον είχε πάει στο γραφείο του στον κάτω όροφο μετά την αρχική τους συνάντηση παρουσία του πρέσβη την προηγουμένη. Είχε διαισθανθεί ότι ο Κόρμπεν δεν επρόκειτο να είναι ιδιαίτερα ανοιχτός ή πρόθυμος, αλλά, βέβαια, αυτό το περίμενε, δεδομένου του τι έκανε αυτός ο άνθρωπος για να βγάζει το ψωμί του. Η συσκότιση και η εξαπάτηση ήταν αναμενόμενες. Τέτοιοι άνθρωποι δεν μπορούσαν να εμπιστευτούν τις πληροφορίες τους ούτε καν σε άλλες υπηρεσίες επιβολής του νόμου. Ωστόσο ο Κόρμπεν είχε συμφωνήσει να τον αφήσει να εξετάσει τις πολαρόιντ και, όταν είδε τη φωτογραφία του βιβλίου, οι υποψίες του είχαν επιβεβαιωθεί. Τα δύο περιστατικά –το τηλεφώνημα από τον πληροφοριοδότη του στο Ιράκ, στα καλά καθούμενα πριν από μία εβδομάδα, που του είπε για το βιβλίο, και το τηλεφώνημα της Έβελιν στο τηλεφωνικό κέντρο του Χαλντέιν πέντε ημέρες αργότερα– συνδέονταν.

Εξέτασε διεξοδικά τα πράγματα και δεν είχε αμφιβολία ότι όποιος είχε απαγάγει την Έβελιν Μπίσοπ αναζητούσε το ίδιο πράγμα που αναζητούσε κι αυτός. Κάποιος άλλος εκεί έξω είχε, με κάποιο τρόπο, μάθει γι' αυτό και ήταν σαφώς αποφασισμένος να κάνει ό,τι χρειαζόταν για να το πάρει στα χέρια του.

Είχε κάποια δυνατά χαρτιά για να παίξει. Όμως περιλάμβαναν ανταλλαγές και επιπλέον δεν ήταν σίγουρος ότι θα του δινόταν η ευκαιρία να τα παίξει.

Έβγαλε το κινητό του και αφού σιγουρεύτηκε ότι δεν τον άκουγε κανείς πίεσε ένα πλήκτρο ταχείας κλήσης. Χρειάστηκαν λίγα δευτερόλεπτα για να σταλεί το σήμα από ένα δυο δορυφόρους πριν ακουστεί ο ξενικός κλαψιάρικος ήχος αναμονής απάντησης, με ελαφρά παράσιτα. Μια δυο στιγμές αργότερα η κλήση απαντήθηκε από έναν άντρα με εύρωστη βραχνή φωνή.

«Πώς πάει;» ρώτησε ο Κέρκγουντ.

«Μια χαρά, μια χαρά. Πήρε λίγο παραπάνω απ' ό,τι περίμενα για να περάσω τα σύνορα. Ένα σωρό άνθρωποι προσπαθούν να φύγουν από δω. Όμως εντάξει τώρα. Προχωράω».

«Δηλαδή βαδίζουμε ακόμα σύμφωνα με το πρόγραμμα;»

«Φυσικά. Θα είμαι εκεί σε λίγες ώρες. Θα συναντηθούμε αύριο το βράδυ, όπως συμφωνήσαμε;»

Ο Κέρκυοντ αναρωτήθηκε μήπως έπρεπε να γίνει κάποια αλλαγή στα σχέδια, αλλά αποφάσισε να μείνει σε ό,τι είχαν συμφωνήσει. Η χρονική συγκυρία ήταν πιθανώς η κατάλληλη, και άλλωστε πραγματικά δεν μπορούσε να σκεφτεί μια παρακαμπτήρια οδό που δε θα παρουσίαζε κινδύνους ή επιπλοκές. «Ναι. Θα σε δω εκεί. Αν υπάρξουν προβλήματα, τηλεφώνησέ μου αμέσως».

«Δε θα υπάρξουν προβλήματα», αποκρίθηκε ο άλλος με τουπέ.

Ο Κέρκυοντ τερμάτισε τη συνδιάλεξη και αναρωτήθηκε αν είχε πάρει τη σωστή απόφαση.

Κοίταξε εξω από το παράθυρο και συλλογίστηκε τη Μία Μπίσοπ. Την είχε παρακολουθήσει νωρίτερα, καθώς η κοπέλα ακολούθουσε τον Κόρμπεν στο παράρτημα της πρεσβείας.

Το σταθερό της βήμα των ξάφνιασε, δεδομένου του τι είχε μόλις περάσει. Αναρωτήθηκε τι να σκεφτόταν, πώς να ένιωθε που είχε βρεθεί μπλεγμένη σε όλη αυτή την ιστορία. Και ακόμα πιο σημαντικό, ο Κέρκυοντ γνώριζε ότι η Μία ήταν ο τελευταίος άνθρωπος που είχε δει την Έβελιν. Πόσο δεμένες ήταν; Της είχε εμπιστευτεί πράγματα η μητέρα της; Έλεγε η νεαρή γενετίστρια όλα όσα ήξερε στον Κόρμπεν;

Έπρεπε να της μιλήσει.

Κατά προτίμηση χωρίς να είναι παρών ο Κόρμπεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 37

Ο ΚΟΡΜΠΕΝ ΑΝΕΒΗΚΕ ΒΙΑΣΤΙΚΑ ΤΑ ΣΚΑΛΙΑ προς τον τρίτο όροφο κατευθυνόμενος προς το γραφείο διαβιβάσεων. Ήταν περασμένες εννιάμισι και το τηλεφώνημα του Φαρούκ αναμενόταν σε λιγότερο από δυόμισι ώρες.

Είχε ήδη τηλεφωνήσει στον Ολσάνσκι από το αυτοκίνητο και του είχε πει να αρχίσει να ασχολείται με την παρακολούθηση.

Η σύσκεψη δεν είχε πάει και τόσο άσχημα. Τον άφηναν να προχωρήσει, κι αυτό ήταν το μόνο που χρειαζόταν αυτή τη στιγμή. Ο Κέρκυοντ είχε μείνει αμέτοχος και δεν είχε κάνει αδιάκριτες ερωτήσεις.

Βρήκε τον Ολσάνσκι στο λημέρι του, καθισμένο μπροστά σε μια διάταξη από τρεις επίπεδες οθόνες. Πνιχτοί ήχοι και κάποια περιστασιακή ακατάληπτη φωνή ακούγονταν από τα μεγάφωνα του υπολογιστή. Η μεσαία οθόνη είχε μερικά ανοιχτά παράθυρα. Ένα απ' αυτά ήταν μια κυλιόμενη γραφική παράσταση μιας κυματομορφής που απεικόνιζε σχηματικά τον ήχο. Κάτω απ' αυτό υπήρχε κάτι που έμοιαζε με εικονικό σινθεσάιζερ, το οποίο ο Ολσάνσκι χειρίζόταν χρησιμοποιώντας το πληκτρολόγιο.

«Πώς τα πάμε;», ρώτησε ο Κόρμπεν.

Ο Ολσάνσκι δε σήκωσε το βλέμμα του από τις οθόνες. «Κατάφερα να κατεβάσω το ρόβερ* στο τηλέφωνό του, αλλά προς το παρόν νο-

* ROVER: Αρχικά των λέξεων Remotely Operated Video Enhanced Receiver (Τηλεχειριζόμενος Δέκτης Ενισχυμένος με Εικόνα). (Σ.τ.Μ.)

μίζω ότι είναι χωμένο στην τοέπη κάποιου. Το μόνο που πιάνω είναι πνιχτές άρες μάρες».

Ο προκάτοχος του Ολσάνσκι είχε μπει πειρατικά στους υπολογιστές δύο παρόχων υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας του Λιβάνου χωρίς μεγάλη δυσκολία. Το ότι είχαν λίγους από τους υπαλλήλους τους στην κατάσταση μισθοδοσίας είχε πιθανώς βοηθήσει. Ο Κόρμπεν ήλπιζε να αξιοποιήσει αυτή την πρόσβαση για να ακούσει τι συνέβαινε εντός της εμβέλειας του μικροφώνου του κινητού τηλεφώνου του Ραμέζ, χρησιμοποιώντας έναν «περιφερόμενο κοριό», έναν εξ αποστάσεως ενεργοποιούμενο μηχανισμό υποκλοπής τηλεφωνικών συνδιαλέξεων. Η τεχνολογία ήταν ανησυχητικά απλή.

Οι περισσότεροι χρήστες κινητών τηλεφώνων δε γνώριζαν ότι τα τηλέφωνά τους δεν ήταν οπωδήποτε εντελώς ανενεργά όταν ήταν κλειστά. Το μόνο που χρειαζόταν ήταν να βάλεις την αφύπνιση στο τηλέφωνό σου για μια ορισμένη ώρα όταν ήταν κλειστό και να το παρακολουθήσεις να φωτίζεται για να το δεις αυτό. Το FBI, σε συνεργασία με την NSA, την Εθνική Υπηρεσία Ασφάλειας των Ηνωμένων Πολιτειών, είχε επινοήσει μια μέθοδο παρακολούθησης –αν και αρνιόταν την ύπαρξή της– που του επέτρεπε να κατεβάζει εξ αποστάσεως ένα οπτικοακουστικό λογισμικό στα περισσότερα κινητά τηλέφωνα. Το λογισμικό στη συνέχεια καθιστούσε δυνατό να ανοίγει και να κλείνει το μικρόφωνο του τηλεφώνου από μόνο του, οποτεδήποτε, εξ αποστάσεως και λαθραία, ουσιαστικά μετατρέποντας το τηλέφωνο σε κοριό, είτε ήταν ενεργοποιημένο είτε όχι. Δε χρειαζόταν καν να έχουν το τηλέφωνο για να το παγιδέψουν. Ήταν μια ευφυής μετεξέλιξη μιας παλαιάς και απλής μεθόδου που είχε επινοήσει πρώτη η KGB, η οποία συνεπαγόταν την αύξηση του βολτάζ σε μια γραμμή εδάφους όσο χρειαζόταν για να ενεργοποιηθεί το μικρόφωνο του τηλεφώνου ακόμα κι αν ήταν κλειστό.

Ο Κόρμπεν άκουγε το θόρυβο που προερχόταν από το τηλέφωνο του Ραμέζ. Ακουγόταν σαν να τριβόταν ύφασμα πάνω στο μικρό-

φωνο, σαν να ήταν το τηλέφωνο στην τσέπη κάποιου. Στο βάθος ακούγονταν αμυδρά κάποιες φωνές.

«Δεν μπορείς να δυναμώσεις τις φωνές;»

«Προσπάθησα. Η διαστρέβλωση είναι σε όλη την εμβέλεια. Δεν μπορώ να τις απομονώσω». Ο Ολοάνσκι ανασήκωσε τους ώμους του. «Πιο καλό δε γίνεται αυτή τη στιγμή», είπε στον Κόρμπεν.

Ο Ραμέζ δεν μπορούσε να σταματήσει να τρέμει. Οι ερεθισμένοι καρποί του πάλλονταν σφιγμένοι με τους πλαστικούς ιμάντες και η συνεχής κίνηση προκαλούσε ένα εκνευριστικό αίσθημα καύσου. Τουλάχιστον αυτό υπέθετε ότι συνέβαινε. Δεν μπορούσε να δει, εφόσον το κεφάλι του κάλυπτε ένα τσουβάλι από καναβάτο.

Του το είχαν φορέσει λίγα δευτερόλεπτα αφού τον είχαν στοιβάξει στο αυτοκίνητό τους, και μετά –όχι πως είχε αντισταθεί–, σαν να μην έφταναν όλ’ αυτά, του είχαν ρίξει σαδιστικά κάνα δυο γροθιές στο πρόσωπο πριν τον σπρώξουν στο δάπεδο των πίσω καθισμάτων, όπου τον κρατούσαν κατάχαμα πατώντας τον με τα παπούτσια τους.

Η διαδρομή δεν είχε διαρκέσει πολύ, και παρότι το να βρίσκεται μέσα σ’ εκείνο το αυτοκίνητο –με το κεφάλι του καλυμμένο με το δύσοσμο τσουβάλι, με το περιστασιακό τσαλαπάτημα στα παϊδιά του και με τους πνιχτούς ήχους της πόλης να περνούν και να χάνονται– ήταν αρκετά τρομακτικό, θα προτιμούσε να συνεχιζόταν, αν αυτό θα σήμαινε να καθυστερήσει η τωρινή του κατάσταση.

Τον είχαν σύρει έξω από το αυτοκίνητο, τον είχαν οδηγήσει μέσα σ’ ένα κτίριο με αντίλαλο, είχαν κατεβεί μερικά σκαλιά κι έπειτα τον είχαν σπρώξει σε μια καρέκλα και τον είχαν δέσει με λουριά. Ο μανιακός με την τσιμεντένια γροθιά δεν μπόρεσε να αντισταθεί στην παρόρμηση να του καταφέρει άλλο ένα χτύπημα, που ήταν ακόμα πιο τρομακτικό, αφού, όπως και τα άλλα πριν απ’ αυτό, ήρθε

απροσδόκητα και εξερράγη στο πρόσωπό του μέσα στο ασφυκτικό σκοτάδι του τσουβαλιού.

Πότε πότε άκουγε κινήσεις, βήματα γύρω του, και πιο πέρα ακούγονταν φωνές, αντρικές φωνές. Η προφορά ήταν αναμφισβήτητα συριακή, πράγμα που δεν προμήνυε τίποτα καλό – όχι βέβαια πως όλα τ' άλλα προμήνυαν. Το στόμα του τρεμούλιασε καθώς ο Ραμέζ ένιωσε τη γεύση του ιδρώτα που στάλαζε από το μελανιασμένο του πρόσωπο και ανακατευόταν με το αίμα από το σκισμένο του χείλι. Το τσουβάλι, που έζεχνε από κάτι που μύριζε σαν ανυπόφορος συνδυασμός σάπιων φρούτων και λιπαντικού κινητήρων, δεν ήταν εντελώς αδιαφανές. Λίγες μικροσκοπικές βελονίτσες φωτός τρύπωναν από την ύφανση, τυραννώντας τον με μια νύξη του έξω κόσμου, χωρίς να του προσφέρουν καμία προειδοποίηση του περιστασιακού γρονθοκοπήματος που οι δεσμοφύλακές του έδειχναν να απολαμβάνουν να του ρίχνουν όποτε τους ερχόταν.

Το σώμα του Ραμέζ έγινε άκαμπτο καθώς άκουσε βήματα να τον πλησιάζουν. Μπορούσε να νιώσει την παρουσία κάποιου, λίγα εκατοστά πιο πέρα, να τον παρατηρεί. Η σιωπηλή σκιά έκρυψε κάθε φως απέξω, κάνοντας τον κόσμο του Ραμέζ ακόμα πιο σκοτεινό.

Ο άνθρωπος δεν είπε τίποτα για μερικά εξοργιστικά δευτερόλεπτα. Ο Ραμέζ έκλεισε τα μάτια του, σε υπερένταση, περιμένοντας άλλο ένα χτύπημα. Η τρεμούλα δεν μπορούσε να τιθασευτεί. Αντίθετα, εντάθηκε, και μαζί της εντάθηκε και το κάψιμο στους καρπούς του.

Όμως το χτύπημα δεν ήρθε.

Αντί γι' αυτό, ο άνθρωπος μίλησε τελικά.

«Κάποιος θα σε καλέσει στο τηλέφωνό σου σε δύο ώρες. Ένας Ιρακινός που ήρθε να σε βρει χθες. Σωστά;» είπε μια αντρική φωνή.

Τρόμος πλημμύρισε τις αισθήσεις του Ραμέζ. *Πώς είναι δυνατό να το ξέρουν; Δεν το είπα σε κανέναν. Μόνο στην αστυνομία τηλεφώνησα.*

Η συνειδητοποίηση τον χτύπησε σαν αμόνι. *Έχουν συνδέσμους στο*

αστυνομικό τμήμα. Πράγμα που σημαίνει ότι δε θα έρθει κανένας να με αναζητήσει. Έτοι κι αλλιώς ήταν μια φρούδα ελπίδα. Σε όλη την αποτρόπαιη ιστορία της πόλης, κανένα θύμα απαγωγής δεν είχε διασωθεί ποτέ διά της βίας. Είτε αφήνονταν ελεύθεροι είτε –στις περισσότερες περιπτώσεις– δεν αφήνονταν.

Δεν είχε το χρόνο να συλλογιστεί τη δυσοίωνη προοπτική, καθώς ένιωσε τον άντρα να αδράχνει το αριστερό του χέρι και να το κρατάει γερά, ακίνητο. Η λαβή του ήταν σταθερή σαν βράχος.

«Θέλω να του πεις ακριβώς ότι θα σου πω». Η φωνή του άντρα ήταν τρομακτικά απειλητική, παρά τον ήρεμο τόνο του. «Θέλω να τον πείσεις ότι όλα είναι εντάξει. Πρέπει να σε πιστέψει. Πρέπει να πιστέψεις ότι όλα είναι εντάξει. Αν το κάνεις αυτό για μας, μπορείς να πας σπίτι σου. Δεν έχουμε τίποτα μαζί σου. Όμως αυτό είναι πολύ, πολύ σημαντικό για μας. Θέλω να καταλάβεις πόσο σημαντικό είναι. Και για να το καταλάβεις, θέλω να ξέρεις πώς αν δεν τον πείσεις, μπορείς...»

Εκπληκτικά απότομα, ο άντρας λύγισε το μεσαίο δάχτυλο του Ραμέζ προς τα πίσω, όσο πιο πίσω γινόταν, ξεριζώνοντας το κόκαλο από το χόνδρο, μέχρι που το δάχτυλο άγγιξε το πάνω μέρος της παλάμης.

Δάκρυα ανάβλυσαν από τα μάτια του Ραμέζ καθώς τινάζοταν προς τα πίσω όσο του επέτρεπαν τα λουριά και άφηνε ένα ουρλιαχτό πόνου, στα πρόθυρα της λιποθυμίας παρά την απελπισμένη εισροή των ενδορφινών, ωστόσο ο άντρας παρέμεινε ασυγκίνητος. Εξακολούθησε να κρατάει εκεί το δάχτυλο του Ραμέζ, πιέζοντάς το σταθερά προς τα πίσω, και συνέχισε να μιλάει.

«...να περιμένεις πολύ περισσότερα σαν κι αυτό πριν σου επιτρέψουμε να πεθάνεις».

Ο Ολσάνσκι τινάχτηκε σαν να είχε φάει γροθιά όταν η κραυγή διέρρηξε τ' αφτιά του μέσα από τα μικρόφωνα του συστήματός του.

Συνεχίστηκε για μερικά αγωνιώδη δευτερόλεπτα πριν μετατρά-

πεί σε κλαψούρισμα και τελικά οβήσει. Ξάφνιασε ακόμα και τον Κόρμπεν, αν και περίμενε κάτι τέτοιο. Ήξερε τι θα ήθελαν από τον Ραμέζ και ήξερε επίσης ότι θα έπρεπε να σιγουρευτούν πως θα ήταν αρκετά τρομαγμένος, για να δώσει μια πειστική παράσταση.

«Χριστούλη μου», μουρμούρισε ο Ολσάνσκι. «Τι στην οργή του έκαναν;»

«Μάλλον δε θέλεις να ξέρεις». Ο Κόρμπεν συνοφρυώθηκε. Άφησε ένα στεναγμό ανήμπορης οργής καθώς φανταζόταν τη σκηνή που διαδραματιζόταν σε κάποιο υπόγειο καταγώγιο.

Η κραυγή και το κλαψούρισμα είχαν πια σταματήσει και είχαν αντικατασταθεί από τον ίδιο εκνευριστικό ήχο τριβής υφάσματος πάνω στο μικρόφωνο. Ο Ολσάνσκι έτριψε το πρόσωπό του, κουνώντας πέρα δώθε το κεφάλι του. Ήταν ολοφάνερα συγκλονισμένος.

Ο Κόρμπεν τον άφησε να ηρεμήσει μια στιγμή. «Εντόπισες τη θέση;» ρώτησε μετά, γυρίζοντας προς την οθόνη στα δεξιά του. Απεικόνιζε ένα χάρτη της Βηρυτού, επικαλυμμένο από τα όρια εύρους ζώνης των διάφορων κυψελών που κάλυπταν την πόλη.

Ο Ολσάνσκι συγκέντρωσε τις σκέψεις του. «Είναι σ' αυτή εδώ την κυψέλη», είπε δείχνοντας στο χάρτη. Η χρήση κινητών τηλεφώνων στη Βηρυτό ήταν ευρεία και κάθε κυψέλη στην πολυάνθρωπη πόλη κάλυπτε μια περιοχή ενάμισι τετραγωνικού χιλιομέτρου. Όμως ακόμα και με την επαυξημένη τριγωνοποίηση που είχε στη διάθεσή του ο Ολσάνσκι, η διάμετρος των εκατό μέτρων της ζώνης στόχου ήταν και πάλι μια μεγάλη «θημωνιά άχυρα» για να βρουν τον «ψύλλο», δηλαδή τον επίκουρο καθηγητή.

Ο Κόρμπεν συνοφρυώθηκε. Ο Ραμέζ βρισκόταν στα νότια πράσινα της Βηρυτού. Επικράτεια της Χεσμπολά. Σίγουρα μια απαγορευμένη περιοχή για πολλούς Λιβανέζους. Ουσιαστικά ένας εντελώς διαφορετικός πλανήτης για έναν Αμερικανό, ειδικά για κάποιον με το αμφιλεγόμενο επάγγελμα του «οικονομικού συμβούλου». Ήταν η μοναδική περιοχή όπου δεν είχε κανέναν τοπικό σύνδεσμο.

«Τουλάχιστον ξέρουμε από πού θα έρθουν όταν θα γίνει το τηλεφώνημα», παρατήρησε ο Κόρμπεν. Κοίταξε πάλι το ρολόι του. «Επρεπε να επιστρέψει στην πόλη πολύ σύντομα. Σηκώθηκε για να φύγει. «Θα με κρατήσεις ενήμερο αν ξεκαθαρίσεις κάτι;»

«Σύγουρα», επιβεβαίωσε ο Ολσάνσκι χωρίς να πάρει τα μάτια του από την οθόνη. «Τι ώρα θα γίνει το τηλεφώνημα;»

«Στις δώδεκα το μεσημέρι. Ζήτησα από τη Λεϊλά να ανεβεί», πρόσθεσε ο Κόρμπεν, αναφερόμενος σε μία από τις έμμισθες μεταφράστριες, «για όταν θα καταφέρεις να ακούσεις κάτι καθαρά».

«Εντάξει», είπε ο Ολσάνσκι με υπόκωφη φωνή.

Ο Κόρμπεν κατευθύνοταν προς την πόρτα, όταν ο Ολσάνσκι θυμήθηκε κάτι. «Τώρα που το θυμήθηκα. Ο τύπος που τηλεφώνησε; Είναι Ελβετός».

Ο Κόρμπεν σταμάτησε. «Τι;»

Ο Ολσάνκοι έδειχνε να κατατρύχεται ακόμα απ' αυτό που είχε ακούσει. «Το τηλεφώνημα που έγινε στο κινητό της Έβελιν Μπίσοπ χωρίς αναγνώριση κλήσης; Που με είχες ρωτήσει;»

Ο Κόρμπεν είχε ξεχάσει πως είχε ζητήσει από τον Ολσάνσκι να εντοπίσει το τηλεφώνημα που είχε απαντήσει ο Μπάουμχοφ στο τηλέφωνο της Έβελιν τη νύχτα στο αστυνομικό τμήμα.

«Έγινε από τη Γενεύη», συνέχισε ο Ολσάνσκι.

Πράγμα που ξάφνιασε τον Κόρμπεν.

«Κι άκου και τούτο», πρόσθεσε ο Ολσάνσκι. «Όποιος και να ήταν αυτός που τηλεφώνησε, δίνει πραγματικά μεγάλη αξία στην προστασία της ιδιωτικής του ζωής. Το τηλεφώνημα δρομολογήθηκε μέσα από εννιά διεθνείς παρόχους, που ο καθένας τους κρύβεται πίσω από ένα μητρικό φάιαργουολ».

«Όμως τίποτα δεν μπορεί να αντισταθεί στους δικούς σου επιδέξιους χειρισμούς, σωστά;» Το κανάκεμα του εγώ του Ολσάνσκι, του οούπερ χάκερ, δεν ήταν ποτέ κακή ιδέα.

«Τούτο εδώ, όμως, μπορεί», είπε ο Ολσάνσκι μελαγχολικά. «Κα-

τάφερα να το ανιχνεύσω μέχρι το διακομιστή της Γενεύης, αλλά αυτό ήταν όλο. Μιλάμε για ενισχυμένο κώδικα. Δεν μπορώ να μπω. Πράγμα που σημαίνει ότι δεν μπορώ να το εντοπίσω πιο κοντά απ' αυτό».

«Τη Γενεύη».

«Ως εκεί». Ο Ολοάνσκι ανασήκωσε τους ώμους του.

«Καλά. Ειδοποίησέ με αν μπορέσεις να το περιορίσεις σε κάτι πιο εύχρηστο», απάντησε ο Κόρμπεν ανέκφραστα. «Μάλλον θα είναι δύσκολο να θέσουμε ολόκληρη την πόλη υπό παρακολούθηση».

Και μ' αυτά τα λόγια έφυγε, με το ουρλιάχτο του επίκουρου καθηγητή να αντηχεί ακόμα στ' αφτιά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 38

Ο εποπτης του ερευνητικου προγραμματος στο ίδρυμα ακουγόταν καταντροπιασμένος καθώς η Μία αφηγούνταν τι είχε συμβεί. Απολογούνταν ακατάπαυστα, λες και η δική του οικογένεια ήταν υπεύθυνη για τις επιθέσεις, και τη διαβεβαίωνε ότι καταλάβαινε τη θέση της και θα στήριζε κάθε απόφαση που θα έπαιρνε η Μία.

Έκλεισε το τηλέφωνο και προσηλώθηκε στην οθόνη του υπολογιστή μπροστά της. Συνειδητοποίησε ότι βρισκόταν εξορισμένη από το ηλεκτρονικό της ταχυδρομείο από την ώρα που έπινε ποτό με την Έβελιν. Ο Κόρμπεν είχε ζητήσει από μια γραμματέα να τη συνδέσει με το σύστημα του γραφείου Τύπου, αλλά, καθώς η Μία άπλωσε τα χέρια της στο πληκτρολόγιο, αποφάσισε να παρατείνει λίγο ακόμα την εξορία.

Ήταν, πολύ απλά, συγκλονισμένη. Κοίταξε έξω από το παράθυρο τους καταπράσινους δασωμένους λόφους πίσω από την πρεοβεία, ξεδιαλύνοντας τις μπερδεμένες τρομερές σκηνές που ξετυλίγονταν μπροστά στα μάτια του νου της και επιζητώντας να σταλάξει μέσα της λίγη από τη γαλήνη που υπήρχε έξω από το παράθυρο. Το μόνο που έλαβε, αντίθετα, ήταν μια ανάμνηση του ουροβόρου και σύντομα έπιασε τον εαυτό της να τον σκιτσάρει στο σημειωματάριο μπροστά της.

Παραιτήθηκε από την προσπάθεια να ξεφύγει. Κάλεσε ένα από τα καταχωρισμένα νούμερα του κινητού της. Ο Μάικ Μπουστανί, ο

ιστορικός με τον οποίο συνεργαζόταν στην έρευνα, απάντησε μετά το τέταρτο κουδούνισμα και ο γλυκόφωνος ήχος αναμονής απάντησης παραχώρησε τη θέση του στο άμεσο εγκάρδιο ενδιαφέρον. Δεν είχε ακούσει ακόμα για την απαγωγή του Ραμέζ και η είδηση τον κατέλαβε εξ απροόπτου. Σοκαρίστηκε ακόμα περισσότερο ακούγοντας ότι η Μία ήταν παρούσα και στις δύο απαγωγές.

Ρώτησε τι συνέβαινε. Η Μία δεν ένιωθε ότι έπρεπε να του κρύψει κάτι. Ο Μάικ έμεινε σιωπηλός την περισσότερη ώρα, φανερά κατάπληκτος από την εμπειρία της.

«Ισως υπάρχει κάτι στο οποίο μπορείς να με βοηθήσεις, Μάικ», κατέληξε η Μία. «Τι γνωρίζεις σχετικά με τον ουροβόρο;»

«Το φίδι που καταπίνει την ουρά του; Υπάρχουν κάποιες γλυπτές απεικονίσεις του σε ορισμένους φοινικικούς ναούς. Αυτό εννοείς;»

«Όχι. Αναφέρομαι σε πολύ πιο πρόσφατη εποχή. Δέκατος αιώνας, ίσως». Τον ενημέρωσε σχετικά με την απεικόνιση του ουροβόρου στις υπόγειες αίθουσες και στο εξώφυλλο του βιβλίου.

Ο Μάικ γνώριζε πολλά για τους Αδελφούς της Αγνότητας, αλλά δεν μπορούσε να αντιληφθεί κάποιο συσχετισμό τους με τον ουροβόρο. Η Μία ήθελε να προχωρήσει περισσότερο, αλλά ένιωσε ότι έπρεπε να αποφύγει να αναφέρει το χακίμ και το σπίτι του τρόμου. Αντί γι' αυτό είπε στον Μπουστανί ότι ήταν κάπως μπερδεμένη ως προς τη σημασία του συμβόλου και του ανέφερε τι είχε διαβάσει σχετικά με τους Άραβες και τους Πέρσες επιστήμονες της εποχής.

Αυτό ήταν κάτι για το οποίο ο Μάικ γνώριζε πολλά.

«Εκείνο που δεν καταλαβαίνω είναι τούτο», κατέληξε η Μία. «Κάποιος είναι πρόθυμος να χύσει πολύ αίμα για να πάρει στα χέρια του το βιβλίο, αλλά δεν υπάρχει τύποτα το σκοτεινό σ' αυτά που προσπαθούσαν να επιτύχουν οι επιστήμονες εκείνης της εποχής. Τι υπάρχει λοιπόν στο βιβλίο;»

Ο Μπουστανί σιγογέλασε. «Πρέπει να είναι το ιξός.

«Το ποιο; Τι είναι πάλι τούτο;»

«Ο παλαιότερος πόθος του ανθρώπου. Βλέπεις, εσύ απλώς το εξετάζεις από λογική άποψη».

Η Μία συνοφρυσθήκε. «Μου το χουν πει κι άλλοι».

«Αυτά που διάβασες αφορούν τα επιτεύγματα εκείνων των επιστημόνων-φιλοσόφων που είναι εύκολα αποδεικτά. Όμως, όπως ξέρεις, δεν περιορίστηκαν σε έναν τομέα γνώσης. Ενδιαφέρθηκαν για καθετί που ήταν γνωστό στον άνθρωπο, θέλησαν να γνωρίσουν τέλεια τις μυστηριώδεις δυνάμεις της φύσης και να γίνουν ηγετικές φυσιογνωμίες σε όλες τις επιστήμες. Έτσι, μελέτησαν την ιατρική, τη φυσική, την αστρονομία, τη γεωλογία... Ο νους τους ήταν διψασμένος και υπήρχαν πολλά ν' ανακαλύψουν. Ενήργησαν ανατομές, διατύπωσαν θεωρίες για το πώς λειτουργεί το ηλιακό σύστημα... Και αργά ή γρήγορα, την προσοχή τους μονοπώλησε η αλχημεία».

«Η αλχημεία; Μα ήταν επιστήμονες, όχι τσαρλατάνοι».

Η φωνή του Μπουστανί ακούστηκε ξανά γαλήνια σαν λίμνη. «Η αλχημεία ήταν επιστήμη. Ακόμα θα τρίβαμε λιανόξυλα για ν' ανάψουμε φωτιά αν δεν υπήρχε αυτή».

Και μ' αυτά τα λόγια την ταξίδεψε στις πρωιμότερες εποχές της ταραγμένης σχέσης μεταξύ επιστήμης και Εκκλησίας και στις απαρχές της αλχημείας.

Ο Μπουστανί τής εξήγησε ότι οι αρχαίοι Έλληνες είχαν διαχωρίσει την επιστήμη –που εκείνη την εποχή συνίστατο κυρίως στη μελέτη της αστρονομίας και τη διερεύνηση της χημείας, που σήμαινε «επεξεργασία υγρών»– από τη θρησκεία, με μεγάλες επιπτώσεις.

«Η επιστήμη άκμασε ως μια ορθολογική απασχόληση για λογίους και στοχαστές», είπε ο Μπουστανί. «Όλα αυτά άλλαξαν όταν ένας από τους στρατηγούς του Μεγάλου Αλεξάνδρου εγκαθίδρυσε το βασίλειό του στην Αίγυπτο. Η Αλεξάνδρεια –η πόλη που ιδρύθηκε και πήρε το όνομά της από το μεγάλο κατακτητή– έγινε το κέντρο της προηγμένης γνώσης και παράδειγμα αυτής της γνώσης αποτε-

λεί η θρυλική της βιβλιοθήκη. Οι κατακτητές εντυπωσιάστηκαν από την τέλεια γνώση της χημείας από τους Αιγυπτίους, παρόλο που ήταν συγχωνευμένη με τη θρησκεία τους και την έμμονη ιδέα τους περί μεταθανάτιας ζωής. Κι έτσι οι Έλληνες απορρόφησαν τόσο την επιστήμη όσο και τη θρησκεία. Η χημεία συνυφάνθηκε με το μυστικισμό και όσοι την ασκούσαν θεωρούνταν κακόφημοι γνώστες σκοτεινών μυστικών. Όσοι ασχολούνταν με τη χημεία και οι αστρολόγοι προκαλούσαν το φόβο εξίσου με τους ιερείς. Σύντομα εντερνίστηκαν αυτή την αντίληψη, ικανοποιημένοι με τη νεόκοπη υπόστασή τους των γητευτών και μάγων, και έγιναν μια κλειστή τάξη, αποσυρμένοι πίσω από ένα πέπλο μυστικότητας. Σε μια προσπάθεια να καλλιεργήσουν το μύθο τους, περιέβαλαν τα κείμενά τους με ένα συμβολισμό που μόνο οι μυημένοι μπορούσαν να κατανοήσουν».

Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ επιστήμης και μαγείας έγινε δυσδιάκριτη.

Και ως αποτέλεσμα η επιστήμη –η σοβαρή επιστήμη– άρχισε να παραπαίει. Αυτό το νοητικό πλαίσιο οδήγησε σε επιστήμονες που εργάζονταν χωριστά και δε μοιράζονταν τις ανακαλύψεις τους – ή τις αποτυχίες τους. Ακόμα χειρότερα, προσέλκυσε τσαρλατάνους και κομπογιαννίτες που βύθισαν την επιστήμη σε ακόμα μεγαλύτερη ανυποληψία. Κυριάρχησε η γοητεία της απόλυτης χημικής πρόκλησης – της μεταστοιχείωσης ευτελών μετάλλων σε χρυσό. Όλη αυτή η ιστορία βγήκε εκτός ελέγχου, μέχρι που δύο δυνάμεις κατέπνιξαν σχεδόν την επιστήμη στην Ευρώπη: ο φόβος του Ρωμαίου αυτοκράτορα Διοκλητιανού ότι το φτηνό χρυσάφι θα υπονόμευε την εξουσία του, πράγμα που οδήγησε στη διαταγή του να παραδοθούν στην πυρά όλα τα γνωστά χημικά συγγράμματα· και η επικράτηση του χριστιανισμού, που κατέπνιξε ανελέητα την αιρετική παγανιστική παιδεία. Έτσι, η χριστιανική ρωμαϊκή αυτοκρατορία καθαρίστηκε επιμελώς από την ελληνική παιδεία. Η Ανατολή, ωστόσο, θα έπαιρνε τη σκυτάλη και θα έτρεχε μ' αυτή.

Τον έβδομο αιώνα στρατεύματα αραβικών φύλων συνενώθηκαν και παρακινημένα από μια νέα θρησκεία αναφάνηκαν από την Αραβική Χερσόνησο και διασκορπίστηκαν στην Ασία, την Ευρώπη και την Αφρική. Όταν κατέκτησαν την Περσία, ανακάλυψαν τα σωζόμενα κατάλοιπα της ελληνικής επιστήμης. Τα συγγράμματα τους κίνησαν το ενδιαφέρον. Η χημεία έγινε *αλ-χημεία*, αφού το αραβικό πρόθεμα «*αλ*» σημαίνει «*η*». Η μοίρα είχε εμπιστευτεί την ελληνοαιγυπτιακή αλχημεία στους Άραβες επιστήμονες. Θα παρέμενε στη φροντίδα τους για τα επόμενα πεντακόσια χρόνια.

Και θα την υπηρετούσαν καλά, εντερνιζόμενοι τη γνώση που τους είχε μεταλαμπαδεύτει και προάγοντάς τη σε μεγάλο βαθμό.

Αυτή η χρυσή εποχή θα έσβηνε από τις εισβολές των βαρβάρων Μογγόλων και Τούρκων. Κάποια στιγμή οι Σταυροφόροι θα έφερναν τα υπολείμματα της αραβικής επιστημονικής γνώσης στην Ευρώπη. Οι χριστιανοί της Ιβηρικής Χερσονήσου, ιδιαίτερα, θα ηγούνταν της επιστροφής της χαμένης ελληνικής γνώσης στην ευρωπαϊκή της εστία καθώς θα ανακτούσαν τις εκτάσεις της Ισπανίας και της Πορτογαλίας από τους Μαυριτανούς. Διά των προσπαθειών των μεταφραστών που εργάζονταν στο Τολέδο και σε άλλα κέντρα μάθησης εκεί, οι επιστημονικές πρόοδοι της Ανατολής θα έβρισκαν μια νέα ζωή στη Δύση.

Η *αλ-χημεία* θα γινόταν αλχημεία και αιώνες αργότερα θα έπαιρνε το πιο ευυπόληπτο όνομα χημεία.

«Οι φιλόσοφοι-επιστήμονες εκείνης της εποχής πέτυχαν σπουδαία πράγματα στον τομέα που αποκαλούμε τώρα χημεία», πληροφόρησε ο Μπουστανί τη Μία. «Δημιούργησαν οξέα, κράματα μετάλλων και συνέθεσαν νέες ουσίες. Όμως μία ουσία ιδιαίτερα ήταν η πλέον επιδιωκόμενη επί αιώνες».

«Ο χρυσός», είπε η Μία με βεβαιότητα.

«Φυσικά. Η δελεαστική δυνατότητα της δημιουργίας χρυσού δεν έπαψε ποτέ να βάζει σε πειρασμό ακόμα και τους πιο νηφάλιους ε-

πιστήμονες εκείνης της εποχής. Κάποια στιγμή στον επιστημονικό τους βίο, τους έγινε έμμονη ιδέα, θα λέγαμε σε όλους ανεξαιρέτως, το ένα και μοναδικό πράγμα για το οποίο ενδιαφέρονταν οι πάτρονές τους, οι χαλίφηδες και οι ιμάμηδες: η μεταστοιχείωση ευτελών μετάλλων σε χρυσό».

Η Μία συλλογίστηκε τα λόγια του Μπουστανί. Είχε ρίζει μια γρήγορη ματιά σε μια σύντομη βιογραφία του Τζαμπίρ ιμπν Χαγιάν –στον οποίο οι Ευρωπαίοι θα αναφέρονταν αργότερα ως Γκέμπερ– στο διαμέρισμα του Κόρμπεν. Πιστεύταν πως τα συγγράμματά του, περιβεβλημένα έναν κώδικα που δεν μπορούσε να ερμηνευτεί, επυμολογούσαν την αγγλική λέξη «τζίμπερις», που σημαίνει ασυναρτησίες. Είχε καταφέρει να παρασκευάσει ισχυρά οξέα, αλλά είχε εργαστεί επίσης εκτεταμένα και επιτυχώς πάνω στη μεταστοιχείωση των μετάλλων. Η Μία δεν είχε δώσει μεγάλη σημασία, αφού –ακόμα κι αν ήταν αμυδρά πιθανό, που δεν πίστευε πως ήταν – θεώρησε ότι δεν ήταν –για να χρησιμοποιήσει το αγαπημένο επίθετο του Κόρμπεν– «συναφές», δεδομένων των ανακαλύψεων στο εργαστήριο του χακίμ.

«Δε νομίζω ότι έχει σχέση μ' αυτό», είπε.

«Γιατί όχι;»

«Υπάρχει κάτι που δε σου ανέφερα», πρόσθεσε κάπως διστακτικά. «Υπάρχει ένας τύπος εκεί έξω, για τον οποίο νομίζουμε ότι βρίσκεται πίσω απ' όλα αυτά. Έκανε... έκανε κάποια αλλόκοτα ιατρικά πειράματα».

Η φωνή του Μπουστανί έσθησε για μια στιγμή. «Σε ανθρώπους;»
«Ναι».

Ο Μπουστανί σώπασε, αξιολογώντας την απάντησή της. «Επομένως ίσως να αναζητεί πράγματι το ιξίφ».

«Άντε πάλι με το ιξίφ. Τι στην ευχή θες να πεις;»

«Μια έμμονη ιδέα παλαιά όσο ο ίδιος ο χρόνος. Το Έπος των Γκιλγκαμές, που είναι μία από τις παλαιότερες ποιητικές αφηγήσεις στην καταγεγραμμένη ιστορία, αφορά σε αυτό».

Στο λίγο διάστημα που τον γνώριζε η κοπέλα, ο ιστορικός είχε αναπτύξει τη συνήθεια να την πιλατεύει. Συχνά ήταν χαριτωμένο. Όμως αυτή τη στιγμή η Μία έπρεπε να μάθει.

Ο Μπουστανί τής εξήγησε πως για τον Αβικένα και τους άλλους φιλοσόφους-επιστήμονες το κομμάτι του παζλ που έλειπε ήταν το έναυσμα, ο καταλύτης που θα διήγειρε το κατάλληλο κράμα ευτελών μετάλλων. Οι αρχαίες παραδόσεις τούς οδήγησαν να πιστέψουν ότι ο καταλύτης ήταν μια ξηρή σκόνη. Οι Έλληνες την είχαν αποκαλέσει «ξήριον».* Η λέξη έγινε «αλ-ιξύρ» στα αραβικά. Εκατοντάδες χρόνια αργότερα οι Ευρωπαίοι θα αναφέρονταν στο αλ-ιξύρ, που δεν είχε ανακαλυφθεί, ως το «ελιξίριο». Καὶ αφού οι επιστήμονες της εποχής αναφέρονταν ως φιλόσοφοι και επειδή υπήρχε η πεποίθηση ότι το ελιξίριο προερχόταν από τη γη, έγινε επίσης γνωστό ως η φιλοσοφική λίθος.

«Γί' αυτή τη μυθική σκόνη υπήρχε η πεποίθηση ότι ήταν τόσο θαυμαστή, ώστε σύντομα οι αλχημιστές τής απέδωσαν κι άλλες δυνάμεις», πρόσθεσε ο Μπουστανί. «Πέραν του ότι ήταν ο καταλύτης που θα βοηθούσε στη δημιουργία αμύθητου πλούτου, της απέδωσαν επίσης τη δύναμη να θεραπεύει όλες τις ασθένειες. Τελικά πίστεψαν ότι η εξασφάλιση της αθανασίας ήταν επίσης εντός των δυνάμεών της. Κι έτσι η ιδέα ενός πιθανού αλ-ιξύρ ζωῆς –ενός ελιξιρίου ζωῆς– εδραιώθηκε και η αλ-χημεία έγινε μια διπτή αναζήτηση για δύο στενά σχετιζόμενους στόχους: χρυσάφι και αιώνια ζωή».

Αυτά τα δύο συνδέθηκαν στενά στο νου των αλχημιστών. Το ίδιο το χρυσάφι ήταν ακατάλυτο: δε γερνούσε. Μερικοί επιστήμονες βρήκαν ακόμα και τρόπους να εισάγουν στον οργανισμό τους σαν ελιξίριο το ίδιο το χρυσάφι –συνήθως σε μορφή σκόνης– και ο χρυσός άρχισε να είναι επιθυμητός περισσότερο για τις υποτιθέμενες αντιγη-

---

* Ξήριον ή ξηρίον ονόμαζαν οι αρχαίοι Έλληνες μια αποξηραντική σκόνη την οποία χρησιμοποιούσαν για τη θεραπεία των δερματικών ελκών. (Αέτιος, 6, 92) (Σ.τ.Μ.)

ραντικές του ιδιότητες παρά για την άχρονη ομορφιά του ή για τη χρηματική του αξία.

Η ιδέα ενός ελιξιρίου ζωής, συνέχισε ο Μπουστανί, ενστερνίστηκε την αρχέτυπη θεωρία της γήρανσης, αποδίδοντας τα γηρατειά στην απώλεια ενός είδους ζωτικής ουσίας. Αυτός ήταν ο λόγος, ουσιαστικά, που τα σώματά μας υφίσταντο μαρασμό και συρρικνώνονταν πριν πάψουν εντελώς να λειτουργούν. Οι ταοϊστές αποκάλεσαν αυτή την ουσία *τανγκ* και την περιέγραψαν ως τη ζωτική πνοή της ζωής. Ο Αριστοτέλης, ο Αβικένας και αμέτρητοι άλλοι από τότε πίστευαν ότι το σώμα, κατά τη γήρανση, έχανε την «ενδογενή υγρασία» του. Ο Βιενέζος γιατρός Έουγκεν Στάιναχ κήρυξε το κάποιοντες ζερβάτους για την αναζωογόνηση των ασθενών του – μια μέθοδο διατήρησης του ζωτικού υγρού, που τώρα αποκαλούμε εκτομή σπερματικού πόρου. Ένας άλλος χειρουργός, ο Σεργκέι Βορόνοφ, πίστευε πως αφού τα αναπαραγωγικά κύτταρα δε γερνούσαν τόσο πολύ όσο τα άλλα κύτταρα του σώματος, έπρεπε να περιέχουν κάποιο είδος αντιγηραντικής ορμόνης. Σε μια πλανερή προσπάθεια να μεταφέρει περισσότερο από αυτό το μαγικό ελιξίριο μέσα στο σώμα, μεταμόσχευσε όρχεις πιθήκων σε όρχεις ασθενών του με αναμενόμενα ολέθρια αποτελέσματα. Ακόμα και η ένθερμη πίστη σε μια ρόδινη μετά θάνατον ζωή δε φαινόταν να αποθαρρύνει την απελπισμένη επιδίωξη της μακροζωίας: κατά τη δεκαετία του 1950 ο ηλικιωμένος πάπας Πίος ΙΒ' διατηρούσε έξι προσωπικούς γιατρούς δίπλα του συνεχώς· ένας Ελβετός χειρουργός ονόματι Πολ Νιάν εισήγαγε στον οργανισμό του αδένες εμβρύων αρνιών και ο εντυπωσιακός κατάλογος των πελατών του στην κλινική του στο Μοντρό της Ελβετίας περιλάμβανε βασιλείς και αστέρες του Χόλιγουντ.

«Κι έτσι», κατέληξε ο Μπουστανί, «μέσα στους αιώνες αλχημιστές και τσαρλατάνοι παρασκεύασαν κάθε λογής καταπότια και ελιξίρια, που εξασφάλιζαν τη νεότητα και μπορούσαν να αναπληρώσουν ή να υποκαταστήσουν αυτή τη χαμένη “πεμπτουσία” ζωής. Το

κάρο του γυρολόγου έχει αντικατασταθεί έκτοτε από τους διαδρόμους με τα συμπληρώματα διατροφής στα σούπερ μάρκετ και από το Διαδίκτυο, οι πωλητές οφιέλαιου από ψευτοεπιστήμονες που διαφημίζουν τη χρήση ορμονών και μεταλλικών στοιχείων, καθώς και από άλλες θαυματουργές θεραπείες και υποσχέσεις για την αποκατάσταση του νεανικού σφρίγους στα σώματά μας, με ελάχιστες ή μη θετικές επιστημονικές ενδείξεις –ή με εξαιρετικά επιλεκτική ερμηνεία επιστημονικών δεδομένων– εις επίρρωσιν των ισχυρισμών τους. Όμως η αναζήτηση είναι η ίδια. Είναι το τελικό σύνορο, το μοναδικό που έχει απομείνει για να κατακτήσουμε».

Η Μία αναστέναξε μελαγχολικά. «Υποθέτω λοιπόν ότι έχουμε να κάνουμε μ' έναν τρελό».

«Έτσι δείχνει».

Η Μία έκλεισε το τηλέφωνο, δίνοντας μάχη με τη σκέψη ότι η ετικέτα του «τρελού επιστήμονα» που προσπαθούσε να κρατήσει σε απόσταση όταν σκεφτόταν τον άνθρωπο που κρατούσε τη μητέρα της ίσως να μην απείχε πολύ από την αλήθεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 39

Ο ΧΑΚΙΜ ΒΟΥΛΙΑΞΕ ΑΝΑΠΑΥΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΘΡΟΝΑ του γραφείου του νιώθοντας μακάρια αναζωγονημένος.

Η πρωινή κούρα, μια εβδομαδιαία αγωγή που ακολουθούσε με θρησκευτική ευλάβεια επί χρόνια, του είχε δώσει τη συνηθισμένη της τόνωση. Απόλαυσε τον ψυχρό φθινοπωρινό αέρα, εισπνέοντάς τον με μεγάλες διψασμένες ρουφηξιές καθώς το κοκτέιλ ορμονών και στεροειδών κυλούσε στις φλέβες του και τον έκανε να νιώθει το δέρμα του σαν ηλεκτρισμένο. Το κύμα ενέργειας καθάρισε το κεφάλι και τα μάτια του και άξυνε τις αισθήσεις του, επιβραδύνοντας σχεδόν τα πάντα γύρω του. Ήταν το καλύτερο φτιάξιμο που μπορούσε να φανταστεί, ειδικά αφού δεν περιλάμβανε απώλεια του ελέγχου, κάτι που γι' αυτόν θα ήταν αδιανόητο.

Αν οι άνθρωποι ήξεραν τι έχαναν.

Επιπλέον τα νέα από τη Βηρυτό ήταν ευοίωνα. Ο Ομάρ και οι άντρες του είχαν πάρει τον επίκουρο καθηγητή. Ένας απ' αυτούς είχε σκοτωθεί, ένας άλλος είχε τραυματιστεί σοβαρά –θα έπρεπε να τον ξεφορτωθούν, αφού η μεταφορά του στο νοσοκομείο, ακόμα και σε ένα νοσοκομείο σε κάποια φιλική περιοχή της πόλης, αποκλειόταν και προφανώς ήταν πολύ βαριά τραυματισμένος για να τον βγάλουν κρυφά από τα σύνορα–, αλλά σε γενικές γραμμές η επιχείρηση υπήρξε επιτυχημένη.

Ήταν κρίμα που δεν είχε σκοτωθεί ο Αμερικανός. Ο χακίμ αι-

σθανόταν ότι το ενδιαφέρον του τύπου είχε αρχίσει να γίνεται πρό-
βλημα. Ήταν υπερβολικά κοντά στην όλη κατάσταση, υπερβολικά...
προσηλωμένος. Ο Ομάρ είχε πληροφορήσει το χακίμ ότι ο Αμερι-
κανός είχε πάρει το φορητό υπολογιστή της Μπίσοπ, καθώς και έ-
να ντοσιέ από το διαμέρισμά της. Ένα ντοσιέ. Συνηθισμένη διαδι-
κασία σε μια τέτοια έρευνα ή μήπως υπήρχε κάτι περισσότερο σ'
αυτό; Ναι, ομολογουμένως, είχε απαχθεί μια Αμερικανίδα και οι
Αμερικανοί έπαιρναν αυτά τα πράγματα πιο σοβαρά απ' ό,τι οι πε-
ρισσότεροι, όμως η πεισματική αποφασιστικότητα αυτού του αν-
θρώπου άφηνε να εννοηθεί ότι λειτουργούσε κάτι πιο προσωπικό.

Γνώριζε τι πραγματικά διακυβευόταν;

Είχε διατάξει τον Ομάρ να παίρνει επιπλέον προφυλάξεις από δω
και στο εξής. Σε λίγο θα τηλεφωνούσε ο Ιρακινός μεταπράτης. Το
βιβλίο θα γινόταν σύντομα δικό του.

Τα πράγματα πήγαιναν καλά.

Καλύτερα από καλά.

Με κάποιο τρόπο, με τη διαύγεια που του παρείχε η νέα δόση που
κυλούσε μέσα του, ήξερε πως αυτή τη φορά, επιτέλους, βρισκόταν
πραγματικά κοντά.

Έκλεισε τα μάτια του και πήρε μια βαθιά ανάσα, απολαμβάνο-
ντας την προοπτική της επικείμενης επιτυχίας. Με το νου του να κι-
νείται απρόσκοπτα, εικόνες της πατρίδας του άρχισαν σύντομα να
εισβάλλουν στη σκέψη του.

Αναμνήσεις.

Από την πρώτη φορά που είχε προσέξει τα ασυνήθιστα αναθή-
ματα του παρεκκλησίου. Την πρώτη φορά που απέκτησε συναίσθη-
ση της μοναδικής του κληρονομιάς.

Είχε επισκεφτεί και άλλοτε, φυσικά, το παρεκκλήσιο. Είχε μεγαλώ-
σει εκεί, στη Νάπολη, μια πόλη όπου ακόμα και σήμερα το όνομα

του προγόνου του αναφερόταν ψιθυριστά. Όμως εκείνη η επίσκεψη, σε ηλικία εννιά ετών, τον είχε αφυπνίσει στα μυστήρια του παρελθόντος του.

Τον είχε πάει ο παππούς του στο παρεκκλήσιο εκείνη την ημέρα.

Του άρεσε πολύ η συντροφιά του παππού του. Υπήρχε κάτι αξιόπιστο και καθησυχαστικό πάνω του. Ακόμα και σ' εκείνη την τρυφερή ηλικία, το μικρό αγόρι –το όνομά του ήταν Λουντοβίκο τότε— μπορούσε να νιώσει το σεβασμό που ενέπνεε ο παππούς του σε όλους γύρω του. Ποθούσε κι ο ίδιος αυτή την εσωτερική δύναμη, ιδιαίτερα στο σχολείο, στο προαύλιο, όπου τα μεγαλύτερα, πιο δυνατά αγόρια των λοιδορούσαν εξαιτίας της καταγωγής του.

Στη Νάπολη ο σταυρός των ντι Σάνγκρο ήταν βαρύς για τις πλάτες του.

Ο παππούς του τον είχε διδάξει να είναι περήφανος και να δίνει σημασία στην κληρονομιά της οικογένειάς του. Ήταν πρίγκιπες, που να πάρει και να σηκώσει, και επιπλέον οι μεγαλοφυΐες και οι οραματιστές συχνά χλευάζονταν και διώκονταν στην εποχή τους. Ο πατέρας του Λουντοβίκο δεν είχε ενδιαφερθεί να κατανοήσει τι υπήρχε στο παρελθόν τους, επιλέγοντας να παραμείνει αδύναμος και ενοχλητικά απολογητικός σχετικά με τη γενεαλογία του. Ο Λουντοβίκο ήταν διαφορετικός και ο παππούς του το είχε διακρίνει αυτό στο αγόρι και το είχε καλλιεργήσει. Τον είχε διδάξει ότι ο πρόγονός τους είχε καταφέρει πολλά εκπληκτικά επιτεύγματα. Ναι, τον είχαν αποκαλέσει τα πάντα, από μάγο μέχρι διαβολικό αλχημιστή. Αφθονούσαν οι φήμες ότι είχε κάνει αποτρόπαια πειράματα σε ανυποψίαστα υποκείμενα. Μερικοί πίστευαν ότι αυτά τα πειράματα σχετίζονταν με την τελειοποίηση της δημιουργίας ακόμα καλύτερων καστράτι, των παράνομα ευνουχισμένων τραγουδιστών που μάγευαν το κοινό και οδήγησαν την ιταλική όπερα στο απόγειο κατά το δέκατο έβδομο και δέκατο όγδοο αιώνα. Μερικοί προχώρησαν ακόμα περισσό-

τέρο, ισχυριζόμενοι ότι ο πρίγκιπας είχε διατάξει το θάνατο εφτά καρδιναλίων που ήταν δυσαρεστημένοι με τα ενδιαφέροντά του και πως είχε αναθέσει να του φτιάξουν καρέκλες από τα οστά και το δέρμα τους.

Όσο για τον παππού του, θεωρούσε πως τέτοιες κουβέντες ήταν ενδεικτικές της περιορισμένης νοημοσύνης και φαντασίας και, αναπόφευκτα, της ζήλιας των επικριτών του Ραϊμόντο ντι Σάνγκρο. Στο κάτω κάτω ο πρόγονός τους ανήκε στην αναγνωρισμένου κύρους Ακαντέμια ντέλα Κρούσκα, την ευυπόληπτη λέσχη της φιλολογικής ελίτ της Ιταλίας. Είχε επινοήσει νέους τύπους πυροβόλων όπλων, όπως το οπισθογεμές κυνηγετικό όπλο, καθώς και επαναστατικά πυροτεχνήματα. Είχε δημιουργήσει υδατοστεγή υφάσματα και είχε τελειοποιήσει νέες τεχνικές για το χρωματισμό του μαρμάρου και του γυαλιού. Πολύ περισσότερο απ' αυτά, όμως, είχε δημιουργήσει ένα μνημείο αθάνατης δύναμης: την Καπέλα ντι Σαν Σεβέρο, το πρωτερικό του παρεκκλήσιο στην καρδιά της Νάπολης.

Ο χακίμ θυμήθηκε εκείνη τη μοιραία επίσκεψη με τον παππού του. Τοποθετημένα χαμηλά στους εξωτερικούς τοίχους του παρεκκλησίου, δίπλα στην είσοδο, υπήρχαν τα φραγμένα παράθυρα του υπογείου που ήταν κάποτε το εργαστήριο του πρίγκιπα. Μέσα η μικρή μπαρόκ εκκλησία ήταν καταστολισμένη με απαράμιλλους πίνακες και έργα τέχνης. Τα μαρμάρινα αγάλματα, το πιο φημισμένο από τα οποία ήταν ο *Κεκαλυμμένος Χριστός* του Τζουζέπε Σαμπατίνο, ήταν μαγευτικά στη λεπτομέρειά τους, με τα χαρακτηριστικά των προσώπων ολοκάθαρα ορατά κάτω από τη λεπτή μαρμάρινη σινδόνη. Μέχρι σήμερα οι ειδικοί προβληματίζονται σχετικά με το πώς επιτεύχθηκε ένα τέτοιο αποτέλεσμα.

Ο παππούς του τον είχε οδηγήσει πιο πέρα απ' αυτό το γλυπτό, στο άγαλμα του Φραντσέσκο Κουεϊρόλο *H Apokálypsi tης Πλάνης*. Άλλο ένα κεκαλυμμένο θαύμα, που απεικόνιζε τον πατέρα του πρίγκιπα να προσπαθεί να ελευθερωθεί από τον περιορισμό που του επιβάλλει έ-

να μαρμάρινο δίχτυ, βοηθούμενος από έναν νέο με φτερούγες. Ο παππούς του χακίμ είχε εξηγήσει στο μικρό αγόρι πως το άγαλμα απεικόνιζε τον άνθρωπο που προσπαθεί να ελευθερωθεί από την παγίδα των εσφαλμένων πεποιθήσεων, βοηθούμενος από τη διάνοια του.

Το υπόγειο στέγαζε κι άλλα θαύματα. Μια στενή σπειροειδής σκάλα οδηγούσε κάτω, στο εργαστήριο του πρίγκιπα, όπου δύο γυάλινες προθήκες φιλοξενούσαν τις διαβόητες «ανατομικές μηχανές», σιδερένιους σκελετούς ενός άντρα, από τη μια μεριά, και μιας γυναίκας στους τελευταίους μήνες της εγκυμοσύνης, από την άλλη, με τις φλέβες, τις αρτηρίες και τα όργανα του κυκλοφορικού τους συστήματος άψογα διατηρημένα με τη χρήση μιας άγνωστης ταριχευτικής τεχνικής που εξακολουθούσε να αποτελεί αίνιγμα.

Μέσα στα χρόνια ο παππούς είχε διδάξει στον Λουντοβίκο περισσότερα γύρω από τη ζωή του μυστηριώδους προγόνου του. Ο πριντιπέ, του είχε πει ο παππούς του, είχε μανία με την επίτευξη της ανθρώπινης τελειότητας. Οι καστράτι ήταν τέλειοι τραγουδιστές. Οι ανατομικές μηχανές ήταν μέρος της επιδίωξής του να δημιουργήσει το τέλειο ανθρώπινο σώμα. Η ταφόπλακά του, προσφυώς, έγραφε: «Ένας αξιοθαύμαστος άνθρωπος, γεννημένος για να τολμήσει τα πάντα». Δέσποζε σε έναν κενό τάφο: το σώμα του είχε κλαπεί. Όμως κάποια στιγμή της ζωής του η έμμονη ιδέα του πρίγκιπα είχε κάνει δραματική στροφή. Και όταν ο Λουντοβίκο έγινε δεκαοχτώ ετών, ο παππούς του του είπε επιτέλους τι είχε υποδαυλίσει την έμμονη ιδέα του προγόνου του.

Του είχε δώσει επίσης τα ημερολόγια του Ραϊμόντο ντι Σάνγκρο, καθώς και κάτι που θεωρούσε πολυτιμότερο από οτιδήποτε άλλο: ένα φυλαχτό, ένα μενταγιόν που έφερε το σύμβολο ενός φιδιού που κατάπινε την ουρά του, το οποίο ο νεαρός θα φορούσε πάντα, ακόμα και σήμερα.

Η αποκάλυψη ενέπνευσε τον Λουντοβίκο πέρα από τα πιο μεγάλα όνειρα του παππού του – ή από τους χειρότερους εφιάλτες του.

Όλα είχαν ξεκινήσει αρκετά καλά. Ο Λουντοβίκο είχε αριστεύσει στις σπουδές του και τις είχε συνεχίσει στο Πανεπιστήμιο της Πάδουα, όπου απέκτησε το διδακτορικό του δίπλωμα –με άριστα– στη γηριατρική και την κυτταρική βιολογία. Ως λαμπρός και φημισμένος βιογενετιστής πλέον, διηγήθυνε ένα πανεπιστημιακό ερευνητικό εργαστήριο με καλή χρηματοδότηση, διενεργώντας έρευνα σε βλαστοκύτταρα, ορμονικές οδούς και την κυτταρική βλάβη. Όμως με τον καιρό άρχισε να αισθάνεται τους περιορισμούς της αποδεκτής επιστήμης. Άρχισε να καινοτομεί και να αμφισβητεί τα παραδεκτά όρια της βιοηθικής. Τα πειράματά του έγιναν πιο ριψοκίνδυνα. Πιο ακραία.

Από ένα δυσάρεστο καπρίτσιο της μοίρας, ο παππούς του πέθανε περίπου την ίδια εποχή. Οι γονείς του είχαν προσπαθήσει να αναθρέψουν τον Λουντοβίκο ως καλό καθολικό και είχε διδαχτεί, στο σπίτι και στην εκκλησία, ότι ο θάνατος ήταν θέλημα Θεού για μας και ότι ο Θεός ήταν ο μοναδικός χορηγός της αθανασίας. Ο παππούς του είχε προσπαθήσει να μειώσει την επίδραση αυτών των διδαχών και με το θάνατό του, μ' αυτό το ξεχωριστό γεγονός, τα λόγια του θα επαληθεύονταν. Ο θάνατος του ηλικιωμένου έκανε τον Λουντοβίκο να συναισθανθεί ότι δεν ήταν στη φύση του να αποδεχτεί το θάνατο, ούτε να ηπιηθεί από αυτόν. Δε θα έπεφτε αμαχητί. Ο τάφος –ο δικός του και των ανθρώπων που αγαπούσε – μπορούσε να περιμένει.

Η αγάπη δεν μπορούσε να νικήσει το θάνατο. Η επιστήμη μπορούσε.

Κι έτοι, μ' αυτή την αμετακίνητη στάση του νου, τα πειράματά του έγιναν λιγότερο αποδεκτά.

Σύντομα έγιναν παράνομα.

Εκδιώχτηκε από το πανεπιστήμιο, κυνηγημένος από την επικείμενη απειλή της νομικής δράσης εναντίον του.

Κανένα ερευνητικό εργαστήριο στη Δύση δε θα ήθελε σχέση μαζί του.

Το Πανεπιστήμιο της Βαγδάτης, όμως, θα του πρόσφερε μια διέξοδο. Και τελικά θα τον οδηγούσε –ή έτσι τουλάχιστον ήλπιζε τώρα– στην ασύλληπτη ανακάλυψη που είχε παιδέψει τον πρόγονό του.

Με το νου του κεντρισμένο από τις χημικές ουσίες που στροβιλίζονταν μέσα του, έπιασε τον εαυτό του να ξανασκέφτεται τα γεγονότα των λίγων τελευταίων ημερών, εξετάζοντάς τα διεξοδικά από νέες σκοπιές. Παρά τη σχεδόν εκστατική ευφροσύνη του στην προοπτική τού να πέσουν στα χέρια του ο Ιρακινός μεταπράτης και το βιβλίο, δεν μπόρεσε να αποφύγει να επανέλθει στον από καιρό χαμένο εραστή της Αμερικανίδας αρχαιολόγου. Η σκέψη συνέχιζε να ενεδρεύει και να υπονομεύει την ηρεμία του, λες και είχε ενεργοποιηθεί κάπου μέσα του ένας αισθητήρας.

Και μέσα στην υπερδιέγερσή του, άλλο ένα κομμάτι του παǎλ, μια υπέροχη αποκάλυψη, ξεπήδησε από τα βάθη της συνείδησής του.

Πώς είναι δυνατό να μην το κατάλαβα μέχρι τώρα;

Έκανε ένα γρήγορο νοερό υπολογισμό. Από αυτά που του είχε πει ο Ομάρ για την ηλικία της κόρης της, το ταίριασμα ήταν σαφώς εφικτό.

Παραπάνω από εφικτό. Ήταν τέλειο.

Η πονηρή σκρόψα, συλλογίστηκε. Είχε κρατήσει αυτό το μικρό πετράδι για τον εαυτό της.

Τινάχτηκε όρθιος και διέσχισε το γραφείο του, πετώντας σχεδόν πάνω στα πλακάκια καθώς φώναζε μια διαταγή να τον συνοδεύσουν στο κελάρι.

Η Έβελιν ανακάθισε απότομα ακούγοντας το κλειδί να γυρίζει με θόρυβο στην κλειδαριά της πόρτας.

Δεν ήξερε πόση ώρα βρισκόταν εκεί μέσα ή αν ήταν ημέρα ή νύ-

χτα. Κάθε αίσθηση του χρόνου και του χώρου είχε υποχωρήσει και είχε χάσει τη σημασία της μέσα στην ανάλγητη απομόνωση του κελιού της. Το μόνο που ήδερε ήταν ότι δε βρισκόταν εκεί πολύ καιρό και ότι, αν έκρινε από προηγούμενες απαγωγές στη Βηρυτό, είχε ακόμα πολύ δρόμο μπροστά της.

Η πόρτα άνοιξε με ορμή και ο ανακριτής της μπήκε μέσα. Δε φορούσε ιατρική ρόμπα αυτή τη φορά, πράγμα που η Έβελιν θεώρησε αμυδρά καθησυχαστικό. Ο χακίμ έριξε μια σύντομη ματιά στο χώρο του μικρού κελιού, σαν αυστηρός διευθυντής ξενοδοχείου που επιθεωρεί το δωμάτιο ενός πελάτη, κι έπειτα κάθισε στην άκρη του κρεβατιού.

Τα μάτια του γυάλιζαν από μια μανιακή ενέργεια που τάραξε την Έβελιν βαθιά. «Νομίζω ότι ξέχασες να μου αναφέρεις μια μικρή λεπτομέρεια στην τελευταία μας κουβεντούλα», της είπε παιχνιδιάρικα.

Η Έβελιν δεν ήταν βέβαιη σε τι αναφερόταν, αλλά ό,τι και να ήταν, παραήταν ενθουσιασμένος που το ανακάλυψε και σίγουρα δεν επρόκειτο για τίποτα καλό.

«Αυτός ο περιπλανώμενος Καζανόβας σου», είπε αγριοκοιτάζοντάς τη με εκνευριστική συγκατάβαση. «Ο Τομ Γουέμπτερ. Είμαι κατάπληκτος που τρέφεις ακόμα τόσο έντονα αισθήματα γι' αυτόν, που είσαι τόσο προστατευτική απέναντί του. Δεδομένου του πώς σε άφησε».

Έσκυψε προς το μέρος της κοιτάζοντάς τη με ικανοποίηση, σαν να απολάμβανε την ανησυχία της για το μικρό παιχνίδι που έπαιζε με το μυαλό της, και καθώς έσκυψε, η Έβελιν είδε το μενταγιόν μέσα από το κουμπωμένο του πουκάμισο. Η σύντομη ματιά που έριξε στο κόσμημα ήταν αρκετή για να αναγνωρίσει το σύμβολο του ουροβόρου πάνω του και εκείνη ακριβώς τη στιγμή κατάλαβε ότι υπήρχαν πολλά που της έκρυβε ο χακίμ –αλλά και ο Τομ– για τους από καιρό χαμένους ενοίκους της αίθουσας στην Αλ-Χίλα.

«Έγκυο», είπε ο χακίμ τραχιά. «Δεν κάνω λάθος, έτοι δεν είναι; Η Μία... είναι κόρη του, σωστά;»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40

ΜΙΑ ΑΝΤΡΙΚΗ ΦΩΝΗ ΔΙΑΠΕΡΑΣΕ τις θλιβερές σκέψεις της Μία.

«Πρέπει να είστε η Μία Μπίσοπ».

Η κοπέλα στράφηκε. Ο άντρας που στεκόταν μπροστά της είχε απλωμένο το χέρι του. «Μπιλ Κέρκγουντ. Έψαχνα τον Τζιμ».

Καθώς αντάλλασσαν χειραψία, η Μία παρατήρησε τα χαρακτηριστικά του. Ήταν ένας άντρας με ευχάριστη εμφάνιση, αλλά υπήρχε κάτι το απόμακρο στον τρόπο του, μια συγκρατημένη διστακτικότητα που την έκανε να νιώθει άβολα. «Δεν ξέρω πού είναι», του είπε. «Με άφησε εδώ πριν καμιά ώρα».

«Α, μάλιστα». Ο άντρας αμφιταλαντεύτηκε για μια στιγμή κι έπειτα πρόσθεσε: «Λυπάμαι γι' αυτό που συνέβη στη μητέρα σας».

Η Μία δεν ήταν σίγουρη για το τι έπρεπε να απαντήσει σ' αυτό. Επέλεξε να πει: «Υποθέτω ότι είναι κάτι συνηθισμένο στην περιοχή».

«Όχι τελευταία, δεν είναι. Όχι στον Λίβανο. Μας ξάφνιασε όλους. Ωστόσο είμαι σίγουρος ότι θα είναι καλά».

Η Μία έγνεψε και άφησε μια αμήχανη σιωπή να πέσει ανάμεσά τους.

«Απ' ό,τι άκουσα, είχατε άλλη μία περιπέτεια “Άγριας Δύσης”, είπε ο Κέρκγουντ τελικά».

Η Μία ανασήκωσε τους ώμους της. «Νομίζω πως έχω ταλέντο στο να βρίσκομαι στο λάθος μέρος τη λάθος στιγμή».

«Μπορείτε να το δείτε κι έτσι. Από την άλλη μεριά, το γεγονός ό-

τι βρισκόσαστε εκεί εκείνη τη νύχτα και ότι αναφέρατε τι συνέβη στη μητέρα σας θα μπορούσε να καταλήξει στο να της σώσει τη ζωή.

Το πρόσωπο της Μία φωτίστηκε. Η σκέψη την παρηγόρησε κάπως. «Το ελπίζω. Τη γνωρίζετε;»

Ο Κέρκγουντ κατένευσε. «Λιγάκι. Από την ΟΥΝΕΣΚΟ. Χρηματοδοτούμε ορισμένες από τις ανασκαφές της εδώ. Είναι σπουδαία γυναίκα και τρέφουμε εξαιρετικό σεβασμό στο πρόσωπό της, ξέρετε. Κι όλη αυτή η ιστορία είναι τόσο... απαίσια. Για πες μου, Μία... Μπορώ να σου μιλάω στον ενικό;»

«Βέβαια.»

«Πώς σου είχε φανεί;»

«Τι εννοείς;»

«Ήσουν ο τελευταίος άνθρωπος που την είδε πριν απαχθεί», παρατήρησε ο Κέρκγουντ. «Σου φάνηκε εκνευρισμένη για κάτι; Ανήσυχη, ίσως;»

«Όχι ιδιαίτερα. Ήταν κάπως ταραγμένη από την εμφάνιση του Φαρούκ -ξέρεις, του Ιρακινού αρχαιοπάλη-, το γεγονός ότι εμφανίστηκε έτσι, στα καλά καθούμενα, την ξάφνιασε. Όμως από κάθε άλλη άποψη...» Η φωνή της έσβησε καθώς πρόσεξε ότι το βλέμμα του Κέρκγουντ είχε περιπλανηθεί στο γραφείο και είχε σταματήσει στο σημειωματάριο. Ήταν γεμάτο από σημειώσεις που είχε κρατήσει βιαστικά κατά τη διάρκεια των τηλεφωνημάτων της και υπήρχαν παντού σκίτσα του ουροβόρου.

Ο Κέρκγουντ έγειρε το κεφάλι του στο πλάι με κεντρισμένο το ενδιαφέρον του. «Το σύμβολο αυτό υπάρχει σε ένα από τα βιβλία», είπε εν μέρει σαν παρατήρηση και εν μέρει σαν ερώτηση. «Από το Ιράκ.»

Η Μία ένιωσε μια μικρή ανησυχία. «Ναι», απάντησε κάπως ξαφνιασμένη που ο Κέρκγουντ το γνώριζε.

«Ξέρεις τι είναι;»

«Ονομάζεται ουροβόρος». Η Μία δεν ήξερε πόσα μπορούσε να πει και αρκέστηκε σ' ένα: «Δε γνωρίζω και πολλά γι' αυτό». Χαμο-

γέλασε βεβιασμένα, ξέροντας ότι το χαμόγελο δεν έφτασε μέχρι τα μάτια της. Αναρωτήθηκε αν εκείνος το πρόσεξε.

«Πιστεύεις ότι αυτό αναζητούν οι απαγωγείς;» ρώτησε ο Κέρκυοντ.

Η Μία ένιωσε μια σύγκρουση μέσα της.

Ο Κέρκυοντ θα πρέπει να το παρατήρησε, γιατί πρόλαβε την ανησυχία της. «Μην ανησυχείς. Συνεργάζομαι με τον Τζιμ για να πάρουμε πίσω την Έβελιν. Μου μίλησε για την κουβέντα σας. Μου είπε ότι τον πήγες στο διαμέρισμά της». Σώπασε. «Όλοι είμαστε από την ίδια πλευρά εδώ», πρόσθεσε τελικά με μια υποψία χαμόγελου καθώς έσκυψε για να μελετήσει τις σημειώσεις της.

Η Μία χαλάρωσε και κατένευσε. «Ο ουροβόρος είναι το ένα και μοναδικό πράγμα που συνδέει την Έβελιν, τις αίθουσες της μυστικής αδελφότητας, το βιβλίο και το χακίμ. Θα πρέπει να σημαίνει κάτι».

Μια σαστισμένη έκφραση συννέφιασε το πρόσωπο του άντρα.
«Το χακίμ;»

Ένας κόμπος έσφιξε το λαιμό της. Ήξερε ότι τα είχε κάνει θάλασσα, την ίδια στιγμή που το ξεστόμισε. Αναζήτησε τα κατάλληλα λόγια που θα την έβγαζαν από τη δύσκολη θέση, αλλά δεν εννοούσαν να εμφανιστούν. «Είναι... ξέρεις, στη Βαγδάτη», ψέλλισε. «Ισως θα πρέπει να ρωτήσεις τον Τζιμ γι' αυτό».

Εκείνη τη στιγμή, ευτυχώς, εμφανίστηκε ο Κόρμπεν.

Ένας άντρας ήταν μαζί του, νεότερος από τον Κόρμπεν, κάποιος που η Μία δεν είχε ξανασυναντήσει. Είχε κοντά καστανά μαλλιά, κοντό λαιμό και φορούσε μπλε μαρίν κοστούμι χωρίς γραβάτα. Ο Κόρμπεν έδειξε ξαφνιασμένος από την παρουσία του Κέρκυοντ εκεί και τον χαιρέτησε με ένα ελαφρύ νεύμα. Καθώς ο Κέρκυοντ τού ανταπέδιδε το χαιρετισμό, η Μία έπιασε μια αδιόρατη ανησυχία στην έκφραση του Κόρμπεν καθώς χαμήλωνε το βλέμμα του στο γραφείο και στα σκίτσα της.

Ο Κόρμπεν έκανε νόημα στον άντρα που ήταν μαζί του να πλησιάσει. «Από δω ο Γκρεγκ», είπε στη Μία. «Θα σε πάει στο ξενοδοχείο όποτε είσαι έτοιμη και θα μείνει μαζί σου. Θα σε τακτοποιήσουμε στο Αλμπέργκο. Είναι ένα μικρό ξενοδοχείο στην Ασφαφίγια, τη χριστιανική συνοικία της πόλης, και θα είσαι καλά εκεί».

«Εντάξει». Η Μία έγνεψε στον Κόρμπεν.

«Εκεί μένω κι εγώ», είπε ο Κέρκγουντ κι έπειτα στράφηκε στον Κόρμπεν. «Κανένα νέο από την παρακολούθηση του τηλεφώνου;»

«Τίποτα ακόμα», είπε ο Κόρμπεν ανέκφραστα.

«Λοιπόν, τι σκοπεύεις να κάνεις;» ρώτησε ο Κέρκγουντ.

«Θα επιστρέψω στην πόλη για να βρίσκομαι σε απόσταση δράσης». Ο Κόρμπεν ανασήκωσε τους ώμους του. «Ισως φανούμε τυχεροί». Στράφηκε στη Μία. «Θα σου τηλεφωνήσω αργότερα για να σιγουρευτώ ότι έχεις τακτοποιηθεί».

«Θα είμαι μια χαρά», είπε εκείνη.

Ο Κόρμπεν την κοίταξε κι έπειτα έγνεψε στον άλλο πράκτορα σαν να του έλεγε: Όλη δική σου.

Καθώς ο Κόρμπεν έκανε να φύγει, ο Κέρκγουντ είπε: «Καλή τύχη. Και κράτα μας ενήμερους».

«Θα σας ειδοποιήσω μόλις έχω νέα».

Για κάποιο λόγο η Μία δεν πίστευε ότι ο Κόρμπεν ήταν ιδιαίτερα ενθουσιώδης ως προς αυτό. Μάλιστα έδειχνε κάπως επιφυλακτικός με τον Κέρκγουντ.

Πρόγμα που σήμαινε ότι θα έπρεπε να είναι και η ίδια.

Ο Κέρκγουντ σήκωσε το πλαστικό καπάκι και πήρε ένα κύπελλο γεμάτο με καφέ από την καφετιέρα στην αίθουσα υποδοχής του παραπτήματος της πρεσβείας. Δοκίμασε μια γουλιά. Παραδόξως δεν ήταν καθόλου κακός.

Επανέφερε στη μνήμη του την κουβεντούλα του με τη Μία. Ήταν

φανερό ότι η κοπέλα –επομένως και ο Κόρμπεν– γνώριζε πολύ περισσότερα απ' όσα έλεγε. Κατά τη διάρκεια των ενημερώσεών του ο Κόρμπεν δεν είχε πει τίποτα για το ότι οι απαγωγείς είχαν κάποιο ιδιαίτερο ενδιαφέρον για οποιοδήποτε από τα τεχνουργήματα και πολύ περισσότερο δεν είχε αναφέρει συγκεκριμένα το βιβλίο, ούτε είχε πει τίποτα για την ανακάλυψη της υπόγειας αίθουσας από την Έβελιν. Κι όμως ήταν σαφές ότι η Μία γνώριζε και για τα δύο.

Και σίγουρα ο Κόρμπεν δεν είχε αναφέρει τίποτα γι' αυτόν το χακίμ· παρόλο που ήταν σαφώς ένα εγγενές μέρος της εξίσωσης.

Κάτι ακόμα πιο ενδιαφέρον ήταν αυτό που είχε πει η Μία ότι ο χακίμ βρισκόταν στη Βαγδάτη. Ήξερε ότι «χακίμ» σήμαινε γιατρός, πράγμα που του ακουγόταν δυσοίωνο.

Ένιωσε μια ανησυχία που ξεπηδούσε από βαθιά μέσα του. Υπήρχαν πράγματα που δε γνώριζε. Και ο Ιρακινός αρχαιοπάλης εξακολουθούσε να μη βρίσκεται σε ασφαλή χέρια. Έπρεπε να μάθει τι πραγματικά συνέβαινε και έπρεπε να ξεκινήσει από τον Κόρμπεν. Πράγμα που δε θα ήταν εύκολο. Οι διασυνδέσεις του Κέρκυοντ εντός του ΟΗΕ ήταν πολύ ισχυρές. Οι διασυνδέσεις του εντός της κοινότητας των υπηρεσιών πληροφοριών ήταν λιγότερο ισχυρές. Ο ΟΗΕ, όμως, διαδραμάτιζε –άλλοτε σκόπιμα κι άλλοτε άθελά του– ένα σημαντικό ρόλο στον πόλεμο στο Ιράκ, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια όλου εκείνου του φιάσκου με τα όπλα μαζικής καταστροφής. Ο Κέρκυοντ μπορούσε να χρησιμοποιήσει τις διασυνδέσεις του για να εκμεταλλευτεί αυτή τη «φλέβα» ενώ θα αναζητούσε άλλους τρόπους για να εισχωρήσει στους εσωτερικούς μηχανισμούς της CIA.

Έπρεπε επίσης να συλλέξει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το παρελθόν της Μία, αλλά αυτό θα έπρεπε να γίνει με άλλες μεθόδους. Δεν πίστευε ότι θα ήταν ιδιαίτερα δύσκολο.

Ήπιε άλλη μια γουλιά καφέ, έβγαλε το τηλέφωνό του από την τσέπη του και πληκτρολόγησε έναν αριθμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 41

Ο ΚΟΡΜΠΕΝ ΚΟΙΤΑΞΕ ΤΟ ΡΟΛΟΪ ΤΟΥ. Ήταν δώδεκα παρά τέταρτο.

Δεκαπέντε λεπτά μέχρι την «απογείωση».

Ήταν καθισμένος στο Νισάν Παθφάιντερ εδώ και μισή ώρα περιμένοντας. Δεν τον πείραζε. Του άρεσε η γαλήνη. Του έδινε το χρόνο να εξετάσει τα πράγματα ήρεμα, μεθοδικά και να αξιολογήσει τις διάφορες εναλλακτικές δυνατότητες που μπορεί να ανοίγονταν. Έπρεπε να έχει εναλλακτικές δυνατότητες. Στη δουλειά του σπάνια πήγαιναν τα πράγματα ακριβώς σύμφωνα με το σχέδιο.

Τεντώθηκε για να ξεμουδιάσει, ήπιε την τελευταία γουλιά του διπλού εσπρέσο που είχε αγοράσει και πέταξε το χαρτονένιο κυπελλάκι στο δάπεδο ανάμεσα στα μπροστινά και τα πίσω καθίσματα. Η καφεΐνη κυκλοφορούσε τώρα στις φλέβες του και τον έκανε ναι νιώθει καλά. Ισως, πάλι, να ήταν απλώς η προσμονή.

Κοίταξε στο διπλανό του κάθισμα και έβγαλε το Ρούγκερ MP9 από τη θήκη του. Ήταν ένα άσχημο όπλο, αλλά εξαιρετικά αποτελεσματικό. Έλεγχε το γεμιστήρα του. Ήταν πλήρης. Τριάντα τρεις βολές. Πίεσε το πάνω πάνω φυσίγγιο, νιώθοντας τα ελατήρια να υποχωρούν, το έστριψε ελαφρά για να σιγουρευτεί ότι βρισκόταν κανονικά στη θέση του κι έπειτα ξανάσπρωξε μέσα το γεμιστήρα. Σιγουρεύτηκε ότι ο επιλογέας πυροδότησης ήταν στο «πλήρως αυτόματο». Σ' αυτή τη θέση το όπλο μπορούσε να φτύσει όλη του τη γό-

μωση σε λιγότερο από τρία δευτερόλεπτα. Στα χέρια ενός ηλίθιου, που πυροβολεί στα τυφλά, οι περισσότερες, αν όχι όλες οι βολές, πιθανότατα θα αστοχούσαν. Ο Κόρμπεν, από την άλλη, ήταν αρκετά πεπειραμένος για να τις αξιοποιήσει.

Οι επιπλέον γεμιστήρες ήταν στη θήκη, όλοι γεμάτοι. Φορούσε επίσης ένα Γκλοκ 31 στη θήκη που ήταν περασμένη στη ζώνη του. Είχε μόνο δεκαεφτά φυσίγγια μέσα, αλλά ήταν 0,357, που μπορούσαν να διαπεράσουν τις λαμαρίνες ενός αυτοκινήτου σαν να ήταν χάρτινες.

Χρειαζόταν τη δύναμη των πυρών.

Είχε σκεφτεί τα πράγματα εξονυχιστικά και είχε αποφασίσει ότι παρά τους αυξημένους κινδύνους έπρεπε να το κάνει αυτό μόνος του. Μπόρεσε να το πλασάρει στο σταθμάρχη της υπηρεσίας του βάσει του ότι ο Φαρούκ θα μπορούσε να πανικοβληθεί εύκολα και έπρεπε να προσεγγιστεί με αστραπαία ταχύτητα, αλλά και με πολύ μεγάλη προσοχή. Η εμφάνιση ενός στρατού ξένων πρακτόρων θα τον έκανε να το βάλει στα πόδια.

Είχε σκεφτεί για μια στιγμή –μόνο για μια στιγμή– να πάρει μαζί του τη Μία. Ο Φαρούκ –που θα περίμενε ένα αυτοκίνητο γεμάτο Λιβανέζους αστυνομικούς– δε γνώριζε τον Κόρμπεν. Δεν είχε λόγο να τον πιστέψει ή να τον εμπιστευτεί. Όμως τα βλέμματα της Μία και του Φαρούκ είχαν συναντηθεί τη νύχτα της απαγωγής της Έβελιν. Η παρουσία της στο σημείο συνάντησης σίγουρα θα πρόσφερε κάποια παρηγοριά στον Ιρακινό, αλλά στην πραγματικότητα αυτή η επιλογή δεν υπήρχε, λόγω του υψηλού κινδύνου που ενείχε και όλων αυτών που είχε περάσει η κοπέλα το ίδιο πρωί. Η παρουσία της θα ήταν άτοπη και θα παρεμπόδιζε σοβαρά το στιλ του Κόρμπεν σε μια στιγμή που θα έπρεπε να σκεφτεί γρήγορα και να κινηθεί ακόμα πιο γρήγορα.

Ο Κόρμπεν δεν είχε σκοπό να εμπλέξει ούτε τους άντρες της Φουχούντ, αφού δεν ήξερε ποιον μπορούσε να εμπιστευτεί εκεί. Γνώρι-

ζε ότι πιθανότατα θα ερχόταν αντιμέτωπος με ένα αυτοκίνητο γεμάτο πιστολάδες. Απλώς ήλπιζε ότι θα έπαιρνε τον Φαρούκ πριν απ' αυτούς και ότι θα απέφευγε να μετατρέψει όποια γωνιά της Βηρυτού ήταν τρυπωμένος ο Φαρούκ σε άλλο ένα πεδίο βολής.

Πράγμα που ήταν το καίριο ερώτημα, στην πραγματικότητα. Από πού θα τηλεφωνούσε ο Φαρούκ; Σύμφωνα με το σήμα του κινητού του Ραμέζ, οι απαγωγείς βρίσκονταν στην περιοχή Μαλαάμπι, στο νότιο άκρο της πόλης. Ο Κόρμπεν έπρεπε να τοποθετηθεί κάπου από όπου θα είχε την πιθανότητα να φτάσει πριν από εκείνους στον Φαρούκ. Είχε μελετήσει το χάρτη της πόλης και είχε αποκλείσει κάποιες περιοχές όπου ήταν απίθανο να σύχναζε ένας παράνομος μετανάστης με έντονη ιρακινή προφορά και, πιθανώς, ελάχιστα χρήματα. Η ανατολική Βηρυτός ήταν μια τέτοια περιοχή. Το ίδιο και το λαμπερό κέντρο της πόλης. Το νότιο τμήμα της πόλης ήταν ένα ξεχωριστό φέουδο από μόνο του και απαγορευμένη περιοχή για τους παρείσακτους.

Πράγμα που άφηνε ως μοναδική επιλογή τη δυτική Βηρυτό.

Ο Κόρμπεν είχε επιλέξει να περιμένει έξω από το Κονκόρντ, ένα συγκρότημα κινηματογραφικών αιθουσών σ' έναν κεντρικό δρόμο που διχοτομούσε τη δυτική Βηρυτό διαγωνίως και γειτνίαζε με άλλες πλατιές οδικές αρτηρίες που θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει για να διασχίσει την πόλη, αν χρειαζόταν. Αν το τηλεφώνημα επρόκειτο να γίνει από κάπου κοντά στο πανεπιστήμιο, όπου εθεάθη ο Φαρούκ τελευταία φορά, ο Κόρμπεν θα ήταν πιο κοντά του απ' ό,τι τα τσιράκια του χακίμ και θα είχε αρκετά ισχυρή πιθανότητα να τον προσεγγίσει πριν από εκείνους. Υπό την προϋπόθεση ότι δε θα είχαν σε εφεδρεία κάποια προωθημένη φρουρά.

Είχε λεηλατήσει το οπλοστάσιο και είχε δανειστεί επίσης ένα αλεξίσφαιρο γιλέκο, το οποίο, κρίνοντας από το πιάσιμο στην πλάτη του, δεν ήταν σχεδιασμένο για να προσφέρει άνεση. Είχε επίσης αποφασίσει να χρησιμοποιήσει ένα αυτοκίνητο με συμβατικές πινα-

κίδες, όχι της πρεσβείας. Αν επρόκειτο να γίνουν φασαρίες, δεν ήθελε να είναι εύκολα αναγνωρίσιμο το όχημά του.

Η φωνή της Λεϊλά ακούστηκε μέσα από το μπλουτούθ του κινητού του. «Πιάνουμε κάτι».

Ο Ολσάνσκι πρόσθεσε: «Φαίνεται πως τελικά έβγαλαν το τηλέφωνο του Ραμέζ απ' όποια τρύπα το είχαν φυλαγμένο».

Ο Κόρμπεν άκουσε κάποιες φωνές να μιλούν στα αραβικά στο βάθος· οι απαγωγείς ακούγονταν από τα μεγάφωνα στο λημέρι του Ολσάνσκι.

Τα λόγια διακρίνονταν πιο καθαρά τώρα. Ο Κόρμπεν είδε με τη φαντασία του τον άντρα που τα έλεγε, πιθανότατα τον αρχηγό των απαγωγέων, εκείνον που είχε δει έξω από το διαμέρισμα της Έβελιν.

Η Λεϊλά μετέφραζε γρήγορα, μιλώντας στις παύσεις του άντρα. «Λέει στον Ραμέζ ότι έφτασε σχεδόν η ώρα... Τον ρωτάει αν καταλαβαίνει τι ακριβώς πρέπει να ζητήσει από τον Φαρούκ να κάνει... Ο Ραμέζ λέει ότι καταλαβαίνει. Δεν μπορώ να τον ακούσω πολύ καλά, αλλά ακούγεται τρομοκρατημένος... Τους λέει ότι μπορεί να κρατήσει το στόμα του κλειστό, ότι δε θα μάθει κανείς τίποτα, τέτοιου είδους πράγματα». Επικράτησε σιωπή κι έπειτα η φωνή επανήλθε. «Ο τύπος του λέει να μην ανησυχεί, ότι όλα θα πάνε καλά. Να προσέχει. Να μην κάνει κανένα λάθος. Η ζωή του βρίσκεται στα δικά του χέρια τώρα». Νέα, σύντομη σιωπή κι έπειτα η φωνή ξανακούστηκε.

Η Λεϊλά είπε: «Τώρα λέει στους άντρες του να έχουν το αυτοκίνητο έτοιμο».

Για τέταρτη φορά την τελευταία μισή ώρα, ο Φαρούκ ρώτησε τον άντρα που καθόταν δίπλα του τι ώρα ήταν.

Καθόταν ο' ένα μικρό καφενείο στην Μπάστα, ένα ρημαγμένο και πολυάνθρωπο τμήμα της πόλης μακριά από τους ουρανοξύστες με

τις μαρμάρινες προσόψεις και τα Μακντόναλντς με τους παρκαδόρους. Αυτός ο λαβύρινθος από στενά δρομάκια ήταν πνιγμένος από αυτοκίνητα παρκαρισμένα φύρδην μίγδην, ξεχαρβαλωμένα καρότσια που παράπαιαν ξέχειλα από τρόφιμα, φτηνά ρούχα και πειρατικά ντιβιντί. Η περιοχή έβριθε επίσης από παλαιοπωλεία, και τα εμπορεύματά τους μονοπωλούσαν τα στενά πεζοδρόμια, αναγκάζοντας τους πεζούς να βαδίζουν στο δρόμο. Ο Φαρούκ γνώριζε αυτό το μέρος από πολλά χρόνια πριν, εφόσον είχε πουλήσει κάποια μεσοποταμιακά τεχνουργήματα σε κάνα δυο παλαιοπώλες της περιοχής, τους οποίους δεν είχε ξαναδεί έκτοτε και δεν ήθελε να ρισκάρει να τους συναντήσει.

Ήταν επίσης ένα καλό μέρος για να χαθείς μέσα στο πλήθος, ένα καλό μέρος για να καιροφυλακτείς.

Τα ρούχα του τον στενοχωρούσαν και έζεχναν· δεν μπορούσε να θυμηθεί πότε ήταν η τελευταία φορά που είχε κάνει μπάνιο. Δεν είχε επιστρέψει στην πλατεία Σαναγέ μετά τη συνάντησή του με τον Ραμέζ. Φοβόταν να γυρίσει στο ίδιο μέρος, να κοιμηθεί εκεί άλλη μία νύχτα. Αντίθετα, είχε περάσει την ώρα του στην Μπάστα, τριγυρνώντας σε ρημαγμένα καφενεία και παλιστζίδικα, τρώγοντας φαγητό και πίνοντας χυμούς που αγόραζε από πλανόδιους μικροπωλητές. Είχε περάσει τη νύχτα κουλουριασμένος δίπλα σε μια κρύπτη στο κοντινό νεκροταφείο, ανησυχώντας για το μεσημέρι της επομένης. Το οποίο, σύμφωνα με τον κάπως εκνευρισμένο άντρα δίπλα του που κάπνιζε ναργιλέ με καπνό με γεύση μελιού, είχε μόλις φτάσει.

Ευχαρίστησε τον άνθρωπο, σηκώθηκε από την καρέκλα του και αφού προσέρασε με συρτά βήματα μερικούς ταβλαδόρους, πλησίασε στον πάγκο τρέμοντας. Ρώτησε τον ιδιοκτήτη, έναν παχύσαρκο τύπο με τεράστιο μουστάκι, αν μπορούσε να χρησιμοποιήσει το τηλέφωνο –κάτι που του είχε αναφέρει και πιο πριν–, διαβεβαιώνοντάς τον και πάλι ότι ήταν τοπικό τηλεφώνημα. Εκείνος του έριξε μια καχύποπτη ματιά πριν του δώσει το ασύρματο τηλέφωνο.

Ο Φαρούκ γύρισε από την άλλη, έβαλε το χέρι στην τσέπη του και έβγαλε το τσαλακωμένο χαρτάκι όπου ο Ραμέζ του είχε γράψει το τηλέφωνό του. Το ακούμπησε στον πάγκο, τράβηξε μια παρηγορητική ρουφηξιά από το τσιγάρο του και πληκτρολόγησε τον αριθμό.

Ο Ραμέζ ένιωθε τον κόσμο γύρω του να επιβραδύνεται σε ένα εξωπραγματικό αργοσάλεμα καθώς το μυαλό του μέτραγε κάθε δευτερόλεπτο που περνούσε.

Εξακολουθούσε να είναι δεμένος στην καρέκλα, με το τσουβάλι που μύριζε μούχλα ακόμα στο κεφάλι του. Ήταν αφόρητα ασφυκτικό και χειροτέρευε ακόμα περισσότερο τον τρομερό του πονοκέφαλο. Δεν άντεχε αυτό το μαρτύριο, να πρέπει να κάθεται άπραγος, να περιμένει και να προσεύχεται να κάνει ο Φαρούκ εκείνο το τηλεφώνημα, όπως είχε υποσχεθεί.

Επιτείνοντας τη δυοφορία του, ένας οξύς πόνος έγινε αισθητός στο υπογάστριό του, που σηματοδοτούσε ότι η κύστη του χρειαζόταν απελπισμένα να αδειάσει, αλλά δεν ήταν η κατάλληλη στιγμή για να το αναφέρει.

Ήξερε ότι θα έπρεπε να βγάλουν το τσουβάλι από το κεφάλι του αν και όταν... όχι, απλώς όταν, χωρίς αν. Δε γινόταν να υπάρχουν αν. Έπρεπε να εστιαστεί μόνο στο όταν... θα γινόταν το τηλεφώνημα. Σίγουρα δεν περίμεναν να μιλήσει στον Φαρούκ μ' αυτό το πράγμα στο κεφάλι του. Και μπορεί να ήθελαν να του δώσουν οδηγίες κατά τη διάρκεια του τηλεφωνήματος. Σκέφτηκε ότι θα μπορούσε να έχει τα μάτια του κλειστά, σε περίπτωση που ανησυχούσαν μήπως τους αναγνωρίσει, ή τουλάχιστον χαμηλωμένα, αποφεύγοντας να συναντηθούν οι ματιές τους. Ήθελε να τους ρωτήσει σχετικά μ' αυτό, αλλά αποφάσισε να μην το κάνει, ανησυχώντας μην τυχόν έτσι τους προειδοποιούσε για κάτι το οποίο δεν τους ενοχλούσε απαραίτητα. Προσπάθησε να μη σκέφτεται το τι θα σήμαινε αν –όπως θα περίμενε– ενοχλούνταν απ' αυτό.

Το κουδούνισμα του τηλεφώνου τον τίναξε σαν ηλεκτρική εκκένωση. Έπειτα κάποιος τράβηξε το τσουβάλι απ' το κεφάλι του, τρομάζοντάς τον ακόμα περισσότερο.

Τα μάτια του δεν έβλεπαν κανονικά, αδυνατώντας ακόμα να προσαρμοστούν στο ψυχρό φως φθορισμού στο υπόγειο χωρίς παράθυρα. Του φάνηκε πως αναγνώρισε τον άντρα που στεκόταν απειλητικά από πάνω του, από τότε που τον είχαν βάλει κακήν κακώς μέσα στο αυτοκίνητο. Ο άντρας παρατηρούσε το τηλέφωνο του Ραμέζ, που τώρα κουδούνισε ξανά. Ο Ραμέζ υπέθεσε ότι ο δεσμοφύλακάς του έλεγχε αν ο αριθμός της εισερχόμενης κλήσης ήταν καταχωρισμένος στη μνήμη του κινητού – το νούμερο του Φαρούκ δε θα αναγνωριζόταν.

Ο Ραμέζ συνάντησε τη ματιά του άντρα. Δεν μπόρεσε να αποστρέψει το βλέμμα του. Κάθε σκέψη περί αποφυγής οπτικής επαφής εξανεμίστηκε. Ο άντρας –με σκούρα μαλλιά, καλοσχηματισμένος, αλλά με τρομακτικά αδειανά μάτια– του έριξε μια ματιά τέτοιας βουβής αγριότητας, που σχεδόν έκοψε την ανάσα του Ραμέζ. Σήκωσε προειδοποιητικά και απειλητικά το δάχτυλό του στον Ραμέζ, του έριξε ένα βλέμμα που σήμαινε *Πρόσεχε*, με τρόπο που δεν άφηνε κανένα περιθώριο για ανυπακοή, και πίεσε το πλήκτρο αποδοχής κλήσης πριν βάλει το τηλέφωνο στο αφτί του Ραμέζ.

«Οντάζ Ραμέζ;»

Ο Ραμέζ ξεφύσησε ανακουφισμένος. Ήταν ο Φαρούκ –τον αποκαλούσε συνεχώς *οντάζ*, καθηγητή– κατά τη διάρκεια της συζήτησής τους. Έγνεψε με ελπίδα στον απαγωγέα του. Εκείνος του ανταπέδωσε ένα ενθαρρυντικό νεύμα, σιωπηλός, κάνοντάς του νόημα να μιλήσει, έσκυψε το κεφάλι του κοντά στο κεφάλι του Ραμέζ και έστρεψε το τηλέφωνο προς τα έξω, έτσι που να μπορεί να ακούει κι αυτός τον Φαρούκ.

«Ναι, Φαρούκ». Η φωνή του Ραμέζ ήταν λίγο οξύτερη απ' το κανονικό και τη χαμήλωσε, προσπαθώντας να μην ακούγεται ταραγ-

μένος. «Χαίρομαι που τηλεφώνησες. Όλα εντάξει;» Το στόμα του ήταν στεγνό και οι λέξεις έβγαιναν με δυσκολία, σαν μπαλάκια από βαμβάκι. Έγλειψε τα χείλη του.

«Τους μιλήσατε;» ρώτησε ο Φαρούκ με φωνή βραχνή από την απελπισία.

«Ναι. Μίλησα στους αστυνόμους στο τμήμα του Χομπέις, αυτούς που ερευνούν την υπόθεση. Τους είπα αυτά που μου ζήτησες να πω».

«Και;»

Ο Ραμέζ έριξε μια λοξή ματιά στον απαγωγέα του. Εκείνος του έγνεψε καθησυχαστικά. «Είναι πρόθυμοι να κάνουν αυτά που ζητάς. Δεν τους νοιάζουν τα κειμήλια και δεν τους ενδιαφέρει να σε απελάσουν στο Ιράκ. Απλώς θέλουν απελπισμένα τη βοήθειά σου για να πάρουν πίσω την Έβελιν».

«Είστε σίγουρος; Μιλήσατε με κάποιον σε θέση εξουσίας;»

«Μίλησα με τον αρχηγό», τον διαβεβαίωσε ο Ραμέζ. «Μου εγγυήθηκε προσωπικά. Δε θα σου απαγγείλουν κατηγορία και θα σου παράσχουν πλήρη προστασία μέχρι να τελειώσουν όλα αυτά. Μετά θα είσαι ελεύθερος να κάνεις ό,τι θέλεις. Αν όλα πάνε καλά, θα σε βοηθήσουν ακόμα και να βγάλεις χαρτιά μόνιμης διαμονής».

Ο Φαρούκ δεν απάντησε αμέσως και ο Ραμέζ αναρωτήθηκε μήπως το είχε παρακάνει. Η καρδιά του έχασε ένα χτύπο, και συνέχισε βιαστικά: «Είναι απελπισμένοι, Φαρούκ. Θέλουν να τη βρουν κι εσύ είσαι η μόνη τους ελπίδα. Σε χρειάζονται».

«Σας ευχαριστώ», μουρμούρισε ο Φαρούκ τελικά. «Σας ευχαριστώ, οντάζ Ραμέζ. Πώς μπορώ να σας το ξεπληρώσω; Μου σώσατε τη ζωή».

«Μην ανησυχείς γι' αυτό», αποκρίθηκε ο Ραμέζ καθώς παλιρροϊκά κύματα ενοχής και ανακούφισης συγκρούονταν μέσα του. Προσπάθησε να χαλιναγωγήσει την ταραχή του.

«Τι θέλουν να κάνω;»

Τα μάτια του Ραμέζ στράφηκαν απότομα προς το μέρος του απαγωγέα. Η στιγμή της αλήθειας.

Ο απαγωγέας τού έγνεψε καταφατικά. Όρα να βγει ο μπόγιας παγανιά.

«Μείνε εκεί που είσαι. Μην πας πουθενά. Περιμένουν τηλεφώνημά μου», είπε ο Ραμέζ, προσπαθώντας απελπισμένα να κυριαρχήσει στο τρέμουλο της φωνής του. «Θα έρθουν να σε πάρουν. Περιμένουν να τους πω πού να πάνε». Σώπασε για μια στιγμή, σαν ένας κόμπος από αγκάθια να είχε σφηνώσει στο λαιμό του, κι έπειτα ρώτησε: «Πού είσαι, Φαρούκ;»

Τα τέσσερα δευτερόλεπτα σιωπής που ακολούθησαν ήταν αναμφισβήτητα τα πιο μακρά και τρομακτικά στη γεμάτη συμβάντα ζωή του επίκουρου καθηγητή.

Κι έπειτα ο Φαρούκ μίλησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 42

Ο κορμπεν είχε ήδη αναμμένη τη μήχανη ενώ άκουγε τα τρομαγμένα λόγια του Φαρούκ. Η δυνατή φωνή της Λεϊλά κάλυψε τα λόγια του Ιρακινού στο ακουστικό του Κόρμπεν.

«Είναι σ' ένα καφενείο στην Μπάστα. Πρέπει να πάρεις τον περιφερειακό και να βγεις πριν από το υπερυψωμένο τμήμα».

Ο Κόρμπεν έριξε μια βιαστική ματιά πάνω από τον ώμο του, είδε ένα αυτοκίνητο να πλησιάζει από απόσταση σαράντα μέτρων και αποφάσισε ότι αυτό το κενό θα έπρεπε να του αρκέσει. Έστριψε το τιμόνι και σανίδωσε το γκάζι. Το Παθφάιντερ τινάχτηκε έξω από το σημείο όπου ήταν παρκαρισμένο και με τα λάστιχά του να σκληρίζουν έκανε επιτόπου στροφή και ξεχύθηκε σαν αστραπή προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Καθώς κατευθυνόταν με ταχύτητα προς τον παλαιό ραδιοφωνικό σταθμό, ο Κόρμπεν έφερε στο νου του το χάρτη της πόλης και βλαστήμησε χαμηλόφωνα. Ήξερε πού βρισκόταν η Μπάστα, κι αν είχε δίκιο, αυτός και τα τσιράκια του χακίμ απείχαν σχεδόν εξίσου από εκεί όπου ήταν τρυπωμένος ο Φαρούκ.

Κάθε δευτερόλεπτο μετρούσε.

«Λεϊλά, έχεις εντοπίσει το ακριβές σημείο στην Μπάστα;» Ο Κόρμπεν ήξερε ότι οι μανούβρες στους στενούς φρακαρισμένους δρόμους της περιοχής της αγοράς θα ήταν πρόβλημα.

«Ναι. Θα περιμένει έξω από ένα μεγάλο τζαμί. Πες μου όταν θα

πάρεις την παρακαμπτήριο της εξόδου και θα σε καθοδηγήσω για να πας εκεί».

«Τι γίνεται με τον Ραμέζ;»

«Είπε στον Φαρούκ να κάτσει ήσυχος και να περιμένει· θα βρίσκονται εκεί σε λίγο». Σώπασε προς σπιγμήν. «Έκλεισαν το τηλέφωνο».

Ο Ραμέζ παρακολουθούσε τον απαγωγέα του να κλείνει το τηλέφωνο και να προστάζει τους άντρες του να κινηθούν. Ήταν δύο, ο ένας μεγαλύτερος κι ο άλλος νεότερος από τον αρχηγό τους. Και οι δύο είχαν την ίδια σκληρή, κενή από συναίσθημα έκφραση και το βλέμμα τους ήταν ολότελα απογυμνωμένο ακόμα κι από το πιο αμυδρό ίχνος ανθρωπιάς. Βγήκαν από το δωμάτιο γοργά, αφήνοντας τον Ραμέζ μόνο με τον απαγωγέα του.

«Καλά τα πήγα, έτσι; Έκανα ακριβώς ό,τι μου ζητήσατε, δε συμφωνείτε;» ρώτησε ο Ραμέζ με την ανάσα του ρηχή και γρήγορη τώρα.

«Αξέεμ», αποκρίθηκε ο άντρας τραχιά – τέλεια.

Ο Ραμέζ ένιωσε δάκρυα να πλημμυρίζουν τα μάτια του καθώς παρακολούθησε τον απαγωγέα του να κατανεύει κι έπειτα να πετάει το τηλέφωνο αδιάφορα στα γόνατά του. Ο Ραμέζ το κοίταξε, έπειτα σήκωσε το βλέμμα του στον απαγωγέα του χαμογελώντας νευρικά, με την καρδιά του να βροντοχτυπάει, τα νεύρα του έτοιμα να σπάσουν, προσπαθώντας να πείσει τον εαυτό του ότι, κόντρα σε κάθε λογική, κόντρα στη στοιχειωδέστερη λογική, θα αφηνόταν ελεύθερος.

Αυτή η αχνή ψευδαίσθηση καταπνίγηκε βάναυσα καθώς ο απαγωγέας του έβγαλε ένα περίστροφο από τη ζώνη του, το κόλλησε στο μέτωπο του Ραμέζ και πυροβόλησε.

Καθώς το Παθφάιντερ προσπερνούσε με ταχύτητα ένα αργοκίνητο ταξί δίπλα στην πλατεία Σαναγέ, ο Κόρμπεν άκουσε δύο γρήγορους πυροβολισμούς να διαπερνούν το ακουστικό του, ακολουθούμενοι από έναν τρίτο μόλις δύο δευτερόλεπτα αργότερα.

Η χαριστική βολή. Για σιγουριά.

Οι μύες του σφίχτηκαν.

Καθάρματα.

Ήξερε ότι ήταν αναπόφευκτο. Το είχε ήδη δει το έργο μέσα στο νου του και δεν είχε ψευδαισθήσεις σχετικά με το πώς λειτουργούσαν εκείνοι οι τύποι. Δε χρειάζονταν πια τον επίκουρο καθηγητή, αφού τους είχε πλέον παραδώσει τον Φαρούκ σε ασημένιο πιάτο. Όχι βέβαια πως ο Κόρμπεν πίστευε ότι ο καθηγητής είχε και πολλές επιλογές. Από τη στιγμή που τον απήγαγαν, ήταν νεκρός έτσι κι αλλιώς. Η μοναδική επιλογή του ήταν πόσο πόνο θα υφίστατο πριν δεχτεί το τηλεφώνημα.

Άκουσε ένα κλαψούρισμα στο ακουστικό του. Ήταν η Λεϊλά.

«Τζιμ, το άκουσες αυτό;» παρενέβη η φωνή του Ολοάνσκι.

«Το άκουσα», αποκρίθηκε ο Κόρμπεν ανέκφραστα.

Ήξερε ότι ήταν σκληρό για τον καθένα ν' ακούσει κάτι τέτοιο, αλλά δεν υπήρχε χρόνος για να παρηγορήσει τη Λεϊλά. Τη χρειαζόταν συγκεντρωμένη – όπως και τον Ολοάνσκι.

«Λεϊλά. Θα χρειαστώ εκείνες τις οδηγίες.»

Πέρασαν ένα δυο δευτερόλεπτα, αλλά μετά άκουσε την κοπέλα να ρουφάει τη μύτη της. Η φωνή της επανήλθε, πνιχτή και τρεμάμενη. «Πού βρίσκεσαι τώρα;»

«Μόλις μπαίνω στον περιφερειακό». Ο υπερυψωμένος αυτοκινητόδρομος που συνέδεε την ανατολική με τη δυτική Βηρυτό εμφανίστηκε μπροστά του.

«Πρέπει να πάρεις την πρώτη έξοδο αμέσως μετά το τούνελ». Η φωνή της Λεϊλά ήταν τώρα πιο καθαρή και, όπως παρατήρησε ο Κόρμπεν, πιο σκληρή.

Απείχε ένα δυο λεπτά.

Ο Ομάρ κοιτούσε ίσια προς τα εμπρός καθώς το αυτοκίνητο έτρεχε στη νέα λεωφόρο που διέσχιζε την πόλη.

Έπρεπε να πετύχει.

Ήθελε τον Φαρούκ. Απελπιστικά.

Οι τελευταίες δύο ημέρες δεν ήταν αντάξιες των ικανοτήτων του. Περηφανεύοταν για την ψυχρή του αποτελεσματικότητα – ένα στιλέτο σε έναν κόσμο στομωμένων τσεκουριών. Δουλειές σαν αυτές που του είχαν ανατεθεί από τότε που είχε αρχίσει αυτή η υπόθεση ήταν ψωμοτύρι γι' αυτόν. Όμως είχε ήδη χάσει δύο άντρες –τρεις, στην πραγματικότητα, αν λογάριαζες κι εκείνον με το διαλυμένο ώμο, αν και μπορούσαν όλοι να αντικατασταθούν το ίδιο εύκολα με τα αυτοκίνητα που είχαν καταστραφεί κατά τη διάρκεια της ανταλλαγής πυροβολισμών – κι ο σκατιάρης ο Ιρακινός ήταν ακόμα εκεί έξω.

Ο Αμερικανός είχε γίνει επίσης μεγάλος μπελάς. Τον είχε ντροπιάσει κι αυτό ήταν ασυγχώρητο. Έπρεπε να τον κανονίσει κάποια στιγμή, ανεξάρτητα από τις επιπτώσεις. Θα έβρισκε τρόπο. Η επιλογή του κατάλληλου χρόνου ήταν το παν. Θα περίμενε την κατάλληλη στιγμή, μια από τις συχνές πολιτικές καταστροφικές καταστάσεις που ταλάνιζαν τη χώρα. Η πράξη θα περνούσε απαρατήρητη τότε, αλλά όχι από εκείνους των οποίων τη γνώμη εκτιμούσε, και η αλήθεια θα θαβόταν κάτω από πιο πιεστικά προβλήματα.

Είδε τη στροφή που οδηγούσε στην αγορά με τα παλαιοπωλεία και είπε στους τρεις άντρες που τον συνόδευαν να ελέγχουν τα όπλα τους.

Δε θα γύριζε πίσω χωρίς το θήραμά του.

Ο Κόρμπεν πάτησε απότομα το φρένο καθώς έβγαινε από το τούνελ του περιφερειακού. Ένα τείχος από αυτοκίνητα του έκλεινε το δρόμο.

Ο υπερυψωμένος αυτοκινητόδρομος με τις τέσσερις λωρίδες κυκλοφορίας ήταν μια κεντρική αρτηρία που συνέδεε τις δύο πλευρές της πόλης. Κάθε εμπόδιο σ' αυτόν –ένας καβγάς μεταξύ δύο οδηγών, ένα παμπάλαιο ακινητοποιημένο φορτηγό, ένα αυτοκίνητο σακατεμένο από πυρά ελεύθερου σκοπευτή– περιόριζε την κυκλοφορία σε μία λωρίδα. Τα τυχαία απροσδόκητα μποτιλιαρίσματα αποτελούσαν μέρος της εμπειρίας της οδήγησης στη Βηρυτό. Οι άνθρωποι τα αντιμετώπιζαν συνήθως δημιουργικά. Η εισβολή στις λωρίδες των εισερχόμενων αυτοκινήτων ήταν ένας τρόπος για να γίνει πιο ευέλικτη η χρήση των δρόμων. Ο περιφερειακός, δυστυχώς, είχε ένα μεγάλο και αξεπέραστο κεντρικό εμπόδιο. Και η παρακαμπτήριος της εξόδου στην οποία κατευθυνόταν ο Κόρμπεν απείχε ακόμα γύρω στα ενενήντα μέτρα.

Ο Κόρμπεν δεν μπορούσε να δει τι προκαλούσε το μποτιλιάρισμα. Κοίταξε πίσω του. Δύο αυτοκίνητα σταματούσαν δίπλα του, αλλά ακριβώς πίσω του δεν υπήρχε τίποτα. Έβαλε την όπισθεν και πάτησε το γκάζι.

Το USV ανέπιυξε ταχύτητα προς τα πίσω και μπήκε στο τούνελ. Το τούνελ παραήταν βραχύ για να μπει κανείς στον κόπο να ανάψει τα φώτα και η αλλαγή από το εκτυφλωτικό φως του ήλιου στο σχετικό σκοτάδι των δυσκόλευε να καταλάβει αν κάποιο αυτοκίνητο ερχόταν προς το μέρος του. Χρειάστηκε μια στιγμή για να προσαρμοστεί η όρασή του και τότε ο Κόρμπεν είδε ένα αυτοκίνητο να έρχεται με ταχύτητα καταπάνω του.

Βλαστήμησε σιγανά καθώς σήκωνε το πόδι του από το γκάζι, και οδήγησε το αυτοκίνητό του όσο πιο κοντά στον τοίχο μπορούσε. Το αυτοκίνητο που ερχόταν παρεξέκλινε προς τα αριστερά, αναγκάζοντας ένα άλλο αυτοκίνητο να φρενάρει απότομα για να το αποφύγει, και τον προσπέρασε βιαστικά με το κλάζον του να αντηχεί στο τούνελ. Ο Κόρμπεν πάτησε πάλι το γκάζι και οδήγησε το αυτοκίνητο προς τα πίσω, αποφεύγοντας παρά τρίχα ένα άλλο αυτο-

κίνητο που ερχόταν και καταφέρνοντας τελικά να βγει από το τούνελ.

Συνέχισε να προχωρεί μέχρι που έφτασε σε μια ανοδική παρακαμπτήριο που οδηγούσε στη διασταύρωση που περνούσε πάνω από το τούνελ, έπειτα πάτησε το φρένο, έβαλε ταχύτητα και ανηφόρισε την παρακαμπτήριο σαν αστραπή.

«Αναγκάστηκα να βγω από το τούνελ με την όπισθεν», φώναξε στο τηλέφωνο. «Κατευθύνομαι προς την κεντρική πλατεία από πάνω».

Η φωνή της Λεϊλά ακούστηκε βιαστική. «Εντάξει. Θα πρέπει να στρίψεις στον πρώτο δρόμο δεξιά και μετά αριστερά. Κατηφόρισε αυτό το δρόμο και θα δεις το σταθμό της πυροσβεστικής στα δεξιά σου».

Ο Κόρμπεν ακολούθησε τις οδηγίες της, αλλά προχωρούσε αργά. Η κυκλοφορία στους στενούς δρόμους ήταν πυκνή και τα όπως όπως παρκαρισμένα αυτοκίνητα και τα καρότσια των πλανόδιων μικροπωλητών την είχαν μετατρέψει σε πορεία μετ' εμποδίων. Τα πολύτιμα δευτερόλεπτα έγιναν λεπτά, καθώς ο Κόρμπεν μανουβράριζε το SUV μέσα στο χάος φωνάζοντας, πατώντας το κλάξον και κάνοντας νοήματα στα αυτοκίνητα να κάνουν στην άκρη ενώ χωνόταν ανάμεσά τους μέχρι που έφτασε τελικά στο σταθμό της πυροσβεστικής.

«Βλέπω το σταθμό», φώναξε.

«Στρίψε προς τα δεξιά και συνέχισε σ' αυτό το δρόμο», απάντησε η Λεϊλά κοφτά. «Ο τοίχος του νεκροταφείου είναι σ' αριστερά σου. Στρίψε προς τα δεξιά εκεί που τελειώνει και θα δεις ένα τζαμί γύρω στα σαράντα μέτρα πιο κάτω. Εκεί θα βρίσκεται».

Ο Κόρμπεν σχεδόν πήδηξε πάνω από τα αυτοκίνητα που ήταν μπροστά του και τελικά είδε το τζαμί. Βρισκόταν ανάμεσα σε μερικά παλαιοπωλεία. Ελάπτωσε ταχύτητα κατηφορίζοντας το δρόμο καθώς το πλησίαζε, ανακαλώντας τη φωτογραφία του Φαρούκ από το

ντοσιέ της Έβελιν ενώ σάρωνε το δρόμο με το βλέμμα του για κάποιο σημάδι του Ιρακινού ή της ομάδας κρούσης του χακίμ.

Τον εντόπιος.

Ο αρχαιοπώλης στεκόταν εκεί, σε υπερένταση, περιμένοντας, όπως τον είχαν καθοδηγήσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 43

ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΣΕΣ ΝΑ ΠΑΡΑΓΝΩΡΙΣΕΙΣ ΤΟΝ ΙΡΑΚΙΝΟ, ακόμα και σ' ένα περιβάλλον όπου δεν ξεχώριζε ακριβώς. Η στάση του –επιφυλακτική, ρίχνοντας κλεφτές ματιές πάνω κάτω στο δρόμο, προσπαθώντας να αναμειχθεί με τον υπόλοιπο κόσμο– επιβεβαίωσε στον Κόρμπεν ότι ήταν αυτός.

Ο Κόρμπεν κοίταξε τα αυτοκίνητα που έρχονταν και συμβουλεύτηκε μία ακόμα φορά τον εσωτερικό καθρέφτη, έχοντας το νου του για την επικείμενη άφιξη της ομάδας κρούσης καθώς παρκάριζε έξω από το τζαμί. Κατέβασε το παράθυρό του ενώ σταματούσε.

Ο Φαρούκ κοίταξε προς το μέρος του. Ο Κόρμπεν κατάλαβε ότι θα πρέπει να είχε αντιληφθεί το ενδιαφέρον του γι' αυτόν, καθώς ανησυχία πλημμύρισε την έκφρασή του, έριξε μια ματιά προς την αντίθετη κατεύθυνση, σαν να έψαχνε για οωτηρία, και οπισθοχώρησε μερικά βήματα.

Ο Κόρμπεν βγήκε αμέσως από το αυτοκίνητο, προσπαθώντας να κινηθεί όσο πιο γρήγορα μπορούσε χωρίς να τρομάξει τον Φαρούκ.
‘Υψωσε τα χέρια του σε μια κατευναστική χειρονομία.

«Φαρούκ. Είμαι φίλος της Έβελιν. Πρέπει να έρθεις μαζί μου».

Ο Φαρούκ κοίταξε βιαστικά το δρόμο κι έπειτα πάλι τον Κόρμπεν, εξακολουθώντας να οπισθοχωρεί, με την ανησυχία του να μετατρέπεται σε απόλυτο πανικό.

«Φαρούκ, άκουσέ με. Ο Ραμέζ απήχθη σήμερα το πρωί από τους

ιδιους ανθρώπους που πήραν την Έβελιν. Είναι παγίδα. Δεν έρχονται οι αστυνομικοί, οι απαγωγείς έρχονται. Βρίσκονται καθ' οδόν αυτή τη στιγμή».

«Όχι», ψέλλισε ο Φαρούκ πριν γυρίσει κι αρχίσει να κατηφορίζει τρέχοντας το δρόμο.

Ο Κόρμπεν συνοφρυνθήκε και έτρεξε ξοπίσω του, περνώντας μέσα από το πλήθος των πεζών που έφραζαν το δρόμο του. Ο Φαρούκ δεν προχωρούσε ιδιαίτερα γρήγορα και ο Κόρμπεν τον έφτασε σύντομα. Ο Φαρούκ κοίταξε πάνω από τον ώμο του πριν καταφύγει τρέχοντας τελικά σ' ένα παζάρι με παλαιοπωλεία. Ο Κόρμπεν τον ακολούθησε.

Τα στενά δρομάκια αυτής της μικρής αγοράς είχαν στα δεξιά και τ' αριστερά διάφορα μαγαζιά, στα οποία έφτανε κανείς μόνο από μέσα από το παζάρι. Τα στενάκια ξεχείλιζαν από έπιπλα και μπιχλιμπίδια, λίγα απ' αυτά αντίκες, όμως τα περισσότερα απομιμήσεις, κατασκευασμένα στην πόλη σύμφωνα με απαιτητικά κριτήρια. Ο Κόρμπεν είδε με την άκρη του ματιού του τον Φαρούκ να ξεμακραίνει σ' ένα σκοτεινό δρομάκι στ' αριστερά του. Έτρεξε στο κατόπι του, αποφεύγοντας τουρκικά τραπεζάκια με μαρκετερί και καρέκλες Λουί Σεζ, προσπερνώντας σαν αστραπή σαστισμένους μαγαζάτορες που φώναζαν ξοπίσω του. Έφτασε σε μια διασταύρωση και είδε τον Φαρούκ στα δεξιά του να κατηφορίζει ένα δρομάκι προς μια άλλη έξοδο, που έβγαζε σ' ένα σοκάκι. Ο Κόρμπεν έτρεξε πιο γρήγορα, αντλώντας δύναμη από κάθε απόθεμα ενέργειας μέσα του, και πρόφτασε τον Φαρούκ λίγο πριν από την έξοδο. Έκανε ένα άλμα και τον άδραξε, σπρώχνοντάς τον στο πλάι, πάνω στην τζαμαρία ενός καταστήματος χαλιών.

«Τι είναι αυτά που κάνεις;» του είπε άγρια καθώς τον τράνταζε από το γιακά. «Δεν έχουμε χρόνο για τέτοιες βλακείες. Είναι ζήτημα δευτερόλεπτων το να έρθουν εδώ. Προσπαθώ να σου σώσω τη ζωή».

Ο Φαρούκ τον κοίταζε έντρομος. Τα χείλη του έτρεμαν καθώς πάσχιζε να βρει τα λόγια του. «Μα ο Ραμέζ...»

«Ο Ραμέζ είναι νεκρός», είπε ο Κόρμπεν τραχιά. «Θέλεις να είσαι ο επόμενος;»

Ο Φαρούκ χαμήλωσε το βλέμμα του μουδιασμένος και μόλις και μετά βίας κατάφερε να κουνήσει το κεφάλι του αρνητικά.

«Έλα», τον πρόσταξε ο Κόρμπεν και τον οδήγησε ξανά προς την κυρία είσοδο.

Μόλις έστριψαν στο στενό που οδηγούσε στον ανηφορικό δρόμο, ο Κόρμπεν είδε το βλογιοκομμένο φονιά. Στεκόταν στο πεζοδρόμιο ακριβώς έξω από το παζάρι, σαρώνοντας το δρόμο με το βλέμμα του για κάποια ένδειξη του στόχου του.

Ο Κόρμπεν έσπρωξε τον Φαρούκ πίσω από μια μεγάλη ντουλάπα που καταλάμβανε μεγάλο μέρος του στενού και έβγαλε το όπλο του. Έγνεψε στον Φαρούκ να μη μιλήσει και έριξε μια κλεφτή ματιά έξω. Ο βλογιοκομμένος ήταν ακόμα εκεί, κοιτάζοντας βλοσυρά το δρόμο, με τα σπηλαιώδη μάτια του να εκπέμπουν έντονη δυσαρέσκεια.

Εμπόδιζε επίσης το δρόμο επιστροφής του Κόρμπεν προς το αυτοκίνητό του.

Ο Κόρμπεν έριξε μια ματιά πίσω του, σιγουρεύτηκε ότι το δρομάκι ήταν ελεύθερο και ώθησε τον Φαρούκ ξανά προς το παζάρι. Παρέκαμψαν τα καταστήματα με τα έπιπλα και έστριψαν στο δρομάκι που είχαν πάρει προηγουμένως.

«Έλα», τον παρακίνησε ο Κόρμπεν καθώς τον οδηγούσε προς τα κει απ' όπου είχαν έρθει, προς την πλαϊνή έξοδο που είχε δει πριν.

Ο Κόρμπεν κοίταξε με προφύλαξη, σιγουρεύτηκε ότι το σοκάκι ήταν ελεύθερο και βγήκε από την κάλυψη των αντικειμένων που ήταν εκτεθειμένα φύρδην μίγδην. Μισοκλείνοντας τα μάτια του καθώς η όρασή του προσαρμοζόταν στο φως της ημέρας, προχώρησε προσεκτικά κατηφορίζοντας το πεζοδρόμιο, φροντίζοντας να σι-

γουρεύεται ότι ο Φαρούκ τον ακολουθούσε από κοντά, κρατώντας το όπλο του χαμηλά και κοντά στο μηρό του για να αποφύγει την πρόκληση πανικού.

Έφτασε στη γωνία του δρόμου και έριξε μια κλεφτή ματιά προς το τζαμί. Το Παθφάιντερ απείχε μισό τετράγωνο, δελεαστικά κοντά. Γύρω στα δεκαπέντε μέτρα πιο πέρα στεκόταν ο αρχηγός των φονιάδων, καιροφυλακτώντας ακόμα έξω από την κυρία είσοδο του παζαριού. Στην άλλη πλευρά του δρόμου, πιο κοντά σ' αυτόν, ο Κόρμπεν διέκρινε επίσης μια διπλοπαρκαρισμένη Μερσεντές σεντάν. Είδε τον βλογιοκομμένο να ρίχνει μια ματιά στον οδηγό της Μερσεντές, που του ανταπέδωσε το σινιάλο με ένα αρνητικό νεύμα με το κεφάλι. Λογικά, υπήρχε ένας ακόμα κάπου εκεί γύρω, αλλά ο Κόρμπεν δεν τον έβλεπε.

Περίμενε λίγο, επέλεξε την κατάλληλη στιγμή και είπε στον Φαρούκ να προχωρήσει. Τον οδήγησε έξω από την κάλυψη τους. Βάδισε γρήγορα, κρατώντας τον Φαρούκ κοντά του, προσπαθώντας να καλύπτεται όσο μπορούσε ανάμεσα στους περαστικούς, σφίγγοντας το όπλο του, με τα μάτια του να στρέφονται δεξιά κι αριστερά προς τους στόχους μπροστά του.

Είχε σχεδόν φτάσει στο αυτοκίνητό του, όταν ένας νεότερος άντρας με νευρικό βλέμμα και μια σχισμή για στόμα βγήκε από ένα καφενείο στα δεξιά του. Η άμεση αναγνώριση ήταν αμοιβαία. Ο άντρας τράβηξε το όπλο του και καλύφθηκε πίσω από έναν ηλικιωμένο που έμπαινε στο καφενείο. Το χέρι του Κόρμπεν έμεινε μετέωρο για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου, αναζητώντας την ευκαιρία για μια καθαρή βολή, που όμως δεν την είχε. Ο έντρομος γέρος ξεφώνισε και κινήθηκε προς τα πλάγια, κολλημένος στον τοίχο. Η βολή του Κόρμπεν ήταν εν μέρει μπλοκαρισμένη, και σταμάτησε το δάχτυλό του πάνω στη σκανδάλη. Έκανε όμως κάτι άλλο. Άδραξε τον Φαρούκ από πίσω και κόλλησε το όπλο του στο λαιμό του μετα-πράτη.

«Το θέλεις αυτό, ε; Θέλεις να τον σκοτώσω;» φώναξε άγρια στο φονιά.

Ο Κόρμπεν έσπρωξε τον Φαρούκ προς τα εμπρός, ενώ ο ίδιος έμεινε κολλημένος πίσω του. Με την άκρη του ματιού του είδε τον βλογιοκομμένο, που στεκόταν πιο πέρα από το Παθφάιντερ, να αντιλαμβάνεται τη φασαρία και να τραβάει το όπλο του. Το πλεονέκτημά του θα διαρκούσε μόνο ένα δυο δευτερόλεπτα ακόμα. Πλησίασε προσεκτικά πιο κοντά στο SUV και είδε το φονιά που είχε βγει από το καφενείο να μην καλύπτεται από τους περαστικούς καθώς κοίταζε σαστισμένος. Ο Κόρμπεν έστρεψε το όπλο του εναντίον του και τον πυροβόλησε δύο φορές κατάστηθα. Οι σφαίρες τον τίναξαν στον αέρα και τον έριξαν με την πλάτη πάνω σε κάτι τραπέζια και καρέκλες.

«Μπες στο αυτοκίνητο τώρα!» φώναξε ο Κόρμπεν στον Φαρούκ σπρώχνοντάς τον προς την πόρτα του συνοδηγού. Τριγύρω τους οι άνθρωποι έτρεχαν σαν τρελοί και ρίχνονταν στο έδαφος για να καλυφθούν. Διέκρινε τον αρχηγό των φονιάδων να τρέχει προς τη μεριά τους από την είσοδο του παζαριού και πυροβόλησε μια δυο φορές προς την κατεύθυνσή του πριν ανοίξει την πόρτα του και πηδήξει μέσα.

Έβαλε μπρος και πάτησε το γκάζι. Έσπρωξε κάτω το κεφάλι του Φαρούκ, φωνάζοντάς του «Μείνε κάτω» καθώς το Παθφάιντερ χιμούσε στο δρόμο προς την παρκαρισμένη Μερσεντές. Με το μυαλό του να δουλεύει φρενιασμένα, αποφάσισε γρήγορα ότι δεν μπορούσε απλώς να φύγει. Βρισκόταν σε ένα λαβύρινθο από στενά δρομάκια και δεν ήξερε αν λίγο παρακάτω η κίνηση των οχημάτων θα καθυστερούσε ή, ίσως, θα σταματούσε. Σύντομα θα τους προλάβαιναν. Χρειαζόταν ένα επιπλέον πλεονέκτημα.

Καθώς το Παθφάιντερ πλεύριζε τη Μερσεντές, ο Κόρμπεν πάτησε φρένο, ακινητοποιώντας το βαρύ αυτοκίνητο απότομα, με τα λάστιχά του να σκληρίζουν. Έβγαλε το Γκλοκ και το έστρεψε προς

τη Μερσεντές. Ο κατάπληκτος οδηγός βιούτηξε στο πλάι καθώς ο Κόρμπεν έριχνε τρεις γρήγορους πυροβολισμούς στο μπροστινό λάστιχο της Μερσεντές, διαλύοντάς το και κάνοντας το αυτοκίνητο να καθίσει. Αυτό θα τους εξασφάλιζε λίγο χρόνο. Σανίδωσε πάλι το γκάζι και ξεκίνησε μ'ένα σκλήρισμα των ελαστικών, αλλά, καθώς το αυτοκίνητο επιτάχυνε, αντιλήφθηκε ότι οι σημαδεύεις με το όπλο του το Παθφάιντερ και να πυροβολεί. Οι σφαίρες χώθηκαν στο δεξί πλευρό του αυτοκινήτου τη στιγμή ακριβώς που ο αρχηγός της ομάδας φώναζε σ'αυτόν που είχε πυροβολήσει, φτάνοντάς τον. Ο Κόρμπεν κατάλαβε ότι μάλλον τον επέπληττε που είχε θέσει σε κίνδυνο τον Φαρούκ. Ο χακίμ τον χρειαζόταν ζωντανό, κι αυτός ήταν ο λόγος που ο Κόρμπεν τον είχε χρησιμοποιήσει για περισπασμό όταν ο πρώτος φονιάς από το καφανείο ετοιμαζόταν να πυροβολήσει.

Κοίταξε βλοσυρά προς τα εμπρός, προσπαθώντας να θυμηθεί τον πιο γρήγορο δρόμο για να ξεφύγει από την ποντικότρυπα όπου είχαν χαθεί. Την ίδια στιγμή άκουσε το βογκητό του Φαρούκ.

Στράφηκε και είδε το μεταπράτη να μορφάζει από τον πόνο, ενώ μια άλικη κηλίδα μεγάλωνε ανησυχητικά στο πλευρό του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 44

Ο ΚΟΡΜΠΕΝ ΠΡΟΧΩΡΗΣΕ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΑ για ενάμισι χιλιόμετρο περίπου, κάνοντας ελιγμούς με το Παθφάιντερ μέσα στη μεσημεριανή κυκλοφορία. Στο κάθισμα δίπλα του ο Φαρούκ στριφογύριζε και βογκούσε. Εξέταζε συνεχώς την πληγή του σαν να μην πίστευε στα μάτια του, πιέζοντάς τη με τα βαμμένα στο αίμα χέρια του, όπως του είχε πει ο Κόρμπεν να κάνει, μουρμουρίζοντας ασταμάτητα και θρηνώντας για τη μοίρα του στα αραβικά.

Ο Κόρμπεν κοίταζε διαρκώς τον εσωτερικό καθρέφτη για κάποια ένδειξη των αντρών του χακίμ, όμως δεν είδε τίποτα. Ήξερε ότι ο Φαρούκ πονούσε, αλλά έπρεπε να κάνει υπομονή λίγο ακόμα, μέχρι ο Κόρμπεν να σιγουρευέστων ότι ήταν ασφαλείς. Τελικά βγήκε από τον κεντρικό δρόμο κοντά στο πλατύ τσιμενταρισμένο κανάλι του στεγνού τώρα ποταμού της Βηρυτού, κατηφόρισε με θόρυβο ένα σκονισμένο στενοσόκακο και σταμάτησε δίπλα σε κάποια κλειστά παλιά γκαράζ.

«Για να δω», είπε στον Φαρούκ. Έσκυψε προς το μέρος του και εξέτασε προσεκτικά το τραύμα. Ήταν ένα καθαρό διαμπερές τραύμα στο δεξί πλευρό. Η σφαίρα είχε μπει από το κάτω μέρος της πλάτης του και είχε βγει λίγο πάνω από το γοφό του. Ο Φαρούκ δεν πονούσε ανυπόφορα, πράγμα που πιθανώς σήμαινε ότι το στομάχι και το συκώτι του δεν είχαν διατρυπηθεί και, εφόσον ήταν ακόμα ζωντανός, ήταν σίγουρο ότι δεν είχε ραγεί η κοιλιακή αορτή. Όμως ο

Κόρμπεν ήξερε ότι θα υπήρχε εσωτερική βλάβη, και παρόλο που η αιμορραγία του Φαρούκ δεν ήταν ακατάσχετη, ωστόσο ο άνθρωπος έχανε αίμα.

Έπρεπε να γίνουν κάποιες επιλογές.

Η ανάσα του Φαρούκ έβγαινε τραχιά, με δυνατά αγκομαχητά. Τα μάτια του, γουρλωμένα από το φόβο, ήταν στραμμένα στον Κόρμπεν για καθησύχαση. «Πώς είναι;»

«Φαίνεται ότι δεν έπληξε ζωτικά όργανα. Θα γίνεις καλά». Ο Κόρμπεν κοίταξε γύρω του στο αυτοκίνητο, αλλά δεν μπόρεσε να βρει κάτι να δώσει στον Φαρούκ για να το πιέσει πάνω στην πληγή. «Συνέχισε να πιέζεις με τα χέρια σου. Θα βοηθήσει να περιοριστεί η αιμορραγία».

Ο Φαρούκ έβαλε και τα δυο του χέρια πάνω στο τραύμα και μόρφασε από τον πόνο. Ιδρώτας κυλούσε στο πρόσωπό του και τα χείλη του έτρεμαν καθώς μίλησε. «Ξέρεις πού είναι το πλησιέστερο νοσοκομείο;»

Αυτό ακριβώς σκεφτόταν ο Κόρμπεν.

«Δε θέλω να το ρισκάρω να σε πάω σε νοσοκομείο», είπε στον Φαρούκ κατηγορηματικά. «Έχουν δικούς τους παντού. Δε θα είσαι ασφαλής εκεί. Θα σε πάω στην πρεσβεία. Απέχει μόλις είκοσι λεπτά από δω».

Η έκφραση του Φαρούκ πέρασε από τη σαστισμάρα στην ανακούφιση. Η πρεσβεία ήταν ασφαλής επιλογή. Ίσως να του έφερναν τους καλύτερους γιατρούς εκεί.

Έγειρε στην πλάτη του καθίσματός του και έκλεισε τα μάτια του, σαν να ήθελε να κλείσει τον κόσμο έξω.

Ο Κόρμπεν έβαλε ταχύτητα και ξεκίνησε. «Πρέπει να μου πεις κάποια πράγματα. Ποιος σε καταδιώκει;»

«Δεν ξέρω», αποκρίθηκε ο Φαρούκ, μορφάζοντας καθώς το αυτοκίνητο αναπήδησε σ' ένα σαμαράκι στην παλιά, σκασμένη άσφαλτο.

«Σίγουρα κάτι θα σκέφτεσαι. Πώς έμαθαν για τα κειμήλια; Πώς σε βρήκαν;»

Βουλιάζοντας ακόμα πιο βαθιά στο κάθισμά του, ο Φαρούκ είπε στον Κόρμπεν για τον Αμπού Μπαρζάν και την πρότασή του να κάνει το μεσάζοντα στην πώληση κάποιων αρχαίων τεχνουργημάτων· για τον αγοραστή που είχε βρει ο Χατζ Αλί Σαλούμ· για το ότι ο Φαρούκ είχε πει πως το βιβλίο με τον ουροβόρο δεν ήταν μέρος της συμφωνίας και πως ο πελάτης του Αλί ήθελε ολόκληρη τη συλλογή· για τους φονιάδες που είχαν εμφανιστεί στο σπίτι του Αλί και για το ηλεκτρικό τρυπάνι.

«Γιατί δεν ήθελες να συμπεριλάβεις το βιβλίο στην πώληση;» ρώτησε ο Κόρμπεν.

Η έκφραση του Φαρούκ συννέφιασε από τύψεις και μεταμέλεια. «΄Ηξερα ότι η *πι* Έβελιν θα το ήθελε και ότι θα με βιοθούσε σε αντάλλαγμα.»

Ο Κόρμπεν έγνεψε. «΄Ησουν μαζί της στο Ιράκ όταν ανακάλυψε την υπόγεια αίθουσα». Ήταν περισσότερο δήλωση και λιγότερο ερώτηση.

Ο Φαρούκ ξαφνιάστηκε λίγο που το γνώριζε αυτό ο Κόρμπεν, όμως έπειτα σαν να χαλάρωσε κάπως. «Ναι. Ξόδεψε πολύ χρόνο προσπαθώντας να καταλάβει τι σήμαινε. Κι όταν σκότωσαν τον Χατζ Αλί, αναγκάστηκα να το βάλω στα πόδια. Ήξερα τι ήταν αυτό που ήθελαν, αλλά δεν ήξερα για ποιο λόγο.»

Ο Κόρμπεν το δούλεψε στο μυαλό του. Ταιριάζε πολύ με τη γενική του αντίληψη σχετικά με το τι είχε συμβεί, αλλά τώρα είχε την πλήρη εικόνα. Όμως υπήρχε ένα κρίσιμο αναπάντητο ερώτημα.

«Πού είναι λουπόν;»

«Ποιο;» Ο Φαρούκ έδειχνε μπερδεμένος.

«Το βιβλίο. Πού είναι;»

Ο Φαρούκ μόρφασε κι έπειτα είπε «Στο Ιράκ», σαν να περίμενε ότι ο Κόρμπεν θα το γνώριζε ήδη.

Εκείνος στράφηκε προς το μέρος του έκπληκτος. «Τι;»

«Όλα είναι ακόμα στον Αμπού Μπαρζάν, πού αλλού;» Τα λόγια έβγαιναν απ' το στόμα του γρήγορα και απελπισμένα. «Δεν είχε σκοπό να μου δώσει τίποτα έτσι, πριν να έχω τα λεφτά να το πληρώσω. Δεν τα έφερε καν στη Βαγδάτη, επειδή ήταν πάρα πολύ επικίνδυνο να ταξιδέψει μ' αυτά. Τα κράτησε στη Μοσούλη».

«Είπες στον Ραμέζ ότι τα έχεις», πέταξε ο Κόρμπεν απότομα.

«Του είπα ότι τα πουλάω», διαμαρτυρήθηκε ο Φαρούκ. «Θα πρέπει να υπέθεσε ότι τα έχω εδώ, μαζί μου. Όμως δεν είναι δικά μου».

Ο Κόρμπεν κοιτούσε βλοσυρός το δρόμο μπροστά του, βυθισμένος σε σκέψεις. Είχε υπολογίσει αυτή την πιθανότητα, αλλά είχε θεωρήσει ότι ήταν πιθανότερο να είχε φέρει ο Φαρούκ το βιβλίο μαζί του και να το είχε κρύψει μέχρι να βρει την Έβελιν.

«Ο Αμπού Μπαρζάν. Είναι στο Ιράκ;»

«Έτοι νομίζω», απάντησε ο Φαρούκ με σθησμένη φωνή. «Ίσως να έχει επιστρέψει στη Μοσούλη».

Ο Κόρμπεν έβραζε, αμίλητος, με το μυαλό του να τρέχει. Το δέντρο των εναλλακτικών επιλογών που είχε σκεφτεί πριν πάρει τον Φαρούκ είχε πριονιστεί σύρριζα. Καμία δεν ίσχυε πια. «Έχεις το τηλέφωνό του;»

«Φυσικά».

Ο Κόρμπεν έβγαλε το κινητό του.

«Ποιο είναι;»

Ο Φαρούκ τον κοίταξε φοβισμένος. «Τι θέλεις να του πεις;»

«Εγώ δε θα του πω τίποτα. Εσύ θα του μιλήσεις. Θα του πεις ότι έχεις αγοραστή. Αυτό σου ζήτησε, έτοι δεν είναι;» Ο Κόρμπεν έγνωψε με το χέρι του, ζητώντας ξανά τον αριθμό. «Ποιο είναι το νούμερό του;»

Ενώ ο Κόρμπεν πληκτρολογούσε τον αριθμό, ο Φαρούκ ένιωσε ξαφνικά άβολα με τον άνθρωπο που τον είχε –ή, τουλάχιστον, έτσι ι-

σχυριζόταν – σώσει. Ήταν ο ίδιος άνθρωπος που πριν από λίγα λεπτά τού είχε κολλήσει ένα όπλο στο πρόσωπο και μπλοφάρισε διακινδυνεύοντας τη δική του ζωή.

Το κεφάλι του γύριζε, ένιωθε τα βλέφαρά του πιο βαριά τώρα και το κάψιμο στο πλευρό του γινόταν όλο και πιο έντονο. Καταράστηκε τη μοίρα και το Θεό τον ίδιο και ευχήθηκε να μπορούσε να γυρίσει πίσω το ρολόι, να μην είχε σκεφτεί ποτέ την Έβελιν και το ενδιαφέρον της για τον ουροβόρο, να είχε αφήσει τα πράγματα στην ησυχία τους, να είχε παραδώσει τα κειμήλια στους αγοραστές του Αλί, να του είχε αποθέσει ένα φιλί ευγνωμοσύνης στο μέτωπο και να είχε πάρει το χρήμα.

Ακόμα και η Βαγδάτη ήταν προτιμότερη απ' αυτό.

Ο Κόρμπεν άκουσε για μια στιγμή κι έπειτα έδωσε το τηλέφωνο στον Φαρούκ. Εκείνος το πήρε με τρεμάμενο χέρι. Ο μακρινός, ακανόνιστος, παραπονιάρικος ήχος αναμονής απάντησης πλημμύρισε τ' αφτιά του.

Ο Αμπού Μπαρζάν απάντησε σχεδόν αμέσως με τη βαριά φωνή του θεριακλή καπνιστή. «Ποιος είναι;»

«Ο Φαρούκ». Πρόσεξε ότι η φωνή του Αμπού Μπαρζάν είχε ακουστεί κάπως πιο δυνατή απ' το συνηθισμένο κι ότι ακουγόταν ένα ραδιόφωνο στο βάθος. Σκέφτηκε ότι μπορεί να ήταν μέσα σε αυτοκίνητο.

«Φαρούκ», ακούστηκε η φωνή του Αμπού Μπαρζάν σαν μπουμπουνητό, κεφάτη όπως πάντα. «Πού στο διάβολο είσαι;» Πρόσθεσε μια σειρά από χωρατατζίδικες βωμολοχίες για να περιγράψει το φίλο του. «Προσπάθησα να σου τηλεφωνήσω, αλλά το κινητό σου είναι κλειστό.»

«Είμαι με έναν αγοραστή», είπε ο Φαρούκ σταράτα. «Θέλει τα κομμάτια».

Ο Κόρμπεν τού έριξε μια ματιά. Με κάποιο τρόπο ο Φαρούκ κατάφερε να πείσει τον εαυτό του να του χαμογελάσει αμυδρά.

Ο Κόρμπεν συνέχισε να οδηγεί.

«Έρχεσαι δεύτερος και καταϊδρωμένος», τον πληροφόρησε ο Αμπού Μπαρζάν με ένα υπεροπτικό χάχανο πριν ξεφουρνίσει άλλη μια παραστατική βρισιά. «Τα πούλησα ήδη.»

Η είδηση χτύπησε τον Φαρούκ σαν κεραυνός. «Γι πάει να πει τα πούλησες;» ξέσπασε.

«Αυτή τη στιγμή που μιλάμε, πάω να τα παραδώσω.»

Ο Φαρούκ αναθάρρησε. «Δηλαδή τα έχεις ακόμα;»

«Είναι εδώ, μαζί μου.»

«Σου λέω λοιπόν ότι έχω αγοραστή». Ο Φαρούκ είδε τον Κόρμπεν να γυρίζει προς το μέρος του, θορυβημένος από τον τρομαγμένο τόνο του, και ένιωσε ένα κύμα ανησυχίας για την αντίδραση του Αμερικανού. Προσπάθησε να ανακτήσει την ψυχραιμία του και απηύθυνε ένα καθησυχαστικό νεύμα στον Κόρμπεν, σαν να του έλεγε ότι δεν υπήρχε πρόβλημα.

«Ε, πούλα του κάτι άλλο», έλεγε ο Αμπού Μπαρζάν. «Έχεις ένα ολόκληρο υπόγειο με ανεκτίμητη σαβούρα στο μαγαζί σου, έτσι δεν είναι;»

«Άκουσέ με», είπε ο Φαρούκ με σφυριχτή φωνή, προσπαθώντας να μη ακούγεται αναστατωμένος και εξασθενισμένος. «Κάποιοι θέλουν να βάλουν στο χέρι ένα από τα βιβλία που πουλάς. Κακοί άνθρωποι. Σκότωσαν τον Χατζ Αλί κι έχουν σκοτώσει κι άλλους. Απήγαγαν μια φίλη μου εξαιτίας αυτού του βιβλίου και μόλις πυροβόλησαν κι εμένα, καταλαβαίνεις;»

«Σε πυροβόλησαν;» Ακολούθησαν κι άλλες βωμολοχίες, αν και όχι εις βάρος του Φαρούκ αυτή τη φορά.

«Ναι.»

«Είσαι εντάξει;»

Ο Φαρούκ έβηξε. «Θα επιζήσω.»

«Και ποια είν' αυτή που απήγαγαν;»

«Μια Αμερικανίδα. Μια αρχαιολόγος, εδώ στη Βηρυτό.»

«Στη Βηρυτό είσαι;»

«Ναι», αποκρίθηκε ο Φαρούκ φουρκισμένος. «Κοίτα, αυτοί οι τύποι δεν αστειεύονται. Θα σε καταδιώξουν.»

Ο Αμπού Μπαρζάν ανασήκωσε τους ώμους του. «Λυπάμαι γι' αυτά που περνάς, αλλά δεν είναι δικό μου πρόβλημα. Θα συναντήσω τον αγοραστή αύριο το βράδυ, θα του δώσω τα κομμάτια και θα πληρωθώ και μετά το πρόβλημα θα είναι δικό του. Ευχαριστώ για την προειδοποίηση, πάντως. Θα έχω το τρίτο μου μάτι ανοιχτό.»

Ο Φαρούκ μόρφασε και αναστέναξε βαριά. Αισθανόταν σαν να βούλιαζε από μέσα. Δεν ένιωσε έκπληξη, στην πραγματικότητα. Ο Αμπού Μπαρζάν δεν ήταν μόνο ένα βρομερό γουρούνι, αλλά κι ένας λεχρίτης που θα πούλαγε και τα ίδια του τα παιδιά αν μπορούσε να βρει έναν αγοραστή που δε θα τον απωθούσαν τα σκατένια τους γονίδια αφού θα του είχε ρίξει μία και μοναδική ματιά.

Ο Φαρούκ είπε στον Αμπού Μπαρζάν «Μην κλείσεις» και στράφηκε στον Κόρμπεν, με το στόμα του συσπασμένο από τον πόνο και τον εκνευρισμό. «Λέει ότι τα πούλησε. Αυτή τη στιγμή πηγαίνει να τα παραδώσει.»

Ο Κόρμπεν το σκέφτηκε καθώς οδηγούσε κι έπειτα είπε: «Έχει ακόμα το βιβλίο;»

Ο Φαρούκ έγνεψε και ρώτησε τον Αμπού Μπαρζάν για το βιβλίο, περιγράφοντάς το συγκεκριμένα. Ο Αμπού Μπαρζάν απάντησε ότι πίστευε πως το είχε. Η συμφωνία ήταν για ολόκληρο το πακέτο.

«Ρώτησέ τον πόσα θα πάρει για όλα μαζί», είπε ο Κόρμπεν στον Φαρούκ.

Ο Φαρούκ κατάλαβε αμέσως ότι ο Κόρμπεν έπαιζε το παιχνίδι σωστά, έγνεψε και ρώτησε.

Ο Αμπού Μπαρζάν γέλασε. «Ο αγοραστής σου είναι ματσωμένος;»

«Ναι», επέμεινε ο Φαρούκ υπομονετικά, αν και βρισκόταν στα όριά του.

Η απάντηση ήρθε άμεσα. «Τριακόσιες χιλιάδες δολάρια. Μετρητά».

Το είπε στον Κόρμπεν κι έκανε μια γκριμάτσα έκπληξης και ζωρής εντύπωσης, σαν να έλεγε: *Μιλάμε για τεράστια προσφορά*.

Ο Κόρμπεν το σκέφτηκε λίγο και είπε: «Θα του δώσω τετρακόσιες».

Τα μάτια του Φαρούκ γούρλωσαν. Είπε στον Αμπού Μπαρζάν την προσφορά.

Εκείνος γέλασε σαρκαστικά. «Γρήγορη απόφαση. Σοβαρολογεί ο τύπος;»

«Και βέβαια σοβαρολογεί».

«Το καλό που του θέλω». Ο Αμπού Μπαρζάν είχε σοβαρευτεί. Σε ό,τι αφορούσε το χρήμα, δεν έκανε πλακίτσες. «Για πες μου λοιπόν. Τι το ξεχωριστό έχει αυτό το βιβλίο;»

«Δεν ξέρω και δε μ' ενδιαφέρει», είπε ο Φαρούκ θυμωμένα. «Απλώς προσπαθώ να σώσω τη ζωή της γυναίκας».

«Να χαρείς, μη μου πουλάς εμένα μούρη, εντάξει;» Ο Αμπού Μπαρζάν πήρε μια βαθιά σφυριχτή αναπνοή. «Εντάξει. Ενδιαφέρομαι. Όμως πρέπει να τηλεφωνήσω στον αγοραστή μου. Το λιγότερο που μπορώ να κάνω είναι να του δώσω την ευκαιρία να χτυπήσει την τιμή του δικού σου».

Ο Φαρούκ πληροφόρησε τον Κόρμπεν. Ο Κόρμπεν τού ζήτησε να μάθει πόση ώρα θα χρειαζόταν.

«Μου τηλεφώνησε σήμερα», είπε ο Αμπού Μπαρζάν. «Θα του τηλεφωνήσω τώρα. Ποιο είναι το νούμερό σου;»

Ο Κόρμπεν είπε στον Φαρούκ να πει ότι θα του ξανατηλεφωνούσαν σε πέντε λεπτά. Ο Φαρούκ το είπε κι έπειτα έκλεισε το τηλέφωνο καθώς το Παθφάιντερ έβγαινε από τον κεντρικό παραλιακό δρόμο. Οι πρόποδες των λόφων που φιλοξενούσαν την πρεσβεία πρόβαλαν πέρα μακριά.

Ο Φαρούκ κουλουριάστηκε στο κάθισμά του και πήρε μια βαθιά

αναπνοή, προσπαθώντας να διώξει τον καυτό πόνο στα σπλάχνα του και να βρει παρηγοριά στη σκέψη ότι ανέπνεε ακόμα και στην ελπίδα ότι –ενάντια στις προσδοκίες– τα πράγματα μπορεί να κατέληγαν καλύτερα γι' αυτόν απ' ό,τι για το φίλο του τον Αλί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 45

Ο ΚΕΡΚΓΟΥΝΤ ΑΚΟΥΜΠΗΣΕ Σ' ΕΝΑ ΠΑΓΚΑΚΙ στην αυλή πίσω από το παράρτημα της πρεσβείας και περίμενε. Ένιωθε εξοντωμένος από τη ματαίωση των προσδοκιών του, ανήμπορος να κάνει τις ερωτήσεις που χρειαζόταν να κάνει, νιώθοντας τα πολύτιμα λεπτά να γλιστρούν και να φεύγουν, ενώ ο ίδιος δεν μπορούσε να κάνει τίποτα περισσότερο απ' το να μένει άπραγος και να παρακολουθεί αδύναμος τις εξελίξεις.

Είδε το όνομα αυτού που τον καλούσε στο κινητό του και συνοφρυνώθηκε. Στάθηκε όρθιος, κοιτάζοντας γύρω του για να σιγουρευτεί ότι δεν τον άκουγε κανείς, και απάντησε.

«Μόλις μου τηλεφώνησε ένας ενδιαφερόμενος αγοραστής», ακούστηκε η φωνή του Αμπού Μπαρζάν σαν βροντή στ' αφτί του. «Μου προσφέρει περισσότερα από σένα για τη συλλογή, φίλε μου».

«Νόμιζα ότι είχαμε κάνει μια συμφωνία», παρατήρησε ο Κέρκγουντ εκνευρισμένος.

«Είχαμε κάνει και ισχύει ακόμα. Όμως είναι μια καλή προσφορά κι εγώ είμαι επιχειρηματίας, καταλαβαίνεις».

Αραγε ένας υπαρκτός αγοραστής ή απλώς ένας τρόπος άσκησης πίεσης για περισσότερα; αναρωτήθηκε ο Κέρκγουντ. Έτσι κι αλλιώς έπρεπε να παιξει το παιχνίδι. «Πόσα προσφέρει;» ρώτησε με προσποιητή υπομονή.

«Τετρακόσιες χιλιάδες».

Ο Κέρκγουντ το σκέφτηκε για λίγο. Άλλος ένας ενδιαφερόμενος, από το πουθενά. Κάποιος που πρόσφερε πολύ περισσότερα απ' όσα αξίζει η συλλογή. Αν ήταν οι ίδιοι άνθρωποι που κρατούσαν την Έβελιν, τότε η κατοχή των κειμήλιων θα καθιστούσε την αρχαιολόγο αναλώσιμη. Άσε που δεν ήταν διατεθειμένος ούτε και ν' αφήσει οποιονδήποτε άλλο να πάρει τα κειμήλια. Όχι τόσο εύκολα.

«Θα σου δώσω πεντακόσιες, αλλά υπό έναν όρο. Δεν πρόκειται να ξαναπαίξουμε αυτό το παιχνίδι. Θα πρέπει να είσαι προσεκτικός. Ξέρεις ότι είμαι φερέγγυος, δε θα έχεις πρόβλημα μ' εμένα. Όμως υπάρχουν μερικοί επικίνδυνοι άνθρωποι εκεί έξω».

«Έτσι ακούω», συμφώνησε ο Αμπού Μπαρζάν σοβαρά. «Λουπόν, άκου. Κάντα εξακόσιες κι όλη η συλλογή είναι δική σου. Μαζί με το βιβλίο».

Το στήθος του Κέρκγουντ σφίχτηκε. Υποτίθεται ότι ο Αμπού Μπαρζάν δεν ήξερε για το βιβλίο. Ο Κέρκγουντ δεν ήθελε να τοιμήσει το δόλωμα, ούτε ήθελε να δώσει την εντύπωση ότι η πληρωμή αυτού του ποσού ήταν τόσο εύκολη. Τον άφησε να βράσει στο ζουμί του για μια στιγμή κι έπειτα είπε: «Εντάξει. Εξακόσιες. Όμως είναι υπέρογκη τιμή και το ξέρεις».

«Α, πίστεψέ με, το ξέρω. Θα σε δω αύριο το βράδυ».

«Αυτός ο νέος ενδιαφερόμενος», ρώτησε ο Κέρκγουντ βιαστικά. «Υπάρχει κάτι που μπορείς να μου πεις γι' αυτόν;»

Ο Αμπού Μπαρζάν σιγογέλασε βραχνά. «Λυπάμαι, φίλε μου. Απλώς άλλος ένας τρελοαμερικανός, σαν εσένα. Προσπαθεί να βάλει στο χέρι το βιβλίο. Ίσως πρέπει να το κρατήσω εγώ, τι λες;»

Ο Κέρκγουντ με δυσκολία συγκράτησε τη δυσαρέσκειά του. «Δε θα σ' το συνιστούσα», απάντησε λακωνικά.

Ο Αμπού Μπαρζάν ξαναγέλασε, πειρακτικά. «Χαλάρωσε. Απ' δι, τι ακούω, φαίνεται πως είναι καταραμένο. Θα χαρώ να το ξεφορτωθώ. Μην ξεχάσεις το επιπλέον χρήμα».

Και μ' αυτό έκλεισε το τηλέφωνο.

Ο Κέρκυοντ κοίταξε το τηλέφωνό του για μια στιγμή πριν το βάλει στην τσέπη του. Συλλογίστηκε τη συγκυρία και κάτι δεν του πήγαινε καλά. Αυτός ο νέος πλειοδότης επιδίωκε συγκεκριμένα να πάρει το βιβλίο. Οι μόνοι άνθρωποι που γνώριζε που θα μπορούσαν να είναι σε επικοινωνία με τον Αμπού Μπαρζάν ήταν οι απαγωγείς της Έβελιν και ο Ιρακινός μεσάζοντας που ο Κόρμπεν προσπαθούσε να συλλάβει. Είχε αποτύχει; Είχαν πιάσει οι απαγωγείς τον Ιρακινό;

Κατευθύνθηκε στην κεντρική έπαυλη και ανέβηκε στο γραφείο του πρέσβη. Η γραμματέας του τον πληροφόρησε ότι ο πρέσβης ήταν απασχολημένος σε ένα συμβούλιο και δε θα αποδεσμεύόταν πριν από μία ώρα. Ο Κέρκυοντ την ευχαρίστησε. Ξαναβγήκε έξω, πήγε στο παράρτημα και μπήκε στο γραφείο Τύπου.

Η Μία βρισκόταν ακόμα εκεί όπου την είχε αφήσει πρωτύτερα. Διάβαζε κάτι πυκνογραμμένο που είχε κατεβάσει από το Διαδίκτυο και φαινόταν βαθιά απορροφημένη. Ο Κέρκυοντ δεν μπορούσε να δει την επικεφαλίδα και τα γράμματα του κειμένου ήταν πάρα πολύ μικρά για να διακρίνει σε τι αφορούσε.

«Είχες κανένα νέο από τον Κόρμπεν;» τη ρώτησε.

«Όχι». Η έκφρασή της ήταν ανήσυχη. Κοίταξε το ρολόι της.

Ο Κέρκυοντ είχε ήδη συμβουλευτεί το δικό του. Ήξερε ότι ήταν περασμένες δώδεκα. Κοίταξε τη Μία· η αγωνία του καθρεφτίστηκε στα μάτια της.

Το μεσημεριανό τηλεφώνημα πρέπει να είχε γίνει ήδη.

Πολύ σύντομα θα γνώριζαν.

Το Παθφάιντερ βγήκε από την κυκλοφοριακή συμφόρηση του παράκτιου δρόμου και άρχισε να ανηφορίζει προς το Αουκάρ.

Η μηχανή του SUV μούγκριζε καθώς ο φαρδύς ομαλός δρόμος στένευε ανηφορίζοντας ελικοειδώς προς τους λόφους στους πρόπο-

δες του όρους Λίβανος. Άχαρα κτίρια χτισμένα άναρχα πλαισίωναν το δρόμο, αραιώνοντας όσο προχωρούσε η ανάβαση, και τα κενά διαστήματα ανάμεσα στις πέτρινες προσόψεις τους, που ολοένα πλάταιναν, αποκάλυπταν μεγαλύτερα τμήματα των καταπράσινων δασών που δέσποζαν πίσω τους.

Ο Κόρμπεν τηλεφώνησε στον Ολοάνσκι και του έδωσε το νούμερο του κινητού του Αμπού Μπαρζάν. Του είπε ότι ήθελε να εντοπίσει τη θέση του, πιθανότατα στο βόρειο Ιράκ. Του είπε επίσης ότι ο Αμπού Μπαρζάν θα μιλούσε στο τηλέφωνο εκείνη τη στιγμή και ότι ήθελε επίσης να μάθει με ποιον μιλούσε.

Φρόντισε να καταλάβει ο Ολοάνσκι ότι έπρεπε να κάνει τα αδύνατα δυνατά για να πετύχει αυτό που του ζητούσε.

Απείχαν τώρα δέκα λεπτά από την πρεσβεία και ο Κόρμπεν δεν είχε πολύ χρόνο για να αξιολογήσει τις επιλογές του. Έπρεπε να ξανατηλεφωνήσει στον Αμπού Μπαρζάν, αν και δεν είχε πολλές αμφιβολίες για την έκβαση. Ανεξάρτητα απ' αυτό, δεν ήταν έτοιμος για τις παρεμβάσεις που θα δεχόταν αναπόφευκτα από τη στιγμή που θα έμπαινε στο κτιριακό συγκρότημα της πρεσβείας.

Είδε έναν παράπλευρο δρόμο που είχε ξαναχρησιμοποιήσει, ελάττωσε ταχύτητα και κατευθύνθηκε προς τα εκεί. Ήταν ένας στενός ασφαλτόστρωτος δρόμος διάστικτος από λακκούβες. Ακολούθησε την πορεία του, πέρασε μερικά σκόρπια σπίτια και χαμηλά κτίρια, που σύντομα παραχώρησαν τη θέση τους στο πευκοδάσος. Ο καρδόρομος έγινε εντελώς ίσιος πριν αρχίσει να κατηφορίζει σε μια σειρά από κλειστές στροφές. Απείχε περίπου ενάμισι χιλιόμετρο από τον κεντρικό δρόμο, όταν σταμάτησε σε ένα μικρό ξέφωτο και έσβησε τη μηχανή.

Ήταν ένα απόμερο σημείο, δροσερό από την πυκνή σκιά των δέντρων, που πότε πότε τη διαπερνούσαν αιθέριες ακτίνες ηλιόφωτος. Επικρατούσε επίσης νεκρική ησυχία, αν εξαιρούσες το γαμήλιο τραγούδι των αμέτρητων τζιτζικιών γύρω τους.

Ο Φαρούκ κοίταξε τα δέντρα κι έπειτα στράφηκε μπερδεμένος στον Κόρμπεν. «Γιατί σταματήσαμε εδώ;»

«Δε θέλω να κάνω το τηλεφώνημα από την πρεσβεία.»

Ο Φαρούκ έδειχνε σαστισμένος. «Γιατί όχι;»

«Πρωτιμώ να το τακτοποιήσουμε πριν φτάσουμε εκεί», είπε ο Κόρμπεν ήρεμα. «Μην ανησυχείς. Απέχουμε δύο λεπτά. Θα είμαστε εκεί πριν το καλοκαταλάβεις.»

Συμβουλεύτηκε το ρολόι του. Ήταν ώρα. Πήρε το τηλέφωνό του, βρήκε στο μητρώο εισερχόμενων κλήσεων την προτελευταία κλήση και πίεσε το πράσινο πλήκτρο. Λίγα δευτερόλεπτα αργότερα άρχισε να καλεί.

Έδωσε το τηλέφωνο στον Φαρούκ μόλις άκουσε τον Αμπού Μπαρζάν, που απάντησε με το πρώτο κουδούνισμα.

Ο Φαρούκ άκουσε τι είχε να του πει ο άλλος κι έπειτα στράφηκε στον Κόρμπεν με πρόσωπο συσπασμένο από τον πόνο και την απογοήτευση.

«Ο αγοραστής του του πρόσφερε εξακόσιες χιλιάδες.»

Ο Κόρμπεν το περίμενε.

Ήξερε ότι θα ήταν μάταιο να δώσει ανώτερη τιμή. Τα κειμήλια δεν άξιζαν σε καμία περίπτωση αυτό το ποσό, πράγμα που σήμαινε ότι ο αγοραστής ήθελε σίγουρα το ίδιο πράγμα μ' αυτόν και πιθανώς ήταν προετοιμασμένος να πληρώσει όσο όσο για να το αποκτήσει. Έστω κι έτοι, σκέφτηκε να ανεβάσει την προσφορά. Το αν θα βρισκόταν ποτέ στην ανάγκη να δώσει αυτά τα χρήματα ήταν άλλο ζήτημα. Πριν προλάβει όμως να απαντήσει, πρόσεξε ότι ο Φαρούκ άκουγε ακόμα προσεκτικά τον Αμπού Μπαρζάν.

Η έκφραση του Ιρακινού σκοτείνιασε ακόμα περισσότερο. «Λέει ότι δε χρειάζεται να προσφέρεις περισσότερα», του είπε ο Φαρούκ ανασαίνοντας με κόπο. «Λέει ότι ο πελάτης του γνώριζε από την αρχή ότι θα έπαιρνε τα κομμάτια, πράγμα που σημαίνει ότι αν κάποιος σκοτώνει για να τα αποκτήσει, προφανώς δεν είναι ο άνθρω-

πος με τον οποίο έχει κλείσει τη δουλειά. Και είναι κάτι παραπάνω από ευχαριστημένος με την τιμή. Μας ευχαριστεί που ανεβάσαμε την τιμή, αλλά η συμφωνία έχει κλείσει».

Ο Κόρμπεν συνοφρυώθηκε. Η υπόθεση γλιστρούσε μέσα από τα χέρια του. Χρειαζόταν ένα από και το μοναδικό χαρτί που μπορούσε να παίξει ήταν ανίσχυρο, ένα χαρτί που μπορούσε να φέρει αποτέλεσμα, αλλά που μπορούσε να γίνει και μπούμερανγκ, ανάλογα με τους χειρισμούς του Αμπού Μπαρζάν, τους οποίους δεν είχε το χρόνο να αξιολογήσει, καθώς και με το πόσο ευάλωτος ήταν ο Ιρακινός στον εκφοβισμό.

Αποφάσισε να προσπαθήσει. «Μιλάει αγγλικά;»

Ο Φαρούκ κατένευσε.

«Δώσε μου το τηλέφωνο».

Ο Φαρούκ μουρμούρισε μια σύντομη σύσταση, έπεισε τον Αμπού Μπαρζάν να μην κλείσει και έδωσε το τηλέφωνο στον Κόρμπεν. Κόλλαγε από το αίμα.

«Δεν μπορώ να υπερβώ την προσφορά του πελάτη σου», του είπε ο Κόρμπεν, «αλλά θα ήθελα να ξανασκεφτείς την προσφορά μου».

«Λυπάμαι, φίλε μου», κάγχασε ο Αμπού Μπαρζάν. «Ξέρω ότι ο αγοραστής μου είναι υπαρκτός, ξέρω ότι θα έχω τα λεφτά μου αύριο και θα επιστρέψω στη Μοσούλη ένας πολύ πλούσιος άνθρωπος, αλλά για σένα δεν ξέρω τίποτα. Επιπλέον, ξέρεις την παροιμία “Κάλλιο δέκα και στο χέρι παρά πέντε και καρτέρει” ή κάπως έτσι;»

«Απλώς θέλω να σκεφτείς κάποια πράγματα», απάντησε ο Κόρμπεν ήρεμα. «Το θέμα δεν είναι μόνο τα χρήματα. Δουλεύω για την κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών και μπορώ να σκεφτώ χειρότερα πράγματα απ' το να σου χρωστάμε μια μεγάλη χάρη. Έτσι όπως διαμορφώνεται η κατάσταση στο Ιράκ, δεν πρόκειται να αποσυρθούμε από κει για αρκετό καιρό. Και ίσως διαπιστώσεις ότι το να έχεις ένα φίλο στο σύστημα θα μπορούσε να αποδειχτεί πολύ χρήσιμο στο σύντομο μέλλον, καταλαβαίνεις τι εννοώ;»

Ο Αμπού Μπαρζάν έμεινε σιωπηλός για μια στιγμή. Όταν ξαναμίλησε, το χαλαρό χλευαστικό ύφος του είχε χαθεί και είχε αντικατασταθεί από παγερή περιφρόνηση. «Νομίζεις πως το να μου πεις ότι δουλεύεις για την αμερικανική κυβέρνηση θα με κάνει να θέλω να σε βοηθήσω; Πιστεύεις ότι μπορείς να κάνεις κάτι για μένα στο Ιράκ;»

Οι χειρισμοί ήταν ξεκάθαροι. «Καλύτερα να σου χρωστάμε χάρη παρά να είμαστε τσατισμένοι μαζί σου, αυτό είναι σίγουρο», απάντησε ο Κόρμπεν απερίφραστα, γνωρίζοντας πως ούτε αυτό θα έπιανε.

«Με απειλείς λοιπόν;» πέταξε ο Αμπού Μπαρζάν περιφρονητικά, εξαπολύοντας ακολούθως ένα χείμαρρο εμπνευσμένων ύβρεων. Βρισκόταν στο δεύτερο «Αϊ γαμήσου», όταν ο Κόρμπεν έκλεισε το τηλέφωνο.

Ο Φαρούκ τον κοίταζε με ολοστρόγγυλα, απορημένα μάτια. «Τι είπε;»

Ο Κόρμπεν κούνησε το κεφάλι του αδιόρατα. «Δεν ενδιαφέρεται».

Ο Φαρούκ αναστέναξε βαθιά. «Τότε δεν έχεις τίποτα να ανταλλάξεις με τη σπ. Έβελιν».

Πράγμα που ήταν αλήθεια. Όμως γνώριζε ποιος είχε το βιβλίο. Και τώρα είχε και το τηλέφωνό του.

Ο Αμπού Μπαρζάν είχε πει στον Φαρούκ ότι ήταν καθ' οδόν προς το σημείο συνάντησης για την παράδοση των αγαθών και είχε προσθέσει ότι θα είχε τα χρήματά του «αύριο το βράδυ». Αυτό εξασφάλιζε στον Κόρμπεν λίγο περισσότερο από είκοσι τέσσερις ώρες για να τον εντοπίσει. Αν ο Αμπού Μπαρζάν ταξίδευε και έπρεπε να είναι σε επικοινωνία με τον αγοραστή, πιθανώς δε θα είχε το χρόνο, ούτε θα το διακινδύνευε, να αλλάξει τηλέφωνο. Ο Κόρμπεν ένιωθε βάσιμα σίγουρος ότι ο Ολσάνσκι θα εντόπιζε τη θέση του.

Τώρα που το ξανασκεφτόταν, αναγνώριζε ότι τα πράγματα δεν είχαν πάει και τόσο άσχημα. Σίγουρα η ανακάλυψη ότι υπήρχε άλ-

λος ένας ενδιαφερόμενος περιέπλεκε την κατάσταση. Από την άλλη, ανέσυρε στην επιφάνεια κάποιον που ο Κόρμπεν ενδιαφερόταν να βρει, κάποιον που έμενε στην αφάνεια επιτυχημένα πολύ πριν ο Κόρμπεν μυριστεί έστω κάτι. Κι αυτό από μόνο του ήταν μια καλόδεχτη εξέλιξη.

Έμενε ο Φαρούκ.

Καθισμένος εκεί ασθμαίνοντας, βογκώντας και αιμορραγώντας σε όλο το δανεικό αυτοκίνητο της πρεσβείας.

Ο Κόρμπεν γνώριζε αυτού του είδους τα τραύματα. Ήξερε ότι στην τηλεόραση έλεγαν πάντα στους ανθρώπους που είχαν τραυματιστεί από πυροβολισμό ότι ήταν τυχεροί που ήταν «απλώς» ένα επιφανειακό τραύμα και ότι μετά από λίγες ημέρες θα χοροπδούσαν, με μοναδικό ενθύμιο ένα μεγάλο λευκό επίδεσμο. Η πραγματικότητα ήταν πολύ διαφορετική. Τα περισσότερα τραύματα από σφαίρα χρειάζονταν νοσοκομείο και ορούς. Μολύνονταν εύκολα κι αυτό ήταν πολύ συνηθισμένο. Κι ένα τραύμα όπως του Φαρούκ θα απαιτούσε το λιγότερο ένα μήνα εντατικής νοσηλείας. Ήταν επίσης εξαιρετικά πιθανό να υφίστατο τις επιπτώσεις αυτού του τραυματισμού, με κάποιο τρόπο, για όλη του τη ζωή.

Κι αυτό ήταν πρόβλημα.

Όπως είχε πει στον Φαρούκ, σε ένα νοσοκομείο δε θα ήταν ασφαλής από το χακίμ, δεδομένων των διασυνδέσεών του στη λιβανέζικη αστυνομία. Επιπλέον το τελευταίο πράγμα που ήθελε ήταν να ξέρει ο χακίμ ότι ο Φαρούκ είχε πυροβοληθεί. Κι ακόμα κι αν ο χακίμ δεν επρόκειτο να απαγάγει αμέσως τον Φαρούκ, θα ανακάλυπτε αυτά που γνώριζε τώρα ο Κόρμπεν και κάθε μέσο άσκησης πίεσης που είχε ο Κόρμπεν πάνω στο χακίμ θα χανόταν.

Θα εμπλέκοντο οι αστυνομικοί της Φουχούντ. Ο σταθμάρχης της CIA. Πιθανώς και οι δημοσιογράφοι. Κάθε κίνηση, κάθε επιλογή που θα έκανε ο Κόρμπεν, ή που θα ήθελε να κάνει, θα έμπαινε κάτω απ' το μικροσκόπιο. Θα έμπαιναν επίσης στο χορό ο πρέσβης

και η κυβέρνηση του Λιβάνου. Αν μάθαιναν για τα κειμήλια του Αμπού Μπαρζάν και κατάφερναν να τα πάρουν, μπορεί να κανόνιζαν μια ανταλλαγή με το χακίμ, για να πάρουν πίσω την Έβελιν. Ο χακίμ θα είχε αυτό που γύρευε και θα αποσυρόταν στην αφάνεια, ενώ ο Κόρμπεν θα απέμενε με τη ματαίωση των προσδοκιών του κι ένα χαρτοβασίλειο. Κι αν ο χακίμ δεν μπορούσε να φτάσει στον Φαρούκ ή αν δεν επιτυγχανόταν η ανταλλαγή, θα εξαφανιζόταν επίσης.

Αυτό απέκλειε το νοσοκομείο.

Ούτε μπορούσε να κρατήσει τον Φαρούκ στην πρεσβεία. Δεν είχαν ιατρικές εγκαταστάσεις εκεί. Θα ήταν ήδη αρκετά άσχημο αν ο Φαρούκ πέθαινε στο νοσοκομείο, αλλά αν πέθαινε στην πρεσβεία... Ο πρέσβης ήταν ένας άνθρωπος με αρχές, ένας έντιμος άντρας, και δε θα απέκρυψε την παρουσία του Φαρούκ ούτε από το Υπουργείο Εξωτερικών ούτε από τις τοπικές Αρχές. Ο θάνατος του Φαρούκ σε αμερικανικό έδαφος θα προκαλούσε μια χιονοστιβάνα αρνητικών επιπτώσεων που θα κατέστρεφε τα πάντα.

Δε θα αποκτούσε αυτό που επιζητούσε.

Έτοι όπως το σκεφτόταν ψύχραιμα, κατέληγε στο συμπέρασμα ότι ο Φαρούκ δεν είχε πια αξία γι' αυτόν. Είχε μπλεχτεί τυχαία στην υπόθεση και τώρα που ο Κόρμπεν γνώριζε ό,τι ήξερε κι εκείνος για τον Αμπού Μπαρζάν, ο Φαρούκ τού ήταν πια άχρηστος.

Κάτι παραπάνω από άχρηστος.

Ήταν φόρτωμα.

Απ' όποια πλευρά και να το εξέταζε, το μόνο αποτέλεσμα αν τον πήγαινε στην πρεσβεία θα ήταν ερωτήσεις, εμπόδια, επιπλοκές και στενοχώρια.

Πράγμα που δεν του άφηνε και πολλές επιλογές.

Στράφηκε στον Φαρούκ. Ο λαβωμένος Ιρακινός έμοιαζε με κατακρεούργημένο ζώο, κουλουριασμένος και αιμόφυρτος. Το πρόσωπό του γυάλιζε από τον ιδρώτα και φαινόταν ακόμα πιο σταχτί στο χλοιόδιαχτο φως του δάσους. Ριγούσε σύγκορμος και τα τρεμάμενα

βαμμένα στο αίμα χέρια του πίεζαν ακόμα αδύναμα το τραύμα του. Κοιτούσε τον Κόρμπεν με τρομαγμένα σχεδόν άψυχα μάτια, που μόλις και μετά βίας κατάφερναν να μένουν ανοιχτά.

Άνοιξε τα σκασμένα, στεγνά χείλη του για να πει κάτι, αλλά ο Κόρμπεν τού έγνεψε ήρεμα να μη μιλήσει, έγειρε προς το μέρος του και του είπε: «Λυπάμαι».

Ο Φαρούκ τον κοίταξε με ανίσχυρη απορία.

Τα χέρια του Κόρμπεν τινάχτηκαν προς τον άντρα. Το ένα του χέρι έπιασε το κεφάλι του άλλου από πίσω, ακινητοποιώντας το. Το άλλο έπεσε βαριά στο πρόσωπο του Φαρούκ, σφίγγοντας δυνατά, κρατώντας το στόμα και τη μύτη του κλειστά.

Τα μάτια του Φαρούκ γούρλωσαν και τα χέρια του υψώθηκαν κι άρχισαν να χτυπούν τον αέρα, αλλά δεν τους είχε μείνει πια δύναμη. Ο Κόρμπεν κατέβασε το ένα του χέρι κι έριξε μια γροθιά δίπλα στο τραύμα του Φαρούκ, κάνοντάς τον να βγάλει την ανάσα του μ' ένα πνιχτό ουρλιαχτό πόνου καθώς διπλωνόταν στα δύο. Ο Κόρμπεν τον έσπρωξε στην πλάτη του καθίσματος και συνέχισε να του φράζει την αναπνοή. Ο Φαρούκ άρχισε να βήχει και να ασθμαίνει μ' ένα βαρύ γουργουριστό ήχο, με τα μάτια του σχεδόν πεταγμένα εξώ από τις κόκχες τους καθώς ατένιζε τον Κόρμπεν με αρχέγονο τρόμο. Ο Κόρμπεν δυνάμωσε τη σιδερένια λαβή του στο πρόσωπο του άλλου, νιώθοντας τη δύναμη του Ιρακινού να στραγγίζει, τις τελευταίες ρανίδες ζωής να εγκαταλείπουν το ρημαγμένο σώμα του, μέχρι που η μάταιη αντίστασή του έπαψε ολότελα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 46

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΤΟΥ ΔΩΜΑΤΙΟΥ στο γραφείο Τύπου, η Μία είδε το Παθφάιντερ να προσπερνάει το παράρτημα κατευθυνόμενο προς το πίσω μέρος του κτιριακού συγκροτήματος. Το παράθυρο του οδηγού ήταν κατεβασμένο, επιτρέποντάς της να διακρίνει τον Κόρμπεν καθώς οδηγούσε το αυτοκίνητο σε μια θέση στάθμευσης σ' ένα σκεπαστό πάρκινγκ απομακρυσμένο από το κεντρικό κτίριο ως επιπρόσθετο μέτρο ασφάλειας για την περίπτωση αυτοκινήτων που ήταν παγιδευμένα με εκρηκτικά.

Τινάχτηκε πάνω και κοίταξε έξω, με τους παλμούς της να επιταχύνονται καθώς εστίαζε το βλέμμα της στο αυτοκίνητο. Δεν μπορούσε να δει αν καθόταν κάποιος στη θέση του συνοδηγού. Ατελείωτα λεπτά κύλησαν αργά πριν εμφανιστεί τελικά ο Κόρμπεν από το στεγασμένο πάρκινγκ που θύμιζε οχυρό.

Η καρδιά της Μία βούλιαξε. Ήταν μόνος.

Ακόμα χειρότερα, ήταν πασαλειμμένος με κάτι που δεν μπορούσε παρά να είναι αίμα. Και σαν να μην έφτανε αυτό, η δυσοίωνη κατήφεια που σκοτείνιαζε το πρόσωπό του τα έλεγε όλα.

Η Μία ένιωσε τα γόνατά της να λυγίζουν. Κατέρρευσε στην καρέκλα της, νιώθοντας κάτι να σκίζεται βαθιά μέσα της.

Δεν υπήρχε Φαρούκ.

Δεν υπήρχε τρόπος να πάρουν το βιβλίο.

Δεν υπήρχε τίποτα για να ανταλλάξουν με τη μητέρα της.

Ο Κόρμπεν έκλεισε τα μάτια του και άφησε το χείμαρρο του ζεστού νερού να ξεπλύνει την κούραση από το πονεμένο σώμα του. Το γυμναστήριο της πρεσβείας ήταν ένα απομονωμένο καταφύγιο χωρίς παράθυρα, χωμένο βαθιά στο υπόγειο του παραρτήματος, κι αυτή τη στιγμή η καμπίνα του ντους πρόσφερε στον Κόρμπεν μια εφήμερη ανάπauλa από το αίμα και τη βρομιά της πιο έντονης ημέρας του από τότε που είχε τοποθετηθεί σ' αυτή την ταραγμένη πόλη.

Είχε σκεφτεί προσεκτικά τι θα έλεγε στους προϊσταμένους του –στο σταθμάρχη και τον πρέσβη– πριν παρουσιαστεί και τους ενημερώσει, ενώ κατευθυνόταν με το αυτοκίνητο προς την πρεσβεία. Είχαν πυροβολήσει τον Φαρούκ. Θανάσιμα. Είχε ξεψυχήσει πριν ο Κόρμπεν προλάβει να τον πάει στο νοσοκομείο. Και σ' αυτό το σημείο είχε μόνο μία επιλογή: έπρεπε να φροντίσει ώστε να μην ανακαλύψουν οι απαγωγείς ότι ο Φαρούκ είχε πεθάνει. Αν το ανακάλυπταν, μπορεί να κατέληγαν στο συμπέρασμα ότι δε θα μπορούσαν πια να μάθουν πού βρίσκονταν τα κειμήλια, κι αν συνέβαινε αυτό, δε θα υπήρχε τίποτα για να ανταλλάξουν με την Έβελιν.

Δεν μπορούσε να φέρει το πτώμα στην πρεσβεία, καθώς ουσιαστικά ήταν αμερικανικό έδαφος. Δεν μπορούσε ούτε να το παραδώσει στους αστυνομικούς. Δεδομένου του πόσο βαθιά φαινόταν να έχουν διεισδύσει οι απαγωγείς στην αστυνομία, θα μάθαιναν ότι ο Φαρούκ ήταν νεκρός πολύ πριν κρυώσει το πτώμα του. Έπρεπε να το εξαφανίσει. Για λίγο τουλάχιστον. Να κερδίσει λίγο χρόνο για να σκεφτεί έναν άλλο τρόπο για να απελευθερώσει την Έβελιν.

Έτσι, είχε οδηγήσει το αυτοκίνητό του βαθιά στα πευκοδάση στα ανατολικά της πόλης και είχε ρίξει το πτώμα εκεί, πιο πέρα από όντα μικρό μονοπάτι που δε χρησιμοποιούνταν σχεδόν ποτέ. Δεν υπήρχε κανείς τριγύρω. Αν και όταν ανακαλυπτόταν το πτώμα, ο Κόρμπεν και η πρεσβεία μπορούσαν να αρνηθούν τα πάντα. Ναι, ο Κόρμπεν είχε φύγει μαζί του, όμως ο Φαρούκ είχε τραυματιστεί κατά την ανταλλαγή πυροβολισμών, είχε πεταχτεί έξω από το αυτοκίνητο ό-

ταν είχαν κολλήσει σ' ένα μποτιλιάρισμα και το είχε βάλει στα πόδια. Ένας εντελώς αληθοφανής ισχυρισμός θα ήταν ότι οι άντρες που τον καταδίωκαν, οι ίδιοι που είχαν σκοτώσει τον επίκουρο καθηγητή, τον είχαν προλάβει. Μέχρι τότε η όλη υπόθεση θα είχε ξεχαστεί και κανείς δε θα ενδιαφερόταν ιδιαίτερα για την τύχη ενός παράνομου μετανάστη, πόσο μάλλον ενός Ιρακινού.

Ο Κόρμπεν πραγματικά δεν είχε άλλη επιλογή. Ήταν μια δύσκολη απόφαση που έπρεπε να πάρει επιτόπου. Είτε έπρεπε να κάνει αυτό που έκανε είτε να θέσει σε κίνδυνο την όλη προσπάθεια. Πράγμα που δεν ήταν διατεθειμένος να κάνει. Αυτό που επιδίωκε ήταν εξαιρετικά σημαντικό για να το διακυβεύσει.

Απόδιωξε τις αμφιβολίες του και σύντομα οι σκέψεις του ταξίδεψαν σε κάτι πιο παραγωγικό. Ο Ολσάνσκι είχε μια προκαταρκτική επιτυχία με το κινητό του Αμπού Μπαρζάν. Δεν ήταν στο βόρειο Ιράκ, όπως είχαν υποθέσει. Το σήμα του τηλεφώνου εμφάνιζε μια περιαγωγή κάπου στην ανατολική Τουρκία, κοντά στα σύνορα με τη Συρία. Ο Ολσάνσκι θα χρειαζόταν λίγο χρόνο για να το εντοπίσει με μεγαλύτερη ακρίβεια. Είχε πει στον Κόρμπεν πως ήταν σίγουρος ότι θα κατάφερνε να εντοπίσει τον άντρα, αλλά το να δουλέψει αντίστροφα, να εντοπίσει εκείνον με τον οποίο είχε επικοινωνήσει, τον αγοραστή, θα ήταν πιο δύσκολο. Είχε προσθέσει κάποιους ακατάληπτους τεχνικούς όρους σχετικά με ασύμβατα δικτυακά συστήματα, στους οποίους ο Κόρμπεν δεν έδωσε σημασία.

Η τοποθεσία δεν ξάφνιασε τον Κόρμπεν. Ένας ξένος αγοραστής δε θα ρισκάριζε να μπει στο Ιράκ για να παραλάβει τα κειμήλια, και η Μοσούλη –απ’ όπου ερχόταν ο Αμπού Μπαρζάν– δεν απείχε πολύ από τα τουρκικά σύνορα. Ο Κόρμπεν γνώριζε την περιοχή αρκετά καλά. Ήταν κυρίως κουρδική, κι από τις δύο πλευρές των συνόρων, όπως και η Μοσούλη. Υπέθεσε ότι ο αγοραστής θα είχε κανονίσει να γίνει η συναλλαγή στο Μπατμάν, τη Μαρντίν ή το Ντιγιάρμπακιρ. Και οι τρεις πόλεις είχαν αεροδρόμια που εξυπηρε-

τούνταν από τοπικές πτήσεις και ιδιωτικά τσάρτερ και απείχαν λίγες ώρες με το αυτοκίνητο από τα σύνορα Τουρκίας-Ιράκ.

Ήταν μια ανταλλαγή που ο Κόρμπεν δεν ήθελε να χάσει.

Η αποκάλυψη του Φαρούκ σχετικά με έναν αγοραστή που πλήρωνε ένα υπέρογκο ποσό για το μικρό θησαυρό του Αμπού Μπαρζάν έθετε υπό αμφισβήτηση όλα τα σχέδια του Κόρμπεν. Μέχρι αυτό το σημείο κύριος στόχος του Κόρμπεν ήταν ο χακίμ, ο μόνος άνθρωπος στο ραντάρ του για τον οποίο γνώριζε ότι κυνηγούσε το όνειρο με ανελέητη ασυδοσία. Ο μυστηριώδης αγοραστής ήταν τώρα τουλάχιστον εξίσου ενδιαφέρων για τον Κόρμπεν με το χακίμ. Με κάποιο τρόπο είχε καταφέρει να πληροφορηθεί πριν από το χακίμ ότι το βιβλίο ήταν διαθέσιμο. Είχε υπερισχύσει του χακίμ και είχε εξασφαλίσει το βιβλίο. Ισως μάλιστα να γνώριζε περισσότερα γι' αυτό και για τη σημασία του απ' ό,τι ο χακίμ. Το ερώτημα ήταν αν αυτό που γνώριζε ήταν αρκετό για να καταστήσει το χακίμ ασήμαντο για τα σχέδια του Κόρμπεν ή αν ήταν ατελές το έργο του. Είχε ανακαλύψει ήδη τη συνταγή ή θα χρειαζόταν τους ακραίους πόρους και τις εγκαταστάσεις του χακίμ για να κάνει το όνειρο πραγματικότητα;

Δύο στόχοι βρίσκονταν τώρα στο στόχαστρο του Κόρμπεν. Ο ένας θα επικοινωνούσε αναπόφευκτα μαζί του: ο χακίμ θα υπέθετε ότι ο Κόρμπεν είχε τον Φαρούκ –και το βιβλίο– και θα ήθελε να κάνει ανταλλαγή. Ο άλλος θα όδευε προς ένα ήσυχο ραντεβού κάπου στην ανατολική Τουρκία. Ο Κόρμπεν έπρεπε να βρίσκεται εκεί γι' αυτό το ραντεβού, αλλά έπρεπε επίσης να βρει έναν τρόπο να το κάνει αυτό με τους δικούς του όρους και χωρίς να εμπλέξει τους συναδέλφους του από την πρεσβεία. Σ' αυτό το σημείο, κανένας άλλος πέρα από το μυστηριώδη αγοραστή και τον ίδιο τον Αμπού Μπαρζάν δε γνώριζε για την επικείμενη συναλλαγή. Προς το παρόν ήθελε να μείνουν έτοι τα πράγματα, τουλάχιστον μέχρι να μπορέσει να οργανώσει το ταξίδι του στην Τουρκία με τους δικούς του όρους. Έπρε-

πε να προσέξει τι θα πει αν ήταν να τα καταφέρει χωρίς να τραβήξει πάρα πολύ την προσοχή.

Έτσι κι αλλιώς το τέλος του παιχνιδιού ήταν κοντά.

Ο Κέρκυοντ μελετούσε το πρόσωπο του Κόρμπεν καθώς άκουγε την ενημέρωση του πράκτορα με όλο και πιο βαθιά ανησυχία.

Τα πράγματα δεν είχαν πάει σύμφωνα με το σχέδιο. Ομολογουμένως ο Κόρμπεν είχε αυτοσχεδιάσει. Δεν υπήρξαν ποτέ εγγυήσεις ότι θα καταφέρναν να υποκλέψουν το τηλεφώνημα του Φαρούκ στον Ραμέζ και πολύ λιγότερο ότι θα έφταναν στον Φαρούκ πριν από τους απαγωγείς. Ο Κόρμπεν τα είχε καταφέρει αξιοσημείωτα καλά να πάρει τον Ιρακινό πριν από εκείνους και θα είχε πετύχει το σκοπό του αν η σφαίρα, αυτοχώς, δεν είχε χωθεί στο πλευρό του Φαρούκ.

Εξέτασε τα άλλα πρόσωπα στο δωμάτιο. Ο πρέσβης και ο Χειφλικ, ο σταθμάρχης της CIA, άκουγαν επίσης με προσήλωση καθώς ο Κόρμπεν παρουσίαζε τους συλλογισμούς του με εντυπωσιακή σφήνεια.

«Τι μας έχει απομείνει λοιπόν;» ρώτησε ο πρέσβης. «Γνωρίζουμε πού έχει καταχωνιάσει τα κειμήλια που θέλουν οι απαγωγείς της Μπίσοπ;»

Ο Κόρμπεν κούνησε το κεφάλι του αρνητικά. «Δεν πρόλαβα να του αποσπάσω αυτή την πληροφορία. Βρισκόταν σε κατάσταση σοκ κι απλώς παραμιλούσε ακατάληπτα στα αραβικά πριν τον προδώσει το σώμα του».

Ο πρέσβης κούνησε το κεφάλι του μελαγχολικά.

Ο Κέρκυοντ είχε τα μάτια του καρφωμένα στον Κόρμπεν. Αναρωτήθηκε αν ο Κόρμπεν γνώριζε επίσης ότι δεν υπήρχε πουθενά τίποτα καταχωνιασμένο. Το τηλεφώνημα που είχε λάβει από τον Αμπού Μπαρζάν είχε εγείρει κάποια ανησυχητικά ερωτήματα στο νου του Κέρκυοντ, κι αφού δεν είχαν πάρει οι απαγωγείς τον Φα-

ρούκ, ο άλλος αγοραστής δεν ήταν ένας απ' αυτούς. Πράγμα που σήμαινε ότι ήταν κάποιος άλλος. Και η χρονική συγκυρία ήταν υπερβολική για να παραβλέψει κανείς την πιθανότητα ότι ο άλλος πλειοδότης συνδεόταν με τον Κόρμπεν, αν δεν ήταν αυτός ο ίδιος.

Πράγμα που προκαλούσε κάποιες ενοχλητικές συνειδητοποιήσεις.

Η μία ήταν ότι ο Κόρμπεν, πιθανότατα, είχε απόλυτη γνώση της επικείμενης συναλλαγής στην Τουρκία. Η άλλη ήταν ότι, δεδομένου του απώτερου σκοπού που φαινόταν να επιδιώκει, η ασφαλής επιστροφή της Έβελιν μπορεί να μην ήταν ακριβώς προτεραιότητα γι' αυτόν.

«Πιστεύεις ότι οι απαγωγείς θα επικοινωνήσουν μαζί μας;» τον ρώτησε ο Κέρκγουντ διερευνητικά.

«Είναι αναγκασμένοι να το κάνουν», είκασε ο Κόρμπεν. «Αυτή τη στιγμή νομίζουν ότι έχουμε τον Φαρούκ, πράγμα που σημαίνει ότι πρέπει να υποθέτουν επίσης ότι ξέρουμε και την κρυψώνα των κειμηλίων. Κι αυτά είναι που αναζητούν. Είμαι υποχρεωμένος να πιστέψω ότι θα επικοινωνήσουν και ότι θα προσφερθούν να ανταλλάξουν την Έβελιν με τα κειμήλια. Τουλάχιστον ελπίζω ότι αυτό θα κάνουν. Αυτή τη στιγμή δείχνει να είναι η μοναδική μας πιθανότητα να την πάρουμε πίσω».

Μια σιωπή προβληματισμού έπεσε στο δωμάτιο.

Δεν είναι αρκετά καλό, συλλογίστηκε ο Κέρκγουντ. Δεν ένιωθε άνετα με τη στρατηγική «προσεύχομαι και περιμένω», ούτε με τον πιθανό κίνδυνο μιας ανταλλαγής-μπλόφας αν πράγματι τηλεφωνούσαν. Έπρεπε να υποκινήσει τα πράγματα. «Πρέπει να τους στείλουμε ένα σήμα», πρότεινε. «Ένα μήνυμα. Να τους πληροφορήσουμε ότι είμαστε έτοιμοι για μια ανταλλαγή». Στράφηκε στον πρέσβη. «Ίσως θα μπορούσατε να κάνετε μια δήλωση στον Τύπο. Κάτι του στιλ «Περιμένουμε να επικοινωνήσουν μαζί μας οι απαγωγείς, ώστε να μπορέσουμε να βρούμε μια λύση και να τους δώσου-

με ό,τι χρειάζονται προκειμένου να οδηγήσουμε αυτή την υπόθεση σε μια αμοιβαία επωφελή έκβαση". Κάτι τέτοιο τέλος πάντων».

Η έκφραση του πρέσβη συννέφιασε. «Γνωρίζεις την πολιτική μας όσον αφορά την ανοιχτή διαπραγμάτευση με τρομοκράτες. Θέλεις να βγω στην τηλεόραση και να τους απευθύνω πρόσκληση να κάνουν ανταλλαγή;»

«Δεν είναι τρομοκράτες», του θύμισε ο Κέρκγουντ. «Είναι αρχαιοκάπηλοι.»

«Έλα, τώρα, Μπιλ. Είναι μια λεπτή διαφορά που δε θα την αντιληφθεί κανείς. Για τους περισσότερους ανθρώπους που θα παρακολουθούν, είναι ένα και το αυτό.»

Ο Κέρκγουντ συνοφρυώθηκε απογοητευμένος. «Τι θα λέγατε για τη νεαρή Μπίσσο; Μια κόρη που απευθύνει μια συγκινητική έκκληση για την επιστροφή της μητέρας της;»

«Δε βλέπω να υπάρχει πρόβλημα μ' αυτό», παραδέχτηκε ο πρέσβης. «Εντάξει. Ας το κανονίσουμε. Όμως ενέχει δυσκολίες μια τέτοια παραπλανητική στρατηγική, δεδομένου ότι δεν έχουμε τα κειμήλια.»

«Αν μας τηλεφωνήσουν και θελήσουν την ανταλλαγή, θα την πάρουμε πίσω, ανεξάρτητα απ' αυτό», διαβεβαίωσε ο Χειφλικ. «Μπορούμε να το οργανώσουμε με τρόπο που να αποβεί προς όφελός μας.»

Ο Κέρκγουντ στράφηκε στον Κόρμπεν. Του φάνηκε ότι διέκρινε μια υποψία δυσαρέσκειας στη σκληρή έκφραση του πράκτορα, όμως το ύφος του δεν πρόδιδε πολλά. Απλώς άκουσε την πρόταση του Κέρκγουντ μ' ένα μικρό σκεπτικό νεύμα. Στο βάθος του μυαλού του Κέρκγουντ υπήρχε κάτι άλλο που προσπαθούσε να τραβήξει την προσοχή του. Όλο και περισσότερο ένιωθε ότι θα ήταν αναπόφευκτο. Αυτός και οι σύντροφοί του ήταν όλοι σύμφωνοι σ' αυτό. *Κάνε ό,τι καλύτερο μπορείς για να απελευθερώσεις την Έβελιν χωρίς να εκθέσεις το σχέδιο. Αν πρέπει, όμως, τότε χρησιμοποιήσε το βιβλίο. Μια και δεν είχε δει*

ακόμα το βιβλίο, δεν ήταν σίγουρος ότι η παραίτησή του από αυτό θα εξέθετε οτιδήποτε, αλλά θα μπορούσε να διακυβεύσει το έργο τους και να θέσει σε κίνδυνο μια κληρονομιά που δημιουργούνταν εδώ και εκατοντάδες χρόνια.

Δεν ήταν μια απόφαση που έπρεπε να πάρει αμέσως. Δεν ήταν σχετική επί του παρόντος, εφόσον οι απαγωγείς δεν είχαν ακόμα επικοινωνήσει μαζί τους.

Ένιωσε μια δόνηση στην τσέπη του και έβγαλε το τηλέφωνό του. Έριξε μια ματιά στο όνομα αυτού που τον καλούσε. Ήταν ο βασικός του σύνδεσμος στον ΟΗΕ. «Συγνώμη, πρέπει να απαντήσω», απολογήθηκε στους άλλους καθώς σηκωνόταν από το κάθισμά του και απομακρυνόταν από το τραπέζι.

Η σταράτη φωνή από την άλλη άκρη της γραμμής μπήκε κατευθείαν στο θέμα.

«Αυτό για το οποίο με ρώτησες», του είπε ο σύνδεσμός του στον ΟΗΕ. «Αυτός ο χακίμ. Νομίζω πως έχω κάτι για σένα».

Τα λόγια που έβγαιναν από το στόμα του συντετριμμένου Ομάρ έκαναν μπουρλότο το χακίμ.

«Μας ξέφυγε, μου' αλίμα. Τον έχει ο Αμερικανός».

Ο χακίμ έβραζε, μην μπορώντας να πιστέψει στ' αφτιά του. Πώς ήταν δυνατό να τον έχει απογοητεύσει ο Ομάρ – ξανά; Είχε όλα τα απαραίτητα πλεονεκτήματα. Είχε τα χρήματα, τις επαφές, τα όπλα, αλλά και πάλι είχε αποτύχει.

Ο Ομάρ φλυαρούσε παραθέτοντας τις εξηγήσεις και τις δικαιολογίες του, αλλά ο χακίμ τον έκανε να σωπάσει με μια λυσσαλέα καταάδα. Δε χρειαζόταν να ακούσει τις λεπτομέρειες. Το μόνο που τον ενδιέφερε ήταν το αποτέλεσμα. Και χρειαζόταν ανθρώπους που μπορούσαν να του εξασφαλίσουν το αποτέλεσμα που ήθελε. Όταν τελείωνε όλο αυτό, θα έπρεπε να φροντίσει να αντικατασταθεί ο Ομάρ.

Θα έπρεπε να του βρουν κάποιον πιο αξιόπιστο. Πιο ικανό. Κάποιον που θα διεκπεραίωνε τη δουλειά του.

Αφησε την αναπνοή του να ηρεμήσει και συγκεντρώθηκε στην επόμενή του κίνηση. Ήξερε ότι είχε ακόμα έναν άσσο. Θα του έδιναν αυτό που ζητούσε με αντάλλαγμα τη γυναίκα, δεν αμφέβαλλε γι' αυτό. Όμως η ανταλλαγή θα εγκυμονούσε κινδύνους και δεδομένων των επιδόσεων του Ομάρ τώρα τελευταία, το να τα καταφέρει χωρίς ν' αφήσει ίχνη δεν ήταν σίγουρο σε καμία περίπτωση. Ο χακίμ απεχθανόταν τα αχρείαστα ρίσκα, αλλά η αδεξιότητα του Ομάρ είχε κάνει ένα τέτοιο ρίσκο αναπόφευκτο. Οι ανταλλαγές ομήρων δεν ήταν ποτέ ασφαλείς ούτε για τη μία ούτε για την άλλη πλευρά.

Κάτι άλλο κυλούσε στις φλέβες του, κάτι πολύ πιο φαρμακερό από την επικείμενη απειλή της ανταλλαγής: ο Αμερικανός είχε εξευτελίσει άλλη μία φορά τους άντρες του, πράγμα που σήμαινε ότι είχε εξευτελίσει αυτό τον ίδιο. Ήταν μια προσωπική προσβολή, μια βαριά ύβρις, την οποία ο χακίμ έβρισκε αφόρητη και ασυγχώρητη. Το ανόμημα έπρεπε να τιμωρηθεί. Η τάξη έπρεπε να αποκατασταθεί.

«Τηλεφώνησε στους συνδέσμους σου. Τώρα. Θέλω να μάθω ότι υπάρχει να μάθει κανείς για τον Αμερικανό», είπε τραχιά. «Τα πάντα».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 47

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΕΝΗ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΗΣ ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ, η Μία παρακολουθούσε τον εαυτό της στην τηλεόραση αποστασιοποιημένη. Τα μάτια της κοιτούσαν χωρίς να βλέπουν καθώς το πρόσωπό της πρόβαλε αλλόκοτα μπροστά της, εκφωνώντας την προσεκτικά διατυπωμένη έκκληση που της είχε δώσει ο Κόρμπεν πριν παραδώσει την κοπέλα στον ακόλουθο Τύπου της πρεσβείας. Η εικόνα στην οθόνη δεν καταγραφόταν στο νου της. Αισθανόταν σαν να εμφανιζόταν σε μια εναλλακτική πραγματικότητα, σ' ένα σουρεαλιστικό παράλληλο σύμπαν που το παρακολουθούσε μέσα από μια ρωγμή ενός συνεχούς σαν εκείνο του Μάτριξ, μόνο που δεν ήταν έτοι. Ήταν αληθινό. Ψυχρά κι αναμφισβήτητα αληθινό.

Με βαριά καρδιά, είχε τηλεφωνήσει στο σπίτι της θείας της στο Νέιχαντ λίγο πριν από τη συνέντευξή της στις ειδήσεις. Είχε απαντήσει η θεία της και η χαρωπή φωνή της μαρτυρούσε ότι δεν είχε διαβάσει ακόμα τίποτα για την απαγωγή. Η Μία πήρε λίγο κουράγιο από μια σύντομη ανταλλαγή αστεϊσμών κι έπειτα, με μεγάλη προσοχή, είπε στη θεία της τι είχε συμβεί. Δεν ήταν εύκολο να κάνει μια τέτοια συζήτηση, αλλά η θεία της ήταν δυνατή γυναίκα και παρότι ανησύχησε τρομερά, το πήρε στωικά. Η Μία την προειδοποίησε για τη συνέντευξη Τύπου, ενώ τη διαβεβαίωσε ότι καταβαλλόταν κάθε προσπάθεια να βρεθεί η Έβελιν και να επιστρέψει ασφαλής, συμπληρώνοντας ότι, ναι, η ίδια θα ήταν προσεκτική. Είχε

κλείσει το τηλέφωνο νιώθοντας ένα οδυνηρό σφίξιμο στο στήθος.

Χαμήλωσε τον ήχο της τηλεόρασης και συλλογίστηκε μελαγχολικά τη ζοφερή ενημέρωση του Κόρμπεν. Με τον Φαρούκ νεκρό και με τη συλλογή των κειμηλίων κρυμμένη σε άγνωστο μέρος, δεν υπήρχε τίποτα για να ανταλλαγεί με την Έβελιν. Κι αυτό ήταν πολύ άσχημο. Είχε σκεφτεί να ξαναπάει στο διαμέρισμα της Έβελιν, να φάξει τα πράγματά της, να δει μήπως μπορούσε να βρει κάποιο άλλο βιβλίο, κάτι με το σύμβολο του ουροβόρου πάνω του το οποίο θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν, κάτι για να δελεάσουν τους απαγωγείς να κάνουν την ανταλλαγή, αλλά ο Κόρμπεν είχε απορρίψει αυτή τη σκέψη πολύ γρήγορα. Ο ίδιος είχε πάει εκεί και είχε ψάξει. Δεν είχε βρει τίποτα στο διαμέρισμά της που θα μπορούσε να υποκαταστήσει το βιβλίο. Επιπλέον όλα ήταν αμφισβητούμενα αυτή τη στιγμή. Τα καθάρματα δεν είχαν επικοινωνήσει.

Η Μία ήλπιζε –και προσευχόταν– να το κάνουν. Έπρεπε να το κάνουν. Τι νόημα είχε να την απαγάγουν, αν όχι για να την ανταλλάξουν με κάτι;

Οι ειδήσεις προχώρησαν σε κάποιο άλλο, πιο ευχάριστο θέμα. Η Μία έκλεισε την τηλεόραση και κοίταξε ολόγυρά της στο δωμάτιο. Σιχαινόταν την απόλυτη μοναξιά του και θυμήθηκε την προηγούμενη νύχτα, όταν βρισκόταν στο διαμέρισμα του Κόρμπεν. Παρόλο που καλά καλά δεν τον γνώριζε, η παρουσία του ήταν παρηγορητική. Συνειδητοποίησε ότι είχε περάσει περισσότερα μαζί του, τις λίγες ώρες που γνωρίζονταν, απ' ό,τι με τους περισσότερους άντρες με τους οποίους είχε σχέση. Σκέφτηκε να του τηλεφωνήσει, να δει αν υπήρχε τίποτα καινούριο, αλλά κατέπνιξε αυτή τη σκέψη, σίγουρη όχι δεν ήταν καλή ιδέα.

Κοίταξε το κρεβάτι της και ήξερε ότι ο ύπνος, αν ήταν να έρθει, έπρεπε να έρθει με το ζόρι, με δωροδοκία, με δέλεαρ.

Πήρε την κάρτα πρόσβασης εισόδου στο δωμάτιο, το κινητό της και κατευθύνθηκε προς την πόρτα.

Στο σκοτεινό καθιστικό του ο Κόρμπεν έσβησε την τηλεόραση και πήγε προς την κρεβατοκάμαρά του. Ήταν μια βίαιη ημέρα – ίσως με τις μεγαλύτερες προκλήσεις που είχε αντιμετωπίσει ποτέ. Τα είχε βγάλει πέρα μέσα από ένα χείμαρρο αδρεναλίνης, αλλά αυτή η πηγή ήταν τώρα κατάστεγνη. Ένιωθε την εξουθένωση της μάχης σε κάθε πόρο του κορμιού του, που κραύγαζε για ανάπauλa. Δεν επρόκειτο να διαφωνήσει μαζί του.

Χώθηκε στο κρεβάτι του κι έσβησε τα φώτα. Τα κατεβασμένα ρολά απομόνωναν τον έξω κόσμο κι άφησε το μυαλό του να περιπλανηθεί. Εκείνο αντιστάθηκε για λίγο, στριφογυρίζοντας πεισματικά στις δουλειές που είχε μπροστά του.

Ο νους του στάθηκε στο τηλεφώνημα της Έβελιν Μπίσοπ στον Τομ Γουέμπστερ. Ο Κόρμπεν είχε ζητήσει από έναν αναλυτή δεδομένων στο Κέντρο Αντιμετώπισης Τρομοκρατίας στο Λάγκλεϊ να βάλει το όνομα του Γουέμπστερ στο σύστημα. Υπήρχαν αναρίθμητες αναφορές – το όνομα ήταν εκπληκτικά συνηθισμένο. Ο Κόρμπεν είχε δώσει στον αναλυτή την ηλικία κατά προσέγγιση και κάποιο πιθανό ιστορικό, για να περιορίσει την αναζήτηση, αλλά η σύνδεση του ονόματος με κάποιο πρόσωπο, αν τελικά επιτυγχανόταν, θα έπαιρνε χρόνο.

Προχώρησε στο πιεστικό ζήτημα που αντιμετώπιζε. Η τελευταία ενημέρωση από τον Ολσάνσκι έδειχνε ότι ο Ιρακινός αρχαιοπώλης είχε καταλύσει για τη νύχτα στο Ντιγιάρμπακιρ, μια μικρή πόλη στη νοτιοανατολική Τουρκία περί τα ογδόντα χιλιόμετρα από τα σύνορα με τη Συρία. Ο Κόρμπεν είχε θεωρήσει ότι ο Ιρακινός θα επέλεγε τη Μαρντίν, που βρισκόταν δύο ώρες πιο κοντά στα ιρακινά σύνορα. Και οι δύο πόλεις είχαν αεροδρόμιο, αλλά ο αερολιμένας του Ντιγιάρμπακιρ ήταν μεγαλύτερος, η πόλη ήταν μεγαλύτερη και οι επισκέπτες δε διακινδύνευαν να προσελκύσουν πολλή προσοχή. Χρησιμοποιώντας τριγωνοποίηση, ο Ολσάνσκι είχε εντοπίσει τον αρχαιοπώλη εντός μιας ακτίνας σαράντα μέτρων περίπου, πράγμα που

σ' ένα απομακρυσμένο μέρος όπως το Ντιγιάρμπακιρ ήταν όσο πιο ακριβές γινόταν.

Ο Κόρμπεν έπρεπε να σκεφτεί πώς μπορούσε να πάει εκεί χωρίς να γνωστοποιήσει στους συναδέλφους του τι μπορεί να έβρισκε. Η υπηρεσία είχε ανθρώπους στην ευρύτερη περιοχή, αλλά ο Κόρμπεν δεν ήθελε να ανατεθεί αυτό σε άλλους. Ήθελε να είναι ο ίδιος εκεί και δεν ήθελε να γνωρίζει ο Χέιφλικ ή οποιοσδήποτε άλλος των πραγματικό λόγο. Σκέφτηκε να επικαλεστεί την τηλεφωνική παρακολούθηση του Ολσάνσκι για να δικαιολογήσει το ταξίδι. Να πει ότι είχαν εντοπίσει κάποιον στον οποίο ο Φαρούκ είχε τηλεφωνήσει από το καφενείο. Κάποιον που παρουσίαζε ενδιαφέρον. Το Ντιγιάρμπακιρ απείχε λιγότερο από πεντακόσια χιλιόμετρα. Δε θα έπαιρνε παραπάνω από μια δυο ώρες να πάει εκεί μ' ένα μικρό αεροπλάνο. Θα έπρεπε να το κανονίσει πρωί πρωί, αν ήθελε να φτάσει εκεί εγκαίρως για τη στιγμή που θα εμφανιζόταν ο μυστηριώδης αγοραστής.

Η σκέψη αυτής της συνάντησης τον ευχαρίστησε και τον νανούρισε σ' έναν ύπνο που χρειαζόταν απελπισμένα.

Δύο ορόφους πάνω από το δωμάτιο της Μία, ο Κέρκυοντ σήκωσε το βλέμμα του από το φορητό του υπολογιστή και παρακολούθησε αφηρημένος την έκκλησή της στην τηλεόραση. Την είχε δει ήδη σε ένα από τα άλλα τοπικά κανάλια. Οι άνθρωποι της πρεσβείας που χειρίζονταν τον Τύπο είχαν κάνει καλή δουλειά, όπως και η Μία· οι απαγωγείς της μητέρας της θα έπαιρναν σίγουρα το μήνυμα.

Η προσοχή του ήταν αλλού καθηλωμένη και το βλέμμα του στράφηκε ξανά στην οθόνη του υπολογιστή του και στον απαίσιο φάκελο που του είχε ταχυδρομήσει ηλεκτρονικά ο σύνδεσμός του εντός του ΟΗΕ. Τον είχε ήδη διαβάσει μία φορά και ετοιμαζόταν να τον ξαναδιαβάσει.

΄Ηταν ο φάκελος του χακίμ.

Ο φάκελος φώτιζε τον Κόρμπεν ως τον πράκτορα που είχε αναλάβει να τον εντοπίσει. Οι αποστολές που του είχαν ανατεθεί από την υπηρεσία ήταν συνηθισμένες πρακτικές στη Μέση Ανατολή· τίποτα το άκρως επικίνδυνο ή εξαιρετικά αιματηρό. Οι πληροφορίες που σχετίζονταν με το χακίμ ήταν αυτό που είχε συγκλονίσει τον Κέρκγουντ.

Οι σύνδεσμοί του στο Ιράκ είχαν αναφέρει κάποιον που ρωτούσε για τον ουροβόρο κάποιες φορές τα τελευταία χρόνια, αλλά δεν είχε καταφέρει να ανακαλύψει ποιος βρισκόταν πίσω από αυτή την έρευνα. Οι άνθρωποι φοβόντουσαν να μιλήσουν υπό το καθεστώς του Σαντάμ.

Κι ακόμα περισσότερο σ' αυτή την περίπτωση.

Μελέτησε πάλι το φάκελο, με το στήθος του να σφίγγεται από αποστροφή. Τα ευρήματα στο Ιράκ ήταν κάτι παραπάνω από αποτρόπαια. Οι νεκροψίες που είχαν διενεργηθεί σε ορισμένα από τα πτώματα που είχαν βρεθεί μετά την έφοδο στο κτιριακό συγκρότημα του χακίμ επιβεβαίωναν με αποκρουστικές λεπτομέρειες πάνω σε τι εργαζόταν αυτός ο άνθρωπος. Δεν υπήρχε σχεδόν καμία αμφιβολία ως προς το τι επιδίωκε.

Πολλές από τις μεθόδους που επιχειρούσε είχαν δοκιμαστεί σε πειραματόζωα, κυρίως ποντίκια, και είχαν ποικίλους βαθμούς επιτυχίας στην αναζωογόνηση των ζώων ή την επιμήκυνση της ζωής τους. Το θέμα ήταν ότι ο χακίμ δε χρησιμοποιούσε ποντίκια. Εκτελούσε αυτά τα ίδια πειράματα σε ανθρώπους.

΄Ένα τέτοιο φημισμένο πείραμα, που είχαν αναλάβει να εκτελέσουν Ιταλοί και Αμερικανοί νευρολόγοι και νευροχειρουργοί στις αρχές της δεκαετίας του 1990, ήταν η μεταμόσχευση ιστού που είχε ληφθεί από την επίφυση νεότερων ποντικών σε πιο ηλικιωμένα άτομα του είδους και το αντίστροφο. Με απλά λόγια, τα γηραιότερα ποντίκια έγιναν νεότερα και τα νεότερα έγιναν γηραιότερα. Τα πρώτα

φαίνονταν υγιέστερα, μπορούσαν να τρέχουν από δω κι από κει μέσα στα κλουβιά τους και να περιστρέφουν τους τροχούς τους με εκπληκτικό σφρίγος, ενώ ξεπέρασαν σε διάρκεια ζωής τα ζώα της ομάδας ελέγχου της ίδιας ηλικίας· το τρίχωμα των δεύτερων έχασε τη στιλπνότητά του, οι λειτουργίες τους επιβραδύνθηκαν μέχρι του σημείου να μην μπορούν πια να εκτελέσουν τα συνηθισμένα κόλπα που κατάφερναν με ευκολία πριν από τις μεταμοσχεύσεις, ενώ πέθαναν πρόωρα. Οι νεκροψίες που έγιναν στα ζώα κατέδειξαν επίσης ότι ορισμένα από τα εσωτερικά όργανα των γηραιότερων ποντικών που είχαν δεχτεί τα μοσχεύματα από τα νεαρά ποντίκια επέδειξαν εντυπωσιακά σημεία ανανέωσης. Και δεδομένου ότι η επίφυση παράγει την ορμόνη μελατονίνη, η ανανέωση αποδόθηκε σε αύξηση του επιπέδου μελατονίνης του αποδέκτη, πράγμα που πυροδότησε τη φρενίτιδα του συμπληρώματος μελατονίνης.

Η πλήρης εικόνα, ωστόσο, δεν ήταν τόσο ευοίωνη: οι επιστήμονες που εξέτασαν προσεκτικότερα τα αποτελέσματα διαπίστωσαν ότι τα ποντίκια που είχαν χρησιμοποιηθεί στα πειράματα είχαν ένα γενετικό ελάττωμα που τα εμπόδιζε να παράγουν μελατονίνη. Κατά συνέπεια η απόδοση της βελτιωμένης λειτουργίας του οργανισμού τους στη μελατονίνη ήταν καταφανώς παράλογη. Η απόδειξη, όμως, πως δεν ήταν υπεύθυνη η μελατονίνη για τον υγιέστερο και μακρύτερο βίο τους δεν ακύρωνε το γεγονός ότι, πραγματικά, έδειχναν νεότερα και έζησαν περισσότερο. Κάτι ήταν υπεύθυνο γι' αυτό. Απλώς δεν ήταν η μελατονίνη.

Οι νεκροψίες έδειξαν ότι ορισμένα από τα πειράματα του χακίμ έγιναν για να διαπιστώσει κατά πόσον η μεταμόσχευση της επίφυσης είχε το ίδιο αποτέλεσμα στον άνθρωπο. Η διεξαγωγή τέτοιων πειραμάτων σε ανθρώπους δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Η επίφυση, που έχει μέγεθος μπιζελιού στον άνθρωπο, βρίσκεται στον πυρήνα του εγκεφάλου. Είναι ενεργός κυρίως μέχρι την εφηβεία κι έπειτα ασβετοποιείται στην ενήλικη ζωή και θεωρείται ότι περιπίπτει σε α-

χρηστία. Πράγμα που σήμαινε ότι οι μόνες επιφύσεις που άξιζε να συλλεχθούν έπρεπε να προέρχονται από παιδιά ή εφήβους· όμως η ενδοσκοπική μικροχειρουργική για την προσέγγιση του αδένα ήταν πολύπλοκη, λεπτή διαδικασία και εγκυμονούσε υψηλούς κινδύνους για το δότη.

Αυτό, βέβαια, δεν αποτελούσε πρόβλημα αν είχες ατελείωτο απόθεμα αναλώσιμων παιδιών.

Το άλλο σημαντικό πρόβλημα ήταν ότι τα πειράματα επιμήκυνσης της ζωής εκτελούνταν ως επί το πλείστον σε είδη που είχαν βραχύ χρόνο ζωής, για να μπορούν να παρατηρηθούν και να τεκμηριωθούν οι αλλαγές εντός λογικού χρονικού πλαισίου. Τα έντομα που ονομάζονται Εφήμερα ήταν ιδανικά, δεδομένου ότι ο κύκλος ζωής τους διαρκούσε μόνο μία ημέρα. Οι Νηματώδεις σκώληκες, που ζουν περίπου δύο εβδομάδες, χρησιμοποιήθηκαν επίσης ευρέως, όπως και τα εργαστηριακά ποντίκια, αν και ο διετής, περίπου, χρόνος ζωής τους τα καθιστούσε κάτι λιγότερο από ιδανικά. Με τους ανθρώπους απαιτούντο πολύ μακρύτερες περίοδοι παρατήρησης για να γίνει αισθητή κάποια σημαντική μεταβολή. Αυτό σήμαινε ότι, αφού είχαν υποβληθεί στις ακραίες «θεραπείες» του χακίμ, τα πειραματικά του υποκείμενα έπρεπε να παραμείνουν φυλακισμένα για μήνες ή και χρόνια πριν καταδειχτούν τα αποτελέσματα των πειραμάτων του.

Οι νεκροψίες έδειξαν ότι ο χακίμ δεν πειραματίζόταν μόνο με την επίφυση. Άλλοι αδένες, όπως η υπόφυση και ο θύμος, αποτελούσαν επίσης μέρος του ρεπερτορίου του, όπως και οι όρχεις στους άντρες και οι ωοθήκες στις γυναίκες. Σε ορισμένες περιπτώσεις είχε περιορίσει τους πειραματισμούς του στη μελέτη της επίδρασης ποικίλων ορμονών και ενζύμων στον οργανισμό των πειραματικών του υποκειμένων. Η εργασία του ήταν αξιοσημείωτα προηγμένη, περιλαμβάνοντας τόσο βασικές ουσίες μακροβιότητας, όπως το ένζυμο τελομεράση, δύο και πιο πρόσφατες εμμονές, όπως η πρωτεΐνη PARP-1.

Ο εξοπλισμός που είχε στη διάθεσή του ήταν τεχνολογίας αιχμής και ο ίδιος ο χακίμ, οπωσδήποτε, ήταν ικανός χειρουργός και μοριακός βιολόγος.

Σε όλες τις περιπτώσεις τα πειραματικά του υποκείμενα κατέληγαν σε φρικτούς θανάτους. Κάποιοι από τους άντρες, τις γυναίκες και τα παιδιά που οδηγούνταν στο χειρουργείο του αντιμετωπίζονταν μόνο ως πηγές εφοδιασμού με εκείνα τα μέρη του σώματος που του ήταν χρήσιμα κι έπειτα απλώς απορρίπτονταν. Άλλοι, οι αποδέκτες, υπέμεναν μακρές περιόδους ζωής υπό τα αποτελέσματα των παραφρόνων διαδικασιών του, κι όταν τελικά παρέδιδαν το πνεύμα, σαφώς ο χακίμ δεν είχε κανέναν ενδοιασμό να τους ανοίξει για να ρίξει μια ματιά στο τι δεν είχε πάει καλά πριν ρίξει τα άχρηστα πλέον σώματα σε ομαδικούς τάφους.

Ο Κέρκγουντ ένιωσε ναυτία. Ένας χολωμένος θυμός έκαιγε το λαιμό του. Γνώριζε για επιστήμονες που είχαν διαφύγει σε χώρες με χαλαρότερη ηθική, όπου μπορούσαν να διεξάγουν τα τερατώδη πειράματά τους χωρίς να ανησυχούν για ακτιβιστές και επιτροπές δεοντολογίας. Όμως αυτό ήταν άλλο. Πήγαινε πολύ πιο πέρα από οτιδήποτε είχε θεωρήσει ποτέ ανθρωπίνως δυνατό.

Ήταν αληθινά διαβολικό.

Εκείνο που τον σοκάρισε περισσότερο ήταν ότι ο Κόρμπεν, σύμφωνα με το φάκελο, είχε επιφροτιστεί με το καθήκον να βρει το χακίμ.

Όχι για να τον συντρίψει.

Για να εκμεταλλευτεί τα ταλέντα του.

Δεν ήταν η πρώτη φορά που συνέβαινε κάτι τέτοιο. Οι κυβερνήσεις συγχωρούσαν πάντα ευχαρίστως αμαρτίες του παρελθόντος, όσο φρικιαστικές και να ήταν, και ήταν πρόθυμες να συνεργαστούν με το διάβολο, αν αυτό σήμαινε ότι θα χρησιμοποιούσαν προς ίδιον όφελος καινοτόμες και πολύτιμες έρευνες. Η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών ήταν από τις πρώτες που υιοθέτησαν αυτό το πρότυπο. Το έκαναν με τους ναζί πυραυλικούς επιστήμονες. Το έκαναν με

Ρώσους εμπειρογνώμονες στον πυρηνικό, χημικό και βιολογικό πόλεμο. Κι απ' ό,τι φαινόταν, ευχαρίστως θα το έκαναν και με το χακί.

Αποστολή του Κόρμπεν ήταν να βρει το χακί και να τον φέρει στο «μαντρί». Η απαγωγή της Έβελιν του εξασφάλισε έναν τρόπο για να επικοινωνήσει μαζί του. Όμως αυτό σήμαινε, υποχρεωτικά, ότι γι' αυτούς η Έβελιν ήταν αναλώσιμη. Μέσο προς ένα σκοπό. Τίποτα περισσότερο.

Θυμήθηκε πάλι το ξαφνικό τηλεφώνημα του Αμπού Μπαρζάν. Τον απροσδόκητο πλειοδότη. Ενώ ο Φαρούκ είχε τραυματιστεί θανάσιμα.

Ενώ βρισκόταν υπό την επιτήρηση του Κόρμπεν.

Πριν πεθάνει.

Πόσο μακριά είναι προετοιμασμένοι να φτάσουν;

Έπρεπε να αναπροσαρμόσει τα σχέδιά του.

Ο Κέρκυραντ αναρωτήθηκε ποιος άλλος ήταν στο κύκλωμα. Ήταν ολοι εμπλεγμένοι; Ο Χέιφλικ, πιθανώς, ο σταθμάρχης. Ο πρέσβης – ίσως όχι. Ο Κέρκυραντ δεν είχε αποκομίσει μια τέτοια εντύπωση γι' αυτόν, αλλά, πάλι, αυτοί οι άνθρωποι έβγαζαν το ψωμί τους λέγοντας ψέματα.

Έπρεπε να τηλεφωνήσει στους άλλους, να τους ενημερώσει για τις ανακαλύψεις του. Ήξερε ότι θα συμφωνούσαν. Έπρεπε να βραχυκυκλώσει την αποστολή του Κόρμπεν, έστω κι αν αυτό σήμαινε ότι θα έθετε σε κίνδυνο το σχέδιο. Η ζωή της Έβελιν εξαρτιόταν απ' αυτό, όπως και οι ζωές αμέτρητων αθώων που θα μπορούσαν να βρεθούν στο χειρουργικό τραπέζι εκείνου του τέρατος.

Εικόνες των θυμάτων του χακί ενέδρευαν σε κάθε του σκέψη. Ήξερε ότι ο ύπνος δε θα ερχόταν σύντομα.

Μια ριπή από πνιχτούς κρότους έκανε τον Κόρμπεν να πεταχτεί από τον ύπνο του.

Ανακάθισε απότομα, διακρίνοντας με δυσκολία την αχνή ένδειξη 2:54 Π.Μ. στο ξυπνητήρι πάνω στο κομοδίνο του ενώ το θολωμένο του μυαλό προσπαθούσε να πάρει μπρος για να αναγνωρίσει ένα θόρυβο στις παρυφές της ακοής του: γρήγορες πατημασιές να σπεύδουν λαθραία πάνω στα ψυχρά πλακάκια του δαπέδου και να κατευθύνονται καταπάνω του.

Συνειδητοποίησε τι συνέβαινε και το χέρι του τινάχτηκε ενοτικτωδώς προς το συρτάρι του κομοδίνου για να πάρει το πιστόλι του, αλλά τη στιγμή ακριβώς που τα δάχτυλά του άγγιξαν τη λαβή του όπλου, η πόρτα της κρεβατοκάμαράς του άνοιξε με βρόντο και τρεις άντρες, των οποίων τα χαρακτηριστικά δεν μπορούσε να διακρίνει μέσα στο σκοτάδι, εισέβαλαν στο δωμάτιο. Ο αρχηγός τους έκλεισε το συρτάρι με μια κλοτσιά, κοπανώντας το με δύναμη πάνω στον καρπό του Κόρμπεν. Ο Κόρμπεν ζαλίστηκε από τον πόνο και στράφηκε να κοιτάξει ακριβώς τη στιγμή που το υψωμένο χέρι του άντρα κατέβαινε καταπάνω του σαν κεραυνός.

Του φάνηκε, φευγαλέα, πως το είδε να κρατάει όπλο, ένα κλάσμα του δευτερολέπτου πριν το χτύπημα προσγειωθεί στο κεφάλι του και τον στείλει με πάταγο σε μια ξαφνική και ολοκληρωτική απώλεια των αισθήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 48

ΗΤΑΡΑΤΣΑ ΤΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ ΑΛΜΠΕΡΓΚΟ ήταν ανακουφιστικά ήρεμη, μια ευχάριστη αλλαγή από τη χαοτική βαθούρα του μπαρ στο προηγούμενο ξενοδοχείο της Μία.

Δεν είχε ξανάρθει εδώ. Χαμένοι ανάμεσα σε γιασεμιά και νανοσυκίες, μια χούφτα άνθρωποι ήταν σκορπισμένοι στις σκοτεινές κόχες αυτής της υπερυψωμένης δασης που αντίκριζε τις στέγες της πόλης και τη θάλασσα πέρα μακριά. Βρήκε μια ήσυχη γωνιά και σύντομα χαλάρωσε στην παρηγοριά ενός μαρτίνι. Ο Αμερικανός συγγραφέας E. M. Χουάιτ είχε ονομάσει αυτό το ποτό «ελιξίριο γαλήνης» για τον εαυτό του κι αυτή τη στιγμή έτσι ακριβώς λειτουργούσε και για τη Μία.

Ήταν υπερβολικά χαμένη στις σκέψεις της για να προσέξει ότι ήταν το μοναδικό άτομο εκεί που δεν είχε συντροφιά. Είχαν συμβεί πολλά τις τελευταίες σαράντα οχτώ ώρες κι ο νους της είχε πολλά να σκεφτεί.

Κοίταζε για ένα σερβιτόρο για να παραγγείλει ένα δεύτερο μαρτίνι, όταν εμφανίστηκε ο Κέρκυοντ και κάθισε μαζί της. Ήπιαν μαζί από ένα ποτό και επιδόθηκαν σε μια αμήχανη κουβεντούλα, σχολιάζοντας εν συντομίᾳ τις χάρες του ξενοδοχείου και τις αντιφάσεις της πόλης. Η Μία καταλάβαινε ότι ο νους του ήταν αλλού. Το βλέμμα του εξέπεμπε μια βαθιά ανησυχία και ήταν προφανές πως κάτι τον βασάνιζε.

Αυτός πρώτος έστρεψε τη συζήτηση στο ζοφερό κύμα κόντρα στο οποίο κολυμπούσαν.

«Είδα την εκπομπή. Τα πήγες θαυμάσια. Νομίζω πως θα πετύχει. Ο χακίμ θα πάρει σίγουρα το μήνυμα. Θα τηλεφωνήσουν».

«Όμως έπειτα τι;» ρώτησε η Μία. «Δεν έχουμε τίποτα για να του προσφέρουμε κι αν προσπαθήσουμε να μπλοφάρουμε...» Άφησε τα λόγια της μετέωρα.

«Οι άνθρωποι της πρεσβείας ξέρουν τη δουλειά τους», τη διαβεβαίωσε ο Κέρκγουντ. «Θα βρουν τον τρόπο. Κατάφεραν να φτάσουν στον Φαρούκ πριν από τους άντρες του χακίμ, έτσι δεν είναι;»

Η Μία καταλάβαινε πως ούτε αυτός ήταν ιδιαίτερα αισιόδοξος με την προοπτική της κατάστασης, αλλά εκτίμησε την προσπάθειά του. «Ναι, και δες τι καλά που εξελίχθηκε κι αυτό».

Ο Κέρκγουντ κατάφερε να χαμογελάσει, αν και ανόρεχτα. «Έχω βάλει τους ανθρώπους μου στο Ιράκ να ασχοληθούν με την υπόθεση. Είμαι αρκετά βέβαιος ότι κάτι θα σκεφτούν».

«Τι; Τι θα μπορούσαν να βρουν που θα άλλαζε τα πράγματα;»

Ο Κέρκγουντ δεν είχε καμία απάντηση να της δώσει. Ένας σερβιτόρος τους πλησίασε διακριτικά και ανανέωσε τα σνακς –καρότα κομμένα σε λεπτά ραβδάκια και φιστίκια– κι έπειτα ο Κέρκγουντ είπε σε μια αλλαγή τακτικής που την ξάφνιασε: «Δεν ήξερα ότι η Έβελιν έχει κόρη».

«Δεν ήμουν μαζί της», είπε η Μία. «Ζούσα με τη θεία μου. Στη Βοστόνη. Δηλαδή κοντά στη Βοστόνη».

«Κι ο πατέρας σου;»

«Πέθανε πριν γεννηθώ».

Μια σκιά πέρασε από το πρόσωπό του. «Λυπάμαι».

Η Μία ανασήκωσε τους ώμους της. «Ήταν μαζί. Στο Ιράκ. Όταν ανακαλύφθηκε η υπόγεια αίθουσα. Ένα μήνα αργότερα πέθανε σε αυτοκινητικό δυστύχημα». Σήκωσε το βλέμμα της στον Κέρκγουντ. Κάθε αλαφράδα είχε εγκαταλείψει τη φωνή της. «Αυτός ο ουροβόρος. Φοβερό γούρι, δε συμφωνείς;»

Ο Κέρκγουντ έμεινε σιωπηλός και κατένευσε μελαγχολικά.

«Δηλαδή τι στην οργή έχει στο νου του αυτός ο παλαβιάρης;» πέταξε η Μία οργισμένη. «Επιδιώκει να αφυπνίσει κάποιο λοιμό της βιβλικής εποχής ή προσδοκά πραγματικά να βρει ένα μαγικό φίλτρο που θα του επιτρέψει να ζήσει για πάντα; Θέλω να πω, πώς είναι δυνατό έστω και να προσπαθήσεις να μιλήσεις λογικά με κάποιον σαν αυτόν;»

Ο Κέρκγουντ ύψωσε το φρύδι του. «Πιστεύεις πως ο χακίμ αναζητεί την πηγή της νεότητας ή κάτι τέτοιο; Πώς σου ήρθε αυτό; Έχω δει το φάκελό του. Δεν αναφέρει τίποτα σχετικά μ' αυτό.»

Η Μία δεν έδωσε σημασία και σχεδόν εμπαίζοντας τον εαυτό της, ανέφερε τη συζήτησή της με τον Μπουστανί σχετικά με τα ελιξίρια.

Ο Κέρκγουντ ήπιε μια γουλιά από το ποτό του με ύφος συλλογισμένο, σαν να ζύγιαζε τα επόμενα λόγια του. Άφησε κάτω το ποτήρι του και την κοίταξε. «Εσύ είσαι η γενετίστρια. Πες μου εσύ. Είναι στ' αλήθεια τόσο τρελό αυτό;»

«Έλα, τώρα», σάρκασε η Μία.

Εκείνος δεν ανταπέδωσε το σαρκασμό. Σοβαρολογούσε.

«Με ρωτάς πραγματικά αν κάτι τέτοιο είναι δυνατό;» έκανε η Μία.

«Λέω απλώς ότι η μεταμόσχευση προσώπου θεωρούνταν αδύνατη πριν από μερικά χρόνια. Τώρα πραγματοποιείται. Αν αναλογιστείς τις ιατρικές προόδους που έχουν επιτευχθεί τα τελευταία λίγα χρόνια... είναι συγκλονιστικό. Και οι επιτυχίες δε σταματούν εδώ. Χαρτογραφήσαμε το ανθρώπινο γονιδίωμα. Κλωνοποιήσαμε ένα πρόβατο. Δημιουργήσαμε επιτυχώς καρδιακό ιστό από βλαστοκύτταρα. Έτσι λοιπόν, δεν ξέρω. Ίσως να είναι κι αυτό δυνατό.»

«Και βέβαια δεν είναι», αποκρίθηκε η Μία απορριπτικά.

«Είδα κάποτε ένα ντοκιμαντέρ. Για έναν Ρώσο χειρουργό, τη δεκαετία του 1950 –νομίζω ότι το όνομά του ήταν Ντεμίκοφ–, που έκανε έρευνες για μεταμόσχευση κεφαλιού. Για να αποδείξει ότι ήταν εφικτό, μεταμόσχευσε το κεφάλι και το άνω τμήμα του κορμού

ενός κουταβιού μολοσσού σ' έναν ενήλικο μολοσσό και δημιούργησε ένα δικέφαλο σκύλο. Αυτό το πλάσμα έτρεχε από δω κι από κει χαρούμενο και επιβίωσε έξι ημέρες». Ανασήκωσε τους ώμους του. «Κι αυτό είναι ένα μόνο παράδειγμα. Υπάρχουν πολύ περισσότερα, τα οποία δε γνωρίζουμε».

Η Μία έσκυψε προς το μέρος του με βλέμμα που άστραφτε από βεβαιότητα. «Οι μεταμοσχεύσεις έχουν να κάνουν με τη συρραφή νεύρων και αιμοφόρων αγγείων και, ναι, ίσως και με το νωτιαίο μυελό κάποια ημέρα. Όμως αυτό εδώ είναι άλλο. Έχει να κάνει με τη φθορά που υφίστανται τα κύτταρά μας, το DNA μας, οι ιστοί και τα δργανά μας με κάθε ανάσα που παίρνουμε. Έχει να κάνει με σφάλματα στην αντιγραφή του DNA, με το βομβαρδισμό που δέχονται τα μόρια μέσα στο σώμα μας από ελεύθερες ρίζες και με την εσφαλμένη τους μετάλλαξη και την υποβάθμισή τους μέσα στο χρόνο. Έχει να κάνει με τη φυσιολογική φθορά».

«Μα αυτό ακριβώς εννοώ. Δεν είναι τα χρόνια, είναι τα χιλιόμετρα που διανύουμε», είπε ο Κέρκυοντ με νόημα. «Μιλάς για τη φθορά που υφίστανται τα κύτταρα και για την κατάρρευσή τους, πράγμα που είναι πολύ διαφορετικό απ' το να πεις ότι είναι προγραμματισμένα να ζήσουν για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα κι έπειτα να πεθάνουν. Είναι σαν να αγοράζεις ένα καινούριο ζευγάρι αθλητικά παπούτσια. Τα φοράς, κάνεις τζόκινγκ μ' αυτά, οι σόλες φθείρονται και τα παπούτσια διαλύνονται. Αν δεν τα φορέσεις, δε διαλύνονται από μόνα τους μετά από λίγα χρόνια μέσα στο κουτί τους. Φυσιολογική φθορά. Γ' αυτό πεθαίνουμε, σωστά; Δεν υπάρχει κανένα χρονόμετρο που να λέει στο σώμα μας ότι ο χρόνος του τελείωσε. Δεν είμαστε προγραμματισμένοι να πεθαίνουμε, έτσι δεν είναι;»

Η Μία μετατοπίστηκε στο κάθισμά της. «Είναι κι αυτός ένας τρόπος σκέψης».

«Όμως αυτός ο τρόπος σκέψης κερδίζει τη μάχη αυτή τη σπιγμή, δε συμφωνείς;»

Η Μία ήξερε ότι ο Κέρκουγντ είχε δίκιο. Η βιογεροντολογία ήταν μια ειδικότητα με την οποία είχε φλερτάρει κάποια στιγμή, αλλά τελικά είχε στραφεί προς άλλη κατεύθυνση, γνωρίζοντας ότι η έρευνα σχετικά με την επιμήκυνση της ανθρώπινης ζωής ήταν ο ενοχλητικός συγγενής για τον οποίο κανείς δεν ήθελε να μιλάει. Η επιστήμη αυτή περνούσε δύσκολες στιγμές ήδη από την... περίοδο του Ιουρασικού.

Επισήμως δεν απείχε και πολύ από την αγυρτεία των αλχημιστών και τον τσαρλατανισμό των πωλητών οφιέλαιου του πρόσφατου παρελθόντος. Οι σοβαροί επιστήμονες, εμμένοντας στην καθιερωμένη πεποίθηση ότι η γήρανση είναι αναπόφευκτη, ήταν επιφυλακτικοί ως προς την επιδίωξη ενός στόχου που ήταν καταδικασμένος σε αποτυχία κι ακόμα πιο επιφυλακτικοί εξαιτίας του φόβου της γελοιοποίησης, αν επιχειρούσαν να τον διερευνήσουν. Οι διάφορες κυβερνήσεις δεν ήταν διατεθειμένες να χρηματοδοτήσουν μια τέτοια έρευνα: την απέρριπταν σαν μια χίμαιρα και ήταν απρόθυμες να θεωρηθεί ότι χρηματοδοτούσαν κάτι που το εκλογικό τους σώμα δεν πίστευε πραγματικά ότι ήταν εφικτό – λόγω των δύσων τους είχαν πει και μάθει. Ακόμα κι όταν τους παρουσίαζαν ακαταμάχητα επιχειρήματα και επαναστατικές ανακαλύψεις, οι οικονομικοί ιθύνοντες δεν ήθελαν να έχουν καμιά σχέση μ' αυτή την ιστορία, λόγω βαθιά ριζωμένων θρησκευτικών πεποιθήσεων. Οι άνθρωποι γερνούν και πεθαίνουν. Έτσι είναι ο κόσμος. Αυτό υπήρξε ανέκαθεν το θέλημα του Θεού. Είναι μάταιο και ανήθικο να προσπαθεί κανείς να το υπερνικήσει. Ο θάνατος είναι ευλογία, είτε το αντιλαμβανόμαστε είτε όχι. Οι ενάρετοι θα γίνουν αθάνατοι, φυσικά – αλλά μόνο στον ουρανό. Και μη σας περάσει καν από το νου να το συζητήσετε με το Συμβούλιο Βιοηθικής του Προέδρου. Η πρόληψη της γήρανσης είναι, περισσότερο κι από την Αλ Κάιντα, μια σατανική απειλή εναντίον του ευγενούς ανθρώπινου μέλλοντός μας.

Τελεία και παύλα.

Κι όμως, σ' ένα ευρύτερο πλαίσιο αναφοράς, οι επιστήμονες εί-

χαν σημειώσει θεαματικές επιτυχίες στην επιμήκυνση της ανθρώπινης ζωής μέχρι τώρα. Το προσδόκιμο επιβίωσης κυμαινόταν μεταξύ των είκοσι και τριάντα χρόνων κατά το μεγαλύτερο μέρος της ιστορίας της ανθρωπότητας. Αυτός ο μέσος προσδοκώμενος χρόνος ζωής έφθινε εξαιτίας, κυρίως, της βρεφικής θνησιμότητας. Τρεις ή τέσσερις θάνατοι βρεφών αναλογούσαν για κάθε άνθρωπο που καταφερνε να γλιτώσει από ένα λοιμό, να αποφύγει τη λάμα ενός σπαθιού και να φτάσει τα ογδόντα. Εξ ου το χαμηλό προσδόκιμο επιβίωσης. Η πρόδος της ιατρικής και του ιδιαίτερου κλάδου της υγιεινής –καθαρό νερό, αντιβιοτικά και εμβόλια– έδωσαν τη δυνατότητα στα παιδιά να επιβιώσουν και να γίνουν ενήλικες, επιτρέποντας να αυξηθεί το προσδόκιμο επιβίωσης εντυπωσιακά μέσα στα τελευταία εκατό χρόνια, σ' αυτό που αναφέρεται ως η πρώτη επανάσταση μακροβιότητας. Ο προσδοκώμενος χρόνος ζωής έφτασε τα σαράντα έτη το δέκατο ένατο αιώνα, τα πενήντα κατά την εκατονταετία του 1900, και τώρα ήταν γύρω στα ογδόντα στις ανεπτυγμένες χώρες. Ενώ ο αρχέγονος άνθρωπος είχε μία πιθανότητα στις είκοσι εκατομμύρια να ζήσει μέχρι τα εκατό, η πιθανότητα αυτή ήταν τώρα μία στις πενήντα. Στην πραγματικότητα, από το 1840 και εντεύθεν το προσδόκιμο επιβίωσης αυξανόταν κατά ένα τέταρτο του έτους κάθε χρόνο. Αποδεικνύονταν σταθερά ότι οι δημογράφοι που προέβλεπαν ένα ανώτατο όριο στον προσδοκώμενο χρόνο ζωής μας έκαναν λάθος.

Η ζωτικής σημασίας διαφορά ήταν ότι η επιμήκυνση της ζωής είχε επιτευχθεί με την ανάπτυξη εμβολίων και αντιβιοτικών, που δεν είχαν ανακαλυφθεί με στόχο τη μακροβιότητα, αλλά, μάλλον, για να βιοθήσουν στην καταπολέμηση των νόσων, σκοπός αναμφίβολα ευγενής. Αυτή η λεπτή διαφορά ήταν ουσιώδης. Και μόνο πρόσφατα είχε λάβει χώρα μια αλλαγή προτύπου στη στάση της ιατρικής ερευνητικής κοινότητας προς τη γήρανση, καθώς αντί να την αντιλαμβάνονται σαν κάτι αναπόφευκτο και προκαθορισμένο, τη θεωρούσαν πλέον κάτι πολύ λιγότερο δρακόντειο: νόσο.

Μια απλή αναλογία ήταν ότι μέχρι πρόσφατα ο όρος «Αλτσχάιμερ» χρησιμοποιούνταν μόνο για τους πάσχοντες από άνοια οι οποίοι ήταν κάτω από μια ορισμένη ηλικία – γύρω στα εξήντα πέντε περίπου. Αν ήταν μεγαλύτεροι από αυτή την ηλικία δε νοούσαν· ήταν απλώς «ξεμωραμένοι» και δεν είχε νόημα να γίνει τίποτα γι' αυτό: ήταν μέρος της γεροντικής ηλικίας. Αυτό άλλαξε κατά τη δεκαετία του 1970, όταν ένας ενενηντάχρονος ανοϊκός δεν αντιμετωπίζοταν θεραπευτικά με διαφορετικό τρόπο απ' ό,τι ένας σαραντάχρονος με Αλτσχάιμερ – και οι δύο θεωρούνταν τώρα εξίσου ότι έπασχαν από μια ασθένεια που οι ερευνητές εργάζονταν σκληρά για να την κατανοήσουν και να τη θεραπεύσουν.

Κατά τον ίδιο τρόπο τα «γηρατειά» θεωρούνταν τώρα, όλο και περισσότερο, ασθένεια. Μια εξαιρετικά πολύπλοκη, πολύπλευρη ασθένεια που δημιουργούσε πολλές απορίες. Μια ασθένεια, όμως, παρ' όλα αυτά.

Και οι ασθένειες μπορούν να θεραπευτούν.

Η βασική κατανόηση που έδωσε το έναυσμα γι' αυτή τη νέα προσέγγιση ήταν μια απατηλά απλή απάντηση στο θεμελιώδες ερώτημα: «Γιατί γερνάμε;» Η απάντηση ήταν, για να το θέσουμε με απλά λόγια, ότι γερνάμε επειδή στη φύση τίποτ' άλλο δε γερνάει.

΄Η, ακριβέστερα, σχεδόν τίποτ' άλλο δε γερνάει.

Επί χιλιάδες χρόνια –σχεδόν καθ' όλη τη διάρκεια της ανθρώπινης εξέλιξης–, στην άγρια φύση και μακριά από το ντάντερα αλλά και τις προόδους του πολιτισμένου κόσμου, άνθρωποι και ζώα σπάνια έφταναν στη γεροντική ηλικία. Τους ρήμαζαν τα σαρκοβόρα, οι αρρώστιες, οι λιμοί και οι καιρικές συνθήκες.

Δεν είχαν την ευκαιρία να γεράσουν.

Και η αποκλειστική μέριμνα της φύσης υπήρξε πάντα να διασφαλίσει ότι οι οργανισμοί αναπαράγονται, για να διαιωνιστούν τα είδη – τίποτα περισσότερο. Το μόνο που ζητούσε από τα σώματά μας, το μόνο που ήμαστε σχεδιασμένοι να κάνουμε από εξελικτικής

απόψεως, ήταν να φτάσουμε στην αναπαραγωγική ηλικία, να γεννήσουμε μωρά και να τα αναθρέψουμε μέχρι να είναι αρκετά μεγάλα ώστε να μπορούν να επιβιώσουν μόνα τους στην άγρια φύση.

Αυτό είναι όλο.

Αυτό ήταν το μόνο για το οποίο νοιαζόταν η φύση.

Πέρα απ' αυτό ήμαστε περιπτοί – ανθρωποί και ζώα εξίσου. Όλα τα κύτταρα που μας αποτελούσαν δεν είχαν λόγο να μας κρατήσουν ζωντανούς πέρα απ' αυτό.

Κι αφού δεν είχαμε και πολλές πιθανότητες να επιβιώσουμε για μεγάλο διάστημα μετά την αναπαραγωγική ηλικία, τότε οι προσπάθειες της φύσης ήταν –δικαιολογημένα– επικεντρωμένες στην αύξηση των πιθανοτήτων να φτάσουμε σ' αυτή την ηλικία και να αναπαραχθούμε. Η φυσική επιλογή ενδιαφερόταν μόνο γι' αυτό: να φτάσουμε στην αναπαραγωγική ηλικία. Και δικαιολογημένα, αλλά δυστυχώς για όσους από μας θα θέλαμε να μείνουμε εδώ κάτω λιγάκι παραπάνω, ο σύντομος χρόνος ζωής εντός του οποίου αναπαραγόμαστε επελέγη από τη φύση επειδή αυτό ήταν πιο αποτελεσματικό: δημιουργούσε μικρότερα χρονικά διαστήματα μεταξύ των γενεών, μεγαλύτερη μείζη γονιδίων, πράγμα που πρόσφερε μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα σε απειλητικά περιβάλλοντα. Όλα αυτά σήμαιναν ότι μια συγκεκριμένη διαδικασία, η γήρανση, που στην πραγματικότητα δεν εκδηλωνόταν ποτέ στη φύση, στην άγρια φύση, δε θα μπορούσε να έχει εξελιχθεί γενετικά.

Η φύση, όσο μας εξέλισσε, δε γνώριζε τι ήταν η γήρανση.

Με άλλα λόγια, η γήρανση δεν ήταν γενετικά προγραμματισμένη μέσα μας.

Αυτό είχε οδηγήσει σε μια ριζικά νέα θεώρηση της γήρανσης.

Αν δεν ήμαστε προγραμματισμένοι να πεθαίνουμε, αν αυτό που μας σκότωνε ήταν η φυσιολογική φθορά –αυτό υποστήριζε τώρα η επιχειρηματολογία–, τότε ίσως –ίσως– θα μπορούσαμε να υποβληθούμε σε επανόρθωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 49

ΕΝΑ ΚΑΥΤΟ ΤΣΟΥΞΙΜΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΠΝΟΗ αμμωνιακών αλάτων επιτέθηκε στις αισθήσεις του Κόρμπεν και τον επανέφερε βίαια από την ασυνειδησία.

Ένιωσε αμέσως έναν οξύ πόνο που ερχόταν κατά κύματα στο πίσω μέρος του κεφαλιού του. Αισθάνθηκε αλλόκοτα άβολα. Αντιλήφθηκε ότι τα χέρια και τα πόδια του ήταν δεμένα μεταξύ τους πίσω από την πλάτη του, τα κάτω άκρα του λυγισμένα εντελώς προς τα πίσω σε μια αντίστροφη εμβρυνακή στάση. Επίσης, ήταν ακόμα μόνο με το μποξεράκι του. Το στόμα του και το μάγουλό του ήταν πιεσμένα πάνω σε κάτι σκληρό και τραχύ, σαν γναλόχαρτο, και ένιωθε το λαιμό του κατάστεγνο. Ενστικτωδώς, έκανε να γλείψει τα χείλη του, αλλά αυτό που άγγιξε η γλώσσα του ήταν στεγνό χώμα. Έφτυσε τα πετραδάκια και έβηξε.

Κοίταξε γύρω του πασχίζοντας να καταλάβει πού βρίσκεται και είδε ότι ήταν ξαπλωμένος στο έδαφος, με το πλευρό, σε κάτι σαν χωράφι. Κάπου ήσυχα. Οι προβολείς ενός παρκαρισμένου αυτοκινήτου ήταν στραμμένοι πάνω του πίσω τους, είδε ότι ήταν ακόμα νύχτα, αν και το αχνό φέγγος του πρωινού ήλιου υπαινισσόταν τη μακρινή ακόμα αυγή πίσω από μια οροσειρά στα δεξιά του.

Μια οροσειρά. Στ' ανατολικά. Το σκέφτηκε και υπέθεσε ότι θα πρέπει να βρισκόταν κάπου στην κοιλάδα Μπεκάσ, στο νότιο Λίβανο. Κι αν κόντευε να ξημερώσει, αυτό σήμαινε ότι ήταν αναισθητος

για δύο ώρες τουλάχιστον. Πράγμα που αντιστοιχούσε στο χρόνο που θα χρειαζόταν κανείς για να πάει εκεί με αυτοκίνητο από τη Βηρυτό, ειδικά αυτή την ώρα της νύχτας, που οι δρόμοι ήταν έρημοι.

Καθώς οι απολήξεις των νεύρων του τρεμόπαιξαν επιστρέφοντας στη ζωή, κι άλλοι πόνοι και μώλωπες ανακοίνωσαν την παρουσία τους στο σώμα του. Προσπάθησε να μετακινηθεί σε μια λιγότερο άβολη θέση, αλλά η προσπάθειά του ανταμείφθηκε με μια δυνατή κλοτσιά στα παϊδιά από ένα πόδι που φορούσε μπότα και του προκάλεσε ένα διαπεραστικό πόνο στο πλευρό.

Κουλουριάστηκε, εμποδιζόμενος από τα πλαστικά δεσμά στα άκρα του, πεσμένος ακόμα στο πλάι, με το πρόσωπο και το πλευρό του πάνω στο σκληρό χώμα. Γύρισε προς τα πάνω και είδε τον βλογιοκομμένο να τον κοιτάζει μοχθηρά.

«Χαλάς», άκουσε να λέει κοφτά μια φωνή – αρκετά.

Αντιλήφθηκε κίνηση με την άκρη του ματιού του. Ο άνθρωπος που είχε μιλήσει πλησίαζε μέσα στο εκτυφλωτικό φως των προβολέων. Από τη χαμηλή του θέση ο Κόρμπεν διέκρινε μόνο τα παπούτσια –δερμάτινα μοκασίνια, μάλλον ακριβά– και το σκούρο παντελόνι. Το πρόσωπο δεν μπορούσε να το δει.

Ο άντρας έφτασε δίπλα του· τα πόδια του απείχαν λίγα εκατοστά από το πρόσωπο του Κόρμπεν. Ο Κόρμπεν προσπάθησε να γυρίσει, αργά, αδέξια, λίγο περισσότερο ανάσκελα, όμως τα λυγισμένα πόδια του εμπόδισαν την κίνηση. Ο άντρας απλώς στέκόταν εκεί κοιτάζοντάς τον επίμονα σαν ήταν έντομο. Ο Κόρμπεν δεν μπορούσε να διακρίνει τα χαρακτηριστικά του με σαφήνεια, αλλά έβλεπε ότι ήταν λεπτός, καλοξυρισμένος και είχε κάπως μακριά ασημόγκριζα μαλλιά.

Το αίσθημα ότι ήταν τρωτός και ανίσχυρος του προκαλούσε ανησυχία. Σαν να ήθελε να του το επιβεβαιώσει, ο άντρας σήκωσε το πόδι του και το έφερε πάνω από το πρόσωπο του Κόρμπεν, έπειτα το κατέβασε αδιάφορα, αργά, ακουμπώντας τη σόλα του παπουτσιού

του στη μύτη του Κόρμπεν, χωρίς να πιέζει στην αρχή, αλλά έπειτα πιέζοντας ολοένα πιο δυνατά, συντρίβοντας τη μύτη και τα μάγουλα του Αμερικανού, στέλνοντας έναν αβάσταχτο πόνο στο πρόσωπό του, καθώς το κεφάλι του συνθλιβόταν και ζουλιόταν στο έδαφος.

Ο Κόρμπεν στριφογύρισε προσπαθώντας να ελευθερωθεί, αλλά το πόδι του άντρα τον κρατούσε καρφωμένο κάτω. Έβγαλε μια βασανισμένη, μισοπνιγμένη κραυγή ζητώντας του να σταματήσει.

Εκείνος δε σταμάτησε, παρατείνοντας την αγωνία του Κόρμπεν λίγα δευτερόλεπτα ακόμα πριν τραβήξει τελικά το πόδι του. Κοίταξε βλοσυρά τον Κόρμπεν, μελετώντας τον. «Έχεις κάτι που θέλω», είπε με έναν αέρα χλευασμού και περιφρόνησης.

Ο Κόρμπεν έφτυσε την άμμο και τα πετραδάκια που είχαν μπει στο στόμα του. «Κι εσύ έχεις κάτι –κάποια– που θέλουμε εμείς».

Ο άντρας ύψωσε πάλι το πόδι του, κρατώντας το μετέωρο απειλητικά ελάχιστα χιλιοστά πάνω από το πρόσωπο του Κόρμπεν. Εκείνος δε σάλεψε. Ο άντρας κράτησε εκεί το πόδι του για μια στιγμή, σαν να ετοιμαζόταν να λιώσει ένα μαμούνι, κι έπειτα το αποτράβηξε. «Δε νομίζω ότι είσαι σε θέση να παίξεις σκληρό παιχνίδι», είπε ήρεμα. «Θέλω το βιβλίο. Πού είναι;»

«Δεν το έχω». Αν και ζαλισμένος, ο Κόρμπεν σημείωσε την προφορά του άντρα. Νοτιοευρωπαϊκή, σίγουρα. Ιταλική, ίσως. Αποθήκευσε τη σκέψη του.

Ο άντρας έγνεψε σε κάποιον πίσω από τον Κόρμπεν. Πριν εκείνος μπορέσει να δει ποιος ήταν, άλλη μία δυνατή κλοτσιά μπήχτηκε στο πλευρό του.

Ξεφώνισε από τον πόνο. «Σου λέω ότι δεν το έχω, που να πάρει και να σηκώσει».

Ο άντρας έδειξε έκπληκτος. «Φυσικά και το έχεις. Έχεις τον Ιρακινό».

«Δεν το έχω ακόμα, εντάξει; Θα το έχω αύριο». Ο Κόρμπεν είχε μιλήσει οργισμένα. Προσπάθησε να διακρίνει πιο καθαρά τα χα-

ρακτηριστικά του άντρα, αλλά η όρασή του ήταν ακόμα παραμορφωμένη από την πίεση του παπούτσιού και οι προβολείς του αυτοκινήτου τον τύφλωναν. «Δεν το είχε μαζί του», πρόσθεσε με θυμό.

Ο άντρας τον μελέτησε από ψηλά. «Δε θέλω άλλα παιχνίδια. Βρες μου το βιβλίο, αλλιώς θα κάνω τη ζωή σου αληθινή κόλαση. Πράγμα το οποίο, όπως μπορείς να καταλάβεις, είμαι σε θέση να επιτύχω θαυμάσια».

Ο Κόρμπεν τον κοίταξε με άγρια αποφασιστικότητα. «Θα σου βρω το βιβλίο. Θέλω να πάρεις το βιβλίο. Όμως θέλω κάτι άλλο».

Απορία τρύπωσε στη φωνή του άντρα. «Μπα;»

Ο Κόρμπεν ένιωσε το σφυγμό του να χτυπάει στ' αφτιά του. «Ξέρω πάνω σε τι δουλεύεις».

Τα χείλη του άντρα σουύφρωσαν σε μια έκφραση αμφιβολίας. «Και τι είναι αυτό πάνω στο οποίο δουλεύω;»

«Είδα το εργαστήριό σου. Στη Σανταμίγια. Τους ομαδικούς τάφους. Τα ανθρώπινα όργανα. Την τράπεζα αίματος». Ο Κόρμπεν τον μελέτησε. Η όρασή του επανερχόταν και τα χαρακτηριστικά του άντρα ξεκαθάριζαν. Συγκέντρωσε το βλέμμα του πάνω του, έπειτα πρόσθεσε «Ημουν εκεί, χακίμ» και αντιλήφθηκε το τίναγμα, τη μαρτυρία της αναγνώρισης.

Κι εκείνη τη στιγμή ήξερε ότι είχε βρει τον άνθρωπό του.

Μέχρι τότε το υποψιαζόταν, υπέθετε ότι ο γιατρός από τη Βαγδάτη ήταν υπεύθυνος και για την απαγωγή της Έβελιν, αλλά δεν ήταν σίγουρος. Δεν είχε δει ποτέ φωτογραφία του, ούτε είχε ακούσει τη φωνή του, πόσο μάλλον να τον συναντήσει προσωπικά. Και παρόλο που δεν ήταν αυτός ο τρόπος που είχε ελπίσει να συναντήσει το κτήνος –σε καμία περίπτωση–, τώρα ο χακίμ βρισκόταν εκεί, μπροστά του –ή, μάλλον, από πάνω του.

Ένα συγκεχυμένο κράμα τρόμου και ευφορίας κύλησε ορμητικά στις φλέβες του Κόρμπεν. «Ζητήσαμε από κάποιους έμπειρους ιατροδικαστές να ρίξουν μια ματιά», συνέχισε. «Εξέτασαν τα πτώμα-

τα, τα σημάδια των εγχειρήσεων, τον εξοπλισμό που άφησες πίσω σου. Τα ανθρώπινα όργανα στα δοχεία. Τα συμπεράσματά τους ήταν... εκπληκτικά».

Έμεινε σιωπηλός, αποτιμώντας την αντίδραση του άλλου. Ο χακίμ απλώς τον κοιτούσε αδιάφορα και το στόμα και τα μάτια του είχαν γίνει δύο λεπτές σχισμές. Ο Κόρμπεν τού έδωσε μια στιγμή για να χωνέψει τα λόγια του κι έπειτα ρώτησε: «Βρήκες την απάντηση;»

«Θέλεις την έρευνά μου, αυτό είναι;» τον χλεύασε ο χακίμ απορριπτικά. «Βρίσκεσαι εδώ για να μου προσφέρεις τις ευλογίες και την προστασία της αμερικανικής κυβέρνησης με αντάλλαγμα να μοιραστώ τη δουλειά μου μαζί σας;»

«Όχι». Τα μάτια του Κόρμπεν σκλήρυναν. «Όχι της αμερικανικής κυβέρνησης. Μόνο τη δική μου».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 50

«Απ' ο, τι εχω διαβασει», ειπε ο κερκιγούντ στη μια, «οι μονο-ζυγωτικοί δίδυμοι έχουν τα ίδια ακριβώς γονίδια, αλλά δε ζουν ισά-ριθμα χρόνια, ούτε πεθαίνουν από τις ίδιες αιτίες – και δε μιλάω γι' αυτούς που τους πατάει λεωφορείο. Οι μελέτες έχουν δείξει ότι το DNA καθενός από τους διδύμους αναπτύσσει ιδιαίτερες επιζήμιες μεταλλάξεις. Αν η γήρανση ήταν γενετικά κωδικοποιημένη μέσα μας, τότε θα γερνούσαν με τον ίδιο τρόπο. Όμως δε συμβαίνει αυτό. Η βλάβη στα κύτταρά τους επισωρεύεται με τυχαίο τρόπο, όπως ακριβώς μ' εμάς τους υπόλοιπους».

Η Μία ήπιε άλλη μια γουλιά από το ποτό της καθώς συλλογιζόταν τις παρατηρήσεις του Κέρκγουντ. «Αντιλαμβάνεσαι τι συνεπάγεται η “επιδιόρθωσή” μας; Μιλάμε για κύτταρα όπως αυτά του εγκεφάλου και της καρδιάς, που δεν αναδημιουργούνται όταν πεθαίνουν, για χρωμο-σωμική μετάλλαξη που οδηγεί σε καρκίνο, για επισώρευση πρωτεϊνών μέσα και έξω από τα κύτταρα... Υπάρχουν αρκετοί διαφορετικοί τρό-ποι με τους οποίους καταρρέει το σώμα μας με το πέρασμα του χρόνου».

«Εννοείς τη φυσιολογική φθορά». Ο Κέρκγουντ μειδίασε.

«Ναι. Ζωή σημαίνει φυσιολογική φθορά, έτσι δεν είναι;» Η Μία ανασήκωσε τους ώμους της. «Δεν έχω σκοπό να μετακομίσω σε κά-ποιο μοναστήρι στο Θιβέτ, απαλλαγμένο από το στρες, και να περ-νάω τον καιρό μου σιγοτραγουδώντας αρμονικές μελωδίες και κάνο-ντας διαλογισμό προκειμένου να κερδίσω μια δυο δεκαετίες ζωής».

«Μετά τη Βηρυτό μπορεί να είναι λιγουλάκι ανιαρό», αστειεύτηκε ο Κέρκυοντ.

«Εδώ που τα λέμε, τώρα που το ξανασκέφτομαι, ευχαρίστως θα διάλεγα το ανιαρό αυτή τη στιγμή».

Ο Κέρκυοντ κούνησε το κεφάλι του με κατανόηση κι έπειτα η έκφρασή του σοβάρεψε. «Λέω μόνο ότι είναι δυνατό. Πιστεύεται ότι ο καρκίνος είναι θεραπεύσιμος, σωστά; Εργαζόμαστε πάνω σ' αυτό. Μπορεί να μη βρούμε τη θεραπεία για άλλα εκατό χρόνια, αλλά το πιθανότερο είναι ότι κάποια ημέρα θα βρεθεί. Είναι μέρος του τρόπου που ενεργούμε. Δεν πάει πολύς καιρός που οι λοιμώξεις, από απλές ιώσεις μέχρι πανδημίες γρίπης, ήταν οι κύριες αιτίες θανάτου. Η χολέρα θεωρούνταν κατάρα που έστελνε ο Θεός. Μάθαμε ότι τα πράγματα ήταν διαφορετικά. Τώρα που έχουμε δαμάσει αυτές τις ασθένειες, ζούμε αρκετά ώστε να υποφέρουμε από καρδιοπάθειες και καρκίνο. Πριν από εκατό χρόνια θεωρούνταν αθεράπευτα νοσήματα, αντίθετα από τις λοιμώξεις. Οι άνθρωποι πίστευαν ότι προέρχονται από εντός μας. Τώρα ξέρουμε ότι δεν ισχύει αυτό. Κι από τη στιγμή που θα δαμαστούν, ποιος ξέρει ποια θα είναι τα αποτελέσματα για το υπόλοιπο σώμα;»

Η Μία των μελέτησε με περιέργεια. «Έχω την εντύπωση πως γνωρίζεις πάρα πολλά γι' αυτό το θέμα».

Ο Κέρκυοντ χαμογέλασε. «Ας πούμε πως έχω έννομο συμφέρον».

Η κοπέλα τον κοίταξε, μην ξέροντας πώς να το πάρει.

Ο Κέρκυοντ σώπασε, σαν να ήθελε να ενισχύσει τη στιγμή της αβεβαιότητάς της, πριν προσθέσει: «Όλοι έχουμε, έτσι δεν είναι; Δε νομίζω ότι θέλει κανείς να πεθάνει πριν την ώρα του».

«Δηλαδή ασχολείσαι σοβαρά με όλη αυτή την ιστορία. Μήπως λιμοκτονείς επίσης και καταπίνεις καμιά διακοσμιά χάπια την ημέρα;»

Πολλοί κορυφαίοι βιογεροντολόγοι ακολουθούσαν ένα καθεστώς

τακτικής άσκησης – το μόνο παγκοσμίως αποδεκτό τρόπο για υγιέστερο και μακρύτερο βίο. Ακολουθούσαν επίσης μια κούρα με βιταμίνες και αντιοξειδωτικά και πρόσεχαν τη διατροφή τους. Αυτό το δεύτερο έφτανε περιστασιακά και ασύνετα σε άκρα, καθώς ήταν γνωστό ότι ο αυστηρός θερμιδικός περιορισμός αύξανε τη διάρκεια της ζωής –στα ζώα, όχι στους ανθρώπους–, αν και οι περισσότεροι θα συμφωνούσαν ότι είχε σοβαρά μειονεκτήματα στον τομέα «ποιότητα-εναντίον-ποσότητας».

«Φροντίζω τον εαυτό μου, σίγουρα», παραδέχτηκε. «Εσύ;»

Η Μία ύψωσε το ποτήρι της σαρκαστικά. «Αυτό και οι σφαίρες μάλλον δεν είναι ιδανικός συνδυασμός αν ελπίζεις να ξεπεράσεις το όριο των εκατό ετών», χλεύασε. Άφησε το ποτήρι της στο τραπέζι και κοίταξε τον Κέρκυραντες εξεταστικά. Υπήρχε κάτι άρρητο στην έκφρασή του, μια επιφυλακτικότητα που η Μία δεν μπορούσε να διαπεράσει. «Σοβαρά όμως», επέμεινε. «Έχεις μεγαλύτερη εμπλοκή σε όλο αυτό απ' όσο κάποιος που απλώς φροντίζει τον εαυτό του.»

«Έχουμε αυτή τη μικρή υπηρεσία στον ΟΗΕ, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, τον έχεις ακουστά;» την πείραξε ο Κέρκυραντες. «Έχω συμμετάσχει σε κάποιες επιτροπές. Έχουμε μια ολόκληρη σειρά πρωτοβουλιών που έχουν σχέση με τη γήρανση, αλλά κυρίως αφορούν στη βελτίωση της ζωής των ηλικιωμένων. Φιλοξενούμε όμως και δημόσιες συζητήσεις και προετοιμάζουμε κάποιες εις βάθος μελέτες, που αφιερώνω το χρόνο να τις διαβάσω, μια που έχω έννομο συμφέρον και τα τοιαύτα». Την κοίταξε έντονα. «Γνωρίζεις για τις προόδους που οημειώνονται στη μοριακή βιολογία. Η επιστήμη και η τεχνολογία παρουσιάζουν ραγδαία ανάπτυξη. Αυτός ο επιταχυνόμενος ρυθμός ανάπτυξης έχει το δυναμικό να επιφέρει υλοποίησεις στο από προσεχές μέλλον. Αυτό που νομίζουμε ότι μπορεί να χρειαστεί εκατοντάδες χρόνια για να επιτευχθεί θα μπορούσε να συμβεί μέσα σε λίγες μόνο δεκαετίες. Όργανα αντικατάστασης θα μπορούσαν να αναπτυχθούν από βλαστοκύτταρα· τα ίδια τα βλαστο-

κύτταρα θα μπορούσαν να εισαχθούν στο σώμα για να το επανορθώσουν. Οι δυνατότητες είναι ατελείωτες. Δε μιλάω καν για μακρινά όνειρα όπως η τεχνητή νοημοσύνη και η νανοτεχνολογία. Μιλάω για πράγματα που ξέρουμε ότι είναι εφικτά. Κι αν τα σώματά μας είναι επιδεκτικά επανόρθωσης, αν μπορέσουμε άπαξ να ανακόψουμε ή να επανορθώσουμε τη φυσιολογική φθορά των κυττάρων, δεν υπάρχει λόγος να μην μπορεί να επαναληφθεί η διαδικασία. Θα ήταν σαν να κάνεις σέρβις στο αυτοκίνητό σου κάθε είκοσι χιλιάδες χιλιόμετρα. Θα μπορούσαμε απλώς να ζούμε περισσότερο ή, αν ωθήσεις αυτή την ιδέα μέχρι το λογικό της συμπέρασμα, θα μπορούσαμε να είμαστε –στην πραγματικότητα νομίζω ότι πολλοί επιστήμονες τώρα είναι σχεδόν πεπεισμένοι ότι είμαστε– ακόμα και στο κατώφλι της επίτευξης της αθανασίας διά των μεθόδων της ιατρικής. Κι αν αυτό επιδιώκει ο χακίμ... η επιδίωξή του θα εξηγούσε ένα σωρό πράγματα, δε συμφωνείς;»

Η Μία σοβάρεψε καθώς συλλογίζόταν αυτή την πιθανότητα. «Πιστεύεις πραγματικά ότι κάποιοι αλχημιστές που εργάζονταν πριν από χίλια χρόνια θα μπορούσαν να έχουν βρει κάτι που εμείς μόλις τώρα αρχίζουμε να αντιλαμβανόμαστε ως εφικτό;»

Ο Κέρκυοντ ανασήκωσε τους ώμους του. «Η μούχλα χρησιμοποιήθηκε ως αντιβιοτικό στην αρχαία Ελλάδα. Δεν πάνε ούτε εκατό χρόνια που οι επιστήμονες ανακάλυψαν τις θεραπευτικές της ιδιότητες και την ονόμασαν πενικιλίνη, από τον ασκομύκητα πενικίλιο από τον οποίο παράγεται, αλλά υπήρχε σαν φάρμακο εδώ και χιλιάδες χρόνια. Το ίδιο ισχύει για την ασπρίνη. Είμαι σίγουρος πως γνωρίζεις ότι τη δραστική της ουσία χρησιμοποιούσαν οι Φοίνικες, όπως και οι Ασσύριοι, οι Ινδιάνοι και αμέτρητοι άλλοι λαοί. Στο κάτω κάτω, δεν είναι πυραυλική επιστήμη. Είναι μια απλή οξειδωτική διαδικασία μιας σκόνης που λαμβάνεται από το φλοιό της ιτιάς. Ξέρουμε τώρα ότι όλοι θα πρέπει να παίρνουμε μια μικρή καθημερινή δόση για πρόληψη της καρδιοπάθειας. Μόλις χθες διάβαζα για

το πώς οι Χιλιανοί ανακαλύπτουν εκ νέου τα πρακτικά φάρμακα των αυτοχθόνων φυλών Μαπούτσε για κάθε είδους ασθένεια και πόσο καλά λειτουργούν. Υπάρχουν πολλά πράγματα στον κόσμο για τα οποία δε γνωρίζουμε. Το μόνο που χρειάζεται είναι μια σύνθετη ουσία, ίσως κάποιος ισχυρός καθαριστής ελεύθερων ριζών που να μπορεί να επανορθώσει την οξειδωτική βλάβη στα κύτταρά μας. Μια ουσία. Δεν είναι και τόσο αδύνατο να το βάλει κανείς με το νου του».

«Και πάλι, όμως», αντέτεινε η Μία, «με όλα όσα ξέρουμε και όλη μας τη γνώση, δεν έχουμε καταφέρει να το πετύχουμε».

«Αυτό το σχόλιο θα ήταν δικαιολογημένο αν καταβάλλονταν μεγάλες προσπάθειες για την πρόληψη της γήρανσης, αλλά δεν καταβάλλονται. Πολύ λίγοι άνθρωποι δουλεύουν πραγματικά πάνω σ' αυτό. Δε θα μπορούσες να πεις ότι δίνονται κίνητρα στους επιστήμονες για να ακολουθήσουν αυτό τον τομέα. Κυβερνητικοί “γκουρού”, εκκλησιαστικοί ηγέτες και “θανατιστές” επιστήμονες τους λένε ότι δεν είναι δυνατό και, ακόμα και να ήταν, μας λένε συνεχώς ότι δεν είναι κάτι που πρέπει να θέλουμε. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σπεύδουν να επιτεθούν σε οτιδήποτε μπορεί να ακούγεται ευοίωνο κι αυτό έχει σαν αποτέλεσμα κάθε σοβαρή προσπάθεια να μετατρέπεται σε φαιδρότητα. Όσοι σοβαροί επιστήμονες εξετάζουν την πιθανότητα να ασχοληθούν με αυτό τον τομέα ανησυχούν –δικαιολογημένα– ότι μπορεί να τους βάλουν στο ίδιο σακί με το πλήθος των τσαρλατάνων εκεί έξω που πουλάνε νεότητα και προτείνονται για τα Βραβεία Αργυρόμαλλο Δέρας.* Ξέρουν ότι από τη στιγμή που θα αναφέρουν ότι η εργασία τους έχει να κάνει με την αντιγήρανση δε θα λάβουν χρηματοδότηση. Δε χρησιμοποιούν καν τη λέξη “αντιγήρανση”. συγκαλύπτεται τώρα υπό τον όρο “μακροβιοτική”. Τους α-

---

* «Βραβεία» που έχουν καθιερωθεί τα τελευταία χρόνια στην Αμερική για τον πιο γελούδιο ισχυρισμό σχετικά με την επιβράδυνση ή την αναστροφή της διαδικασίας γήρανσης στον άνθρωπο. (Σ.τ.Μ.)

νησυχεί το να εργαστούν πάνω σε κάτι που, αν πρόκειται να αποδείξεις ότι λειτουργεί στον άνθρωπο, παίρνει δεκαετίες για να επιδείξει αποτελέσματα, πράγμα που μπορεί να είναι αφάνταστα αποκαρδιωτικό όταν το πιθανότερο είναι ότι θα αποτύχεις, κι αν πρόκειται να σε χλευάζουν κατά την πορεία... Είσαι γενετίστρια. Θα έμπαινες σ' αυτό τον τομέα;»

Η Μία έκανε ένα αρνητικό νεύμα, σκυθρωπή. Παραήταν κοντά σε όλο αυτό για να αισθάνεται άνετα. Ολόκληρος ο τομέας της, απ' ό,τι φαινόταν, ήταν ναρκοπέδιο αυτή την εποχή.

«Καταλαβαίνεις τι θέλω να πω», συνέχισε ο Κέρκυοντ. «Ξέρεις πώς αισθάνεται η κυβέρνηση για τη δουλειά σου. Δεν είναι καν έτοιμοι να υποστηρίξουν την έρευνα βλαστοκυττάρων. Το ίδιο ισχύει για την Εκκλησία. Έτσι, οι χρηματοδοτήσεις και τα κίνητρα δεν υπάρχουν. Όμως τα πράγματα αλλάζουν. Οι νέοι πολυεκατομμυριούχοι μεγαλώνουν. Και ενδιαφέρονται. Δε θέλουν να πεθάνουν, αν δεν υπάρχει λόγος. Και το να βρεις κάτι σαν αυτό είτε θα οφείλεται σε ευτυχή σύμπτωση είτε σε μπόλικη σκληρή δουλειά και μπόλικα λεφτά. Πόσα ξοδέψαμε για το Πρόγραμμα Μανχάταν;^{*} Για να στείλουμε τον άνθρωπο στο φεγγάρι; Ή για τον πόλεμο στο Ιράκ; Δεν αξίζει το ένα δέκατο αυτής της χρηματοδότησης η προσπάθεια να δούμε αν μπορούμε να επανορθώσουμε το ανθρώπινο σώμα και να εξαλείψουμε τις ασθένειες και τις φθορές της γεροντικής ηλικίας; Έστω το ένα εκατοστό; Δεν έχουμε καν αυτό. Ξέρεις πόσοι άνθρωποι πεθαίνουν καθημερινά από ασθένειες που σχετίζονται με τα γηρατειά; Εκατό χιλιάδες. Εκατό χιλιάδες θάνατοι την ημέρα». Σώπασε για μια στιγμή και ανασήκωσε τους ώμους του. «Ίσως αξίζει να το σκεφτούμε».

---

* Το πρόγραμμα δημιουργίας του πρώτου ατομικού όπλου (της ατομικής βόμβας) κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, στο οποίο συμμετείχαν οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Βρετανία και ο Καναδάς. (Σ.τ.Μ.)

Άφησε το ποτό του στο τραπέζι και παραχώρησε στη Μία τον αναγκαίο χρόνο για να χωνέψει τα λόγια του. «Μη με παρανοήσεις. Αν ο χακίμ εργάζεται πάνω σ' αυτό, δε λέω ότι είναι δικαιολογημένος. Οι μέθοδοί του είναι κάτι παραπάνω από παρανοϊκές. Είναι ένα τέρας και του αξίζει να τον κόψουν κομματάκια. Ίσως όμως –ισως– αυτό που επιδιώκει να μην είναι και τόσο τρελό. Κι αν δεν είναι, φαντάσου τι θα συνέβαινε αν ανακαλυπτόταν».

Η Μία τελείωσε το ποτό της και ακούμπησε στην πλάτη του καθίσματός της. Είχε μεθύσει από τις δυνατότητες που ανοίγονταν. «Νομίζω ότι αρχίζω να κατανοώ το βαθμό της αφοσίωσής του. Αν πιστεύει ότι είναι έστω και ελάχιστα πιθανό...» Το πρόσωπό της φωτίστηκε από μια συνειδητοποίηση. «Θα πρέπει να θέλει απελπιστικά το βιβλίο. Πράγμα που ίσως μας δίνει ένα πλεονέκτημα στο να πάρουμε πίσω τη μητέρα μου».

«Οπωσδήποτε». Ο Κέρκγουντ σώπασε για μια στιγμή. «Το έχεις κουβεντιάσει καθόλου με τον Τζιμ;»

Κούνησε το κεφάλι της αρνητικά. «Μέχρι πριν από μία ώρα δεν ήμουν πραγματικά σίγουρη αν υπήρχε κάτι να συζητήσουμε. Γιατί;»

«Απλώς αναρωτιόμουν πώς το βλέπει όλο αυτό. Έχουμε μιλήσει μόνο για τις επιχειρησιακές λεπτομέρειες των δσων συμβαίνουν».

«Πιστεύει πως ο τύπος δουλεύει πάνω σε κάποιο βιολογικό όπλο. Ίσως θα πρέπει να μάθει και για όλα αυτά. Θα του τηλεφωνήσω το πρωί».

Ο Κέρκγουντ έκανε ένα μορφασμό δυσφορίας. «Εγώ θα τ' άφηνα. Δεν είναι κάτι που επηρεάζει τα σχέδιά του».

«Ναι, αλλά αν αυτό είναι δυνατό, αν αυτό επιδιώκει ο χακίμ... ίσως να αλλάζει τα πράγματα».

Η έκφραση του Κέρκγουντ σκοτείνιασε. «Όχι με καλό τρόπο σε δι, τι αφορά την απελευθέρωση της Έβελιν».

Η Μία ένιωσε ένα αιφνίδιο κύμα ανησυχίας από αυτά τα λόγια, που ξαφνικά ενέπνεαν φόβους και κινδύνους. «Τι εννοείς;»

Ο Κέρκυοντ κοίταξε αλλού για μια στιγμή, ζυγίζοντας τα λόγια του. Ακόμα συνοφρυνωμένος, έσκυψε προς το μέρος της. «Για σκέψου το. Ο Τζιμ είναι κυβερνητικός πράκτορας. Αν υπάρχει κάτι σαν αυτό εκεί έξω, αν γνωρίζουν ότι ο χακίμ στην πραγματικότητα εργάζεται πάνω σ' αυτό, τι πιστεύεις πως θα κάνουν; Θα το παραδώσουν σ' έναν παράφρονα; Ή θα το αποσιωπήσουν;»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 51

Η ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΜΠΕΝ κατέλαβε το χακίμ εξ απροόπτου και τον έκανε να σωπάσει, αν και μόνο για μια στιγμή. «Και η δική σου βιοήθεια και προστασία θα πρέπει να είναι πιο ελκυστικές για μένα απ' ό,τι της κυβέρνησής σου, αυτό μου λες;»

Ο Κόρμπεν σήκωσε το βλέμμα του και τον κοίταξε· η φωνή του ακούστηκε ήρεμη και αταλάντευτη. «Μου ζητήθηκε να σε βρω. Να εντοπίσω τα ίχνη σου. Όμως αυτό ήταν πριν από τέσσερα χρόνια. Πολλά έχουν αλλάξει από τότε». Μετακινήθηκε ελαφρά, προσπαθώντας να ανακουφίσει τη δυσφορία που του προκαλούσε το σκληρό έδαφος.

«Όλο αυτό το θαλάσσωμα με τα όπλα μαζικής καταστροφής μάς χαντάκωσε», συνέχισε. «Η φράση “Αναφορά της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών” κατάντησε βρομόλογα, συνώνυμη με κατασκεύασμα του Λευκού Οίκου. Μας μετέτρεψε σε παρίες. Το αντιπολεμικό κίνημα και ο Τύπος μάς κατασπάραξαν. Ένα σωρό άνθρωποι απολύθηκαν ή μετατέθηκαν, συμπεριλαμβανομένου του προϊσταμένου μου. Οι προτεραιότητες άλλαξαν. Όλοι ήταν απασχολημένοι να ρίχνουν πισώπλατες μαχαιριές και να υποδεικνύουν ενόχους και να το βάζουν στα πόδια προσπαθώντας να σώσουν το τομάρι τους. Μέσα στην ανακατωσούρα χάθηκαν πολλά. Ο φάκελός σου ήταν ένα απ' αυτά. Η υπηρεσία έχασε το ενδιαφέρον της».

«Όχι όμως κι εσύ», παρατήρησε ο χακίμ στεγνά.

«Δεν ήμουν σίγουρος. Το πιθανότερο ήταν να ήσουν χαμένος χρόνος, κυνήγι μιας χίμαιρας. Έκανες πειράματα, είχες τα χρήματα και τα ανθρώπινα πειραματόζωα που χρειαζόσουν, αλλά δεν είχα ιδέα αν η δουλειά σου ήταν επιτυχημένη. Και είχες καταφέρει αριστοτεχνικά να εξαφανιστείς. Θα τα είχα παρατήσει. Θα είχα προχωρήσει σε άλλες υποθέσεις. Όμως υπήρχε αυτό το σύμβολο που ήταν χαραγμένο στον τοίχο ενός από τα κελιά σου. Το φίδι· ο ουροβόρος. Η έρευνα στις βάσεις δεδομένων δεν απέδωσε κάτι σχετικό μ' αυτόν, αλλά όταν άρχισα να ερευνώ με τον παλιό καλό τρόπο, στα αρχεία μας στο Λάνγκλεϊ, βρήκα κάτι. Έναν παλαιό φάκελο, ξεχασμένο από καιρό. Μια αναφορά από έναν άνθρωπο της υπηρεσίας στο Βατικανό. Ένα υπόμνημα σχετικά με μια παλαιά υπόθεση από το δέκατο όγδοο αιώνα, που ενέπλεκε το σύμβολο του ουροβόρου, έναν ψευτομαρκήσιο και έναν πρίγκιπα που πίστευε ότι ο μαρκήσιος δεν είχε γεράσει ούτε μία ημέρα μέσα σε πενήντα χρόνια και βάλε». Ο Κόρμπεν πρόσεξε ότι ο χακίμ είχε εντείνει την προσοχή του. «Κι αυτό μ' έκανε να αναρωτηθώ αν ήσουν κι εσύ ένας τσαρλατάνος –ένας Θεός ξέρει πόσοι από δαύτους υπάρχουν εκεί έξω– ή αν είχες πράγματι ανακαλύψει κάτι. Έτσι, είχα τα μάτια μου ανοιχτά. Έχεις ακούσει για αστυνόμους που δεν μπορούν ποτέ να παρατήσουν μια άλυτη υπόθεση που τους σημάδεψε; Εσύ ήσουν η δική μου τέτοια υπόθεση. Αν κάτι απ' όλα αυτά ήταν αληθινό, ήταν το χρυσό μου εισιτήριο για να βγω από το βόθρο της υπηρεσίας πληροφοριών, ένα περιποιημένο “άντε και γαμηθείτε” στους αχάριστους και υποκριτές μπάσταρδους της Ουάσινγκτον, που ευχαρίστως μας χρησιμοποιούν και μετά μας εγκαταλείπουν όταν έχουμε μπελάδες, ένας τρόπος για να χαθώ στο ηλιοβασίλεμα πίνοντας σαμπάνια Κρίσταλ στο πίσω κάθισμα μιας λιμουζίνας».

Πράγμα που, τουλάχιστον μέχρι εκείνο το τηλεφώνημα στον Αμπού Μπαρζάν, ήταν αλήθεια. Τώρα όμως ο Κόρμπεν δεν ήταν πια σίγουρος ότι ο χακίμ ήταν ο πιο άμεσος δρόμος προς την πηγή της νεότητας, αν τέλος πάντων υπήρχε κάτι τέτοιο. Όχι μέχρι να μά-

θει τι γνώριζε ο μυστηριώδης αγοραστής. Όμως δεν ήθελε να το ξέρει αυτό ο χακίμ. Όχι ακόμα, εν πάσῃ περιπτώσει. Όχι αν ήθελε να γυρίσει στη Βηρυτό σώος και αβλαβής.

«Μετά τη Βαγδάτη», κατέληξε ο Κόρμπεν, «τοποθετήθηκα εδώ. Είχα τα μάτια και τ' αφτιά μου ανοιχτά, σε περίπτωση που θα εμφανιζόταν κάτι. Και να, είμαστε τώρα εδώ». Η φωνή του σκλήρυνε. «Κανείς άλλος δε γνωρίζει για την εμπλοκή σου. Κανείς δεν έχει αντιληφθεί τη σύνδεση. Πιστεύουν απλώς ότι το όλο θέμα αφορά σε αρχαιοκάπηλους που μαλώνουν για τα “λάφυρα του πολέμου”. Αυτό τους έκανα να νομίσουν. Και μπορώ να το διατηρήσω έτσι».

Ο χακίμ κοίταξε αλλού, κουνώντας ανεπαίσθητα σχεδόν το κεφάλι του, σαν να συλλογιζόταν τα λόγια του αιχμαλώτου του.

«Τι νομίζεις ότι θα μπορούσες να μου προσφέρεις που δεν το έχω ήδη;» ρώτησε τελικά.

«Α, θα μπορούσα να σκεφτώ ένα σωρό πράγματα. Πρόσβαση στις πληροφορίες μας, στους πόρους μας. Έρευνα. Μπορώ επίσης να σου εξασφαλίσω προστασία, ασφάλεια. Δεν ξέρω πού έχεις καταφύγει μετά την κατάρρευση του καθεστώτος της Βαγδάτης, αλλά αυτό το μέρος του κόσμου δεν είναι και το πιο σταθερό που υπάρχει, κι αν τιναχτεί ξανά στον αέρα, ίως θελήσεις να εγκατασταθείς κάπου αλλού με λιγότερους... περισπασμούς. Μπορώ να το οργανώσω αυτό. Καινούρια χαρτιά, καινούρια ταυτότητα. Κι αν έχεις πράγματι κάτι που θέλει ο κόσμος, κάτι για το οποίο οι άνθρωποι θα είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν αδρά, τότε μπορώ να γίνω ο εκπρόσωπός σου. Μπορώ να αποστρέψω την προσοχή από πάνω σου και να το νομιμοποιήσω. Και δε χρειάζεται να σου πω εγώ ότι μπορούν να βγουν πάρα πολλά χρήματα».

Ο χακίμ παρέμενε ανέκφραστος καθώς κοιτούσε τον Κόρμπεν και σκεφτόταν αυτά που του είχε πει. Μετά από μια στιγμή, και με τον ίδιο απορριπτικό τόνο, είπε απλώς «Δε νομίζω» και έγνεψε σε κάποιον πίσω του.

Ένα κύμα ανησυχίας διέτρεξε τον Κόρμπεν. Πάσχισε να δει τι συνέβαινε, αλλά δεν μπορούσε. «Τι εννοείς δε νομίζεις;»

Ένας άντρας εμφανίστηκε από την κατεύθυνση του αυτοκινήτου. Κρατούσε μια μικρή τσάντα. Την άνοιξε και την κράτησε ψηλά, με το καπάκι της προς το μέρος του Κόρμπεν, κρύβοντας το περιεχόμενό της. Ο χακίμ έβγαλε από μέσα μια σύριγγα και ένα φιαλίδιο. Απήγ-θυνε στον άντρα που στεκόταν πίσω από τον Κόρμπεν ένα αγανα-κτισμένο αδιάφορο νεύμα. Ο βλογιοκομμένος έσκυψε και άδραξε τον Κόρμπεν ακινητοποιώντας τον, ενώ ο χακίμ βύθιζε τη βελόνα στο φιαλίδιο και γέμιζε τη σύριγγα με το περιεχόμενό του.

«Εννοώ ότι θα μου πεις πού είναι το βιβλίο, οι άντρες μου θα μου το φέρουν και τότε θα αποφασίσω αν θα σ' αφήσω να ζήσεις ή όχι.»

«Δε χρειάζεται να το κάνεις αυτό, σου λέω...»

Ο βλογιοκομμένος χτύπησε τον Κόρμπεν στην κοιλιά, κάνοντας τον να εκβάλει όλο τον αέρα από τα πνεμόνια του. Ο Κόρμπεν έ-νιωσε να του στρέφουν το μπράτσο στην κατάλληλη θέση και να του εφαρμόζουν έναν αιμοστατικό επίδεσμο λίγο χαμηλότερα από τον ώμο. Ο χακίμ έσκυψε προς το μέρος του, βγάζοντας μια φυσαλίδα αέρα από τη σύριγγα.

«Πού είναι το βιβλίο;»

Τα μάτια του Κόρμπεν καρφώθηκαν στη βελόνα. «Σου είπα ότι δεν το έχω.»

Ο χακίμ βύθισε τη βελόνα στο μπράτσο του Κόρμπεν. Μετά από ε-λάχιστα δευτερόλεπτα το κάψιμο ξεχύθηκε σαν βολίδα στις φλέβες του πράκτορα, μετατρέποντας το αίμα του σε λάβα. Ο Κόρμπεν ξεφώνισε από τον πόνο, ενώ ο χακίμ ορθωνόταν απελητικά από πάνω του πα-ρακολουθώντας τον με αποστασιοποιημένη περιέργεια.

«Πού είναι το βιβλίο;»

«Δεν το έχω!» τοίριξε ο Κόρμπεν.

Ο χακίμ πίεσε ακόμα περισσότερο το έμβολο. «Πού είναι το βι-βλίο;» είπε τραχιά.

Ο Κόρμπεν αισθανόταν σαν το δέρμα του να τηγανιζόταν από μέσα. Τα μάτια του ήταν θολά, πνιγμένα στα δάκρυα. «Στην Τουρκία», φώναξε. «Το βιβλίο είναι στην Τουρκία».

Ο χακίμ τράβηξε έξω τη βελόνα.

Το κάψιμο υποχώρησε, σαν να εξατμιζόταν από τις άκρες των δαχτύλων των χεριών και των ποδιών του Κόρμπεν.

«Συνέχισε».

Ο Κόρμπεν πήρε βαθιά αναπνοή, με το σώμα του να τρέμει ακόμα από την επίδραση του φαρμάκου. «Ο Φαρούκ, ο Ιρακινός που ήρθε να βρει την Έβελιν. Δεν το είχε μαζί του. Απλώς ενεργούσε ως μεσάζων. Και ο αρχαιοπώλης που το έχει βρίσκεται καθ' οδόν για να παραδώσει όλο το εμπόρευμα σε άλλο ενδιαφερόμενο αγοραστή».

Αυτό το τελευταίο κέντρισε το ενδιαφέρον του χακίμ. «Άλλο ενδιαφερόμενο αγοραστή; Ποιον;»

«Δεν ξέρω».

Ο χακίμ ύψωσε τη βελόνα απειλητικά.

«Δεν ξέρω», επέμεινε ο Κόρμπεν. «Δεν ήθελε να μου πει. Προσπάθησα να πλειοδοτήσω, όμως ο άλλος πρόσφερε περισσότερα».

Ο Κόρμπεν δεν ήθελε να μάθει ο χακίμ για τον άλλο ενδιαφερόμενο και βλαστήμησε μέσα του παρατηρώντας ότι ο χακίμ σκεφτόταν προφανώς το ίδιο πράγμα μ' αυτόν, θέλοντας απελπισμένα να ανακαλύψει ποιος ήταν ο άλλος.

«Πού θα γίνει η συναλλαγή;»

«Δεν ξέρω ακόμα», αποκρίθηκε ο Κόρμπεν απρόθυμα. «Παρακολουθούμε την πορεία του. Φαίνεται ότι διανυκτερεύει στο Ντιγιάρμπακιρ. Η συναλλαγή θα γίνει αύριο». Αγριοκοίταξε το χακίμ. «Αν θέλεις το βιβλίο, πρέπει να συνεργαστείς μαζί μου. Είμαι ο μόνος που μπορεί να πάρει αυτή την πληροφορία από τους ανθρώπους μας, κι αν δεν εμφανιστώ στο γραφείο μου το πρωί, δεν ισχύει καμία συμφωνία».

Ένα αχνό χαμόγελο τρεμόπαιξε στα χείλη του χακίμ. «Α, είμαι

σίγουρος ότι μπορείς να πάρεις την πληροφορία τηλεφωνικώς. Δεν μπορώ να το πιστέψω ότι οι πράκτορες της CIA είναι υποχρεωμένοι να χτυπάνε κάρτα κάθε πρωί. Εφόσον βέβαια δεν ξεχάσεις να δηλώσεις παρουσία μ' ένα τηλεφώνημα».

Ο χακίμ ήταν καλά ενημερωμένος. Γνώριζε την αξίωση της υπηρεσίας για τους πράκτορες σε αποστολή, ότι δηλαδή έπρεπε να τηλεφωνούν σε συγκεκριμένες ώρες κάθε πρωί για να επιβεβαιώνουν ότι ήταν εντάξει. Ο Κόρμπεν παρακολουθούσε το χακίμ καθώς εκείνος εξέταζε διεξοδικά τα πράγματα για μια στιγμή, πριν προσθέσει: «Ποια πρόφαση είχες σκοπό να χρησιμοποιήσεις για να δικαιολογήσεις την εκδρομούλα σου στο Ντιγιάρμπακιρ;»

«Ότι ήθελα να ελέγξω κάποιον στον οποίο τηλεφώνησε ο Φαρούκ. Χωρίς να αναφέρω το βιβλίο».

Ο χακίμ έγνεψε. «Θέλω το βιβλίο», είπε σταθερά. «Κι ακόμα πιο πολύ από το βιβλίο θέλω να μάθω ποιος είναι ο άλλος ενδιαφερόμενος. Θα σε πάω στο Ντιγιάρμπακιρ χωρίς να το μάθουν οι άνθρωποί σου. Στο μεταξύ προτιμώ να σ' έχω από κοντά. Αν χρειαστείς διεξόδιο αργότερα, μπορείς να πεις ότι σε πήραμε διά της βίας από το σπίτι σου και σε αναγκάσαμε να έρθεις μαζί μας». Κάρφωσε τον Κόρμπεν με το βλέμμα του. «Πήγαινε τους άντρες μου στο σημείο όπου θα γίνει η συναλλαγή. Φέρε μου το βιβλίο και τον αγοραστή και μετά μπορούμε να μιλήσουμε για το μέλλον μας. Είμαστε σύμφωνοι;»

Το βλέμμα του Κόρμπεν σκλήρυνε. Έγνεψε καταφατικά. Δεν είχε και πολλές επιλογές. Ο χακίμ, αν μη τι άλλο, ήταν μεθοδικός.

Υπήρχε ένα θέμα ακόμα που έπρεπε να συζητήσει. «Τι θα γίνει με τη γυναίκα; Την Έβελιν Μπίσοπ; Άκουσες την ανακοίνωση του πρέσβη. Αν μπορούσα να την πάω πίσω κάποια στιγμή, αυτό θα ισχυροποιούσε τη θέση μου».

Ο χακίμ ανασήκωσε τους ώμους του. «Σου το 'πα και προηγουμένως. Φέρε μου το βιβλίο και τον αγοραστή. Ισως, κατόπιν, να

μπορέσεις να σκηνοθετήσεις μια θαυμαστή διάσωση και να την απελευθερώσεις». Κοίταξε ερωτηματικά τον βλογιοκομμένο και τον ρώτησε κάτι στα αραβικά.

Ο Κόρμπεν πάσχισε να κοιτάξει πάνω από τον ώμο του και είδε το φονιά να βγάζει το κινητό του Κόρμπεν από μια τοέπι του. Είχε βγάλει την μπαταρία, που την κρατούσε στο χέρι του.

Ο χακίμ έγνεψε, έπειτα έβαλε τη σύριγγα στην τοάντα και έκανε νόημα στους άντρες του να την πάρουν. Στράφηκε κι άρχισε να απομακρύνεται, κάνοντας ένα κοφτό νεύμα στους άντρες του. Εκείνοι πλησίασαν τον Κόρμπεν.

«Είναι αλήθεια λοιπόν;» του φώναξε ο Κόρμπεν.

Ο χακίμ συνέχισε να βαδίζει.

«Έχει αποτέλεσμα;» φώναξε ο Κόρμπεν ακόμα πιο δυνατά, επιμένοντας.

Ο χακίμ σταμάτησε και στράφηκε οι γωνίες των χειλιών του ανασηκώθηκαν σ' ένα ανεπαίσθητο σαρκαστικό χαμόγελο. «Ελπίζω να μην προσπαθήσεις να φανείς υπερβολικά έξυπνος. Μπορώ πάντα να βρω χώρο για σένα στη μικρή μου κλινική. Καταλαβαινόμαστε;»

Τα βλέμματα του Κόρμπεν και του χακίμ συναντήθηκαν αταλάντευτα. Ο Κόρμπεν συναισθάνθηκε ότι ο άλλος ήταν αδύνατο να χαλιναγωγηθεί και ήξερε ότι έπρεπε να προσαρμόσει τα σχέδιά του ανάλογα. Αν ο αγοραστής ήξερε τη δουλειά του, ο Κόρμπεν θα ξεφορτωνόταν το χακίμ. Η σκέψη του να συλλάβει το αρρωστημένο κάθαρμα ή, ακόμα καλύτερα, να του φυτέψει μια σφαίρα στο μέτωπο ήταν αφάνταστα ικανοποιητική αυτή τη στιγμή.

Ο χακίμ μπήκε σ' ένα αυτοκίνητο που τον περίμενε. Ο οδηγός έβαλε μπρος και απομακρύνθηκε, ενώ οι άντρες του χακίμ πλησίασαν από όλες τις μεριές τον Κόρμπεν, τον φίμωσαν με κολλητική ταινία, τον σήκωσαν και τον κουβάλησαν σαν ευνουχισμένο δεμένο μοσχάρι πριν τον πετάξουν πάλι στο πορτμπαγκάζ ενός αυτοκινήτου και κλείσουν το καπάκι με θόρυβο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 52

Το θολο από τη σκονή πρωινο ήλιοφως συνωμότησε με τα κλάξον των αυτοκινήτων και τους μικροπωλητές του δρόμου για να ξυπνήσουν τη Μία. Στην πραγματικότητα δεν είχε κοιμηθεί καθόλου καλά, παρά το βολικό και άνετο κρεβάτι της. Σαν να μην αρκούσε η πιθανότητα να μην ήταν και τόσο παρανοϊκή η παρανοϊκή φιλοδοξία του χακίμ, τα τελευταία λόγια του Κέρκγουντ την είχαν μπερδέψει και είχαν κάνει το μυαλό της να γυρίζει σαν σβούρα. Τα τρία μαρτίνι δεν είχαν βοηθήσει και πολύ από αυτή την άποψη.

Ο Κέρκγουντ είχε δίκιο. Δεν έπρεπε να μιλήσουν σε κανέναν για τις φιλοδοξίες του χακίμ, τουλάχιστον μέχρι να ήταν ασφαλής η Έβελιν

Πράγμα που σήμαινε ότι δεν έπρεπε να το συζητήσει αυτό με τον Κόρμπεν.

Τώρα που το ξανασκεφτόταν, είχε διαισθανθεί μια επιφυλακτικότητα στον πράκτορα όταν τον είχε πρωτοδεί με τον Κέρκγουντ. Για ποιο λόγο άραγε; Μήπως ο πράκτορας γνώριζε περισσότερα απ' όσα της είχε εμπιστευτεί; Θυμήθηκε τότε που ο Κόρμπεν τής είχε μιλήσει για το ιατρικό εργαστήριο του χακίμ στη Βαγδάτη. Είχε υπαινιχθεί ότι η υπόθεση αφορούσε σε βιολογικά όπλα, αλλά δεν της είχε δώσει ικανοποιητική εξήγηση ως προς το γιατί ο χακίμ επιδίωκε να αποκτήσει το βιβλίο, λέγοντας και ξαναλέγοντας –κατά τρόπο ενοχλητικό, όπως το έβλεπε η Μία– ότι δεν ήταν «συναφές» με την

απελευθέρωση της Έβελιν. Αν τα πειράματα του χακίμ είχαν να κάνουν με τη μακροζωία, σίγουρα οι εμπειρογνώμονες της CIA το είχαν ανακαλύψει ήδη.

Πράγμα που σήμαινε ότι ήθελαν να το κρατήσουν μυστικό.

Είτε έκανε ολότελα λάθος –πράγμα που θεωρούσε αρκετά πιθανό– είτε, στην απίθανη περίπτωση που αυτό που είχαν εικάσει το προηγούμενο βράδυ ο Κέρκγουντ και η ίδια ίσχυε, ο Κόρμπεν τής έκρυψε πράγματα. Κάτι που, υπενθύμισε στον εαυτό της, δε θα της προκαλούσε και τόσο μεγάλη κατάπληξη. Ήταν πράκτορας της CIA. Είχε μια δουλειά να κάνει. Το να μην της λέει όλη την αλήθεια δε θα τον κρατούσε και ξάγρυπνο τις νύχτες.

Από την άλλη, δεν ήξερε πολλά για τον Κέρκγουντ. Είχε αισθανθεί μια κάποια απόσταση, μια διστακτικότητα στον τρόπο του, μια συστολή σχεδόν... σχετικά με κάτι. Όμως απέννει επίσης μια ηρεμία, μια αυτοπεοίθηση που συνοδευόταν από καλά ακονισμένη γνώση. Και πάλι, όμως, δε γνώριζε πραγματικά τίποτα για τον Κέρκγουντ. Ο άνθρωπος είχε έρθει στη Βηρυτό θέλοντας να βοηθήσει στην απελευθέρωση της Έβελιν, εργαζόταν στον ΟΗΕ κι αυτό ήταν όλο. Η Μία αναγνώρισε ότι έπρεπε να είναι προσεκτική και μαζί του. Οι ίδιοι λόγοι που θα την έκαναν να είναι επιφυλακτική με τον Κόρμπεν έπρεπε να ισχύουν και για τον Κέρκγουντ.

Ένιωθε το στόμα της στεγνό και το στομάχι της διαμαρτυρόταν με γουργουρητά. Αποφασίζοντας ότι ο μπουφές θα διόρθωνε τα πράγματα πιο γρήγορα απ' ό,τι η υπηρεσία δωματίου, φόρεσε ένα παντελόνι εκστρατείας και ένα πουκάμισο και κατευθύνθηκε προς το εστιατόριο του ξενοδοχείου.

Ήταν χαμένη στις σκέψεις της και περίμενε τον ανελκυστήρα, όταν οι πόρτες άνοιξαν. Ο Κέρκγουντ βρισκόταν μέσα.

Ένας ασημής χαρτοφύλακας ασφαλείας και ένα σακίδιο ήταν ακουμπισμένα δίπλα στα πόδια του. Έδειχνε σαν να έφευγε.

Η Μία μπήκε στον ανελκυστήρα, ενώ τα μάτια της πηγαινοέρ-

χονταν από το πρόσωπο του άντρα στις αποσκευές και πάλι πίσω. Κάτι σφίχτηκε στο λαιμό της. «Φεύγεις;»

Η έκφρασή του υποδήλωνε ένταση, σαν να τον είχαν πιάσει στα πράσα. «Όχι... δηλαδή», τραύλισε, «θα επιστρέψω απόψε».

Η Μία έγνεψε, συναισθανόμενη την αμηχανία του. Αποφάσισε να το διερευνήσει λίγο πιο βαθιά. «Κοίτα, σκεφτόμουν αυτά που λέγαμε και νομίζω ότι πρέπει να ενημερώσω τον Τζιμ». Τον μελέτησε. «Ίσως τον βοηθήσουν».

Ούτε ο Κέρκυοντ περιέβαλε την θέση της Μία στο μπαρ στην ταράτσα του ξενοδοχείου τον είχε ταράξει βαθιά. Είχε υπαινιχθεί την αλήθεια κι έπειτα είχε κάνει πίσω. Γεγονός που είχε αφήσει τη Μία με πολλά ερωτήματα. Ερωτήματα που θα μπορούσαν να τη βάλουν σε μπελάδες.

Ο Κόρμπεν και οι άλλοι που χειρίζονταν την υπόθεση προφανώς είχαν τα δικά τους σχέδια. Η Έβελιν ήταν αναλώσιμη, ο Κέρκυοντ το γνώριζε αυτό. Η Μία δεν αποτελούσε μεγάλη απειλή γι' αυτούς, αλλά αν άρχιζε να κάνει πάρα πολλές ερωτήσεις, μπορεί να ένιωθαν ότι απειλούνταν. Και ήξερε τι έκαναν εκείνοι οι άνθρωποι όταν ένιωθαν έτσι.

Είχε ξανακάνει αυτό το λάθος. Το ότι δεν είχε μιλήσει για την πραγματική σημασία του ουροβόρου είχε θέσει ανθρώπους σε κίνδυνο. Δεν ήθελε να ξανασυμβεί αυτό.

Και σίγουρα δεν ήθελε να συμβεί στη Μία.

«Ας το κουβεντιάσουμε λίγο περισσότερο πριν το κάνεις», της είπε καθώς έβγαιναν από τον ανελκυστήρα. Ερεύνησε το σαλόνι με το βλέμμα του. Πρόσεξε τον πράκτορα που φρουρούσε τη Μία. Ήταν καθισμένος δίπλα στην είσοδο του ξενοδοχείου και διάβαζε εφημερίδα.

Ο πράκτορας χαιρέτησε μ' ένα νεύμα τη Μία. Εκείνη του ανταπέδωσε το χαιρετισμό πριν στραφεί στον Κέρκυοντ.

«Ξέρω ότι δεν είσαι σίγουρος για τα κίνητρα του Τζιμ», συνέχισε να τον πιέζει, «αλλά υπήρξε ανοιχτός μαζί μου σχετικά με το τι έχουν, και...»

«Σε παρακαλώ, Μία», τη διέκοψε ο Κέρκγουντ, «πρέπει να μου έχεις εμπιστοσύνη σε σχέση μ' αυτό». Συμβουλεύτηκε το ρολόι του κι έκανε ένα μορφασμό.

Ήθελε να της πει τα πάντα χθες το βράδυ. Είχε σκεφτεί να της τηλεφωνήσει στο δωμάτιό της νωρίς το πρωί, να την ενημερώσει για το τι συνέβαινε, αλλά είχε συγκρατηθεί.

Την πήρε παράμερα, στο μικρό μπαρ της βιβλιοθήκης, όπου δεν μπορούσε να τους δει ο πράκτορας. Κανένας άλλος δε βρισκόταν εκεί. «Πήραμε μια πληροφορία νωρίς σήμερα το πρωί, από το Ιράκ», της είπε ψέματα. «Είχα φροντίσει να μαθευτεί το τι ζητούσα, μέσω των συνδέσμων μας εκεί. Έχουμε καταβάλει τεράστια προσπάθεια για να διασφαλίσουμε την ιστορική κληρονομιά της χώρας, ιδιαίτερα μετά το φιάσκο στο Εθνικό Μουσείο πριν από τέσσερα χρόνια. Προσφέραμε αμοιβές και αμνηστεύσεις στο παρελθόν, και η στρατηγική υπήρξε πολύ επιτυχημένη. Μας βοήθησε επίσης να αναπτύξουμε ένα σημαντικό δίκτυο συνδέσμων εντός της αρχαιολογικής κοινότητας. Εν πάσῃ περιπτώσει, πιστεύουμε πως ξέρουμε ποιος έχει τα κειμήλια που προσπαθούσε να πουλήσει ο Φαρούκ. Ένας έμπορος στη Βαγδάτη που τον γνωρίζει –δηλαδή που τον γνώριζε– είπε σε έναν από τους ανθρώπους μας εκεί ότι ο Φαρούκ τού είχε αναφέρει τα τεχνονυργήματα. Είπε ότι ο Φαρούκ μεσίτευε για έναν άλλο αρχαιοπώλη, κάποιον από τη Μοσούλη». Είχε παρακάμψει το δύσκολο μέρος και τώρα βρισκόταν πάλι στη σωστή κατεύθυνση. «Ο Φαρούκ δεν είχε τα κειμήλια μαζί του εδώ στη Βηρυτό. Γι' αυτό είχε μόνο τις πολαρόιντ».

«Δηλαδή το βιβλίο είναι ακόμα στη Μοσούλη;» Τα μάτια της Μία έλαμψαν από ενδιαφέρον.

«Όχι, είναι στην Τουρκία». Ο Κέρκγουντ σώπασε, σημειώνοντας την αντίδρασή της πριν βουτήξει στα βαθιά. «Πηγαίνω τώρα εκεί

για να το φέρω. Έλα μαζί μου. Θα σου πω τα υπόλοιπα στο αεροπλάνο».

Ερωτήματα και συγκεχυμένα συναισθήματα βασάνιζαν το μυαλό της Μία.

Δεν ήταν σίγουρη για τον Κέρκυραντ, όμως ούτε για τον Κόρμπεν ήταν. Ο μόνος άνθρωπος που μπορούσε πραγματικά να εμπιστευτεί για να φροντίσει για το συμφέρον της Έβελιν ήταν ο εαυτός της. Αν το βιβλίο που θα μπορούσε να τους βοηθήσει να απελευθερώσουν τη μητέρα της βρισκόταν πράγματι εκεί έξω, έπρεπε να κάνει ό,τι περνούσε απ' το χέρι της για να φροντίσει να φτάσει στα χέρια τους –στα χέρια της– με ασφάλεια. Όμως μια ενοχλητική αβεβαιότητα εξακολουθούσε να προσπαθεί να τραβήξει την προσοχή της, προειδοποιώντας τη.

«Δεν μπορώ να έρθω μαζί σου έτοι απλά», διαμαρτυρήθηκε.

«Μία, άκουσέ με», επέμεινε ο Κέρκυραντ. «Υπάρχουν πράγματα που δε γνωρίζεις».

Αυτό την έκανε να θυμώσει. «Σαν τι;» ρώτησε άγρια.

Ο Κέρκυραντ άφησε ένα στεναγμό που μαρτυρούσε την εσωτερική του σύγκρουση. «Κοίτα, λυπάμαι, αλλά... χθες το βράδυ δεν ήμουν απόλυτα ειλικρινής μαζί σου. Όταν ανέφερες το χακίμ στην πρεσβεία, κατάφερα να πάρω στα χέρια μου το φάκελό του». Η Μία διέκρινε μια βαθιά ανησυχία στη φωνή του. «Αυτό που συζητήσαμε χθες το βράδυ. Πάνω σ' αυτό ακριβώς δουλεύει. Και ο Κόρμπεν και οι δικοί του το ξέρουν».

Το στόμα της Μία άνοιξε από την κατάπληξη. «Τα πειράματα...;» Γνώριζε ήδη την απάντηση.

Ο Κέρκυραντ κατένευσε σοβαρός. «Αυτό τους ενδιαφέρει».

Η Μία δεν ήξερε προς τα πού να στραφεί, αλλά μια βεβαιότητα άνοιγε δρόμο μέσα από τα αγκάθια του μυαλού της: δεν μπορούσε να εμπιστεύεται τον Κόρμπεν· όχι πια. Η ετυμηγορία για τον Κέρκ-

γουντ, από την άλλη, δεν είχε αποφασιστεί ακόμα, αλλά η κοπέλα δεν είχε και πολλές επιλογές. Έπρεπε να το διακινδυνεύσει.

«Τι θα πω στον πράκτορα εκεί πέρα;» ρώτησε ανέκφραστα γνέφοντας προς τον άντρα που τη φρουρούσε.

«Μην του πεις τίποτα».

«Είναι εδώ για να με φυλάει. Δεν πρόκειται να μ' αφήσει να φύγω από δω μαζί σου σαν να μην τρέχει τίποτα χωρίς να ενημερώσει τον Τζιμ». Το όνομά του ήταν σαν δηλητήριο στη γλώσσα της.

Ο Κέρκυοντ συνοφρυνόθηκε και έμεινε σκεπτικός για μια στιγμή. «Το διπλανό εστιατόριο είναι του ξενοδοχείου, αλλά έχει και ξεχωριστή είσοδο λίγο πιο κάτω στο δρόμο. Πρέπει να έχουν κοινή κουζίνα. Έχω αυτοκίνητο απέξω. Πήγαινε στο δωμάτιό σου, πάρε το διαβατήριό σου και ό,τι άλλο χρειάζεσαι, κατέβα από τις σκάλες στο εστιατόριο και βγες από κει. Έχω παρκάρει πίσω από τη γωνία».

Η Μία ήταν έτοιμη να υπακούσει, όταν ο Κέρκυοντ ακούμπησε το χέρι του στο μπράτσο της. «Σε παρακαλώ, Μία. Έχε μου εμπιστοσύνη σ' αυτό το θέμα. Μην ξεμπροστιάσεις τον Τζιμ. Όχι ακόμα. Όχι μέχρι να έχουμε το βιβλίο στα χέρια μας. Δε θέλω να δώσω σε κανέναν την ευκαιρία να μας εμποδίσει να το χρησιμοποιήσουμε για να απελευθερώσουμε την Έβελιν».

Εκείνη τον μελέτησε βιαστικά. Τα μάτια του έλαμπαν από ειλικρίνεια. Είτε της έλεγε την αλήθεια είτε ήταν εκπληκτικά πειστικός ψεύτης.

‘Όπως και να χε, θα το διαπίστωνε σύντομα.

Συμφώνησε μ' ένα νεύμα του κεφαλιού και κατευθύνθηκε προς τον ανελκυστήρα.

Ο Κέρκυοντ την παρακολούθησε να απομακρύνεται μ' έναν κόμπο στο στομάχι. Είχε πια δεσμευτεί. Δεν υπήρχε επιστροφή.

Συμβούλευτηκε το ρολόι του και αποφάσισε να χρησιμοποιήσει

μια προφύλαξη που συλλογιζόταν. Έβγαλε το κινητό του και πληκτρολόγησε το νούμερο του πληροφοριοδότη του στο Ιράκ, του ανθρώπου που πρώτος τους είχε ενημερώσει για το εύρημα του Αμπού Μπαρζάν.

Μπορούσε να τον εμπιστευτεί. Χρόνια συνεργασίας, μια δυο δοκιμασίες αξιοπιστίας που τις είχε περάσει και μια γερή προκαταβολή είχαν φροντίσει γι' αυτό.

Δεν μπορούσε να το διακινδυνεύσει να τηλεφωνήσει ο ίδιος στον Αμπού Μπαρζάν. Ήξερε πως αν πράγματι ο άλλος πλειοδότης για το βιβλίο ήταν ο Κόρμπεν, τότε ο πράκτορας και οι ανώτεροί του γνώριζαν για τον Αμπού Μπαρζάν και είχαν το τηλέφωνό του. Ισως το παρακολουθούσαν. Και ο Κέρκγουντ προτιμούσε να μην τους γνωστοποιήσει το ενδιαφέρον του ακόμα.

Ο πληροφοριοδότης του απάντησε γρήγορα στο τηλέφωνο. Ο Κέρκγουντ τού είπε τι να κάνει. Έπρεπε να το κάνει άμεσα και να είναι σύντομος. Έπρεπε επίσης να φροντίσει να μη θορυβήσει τον Αμπού Μπαρζάν. Ζήτησε από τον πληροφοριοδότη να του ξανατηλεφωνήσει από άλλο αριθμό και να τον ενημερώσει πού θα γινόταν η νέα συνάντηση.

Έκλεισε το τηλέφωνο, πήρε το χαρτοφύλακα και το σακίδιο και κατευθύνθηκε προς την πόρτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 53

ΟΓΔΟΝΤΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΤΕΡΑ, ο Κόρμπεν ήταν ξαπλωμένος σ' ένα στενό κρεβάτι κοιτάζοντας το απέριττο λευκό κελί στο οποίο τον είχαν κλείσει. Το δωματιάκι δεν είχε παράθυρα και ο Κόρμπεν δεν είχε ιδέα τι ώρα ήταν, αλλά δεν είχε κοιμηθεί πραγματικά και πίστευε ότι είχαν περάσει λίγες ώρες μόνο από τη στιγμή που τον είχαν χώσει στο πορτμπαγκάζ εκείνου του αυτοκινήτου και τον είχαν πάρει μακριά.

Προοπάθησε να σκεφτεί τι περνούσαν οι άλλοι αιχμάλωτοι του χακίμ. Σκέφτηκε την Έβελιν Μπίσοπ και αναρωτήθηκε πόσο κοντά βρισκόταν και αν θα ξανάβλεπε ποτέ το φως του ήλιου.

Μια εικόνα σχηματίζόταν στο μυαλό του και όλα τα κομμάτια εμφανίζονταν να ταιριάζουν. Βρισκόταν είτε σε κάποια κωμόπολη στο βόρειο Λίβανο είτε στη Συρία. Θεώρησε ότι το δεύτερο ήταν πιθανότερο. Η προφορά του βλογιοκομένου μπράβου και των υπόλοιπων της παρέας του φανέρωνε ξεκάθαρα την εθνικότητά τους. Ο Κόρμπεν δε μιλούσε πολλά αραβικά, αλλά τα λίγα που ήξερε του επέτρεπαν να αναγνωρίζει τις διάφορες προφορές – λιβανέζικη, ιρακινή, παλαιστινιακή, του Αραβικού Κόλπου, συριακή. Τώρα που τους είχε ακούσει να μιλάνε, μπόρεσε να προσδιορίσει τοπικά την προφορά. Επίσης, η διαδρομή με το αυτοκίνητο συνηγορούσε υπέρ της Συρίας: τουλάχιστον το δεύτερο τμήμα της διαδρομής, που ο Κόρμπεν είχε τις αισθήσεις του: ένας φιδογυριστός δρόμος που ανηφό-

ριζε σε ένα βουνό κι έπειτα κατηφόριζε, μια στάση και λίγες ομιλίες –πιθανώς η διέλευση των συνδρων–, έπειτα κι άλλοι φιδογυριστοί δρόμοι, που οδήγησαν σε μια πόλη που αντιλαλούσε από την εκκωφαντική κακοφωνία των μουεζίνηδων πολύ πιο ηχηρά απ' ό,τι η Βηρυτός.

Έπρεπε να είναι η Δαμασκός.

Αυτή η σκέψη τον έκανε να θυμώσει. Η Δαμασκός ήταν η πρώτη –και οφθαλμοφανής– εικασία του το 2003, όταν η αποστολή του ίσχυε επισήμως, τότε που είχε προσπαθήσει να εξιχνιάσει πού είχε καταφύγει ο χακίμ. Πολλά από τα τσιράκια του Σαντάμ είχαν πάει εκεί για να αποφύγουν έναν αιφνιδιασμό που θα διέλυε τα δίκτυα τους. Παρά τη βαθιά και πολύχρονη έχθρα ανάμεσα στις δύο χώρες, επίκαιρες σκοπιμότητες και συνδυασμένοι σκοποί σήμαιναν ότι οι αδιάλλακτοι εχθροί έβρισκαν πότε πότε τους λόγους για να βοηθήσουν ο ένας τον άλλο.

Στην περίπτωση του χακίμ, όμως, ο Κόρμπεν γνώριζε ότι η διευθέτηση δεν είχε καμιά σχέση με την πολιτική.

Η Δαμασκός ήταν επίσης μια λογική επιλογή για το χακίμ. Θα έβρισκε προστάτες εκεί που θα του εξασφάλιζαν το ίδιο επίπεδο υποστήριξης με αυτό που απολάμβανε στη Βαγδάτη. Θα του παρείχαν ό,τι χρειαζόταν. Ο μικρός του «ξενώνας» θα λειτουργούσε με απόλυτη πληρότητα. Κι όταν θα προέκυπταν επιπλοκές –ή ευκαιρίες– όπως αυτές των τελευταίων ημερών, το έμπειρο και ανελέητο ανθρώπινο δυναμικό ήταν άμεσα διαθέσιμο.

Πάνω στην ώρα, η κλειδαριά άνοιξε. Ο χακίμ στάθηκε στην πόρτα του κελιού. Ο βλογιοκομένος φονιάς, ο Ομάρ, και δύο ακόμα οπλισμένοι άντρες ήταν μαζί του.

«Όρα να δηλώσεις το τηλεφωνικό σου “παρών”, ανακοίνωσε ο χακίμ. Έγνεψε στον Ομάρ, που έβγαλε το κινητό του Κόρμπεν και έβαλε την μπαταρία στη θέση της. «Πρέπει να πάρεις τις ακριβείς συντεταγμένες του GPS για τον Ιρακινό αρχαιοπάλη», πρόσθεσε και

ύψωσε το δάχτυλό του προειδοποιητικά. «Να θυμάσαι: τριάντα δευτερόλεπτα, όχι περισσότερο».

Ο Κόρμπεν σηκώθηκε, ακόμα με το μποξεράκι, και έκανε αυτό που του είπε ο χακίμ. Συνδέθηκε με τον Ολσάνσκι. Κανένας στην πρεσβεία δεν έδειχνε να έχει προσέξει ότι κάτι δεν πήγαινε καλά. Δεν είχαν, βέβαια, κανένα λόγο για κάτι τέτοιο. Εφόσον θα δήλωνε το «παρών» στην ώρα του, δε θα θορυβούνταν κανένας.

«Ο στόχος σου δεν έχει μετακινηθεί από χθες το βράδυ», τον πληροφόρησε ο Ολσάνσκι. «Βρίσκεται ακόμα στην ίδια θέση στο Ντιγιάρμπακιρ, αλλά συνέβη κάτι άλλο. Κάποιος του τηλεφώνησε από το Ιράκ».

«Ποιος;» ρώτησε ο Κόρμπεν.

«Δεν ξέρω», αποκρίθηκε ο Ολσάνσκι. «Το τηλεφώνημα ήταν εξαιρετικά σύντομο και δεν κατάφερα να το εντοπίσω. Αυτός που τηλεφώνησε είπε απλώς στον άλλο να κλείσει, να βγάλει την μπαταρία από το τηλέφωνό του και να του ξανατηλεφωνήσει από άλλο τηλέφωνο».

Ο Κόρμπεν δεν επέτρεψε στην απροσδόκητη επιπλοκή να ταράξει την έκφρασή του. Διατήρησε την ψυχραιμία του και με σταθερή φωνή ζήτησε από τον Ολσάνσκι τις τελευταίες συντεταγμένες του GPS για το κινητό του Ιρακινού.

«Είσαι σίγουρος ότι τις θέλεις;» ρώτησε ο Ολσάνσκι. «Θα πρέπει να ξέρει πια ότι παρακολουθείται, μετά από αυτό το τηλεφώνημα. Πιθανώς να έχει φύγει εδώ και ώρα».

«Εσύ δώσε μου απλώς τις συντεταγμένες», είπε ο Κόρμπεν.

Ο Ολσάνσκι, αν και λιγάκι παραξενεμένος, υπάκουεσε. «Και κάτι ακόμα», είπε. «Το κινητό της Γενεύης που προσπαθώ να εντοπίσω... δε βρίσκεται πια στην Ελβετία. Το σήμα του, μέσω δορυφόρων και διακομιστών, εξαφανίστηκε σ' έναν ψηφιακό Άδη, αλλά το ίχνος του υποδηλώνει σαφώς αλλαγή περιοχής. Έχω επικοινωνήσει με ένα σύνδεσμό μου στην NSA, που έθεσε σε προτεραιότητα την ανί-

χνευση για λογαριασμό μας. Ο φίλος μου πιστεύει ότι θα μπορέσει να εντοπίσει τη θέση του πριν τελειώσει η ημέρα».

«Κάν’ το νωρίτερα. Το χρειάζομαι», απάντησε ο Κόρμπεν κοφτά, αποθησαυρίζοντας την πληροφορία.

Είχε τις υποψίες του σχετικά με το πού μπορεί να κατευθυνόταν αυτός που είχε τηλεφωνήσει στο κινητό της Μπίσοπ.

Ο χακί τον κοίταξε καχύποπτα και του έγνεψε να κλείσει το τηλέφωνο, πράγμα που εκείνος έκανε, αφού είπε στον Ολσάνσκι να τον ενημερώσει αν το σήμα του Ιρακινού άλλαζε θέση. Ο Ομάρ έσπευσε να πάρει το τηλέφωνο και να ξαναβγάλει την μπαταρία. Αυτοί οι τύποι γνώριζαν καλά πώς να καλύπτουν τα ψηφιακά τους ίχνη, συλλογίστηκε ο Κόρμπεν. Είχαν αφήσει το τηλέφωνο του Ραμέζ ανοιχτό για να μη χάσουν το τηλεφώνημα του Φαρούκ, αλλά δε θα έκαναν το ίδιο λάθος με το τηλέφωνο του Κόρμπεν. Ο πράκτορας δε θα μπορούσε να δουλέψει αυτίστροφα, να εντοπίσει το άντρο του χακί πέρα από την ευρύτερη περιοχή της πόλης.

Έδωσε στο χακί τις συντεταγμένες, ξέροντας ότι πιθανώς να μην είχαν καμιά αξία, αλλά δεν είχε και πολλές επιλογές. Έπρεπε να αυτοσχεδιάσει από δω και πέρα. Καθώς τις έδινε, ο Ομάρ τις πληκτρολογούσε σε μια συσκευή χειρός –ο φονιάς προφανώς μιλούσε αγγλικά, παρατήρησε ο Κόρμπεν– και η συσκευή ζουμάρισε σε ένα χάρτη των συνόρων Συρίας-Τουρκίας και στην πόλη Ντιγιάρμπακιρ. Ο Ομάρ κούνησε το κεφάλι του με ικανοποίηση.

Ένα αχνό χαμόγελο αναδύθηκε στα αετίσια χαρακτηριστικά του χακί. «Όρα να πηγαίνουμε», διέταξε, κάνοντας νόημα στον Ομάρ να φέρει τον Κόρμπεν.

Ο Ομάρ έγνεψε σε έναν από τους άντρες του, που του έδωσε μια στοίβα διπλωμένα ρούχα και ένα ζευγάρι μπότες. Τα πέταξε στα πόδια του Κόρμπεν. Ο Κόρμπεν τα φόρεσε – φαρδύ χακί παντελόνι, σκούρο γκρίζο φούτερ και αρβύλες. Ο Ομάρ έβγαλε ένα ζευγάρι πλαστικές χειροπέδες και έκανε νόημα στον Κόρμπεν να ενώσει τα

χέρια του. Εκείνος υπάκουει απρόθυμα. Ο Ομάρ τού πέρασε τις χειροπέδες κι έβγαλε ένα μαύρο υφασμάτινο σακί. Άδραξε τον Κόρμπεν από τους ώμους και τον γύρισε βίαια από την άλλη, έτοιμος να του φορέσει το σακί στο κεφάλι. «Γιάλα, ψωί», μούγκρισε – κουνήσουν.

Ο Κόρμπεν είχε υπομείνει αρκετό τραβολόγημα για μία ημέρα. «Ξεφορτώσου με, μαλάκα», πέταξε απότομα, ελευθερώνοντας το μπράτσο του και σπρώχνοντας τον Ομάρ. «Θα το κάνω μόνος μου».

Ο Ομάρ τον άδραξε και τον έσπρωξε πάνω στην πόρτα φωνάζοντας: «Ιμσί, γιάλα». Ο Κόρμπεν αντιστάθηκε, αλλά ο χακί μπήκε στη μέση, διατάζοντας τον μπράβο του να υποχωρήσει. Ο Ομάρ αγριοκοίταξε τον Κόρμπεν, του έδωσε την κουκούλα κι έκανε πίσω.

Με το αφτί κολλημένο στην πόρτα, η Έβελιν άκουγε προσηλωμένη τη φασαρία εξω από το κελί της. Είχε ακούσει μια πόρτα να ξεκλειδώνει και είχε φοβηθεί ότι έφερναν άλλο ένα θύμα –όπως αυτή– ή, ακόμα χειρότερα, ότι το έπαιρναν για ακόμα μία φάση βασανιστηρίων με τον παράφρονα οικοδεσπότη της.

Αντί γι' αυτό άκουσε έναν άντρα να μιλάει στα αγγλικά. Έναν Αμερικανό. Δεν μπορούσε να ξεχωρίσει ακριβώς τι έλεγε, αλλά ακούγόταν να είναι απόλυτα υγιής.

Και τώρα άκουσε φωνές, κάποιους να καβγαδίζουν, και κατάλαβε ότι τον έπαιρναν από κει. Ο άντρας είχε αντισταθεί.

Η Έβελιν πανικοβλήθηκε. Δεν ήξερε τι να κάνει. Ένα μέρος του εαυτού της ήθελε να φωνάξει, να γνωστοποιήσει την παρουσία της στον άλλο αιχμάλωτο. Αν δραπέτευε, αν τον απελευθέρωναν, θα πληροφορούσε τον κόσμο ότι ήταν ακόμα ζωντανή. Όμως ένα άλλο μέρος του εαυτού της ήταν τρομοκρατημένο. Τρομοκρατημένο μήπως βάλει τον άντρα σε μπελάδες, μήπως τιμωρηθεί η ίδια για απείθεια.

Δεν μπορούσε να αφήσει την ευκαιρία να της ξεφύγει.

Στο διάβολο οι συνέπειες.

«Βοηθήστε με!» φώναξε όσο πιο δυνατά μπορούσε. «Όνομάζομαι Έβελιν Μπίσοπ. Είμαι Αμερικανίδα υπήκοος. Με απήγαγαν στη Βηρυτό. Ενημερώστε, σας παρακαλώ, την πρεσβεία». Κοπάνησε τα χέρια της πολλές φορές πάνω στην ακλόνητη, πεισματάρα πόρτα. «Βοηθήστε με. Πρέπει να βγω από δω μέσα. Σας παρακαλώ. Μιλήστε σε κάποιον, οποιονδήποτε».

Έμεινε ακίνητη για μια στιγμή, με τα νεύρα της κουρέλια από την προσπάθεια, το κουρασμένο σώμα της τσιτωμένο από το φόβο και τυραννισμένο από την απεγνωσμένη ελπίδα, κι έστησε αφτί για κάποια αντίδραση.

Δεν υπήρξε καμία.

Κατέρρευσε στο πάτωμα μ' ένα νευρικό τρέμουλο στη γωνία των χειλιών της και τύλιξε τα τρεμάμενα μπράτσα της γύρω από το κορμί της.

Ο Κόρμπεν πάγωσε ακούγοντας τις κραυγές της Έβελιν. Γύρισε και κοίταξε τη σειρά από πόρτες κι από τις δύο πλευρές του μακριού διαδρόμου κι αναρωτήθηκε σε ποιο κελί ήταν. Ακούστηκε σαν να ήταν κάπου κοντά, αλλά οι πνιχτές φωνές μπορεί να είχαν προέλθει από οποιοδήποτε από τα γειτονικά δωμάτια.

Όχι πως είχε πραγματικά σημασία τελικά.

Δεν ήταν σε θέση να κάνει τίποτα γι' αυτό.

Έριξε μια ματιά στο χακίμ. Ήταν ατάραχος. Παρατηρούσε την αντίδραση του Κόρμπεν.

Ένα αχνό χαμόγελο αναδύθηκε στα λεπτά χείλη του χακίμ. «Από σένα εξαρτάται», είπε σαρδόνια. «Θέλεις να γίνεις ήρωας; Ή θέλεις να ζήσεις για πάντα;»

Ο Κόρμπεν συλλογίστηκε για μια στιγμή τα λόγια του άλλου. Σιχαινόταν το γεγονός ότι αυτός ο μανιακός, αυτό το παρανοϊκά δαιμονικό τέρας μπορούσε να παίζει μαζί του έτσι, να τον τσιγκλάει, να

τον δελεάζει. Μισούσε το χακίμ γι' αυτό που του έκανε· ακόμα περισσότερο, μισούσε τον εαυτό του που υπέκυπτε. Συμφωνία με το διάβολο. Ποτέ δεν έβγαινε σε καλό – ή μήπως έβγαινε; Αν είχε την ευκαιρία, εκεί, τότε, να πάρει το πάνω χέρι από τους απαγωγείς του, να τους τινάξει τα μυαλά στον αέρα και να απελευθερώσει την Έβελιν και τους υπόλοιπους θα το έκανε;

Δεν ήταν σίγουρος.

Αν όμως έπρεπε να επιλέξει, όφειλε να ομολογήσει ότι πιθανώς να μην το έκανε.

Διακυβεύονταν πάρα πολλά.

Το έπαθλο ήταν πάρα πολύ μεγάλο.

Ο Κόρμπεν αγριοκοίταξε το χακίμ και του έδωσε την απάντησή του: φόρεσε την κουκούλα στο κεφάλι του. Και μέσα στο σκοτάδι της ήλιπισε ότι ο βασανιστικός ήχος της κραυγής της Έβελιν δε θα έμενε χαραγμένος στη συνείδησή του για πάρα πολύ καιρό.

Το για πάντα παραήταν πολύς χρόνος για κάτι τέτοιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 54

ΤΟ ΜΠΙΤΣΚΡΑΦΤ ΚΙΝΓΚ ΕΡ ΕΚΑΝΕ ΤΟ ΓΥΡΟ της καταπράσινης μεσογειακής ακτογραμμής με τους δύο έλικες στροβίλισμού του να το προωθούν βόρεια, προς την Τουρκία.

Η Μία δε δυσκολεύτηκε να το σκάσει από το ξενοδοχείο απαρατήρητη. Το αυτοκίνητο του Κέρκυοντ πάντα πάρκαρισμένο πίσω από τη γωνία. Στο αεροδρόμιο δεν υπήρξαν διατυπώσεις· η ίδια και ο Κέρκυοντ οδηγήθηκαν κατευθείαν στο μικρό αεροπλάνο που τους περίμενε με τους έλικές του να γυρίζουν. Οι τροχοί του σηκώθηκαν από το έδαφος κυριολεκτικά μόλις το έφτασαν. Ήταν προφανές ότι ο ΟΗΕ είχε επιρροή στη Βηρυτό, ακόμα περισσότερο τώρα που αρκετές χιλιάδες από τα στρατεύματά του διατηρούσαν την ειρήνη στα νότια της χώρας.

Το Ντιγιάρμπακιρ βρισκόταν βορειοανατολικά της Βηρυτού και ο αεροδιάδρομος που θα τους οδηγούσε κατευθείαν εκεί έτεμνε τη Συρία διαγωνίως, όμως ο συριακός εναέριος χώρος ελεγχόταν στενά. Ο Κέρκυοντ είχε αποφασίσει να ακολουθήσουν μια πιο διακριτική, αν και κάπως μακρύτερη πορεία. Θα πετούσαν βόρεια, μένοντας εκτός του συριακού εναέριου χώρου, μέχρι να φτάσουν στην τουρκική ακτή. Εκεί θα έστριβαν δεξιά και θα κατευθύνονταν προς τα ανατολικά, προς την ενδοχώρα, με προορισμό το Ντιγιάρμπακιρ.

Η Μία τράβηξε το βλέμμα της από τη μακρινή ακτή που στρα-

φτοκοπούσε στον ορίζοντα, καθώς ο Κέρκγουντ επέστρεψε από μια σύσκεψη με τους πιλότους. Κάθισε απέναντι της και άνοιξε το χάρτη που κρατούσε.

«Ο φίλος του Φαρούκ ονομάζεται Αμπού Μπαρζάν», την πληροφόρησε. «Πέρασε τα σύνορα εδώ, στο Ζάκο, και μπήκε οδικώς στην Τουρκία χθες». Ο Κέρκγουντ τής έδειξε στο χάρτη τη συνοριακή διάβαση που βρισκόταν κοντά στο άκρο όπου συνόρευαν η Τουρκία, η Συρία και το Ιράκ. «Βρίσκεται στο Ντιγιάρμπακιρ». Της έδειξε μια πόλη που βρισκόταν περί στα ογδόντα χιλιόμετρα βόρεια των συνόρων της Τουρκίας με τη Συρία.

«Εκεί θα συναντήσει τον αγοραστή;» ρώτησε η Μία.

Ο Κέρκγουντ κατένευσε. «Έχουμε κάνα δυο ιδιώτες που συνεργάζονται μαζί μας και θα μας συναντήσουν εκεί. Θα μας οδηγήσουν σ' αυτόν.»

Συνέβαιναν όλα υπερβολικά γρήγορα. Η Μία δεν ήξερε πώς να ερμηνεύσει αυτή την ξαφνική εξέλιξη. «Πώς κατάφερες να τον εντοπίσεις;»

Ο Κέρκγουντ δίστασε. «Δεν ήταν και πολύ δύσκολο», είπε διπλώνοντας το χάρτη. «Η Μοσούλη είναι πολύ πιο μικρή από τη Βαγδάτη κι ο Αμπού Μπαρζάν καυχιόταν εδώ κι εκεί ότι είχε κλείσει μια μεγάλη συμφωνία.»

«Πώς σκοπεύεις να του πάρεις το βιβλίο;»

Ο Κέρκγουντ έδειχνε να νιώθει άβολα με τις ερωτήσεις της. «Θα παραδώσει το βιβλίο και τα υπόλοιπα κειμήλια με αντάλλαγμα να μην τον απελάσουμε στο Ιράκ για να δικαστεί.»

«Κι ο αγοραστής;» ρώτησε η Μία. «Θα μπορούσε να είναι συνεργός στην όλη υπόθεση, έτσι δεν είναι;»

Ο Κέρκγουντ κούνησε το κεφάλι του αρνητικά. «Είναι πιθανό να είναι κάποιος αρχαιοπάλης από το Λονδίνο ή το Παρίσι», είκασε αδιάφορα. «Δε μας απασχολεί. Εμείς απλώς χρειαζόμαστε το βιβλίο για να το ανταλλάξουμε με την Έβελιν».

Η Μία συνοφρυώθηκε. Δεν είχε καθόλου νέα από αυτό το μέτωπο από τότε που είχε απευθύνει την τηλεοπτική της έκκληση και δεν ένιωθε ιδιαίτερα άνετα που δεν μπορούσε να είναι σε επικοινωνία με την πρεσβεία – ή, έστω, με τον Κόρμπεν. «Δεν ξέρω αν επικοινώνησαν οι απαγωγείς», παρατήρησε.

«Θα το κάνουν. Μπορούμε να κανονίσουμε άλλη μία συνέντευξη Τύπου, να πούμε ότι συλλάβαμε κάποιους αρχαιοκάπηλους, να φροντίσουμε να είναι το βιβλίο σε πρώτο πλάνο». Ο Κέρκγουντ την κοίταξε με άγρια αποφασιστικότητα. «Μην ανησυχείς. Θα τηλεφωνήσουν. Θα το φροντίσω εγώ».

Η Μία κοίταξε εξώ από το παράθυρο χαμένη στις σκέψεις της.

Μετά από μια στιγμή η φωνή του Κέρκγουντ την έβγαλε από τους συλλογισμούς της. «Τί συμβαίνει;»

Η κούραση αυλάκωνε το πρόσωπό της. «Δυσκολεύομαι να το πιστέψω. Ότι το κάνουμε αυτό. Ότι κάτι τέτοιο θα μπορούσε πραγματικά να υπάρχει». Κούνησε το κεφάλι της και σάρκασε, αλλά ήταν περισσότερο από κούραση παρά από οτιδήποτε άλλο. «Είναι σαν το δαχτυλίδι του Φρόντο στον Αρχοντα των Δαχτυλιδιών. Δελεάζει τον άνθρωπο με τη δύναμή του πάνω στη φύση, με την υπόσχεσή του για μακρά ζωή. Παίζει με τις καρδιές μας που διαφθείρονται εύκολα».

Ο Κέρκγουντ σούφρωσε τα χείλη του με σκεπτικισμό. «Δε θα το ονόμαζα διαφθορά σε καμία περίπτωση. Ο θάνατος είναι τεράστιο χαράμισμα ικανοτήτων. Και σοφίας».

Καθώς το Κινγκ Ερ περνούσε μέσα από τις αραιές τολύπες των νεφών, κουβέντιαζαν για τις βαθιές αλλαγές που θα πυροδοτούσε μια πιθανή «μαγική σφαίρα» μακροβιότητας, τις συνταρακτικές μεταπτώσεις στον τρόπο που ζούμε. Ο υπερπληθυσμός ήταν το προφανές πρόβλημα. Από την πρώτη εμφάνιση των ανθρωπιδών στον πλανήτη, χρειάστηκαν ογδόντα εκατομμύρια χρόνια για να φτάσει ο πληθυσμός της γης το ένα δισεκατομμύριο στις αρχές της εκατο-

νταετίας του 1800. Χρειάστηκαν πάνω από εκατό χρόνια για να φτάσουμε το δεύτερο δισεκατομμύριο το 1930, αλλά από τότε η αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού είναι ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι κάθε δεκαπέντε χρόνια περίπου. Η αύξηση αυτή οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην αύξηση των ετήσιων γεννήσεων στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες· στις πιο ανεπτυγμένες χώρες, στην πραγματικότητα, μόλις που γεννιούνται αρκετά βρέφη για να διατηρούνται τα τρέχοντα επίπεδα του πληθυσμού τους. Ωστόσο το να επιβιώνουν πέντε ή δέκα γενιές ταυτόχρονα θα προκαλούσε κάθε είδους αναστάτωση. Θα χρειάζονταν περισσότεροι φυσικοί πόροι, τροφή και χώροι στέγασης. Για τα συστήματα πρόνοιας και συνταξιοδότησης, μεταξύ άλλων, θα απαιτείτο ακόμα μεγαλύτερη αναδιάρθρωση από αυτή που χρειάζεται ήδη. Και οι ανθρώπινες σχέσεις θα ήταν δραστικά, εντυπωσιακά διαφορετικές.

Ο γάμος – θα εξακολουθούσε να σημαίνει κάτι αυτός ο θεσμός όταν κανείς δε θα περίμενε πραγματικά να μείνει με έναν άλλο άνθρωπο για εκατό ή διακόσια χρόνια; Τα παιδιά – πώς θα γερνούσαν και θα συμπεριφέρονταν αναφορικά με τους γονείς τους; Οι αλλαγές θα επεκτείνονταν και στην εργασία. Σταδιοδρομία. Συνταξιοδότηση. Θα έπρεπε οι άνθρωποι να εργάζονται σε όλη τη διάρκεια του μακρύτερου βίου τους; Ίσως. Θα μπορούσαν να τα βγάλουν πέρα μ' αυτό, νοητικά; Τι θα συνέβαινε με την ιδέα να αποσύρονται οι ηλικιωμένοι ώστε να μπορούν οι νέοι να βρίσκουν τη θέση τους στη ζωή; Θα υπήρχαν θέσεις για να μπορεί ποτέ κανείς να πάρει προαγωγή; Και τι θα γινόταν με τις λιγότερο προφανείς επιπτώσεις, όπως οι ποινές φυλάκισης, για παράδειγμα; Η απειλή μιας καταδίκης τριάντα ετών θα ήταν εξίσου αποτρεπτική για κάποιον που προσδοκούσε να ζήσει καμιά διακοσαριά χρόνια;

Όσο περισσότερο το συζητούνσαν τόσο περισσότερο η Μία αντιλαμβανόταν ότι, αν αλήθευε αυτό, κάθε όψη της ζωής όπως την ξέραμε θα έπρεπε να επαναπροσδιοριστεί ριζικά. Δεν είχε ποτέ πραγ-

ματικά διερευνήσει τις επιπτώσεις πέρα από τις επιστημονικές εικοτολογίες και τα εξιδανικευμένα «τι και πώς», αλλά όταν το σκεφτόταν ως δυνητικά αληθινό, ήταν ό,τι πιο ανησυχητικό, ακόμα και τρομακτικό, μπορούσε να φανταστεί.

«Θα ζόνσαμε σε μια “μετά-ανθρώπινη” εποχή», είπε ο Κέρκυοντ. «Κι αυτό τρομάζει το συντηρητικό και το θρησκευτικό κατεστημένο. Από την άλλη, όμως, αυτός ο φόβος είναι παράλογος. Δε θα συνέβαινε μέσα σε μία ημέρα. Θα ήταν μια σταδιακή αλλαγή. Το “επανορθωτικό”, αν ανακαλυπτόταν ποτέ, θα ανακοινωνόταν και οι άνθρωποι απλώς δε θα γερνούσαν. Ή θα γερνούσαν πάρα πολύ αργά. Κι ο κόσμος θα προσαρμοζόταν. Είμαστε ήδη σε τεράστιο βαθμό διαφορετικοί από τους ανθρώπους που έζησαν εκατό χρόνια πριν από μας. Γι’ αυτούς είμαστε ήδη “μετά-ανθρώπινοι”. Και φαίνεται ότι χειριζόμαστε τη βελτιωμένη μακροβιότητα, τις ιατρικές προόδους και τις τεχνολογικές καινοτομίες αρκετά καλά».

Όμως, όπως γνώριζε η Μία, η κοινή λογική και το ευρύτερο καλό δεν επικρατούσαν πάντα. Ο φόβος της αλλαγής συνδυασμένος με μια συγκαταβατική, υπεροπτική και δογματική κοσμοθεωρία είχαν ήδη ευθυγραμμιστεί για να εμποδίσουν μια τέτοια ανακάλυψη. Πέρα από τη δογματική, συντηρητική νοοτροπία της, η κυβέρνηση πτοούνταν από τις δυνητικές δαπάνες –παρά το δυνητικό τεράστιο αποταμίευμα λόγω του περιορισμού των δαπανών για την υγειονομική περίθαλψη που οφείλονται σε αιθένειες σχετικές με το γήρας– και τις οργανωτικές αλλαγές που θα επέσυρε η σημαντικά μακρύτερη διάρκεια ζωής. Οι μεγάλες φαρμακευτικές εταιρείες χαίρονται να βλέπουν τα σώματά μας να καταρρέουν και να μας πουλάνε φάρμακα διαχείρισης των ασθενειών. Οι αντιγηραντικές κρέμες, τα συμπληρώματα διατροφής και οι ορμόνες, που στην πραγματικότητα δε φέρνουν αποτέλεσμα, αποφέρουν επίσης τεράστιο κέρδος – εξι δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως, για να είμαστε ακριβείς.

«Οι άνθρωποι που είναι αντίθετοι σ’ αυτό», κατέληξε ο Κέρκυοντ,

«είναι συνήθως είτε βαθιά θρησκευόμενοι είτε φιλόσοφοι, που έτσι κι αλλιώς δε ζουν στον πραγματικό κόσμο. Συγκρίνουν τους ανθρώπους με λουλούδια που ανθίζουν ή χρησιμοποιούν άλλες βλακώδεις αναλογίες για να δοξολογήσουν τη σημαντικότητα του θανάτου, μνημονεύονταν έργα Ελλήνων και Ρωμαίων στοχαστών ή, αναπόφευκτα, χωρία της Αγίας Γραφής. Γι' αυτούς η ζωή ορίζεται από το θάνατο. Εγώ θα έλεγα το ακριβώς αντίθετο: η ζωή ορίζεται από τη φιλοδοξία, την ανάγκη, την παρόρμηση να αποφύγει το θάνατο. Αυτό είναι που μας κάνει ανθρώπους. Γι' αυτό έχουμε γιατρούς και νοσοκομεία. Είμαστε το μοναδικό είδος που έχουμε επίγνωση της θνητότητάς μας, που έχουμε πραγματικά την ικανότητα, τη διάνοια, τη συνείδηση να ποθούμε να τη νικήσουμε. Είναι μια φιλοδοξία του ανθρώπου από τότε που βάδισε πάνω σε τούτο τον πλανήτη. Είναι μέρος της εξελικτικής μας διαδικασίας».

Η Μία μελέτησε τον Κέρκγουντ και κατένευσε. Συμφωνούσε μάζι του, αλλά μια στενόχωρη σκέψη τυραννούσε την καρδιά της. «Και προκεμένου να πάρουμε πίσω τη μητέρα μου, θα μπορούσαμε να το παραδώσουμε όλο αυτό σ' έναν ψυχοπαθή;»

Ο Κέρκγουντ παρακολουθούσε τη σύγχυση και την αβεβαιότητα να συννεφιάζουν την έκφραση της Μία.

Αναρωτιόταν τι να κάνει.

Σιχαίνόταν το ότι έπρεπε να της λέει ψέματα και να καθυστερεί το αναπόφευκτο. Ήθελε να της πει όλη την αλήθεια, χωρίς καθυστέρηση, αλλά κάθε φορά που προσπαθούσε, κάτι τον τραβούσε πίσω. Ήξερε ότι έπρεπε να το κάνει. Ήξερε ότι θα το έκανε. Εξακολουθούσε όμως να το βρίσκει τρομερά δύσκολο να την αντιμετωπίσει και να της πει αυτά που δε γνώριζε.

Είχε πολλά να επανορθώσει.

Ο φάκελος του χακίμ επιδείνωνε την αναστάτωσή του. Ο Κέρκ-

γιουντ είχε πάει στη Βηρυτό με σαφή αποστολή: να βοηθήσει στην απελευθέρωση της Έβελιν, προσπαθώντας ταυτόχρονα να κρατήσει το μυστικό ασφαλές. Η ανάγνωση του φακέλου του χακίμ είχε αποδιοργανώσει αυτούς τους σκοπούς. Αμέτρητα θύματα είχαν πεθάνει με φρικτό τρόπο και πολύ περισσότερα βρίσκονταν σε κίνδυνο.

Έπρεπε να τον σταματήσουν.

Ο Κέρκυοντ και οι σύντροφοί του είχαν συμφωνήσει όλοι σ' αυτό. Έπρεπε να τεθεί πάνω από κάθε άλλη έγνοια.

Συμπεριλαμβανομένης της Έβελιν. Συμπεριλαμβανομένου του ίδιου του μυστικού.

Δεν μπορούσε να επιτραπεί στο χακίμ να συνεχίσει τη φονική του αναζήτηση.

Το πού αυτό άφηνε τον ίδιο, την Έβελιν και τη Μία ήταν εντελώς άλλο ζήτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 55

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΥΦΑΣΜΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕ ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΤΟΥ, ο Κόρμπεν συγκεντρώθηκε στο βόμβο της τουρμπίνας του ελικοπτέρου. Ο ήχος ήταν πιο βραχνός, πιο βαθύς, πολύ διαφορετικός από των Χιούν, των Μπλάκχοκ και των Σινούκ στα οποία ήταν συνηθισμένος. Το κάθισμα στο οποίο τον είχαν ρίξει επιβεβαίωνε την υποψία του. Ήταν τοποθετημένο πλαγίως, κατά μήκος του τοιχώματος της καμπίνας, και το ύφασμά του ήταν τραχύ και σκληρό, το μαξιλάρι του λεπτό και ο μεταλλικός σκελετός του χωνόταν στους μηρούς του Κόρμπεν, κάνοντάς τον να νιώθει δυσφορία.

Το ελικόπτερο ήταν στρατιωτικό.

Κατασκευασμένο στη Ρωσία. Μίλ, αναμφίβολα.

Σύντομα θα ήξερε, αφού ένιωσε τον κινητήρα να ελαττώνει ταχύτητα και το ελικόπτερο να παίρνει μεγάλη κλίση, τα οποία υποδήλωναν επικείμενη προσγείωση. Όπως το περίμενε, το αεροσκάφος κλυδωνίστηκε και άρχισε την κάθοδό του.

Δεν ήταν σίγουρος πόση ώρα είχε διαρκέσει η πτήση, αλλά η εντύπωση που είχε αποκομίσει ταίριαζε με τη διάρκεια του ταξιδιού που είχε υποθέσει ότι έκαναν: περίπου δύο ώρες πτήσης. Άνετα εντός της ακτίνας και της ταχύτητας πτήσης των μεγάλων ελικοπτέρων.

Σύντομα βρέθηκαν στο έδαφος. Τον έβγαλαν με σπρωξιές από το ελικόπτερο και άκουσε κάποιες μεγαλόφωνες διαταγές πριν αρχίσουν πάλι να δουλεύουν οι τουρμπίνες με όλη τους την ισχύ και τον

χτυπήσει με σφοδρότητα το ρεύμα αέρα του έλικα. Καθώς το ελικόπτερο απογειωνόταν, ο Κόρμπεν εκμεταλλεύτηκε την πιθανή στιγμιαία απόσπαση της προσοχής των απαγωγέων του για να σηκώσει τα δεμένα με τις πλαστικές χειροπέδες χέρια του και να βγάλει το σακί από το κεφάλι του. Ο Ομάρ το αντιλήφθηκε και φώναξε κάτι θυμωμένος, αλλά ήταν πολύ αργά. Ο Κόρμπεν πρόλαβε να δει το Mi-25 καθώς έπαιρνε κλίση και κατευθυνόταν πάλι βόρεια. Δεν μπόρεσε να διακρίνει κάποιο σήμα στο καμουφλαρισμένο του πλευρό, αλλά ήταν στρατιωτικό ελικόπτερο και μόνο μία χώρα σε απόσταση λίγων ωρών πτήσης από τη Βηρυτό τα διέθετε.

Απηρύθυνε στον Ομάρ ένα μικρό αυτάρεσκο μειδίαμα, ένα σιωπηλό «μεσαίο δάχτυλο», και κοίταξε γύρω του. Ο Ομάρ είχε φέρει τρεις άλλους άντρες μαζί του. Μετέφεραν έναν εντυπωσιακό εξοπλισμό. Ο Κόρμπεν είδε δύο καραμπίνες για ελεύθερους σκοπευτές, αρκετά οπλοπολυβόλα και κάνα δυο σακίδια με επιπλέον εξοπλισμό. Όλα αυτά επιβεβαίωναν ότι όποιος και να ήταν ο χρηματοδότης του χακίμ είχε μεγάλη ισχύ. Ο άνθρωπος προφανώς είχε πρόσβαση σε σημαντική υποστήριξη και οπλισμό και, κατά τα φαινόμενα, ανεξάντλητο απόθεμα κηφήνων. Είχαν καταφέρει να μπουν με ελικόπτερο στην Τουρκία στο πι και φι, αναμφίβολα βιοηθούμενοι από τη συμβιωτική σχέση μεταξύ Τουρκίας και Συρίας, που βασιζόταν στην ιδέα ότι ο εχθρός του εχθρού μου μπορεί ενίστε να είναι φίλος μου, αφού και οι δύο χώρες ήταν εμπλεγμένες σε ένα συνεχή αγώνα καθυπόταξης των εθνικιστικών φιλοδοξιών των ανέστιων Κούρδων.

Ο Κόρμπεν αναγνώρισε ότι οποιαδήποτε σκέψη του περί πιθανής συνεργασίας με το χακίμ ήταν σοβαρά πλανερή. Πέραν του ότι ο τύπος ήταν δύσκολη περίπτωση ούτως ή άλλως, ήταν προφανές ότι είχε κάποιους χρηματοδότες βαρέων βαρών στους οποίους ήταν υπόλογος. Όποιοι και να ήταν, είχαν επενδύσει πολλά σ' αυτόν. Θα είχαν σοβαρό πρόβλημα αν προσκαλούνταν ένας Αμερικανός μυστικός πράκτορας στην παρέα τους.

Αυτό δεν ήταν απαραίτητα δυσάρεστο για τον Κόρμπεν. Είχε αντιπαθήσει βαθιά τον άντρα και τη δερμάτινη σόλα του χειροποίητου μοκασινιού του. Ανυπομονούσε να του το χώσει μέχρι το λαρύγγι αν ο μυστηριώδης αγοραστής αποδεικνύταν χρήσιμος.

Παρατήρησε τον Ομάρ να βγάζει το κινητό που του είχαν πάρει και να τοποθετεί την μπαταρία στη θέση της πριν το βάλει στην τσέπη του και ελέγξει μια GPS συσκευή χειρός. Ο Κόρμπεν κοίταξε γύρω του. Το ελικόπτερο τους είχε αφήσει σ' ένα ξέφωτο σ' ένα μικρό λόφο στις παρυφές μιας τεράστιας πεδιάδας άνυδρης γης. Μικρές νησίδες πρασίνου έστιζαν το έδαφος κατά μήκος ενός ποταμού, του Τίγρη, που έρεε διά μέσου της πεδιάδας τραβώντας με μαιάνδρους προς τα νότια, όπου τελικά θα διέρρεε ολόκληρο το Ιράκ. Περίπου ενάμισι με δύο χιλιόμετρα βόρεια από το σημείο όπου βρίσκονταν, διαγραφόταν στα κατάξερα πεδινά, από τη δεσπόζουσα θέση της, η αρχαία πόλη του Ντιγιάρμπακιρ.

Ο Ομάρ πλησίασε και έδωσε στον Κόρμπεν το τηλέφωνό του. «Δεν υπάρχουν μηνύματα για σένα», του είπε με βαριά προφορά. «Επομένως η θέση του Αμπού Μπαρζάν είναι ακόμα η ίδια».

«Ακόμα η ίδια», επικύρωσε ο Κόρμπεν. «Όμως καλά θα κάνουμε να το έχουμε ανοιχτό από δω κι εμπρός, σε περίπτωση που τηλεφωνήσουν για κάποια αλλαγή». Αν ο Ολσάνσκι δεν ερχόταν σε βοήθειά του σύντομα, τα πράγματα μπορεί να δυσκόλευναν. Έπρεπε μόνο να βρει μια ευκαιρία και να την αδράξει.

«Θα το έχω εγώ», είπε ο Ομάρ. «Προς το παρόν».

Ο Κόρμπεν χαμογέλασε, αν και βεβιασμένα. «*İntal rafic, για Ομάρ*» – εσύ είσαι τ' αφεντικό.

Το μάτι του έπιασε κάποια κίνηση, καθώς δύο σκονισμένα SUV έρχονταν προς το μέρος τους. Ο Ομάρ τούς έγνεψε να πλησιάσουν και φώναξε μια διαταγή στους άντρες του να φορτώσουν τα πράγματα.

Μέσα σε λίγα λεπτά βρίσκονταν καθ' οδόν.

Ένας από τους συμβούλους ασφάλειας του Κέρκυραντ πλησίασε το Κινγκ Ερ στο διάδρομο προσγείωσης. Οι σύμβουλοι αυτοί ήταν συνήθως απόστρατοι της βρετανικής SAS ή άντρες των ειδικών δυνάμεων και οι υπηρεσίες τους είχαν μεγάλη ζήτηση από τότε που το χάος είχε κυριεύσει το Ιράκ. Κατ' απαίτηση του Κέρκυραντ ο ίδιος και η Μία αποβιβάστηκαν σε μια απόμακρη γωνιά του μικρού αεροδρομίου, μακριά από περίεργα βλέμματα. Κάθισαν στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου που τους περίμενε, ενός Τογιότα Λαντ Κρούζερ με σκούρα φιμέ τζάμια, ενώ ο σωματοφύλακας, ένας Αυστραλός που είπε ότι λεγόταν Μπράιαν, πήρε τα διαβατήριά τους για να τα σφραγίσουν στο μικρό τερματικό σταθμό του αερολιμένα. Λίγες στιγμές αργότερα απομακρύνονταν από το κτιριακό συγκρότημα του αεροδρομίου και κατευθύνονταν προς το ραντεβού τους με τον Αμπού Μπαρζάν.

«Επικοινώνησες μαζί του;» ρώτησε ο Κέρκυραντ τον Αυστραλό.

«Ναι», επιβεβαίωσε ο Μπράιαν. «Ενοχλήθηκε λίγο από την αλλαγή του τόπου, αλλά του είπα ότι ήταν απλώς μια προφύλαξη για λόγους ασφάλειας. Ένας από τους άντρες μου είναι εκεί, μαζί του».

Η Μία άκουγε τη συζήτησή τους κάπως σαστισμένη. «Ποια αλλαγή τόπου; Ξέρει ότι έρχεσαι;» .

«Του μήνυσα να μετακινηθεί σήμερα το πρωί», της είπε ο Κέρκυραντ. «Για την περίπτωση που τον έχουν εντοπίσει ο Κόρμπεν και οι άλλοι».

Κάτι σε όλο αυτό δεν της καθότανε καλά. «Είναι υπό φρούρηση ή κάτι τέτοιο; Θέλω να πω, δεν ανησυχείς μήπως το σκάσει;»

Ο Κέρκυραντ φάνηκε να διαβάζει τις υποψίες της. «Θα σου τα εξηγήσω όλα όταν θα είμαστε μαζί του, σ' το υπόσχομαι».

Τα δύο σκονισμένα SUV διέσχισαν μια στενή τοιμεντένια γέφυρα κι άρχισαν να ανηφορίζουν προς το Ντιγιάρμπακιρ.

Η πόλη είχε αναπτυχθεί σε κουρδική πρωτεύουσα της ανατολικής Τουρκίας. Η αρχαία πόλη, χτισμένη στον ψηλό της λόφο, περιβαλλόταν από ένα μνημειώδες βυζαντινό αμυντικό τείχος. Μόνο το Μέγα Σινικό Τείχος της Κίνας ήταν μεγαλύτερο. Οικοδομημένο με μεγάλους ογκόλιθους βασάλτη, είχε πέντε επιβλητικές πύλες που οδηγούσαν στην παλαιά πόλη και δεκαέξι πύργους στην περίμετρό του. Νεότερα οικοδομήματα κατηφόριζαν από την εξωτερική του ράχη και ξεχύνονταν στην πεδιάδα γύρω του.

Από το πίσω κάθισμα του οχήματος που προπορευόταν, ο Κόρμπεν παρατηρούσε τους δεσμοφύλακές του. Ο Ομάρ ήταν καθισμένος δίπλα του μελετώντας τις συντεταγμένες του GPS στην οθόνη της συσκευής χειρός, ενώ ο ένας από τους άντρες του, που κρατούσε κυνηγετικό όπλο, καθόταν δίπλα στον ντόπιο οδηγό. Το αυτοκίνητο που ακολουθούσε, που το οδηγούσε άλλος ένας ντόπιος, μετέφερε τους δύο άλλους μπράβους του Ομάρ.

Ο Κόρμπεν αναρωτιόταν αν θα στεκόταν τυχερός πριν αποκαλυφθεί η μπλόφα του, όταν ξαφνικά χτύπησε το κινητό του. Ο Ομάρ κοίταξε την οθόνη κι έδωσε το τηλέφωνο στον Κόρμπεν, ενώ τράβηξε το όπλο του και πίεσε την κάννη στο λαιμό του πράκτορα.

«Πρόσεξε τι θα πεις».

Ο Κόρμπεν αγνόησε το σχόλιο και απλώς πήρε το τηλέφωνο. Κοίταξε την οθόνη. Ήταν ο Ολσάνσκι.

«Πού στην οργή είσαι;» ρώτησε ο τεχνικός. «Έπιασα έναν αλλόκοτο ήχο στο τηλέφωνό σου».

«Μην ανησυχείς γι' αυτό», αποκρίθηκε το Κόρμπεν. «Τι έχεις για μένα;»

Ο Ολσάνσκι μίλησε γεμάτος έξαψη. «Η NSA εντόπισε το μυστηριώδη Ελβετό που τηλεφώνησε στο κινητό της Μπίσοπ. Δε θα το πιστέψεις αυτό που θα σου πω».

Ο Κόρμπεν κοίταξε τον Ομάρ ψυχρά. «Είναι στην Τουρκία», είπε στον Ολσάνσκι ανέκφραστα.

«Όχι απλώς στην Τουρκία, φίλε μου», είπε ο Ολσάνσκι ενθουσιασμένος. «Είναι στο Ντιγιάρμπακιρ.»

«Πού στο Ντιγιάρμπακιρ;»

«Μπλόκαρα το σήμα του κινητού του και τον έχω εντοπίσει στο αεροδρόμιο – όχι, περίμενε. Μόλις πέρασε σε άλλη κυψέλη. Είναι καθ' οδόν προς την πόλη». Το ύφος του Ολσάνσκι άλλαξε κι έγινε ανήσυχο. «Δε μου λες, είσαι εντάξει;»

«Μια χαρά. Απλώς ενημέρωσέ με όταν θα σταματήσει να κινείται». Ο Κόρμπεν έκλεισε το τηλέφωνο απότομα και στράφηκε βιαστικά για να ερευνήσει τους δρόμους έξω από το παράθυρό του. «Αυτός είναι ο δρόμος από το αεροδρόμιο;» ρώτησε τον Ομάρ.

Ο Ομάρ ρώτησε τον οδηγό στα αραβικά. Εκείνος κατένευσε.

Ο Κόρμπεν στράφηκε και επιθεώρησε το δρόμο πίσω τους. Ήταν άδειος. «Πες στον οδηγό να σταματήσει κάπου διακριτικά. Ο αγοραστής έρχεται».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 56

ΤΟ ΚΑΨΑΛΙΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΗΛΙΟ ΤΟΠΙΟ ανάμεσα στο αεροδρόμιο και στην πόλη ήταν γυμνό και έρημο. Ο οδηγός του Κέρκυραντ και της Μία χρειάστηκε να σταματήσει αρκετές φορές, καθώς κουρελήδες χωρικοί βάδιζαν στο δρόμο με κοπάδια από αιγοπρόβατα: οι νωθρές πομπές συνοδεύονταν από σμήνη μυγών και άφηναν πίσω τους μια αψιά μπόχα.

Τελικά το Λαντ Κρούζερ έφτασε στην τσιμεντένια γέφυρα και κατευθύνθηκε προς την πόλη. Τα κτίρια στα δεξιά και τ' αριστερά του δρόμου που οδηγούσε στην πόλη διάρθρωναν ένα τυχαίο, άναρχο σύμφυρμα παλαιού και καινούριου, φτηνής κατασκευής, ενώ πολλά από αυτά ήταν ακόμα πιο στραπατσαρισμένα από τις μισοσκισμένες εκλογικές αφίσες και τις κακόγουστες επιγραφές των μαγαζιών που καταλάμβαναν το επίπεδο του δρόμου. Ο δρόμος ήταν πηγμένος από ημιφορτηγά και υπερφορτωμένα σεντάν που μετέφεραν τα πάντα – από πεπόνια μέχρι ψυγεία.

Ο οδηγός προχωρούσε με δυσκολία στον μποτιλιαρισμένο δρόμο. Ούτε ο ίδιος ούτε οι επιβάτες του πρόσεξαν τα δύο σκονισμένα SUV που ήταν σταθμευμένα κατά μήκος της διαδρομής τους, προφυλαγμένα από ένα μεγάλο βυτιοφόρο που ξεφόρτωνε νερό.

Καθώς το Λαντ Κρούζερ προσπερνούσε το SUV του Κόρμπεν, κάτι σ' αυτό τράβηξε την προσοχή του πράκτορα. Ήταν αρκετά καθαρό, σε καλή κατάσταση, και παρόλο που ο Κόρμπεν δεν μπορούσε να δει πολλά πίσω από τα φιμέ τζάμια, είχε καταφέρει, καθώς το αυτοκίνητο κατευθυνόταν προς το μέρος τους, να ρίξει μια κλεφτή ματιά στον άντρα που καθόταν στη θέση του συνοδηγού, έναν τύπο με ανοιχτόχρωμη επιδερμίδα και μαλλιά στο χρώμα της άμμου, που φορούσε μεγάλα γυαλιά ηλίου.

Αυτός έπρεπε να είναι ο στόχος. Σχεδόν κανένα αυτοκίνητο δεν είχε έρθει από την κατεύθυνση του αεροδρομίου κι ο άντρας δεν ήταν ντόπιος.

«Εκεί». Έδειξε το αυτοκίνητο στον Ομάρ. «Να ο αγοραστής. Ακολούθησέ τον».

Ο Ομάρ πρόσταξε τον οδηγό να ακολουθήσει το Τογιότα. Τα δύο SUV ξεκίνησαν, διατηρώντας απόσταση δύο ή τριών αυτοκινήτων από το Λαντ Κρούζερ.

Οι μύες του Κόρμπεν τεντώθηκαν από προσμονή. Δεν ήταν σίγουρος ότι ήταν το αυτοκίνητο του αγοραστή, αλλά η διαισθησή του του έλεγε ότι είχε υποθέσει σωστά. Ανεξάρτητα από αυτό, σύντομα θα έπαιρνε μια απάντηση από τον Ολσάνσκι σχετικά με τον τελικό προορισμό του αγοραστή.

Έριξε μια ματιά στον Ομάρ. Ο άνθρωπος του χακίμ τού απηύθυνε ένα μικρό νεύμα πριν τα άδεια από ζωή μάτια του στραφούν πάλι στην παρακολούθηση του θηράματός τους.

Το Λαντ Κρούζερ πέρασε μέσα από μια τεράστια πέτρινη πύλη και μπήκε στην παλαιά πόλη. Τα σπίτια εδώ ήταν πολύ παλαιότερα, χαμηλότερα και πετρόκτιστα, με διακριτές εναλλασσόμενες λωρίδες λευκής πέτρας και βασάλτη. Υπήρχαν άφθονα τζαμιά, που οι μιναρέδες τους λόγχιζαν το πυκνοδομημένο αστικό τοπίο. Τα ανώμαλα, σπασμένα πεζοδρόμια ήταν πλημμυρισμένα από άντρες –οι περισσότεροι με τις παραδοσιακές φαρδιές μαύρες περισκελίδες–

και γυναίκες με άσπρα κεφαλομάντιλα. Σκοτεινά στενά δρομάκια διακλαδίζονταν από τον κεντρικό δρόμο, φιλοξενώντας παιδιά που έπαιζαν στη σκιά.

Τα δύο SUV είχαν γίνει η σκιά του Λαντ Κρούζερ από απόσταση ασφαλείας. Σταμάτησαν πίσω από τη γωνία μιας μεγάλης αγοράς, καθώς ο στόχος τους στάθμευσε έξω από ένα παρακείμενο σπίτι.

Δύο άντρες περίμεναν απέξω. Ο ένας ήταν Άραβας, ο άλλος Δυτικός. Έδειχναν και οι δύο σαν να συγκεντρώνουν κάτι πακέτα. Ο Ομάρ ρώτησε τον οδηγό πού βρίσκονταν. Ο οδηγός εξήγησε ότι η αγορά ήταν το χάνι του Χασάν Πασά, ένα παλιό καραβανοεράι που τώρα στέγαζε καταστήματα με αναμνηστικά και εμπόρους χαλιών.

Ο Κόρμπεν δεν άκουγε. Τα μάτια του ήταν καρφωμένα στο Λαντ Κρούζερ καθώς άνοιγαν οι πόρτες του.

Πρώτος βγήκε ο ξανθός άντρας, επιθεωρώντας το χώρο γύρω του με έμπειρο βλέμμα. Τα μαύρα γυαλιά του και το εξόγκωμα της θήκης του όπλου του μέσα από το χακί σακάκι εκστρατείας πληροφόρησαν τον Κόρμπεν ότι επρόκειτο για μισθωμένο σωματοφύλακα. Ο άντρας αντάλλαξε μια δυο κουβέντες με τον Δυτικό που περίμενε έξω από το σπίτι· οι πίσω πόρτες του Λαντ Κρούζερ άνοιξαν.

Ο Κόρμπεν είδε τη Μία να βγαίνει πρώτη. Και σαν να μην έφτανε αυτό, η θέα του Κέρκγουντ που την ακολούθησε έκανε τα εναπομείναντα κυκλώματα του εγκεφάλου του να λειτουργήσουν στην πέμπτη ταχύτητα.

Περίμενε να δει τον Γουέμποτερ. Ήταν σαφές ότι ο Γουέμποτερ και ο Κέρκγουντ δούλευναν μαζί. Πράγμα που εξηγούσε πολλά σχετικά με την εμφάνιση του Κέρκγουντ στη Βηρυτό και με το ενδιαφέρον του.

Κοίταξε τον Ομάρ, που είχε δει τη Μία, αλλά δε γνώριζε τον Κέρκγουντ. Ο Κόρμπεν απλώς κούνησε το κεφάλι του και κράτησε την ικανοποίησή του για τον εαυτό του.

Tέλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 57

Η ΜΙΑ ΒΓΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΛΑΝΤ ΚΡΟΥΖΕΡ και παρακολούθησε τον Αυστραλό να δίνει στον Κέρκγουντ τον ασημή χαρτοφύλακα.

Ο Κέρκγουντ γύρισε προς το μέρος της. «Δώσε μου ένα λεπτό, εντάξει; Άσε με να σιγουρευτώ ότι δεν πρόκειται να μας δημιουργήσει πρόβλημα».

Η Μία κατένευσε. Ο Κέρκγουντ μπήκε στο σπίτι με τον Αυστραλό, αφήνοντας την κοπέλα έξω με τον άλλο Δυτικό, έναν Νοτιοαφρικανό ονόματι Έκτορ, και τον Άραβα, που ήταν άνθρωπος του Αμπού Μπαρζάν. Και οι δύο τη χαιρέτησαν με κοφτά νεύματα –ο Άραβας την κοίταξε από την κορυφή ως τα νύχια λίγο πιο απροκάλυπτα απ' ό,τι ο Νοτιοαφρικανός–, πριν θυμηθούν τη δουλειά που είχαν αναλάβει για εκείνη την ημέρα, τη θέση των φρουρών, και συγκεντρώσουν την προσοχή τους στους γύρω δρόμους και τα κτίρια.

Η πόλη έδινε την εντύπωση να έχει παραδοθεί στη χαρακτηριστική μεσημεριανή χαύνωση της Μέσης Ανατολής. Ο δρόμος ήταν ήσυχος και ελάχιστοι άνθρωποι μπαίνοβγαιναν στο παζάρι. Σ' ένα στενό λιθόστρωτο παράπλευρο δρόμο, μερικά παιδιά που δεν είχαν υποκύψει στο γενικό λήθαργο έπαιζαν ξυπόλητα ποδόσφαιρο κάτω από κάτι οκοινιά με απλωμένα ρούχα. Η Μία παρακολουθούσε ένα από τα αγόρια να κάνει κόλπα με την μπάλα, να τη χτυπάει επανειλημμένα πρώτα με τα πόδια, μετά τα γόνατα και τους μηρούς υπό τις ζητωκραυγές και τα πειράγματα των φίλων του.

Η φωνή του Κέρκυοντ διέκοψε το στιγμαίο περισπασμό της Μία και την κάλεσε να μπει στο σπίτι. Η μπροστινή πόρτα οδηγούσε κατευθείαν σε ένα μεγάλο καθιστικό που ήταν απλό και λιτά επιπλωμένο και βρομοκοπούσε τσιγαρίλα. Ο Αυστραλός σωματοφύλακας ήταν εκεί, όπως και τρεις άλλοι Άραβες, που όλοι τους, όπως παρατήρησε η Μία, κάπνιζαν.

«Από δω ο Αμπού Μπαρζάν», την πληροφόρησε ο Κέρκυοντ δείχνοντάς της έναν παχύ άντρα με μεγάλο προγούλι, βαμμένα κορακάτα μαλλιά και όμοιο παχύ μουστάκι και μια μεγάλη κρεατοελιά στο αριστερό μάγουλο.

«Χαίρομαι πολύ που σας γνωρίζω». Ο Αμπού Μπαρζάν χαμογέλασε, ισορροπώντας το τσιγάρο του στη γωνιά του κάτω χείλους του, ενώ έπαιρνε το χέρι της μέσα στις τεράστιες ιδρωμένες χερούκλες του ενθουσιασμένος. «Από δω ο καάκ Μοχσέν», είπε χρησιμοποιώντας την κουρδική λέξη για τον «αδελφό» και δείχνοντας ένα μεγαλύτερης ηλικίας, πιο επιφυλακτικό άντρα, που την καλωσόρισε αμίλητος με μια μικρή υπόκλιση, «ο καλός μου φίλος που είχε την καλοσύνη να μας προσκαλέσει στο σπίτι του μετά από πολύ καθυστερημένη ειδοποίηση», πρόσθεσε δηκτικά ρίχνοντας μια ματιά στον Κέρκυοντ, που δέχτηκε το σχόλιο με ένα νεύμα ευγνωμοσύνης. «Και ο ανιψιός μου, ο Μπασάρ», κατέληξε ο Ιρακινός δείχνοντας ένα νεότερο κοιλαρά άντρα με πρόωρη φαλάκρα.

Ο Μοχσέν τής πρόσφερε το απαραίτητο φλιτζάνι τσάι με μπόλικη ζάχαρη. Καθώς το έπινε γουλιά γουλιά, η Μία έριξε ένα βλέμμα πίσω από τους άντρες και είδε το οπλοστάσιο που υπήρχε στο δωμάτιο. Δύο καραμπίνες βρίσκονταν πάνω σ' ένα ράφι δίπλα στην πόρτα που οδηγούσε στο πίσω μέρος του σπιτιού και ο ανιψιός του Αμπού Μπαρζάν κρατούσε ένα οπλοπολυβόλο και τακτοποιούσε ένα πιστόλι κάτω από τη ζώνη του.

Πρόσεξε επίσης τον ασημή χαρτοφύλακα του Κέρκυοντ πάνω στο τραπέζι της τραπεζαρίας στη γωνία του δωματίου. Ο Μπράιαν,

ο Αυστραλός σωματοφύλακας, έδινε την εντύπωση να τον φρουρεί. Στο πάτωμα δίπλα στο τραπέζι υπήρχαν αρκετά ξύλινα κιβώτια γεμάτα από αντικείμενα τυλιγμένα σε μαλακά υφασμάτινα σακούλια.

Η Μία κοίταξε τον Κέρκγουντ. «Έχει το βιβλίο;» ρώτησε.

«Α, το περίφημο βιβλίο», χαχάνισε ο Αμπού Μπαρζάν βραχνά, με τα πάχη του να κυματίζουν σε συμφωνία με την επίμοχθη ανάσα του. «Ναι, φυσικά και το έχω. Σας το έφερα. Εδώ», είπε πηγαίνοντας με βαρύ βήμα προς το τραπέζι, από όπου πήρε ένα μικρό δερμάτινο σακούλι και το κράτησε συνωμοτικά ψηλά προς το μέρος τους. «Αυτό θέλετε, σωστά;» Ξετύλιξε το προστατευτικό μουσαμαδένιο κάλυμμα και αποκάλυψε τον κώδικα, τον οποίο κράτησε ψηλά με περηφάνια.

Ακόμα και από την άλλη άκρη του δωματίου η Μία διέκρινε τον ουροβόρο. Ολόκληρο το δωμάτιο έμοιαζε να αντηχεί υποσχέσεις και προσδοκίες.

Ο Αμπού Μπαρζάν άφησε τον κώδικα απέναντί τους πάνω στο τραπέζι. Έκανε μια κίνηση με το χέρι του καλώντας τους να πλησιάσουν. Ο Κέρκγουντ έριξε ένα βλέμμα στη Μία κι έπειτα πλησίασε στο τραπέζι σχεδόν ευλαβικά. Η Μία πήγε κοντά του. Ο Κέρκγουντ έσκυψε να πάρει τον κώδικα, όμως ο Αμπού Μπαρζάν ακούμπησε ήρεμα τα χοντρά σαν λουκάνικα δάχτυλά του πάνω στο βιβλίο και απηύθυνε στον Κέρκγουντ ένα ερωτηματικό χαμόγελο. Ο Κέρκγουντ κατάλαβε και έκανε ένα νεύμα στον Μπράιαν. Η Μία παρακολούθουσε μ' ένα τρέμουλο ανησυχίας καθώς ο Αυστραλός πήρε το χαρτοφύλακα και τον παρέδωσε στον πανευτυχή Αμπού Μπαρζάν, που αποσύρθηκε με σεβασμό.

Η Μία ήθελε να ρωτήσει τι συνέβαινε, αλλά η προσοχή της εστιάστηκε στον Κέρκγουντ, που έπαιρνε τον κώδικα από το τραπέζι. Τον κράτησε ψηλά, για να μπορέσει να τον εξετάσει κι εκείνη μαζί του.

Το εξώφυλλο ήταν σε αξιοσημείωτα καλή κατάσταση. Ο ουρ-

βόρος ήταν επιμελώς χαραγμένος στο δέρμα, οι φολίδες του σκαλισμένες μία μία. Ο Κέρκυραντ κοίταξε τη Μία και το πρόσωπό του ακτινοβολούσε ταραχή και προσμονή. Έπειτα άνοιξε το βιβλίο προσεκτικά.

Το κείμενο διαβαζόταν από τα δεξιά προς τα αριστερά, όπως όλα τα αραβικά κείμενα. Κάτω από το εμπροσθόφυλλο ήταν διπλωμένο ένα δερμάτινο παράφυλλο, πράγμα συνηθισμένο για εκείνη την περίοδο. Στο κέντρο της πρώτης εσωτερικής σελίδας ήταν γραμμένο κάτι σε γραφή Νάσκι.

Μόλις τα μάτια του Κέρκυραντ ρούφηξαν τις λέξεις, το πρόσωπό του συσπάστηκε από απογοήτευση.

«Τι;»

«Αυτό είναι άλλο βιβλίο», είπε κουνώντας το κεφάλι του αποθαρρυμένος. «Ονομάζεται *Κιτάμπ αλ-Καγιάφα*», διάβασε φωναχτά. «Βιβλίο των Αρχών».

Για ένα φευγαλέο δευτερόλεπτο μια έκφραση απορίας πέρασε από το πρόσωπο της κοπέλας με την ανακάλυψη ότι ο Κέρκυραντ μπορούσε να διαβάσει αραβικά. Τον παρακολούθησε με προσοχή, συνεπαρμένη, καθώς εκείνος γύριζε τις σελίδες και εξέταζε βιαστικά την καθεμία.

‘Ό,τι και να ήταν αυτό που έψαχνε, ήταν φανερό πως δεν υπήρχε εκεί.

Έμεινε σιωπηλή ώσπου ο Κέρκυραντ επέστρεψε στην πρώτη σελίδα. Το βλέμμα της τράβηξαν οι αράδες της κυρτής λατινικής γραφής που είχαν προστεθεί –πολύ αργότερα, απ’ ό,τι φαινόταν– στην πάνω γωνία της.

«Τι γράφει εδώ; Γαλλικά είναι;» ρώτησε προσπαθώντας να βγάλει νόημα από την εξαιρετικά στιλιζαρισμένη γραφή.

«Ναι», επιβεβαίωσε ο Κέρκυραντ. Διάβασε το κείμενο σιωπηλός, μόνο για τον εαυτό του. Η Μία μελέτησε την έκφρασή του. Ήταν βαθιά συλλογισμένος, λες και ο υπόλοιπος κόσμος είχε πάψει να υ-

πάρχει γι' αυτόν. Ό,τι και να ήταν γραμμένο στην παμπάλαιη σελίδα, έμοιαζε να φτάνει βαθιά μέσα του, μέχρι τον πυρήνα του εαυτού του.

Η Μία περίμενε υπομονετικά, μη θέλοντας να ενοχλήσει, αλλά σε λίγο δεν μπορούσε πια να υποτάξει την εξαψή της. «Τί γράφει;»

«Είναι ένα μήνυμα», της είπε εκείνος σοβαρά. «Από έναν ετοιμοθάνατο άντρα στην από καιρό χαμένη γυναίκα του». Έμεινε αμιλητος, σκεπτικός, προφανώς συλλογιζόμενος ακόμα τα λόγια που είχε μόλις διαβάσει.

Μετά από μια στιγμή μίλησε. «Γράφει: "Στην αγάπη μου, τη Θηρεσία. Πόσο λαχταρώ να σε δω, να σου πω πόσο μου λείπεις, να απολαύσω τη ζεστή σου αγκαλιά άλλη μία φορά και να σου δείξω αυτό που τώρα γνωρίζω πως είναι αληθινό, γιατί είναι όλα αλήθεια, αγαπημένη μου. Όλα όσα ήλπιζα είναι αλήθεια. Το έχω δει με τα ίδια μου τα μάτια, αλλά ακόμα και η ανακάλυψη αυτού που αναζητούσα μια ολόκληρη ζωή ωχριά όταν σκέφτομαι τι μου έχει κοστίσει, δηλαδή το να είμαι μαζί σου και με τον αγαπημένο μας γιο, τον Μιγκέλ. Έχε γεια". Και υπογράφεται: «Σεμπάστιαν».

Μια έκφραση προβληματισμού τρεμόπαιξε στο πρόσωπό του. Έγειρε το κεφάλι του, σαν να εξέταζε μια σκέψη, έπειτα γύρισε τη σελίδα κι άρχισε να διαβάζει. Πρόσεξε κάτι, έπειτα προχώρησε στην επόμενη σελίδα, βυθίστηκε στο περιεχόμενό της, έπειτα στην επόμενη και μετά στην άλλη. Τα μάτια του φωτίστηκαν καθώς διάβαζε το κείμενο, ρουφώντας με το βλέμμα του την αραβική γραφή, και κατόπιν ένα πλατύ χαμόγελο ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό του.

«Τι;» ρώτησε η Μία με το βλέμμα της προσηλωμένο πάνω του. «Τι συμβαίνει;»

«Είναι... είναι υπέροχο», της είπε αστράφτοντας ολόκληρος. «Είναι πραγματικό, Μία. Είναι πραγματικό».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 58

«ΝΑ, ΚΟΙΤΑ, ΕΔΩ, ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ», είπε ο Κέρκγουντ ενθουσιασμένος, «αναφέρεται στο πώς “οι αναμνήσεις των αντρών και των γυναικών της νέας κοινωνίας θα τεθούν υπό αμφισβήτηση όσο ποτέ πριν”. Κι εδώ» –γύρισε στην προηγούμενη σελίδα– «μιλάει για το πώς οι άντρες και οι γυναίκες της νέας κοινωνίας θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τους πολυάριθμους απογόνους τους στο νέο κόσμο. Όχι μόνο οι άντρες. Οι άντρες και οι γυναίκες».

«Δεν καταλαβαίνω», ομολόγησε η Μία.

Ο Κέρκγουντ προσπαθούσε ακόμα να βάλει σε τάξη τις σκέψεις του. «Το βιβλίο είναι ένας κώδικας, ένας οδηγός για την ηθική και τις σχέσεις. Θέτει τους κανόνες, τις αρχές για να ζήσει κανείς σε μια κοινωνία ανθρώπων των οποίων οι ζωές έχουν αλλάξει ριζικά».

«Επειδή ζουν περισσότερο;»

«Ναι. Έχει να κάνει με την προσαρμογή στη νέα μακροβιότητα. Και μιλάει για άντρες και γυναίκες, καταλαβαίνεις; Άντρες και γυναίκες». Κούνησε το κεφάλι του. «Μετά τόσα χρόνια προσπαθειών, το βρήκε. Πραγματικά το βρήκε».

Η Μία δεν έβγαζε νόημα. «Για ποιο πράγμα μιλάς;»

«Για τον Σεμπάστιαν Γκερέιρο. Αφιέρωσε τη ζωή του στην ανακάλυψη της σωστής συνταγής κι αυτό του κόστισε τα πάντα –στερήθηκε τη γυναικά του, το γιο του–, αλλά τα κατάφερε τελικά. Τα κατάφερε. Θα πρέπει να βρήκε ένα άλλο βιβλίο ή, ίσως, μια κρύπτη με

βιβλία, άλλη μία υπόγεια αίθουσα σαν αυτή που ανακάλυψε η μητέρα σου – μόνο που εκείνο το άλλο βιβλίο περιείχε την πλήρη συνταγή. Είναι αληθινό». Χαμογέλασε πλατιά. «Υπάρχει».

Ένα σημήνος ερωτήσεων θόλωσε τις σκέψεις της Μία. «Πώς το ξέρεις αυτό; Θέλω να πω, εκείνο το βιβλίο θα μπορούσε να είναι θεωρητικό. Πώς ξέρεις ότι δεν είναι απλώς μια φιλοσοφική πραγματεία που διερευνά το πώς θα μπορούσε να λειτουργεί μια κοινωνία, πώς θα λειτουργούσε αν υπήρχε μια τέτοια ουσία;»

«Επειδή ο Σεμπάστιαν είχε ήδη μέρος της συνταγής», της είπε ο Κέρκγουντ. «Βρήκε –δηλαδή του εμπιστεύτηκαν– ένα βιβλίο παρόμοιο μ’ αυτό εδώ, ίδιο εξώφυλλο, ίδια τεχνοτροπία... Περιέγραφε μια σειρά πειραμάτων με τη χρήση μιας ουσίας που φαινόταν να αναστέλλει τη διαδικασία της γήρανσης. Τα πειράματα είχαν οδηγήσει σε μια συνταγή, έναν τρόπο για την παρασκευή ενός ελιξιρίου, όμως το βιβλίο δεν ήταν πλήρες. Το τελευταίο μέρος του έλειπε. Ο Σεμπάστιαν δε γνώριζε τι ήταν γραμμένο στο υπόλοιπο βιβλίο. Δεν ήξερε αν είχαν επιτύχει, αν υπήρχε καν μια πλήρης συνταγή, μια συνταγή που να είχε αποτέλεσμα ή αν το βιβλίο περιέγραφε απλώς τα αποτυχημένα πειράματα, τις προσπάθειες να την κάνουν να φέρει το ευκταίο αποτέλεσμα. Εξακολούθησε όμως να πιστεύει ότι ήταν αρκετά σημαντικό ώστε να αφιερώσει τη ζωή του στο να το ανακαλύψει αυτό».

«Όμως αυτό το βιβλίο δεν περιέχει τη συνταγή;»

«Όχι, αλλά επιβεβαιώνει ότι κάπου υπάρχει. Ο γραφικός χαρακτήρας σ’ αυτό το βιβλίο είναι ο ίδιος με του Σεμπάστιαν».

«Τον έχεις δει;»

«Ναι», ομολόγησε ο Κέρκγουντ, αν και κάπως διστακτικά. «Είναι η ίδια μυστική αδελφότητα, η ίδια ομάδα, είμαι βέβαιος γι’ αυτό».

Η Μία ένιωσε το κεφάλι της να γυρίζει. «Πώς τα ξέρεις όλα αυτά; Ποιος ήταν ο Σεμπάστιαν;»

«Ένας Πορτογάλος ιεροεξεταστής». Ο Κέρκγουντ την κοίταξε

και βαθιά περηφάνια πλημμύρισε το πρόσωπό του. «Ήταν επίσης πρόγονός μου».

Στην ταράτσα ενός διώροφου σπιτιού λίγο πιο κάτω και στην απέναντι πλευρά του δρόμου όπου βρισκόταν το σπίτι του Μοχσέν, ο Κόρμπεν άκουγε τα λόγια του Κέρκγουντ από τα ακουστικά που ήταν συνδεδεμένα στο κατευθυντικό μικρόφωνο με το οποίο ο Ομάρ στόχευε το σπίτι.

Ο Ομάρ τον κοίταξε. Ο Άραβας άκουγε κι αυτός και έδειχνε να καταλαβαίνει τι λεγόταν, γιατί κουνούσε το κεφάλι του.

«Πρόγονός σου;» ρωτούσε η Μία θυμωμένα. «Τι στην οργή συμβαίνει; Ποιος στο διάβολο είσαι;»

«Μία, σε παρακαλώ, μόνο... σε παρακαλώ». Ο Κέρκγουντ σώπασε για μια στιγμή κι έπειτα ακούστηκε να λέει βιαστικά «Πού βρήκες το βιβλίο;» ρωτώντας προφανώς τον Αμπού Μπαρζάν.

«Δεν ξέρω, δεν... δεν είμαι σύγουρος», απάντησε μια φωνή Ιρακινού, προφανώς του Αμπού Μπαρζάν, με ένα όχι και τόσο πειστικό τραύλισμα.

«Μην το κάνεις αυτό, εντάξει; Όχι μετά από όλα όσα κάναμε για να φτάσουμε εδώ. Έχεις ήδη πληρωθεί μια μικρή περιουσία. Πού το βρήκες;» επέμεινε ο Κέρκγουντ άγρια.

Μετά από σύντομη σιωπή και κάτι που ακούστηκε σαν βαθιά ρουφηξιά τσιγάρου, ο Ιρακινός είπε τελικά: «Το βρήκα τυχαία σ'ένα χωριό των Γιαζίντι.* Ένα μικρό οικισμό στα βουνά βόρεια της Αλ-Αμαντίγια, κοντά στα σύνορα. Ονομάζεται Νέρβα Ζόρι», παραδέχτηκε κάπως λυπητερά.

«Υπήρχαν άλλα βιβλία εκεί μ' αυτό σύμβολο στο εξώφυλλό

---

* Κουρδική θρησκευτική μειονότητα του βόρειου Ιράκ. (Σ.τ.Μ.)

τους;» ρώτησε ο Κέρκυοντ με ένταση. «Είδες τίποτ’ άλλο εκεί σαν αυτό;»

«Δεν ξέρω. Ο *μοκτάρ* του χωριού» –αξίωμα αντίστοιχο του δημάρχου – «μου ζήτησε να φάξω σε μια αποθήκη με παλιοπράγματα που είχαν εκεί, για να δω αν υπήρχε τίποτα που μπορούσα να αγοράσω», είπε ο Αμπού Μπαρζάν. «Πήρα μερικά πράγματα, λίγα παλιά βιβλία, μερικά φυλαχτά. Δεν τους ενδιέφερε τι θα έπαιρνα, απλώς χρειάζονταν λίγα χρήματα. Από τον πόλεμο και μετά οι άνθρωποι είναι απελπισμένοι, αναγκασμένοι να πουλάνε ό,τι μπορούν για να βγάλουν λίγα λεφτά».

Ο Κέρκυοντ σώπασε κι έπειτα είπε, προφανώς στη Μία: «Όταν η μητέρα σου θα έχει απελευθερωθεί και θα είναι ασφαλής, πρέπει να πάμε εκεί. Πρέπει να μιλήσουμε με το *μοκτάρ* και να μάθουμε πώς κατέληξε εκεί το βιβλίο».

«Γιατί;» ρώτησε η Μία.

«Επειδή τα ίχνη του Σεμπάστιαν χάθηκαν κάπου στη Μέση Ανατολή ενώ έψαχνε για τη συνταγή», εξήγησε ο Κέρκυοντ και το πάθος στη φωνή του διαπέρασε το σφύριγμα από παράσιτα του κατευθυντικού μικροφώνου. «Κι αυτή είναι η πρώτη φορά που βρίσκουμε μια ένδειξη σχετικά με το τι του συνέβη και πού κατέληξε».

Ο Ομάρ ύψωσε το χέρι του στο αφτί του και πίεσε το δάχτυλό του στο ακουστικό του. Στράφηκε στον Κόρμπεν και του έγνεψε σαν να έλεγε: *Μόνο αυτό χρειαζόμαστε.*

Ο Κόρμπεν κούνησε κοφτά το κεφάλι του αρνητικά, σαν να του έλεγε *Όχι ακόμα*, αλλά ο Ομάρ δεν ενδιαφερόταν. Είχε ήδη απλώσει το χέρι του στον ασύρματό του και με χαμηλή φωνή έδωσε τη διαταγή για το φονικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 59

«ΣΤΑΣΟΥ ΜΙΑ ΣΤΙΓΜΗ», ΕΠΕΜΕΙΝΕ Η ΜΙΑ, «ακόμα δεν απάντησες στην ερώτησή μου. Τι εννοείς ότι είναι πρόγονός σου; Ποιος είσαι; Τι κάνεις εδώ; Πες μου την αλήθεια».

«Είναι μεγάλη ιστορία». Ο Κέρκυραντ κοίταξε γύρω του, νιώθοντας φανερά άβολα από το γεγονός ότι είχε ακροατήριο. «Ας πάμε τα τεχνουργήματα στο αεροπλάνο. Θα σου πω τα υπόλοιπα εκεί».

Δύο πνιχτοί γδούποι διατάραξαν την ησυχία έξω από το σπίτι. Ήταν σχεδόν ανεπαίσθητοι, αλλά όχι για τον Μπράιαν, που στεκόταν πλησιέστερα στο μπροστινό παράθυρο.

«Όχι», αγρίεψε η Μία. «Θα μου πεις τώρα. Αρκετά πια μ' εσένα και τον Κόρμπεν, που μου δίνετε με το σταγονόμετρο αυτό που πιστεύετε πως είναι...»

«Ησυχα», τη διέκοψε ο Μπράιαν κοφτά. Είχε πλησιάσει στο πλάι του μπροστινού παραθύρου.

Η Μία και ο Κέρκυραντ έπαψαν απότομα και παρακολούθουσαν καθώς ο Μπράιαν, φροντίζοντας να έχει τον τοίχο για κάλυψη, έριξε μια ματιά έξω πίσω από τη δικτυωτή κουρτίνα.

Ο άλλος σωματοφύλακας και ο άνθρωπος του Αμπού Μπαρζάν κείπονταν στο έδαφος. Κάτω από το κεφάλι του Νοτιοαφρικανού είχε σχηματιστεί μια λιμνούλα αίματος. Ο Άραβας αιμορραγούσε από το θώρακα. Δεν τρεμόπαιζαν ούτε τα βλέφαρά τους.

«Πέστε κάτω», διέταξε ο Μπράιαν τραβώντας το πιστόλι του και απομακρυνόμενος από το παράθυρο. «Έχουμε παρέα».

Ξανακοίταξε έξω προσεκτικά και σάρωσε με το βλέμμα του τις ταράτσες απέναντι. Είδε φευγαλέα έναν ελεύθερο σκοπευτή να αναζητά μια καλή θέση στόχευσης και καλύφθηκε πίσω από τον τοίχο τη στιγμή που δύο ακόμα βολές από όπλο υψηλής ταχύτητας με σιγαστήρα διαπέρασαν το τζάμι και προσέκρουσαν στα πλακάκια του δαπέδου ραντίζοντας το μπροστινό μέρος του δωματίου με θραύσματα γυαλιού.

Ο Μπράιαν στράφηκε αστραπαία ξανά προς τα έξω και εξαπέλυσε μερικούς πυροβολισμούς προς την ταράτσα, ενώ πίσω του όλοι όσοι βρίσκονταν στο δωμάτιο έτρεχαν να καλυφθούν. Ο Κέρκγουντ κράτησε σφιχτά το βιβλίο καθώς έσπρωχνε τη Μία πίσω από το τραπέζι της τραπεζαρίας, ενώ το βλέμμα του ερευνούσε για εναλλακτικές διεξόδους. Ο Αμπού Μπαρζάν άρπαξε το χαρτοφύλακα με το ένα χέρι, ενώ με το άλλο πήρε ένα πιστόλι. Ο ανιψιός του και ο οικοδεσπότης τους είχαν ήδη πάρει τα όπλα τους και υποχώρησαν και οι τρεις προς μια πόρτα στο πίσω μέρος του δωματίου.

«Υπάρχει άλλη έξοδος;» φώναξε ο Κέρκγουντ στον Αμπού Μπαρζάν.

Ο χοντρός Ιρακινός ήταν μισοσκυμμένος, κοιτάζοντας έξω από τα παράθυρα νευρικά καθώς υποχωρούσε ακόμα πιο βαθιά στο εσωτερικό του σπιτιού. «Ναι, στο πίσω μέρος», είπε ταραγμένος. «Μέσα από δω».

Δίπλα από το παράθυρο ο Μπράιαν έριξε μερικούς ακόμα πυροβολισμούς, αδειάζοντας το γεμιστήρα του πριν σπεύσει δίπλα στον Κέρκγουντ και στη Μία.

«Πόσους είδες;» ρώτησε ο Κέρκγουντ.

«Μόνο τον ελεύθερο σκοπευτή». Ο Μπράιαν τοποθέτησε επιδέξια ένα γεμάτο γεμιστήρα στο πιστόλι του. «Ποιοι είναι αυτοί οι τύποι;»

«Δεν ξέρω», είπε ο Κέρκγουντ τη στιγμή που ένα μπαράζ πυροβολισμών διέλυσε την κλειδαριά της μπροστινής πόρτας πριν την ανοίξει με μια κλοτσιά ένα πόδι με αρβύλα.

«Καλυφθείτε», φώναξε ο Μπράιαν αναποδογυρίζοντας το τραπέζι και ρίχνοντας το στο πλάι, κάνοντας βουτιά πίσω από το έπιπλο πριν σκύψει έξω αναζητώντας το στόχο.

Μια σειρά από απόκοσμα σιγανούς πυροβολισμούς απέξω σάρωσε το δωμάτιο πριν ορμήσει μέσα ένας οπλοφόρος, πυροβολώντας καθώς απομακρυνόταν σκυφτός από την πόρτα. Ο Μπράιαν σημάδεψε και πυροβόλησε μερικές φορές, πετυχαίνοντάς τον στο μηρό. Ο άντρας έβγαλε μια κραυγή πόνου καθώς σωριαζόταν πίσω από έναν καναπέ. Καθώς ο Μπράιαν έσκυψε έξω από την κάλυψή του επιδιώκοντας να τον αποτελειώσει, ένας άλλος οπλοφόρος γλίστρησε το χέρι του μέσα από την πόρτα και έριξε δύο πυροβολισμούς με ένα όπλο με σιγαστήρα, ο ένας από τους οποίους πέτυχε τον Αυστραλό στον ώμο.

Ο Μπράιαν μόρφασε από τον πόνο και καλύφθηκε βιαστικά ξανά πίσω από το τραπέζι, ελέγχοντας την πληγή του με το γερό του χέρι.

«Βγείτε από την πίσω πόρτα», μουρμούρισε στον Κόρμπεν και στη Μία με σφιγμένα δόντια, ενώ στάλες ιδρώτα κυλούσαν στο μέτωπό του.

Ο Κέρκγουντ διαμαρτυρήθηκε: «Δεν μπορούμε να σ' αφήσουμε έτοι...»

«Φύγε, φίλε», τον πρόσταξε ο Μπράιαν. «Ξεκουμπιστείτε από δω πριν να είναι πολύ αργά».

Και μ' αυτά τα λόγια γύρισε από την άλλη και έριξε σε οτιδήποτε κινούνταν κοντά στην πόρτα, σκοτώνοντας τον πρώτο άντρα, αυτόν που είχε τραυματίσει, και απωθώντας τον άλλο οπλοφόρο που προσπαθούσε να μπει.

Ο Κέρκγουντ γύρισε στη Μία φωνάζοντας «Έλα έξω» πριν ε-

γκαταλείψει την κάλυψή του πίσω από το τραπέζι με τον κώδικα ακόμα κάτω από τη μασχάλη του. Η Μία τον ακολούθησε από κοντά και βγήκαν από την πόρτα που έβγαζε στα πίσω δωμάτια του σπιτιού.

Πέρασαν δίπλα από τη σκάλα που οδηγούσε στο επάνω όροφο και έφτασαν στην κουζίνα. Δεν είχαν καλά καλά πατήσει το πόδι τους στο ανάστατο δωμάτιο, όταν άκουσαν κι άλλους πυροβολισμούς και γδούνους κι έπειτα ο Αμπού Μπαρζάν ήρθε τρέχοντας στην κουζίνα μόνος. Δεν είχε καλά καλά προλάβει να μπει, όταν το βλέμμα του διασταυρώθηκε με το βλέμμα της Μία τη στιγμή ακριβώς που κάτι τον χτύπησε από πίσω και τον έστειλε φαρδύ πλατύ στο πάτωμα σφαδάζοντας από τον πόνο, ενώ μια άλικη κηλίδα απλωνόταν στον αριστερό μηρό του.

Ο Κέρκγουντ έσπρωξε τη Μία να βγει από την κουζίνα, φωνάζοντας: «Πίσω, από την άλλη μεριά, γρήγορα».

Η κοπέλα ξεκόλλησε το βλέμμα της από τον πεσμένο Ιρακινό και βγήκε τρέχοντας από την κουζίνα.

Ο Κόρμπεν είχε σταθεί δίπλα στον Ομάρ με τους μυς σφιγμένους, τα χέρια του ακόμα δεμένα με τις πλαστικές χειροπέδες πάνω στους μηρούς του, παρακολουθώντας καθώς ο πρώτος οπλοφόρος εισέβαλε στο σπίτι.

Προηγουμένως είχε δει τους δύο άντρες που εκτελούσαν χρέη φρουρών απέξω να τους σκοτώνει ο ελεύθερος σκοπευτής, που κατόπιν είχε επιστρέψει κοντά τους. Ο Ομάρ είχε στείλει δύο άντρες στο πίσω μέρος του σπιτιού και ο Κόρμπεν ήξερε ότι θα απέκοπταν κάθε υποχώρηση από εκεί.

Προς το παρόν δεν μπορούσε να κάνει τίποτα. Είχε σταθεί απλώς κοντά στον τοίχο καιροφυλακτώντας, αναζητώντας μια ευκαιρία, παρακολουθώντας ανίσχυρος τους άντρες του Ομάρ να κάνουν τη δουλειά τους.

Ήξερε ότι οι διαταγές τους ήταν να μην πειράξουν τον Αμερικανό αγοραστή –είχε ακούσει τον Ομάρ να επαναλαμβάνει τις διαταγές πολλές φορές– και είχε νιώσει ένα κύμα θυμού καθώς σκεφτόταν τη Μία παγιδευμένη στο σπίτι, που είχε καταντήσει κλειστό σκοπευτήριο.

Ο Ομάρ δεν είχε πει τίποτα γι' αυτή.

Ο Κόρμπεν είχε ακούσει πυροβολισμούς από το εσωτερικό του σπιτιού κι έπειτα, γύρω τους, ένα μπαράζ σφαιρών να σφυροκοπά την κλειδαριά της πόρτας. Ο Ομάρ, κοιτάζοντας βλοσυρά προς το σπίτι, τεντώνοντας τ' αφτιά του, είχε διατάξει τον ελεύθερο σκοπευτή να μπει μέσα.

Ο οπλοφόρος, κατανεύοντας, είχε ρίξει μια ματιά στο εσωτερικό, βάζοντας το μπράτσο του μέσα και πυροβολώντας αρκετές φορές. Ένα σιγανό μουγκρητό πόνου είχε πληροφορήσει τον Κόρμπεν ότι είχε χτυπηθεί και ο δεύτερος σωματοφύλακας του Κέρκυουντ. Ο άνθρωπος του χακίμ το είχε ακούσει κι αυτός. Με μια λάμψη παραφροσύνης να τρεμοπαίζει στα δολοφονικά του μάτια, είχε διατάξει τους άντρες του να τον αποτελειώσουν.

Στο καθιστικό ο Μπράιαν τοποθέτησε τον τελευταίο του γεμιστήρα στο όπλο του κι έριξε μια τελευταία ματιά έξω από το σπίτι. Είδε δύο ενόπλους να τρέχουν να καλυφθούν. Δεν μπορούσε να μείνει πολλή ώρα ακόμα πίσω από το αναποδογυρισμένο τραπέζι – αργά ή γρήγορα θα του ρίχνονταν. Ο ώμος του πονούσε περισσότερο τώρα, μια που η πληγή κρύωνε γρήγορα, και η απώλεια αίματος είχε αρχίσει να του προκαλεί ζαλάδα.

Έπρεπε να κινηθεί.

Κοίταξε έξω, είδε κάποια κίνηση και έριξε μερικές προσεκτικές βολές πριν σπεύσει, τρέχοντας γρήγορα και χαμηλά, προς την πόρτα απ' όπου είχαν βγει οι άλλοι. Είδε τον έναν ένοπλο απέξω να ρίχνει μια ματιά στο εσωτερικό και πυροβόλησε δύο φορές προς το

μέρος του τη στιγμή που έφτανε στην πίσω πόρτα του καθιστικού.

Διάβηκε το κατώφλι και έσπευσε προς τα ενδότερα του σπιτιού. Έφτασε στη σκάλα ταυτόχρονα με τον Κέρκγουντ και τη Μία, που επέστρεφαν από την κουζίνα. Αυτό δεν ήταν καλό σημάδι – σκόπευε να τους ακολουθήσει στη διαφυγή τους από το σπίτι περνώντας από τα πίσω δωμάτια.

Είδε τη Μία να κοιτάζει προς τα επάνω κι έπειτα να φωνάζει: «Από δω».

Επιτακτικές εντολές στα αραβικά ξέσπασαν στο καθιστικό και ο ένοπλος που ο Μπράιαν δεν είχε πυροβολήσει εμφανίστηκε καταδιώκοντάς τον. Ο Αυστραλός καλύφθηκε πίσω από τη σκάλα πριν τον δει ο άλλος, άφησε να κυλήσουν λίγα δευτερόλεπτα κι έπειτα πετάχτηκε έξω και τον τίναξε στον αέρα μ' ένα χτύπημα στο στήθος που τον έκανε να πέσει σαν κομμάτι κρέας.

Τότε ήταν που η πρώτη από τις τρεις σφαίρες τον χτύπησε στην πλάτη.

Η Μία δεν είχε προλάβει καλά καλά να ανεβεί τα πρώτα λίγα σκαλιά, με τον Κέρκγουντ να την ακολουθεί βιαστικά από κοντά, όταν μια μικρή ριπή από σφαίρες μπήχτηκε στους τοίχους του στενού διαδρόμου του ισογείου όπου βρισκόταν ο Μπράιαν. Κοίταξε κάτω και είδε τον Αυστραλό να καλύπτεται και να ανταποδίδει τους πυροβολισμούς, όμως έπειτα, δευτερόλεπτα αργότερα, τον πυροβόλησε στην πλάτη ένας φονιάς που τους είχε ακολουθήσει περνώντας μέσα από την κουζίνα.

Η κοπέλα ένιωσε ένα σπασμό τρόμου βαθιά μέσα της στη θέα του άντρα που κατέρρεε στο πάτωμα καθώς οι σφαίρες χώνονταν στο κορμί του, αλλά χαλυβδώθηκε και επέβαλε στα πόδια της να συνεχίσουν να προχωρούν. Ανέβηκε τα στενά σκαλιά πυρετωδώς, με τον Κέρκγουντ να την ακολουθεί κατά πόδας, και έφτασε γρήγορα στον

πρώτο όροφο. Τα σκαλιά συνεχίζονταν προς ένα επόμενο επίπεδο.

«Μη σταματήσεις», φώναξε ο Κέρκγουντ, αλλά αυτή ανέβαινε ήδη, παραδομένη εντελώς στο έλεος του ξεθεωμένου ενστίκτου της.

Ανέβηκε και την άλλη σκάλα και έφτασε σε μια ξύλινη οριζόντια καταπακτή μ' ένα παλιό μάνταλο που ευτυχώς δεν ήταν κλειδωμένο. Το τράβηξε, άνοιξε την καταπακτή, πετάχτηκε έξω και βρέθηκε στην ταράτσα του σπιτιού. Ο Κέρκγουντ βγήκε κι αυτός και ξανάκλεισε την καταπακτή, αλλά δεν υπήρχε κλειδαριά από την εξωτερική πλευρά και τίποτα βαρύ για να μπλοκάρει την γκλαβανή.

Σάρωσε με το βλέμμα του την ταράτσα, είδε ένα κομμάτι σκουριασμένης μπετόβεργας και τη σφήνωσε στο μάνταλο της καταπακτής. Θα κρατούσε, αλλά όχι για πολύ.

Η Μία κοίταξε ολόγυρά της ερευνώντας εξονυχιστικά τη μικρή ασβεστωμένη ταράτσα, ελπίζοντας σε ένα θαύμα. Ένας μεγάλος περιστεριώνας καταλάμβανε το κέντρο της οροφής, δίπλα στην καταπακτή. Έκανε το γύρο του, με τα νεύρα της τσακισμένα, το μυαλό της να δουλεύει φρενιασμένα για να επεξεργαστεί τις επιλογές της, που αποδείχτηκε ότι ήταν ανύπαρκτες: το σπίτι ήταν ελεύθερο από παντού, περιτριγυρισμένο από δρόμους και σοκάκια απ' όλες τις πλευρές.

Δεν μπορούσαν να πάνε πουθενά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 60

Ο ΚΟΡΜΠΕΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΣΕ ΚΑΘΩΣ Ο ΟΜΑΡ, με το όπλο στο χέρι, επιθεωρούσε το καθιστικό, τραβώντας τον μέσα σαν σκυλί από την αλυσίδα.

Είδε τον τραυματισμένο πιστολά κοντά στην πόρτα και έτρεξε στο πλευρό του. Ήταν σωριασμένος, κουλουριασμένος δίπλα στον τοίχο και δε φαινόταν καθόλου καλά. Ο οπλοφόρος που είχε μπει πρώτος κείτονταν στα πόδια του, νεκρός. Ο Ομάρ διέσχισε βιαστικά το καθιστικό μαζί με τον Κόρμπεν και καλύφθηκε δίπλα στην ανοιχτή πόρτα που οδηγούσε στα πίσω δωμάτια. Φώναξε προς το διάδρομο ζητώντας ενημέρωση. Μια φωνή τού αποκρίθηκε ότι ο Ρουντουαάν ήταν νεκρός –ο ένας από τους δύο ενόπλους που ο Ομάρ είχε στείλει στο πίσω μέρος του σπιτιού– κι ότι και ο άλλος σωματοφύλακας του Αμερικανού είχε σκοτωθεί κι ο Αμερικανός και η κοπέλα είχαν ανεβεί επάνω.

Το άγριο βλέμμα του Ομάρ στάλαζε μίσος. Έσυρε τον Κόρμπεν από το λαιμό και προχώρησαν πιο βαθιά μέσα στο σπίτι. Συνάντησαν τον πιστολά που είχε μείνει ζωντανός, αυτόν που είχε μπει στο σπίτι από την πίσω πόρτα. Ο νεκρός σωματοφύλακας του Κέρκυοντ κείτονταν κουλουριασμένος στο κάτω μέρος της σκάλας, αιμόφυρτος.

Ο Ομάρ κοίταξε τα σκαλιά, συλλογίστηκε για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου και στράφηκε στον Κόρμπεν. Ύψωσε το πιστόλι του

και πίεσε την κάννη κάτω από το πιγούνι του Κόρμπεν. Τον κοίταξε με μάτια που πετούσαν φωτιές, με την παράφορη οργή να ξεχύνεται από κάθε σημάδι του βλογιοκομμένου προσώπου του.

Ο Κόρμπεν έμεινε εντελώς ακίνητος. Είτε θα πέθαινε εδώ, τώρα, είτε θα είχε μια ευκαιρία.

Ο άνθρωπος του χακίμ φώναξε άγρια στον άνθρωπό του να μείνει με τον Κόρμπεν και να τον φρουρεί κι άρχισε ν' ανεβαίνει βιαστικά τα σκαλιά καταδιώκοντας τον Κέρκγουντ και τη Μία.

Ο Κέρκγουντ και η Μία τριγυρνούσαν στην ταράτσα μέσα σε παραζάλη προσπαθώντας να σκαρφιστούν κάποιο τρόπο διαφυγής, ρίχνοντας αγωνιώδεις ματιές μια στο παραπέτο της οροφής και μια στην καταπακτή.

Είχαν κάνει δύλο το γύρο της ταράτσας και είχαν γυρίσει στο σημείο απ' όπου είχαν ξεκινήσει.

Οι φονιάδες θα έρχονταν σύντομα.

Έπρεπε να κάνουν κάτι.

Ο Κέρκγουντ κατευθύνθηκε προς την πλευρά της ταράτσας με το πιο στενό κενό ανάμεσα στο σπίτι και το διπλανό κτίριο και φώναξε στη Μία να τον ακολουθήσει. Έφτασαν εκεί και στάθηκαν στην άκρη. Το κενό ήταν δύο μέτρα πλατύ μέχρι την άλλη ταράτσα, του παζαριού, που ήταν επιμήκης και με πολλές προεξοχές που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν για κάλυψη.

Όμως ήταν ένα άλμα δύο μέτρων πάνω από ένα χάσμα δύο ορόφων κι από κάτω το λιθόστρωτο σοκάκι.

«Μπορείς να το πηδήξεις;» ρώτησε ο Κέρκγουντ τη Μία με έξαλλη φωνή, με το βλέμμα του να στρέφεται κάθε τόσο προς την καταπακτή, περιμένοντας να ανοίξει ανά πάσα στιγμή.

«Είσαι τρελός;» του πέταξε εκείνη.

«Μπορείς να το κάνεις», επέμεινε ο Κέρκγουντ.

«Δεν υπάρχει περίπτωση να πηδήξω».

Δυνατά χτυπήματα στην καταπακτή τούς συγκλόνισαν.

Το βλέμμα του Κέρκυρουντ καρφώθηκε στα μάτια της Μία σαν λέιζερ. «Μπορείς να το κάνεις», της φώναξε άγρια. «Πρέπει να το κάνεις».

Άλλο ένα τράνταγμα της καταπακτής. Η γκλαβανή μισάνοιξε τρίζοντας, καθώς οι μεντεσέδες της υποχωρούσαν. Δε θα κρατούσε για πολύ ακόμα.

Η Μία κοίταξε την ταράτσα του παζαριού κι έπειτα πάλι τον Κέρκυρουντ.

«Πήδα απέναντι και θα σου ρίξω το βιβλίο. Μη με περιμένεις. Φύγε. Πήγαινε σε μία από τις πρεσβείες των χωρών μελών του ΟΗΕ και να επιμείνεις να μιλήσεις μ' έναν πρέσβη, μόνο με πρέσβη, καταλαβαίνεις;»

Η Μία τον κοίταζε διεισδυτικά, σαν να έβλεπε μέσα του, και το μυαλό της κατέκλυζε μια ανεμοζάλη ερωτημάτων και συναισθημάτων.

Η καταπακτή τραντάχτηκε ξανά.

«Γιατί το κάνεις αυτό;» τον ρώτησε. «Ποιος είσαι; Γιατί να σ' εμπιστευτώ;»

Οι ερωτήσεις της διαπέρασαν σαν δόρατα την καρδιά του. Ένιωσε μια άγρια θλίψη και μια φρενιασμένη οργή να τον καταλαμβάνουν ταυτόχρονα. «Επειδή ήμουν μαζί με τη μητέρα σου στην αίθουσα στην Αλ-Χίλα», της είπε.

Μια έκφραση απόλυτης απορίας πλημμύρισε το πρόσωπο της Μία.

«Επειδή είμαι σχεδόν σίγουρος ότι είμαι ο πατέρας σου», πρόσθεσε ο Κέρκυρουντ απελπισμένα, νιώθοντας σαν η ψυχή του να είχε ρουφηχτεί έξω από το σώμα του εκείνη ακριβώς τη στιγμή.

Άλλος ένας δυνατός γδούπος κι αυτή τη φορά η καταπακτή υποχώρησε.

Ο Κέρκυρουντ και η Μία στράφηκαν ταυτόχρονα καθώς ο βλογιοκομμένος φονιάς εμφανίστηκε στο άνοιγμα και σκαρφάλωσε στην ταράτσα.

«Φύγε τώρα!» την πρόσταξε ο Κέρκγουντ.

Η Μία έριξε μια ματιά κάτω, στο σοκάκι, σήκωσε το βλέμμα της στον άντρα που της είχε μόλις πει ότι ήταν ο πατέρας της και κατένευσε. Ήταν υπερβολικά μουδιασμένη για να μιλήσει, το μυαλό της ήταν βυθισμένο σ' έναν καταιγισμό ερωτήσεων. Έκανε απλώς μερικά βήματα προς τα πίσω, πήρε φόρα και πήδηξε στο κενό.

Η δοκιμασία της διήρκεσε λιγότερο από μια ανάσα, καθώς τα πόδια της μαστίγωσαν τον αέρα με μεγάλες κυκλικές κινήσεις πριν προσγειωθεί βαριά στην ταράτσα του παζαριού, κατρακυλώντας πάνω στη σκονισμένη της επιφάνεια. Στάθηκε όρθια με τα δόντια της να κροταλίζουν και το κεφάλι της να γυρίζει από τη σκληρή προσγείωση και έτρεξε στο παραπέτο.

Ο Κέρκγουντ στεκόταν εκεί και το πρόσωπό του φώτισε ένα αστραφτερό χαμόγελο ανακούφισης καθώς την είδε να σηκώνεται σώα και αβλαβής.

Μια σκιά χιμούσε πίσω του. Ο ίδιος βλογιοκομμένος άντρας που η Μία είχε δει στη Βηρυτό κάθε φορά που ξέσπαγε η τρέλα. Ήταν οπλισμένος.

«Πίσω σου», φώναξε.

Ο Κέρκγουντ κοίταξε πίσω του, ξαναγύρισε προς το μέρος της, χαμήλωσε το βλέμμα του, ρίχνοντας μια τελευταία ματιά στο βιβλίο που κρατούσε σφιχτά στα χέρια του, κι έπειτα, με μια ρευστή κίνηση, της το πέταξε.

Το βιβλίο στριφογύρισε στον αέρα, ένα ανεκτίμητο αρχαίο φρίσμα, πριν καταλήξει στην αγκαλιά της τη στιγμή ακριβώς που ο φονιάς έφτανε στο παραπέτο. Τον είδε να υψώνει το όπλο του εναντίον της, είδε το θάνατο να ετοιμάζεται να τη συναντήσει βγαίνοντας από την κάννη του όπλου και να ξεριζώσει τη ζωή από μέσα της, μόνο που ο άντρας που είχε γνωρίσει ως Μπιλ Κέρκγουντ χίμηξε καταπάνω του από το πλάι και τον άρπαξε, έσπρωξε το χέρι του και έστειλε τη σφαίρα στον αέρα.

«Τρέξε!» φώναξε ο Κέρκυοντ καθώς πάλευε με τον οπλισμένο φονιά.

Και παρά τον κάθε πόθο της, κάθε συναίσθημα και κάθε ένστικτο που κάρφωνταν τα πόδια της στο έδαφος, η Μία έτρεξε.

Μέσα στο σκοτάδι στη βάση της σκάλας, ο Κόρμπεν παρακολούθουσε το νευρικό πιστολά που τον φρουρούσε, κάθώς άκουγαν και οι δύο τα επαναλαμβανόμενα χτυπήματα να αντηχούν από πάνω. Ακούγόταν σαν η Μία και ο Κέρκυοντ να είχαν κλειδωθεί σ' ένα δωμάτιο. Ο Ομάρ θα κατάφερνε σύντομα να σπάσει την πόρτα· ο Κόρμπεν δεν είχε καμιά αμφιβολία γι' αυτό.

Σύντομα όλα θα τελείωναν. Αν ήταν να επιχειρήσει κάτι, έπρεπε να το κάνει τώρα.

Μόνο ένας τον φρουρούσε.

Και μάλιστα με σπασμένα νεύρα.

Όρα για γλέντι. Ο νεκρός σωματοφύλακας του Κέρκυοντ μπλοκάριζε τα σκαλιά. Λίγο πιο κάτω στο διάδρομο ένας από τους νεκρούς άντρες του Ομάρ κείτονταν στο δάπεδο. Κάτι ενδιαφέρον ήταν πεσμένο δίπλα στο μπράτσο του.

Τα μάτια του Κόρμπεν παγίδεψαν το ταραγμένο βλέμμα του φρουρού του, έπειτα κοίταξαν προς τα πλάγια, προς το πτώμα του ανθρώπου του Ομάρ, και στράφηκαν στο φρουρό με προσποιητή έκπληξη.

«Το βιβλίο. Εκεί είναι, κοίτα». Ο Κόρμπεν έδειξε προς τα κάτω, προς το αιματοβαμμένο πάτωμα. Έκανε ένα βήμα προς το νεκρό οπλοφόρο, έχοντας το νου του στο φρουρό του, δοκιμάζοντας την αντίδρασή του.

Εκείνος του φώναξε προειδοποιώντας τον να μην προχωρήσει άλλο, όμως ο Κόρμπεν τον κάρφωσε με το βλέμμα του και συνέχισε να προχωρεί φωνάζοντας ακόμα πιο δυνατά: «Είναι το βιβλίο, μαλάκα, καταλαβαίνεις; Άλ-κιτάμπ».

Κι έκανε άλλο ένα βήμα, υψώνοντας τα δεμένα χέρια του σε μια χειρονομία αδυναμίας, έπειτα έδειξε προς τα κάτω. «Αλ-κιτάμπ», επανέλαβε. «Είναι αυτό που θέλει ο μουν'αλίμα σας, ηλίθιοι παλαβιάρηδες».

Ο πιστολάς συνέχισε να φωνάζει και ύψωσε το όπλο του κοιτάζοντας νευρικά προς τις σκάλες, κατά κει όπου βρισκόταν Ομάρ, μην ξέροντας τι να κάνει. Ο Κόρμπεν ήταν πια αποφασισμένος· είχε μπει στο παιχνίδι και δεν ήταν διατεθειμένος να κάνει πίσω. Συνέχισε να τείνει τα χέρια του προς τα κάτω φωνάζοντας: «Το βιβλίο, εντάξει; Αλ κιτάμπ, καταλαβαίνεις;» Και μ' αυτό γύρισε την πλάτη του στο φρουρό του, τα δάχτυλά του άδραξαν το όπλο με σιγαστήρα του νεκρού, στράφηκε με ταχύτητα προς το μέρος του Άραβα που είχε γουρλώσει τα μάτια του και πίεσε τη σκανδάλη ελπίζοντας σ' ένα Θεό που δεν πίστευε ότι ο γεμιστήρας δε θα ήταν άδειος και αλλάζοντας ελαφρώς άποψη σε ζητήματα πίστης καθώς αρκετές σφαίρες μπήγονταν στο στήθος του άντρα και τον τίναζαν προς τα πίσω πριν τον ρίξουν στο πάτωμα σε μια αιμόφυρτη μάζα.

Στην ταράτσα ο Ομάρ τίναξε τον Κέρκγουντ από πάνω του με μια άγρια κουτουλιά και στήθηκε στα πόδια του. Τον κράτησε μακριά του υπό την απειλή του πιστολιού του καθώς σάρωνε με το βλέμμα του την ταράτσα του παζαριού.

Δεν υπήρχε ίχνος της Μία, ούτε του βιβλίου.

Άρπαξε τον Κέρκγουντ από το λαιμό και τον τράβηξε να σηκωθεί. Έριξε μια τελευταία ματιά στην ταράτσα του παζαριού κι έπειτα παραιτήθηκε και φώναξε στον Κέρκγουντ να προχωρήσει. Τον υποχρέωσε σπρώχοντάς τον να μπει στην καταπακτή και τον ανάγκασε να κατεβεί τα σκαλιά, ωθώντας τον με το πιστόλι του στην πλάτη.

Ήταν έξαλλος.

Είχε χάσει το βιβλίο, ενώ βρισκόταν εκεί ακριβώς, σχεδόν μέσα στα χέρια του. Όμως είχε αυτό που ο χακίμ ήθελε ακόμα περισσότερο: τον αγοραστή – αβλαβή· έτοιμο για ανάκριση. Ωστόσο η επιχείρηση δεν ήταν επιτυχημένη· σε καμία περίπτωση. Εκτός από το βιβλίο, είχε χάσει και δύο άντρες.

Έπρεπε να φύγει από κει γρήγορα. Η τουρκική αστυνομία θα έσπευδε αναμφίβολα, ειδοποιημένη από την ανταλλαγή πυροβολισμών.

Προχώρησε πίσω από τον Κέρκγουντ στη σκάλα και είδε την πλάτη του Κόρμπεν καθώς πλησίαζαν στο ισόγειο. Φώναξε κάτι θυμωμένα στον άντρα που είχε αφήσει να φρουρεί τον Αμερικανό.

Ο Κόρμπεν γύρισε προς το μέρος του Ομάρ αργά, καθόλου απειλητικά, με την έκφρασή του άγραφο χαρτί.

Και μέσα στο σκοτάδι εκείνου του σκονισμένου διαδρόμου, ο Ομάρ δεν είδε το όπλο στο χέρι του Κόρμπεν, ούτε καν όταν το πιστόλι διαμετρήματος 9 χιλιοστών έφτυσε μια σφαίρα από την κάννη του, που άνοιξε ένα μονοπάτι ίσια μέσα από το μέτωπο του Άραβα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 61

Ο ΚΕΡΚΓΟΥΝΤ ΕΙΔΕ ΤΟΝ ΟΜΑΡ ΝΑ ΠΕΦΤΕΙ ΚΑΤΩ δίπλα του και να κουτρουβαλάει τα τελευταία λίγα σκαλιά με το κεφάλι, μέχρι που έμεινε ακίνητος – ένας μακελεμένος, αιμόφυρτος σωρός στα πόδια του Κόρμπεν.

Ο Κόρμπεν κοίταξε ψηλά, προς τη σκάλα. «Πού είναι η Μία;» ρώτησε επιτακτικά.

Ο Κέρκγουντ μελέτησε το βλέμμα του Κόρμπεν. Συλλογιζόταν ακόμα αυτά που είχαν συμβεί τα τελευταία λίγα λεπτά. Οι φονιάδες ήταν Άραβες και οπωσδήποτε άνθρωποι του χακίμ – μόνο που ο Κόρμπεν ήταν μαζί τους. Πράγμα που δεν ταίριαζε με την εξίσωση. «Τι κάνεις εδώ;»

Ο Κόρμπεν έδειχνε κι εκείνος να συλλογιζεται τα πράγματα. «Με απήγαγαν χθες τη νύχτα».

«Πώς γνώριζαν για το ραντεβού;» τον πίεσε ο Κέρκγουντ. «Από σένα; Παρακολουθούσες τον Αμπού Μπαρζάν;» Η φωνή του είχε μια απροκάλυπτα επικριτική χροιά.

Πράγμα που δεν πτόησε τον Κόρμπεν. «Δεν έχουμε χρόνο για τέτοια», αντέταξε ωμά. «Πού είναι το βιβλίο;»

«Το έχει η Μία. Και πίστεψέ με, είναι φευγάτη εδώ και ώρα πια». Ο Κέρκγουντ παρακολουθούσε τον Κόρμπεν για να δει την αντίδρασή του. «Δεν μπορείς να την κατηγορήσεις, βέβαια, αν αναλογιστεί κανείς όλες τις μπούρδες που άκουγε για το πώς η απε-

λευθέρωση της μητέρας της είναι η κορυφαία σου προτεραιότητα».

Ο Κόρμπεν έριξε μια ματιά προς τα επάνω, προς τη σκάλα, σαν να αναζητούσε τη Μία, κι έπειτα αντιμετώπισε το βλέμμα του Κέρκυρουντ. «Προφανώς είναι και η δική σου προτεραιότητα», του πέταξε κυνικά. «Θέλω να πω, αυτός είναι ο μόνος λόγος που βρίσκεσαι εδώ, σωστά; Δεν έχει καμία σχέση με την ανεύρεση της συνταγής που αναζητούσε ο πρόγονός σου».

Αυτή η αναφορά συγκλόνισε το νου του Κέρκυρουντ. Δεν ήταν δυνατό να το γνώριζε αυτό ο Κόρμπεν – εκτός κι αν υπέκλεψε τις συζητήσεις μέσα στο σπίτι. Πράγμα που σήμαινε υποχρεωτικά ότι δε βρισκόταν εδώ ως αιχμάλωτος. Συνεργάζόταν ήδη με το χακίμ – μόνο που, προφανώς, κάτι είχε αλλάξει στα σχέδιά του, δεδομένου ότι είχε μόλις σκοτώσει τον άνθρωπο που κατά πάσα πιθανότητα ήταν ο αρχηγός της ομάδας των εντεταλμένων δολοφόνων του χακίμ.

Ο Κόρμπεν έριξε μια ματιά προς την μπροστινή πόρτα κι έπειτα έσκυψε πάνω απ’ το πτώμα του Ομάρ, πήρε ένα μαχαίρι από μια τοέπη του και έκοψε τις χειροπέδες του, ελευθερώνοντας τα χέρια του. Έτριψε τους καρπούς του για να επαναφέρει την κυκλοφορία του αίματος κι έπειτα πήρε το κινητό του από το νεκρό Άραβα και έλεγχε βιαστικά την μπαταρία. Ήταν γεμάτη. Την έβγαλε και την έβαλε στην τοέπη του, έπειτα πλησίασε το πτώμα του Μπράιαν, πήρε το οπλοπολυβόλο του, το κρέμασε στον ώμο του και ψαχούλεψε τις τοέπες του νεκρού. Βρήκε μερικούς επιπλέον γεμιστήρες, που τους πήρε, καθώς και τα κλειδιά του Λαντ Κρούζερ, που ήταν αυτό που πραγματικά έψαχνε.

Ο Κέρκυρουντ τον είδε να κοιτάζει προς το πίσω μέρος του σπιτιού, σαν να αναρωτιόταν για κάτι.

«Έλα», πρόσταξε ο Κόρμπεν τον Κέρκυρουντ περνώντας πάνω από το πτώμα του Ομάρ και προχωρώντας ακόμα πιο μέσα στο σπίτι.

«Πού πάμε;» ρώτησε ο Κέρκυρουντ.

Ο Κόρμπεν δεν απάντησε.

Ο Κέρκγουντ τον ακολούθησε στην κουζίνα. Ο Κόρμπεν επιθεώρησε βιαστικά το δρομάκι που περνούσε από πίσω από το σπίτι κι έπειτα ξαναμπήκε μέσα. Ο Αμπού Μπαρζάν κείτονταν στη γωνία του δωματίου μπρούμπτα, μέσα σε μια λίμνη αίματος. Δίπλα στα πόδια του βρισκόταν ο χαρτοφύλακας.

Ο Κόρμπεν τον πήρε. Στράφηκε. Ο Κέρκγουντ στεκόταν εκεί, απέναντί του. Κοίταξε απορημένος τον πράκτορα κι έπειτα άπλωσε το χέρι του για να πάρει το χαρτοφύλακα.

Ο Κόρμπεν κούνησε το κεφάλι του αρνητικά. «Νομίζω ότι θα τον κρατήσω εγώ αυτόν. Να σιγουρευτώ ότι θα επιστρέψει στον ΟΗΕ χωρίς άλλα προβλήματα. Δε θα θέλαμε να τον χάσουν τώρα, έτσι δεν είναι;» Ένα αμυδρό κοροϊδευτικό χαμόγελο αναδύθηκε στη βλοσυρή του έκφραση.

Ο Κέρκγουντ τον κάρφωσε με το βλέμμα του για μια στιγμή κι έπειτα κατένευσε αμίλητος, απογοητευμένος. Ήταν ξεκάθαρο ότι οι ευγένειες είχαν μπει κατά μέρος. Δεν είχε νόημα να προσποιούνται άλλο. Κοίταξε προς τα κάτω και το βλέμμα του έπεσε σε ένα από τα όπλα του Ιρακινού, ένα πιστόλι στο πάτωμα δίπλα του. Ήταν προκλητικά κοντά του.

Ο Κόρμπεν το είχε δει κι αυτός.

Οι μύες του Κέρκγουντ έγιναν άκαμπτοι. Οι ματιές τους συναντήθηκαν. Ήταν λες και ο ένας μπορούσε να διαβάσει τις σκέψεις που ήταν αποτυπωμένες στην έκφραση του άλλου.

«Δεν είναι καλή ιδέα», τον προειδοποίησε ο Κόρμπεν.

«Μπορεί να υπάρχουν κι άλλοι εκεί εξώ», μπλοφάρισε ο Κέρκγουντ. «Θα σου ήταν χρήσιμος άλλος ένας οπλισμένος άντρας».

Ο Κόρμπεν απέρριψε την πρόταση με μια κίνηση του κεφαλιού. «Τους έχω υπολογίσει όλους». Κούνησε το όπλο του προς την πίσω πόρτα του σπιτιού, γνέφοντας στον Κέρκγουντ να βγει πρώτος. «Πάμε», τον πρόσταξε.

Η Μία κρατούσε σφιχτά τον κώδικα καθώς ήταν κουλουριασμένη πίσω από το παραπέτο της ταράτσας του παζαριού.

Έριχνε συνεχώς νευρικές ματιές προς το σπίτι απ' όπου είχε ξεφύγει, αλλά μάλλον δεν ερχόταν κανένας εναντίον της από την καταπακτή. Όχι πως αυτό την έκανε να νιώθει πιο ήρεμη. Η καρδιά της εξακολουθούσε να βροντοχτυπάει καθώς η Μία προσπαθούσε να βγάλει νόημα απ' όσα είχαν συμβεί και, ακόμα πιο πιεστικά, από αυτό που της είχε πει ο Κέρκγουντ – ή όποιο ήταν τέλος πάντων το αληθινό του όνομα.

Επειδή είμαι σχεδόν σίγουρος ότι είμαι ο πατέρας σου, είχε πει.

Πράγμα που δεν έβγαζε νόημα.

Δε θα μπορούσε να ήταν με την Έβελιν στην Αλ-Χίλα. Αυτό είχε συμβεί πριν από τριάντα χρόνια κι εκείνος δεν έδειχνε πάνω από σαράντα.

Τη μοναδική πιθανή εξήγηση η Μία δεν ήταν ακόμα έτοιμη να δεχτεί.

Επιπλέον ο Κέρκγουντ τής είχε πει ότι ο πρόγονός του αναζητούσε την πλήρη συνταγή του ελιξιρίου. Ότι ήταν ατελές. Κι αν ήταν ατελές, τότε δε θα είχε αποτέλεσμα και ο Κέρκγουντ δε θα μπορούσε να το χρησιμοποιεί.

Απόδιωξε τη σκέψη. Απλούστατα δεν ήταν δυνατό. Δεν μπορούσε να είναι. Της έλεγε ψέματα, σίγουρα. Κι αυτό ήταν το ασφαλές και παρηγορητικό συμπέρασμα απ' το οποίο μπορούσε να γαντζώθει, μόνο που αδυνατούσε να το κάνει. Τον κοιτούσε στα μάτια όταν είχε πει αυτά τα λόγια, όταν της εξηγούσε για τον πρόγονό του, τον Σεμπάστιαν, για τον κώδικα, για το ποιος ήταν ο ίδιος. Τα πάντα πάνω του φώναζαν ότι ήταν ειλικρινής. Η Μία είχε την ίδια αίσθηση όταν κουβέντιαζαν στο αεροπλάνο, και νωρίτερα, στο μπαρ στην ταράτσα του ξενοδοχείου. Δεν έλεγε ψέματα. Για κάποιο λόγο που η Μία δεν μπορούσε να κατανοήσει ακριβώς, ήταν σίγουρη γι' αυτό.

Πράγμα που σήμαινε πως óλα óσα θεωρούσε αδύνατα ἐπρεπε να αναθεωρηθούν, να αμφισβητηθούν και –αν η διαίσθησή της ήταν σωστή– να αναταξινομηθούν· να μην υπάρχει το στερητικό «α».

Άκουσε κίνηση από κάτω και κρυφοκοίταξε πάνω από το παραπέτο. Πάγωσε όταν είδε τον Κέρκγουντ να κατηφορίζει το στενό δρομάκι στο πλάι του σπιτιού. Τον ακολουθούσε ένας άλλος άντρας. Τεντωσε το λαιμό της για να δει καλύτερα και η καρδιά της σκίρτησε όταν κατάλαβε ότι ήταν ο Κόρμπεν.

Τι κάνει εδώ;

Δεν ήταν σίγουρη ότι είχε σημασία και η διάθεσή της βελτιώθηκε που τον είδε. Είχε καταφέρει να σώσει τον Κέρκγουντ από τους άντρες του χακίμ και ήταν και οι δύο ασφαλείς.

Ήταν έτοιμη να σηκωθεί όρθια και να γνωστοποιήσει την παρουσία της, όταν πρόσεξε κάτι καθώς οι δύο άντρες προχωρούσαν στο δρομάκι και προσπερνούσαν τα πτώματα του ανθρώπου του Αμπού Μπαρζάν και του Νοτιοαφρικανού σωματοφύλακα του Κέρκγουντ. Ο Κόρμπεν βάδιζε πίσω από τον Κέρκγουντ. Είχε ένα οπλοπολυβόλο κρεμασμένο στον ώμο του και κρατούσε το χαρτοφύλακα. Κρατούσε επίσης και κάτι στο άλλο του χέρι. Ένα πιστόλι.

Η όλη γλώσσα του σώματος ήταν λάθος. Υπήρχε ένταση ανάμεσά τους, στον τρόπο που ο Κέρκγουντ βάδιζε επιφυλακτικά μπροστά από τον Κόρμπεν.

Ήταν σχεδόν σαν ο Κέρκγουντ να ήταν αιχμάλωτος.

Ο Κόρμπεν βάδιζε πίσω από τον Κέρκγουντ και τον κατηύθυνε προς το Λαντ Κρούζερ. Έσφιγγε το χαρτοφύλακα στο ένα χέρι και το πιστόλι με το σιγαστήρα στο άλλο.

Καθώς προχωρούσαν προς το SUV, ο Κόρμπεν επιθεωρούσε με το βλέμμα ήρεμα τα γύρω σπίτια. Είδε φευγαλέα ένα μικρό αγόρι να τους κρυφοκοιτάξει από ένα ανοιχτό παράθυρο πριν το τραβήξει μέ-

σα η τρομαγμένη μάνα του. Διαισθανόταν παρουσίες και σε άλλα παράθυρα. Έπρεπε να βιαστούν. Η τουρκική αστυνομία πιθανώς να βρισκόταν ήδη καθ' οδόν –ήταν πάντα σε επιφυλακή σε όλη αυτή την περιοχή, λόγω της μόνιμης απειλής των αυτονομιστών Κούρδων μαχητών του ΠεΚαΚα, καθώς αυτή η περιοχή ήταν το «χωράφι» τους – και ο Κόρμπεν δεν ενδιαφερόταν να δώσει εξηγήσεις σ' αυτούς ή και σε οποιονδήποτε άλλο ανεξαιρέτως, τουλάχιστον όχι ακόμα.

Έφτασαν στο Λαντ Κρούζερ. Τα τζάμια του ήταν κατεβασμένα και ο Κόρμπεν είδε ότι οι πόρτες δεν ήταν κλειδωμένες. «Μπες στο αυτοκίνητο», πρόσταξε τον Κόρμπεν χαμηλόφωνα, βραχνά, «και μην κάνεις καμιά βλακεία».

Ο Κέρκγουντ μπήκε στη θέση του συνοδηγού καθώς ο Κόρμπεν έριχνε το χαρτοφύλακα και το οπλοπολυβόλο στο πίσω κάθισμα. Σήκωσε το βλέμμα του και επιθεώρησε τις ταράτσες. Δεν έβλεπε τη Μία πουθενά, αλλά ήξερε ότι μάλλον τους παρακολουθούσε.

«Μία», φώναξε προς τα επάνω. «Βγες έξω. Δεν υπάρχει κίνδυνος. Πρέπει να φύγουμε από δω τώρα».

Η Μία παρέμεινε σκυμμένη καθώς η φωνή του Κόρμπεν αντήχησε από το δρόμο.

Το τελευταίο πράγμα που ήθελε ήταν να την εγκαταλείψουν εδώ, μόνη σ' αυτή την εξαθλιωμένη γωνιά του κόσμου, τριγυρισμένη από πτώματα. Η αναλογία με το *Εξηρές των Μεσονυχτίον* ζωντάνευε ανησυχητικά μέσα στο νου της. Ήθελε να πιστέψει ότι ο Κόρμπεν ήταν με το μέρος τους, ότι βρισκόταν εδώ για να τους σώσει, ότι προσπαθούσε να πάρει πίσω τη μητέρα της. Ήταν ολοφάνερο ότι είχε σκοτώσει τους άντρες του χακίμ. Πράγμα που προφανώς ήταν καλό. Επομένως και τι έγινε αν γνώριζε για τα πειράματα του χακίμ; Εντάξει, της είχε πει ψέματα για το τι σήμαινε όλη αυτή η ιστορία. Ε, δε χάλασε κι ο κόσμος. Η ίδια δε «χρειαζόταν να ξέρει». Κι αυτό δε σήμαινε ότι ο

Κόρμπεν δεν προσπαθούσε επίσης να απελευθερώσει την Έβελιν.

«Μία», ξαναφώναξε ο Κόρμπεν. «Πρέπει να φύγουμε. Έλα».

Έκλεισε τα μάτια της και φαντάστηκε τον Κόρμπεν και τον Κέρκγουντ να φεύγουν χωρίς αυτή και τούτη η σκέψη ξαφνικά την τρομοκράτησε. Δεν μπορούσε να αντιμετωπίσει την περίπτωση να την αφήσουν μόνη.

Υπέταξε τα αντιμαχόμενα συναισθήματά της και με το φόβο ότι έκανε ένα τεράστιο λάθος να σφίγγει το στομάχι της, σηκώθηκε όρθια.

Καθισμένος στο Λαντ Κρούζερ, ο Κέρκγουντ ένιωθε ένα κύμα αγωνίας να τον κατακλύζει καθώς άκουγε τον Κόρμπεν να καλεί τη Μία.

Έπρεπε να κάνει κάτι. Ήταν σίγουρος ότι ο Κόρμπεν δε θα ήθελε τη Μία στα πόδια του από τη στιγμή που θα έπαιρνε το βιβλίο.

Έπρεπε να την προειδοποιήσει.

Απλωσε το χέρι του, άνοιξε την πόρτα και πετάχτηκε έξω από το αυτοκίνητο.

«Μία, μη βγεις», φώναξε σαρώνοντας με το βλέμμα του τις ταράτσες γύρω του. «Μείνε μακριά».

Ο Κόρμπεν όρμησε ξωπίσω του, τον έπιασε και τον έριξε κάτω λίγα μέτρα πιο πέρα από το Λαντ Κρούζερ. Τον άδραξε από το γιακά κι έστρεψε το όπλο στο πρόσωπό του.

Ο Κέρκγουντ τον αγριοκοίταξε αψηφώντας τον. «Τι θα κάνεις, θα με πυροβολήσεις;»

Ο Κόρμπεν τον κράτησε εκεί για μια στιγμή βράζοντας από θυμό και απογοήτευση. «Σήκω πάνω», τον πρόσταξε, τραβώντας τον για να σηκωθεί και σπρώχνοντάς τον προς το Λαντ Κρούζερ. Σταμάτησε δίπλα στο αυτοκίνητο, έριξε μια τελευταία ματιά προς τις ταράτσες κι έπειτα έσπρωξε τον Κέρκγουντ να μπει στο αυτοκίνητο και μπήκε κι αυτός.

Η ανάσα της Μία κόπηκε όταν είδε τον Κέρκυοντ να πετάγεται έξω από το αυτοκίνητο και να τρέχει στο δρόμο. Πάγωσε ολόκληρη μόλις ο Κόρμπεν τον πρόλαβε, τον έριξε κάτω και τον έσπρωξε ξανά προς το αυτοκίνητο.

Κουλουριάστηκε πάλι πίσω από το παραπέτο και παρακολούθησε καθώς ο Κόρμπεν έμπαινε στο αυτοκίνητο. Η καρδιά της βουλιαζεί όταν άκουσε το θόρυβο της μηχανής κι έπειτα το σκλήρισμα των ελαστικών καθώς το αμάξι εξαφανιζόταν πίσω από μια γωνία.

Πίεσε τον εαυτό της να σηκωθεί, το αίμα στράγγιξε από το πρόσωπό της κι ένιωσε να ζαλίζεται. Κοίταξε κάτω τον ήσυχο δρόμο. Το Λαντ Κρούζερ είχε φύγει πραγματικά και για τα καλά, αφήνοντας ένα σύννεφο σκόνης και τα δύο πτώματα πίσω του. Αποσβολώμενοι και περίεργοι άνθρωποι άρχισαν να βγαίνουν επιφυλακτικά από τα γειτονικά σπίτια κι από το παζάρι.

Η Μία κοίταξε το βιβλίο στα χέρια της και πρόσεξε ότι τα νύχια της είχαν αφήσει βαθιές χαρακιές στο δερμάτινο εξώφυλλο. Της ερχόταν να το κομματιάσει το καταραμένο πράγμα και να ξεφωνίσει όσο άντεχαν τα πνευμόνια της από οργή, αλλά αντί γι' αυτό κοίταξε τριγύρω της, είδε κάτι που έμοιαζε με το σκέπαστρο ενός κλιμακοστασίου και κατευθύνθηκε προς τα εκεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 62

Η ΜΙΑ ΒΓΗΚΕ ΜΕ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗ ΑΠΟ ΜΙΑ ΠΛΑΪΝΗ ΕΙΣΟΔΟ του παζαριού στο πλακόστρωτο δρομάκι όπου είχαν εμφανιστεί ο Κόρμπεν και ο Κέρκγουντ. Είδε αυξημένη δραστηριότητα στον κεντρικό δρόμο έξω από το σπίτι, καθώς οι περίοικοι αντιλαμβάνονταν ότι η απειλή είχε παρέλθει, και έστριψε απαρατήρητη από την άλλη μεριά, προχωρώντας στο δρομάκι.

Καθώς έστριψε στη γωνία, είδε μια ογκώδη φιγούρα να βγαίνει παραπαίοντας από το σπίτι. Ήταν ο Αμπού Μπαρζάν. Ο μεγαλόσωμος άντρας βγήκε αργά και προσεκτικά, διπλωμένος στα δύο, με το ένα του χέρι πιεσμένο πάνω στο μηρό του και τα παντελόνια του μουσκεμένα στο αίμα. Το δρομάκι ήταν διάσπαρτο από πτώματα. Σταμάτησε σ' ένα απ' αυτά και έσκυψε από πάνω του, χαϊδεύοντας το πρόσωπο του νεκρού. Η Μία κατάλαβε ότι ο Αμπού Μπαρζάν είχε βρει το πτώμα του ανιψιού του.

Τον πλησίασε επιφυλακτικά. Έκείνος γύρισε προς το μέρος της ανασαίνοντας βαριά, επίμοχθα. Τα μάτια του ήταν πονεμένα και μισόκλειστα και το πλαδαρό του πρόσωπο γνάλιζε από τον ιδρώτα.

«Λυπάμαι», ψέλλισε η Μία, αποφεύγοντας να κοιτάξει από πολύ κοντά τον νεκρό.

Ο Αμπού Μπαρζάν κούνησε απλώς στωικά το κεφάλι του με έκφραση που ξεχείλιζε από θυμό και αψηφισιά.

«Για να δω», του είπε η Μία δείχνοντας το τραύμα του.

Εκείνος δεν αντέδρασε. Η Μία άπλωσε διστακτικά το χέρι της και έσκισε το παντελόνι γύρω από την πληγή. Διέκρινε την οπή εισόδου της σφαίρας καθώς και την οπή εξόδου της στον εύσαρκο μηρό του άντρα. Διαπιστώνοντας ότι η αιμορραγία δεν ήταν έντονη, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ο Αμπού Μπαρζάν μπορούσε να σταθεί όρθιος και ανέπνεε κανονικά αν και επίσιον, η Μία σκέφτηκε ότι η μηριαία αρτηρία πιθανότατα δεν είχε τρυπηθεί από τη σφαίρα ή από θραύσματα οστού. Αυτό αναιρούσε τον κίνδυνο θανάτου από αιμορραγία, αλλά το τραύμα χρειαζόταν άμεση φροντίδα ώστε να μειωθεί η απώλεια αίματος και να αποφευχθεί η μόλυνση.

«Δε νομίζω ότι έσπασε το κόκαλο», παρατήρησε, «αλλά χρειάζεται καθάρισμα».

Μια στριγκιά σειρήνα ούρλιαξε πέρα μακριά.

Ο Αμπού Μπαρζάν κούταξε την κοπέλα με βλέμμα αγωνιώδες. «Πρέπει να φύγω», γόγγυσε κι άρχισε να απομακρύνεται κουτσαίνοντας.

«Περίμενε». Η Μία τον ακολούθησε περνώντας πάνω από τους νεκρούς άντρες. «Πρέπει να πας σε νοσοκομείο».

Εκείνος απέρριψε την πρότασή της με μια κίνηση του χεριού του. «Σε νοσοκομείο; Τρελή είσαι; Είμαι μισός Κούρδος», της πέταξε. «Πώς νομίζεις ότι θα μπορέσω να το εξηγήσω αυτό;»

Η Μία συμφώνησε θλιμένα. «Δεν είμαι σίγουρη ότι ξέρω πώς θα το εξηγήσω κι εγώ η ίδια».

Ο Αμπού Μπαρζάν τη μελέτησε για μια στιγμή κι έπειτα είπε: «Έλα».

Πέρασε το χέρι της κάτω από τον ώμο του και τον υποβάσταξε, για να μη ρίχνει το βάρος του στο τραυματισμένο του πόδι. Ξεγλίστρησαν λαθραία στα σκοτεινά απόμερα δρομάκια της παλαιάς πόλης.

Ο Κόρμπεν δεν ξεκόλλαγε τα μάτια του από τον εσωτερικό καθρέφτη καθώς οδηγούσε το Λαντ Κρούζερ έξω από την πόλη και κατευθυνόταν νότια, προς τη Μαρντίν.

Έπρεπε να πάρει μια μεγάλη απόφαση, αλλά όσο περισσότερο το σκεπτόταν τόσο περισσότερο πίστευε ότι μπορούσε να τα καταφέρει. Είχε τον Κέρκγουντ, που μπορούσε να ξεκλειδώσει το μυστήριο αν του δινόταν το κατάλληλο κίνητρο, κι αν υπήρχε κάτι στο οποίο ήταν ειδικός ο Κόρμπεν ήταν το να εμπνέει. Είχε ανοίξει ένα παραθυράκι, είχε μια ευκαιρία, και θα φερόταν ανάρμοστα: είχε απαχθεί ενώ κοιμόταν, αυτό θα έλεγε, και η εξώπορτα του διαμερίσματός του θα το πιστοποιούσε. Θα έλεγε ότι τον είχε πιάσει αιχμάλωτο ο χακίμ. «Όλα όσα έκανε ήταν μ' ένα πιστόλι στον κρόταφο. Αρκετά μ' αυτό.

Το πρόβλημα ήταν ο Κέρκγουντ.

Δεν μπορούσε να του επιτρέψει να φύγει σαν να μην τρέχει τίποτα. Όχι με όλα όσα ήξερε. Τη Μία – αυτή μπορούσε να τη χειριστεί διπλωματικά. Το θέμα του Κέρκγουντ ήταν πιο πολύπλοκο.

«Εργάζεσαι πραγματικά για τον ΟΗΕ;» τον ρώτησε ο Κόρμπεν. Το πιστόλι του ήταν ακουμπισμένο στους μηρούς του.

«Την τελευταία φορά που το τοεκάρισα, ναι», απάντησε ο Κέρκγουντ κοφτά, με το βλέμμα του καρφωμένο προς τα εμπρός ανέκφραστα.

Ο Κόρμπεν κούνησε το κεφάλι του εντυπωσιασμένος. «Εξακόσια χιλιάρικα. Δε θα τα λεγες ακριβώς πενταροδεκάρες». Περίμενε κάποια αντίδραση, αλλά δεν υπήρξε καμία. «Πόσοι είστε;»

Διέκρινε μια στιγμαία σύγχυση στην έκφραση του Κέρκγουντ.

«Τι είν’ αυτά που λες;»

«Πόσοι είστε εσείς που ψάχνετε γι’ αυτό το πράγμα; Θέλω να πω, είσαι εσύ και ο Τομ Γουέμπτερ, σωστά;» τον ψάρεψε ο Κόρμπεν. «Είστε σε θέση να μπείτε σ’ ένα αεροπλάνο και να έρθετε εδώ στο πι και φι με μια βαλίτσα γεμάτη λεφτά. Σκέφτομαι πως εσύ και η παρέα σου αντλείτε χρήματα από κάπου».

Ο Κέρκγουντ αγνόησε το σχόλιο. «Πού πηγαίνουμε;»

«Θέλουμε και οι δύο το ίδιο πράγμα. Εγώ λέω να το ακολουθήσουμε μέχρι τέλους». Ο Κόρμπεν σώπασε προς στιγμήν, κοιτάζοντας τον Κέρκγουντ. «Επιπλέον μου λείπουν τα βουνά. Έχει καθαρό αέρα εκεί πάνω. Κάνει καλό στους πνεύμονες», είπε ανέκφραστα.

Τα ιρακινά σύνορα απείχαν μια δυο ώρες. Εξέτασε την περίπτωση να τηλεφωνήσει στην υπηρεσία του, να πληροφορήσει το σταθμάρχη ότι είχε απαχθεί, να πει ότι είχε καταφέρει να ξεφύγει και ότι τώρα παρακολουθούσε τον Ιρακινό αρχαιοκάπηλο, ο οποίος ευθυνόταν για την απαγωγή, και να τους ζητήσει να τηλεφωνήσουν εγκαίρως και να φροντίσουν να του επιτραπεί να περάσει τα σύνορα ανεμπόδιστα. Αποφάσισε να μην το κάνει, προτιμώντας να κρατήσει τους συναδέλφους του στο σκοτάδι για λίγο ακόμα. Και παρόλο που δεν είχε μαζί του το διαβατήριό του, ούτε ταυτότητα, είχε ένα πολύ πιο αποτελεσματικό ταξιδιωτικό έγγραφο στο πίσω κάθισμα: μια τοάντα γεμάτη δολάρια. Σ' αυτή την απελπισμένη χώρα, ήξερε ότι λίγα απ' αυτά τα πράσινα χαρτονομίσματα θα άνοιγαν τις περισσότερες πόρτες. Η Αλ-Αμαντίγια δεν ήταν μακριά από τα σύνορα. Αν όλα πήγαιναν ομαλά, θα έφταναν μόλις νύχτωνε στο χωριό για το οποίο είχε μιλήσει ο Αμπού Μπαρζάν.

«Ποια είναι τα σχέδιά σου γι' αυτό, αν υπάρχει κάπου εκεί έξω;» ρώτησε ο Κέρκγουντ κοφτά. «Δεν μπορώ να διανοηθώ ότι η κυβέρνησή μας είναι έστω και στο ελάχιστο έτοιμη να αντιμετωπίσει κάτι τέτοιο. Μιλάμε για τη διατήρηση του στάτους κβο και τα σχετικά». Γύρισε και κοίταξε τον Κόρμπεν. «Γιατί αυτό είναι το σχέδιο, σωστά; Να το θάψετε, μαζί με όποιον γνωρίζει γι' αυτό».

Ο Κόρμπεν μειδίασε αυτάρεσκα κι έπειτα κάγχασε. «Πιθανότατα. Όμως το σχέδιο δεν είναι δικό μου».

Ο Κέρκγουντ ύψωσε το φρύδι του. «Μπα;»

Ο Κόρμπεν τον κοίταξε κι ένα ειρωνικό χαμόγελο ρυτίδωσε τις γωνίες του στόματός του. «Ας πούμε ότι εγώ έχω μια πιο δημιουργι-

κή προσέγγιση στη ζωή». Σώπασε προς στιγμήν. «Το ερώτημα είναι: τι σχεδιάζετε γι' αυτό εσύ και η παρέα σου;»

«Έναν καλύτερο κόσμο για όλους», αποκρίθηκε ο Κέρκγουντ, φαινομενικά πεπεισμένος από την ιπποτική διάθεση του Κόρμπεν. «Και όταν λέω για όλους, εννοώ για όλους».

Ο Κόρμπεν ανασήκωσε τους ώμους του. «Επομένως, υποθέτω ότι έχουμε τον ίδιο στόχο».

«Εκτός από μια ενοχλητική μικρή λεπτομέρεια. Εγώ δεν προτίθεμαι να σκοτώσω γι' αυτό».

«Ισως απλώς επειδή δεν αντιμετώπισες ακόμα αυτή την επιλογή».

Ο Κέρκγουντ άφησε να κυλήσει μια στιγμή πριν απαντήσει. «Κι αν την αντιμετώπισα;»

Ο υπαινιγμός διήγειρε την περιέργεια του Κόρμπεν, αλλά το συγκάλυψε. «Τότε θα έλεγα ότι εγώ ενδιαφέρομαι περισσότερο από σένα να κάνω τον κόσμο καλύτερο», αποκρίθηκε αδιάφορα.

«Και πού εντάσσεται η Έβελιν Μπίσοπ σε όλο αυτό; Στις παραπλευρες απώλειες;»

«Όχι απαραίτητα». Ο Κόρμπεν γύρισε και τον κοίταξε. Μόλις είχε εμφανιστεί ένας μοχλός άσκησης πίεσης, ένα κίνητρο. «Βοήθησε με να το ξεκαθαρίσω όλο αυτό και μετά τίποτα δε θα μου δώσει μεγαλύτερη ικανοποίηση από το να συντρίψω το χακίμ και να την πάρω πίσω».

Ο Κόρμπεν ύψωσε το φρύδι του, περιμένοντας την αντίδραση του Κέρκγουντ, και χαρογέλασε μέσα του. Είχε βάλει τον Κέρκγουντ σε οκέψεις, κι αυτό ήταν καλό. Σήμαινε ότι ο Κέρκγουντ θα ξόδευε λιγότερο χρόνο σε καβγάδες προσπαθώντας να απελευθερωθεί. Αποφάσισε να τον σκουντήσει λίγο περισσότερο προς αυτή την κατεύθυνση. «Επί τη ευκαιρία, πότε σκοπεύατε εσύ και ο Γουέμπστερ να πείτε στη Μία ότι ο πατέρας της είναι ζωντανός;»

Ο Κέρκυοντ ενοχλήθηκε από τον πειραχτικό τόνο του Κόρμπεν. Τουλάχιστον ο Κόρμπεν δε γνώριζε όλη την αλήθεια, υπενθύμισε στον εαυτό του.

Τουλάχιστον δε γνώριζε ότι ο ίδιος ήταν ο Τομ Γουέμπστερ.

Προσπάθησε να σκεφτεί τι ήταν πιθανό να είχε υποκλέψει ο Κόρμπεν στο Ντιγιάρμπακιρ και επανέφερε τη συζήτηση στη μνήμη του. Ο Κόρμπεν θεωρούσε δεδομένο ότι η συνταγή δεν έφερνε αποτέλεσμα σε κανέναν. Κι αυτός ήταν ο λόγος που δεν είχε κάνει το νοητικό άλμα.

Ας το κρατήσουμε έτοι, συλλογίστηκε.

Το όνομα που είχε χρησιμοποιήσει με την Έβελιν επανέφερε τις σκέψεις του σ' αυτή. Η ενοχή των κατέτρωγε. Αν της είχε πει την αλήθεια τότε, στην Αλ-Χίλα, ίσως να ήταν πιο προσεκτική. Θα ήξερε ότι επικίνδυνοι άνθρωποι αναζητούσαν τη συνταγή. Πάντα την αναζητούσαν. Ξετρύπωναν από την κρυψώνα τους μόλις τη μυρίζονταν. Έτοι ήταν ο κόσμος. Έτοι ήταν εδώ και εκατοντάδες χρόνια.

Η Έβελιν δε θα είχε απαχθεί.

Κι ο ίδιος θα γνώριζε ότι είχε κόρη. Μια κόρη που θα μεγάλωνε με έναν πατέρα. Θα είχε φροντίσει γι' αυτό. Θα είχε βρει τον τρόπο.

Θυμήθηκε την έκφραση, το βλέμμα της Μία όταν της είπε την αλήθεια, και του ξερίζωσε και πάλι τα σωθικά, μην αφήνοντας τίποτα εκεί παρά μια χαίνουσα μαύρη τρύπα.

Τουλάχιστον, συλλογίστηκε με μια υποψία παρηγοριάς, η Μία ήταν ασφαλής τώρα.

Η Μία καθόταν σε μια σαραβαλιασμένη καρέκλα σε ένα δωμάτιο που ήταν πήχτρα στον καπνό. Ήπιε μια γουλιά νερό από ένα ποτήρι. Ένας λεπτός και νευρώδης άντρας, με τα μπράτσα του λεκιασμένα με αίμα, τελείωνε την επίδεση του τραύματος του Αμπού Μπαρζάν.

Ο αρχαιοπώλης την είχε οδηγήσει μέσα από τα απόμερα δρομάκια της παλαιάς πόλης στο σπίτι ενός άλλου γνωστού του. Παρά τις περιστασιακές αδελφοκτόνες συμπλοκές τους, οι Κούρδοι είχαν έναν κοινό μισητό εχθρό και συνέτρεχαν ο ένας τον άλλο όταν το ζητούμενο ήταν να μείνουν μακριά από τις αρπάγες της ΜΙΤ, της Τουρκικής Υπηρεσίας Πληροφοριών – το τοπικό αντίστοιχο της Μουχαμπαράτ.

Τρεις ακόμα άντρες βρίσκονταν στο δωμάτιο, όλοι ντόπιοι, όλοι καπνιστές. Συζητούσαν θορυβωδώς μεταξύ τους και με τον Αμπού Μπαρζάν στα κουρδικά. Η Μία δεν καταλάβαινε τι έλεγαν, αλλά ήταν σαφές ότι ήταν θυμωμένοι γι' αυτό που είχε συμβεί. Στο κάτω κάτω, είχε σκοτωθεί ένας δικός τους, όπως και ο ανιψιός του Αμπού Μπαρζάν, και η έντονη συζήτηση αφορούσε σαφώς στο ποιες θα ήταν οι επιπτώσεις – και τα πιθανά αντίποινα.

Ο γιατρός τελείωσε τη δουλειά του και βγήκε από το δωμάτιο ακολουθούμενος από τους άλλους και αφήνοντας τη Μία με τον Αμπού Μπαρζάν. Βαριά σιωπή πλανάτο ανάμεσά τους καθώς οι τολύπες του καπνού αραίωναν και σκόρπιζαν, κι έπειτα ο Αμπού Μπαρζάν στράφηκε στη Μία.

«Έχεις ακόμα το βιβλίό», παρατήρησε. Ήταν ακουμπισμένο στο τραπέζι απέναντί της.

Η Μία κατένευσε, χαμένη ακόμα στις σκέψεις της.

«Τι σκοπεύεις να κάνεις;»

«Δεν ξέρω». Είχε σκεφτεί αυτό το ερώτημα όσο ο γιατρός φρόντιζε το τραύμα του Αμπού Μπαρζάν και δεν είχε καταλήξει σε συμπέρασμα. «Δεν μπορώ να πάω στην πρεσβεία μου. Δεν ξέρω πια ποιον μπορώ να εμπιστευτώ». Του είπε τι είχε συμβεί στη Βηρυτό και για την απαγωγή της Έβελιν. Εκείνος αναψοκοκίνισε οργισμένος όταν η Μία τον πληροφόρησε για όσα γνώριζε για το χακίμ. Ο Σαντάμ είχε ήδη χρησιμοποιήσει νευροπαραλυτικό αέριο εναντίον των Κούρδων. Δεν ήταν ακριβώς ο περιούσιος λαός του. Ήταν αρκετά

πιθανό –έως πολύ πιθανό– να είχε ξεδιαλέξει χαιρέκακα τα «πειραματόζωα» του χακίμ από τις δικές τους τάξεις.

Η Μία τού είπε για τον Κόρμπεν, ωστόσο απέφυγε να αναφέρει αυτό που της είχε πει ο Κέρκγουντ στην ταράτσα, σκιαγραφώντας τον απλώς ως αξιωματούχο του ΟΗΕ που προσπαθούσε να βοηθήσει.

Ακόμα το σκεφτόταν και η ίδια αυτό.

Μια έκφραση δυσπιστίας συννέφιασε το πλαδαρό πρόσωπο του Αμπού Μπαρζάν. «Αυτόν από τον ΟΗΕ. Τον άνθρωπο που αγόρασε αυτό» –έδειξε με το χοντρό του δάχτυλο τον κώδικα– «τον εμπιστεύεσαι;»

Το σχόλιο ξάφνιασε τη Μία, όμως έπειτα θυμήθηκε τον Κέρκγουντ να δίνει στον Αμπού Μπαρζάν τον ασημή χαρτοφύλακα. Όλα μπήκαν στη θέση τους. «Αυτός ήταν από την αρχή ο αγοραστής, έτσι δεν είναι;»

Ο Αμπού Μπαρζάν κατένευσε. «Εξακόσιες χιλιάδες δολάρια. Έκαναν φτερά». Αναστέναξε περίλυπα.

Η Μία συνοφρυνώθηκε καθώς οι σκέψεις της γύρισαν πάλι στον Κόρμπεν. Στο πίσω μέρος του μυαλού της κάτι προσπαθούσε να τραβήξει την προσοχή της, αλλά δεν μπορούσε να το εντοπίσει ακριβώς. Θυμήθηκε ότι είδε τον Κόρμπεν να κρατάει το χαρτοφύλακα, ωστόσο κάτι δεν ταίριαζε. Ήταν μόνος του. Δεν υπήρχε ομάδα έτοιμη να αναλάβει δράση, δεν υπήρχαν άντρες των ειδικών δυνάμεων, δεν υπήρχαν τουρκικές δυνάμεις για να τον ενισχύσουν – και στο κάτω κάτω, οι Τούρκοι ήταν σύμμαχοι των Αμερικανών.

Ενεργούσε ατομικά. Ένας μοναχικός πράκτορας.

Ένα ρίγος ανησυχίας τη συντάραξε. Ο Κέρκγουντ. Ο Κόρμπεν τον κρατούσε αιχμάλωτο. Κι αν υπήρχε μια πιθανότητα να πάρει τη μητέρα της πίσω, ήταν με τον Κέρκγουντ.

Προσπάθησε να υποθέσει ποια θα ήταν η επόμενη κίνηση του Κόρμπεν. Εκείνος δε νοιαζόταν για την Έβελιν· αυτό τουλάχιστον ήταν σαφές. Είχε σκοτώσει τους άντρες του χακίμ, γεγονός που δεν ή-

ταν ακριβώς το καλύτερο προσκλητήριο σινιάλο αν η πρόθεσή του ήταν να τον συναντήσει.

Ο Κόρμπεν ακολουθούσε το δικό του, το προσωπικό του σχέδιο.

Πράγμα που σήμαινε ότι θα το επιδίωκε. Κι αυτό σήμαινε ότι θα κατευθυνόταν προς ένα συγκεκριμένο μέρος.

«Θέλεις να πάρεις τα λεφτά σου πίσω;» ρώτησε τον Αμπού Μπαρζάν με φωνή αναζωογονημένη από την ελπίδα.

Εκείνος σήκωσε το βλέμμα του και την κοίταξε με έκφραση σκυθρωπή και μπερδεμένη.

«Μπορείς να καταφέρεις να περάσουμε οι δυο μας από την άλλη μεριά των συνόρων;» πρόσθεσε η Μία ξέπνοα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 63

Ο ΗΛΙΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΣΕ ΤΟΞΟΕΙΔΗ ΠΟΡΕΙΑ στο μουντό απογευματινό ουρανό καθώς το Λαντ Κρούζερ περνούσε τα σύνορα προς το Ιράκ.

Ο Κόρμπεν είχε σταματήσει σε έναν προχειροφτιαγμένο πάγκο με φρούτα στο δρόμο έξω από το Ιντίλ, κοντά στα σύνορα, και αγόρασε δύο μπουκάλια νερό και μερικές μπανάνες για τον ίδιο και τον αιχμάλωτό του. Είχε λύσει τον Κέρκυοντ –ωστόσο είχε δέσει το δεξή του καρπό στο χερούλι της πόρτας του συνοδηγού για να είναι σίγουρος ότι ο τύπος δε θα επιχειρούσε να το σκάσει – και είχαν ανακουφιστεί και οι δύο στην άκρη του δρόμου. Έπειτα είχε προσπεράσει τη μακριά σειρά άδειων βυτιοφόρων υγρών καυσίμων και πούλμαν που περίμεναν για να μπουν στο Ιράκ και είχε σταματήσει στο τουρκικό συνοριακό φυλάκιο. Ο άξεστος και υπερβολικά σχολαστικός στρατιώτης που το επάνδρωνε υποτάχτηκε γρήγορα σε έναν πιο βολικό αξιωματικό, που με μάτια που έλαμψαν στη θέα μιας δεσμίδας χαρτονομισμάτων που αντιστοιχούσαν σε μισθούς αρκετών μηνών είχε προσφέρει γενναιόδωρα ένα χάρτη της περιοχής πριν τους επιτρέψει να βγουν από τη χώρα του.

Ο Κόρμπεν και ο Κέρκυοντ είχαν διασχίσει κατόπιν την περιφραγμένη με συρματόπλεγμα ουδέτερη ζώνη ανάμεσα στα δύο σύνορα. Η άχαρη λωρίδα γης ήταν ακόμα πιο έρημη από τις επίπεδες εκτάσεις που χώριζε. Μετά από καμιά διακοσμητικά μέτρα έφτασαν

στο συνοριακό φυλάκιο του Ιράκ, όπου ένας φρουρός με φτηνιάρικη στολή εκστρατείας είχε επίσης το επώδυνο ένα μικρό μασούρι χαρτονομισμάτων και τους είχε γνέψει βιαστικά να περάσουν.

Ο Κόρμπεν σταμάτησε σε ένα βενζινάδικο λίγο έξω από το Ζάκο όταν σιγουρεύτηκε ότι η δωροδοκία του στα σύνορα δεν είχε γίνει μπούμερανγκ και ότι δεν τον ακολουθούσε κανείς. Γέμισε το ρεζερβουάρ και αναζήτησε στο χάρτη το Νέρβα Ζόρι. Δυσκολεύτηκε να το εντοπίσει, αλλά μετά από μια σουβλιά ανησυχίας βρήκε τελικά το χωριουδάκι, σημειωμένο με μικρούτσικα γράμματα, τρυπωμένο στα βουνά, καφάλα σχεδόν στα τουρκικά σύνορα.

Θα έπρεπε να πάνε νότια, στο Νταχούκ, έπειτα να στρίψουν αριστερά και να κατευθυνθούν βορειοανατολικά, να περάσουν την Αλ-Αμαντίγια και να μπουν στα υψίπεδα. Συμβουλεύτηκε το ρολόι του αυτοκινήτου, έπειτα κοίταξε ψηλά, τη θέση του ήλιου, κι έκανε ένα γρήγορο νοερό υπολογισμό. Άν δεν προέκυπτε κάποια σημαντική καθυστέρηση, πίστευε ότι ίσως μπορούσαν να φτάσουν πριν από τη δύση του ήλιου.

Δίπλωσε το χάρτη, έριξε μια ματιά στον Κέρκγουντ και πάτησε το γκάζι.

Από στο σβολιασμένο πίσω κάθισμα του παλιού Πεζό η Μία παρακολουθούσε το επίπεδο βραχώδες τοπίο, που η γύμνια του σου νάρκωνε το μυαλό, να ξετυλίγεται έξω από το ανοιχτό παράθυρό της. Δεν υπήρχε ούτε ένα δέντρο· αντί για δέντρα μια σειρά από λεπτούς ηλεκτρικούς στύλους υψωνόταν δεξιά κι αριστερά του στενού δρόμου και τα καλώδια που ήταν αναρτημένα σ' αυτούς κρέμονταν ληθαργικά. Της θύμιζαν τηλεγραφόδυνα της Άγριας Δύσης – προσφυής παρομοίωση, συλλογίστηκε, δεδομένης της ημέρας ή, μάλλον, των ημερών που είχε ζήσει μέχρι τώρα.

Ο Αμπού Μπαρζάν καθόταν δίπλα της βαριανασαίνοντας θορυ-

βωδώς ανάμεσα στις ρουφηξιές από ένα Μάρλμπορο. Δύο άλλοι άντρες, που η Μία τους είχε γνωρίσει στο σπίτι του γιατρού, κάθονταν μπροστά. Είχε χάσει το λογαριασμό των τσιγάρων που είχαν ανάψει ο Αμπού Μπαρζάν και τα φιλαράκια του από την αρχή του ταξιδιού. Μια σκούρα κηλίδα λέκιαζε το μπατζάκι του παντελονιού του, από το αίμα που είχε μουσκέψει τον επίδεσμο, όμως δε μεγάλωνε. Μάλλον ο γιατρός στο Ντιγιάρμπακιρ είχε κάνει καλή δουλειά, αλλά, βέβαια, δεδομένης της ταραγμένης κατάστασης στην περιοχή, πιθανότατα ήταν αρκετά έμπειρος.

Παρά το τραύμα του Αμπού Μπαρζάν, είχαν αποφασίσει να φύγουν από το Ντιγιάρμπακιρ αμέσως. Η διαδρομή που είχαν επιλέξει ήταν μακρύτερη από τη διαδρομή που η Μία και ο Αμπού Μπαρζάν υπέθεταν ότι θα ακολουθούσε ο Κόρμπεν. Δεν μπορούσαν να το ρισκάρουν να περάσουν τα επίσημα σύνορα στο Ζάκο με τον Αμπού Μπαρζάν τραυματισμένο από σφαίρα. Και η Μία δεν είχε το διαβατήριό της: είχε αφήσει την τσάντα της στο Λαντ Κρούζερ. Επίσης δεν ήξεραν αν τυχόν ο Κόρμπεν είχε βάλει τους συνδέσμους που σίγουρα είχε εντός της Τουρκικής Υπηρεσίας Πληροφοριών να αυξήσουν τα μέτρα ασφάλειας στα σύνορα, αφού θα είχε περάσει ο ίδιος, για κάθε ενδεχόμενο. Έτσι, θα προχωρούσαν ογδόντα επιπλέον χιλιόμετρα προς τα ανατολικά, στον κεντρικό δρόμο που παρέκαμπτε τα σύνορα, μέχρι τους πρόποδες των βουνών Τσιγιά-ε Λίνικ. Από εκεί θα έμπαιναν λαθραία στο Ιράκ.

Διέσχισαν μια δυο μικρές συνοριακές πόλεις με σπίτια από τοιμεντόλιθους πριν οι στέπες παραχωρήσουν τη θέση τους σε κυματιστούς λόφους. Μια επιβλητική οροσειρά υψωνόταν πέρα μακριά και πριν περάσει πολλή ώρα ο δρόμος έγινε ελικοειδής και σύντομα άρχισε να ανηφορίζει, οπότε το παλιό αυτοκίνητο άρχισε να γέρνει και να αγκομαχά.

Ο ήλιος είχε χαθεί πίσω από τις κορφές που ορθώνονταν από πάνω τους όταν πια βγήκαν από τον κεντρικό δρόμο για να τραβήξουν

νότια μέσα από μια στενή κοιλάδα. Ένας μικρός ποταμός κυλούσε στην κοιλάδα και το Πεζό προχώρησε σκαμπανεβάζοντας σ' ένα χαλικωτό μονοπάτι κατά μήκος της κοίτης του για δυο τρία χιλιόμετρα μέχρι που ο δρόμος έσβησε σ' ένα μικρό ξέφωτο όπου τέσσερις βλοσυροί άντρες τούς περίμεναν.

Είχαν φέρει μουλάρια –φορτωμένα με εξοπλισμό και, όπως προσέξε η Μία με ένα φευγαλέο αίσθημα ευγνωμοσύνης, σελωμένα – και ήταν οπλισμένοι με οπλοπολυβόλα Καλάσνικοφ και καραμπίνες.

Ο οδηγός έσβησε τη μηχανή. Η Μία βγήκε από το αυτοκίνητο και παρακολούθησε καθώς οι άντρες βοηθούσαν τον Αμπού Μπαρζάν να βγει κι αυτός. Αντάλλαξαν εγκάρδια φιλιά και θερμές αγκαλιές και χτυπήματα στην πλάτη και θρηνούσαν συγκλονισμένοι για τον πυροβολισμό που δέχτηκε ο Αμπού Μπαρζάν. Όταν τελείωσε η έντονα συγκινησιακά φορτισμένη τελετουργία, ο Αμπού Μπαρζάν στράφηκε στη Μία.

«Φεύγουμε τώρα», δήλωσε απλά, προσκαλώντας τη στο μουλάρι που ήταν γεμάτο ψύλλους και που περίμενε τεμπέλικα δίπλα του.

Η Μία κοίταξε τα τρομερά βουνά που υψώνονταν απειλητικά από πάνω τους και κατένευσε.

Ο Κόρμπεν βγήκε από τον κεντρικό δρόμο καμιά δεκαπενταριά χιλιόμετρα μετά την Αλ-Αμαντίγια και μπήκε σ' έναν ελικοειδή χωματόδρομο που τραβούσε βόρεια. Το σύστημα οδήγησης στους τέσσερις τροχούς του Λαντ Κρούζερ ζοριζόταν πραγματικά και διαμαρτυρόταν μουγκρίζοντας καθώς το SUV πάσχιζε να αναφορίσει το βουνό σε κάτι που δε διέφερε πολύ από μουλαρόδρομο.

«Ο Αμπού Μπαρζάν είπε ότι είναι χωριό των Γιαζίντι», θυμήθηκε ο Κόρμπεν καθώς μοχθούσε με το τιμόνι προσπαθώντας να αποφύγει τις πιο μεγάλες πέτρες στο δρόμο. «Ξέρεις πολλά γι' αυτούς;»

«Μόνο ότι λατρεύουν το διάβολο», ανέφερε ο Κέρκυρης αδιάφορα μ' ένα ειρωνικό χαμόγελο.

«Καλό είναι να το ξέρουμε», είπε ο Κόρμπεν ανασηκώνοντας τους ώμους του.

Ήταν μια συνηθισμένη παρανόηση, ωστόσο αυτή τη στιγμή, παρακολουθώντας την ενοχλημένη έκφραση του Κόρμπεν, έδινε στον Κέρκυρην ένα ψήγμα ευχαρίστησης.

Η αλήθεια ήταν ότι οι Γιαζίντι, των οποίων η θρησκεία ήταν γνωστή επίσης ως η «λατρεία των αγγέλων», ήταν μια μικρή ειρηνική κοινότητα που είχε αντισταθεί στο Ιολάμ για αιώνες. Η θρησκεία τους, που περιλάμβανε ζωροαστρικά, μανιχαϊστικά, ιουδαϊκά, χριστιανικά και ισλαμικά στοιχεία, ήταν, όπως υποστήριζαν, η παλαιότερη πάνω στη γη. Απέρριπταν τις έννοιες της αμαρτίας, του διαβόλου και της κόλασης και πίστευαν στον εξαγνισμό και τη λύτρωση διά της μετεμψύχωσης, και, ναι, λάτρευαν πράγματι το σατανά, αλλά ως εκπεσόντα άγγελο που είχε μετανοήσει, είχε συγχωρηθεί από το Θεό και είχε αποκατασταθεί στον ουρανό ως ο αρχηγός όλων των αγγέλων.* Ο Σαντάμ έτρεφε ιδιαίτερη απέχθεια για τους Γιαζίντι. Είχε εκθρέψει τον αρνητικό χαρακτηρισμό των λάτρεων του διαβόλου, χρησιμοποιώντας τον για να ανοίξει ένα ρήγμα ανάμεσα στους Γιαζίντι και τους Κούρδους. Μετά τον πρώτο πόλεμο του Κόλπου, κατά τη διάρκεια των εκδικητικών του επιθέσεων εναντίον των Κούρδων, τα χωριά των Γιαζίντι δέχτηκαν άγριες επιδρομές και λεηλασίες. Άντρες εκτελέστηκαν και οι οικογένειές τους υποχρεώθηκαν να πληρώσουν τις σφαίρες που χρησιμοποιήθηκαν στις εκτελέσεις.

Το τοπίο γινόταν σταδιακά πιο θαλερό και θύμιζε περισσότερο τα πυκνά δάση των βουνών βορειότερα. Καθώς το Λαντ Κρουζέρ ανηφόριζε με μόχθο τον απότομο χωματόδρομο, η θερμοκρασία έπεισε

---

* Ο Μαλάκ Τάους, ο Άγγελος Παγόνι, επικεφαλής των εφτά αγγέλων που διοικούσαν τον κόσμο μετά τη Δημιουργία. (Σ.τ.Ε.)

επίσης σημαντικά. Το ηλιοβασίλεμα κόντευε όταν πια διέκριναν τις στήλες καπνού που υψώνονταν στον εσπερινό ουρανό. Σύντομα το φτωχικό χωριό διακρινόταν καθαρά.

Ο Κόρμπεν παρκάρισε το αυτοκίνητο σ' ένα χωράφι δίπλα στον πετρώδη χωματόδρομο. Έβαλε στην τσέπη του μια δεσμίδα χαρτονομισμάτων των εκατό δολαρίων, τακτοποίησε το πιστόλι του στη ζώνη του προς το μέρος της πλάτης και κοίταξε τον Κέρκγουντ.

«Βοήθησέ με να το κάνω αυτό», υπενθύμισε στον Κέρκγουντ, «και θα σε βοηθήσω να απελευθερώσεις την Έβελιν· σου δίνω το λόγο μου».

Ο Κέρκγουντ δεν έδειχνε καλμαρισμένος. «Δεν έχω και πολλές επιλογές, έτσι δεν είναι;»

«Το θέλεις κι εσύ αυτό», επανέλαβε ο Κόρμπεν. «Ας το βρούμε. Τα υπόλοιπα μπορούμε να τα ξεκαθαρίσουμε αργότερα».

Ο Κέρκγουντ ανασήκωσε τους ώμους του και κατένευσε. Ο Κόρμπεν ήξερε ότι ο Κέρκγουντ είχε δίκιο ως προς το ότι δεν είχε και πολλές επιλογές. Ήξερε επίσης ότι το δέλεαρ αυτού που μπορεί να έβρισκαν στο χωριό δεν ήταν κάτι στο οποίο θα μπορούσε να αντισταθεί εύκολα.

Ελευθέρωσε τον καρπό του Κέρκγουντ και τράβηξαν κατά το χωριό.

Το Νέρβα Ζόρι ήταν ένας μικρός ξεχασμένος οικισμός φωλιασμένος με ασφάλεια σε μια σχισμή της απόκρημνης βουνοπλαγιάς. Χαμηλά πέτρινα τοιχάκια, που διακόπτονταν πότε πότε από ένα σκουριασμένο πορτόνι, πλαισίωναν το κεντρικό σκονισμένο δρομάκι από τις δύο πλευρές· στις μικρές αυλές, όπου ήταν παρατημένα χειραμάξια και οικοδομικά υλικά, κούρνιαζαν χαμηλά πλίθινα σπίτια ανάμεσα σε σκόρπιες λεύκες. Η μια σειρά σπιτιών ακουμπούσε στο βουνό που υψώνόταν πίσω τους, ενώ η άλλη κατόπινε τον γκρεμό και το από κάτω δάσος. Η λάσπη ήταν προτιμώμενο υλικό σ' αυτά τα βουνά· ακόμα και οι καλαμένιες στέγες ήταν καλυμμένες με έ-

να παχύ στρώμα ξεραμένης λάσπης. Λίγα ημιφορτηγά, παλιά και ταλαιπωρα, ήταν αραγμένα εδώ κι εκεί στο δρομάκι. Ένα κοπάδι πάπιες στη σειρά διέσχιζαν άτσαλα το δρόμο, ενώ αγελάδες και άλογα έβοσκαν σε ακαλλιέργητα χωράφια πίσω από τα σπίτια, μασουλώντας μακάρια σε μικρές νησίδες από ψηλά χορτάρια στο κατά τα άλλα άγονο έδαφος. Η εποχή της συγκομιδής είχε περάσει προ πολλού και πλησίαζε ο βαρύς ορεινός χειμώνας.

Καθώς οι δύο άντρες προχωρούσαν στο χωριό, μερικοί ντόπιοι τούς παρατηρούσαν. Δύο παιδιά και μια γριά σταμάτησαν αυτό που έκαναν για να τους παρακολουθήσουν να περνούν. Δεν έρχονταν και πολλοί επισκέπτες εδώ πάνω, όμως οι Γιαζίντι ήταν γνωστοί για τους ήπιους καταδεκτικούς τρόπους τους και τη φιλοξενία τους. Οι δύο άντρες χαιρέτησαν τους χωρικούς με μικρά φιλικά νεύματα, που εκείνοι τα ανταπέδωσαν επιφυλακτικά. Ο Κόρμπεν μελέτησε τα πρόσωπα των ντόπιων που τους κοιτούσαν κάπως νευρικά κι έπειτα απευθύνθηκε σ' ένα νεαρό αγόρι.

«Μιλάς αγγλικά;» το ρώτησε.

Ο νεαρός κούνησε το κεφάλι του.

«Ααβίζ ιτκαλάμι μάα ίλ μοκτάρ» –πρέπει να μιλήσω στον προεστό–, του είπε ο Κόρμπεν, ελπίζοντας ότι το αγόρι καταλάβαινε λίγα αραβικά. Οι Γιαζίντι ήταν Κούρδοι και μιλούσαν τη διάλεκτο των Κούρδων του βορρά, την Κουρμαντζί. Βοήθησε το αγόρι να καταλάβει πιάνοντάς του το χέρι και βάζοντας στην παλάμη του ένα εκατοδόλαρο, επαναλαμβάνοντας: «Μοκτάρ».

Ο νεαρός δίστασε κι έπειτα έγνεψε, έχοντας καταλάβει. Έχωσε το εκατοδόλαρο στην πίσω τοέπη του παντελονιού του και τους έκανε νόημα να τον ακολουθήσουν.

Ο Κόρμπεν έκανε ένα θριαμβευτικό νεύμα στον Κέρκγουντ και ακολούθησε τον ντόπιο οδηγό τους.

Ένα αίσθημα καψίματος πυρπολούσε την πλάτη και τα πόδια της Μία καθώς η σιωπηλή φάλαγγα ανηφόριζε το ελικοειδές μονοπάτι. Είχαν καβαλήσει τα μουλάρια πριν από ώρες και παρά την κοπιαστική οδοιπορία χωρίς ανάπauλa, δεν ένιωθε να πλησιάζουν στον προορισμό τους.

Είχαν συναντήσει βοσκούς με καραμπίνες, που φρουρούσαν τα κοπάδια τους των αιγοπροβάτων από αγέλες λύκων και ναινών σε αναζήτηση λείας –η σκέψη των οποίων ενέτεινε τη δυσφορία της– και οπλισμένους λαθρεμπόρους που οδηγούσαν γαϊδούρια φορτωμένα με τσιγάρα ψηλά στο βουνό, αναγνωρίζοντας ο ένας την παρουσία του άλλου με γυρλίσματα και επιφυλακτικές σιωπηλές ματιές.

Ο λαβύρινθος των ορεινών μονοπατιών καθιστούσε αδύνατο για τις Αρχές και των δύο πλευρών να τα αστυνομεύσουν όλα κι έτσι είχαν απλώς παραιτηθεί από την προσπάθεια. Τα σύνορα ήταν διάτρητα, ωστόσο η διάβασή τους απαιτούσε ένα επίπεδο δέσμευσης και καλής φυσικής κατάστασης που η Μία μόλις τώρα άρχιζε να καταλαβαίνει.

Το τοπίο γύρω τους ήταν αισθητά διαφορετικό από τις επίπεδες ερημιές που είχαν αφήσει πίσω τους. Βαθιές κοιλάδες που τις διέρρεαν ορμητικά νερά απλώνονταν στις εντυπωσιακές οροσειρές που υψώνονταν από πάνω τους. Δάση από φιστικιές και συστάδες από λεύκες ήταν διάσπαρτα στο κατά τα άλλα αφιλόξενο έδαφος με το λαβύρινθο των κρυμμένων μονοπατιών.

«Πόσο θέλουμε ακόμα;» ρώτησε η Μία.

Ο Αμπού Μπαρζάν μετέφρασε την ερώτησή της σε έναν από τους άντρες που τους συνόδευαν κι έπειτα απάντησε: «Μία ώρα. Ίσως περισσότερο».

Η Μία ξεφύσησε αποκαρδιωμένη κι έπειτα χαλυβδώθηκε και όρθωσε τον κορμό της αποφασιστικά. Συνέχισε πεισματωμένη, ωθούμενη από το θυμό για το γεγονός ότι είχε εξαπατηθεί, από την ανάγκη να μάθει την αλήθεια για τον πατέρα της και από την απελπισμένη επιθυμία της να σώσει τη μητέρα της.

Το αγόρι προπορευόταν. Προσπέρασαν ένα σαραβαλιασμένο ημιφορτηγό Τογιότα και μπήκαν σε μια σκονισμένη αυλή. Το χαμηλό σπίτι που ήταν φωλιασμένο προς την πλευρά της ράχης του βουνού δε διέφερε από τα άλλα. Δεν είναι ακριβώς το Μέγαρο Γκρέιτοι,* συλλογίστηκε ο Κόρμπεν καθώς ακολουθούσε το αγόρι στην εξώπορτα.

Το αγόρι έσπρωξε την πόρτα ν' ανοίξει και ανήγγειλε την παρουσία τους. Μια τραχιά φωνή ακούστηκε από κάπου μέσα στο σπίτι. Το αγόρι έβγαλε τα παπούτσια του και τα τοποθέτησε δίπλα σε άλλα κουρελιασμένα παπούτσια. Ο Κόρμπεν τον μιμήθηκε και το ίδιο έκανε και ο Κέρκγουντ.

Ο Κόρμπεν έριξε μια ματιά στο σπίτι καθώς προσπέρασαν μια κουζινούλα και μπήκαν από μια ανοιχτή πόρτα σε ένα χαμηλοτάβανο διάδρομο. Το βλέμμα του στράφηκε στο δάπεδο καθώς έφταναν στην πόρτα ενός άλλου δωματίου και, τη στιγμή που έμπαιναν, κάτι που δεν πήγαινε καλά καταγράφηκε στο κατώφλι της αντίληψής του. Αχνά ίχνη από μπότες διέστιζαν το πλακόστρωτο δάπεδο λίγο πιο μέσα στο δωμάτιο. Τοιτώθηκε ασυνείδητα, αλλά ήταν πολύ αργά. Μια λαβή όπλου από σκληρό ατσάλι τον έσπρωχνε στην πλάτη.

Πριν προλάβει να στραφεί, είδε τη λεπτή οικεία φιγούρα καθισμένη οκλαδόν μέσα στο αχνό φως. Τα ασημόγκριζα μαλλιά του ήταν χτενισμένα προς τα πίσω και τον παρακολουθούσε με παγερό, αποστασιοποιημένο βλέμμα. Ήταν καθισμένος στο πάτωμα –δεν υπήρχαν έπιπλα στο δωμάτιο, μόνο μαξιλάρια σκορπισμένα περιμετρικά– και είχε τη μικρή ιατρική τσάντα του δίπλα του. Κρατούσε και πάλι τη σύριγγα στο χέρι του. Δίπλα του ένας μαντράχαλος με βαρύ οπλισμό έσφιγγε τα χοντρά του μπράτσα γύρω από τους ώμους ενός ντόπιου που έδειχνε τρομοκρατημένος. Ο Κόρμπεν υπέθεσε ότι ο ντόπιος μάλλον ήταν ο μοκτάρ. Έσταζε από τον ιδρώτα και έτριβε το μπράτσο του.

---

* Η επίσημη κατοικία του δημάρχου της πόλης της Νέας Υόρκης. (Σ.τ.Μ.)

Η εικόνα του υπόλοιπου δωματίου ξεκαθάρισε γρήγορα στα μάτια του Κόρμπεν. Μια τηλεόραση τρεμόπαιζε βουβά σε μια γωνιά. Μια μικρή φωτιά τριζοβιλούσε στο τσίγκινο τζάκι. Δίπλα στο τζάκι τρεις άντρες με βαρύ οπλισμό σημάδευαν με τα όπλα τους μια γυναίκα και τέσσερα παιδιά – ένα αγόρι γύρω στα δεκαεφτά και τρία κορίτσια.

«Χαίρομαι που μπόρεσες να έρθεις στην παρέα μας», ανακοίνωσε ο χακίμ ξερά. «Μόλις είχαμε μια εξαιρετικά διαφωτιστική κουβεντούλα».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 64

Ο ΚΟΡΜΠΕΝ ΣΤΡΑΦΗΚΕ ΜΕ ΤΑΧΥΤΗΤΑ. Τα χέρια του τινάχτηκαν για να αρπάξουν το όπλο που ήταν χωμένο στη ζώνη του, αλλά δεν ήταν αρκετά γρήγορος. Ο αντίπαλός του ύψωσε τα χέρια του αστραπιαία και τον χτύπησε με τη λαβή του Καλάσνικοφ, πετυχαίνοντάς τον ακριβώς στο σαγόνι. Ο Κόρμπεν έπεσε στο πάτωμα και το κεφάλι του κόντευψε να σπάσει από τον αβάσταχτο πόνο.

Ενώ πάσχιζε να ανακτήσει την καθαρότητα της όρασής του, στράφηκε και είδε το χακίμ να σηκώνεται όρθιος και να κάνει δύο βήματα προς το μέρος του. Περιέργως, δεν έδειχνε να ενδιαφέρεται γι' αυτόν. Τον προσπέρασε και κατευθύνθηκε προς τον Κέρκυοντ.

«Αυτός λοιπόν είναι ο μυστηριώδης μας αγοραστής», είπε με τραγουδιστή προφορά, ενώ τα μάτια του κινούνταν πάνω στο πρόσωπο του Κέρκυοντ. Τον κοίταζε απροκάλυπτα γοητευμένος. «Και είσαι ο...;» Άφησε την ερώτηση μετέωρη.

Ο Κέρκυοντ απλώς στεκόταν εκεί και τον παρακολουθούσε, χωρίς να απαντάει.

Ο χακίμ άφησε ένα σύντομο καγχασμό και μετά, χωρίς να πάρει τα μάτια του από πάνω του, ύψωσε τη σύριγγα που κρατούσε και είπε στον Κόρμπεν: «Θα είχες την καλοσύνη να πληροφορήσεις τον επισκέπτη μας σχετικά με τη δύναμη της πειθούς μου;»

Ο Κόρμπεν βόγκηξε καθώς σηκωνόταν από το πάτωμα. Υπά-

κουσε απρόθυμα. «Πες του αυτό που θέλει να μάθει. Πίστεψέ με, θα γλιτώσεις λίγο πόνο».

Τα μάτια του χακίμ παρέμεναν καρφωμένα στον Κέρκγουντ, ενώ την έκφρασή του χρωμάτιζε τώρα η αυταρέσκεια.

Ο Κέρκγουντ κοίταξε τον άντρα πάνω στον οποίο είχε εργαστεί ο χακίμ. Ο μοκτάρ, που φορούσε την παραδοσιακή τοπική ενδυμασία, έμοιαζε να βουλιάζει στον πόνο και, συλλογίστηκε ο Κέρκγουντ για κάποιο λόγο, στην ντροπή. «Κέρκγουντ. Μπιλ Κέρκγουντ», πληροφόρησε ανέκφραστα τον άντρα, που έκανε κύκλους γύρω του.

«Κάποια άλλα ονόματα που θα ήθελες να προσθέσεις σ' αυτό;» τον ρώτησε ο χακίμ κοροϊδευτικά. «Όχι!» Σώπασε, μελετώντας το θήραμά του. «Πολύ καλά. Θα τ' αφήσουμε προς το παρόν». Μια απορημένη έκφραση τρεμόπαιξε στη μορφή του. «Δε βλέπω πουθενά το βιβλίο. Πού είναι;»

«Δεν το έχω», αποκρίθηκε ο Κέρκγουντ κοφτά.

Ο χακίμ ύψωσε το ένα του φρύδι δύσπιστα.

«Δεν το έχει», μπήκε στη μέση ο Κόρμπεν. «Το έδωσε στην κόρη της Έβελιν Μπίσοπ. Πιθανότατα τώρα πια τη συνοδεύουν στην πρεσβεία μας».

Ο χακίμ συλλογίστηκε την πληροφορία κι έπειτα ανασήκωσε τους ώμους του. «Υποθέτω ότι δεν έχει σημασία. Έτοι κι αλλιώς δεν περιέχει τη συνταγή, σωστά; Θέλω να πω, το είπες εσύ ο ίδιος. Και δεν υπάρχει λόγος να είπες ψέματα». Κοίταξε τον Κέρκγουντ εξεταστικά κι έπειτα πρόσθεσε: «Δε θα έλεγες ψέματα στη δεσποινίδα Μπίσοπ βέβαια, θα έλεγες;»

Ο Κέρκγουντ ένιωσε το αίμα του να παγώνει. Κατάλαβε ότι ο χακίμ πρέπει να υπέκλεψε τη συνομιλία τους. Το μυαλό του πάσχιζε σαν τρελό να ανακαλέσει τι ακριβώς είχε πει μέσα σ' εκείνο το δωμάτιο.

«Κι ωστόσο έσπευσες εδώ», συνέχισε ο χακίμ. «Για να μιλήσεις μ' αυτόν». Έδειξε με το περιποιημένο δάχτυλό του το καθισμένο θύμα του. «Τι ήλπιζες να σου αποκαλύψει;»

Ο Κέρκυοντ παρέμενε σιωπηλός.

«Ισως ήλπιζες να σου φανερώσει τι συνέβη στον πρόγονό σου; Και με λίγη τύχη να βρεις τι ανακάλυψε;» Ο χακίμ πλησίασε στο παράθυρο και κοίταξε έξω. «Συναρπαστικός άνθρωπος ο πρόγονός σου. Με πολλά ταλέντα. Και με πολλά ονόματα», πρόσθεσε κοροϊδευτικά. «Σεμπάστιαν Γκερέιρο. Μαρκήσιος του Μονφερά. Κόμης του Σεν Ζερμέν. Σεμπάστιαν Μποτέλο. Κι αυτά είναι μόνο όσα γνωρίζουμε. Άλλα, πάλι, υποθέτω ότι έζησε μια πολύ γεμάτη ζωή, έτσι δεν είναι;»

Καθένα από τα ονόματα ήταν σαν να έπεφτε μέσα στο στομάχι του Κέρκυοντ μια παλέτα με τούβλα. Δεν υπήρχε λόγος προσποίησης. Ο χακίμ ήταν σίγουρα καλά πληροφορημένος. «Πώς τα ξέρεις όλ' αυτά;»

«Αν γνωρίζεις οτιδήποτε για τον πρόγονό σου», απάντησε ο χακίμ υπεροπτικά, «θα πρέπει να έχεις συναντήσει κάποια αναφορά σε ένα δικό μου πρόγονο. Ίσως το όνομα να σου λέει κάτι. Ραϊμόντο ντι Σάνγκρο;»

Τα τούβλα είχαν μόλις μετατραπεί σε οξύ.

Ο Κέρκυοντ γνώριζε καλά το όνομα.

Ο χακίμ πλησίασε ακόμα πιο κοντά στον Κέρκυοντ, με μάτια που ξεχείλιζαν από ζοφερό ενδιαφέρον. «Κάνει τον όρο “πλήρης κύκλος” να αποκτά εντελώς νέο νόημα, δε νομίζεις;»

Η έκφρασή του έγινε πιο σοβαρή. «Θα μας γλιτώσω όλους από άσκοπη σπατάλη χρόνου. Όπως είπα, ο ευγενικός μας οικοδεσπότης κι εγώ» –ο χακίμ έκανε ένα αδιάφορο νεύμα προς το μέρος του μοκτάρ– «μόλις είχαμε μια πολύ ωραία κουβεντούλα. Και αν μη τι άλλο, μου επιβεβαίωσε ότι οι μνήμες των γενεών είναι βαθιές σε απομακρυσμένα μέρη σαν αυτό». Έδειξε τους τοίχους του δωματίου.

Ο Κέρκυοντ κοίταξε τριγύρω στο δωμάτιο και κατάλαβε τι εννοούσε ο χακίμ. Ξεθωριασμένα πορτρέτα των προγόνων του μοκτάρ δέσποζαν σε κορνίζες με φθαρμένα τζάμια. Κατείχαν τιμητική θέση στον κύριο τοίχο του δωματίου.

«Οι άνθρωποι εδώ δεν έχουν βιντεογκέιμ και καλωδιακή τηλεόραση για να διασκεδάζουν», συνέχισε ο χακίμ. «Αντί γι' αυτά, μαζεύονται γύρω από το τζάκι και λένε ιστορίες, μεταβιβάζοντας τις εμπειρίες της ζωής τους. Και οι Γιαζίντι ιδιαίτερα έχουν μια εκπληκτικά ισχυρή προφορική παράδοση, μια παράδοση που ίσως θεμελιώθηκε από ανάγκη, δεδομένου ότι τα πιο ιερά κείμενά τους έχουν χαθεί». Το ιερό βιβλίο των Γιαζίντι, το *Μασάφ Ρας* –το *Μαύρο Βιβλίο*– είχε χαθεί από καιρό. Κοινή πεποίθηση όλων των Γιαζίντι ήταν ότι το είχαν πάρει οι Βρετανοί και ότι φυλασσόταν τώρα σ' ένα μουσείο κάπου στην Αγγλία. Ελλείψει του βιβλίου, είχαν μια παράδοση ομιλητών, που μπορούσαν να το απαγγείλουν ολόκληρο από μνήμης. «Και φαίνεται ότι ο παππούς αυτού του αγαπητού μας φίλου του μίλησε κάποτε για έναν άντρα που ήρθε από τα βουνά, ένα σεΐχη, παρακαλώ. Ο άνθρωπος παραληρούσε εξαιτίας ενός φρικτού πυρετού –τυφοειδούς ή χολέρας, θα υπέθετα– και στις στερνές του ώρες μιλούσε σε πολλές και διαφορετικές γλώσσες, γλώσσες που δεν είχαν ακούσει ποτέ εδώ. Δημιούργησε αρκετό σάλο, πράγμα κατανοητό».

«Πέθανε εδώ;» ρώτησε ο Κέρκγουντ.

«Έτσι φαίνεται», επιβεβαίωσε ο χακίμ σαρδόνια. «Ετοιμαζόμαστε να πάμε να ρίξουμε μια ματιά στον τάφο του. Θέλεις να δεις;»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 65

Λισαβόνα, Πορτογαλία – Μάρτιος 1765

Ο ΣΕΜΠΑΣΤΙΑΝ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΠΟΒΑΘΡΕΣ καθάλα στ' άλογό του με ένα αίσθημα βαθιάς πληρότητας. Τα ασυννέφιαστα χρυσαφένια βραδάκια όπως αυτό η Λισαβόνα ήταν πραγματικά μια υπέροχη πόλη και χαιρόταν που είχε επιστρέψει.

Είχε περάσει πάρα πολύς καιρός.

Ήταν ανήσυχος σχετικά με την επιστροφή του στη χώρα, πόσο μάλλον στην πόλη όπου γεννήθηκε, αλλά η επιλογή του είχε αποδειχτεί ευτυχής. Όπως η πόλη, ο Σεμπάστιαν βίωνε ένα νέο ξεκίνημα, που ήταν –και για την πόλη και για τον ίδιο– μια σημαντική βελτίωση σε σχέση με τις προηγούμενες ενσαρκώσεις τους.

Η πόλη είχε καταστραφεί από έναν τρομερό σεισμό το πρωί της 1ης Νοεμβρίου 1755, εορτή των Αγίων Πάντων. Οι εκκλησίες ήταν ασφυκτικά γεμάτες από πιστούς που τιμούσαν τους νεκρούς, όταν χτύπησε ο πρώτος σεισμός. Ένας δεύτερος ακολούθησε σαράντα λεπτά αργότερα. Τα νερά του ποταμού Τάγου φούσκωσαν και κατέκλυσαν ορμητικά την πόλη, αφανίζοντας το μεγαλύτερο μέρος της. Οι φωτιές ανέλαβαν το υπόλοιπο. Στο τέλος εκείνης της ημέρας η Λισαβόνα ήταν μια ερειπωμένη γη που σιγόκαιγε. Περισσότεροι από τριάντα χιλιάδες κάτοικοι ήταν νεκροί και οι πιο πολλοί από τους υπόλοιπους ήταν άστεγοι.

Ο μαρκήσιος του Πομπάλ, ο τότε κυβερνήτης της Πορτογαλίας, χειρίστηκε τη συμφορά με παραδειγματική φροντίδα και αποτελεσματικότητα. Δημιουργήθηκαν γρήγορα και εκ των ενόντων άσυλα και νοσοκομεία και κλήθηκαν στρατεύματα για να παραδώσουν εφόδια στους ενδεείς. Στρατολόγησε επίσης αρχιτέκτονες με δράμα, που γρήγορα αναμόρφωσαν την παλαιά, μεσαιωνική πόλη σε μια εκπληκτική ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

Η αναγέννηση της πόλης δεν ήταν μόνο υλική. Το ενισχυμένο κύρος του μαρκησίου του Πομπάλ, λόγω του τρόπου που χειρίστηκε την καταστροφή, του επέτρεψε να την απαλλάξει από επιδράσεις τις οποίες αντιμαχόταν από καιρό. Ιδιαίτερα σημαντικό για τον Σεμπάστιαν ήταν το ότι ο μαρκήσιος είχε διαλύσει το μοναστικό Τάγμα των Ιησουιτών, είχε εκδιώξει τους μοναχούς και είχε μετατρέψει το αρχηγείο τους σε νοσοκομείο. Το μέγαρο της Ιεράς Εξέτασης, που είχε ισοπεδωθεί από το σεισμό, δεν ανοικοδομήθηκε ποτέ.

Ο Σεμπάστιαν και η Θηρεσία είχαν φτάσει στη Λισαβόνα μεσούσης της αναδόμησης. Η απουσία αρχείων και η μεταδοτική αισιοδοξία που βρήκε εκεί του πήγαιναν γάντι. Όσοι τον γνώριζαν από την εποχή που ήταν ιεροεξεταστής είχαν πεθάνει από καιρό. Και με την αποπομπή των Ιησουιτών, όσα φαντάσματα είχαν απομείνει από τις πιο ζοφερές του ημέρες είχαν τελικά αφανιστεί.

Κι έτσι ο κόμης του Σεν Ζερμέν είχε ξαναπάρει το όνομα που του είχαν δώσει οι γονείς του: Σεμπάστιαν. Για προφύλαξη, είχε παρατηθεί από το πατρικό του επώνυμο, επιλέγοντας να χρησιμοποιεί αντί γι' αυτό το επώνυμο της μητέρα του, που ήταν Μποτέλο. Είχε επενδύσει κάποια κεφάλαια σε ένα μικρό εργοστάσιο επεξεργασίας ζάχαρης στη συνοικία της Αλφάμα, μετατρέποντας την πρώτη ύλη από τα ζαχαροκάλαμα που εισάγονταν από τις αποικίες στη Βραζιλία στο βασικό προϊόν για την κουζίνα, το οποίο εξήγε σε όλη την Ευρώπη. Η επιχείρηση του Σεμπάστιαν ανθούσε, όπως και τόσι-

τικό του. Παντρεύτηκε τη Θηρεσία σε μια σεμνή τελετή που έλαβε χώρα σε μια εκκλησία στην Τομάρ, και ο γιος τους, ο Μιγκέλ, γεννήθηκε δύο χρόνια αργότερα.

Είχε διώξει επίσης άλλο ένα φάντασμα του παρελθόντος του την ημέρα που ο ίδιος και η Θηρεσία είχαν φύγει μαζί από το Παρίσι.

Το λαμπερό πρόσωπό της ήρθε στο νου του καθώς περνούσε έφιππος μπροστά από τα κτίρια της στοάς στην πλατεία Εμπορίου και κατευθυνόταν προς το σπίτι. Οι δραστηριότητες της ημέρας ήταν επιτυχημένες, το συμβόλαιο είχε συναφθεί με ικανοποιητικούς όρους. Τούγκλισε το άλογό του σε πλήρη καλπασμό, απολαμβάνοντας τον τσουχτερό, αλμυρό αέρα καθώς παρέκαμπτε τα γυαλιστερά νερά της Μαρ ντα Πάλια –της εσωτερικής Θάλασσας του Αχύρου– πριν τραβήξει βόρεια, προς τους χαμηλούς κυματιστούς λόφους που αγκάλιαζαν την πόλη.

Ένας ακαθόριστος φόβος τον κατέλαβε τη στιγμή που του είπαν ότι ο Μιγκέλ ήταν ακόμα έξω κάνοντας ιππασία με τη Θηρεσία. Πρόσφατα του είχε αγοράσει το πρώτο του πόνι και της Θηρεσίας τής άρεσε να βάζει το γιο τους καβάλα στη μικρή του σέλα και να τον κάνει βόλτα βαδίζοντας δίπλα του γύρω από τη λίμνη του κτήματος. Ο Σεμπάστιαν ήξερε ότι ποτέ δεν έμεναν έξω τόσο αργά, τουλάχιστον αυτή την εποχή του έτους, που ο ήλιος έγερνε ήδη στους γύρω λόφους και παραδινόταν στην παγωνιά της νύχτας, που σφετερίζόταν τη βασιλεία του γοργά.

Δεν μπήκε στον κόπο να ασχοληθεί με το άλογό του και τράβηξε κατά το επικλινές λιβάδι με βήματα ολοένα πιο γοργά, μέχρι που άρχισε να διασχίζει τρέχοντας τους ελαιώνες και τα λεμονοδάση. Η καρδιά του πάγωσε όταν βγήκε από τα δέντρα και διέκρινε το πόνι να βόσκει αμέριμνα και ολομόναχο. Έσπευσε να πάει κοντά του, σαρώνοντας την όχθη της λίμνης με πανικόβλητο βλέμμα, και εντόπισε τη Θηρεσία πεσμένη μπρούμυτα στο έδαφος καμιά εκαποστή μέτρα πιο κάτω στην όχθη. Ο Μιγκέλ ήταν εκεί κοντά, καθισμένος στην προε-

ξοχή ενός βράχου δίπλα σε έναν άντρα του οποίου την απειλητική στάση ο Σεμπάστιαν αναγνώρισε ακόμα κι από τόσο μακριά.

Ο άντρας σηκώθηκε, σφίγγοντας στην παλάμη του το χεράκι του αγοριού, καθώς ο Σεμπάστιαν έτρεξε να βοηθήσει τη Θηρεσία. Ευτυχώς η γυναίκα του ανέπνεε ακόμα. Δεν αιμορραγούσε, ούτε ήταν πληγωμένη. Ήταν απλώς ζαλισμένη. Ο Σεμπάστιαν υπέθεσε ότι ο ντι Σάνγκρο θα πρέπει να την είχε χτυπήσει και να την είχε ρίξει κάτω πριν αρπάξει το γιο τους.

«Τον Μιγκέλ», μουρμούρισε η Θηρεσία ανήσυχα καθώς αναδεύτηκε στο άγγιγμα του Σεμπάστιαν.

Εκείνος της έγνεψε καταφατικά κι έβγαλε βιαστικά το πανωφόρι του και το τοποθέτησε κάτω από το κεφάλι της για προσκεφάλι. Έπειτα σηκώθηκε για να αντιμετωπίσει το βασανιστή του.

Το πρόσωπο και η κορμοστασιά του ντι Σάνγκρο μαρτυρούσαν τη δεκαετία της θλίψης και του ανήμπορου θυμού που είχε ζήσει από την τελευταία τους συνάντηση στο Παρίσι. Οι ώμοι του ήταν κυρτωμένοι, τα μαλλιά του μια γκρίζα τούφα, το δέρμα του ρυτιδωμένο και χλοιόδ. Ο ψηλός, λυγερός και άπληστος πρίγκιπας της Νάπολης δεν υπήρχε πια. Στη θέση του στεκόταν το παρακμασμένο κέλυφός του, λιανισμένο από το χρόνο κι από την ίδια του την εμμονή. Μόνο η φλογισμένη δίψα στα μάτια του δεν είχε θαμπώσει.

«Άφησε το παιδί», είπε ο Σεμπάστιαν οργισμένα.

Ο ντι Σάνγκρο έμεινε ακλόνητος. «Μου χρωστάς, μαρκέζε. Όκιο περ όκιο, ντέντε περ ντέντε» – οφθαλμόν αντί οφθαλμού, οδόντα αντί οδόντος. Τράβηξε ένα εγχειρίδιο από τη ζώνη του και το κράτησε κοντά στο μάγουλο του παιδιού.

Ο Σεμπάστιαν κατάλαβε. Ο γιος του ντι Σάνγκρο δεν είχε επιβιώσει από το τραύμα που του είχε προκαλέσει εκείνη τη νύχτα στο Ιλ ντε λα Σιτέ.

«Εσύ με καταδίωξες», είπε ο Σεμπάστιαν άγρια, τείνοντας το δάχτυλό του επικριτικά προς τον πρίγκιπα, προσπαθώντας να χαλινά-

γωγήσει το θυμό του και αποτυγχάνοντας. «Εσύ τον έθεσες σε κίνδυνο».

«Όπως ακριβώς έθεσες κι εσύ σε κίνδυνο το δικό σου γιο αρνούμενος αυτό που σου ζήτησα», αντέταξε ο ντι Σάνγκρο.

Ο Σεμπάστιαν έκανε ένα βήμα προς το μέρος του, αλλά ο ντι Σάνγκρο έσφιξε πιο δυνατά το χέρι του αγοριού και πίεσε ελαφρά τη λεπίδα στο λαιμό του.

«Τρανκονίλο, μαρκέζε», τον προειδοποίησε – ησύχασε. «Μείνε εκεί που είσαι».

Ο Σεμπάστιαν σταμάτησε και ύψωσε τα ανοιχτά του χέρια σε μια χειρονομία κατευνασμού. «Λυπάμαι για το γιο σου», είπε με γνήσια μεταμέλεια, με τα μάτια του καρφωμένα στον ντι Σάνγκρο. «Αφήσε το παιδί. Εμένα θέλεις».

«Δε χρειάζομαι εσένα», απάντησε ο ντι Σάνγκρο άγρια, θυμωμένα. «Θέλω μόνο αυτό που γνωρίζεις. Πες μου την αλήθεια τώρα και ίσως να τη θεωρήσω σόλντι ντι σάνγκονε» – χρήματα αίματος.* «Ισως έτσι», πρόσθεσε μελαγχολικά, «ο γιος μου δε θα έχει πεθάνει μάταια».

«Εξακολουθείς να πιστεύεις ότι έχω αυτό που αναζητάς», είπε ο Σεμπάστιαν καθησυχαστικά, με τα χέρια του απλωμένα προς τα εμπρός, κάνοντας μικρά μετρημένα βήματα προς τον πρίγκιπα.

«Ξέρω ότι το έχεις...» άρχισε να λέει ο ντι Σάνγκρο κι έπειτα η φωνή του κλονίστηκε ξαφνικά. Ο Σεμπάστιαν απείχε τώρα γύρω στα πέντε μέτρα από αυτόν και με κάθε του βήμα κάτι αλλαζε στην έκφραση του πρίγκιπα. Σύγχυση τρεμόπαιξε στα κουρασμένα μάτια του καθώς εξέτασε προσεκτικά το πρόσωπο του Σεμπάστιαν.

Το στόμα του κρέμασε ελαφρά. «Έχεις... έχεις γεράσει;» ρώτησε, ξεσφίγγοντας λίγο το χέρι του παιδιού, με το βλέμμα του ακόμα προσηλωμένο στον Σεμπάστιαν.

---

* Χρηματική αποζημίωση σε οικογένεια δολοφονηθέντος. (Σ.τ.Μ.)

Τα μάτια του ντι Σάνγκρο δεν τον ξεγελασύσαν.

Την ημέρα που ο Σεμπάστιαν και η Θηρεσία το είχαν σκάσει, από το Παρίσι μαζί, ο Σεμπάστιαν είχε σταματήσει να χρησιμοποιεί το ελιξίριο. Δε θα ξανακοιτούσε πίσω.

Ο αναγεννημένος Σεμπάστιαν Μποτέλο θα έφθινε και θα πέθαινε στη Λισαβόνα σαν συνηθισμένος άνθρωπος.

Ποτέ δεν είχε πραγματικά μετανιώσει γι' αυτή τη βαρυσήμαντη απόφαση και στις σπάνιες στιγμές αβεβαιότητας και μεταμέλειας αρκούσε να κοιτάξει το σκανταλιάρικο χαμόγελο του εξάχρονου γιου του για να καταλάβει ότι δεν είχε κάνει λάθος. Δε θα υπήρχαν πια μυστικά, ούτε ανάγκη να δραπετεύει με νέες ταυτότητες και, το καλύτερο απ' όλα, δε θα υπήρχε μοναξιά. Θα μοιραζόταν τις υπόλοιπες μετρημένες ημέρες του με μια γυναίκα που αγαπούσε, νιώθοντας ευγνωμοσύνη για κάθε ανατολή του ήλιου δίπλα της.

Μέχρι αυτό το μοιραίο βράδυ.

Ο ντι Σάνγκρο ατένιζε τη νέμεσή του. Ο αντίζηλός του είχε αλλάξει σημαντικά από την εποχή της Νάπολης και του Παρισιού. Το πρόσωπό του ήταν ρυτιδωμένο. Τα μαλλιά του, που τώρα είχαν γκρίζες πινελιές, είχαν αρχίσει να αραιώνουν στους κροτάφους.

Ο Σεμπάστιαν στεκόταν εκεί, επιτρέποντας στην κατάπληξη να διαβρώσει την αποφασιστικότητα του ντι Σάνγκρο. Πρόσεξε ότι το χέρι του πρίγκιπα είχε ξεσφίξει ακόμα περισσότερο το χέρι του γιου του και σχεδόν σαν υπνωτισμένος, πλησίασε πιο κοντά, για να τον κοιτάξει ο άλλος καλύτερα.

«Μα... νόμιζα...;»

Ο Σεμπάστιαν όρμησε στον ντι Σάνγκρο, σπρώχνοντας πέρα το εγχειρίδιο με το ένα του χέρι, ενώ με το άλλο χτύπησε τον άντρα κατάστηθα, κάνοντάς τον να χάσει την ισορροπία του και να πέσει στο έδαφος.

«Πήγαινε στη μητέρα σου», φώναξε ο Σεμπάστιαν στον Μιγκέλ, που έτρεξε δίπλα στη μητέρα του ενώ ο πατέρας του κρατούσε καρ-

φωμένη κάτω τη νέμεσή του. Ο Σεμπάστιαν πήρε το πεσμένο εγχειρίδιο και το κόλλησε στο λαιμό του ντι Σάνγκρο.

«Γιατί δεν μπορείς να μ' αφήσεις ήσυχο;» είπε με σφυριχτή φωνή.

Ο ντι Σάνγκρο χαμήλωσε το βλέμμα του, με την άγρια φλόγα των ματιών του σβησμένη. «Τι θα έκανες εσύ στη θέση μου;»

Ο Σεμπάστιαν απομάκρυνε το μαχαίρι. «Κι εγώ έχω σπαταλήσει τη ζωή μου για κάτι που δεν υπάρχει. Προσπάθησα να σου το πω, αλλά δεν εννοούσες να μ' ακούσεις».

Ο πρίγκιπας κατένευσε μελαγχολικά. «Ωστε σ' αλήθεια δεν το χεις;»

Ο Σεμπάστιαν κούνησε το κεφάλι του αρνητικά. «Όχι».

Μια έκφραση ανυπόκριτης αποθάρρυνσης απλώθηκε στη μορφή του πρίγκιπα καθώς αποδεχόταν την τελεσίδικη απάντηση. Έβαλε το χέρι του μέσα από το πουκάμισό του και τράβηξε έξω την αλυσίδα που φορούσε γύρω από το λαιμό του. Ψηλάφησε το μενταγιόν με τρεμάμενα δάχτυλα. «Κι αυτό;» ρώτησε κρατώντας το ψηλά για να το κοιτάξει ο Σεμπάστιαν.

«Τίποτα περισσότερο από μια φρεναπάτη, μια χίμαιρα», αποκρίθηκε εκείνος με υπόκωφη φωνή. «Μια Σειρήνα που δελεάζει τους ανθρώπους και τσακίζει τις ζωές τους στα βράχια της απατηλής υπόσχεσής της».

Κοίταξε τον ντι Σάνγκρο και τον άφησε. Σηκώθηκε και έδωσε το χέρι του στον ντι Σάνγκρο. Ο πρίγκιπας το πήρε, σηκώθηκε και κοίταξε πέρα, τα ακίνητα νερά της λίμνης, με την αποκαρδίωση να διαποτίζει κάθε κόχη του κουρασμένου του κορμιού.

«Τι κρίμα. Σωστή τραγωδία. Για όλους μας». Στράφηκε στον Σεμπάστιαν. «Φαντάσου να ήταν όλα αλήθεια. Φαντάσου πώς θα άλλαζε τον κόσμο. Τι δώρο θα ήταν. Να έχουμε περισσότερο χρόνο μ' αυτούς που αγαπάμε. Να έχουμε περισσότερο χρόνο για να μάθουμε, να ταξιδέψουμε, να ανακαλύψουμε... να ζήσουμε πραγματικά».

Ο Σεμπάστιαν συμφώνησε θλιμμένα. «Πήγαινε στην πατρίδα σου. Γύρνα στην οικογένειά σου. Απόλαυσε το χρόνο που σου απομένει. Κι άσε με ήσυχο να απολαύσω το δικό μου χρόνο».

Ο ντι Σάνγκρο τού ἐριξε μια τελευταία ματιά και κατένευσε.

Οι ζωηρές φωνές και τα γέλια βούιζαν παντού γύρω του, αλλά ο ντι Σάνγκρο δεν μπορούσε να τ' ακούσει. Καθόταν στο γωνιακό του τραπέζι στη μικρή ταβέρνα, ένας τσακισμένος άνθρωπος, κρατώντας άλλη μία κανάτα μπίρα, ατενίζοντας την παιχνιδιάρα φλόγα του κεριού μπροστά του με απλανές βλέμμα, χαμένος στην άβυσσο του νου του.

΄Ολ’ αυτά για το τίποτα, θρηνούσε. Χρόνια χαμένα. Χρόνος, χρήμα. Η ζωή του γιου του. Και για τι; Για να καταλήξει έτσι, γέρος και μαραζωμένος, να πνίγει τον καημό του στην πικρή μπίρα, εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά από την πατρίδα του.

Παρά τη θολούρα που σκότιζε τις σκέψεις του, σκάλισε τη μνήμη του για κάθε κομμάτι των δεδομένων που είχε συλλέξει, κάθε λέξη που είχε ακούσει, κάθε υπαινιγμό που είχε αντιληφθεί κατά τη διάρκεια της πεισματικής του καταδίωξης του ανθρώπου που αποκαλούσε τώρα τον εαυτό του Σεμπάστιαν Μποτέλο. Πότε πότε οι σκόρπιες σκέψεις αναδύονταν από τις χαραγές του νου του και απειλούσαν να συγκεραστούν σε μια επιβεβαίωση την οποία ποθούσε, αλλά κάθε φορά έμπαινε στη μέση η αμφιβολία και τις σκόρπιζε στα σκοτάδια. Εικόνες και φωνές ανταγωνίζονταν η μία την άλλη διεκδικώντας την προσοχή του εντός του –της κοντέσας ντι Τσέρτζι, μεταξύ άλλων–, αλλά κάθε φορά εμφανιζόταν η ανεξιχνίαστη μορφή του Σεμπάστιαν Μποτέλο, σαν θεού, και τις κατατρόπωνε.

΄Ωρα την ώρα, επανέφερε στη μνήμη του τις συναντήσεις του μαζί του, τα λόγια που είχαν ανταλλάξει, τις αποκαλύψεις που είχε δει –ή νόμιζε πως είχε δει – στα μάτια του. Και μέσα σ' αυτή τη ζούγκλα

της σύγχυσης, κάποια λόγια δε σταματούσαν να αδράχνουν την προσοχή του. Δε θα θέλεις να μάθεις, πρίν τισπε. Πίστεψέ με. Δεν είναι δώρο για κανέναν άνθρωπο. Είναι κατάρα, απλά και καθαρά. Μια κατάρα απ' την οποία δεν υπάρχει ανάπαυλα.

Ανάπαυλα.

Συγκεντρώθηκε σ' αυτή τη λέξη και στο βασανισμένο βλέμμα του Μποτέλο –του μαρκησίου του Μονφερά εκείνη την εποχή– όταν τα είχε πει πριν από όλα αυτά τα χρόνια.

Κι αν η ανάπαυλα ήταν αυτό που είχε βρει τελικά ο Μποτέλο; Κι αν είχε το ελιξίριο, αλλά –για κάποιο τρελό λόγο που ο ντι Σάνγκρο δεν μπορούσε καν να κατανοήσει– αποφάσισε να πάψει να το χρησιμοποιεί;

Πέταξε την κανάτα στο πάτωμα κι έτριψε βίαια τα μάτια του, προσπαθώντας να σβήσει την ομίχλη που σκότιζε τις σκέψεις του. Η καρδιά του βροντοχτυπούσε στ' αφτιά του καθώς, οργισμένος, συνειδητοποιούσε την κατάσταση.

Είχε εξαπατηθεί.

Ο μαρκέζε τον είχε εξαπατήσει και άλλοτε. Τον είχε κοροϊδέψει σαν ανόητο. Ναι, ο Μποτέλο ήταν πιο γερασμένος. Αυτό όμως δε σήμαινε ότι δεν είχε ποτέ το ελιξίριο. Σήμαινε ότι δεν το χρησιμοποιούσε πια. Και ο ντι Σάνγκρο, σαν γερο-ξεκούτης που είχε κατανήσει, είχε επιτρέψει στο μαρκήσιο να τον εξαπατήσει, ώστε να τον πιστέψει και να εγκαταλείψει την αναζήτησή του.

«Μπαστάρντο», μούγκρισε καθώς τιναζόταν όρθιος και έβγαινε παραπατώντας από το κατάμεστο χάνι, ωθούμενος από τη φωτιά που μαινόταν στις φλέβες του. «Μπάσταρδε».

Ο Σεμπάστιαν παρακολουθούσε τις αχνές σκιές που δημιουργούσε το φεγγαρόφωτο να προχωρούν πόντο πόντο πάνω στους τοίχους της κρεβατοκάμαρας.

Δεν μπορούσε να κοιμηθεί. Η σκέψη ότι μπορούσε να χάσει τη

Θηρεσία ή τον Μιγκέλ εξαιτίας του ντι Σάνγκρο έβραζε ακόμα μέσα του. Αναρωτήθηκε μήπως έπρεπε να τον είχε σκοτώσει επιτόπου, αλλά ήταν πολύ αργά πια γι' αυτό. Επιπλέον, δεν ήξερε ποιον είχε φέρει μαζί του ο πρίντσιπε, σε ποιον είχε μιλήσει για όσα υποψιαζόταν. Το να τον σκοτώσει δεν αποτελούσε εγγύηση ηρεμίας.

Το καταφύγιό του είχε εκτεθεί σε κίνδυνο. Ο εισβολέας, περισσότερο κι απ' τον ίδιο τον άντρα, ήταν τα λόγια που είχε πει και που ηχούσαν ακόμα στ' αφτιά του Σεμπάστιαν.

Φαντάσου να ήταν όλα αλήθεια. Φαντάσου πώς θα άλλαζε τον κόσμο. Τι δάρο θα ήταν. Να έχουμε περισσότερο χρόνο μ' αυτούς που αγαπάμε. Να έχουμε περισσότερο χρόνο για να μάθουμε, να ταξιδέψουμε, να ανακαλύψουμε... να ζήσουμε πραγματικά.

Το είχε φανταστεί πολλές φορές, όπως και ο Ισαάκ Μοντάλτο, όπως και ο πατέρας του Σεμπάστιαν πριν απ' αυτόν. Ένα δώρο που ονειρεύονταν όλοι να δώσουν στην ανθρωπότητα. Ένα φορτίο που είχε ακουμπήσει μόνο στους δικούς του ώμους. Μια υπόσχεση ως προς την οποία είχε υπαναχωρήσει.

Ο ντι Σάνγκρο είχε δίκιο. Ήταν τραγωδία.

Δεν μπορούσε πια να το αγνοεί.

Η Θηρεσία αναδεύτηκε δίπλα του και το απαλό δέρμα της σκιαγραφήθηκε πάνω στα λευκά σεντόνια. Από την έγνοια στα μάτια της, ο Σεμπάστιαν κατάλαβε ότι, όπως σε πολλές άλλες προηγούμενες περιπτώσεις, μπορούσε να διαβάσει τις σκέψεις που ήταν γραμμένες στην ταραγμένη μορφή του.

«Πρέπει να φύγουμε, έτσι δεν είναι;» τον ρώτησε.

Ο Σεμπάστιαν κούνησε απλώς το κεφάλι του καταφατικά και την αγκάλιασε.

Ο ντι Σάνγκρο όρμησε μέσα στο επιβλητικό αρχοντικό με το πρώτο φως της αυγής σαν δαίμονας, κραδαίνοντας ένα ξίφος στο ένα χέρι

κι ένα πιστόλι στο άλλο, κραυγάζοντας να εμφανιστεί μπροστά του ο Σεμπάστιαν, αλλά οι φωνές του έμειναν αναπάντητες. Έσπρωχνε και κλότσαγε τους υπηρέτες που προσπαθούσαν να τον φέρουν στα συγκαλά του και ανέβηκε τρέχοντας τη σκάλα προς τον επάνω όροφο, όπου βρίσκονταν οι κρεβατοκάμαρες. Άνοιξε με μια κλοτσιά τις διπλές πόρτες της κρεβατοκάμαρας του Σεμπάστιαν και της Θηρεσίας, αλλά τη βρήκε άδεια.

Είχαν φύγει προ πολλού και στο βάθος της καρδιάς του ήξερε ότι δε θα ξανάβλεπε ποτέ ούτε τον έναν ούτε τον άλλο.

Έπεσε στα γόνατα, τα όπλα του κάτρακύλησαν με θόρυβο στο πλακόστρωτο δάπεδο, και έκλαψε.

Ο Σεμπάστιαν παρακολουθούσε καθώς οι αχθοφόροι μετέφεραν το μπαούλο της Θηρεσίας και την ταξιδιωτική τσάντα της στο πλοίο. Το λιμάνι έβριθε από πλοία όλων των μεγεθών, από τις μικρές φοινικικές φρεγάτες σε σχήμα ημισελήνου που εκτελούσαν χρέη μαούνας εντός του λιμανιού μέχρι τα τρικάταρτα ψηλά πλοία που αρμένιζαν στον Ατλαντικό και συνέδεαν την παλαιά πόλη και λιμάνι με το Νέο Κόσμο.

Η καρδιά του σφίχτηκε στη σκέψη του υπερατλαντικού ταξιδιού που θα έκαναν σύντομα η γυναίκα του κι ο γιος του. Η απόφαση είχε στοιχειώσει κάθε στιγμή που ήταν ξύπνιος από την ώρα που είχαν εγκαταλείψει το σπίτι τους εκείνη τη νύχτα, πριν από λίγες μόλις ημέρες.

Ποτέ δε θα 'βρισκαν ησυχία. Ούτε από τον ντι Σάνγκρο ούτε από άλλους που αναπόφευκτα θα άκουγαν γι' αυτό. Δε θα 'βρισκαν ησυχία όσο ήταν μαζί.

Και είχε μια δουλειά να κάνει.

Μια υπόσχεση να τηρήσει.

Ένα πεπρωμένο να εκπληρώσει.

«Γιατί δεν αλλάζεις γνώμη και να μας αφήσεις να έρθουμε μαζί σου;» τον ρώτησε η Θηρεσία. Ο Μιγκέλ στεκόταν δίπλα της, κρατώντας τη από το χέρι, παρακολουθώντας με δέος καθώς τα τελευταία κιβώτια φορτώνονταν στο πλοίο που υψωνόταν σαν πύργος μπροστά τους.

«Δεν είναι ασφαλές», απάντησε ο Σεμπάστιαν, με τα λόγια να βγαίνουν με δυσκολία από τα χείλη του.

Ήξερε τι έλεγε. Είχε ξαναπάει εκεί – και ετοιμαζόταν να ταξιδέψει πάλι σ' εκείνο τον τόπο. Θα επέστρεφε στην Κωνσταντινούπολη. Θα εμφανιζόταν ως σεΐχης, όπως ακριβώς είχε κάνει πριν από έναν αιώνα. Και θα ταξίδευε στην Ανατολή, στις πολύβουες πόλεις της Βηρυτού, της Ιερουσαλήμ, της Δαμασκού και της Βαγδάτης και θα διέτρεχε τα βουνά και τις ερήμους ανάμεσά τους με την ελπίδα ότι αυτή τη φορά η έρευνά του θα ήταν πιο καρποφόρα.

Ο υποπλοίαρχος φώναξε στους ναύτες να σηκώσουν τη σκάλα και να λύσουν τους κάβους.

Το χέρι της Θηρεσίας άδραξε σφιχτά το χέρι του Σεμπάστιαν. «Να ξανάρθεις κοντά μου», ψιθύρισε στο αφτί του.

Την αγκάλιασε και τη φίλησε, έπειτα γονάτισε και φίλησε το γιο του.

«Θα κάνω ό,τι μπορώ». Αυτό ήταν το μόνο που μπορούσε να υποσχεθεί.

Και με τρεμάμενη καρδιά, κοίταξε τα πανιά του πλοίου να ξεδιπλώνονται και να παίρνουν μακριά του τη μοναδική αληθινή ευτυχία που είχε γνωρίσει ποτέ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 66

ΤΟΥΣ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ υπό την απειλή των όπλων –τον Κέρκγουντ, τον Κόρμπεν, το μοκτάρ και την οικογένειά του– κάτω από έναν ουρανό με πορφυρές και γκρίζες πινελιές. Σύννεφα σαν αφρός έτρεχαν κατά μήκος του ορίζοντα κυνηγημένα από τον άνεμο και φωτισμένα από πίσω από τον ήλιο που βασίλευε.

Το κοιμητήριο βρισκόταν στην άλλη άκρη του χωριού. Τάφοι με απέριττες ταφόπλακες σχημάτιζαν σύμπλεγμα γύρω από το μαζάρ, ένα μικρό, κωνικό, τοπικό ταφικό μνημείο. Ο μοκτάρ τους οδήγησε πάνω στο σκληρό, άγονο έδαφος, μέχρι που έφτασαν σε μια μικρή επιτύμβια στήλη. Σταμάτησε εκεί και με σκυθρωπή έκφραση την υπέδειξε.

Ο Κέρκγουντ γονάτισε και εξέτασε την παλιά πλάκα. Το απέριττο κομμάτι ασβεστόλιθου μόλις που πρόβαλλε από το έδαφος. Ήταν αποίκιλτο, με εξαίρεση ένα μικρό κυκλικό σχέδιο σμιλεμένο στο κέντρο του. Ο Κέρκγουντ άπλωσε το χέρι του και καθάρισε τα μούσκλια και το χώμα από τις άκρες του. Ένα κεφάλι φιδιού εμφανίστηκε πιο καθαρά, με τις απλές του λειπομέρειες φαγωμένες από το πέρασμα του χρόνου.

Πρόσεξε και κάτι άλλο από κάτω. Καθάρισε με τα δάχτυλά του την εγχάρακτη επιγραφή, απομακρύνοντας τα κατάλοιπα του χρόνου από πάνω της.

Ήταν μια ημερομηνία, με αραβικούς αριθμούς.

«Χίλια οχτακόσια δύο», διάβασε ο Κέρκγουντ με υπόκωφη φωνή.

Ένιωσε το στόμα του να στεγνώνει καθώς ένα αίσθημα απέραντης απώλειας τον κατέλαβε.

Εδώ λοιπόν είχε τελειώσει το ταξίδι του.

Η φωνή του χακίμ διέκοψε τις αναμνήσεις που στροβιλίζονταν στο μυαλό του Κέρκγουντ, σκορπίζοντάς τες. «Χίλια οχτακόσια δύο», επανέλαβε ο χακίμ, σκεπτόμενος φωναχτά. «Ο πρόγονός μου πέθανε το 1771. Δεν είναι και καμιά τεράστια διαφορά, θα μπορούσε να πει κανείς. Εκτός από μια μικρή λεπτομέρεια. Οι πρόγονοί μας συναντήθηκαν στα μέσα του δέκατου όγδουνου αιώνα, γύρω στα 1750. Εκείνη την εποχή ο πρόγονός σου, σύμφωνα με το ημερολόγιο του ντι Σάνγκρο, έδειχνε να είναι σύγχρονός του, δηλαδή να πλησιάζει τα σαράντα. Πράγμα που σημαίνει ότι, κατά το θάνατό του, θα πρέπει να ήταν, για να δούμε... πάνω από ενενήντα. Να όμως πού είναι το περίεργο. Ο πρόγονός μου πέθανε γέρος. Ο δικός σου πρόγονος, σύμφωνα με την ιστορία που μεταδόθηκε από γενιά σε γενιά, ο άνθρωπος δηλαδή που ήρθε από το βουνό και πέθανε εδώ, δεν ήταν γέρος. Είχε έρθει πεζή από το βουνό μόνος του. Και τον σκότωσε ο πυρετός, όχι τα γερατειά. Ο μοκτάρ ήταν πολύ σαφής ως προς αυτό. Πράγμα που σημαίνει πως είτε ο πρόγονός σου βρήκε κάτι εκεί ψηλά στα βουνά που τον διατήρησε νέο είτε ότι, όπως υποψιαζόταν ο πρίντση –κι αυτή είναι η εξήγηση που προτιμώ–, χρησιμοποιούσε χρόνια τη συνταγή. Μόνο που εσύ είπες ότι δεν είχε την πλήρη συνταγή. Πράγμα που με μπερδεύει. Εγκατέλειψε τη γυναίκα του και το παιδί του προκειμένου να ταξιδέψει σ' αυτή την επικίνδυνη και απομακρυσμένη γωνιά της υφηλίου για να αναζητήσει·κάτι που είχε ήδη;»

Ο Κέρκγουντ δεν υποχώρησε. «Δεν το είχε».

Ο χακίμ έκανε ένα απειλητικό βήμα προς το μέρος του άλλου και το πρόσωπό του σκοτείνιασε επικίνδυνα. «Ξέρεις κάτι; Νομίζω πως λες ψέματα. Εγώ πιστεύω πως το είχε», είπε καυστικά. «Πιστεύω

πως ο επιφανής πρόγονός μου είχε δίκιο από την αρχή. Πιστεύω πως ο Σεμπάστιαν Γκερέιρο χρησιμοποίησε τη συνταγή για να ζήσει μια ασυνήθιστα μακρά ζωή. Και», πρόσθεσε μανιασμένα, «πιστεύω πως κι εσύ κάνεις το ίδιο».

Ο Κέρκγουντ προσπάθησε να χαλιναγωγήσει το θυμό και το φόβο του. «Δεν ξέρεις τι λες». Η φωνή του δεν ταλαντεύτηκε.

«Αλήθεια;» παρατήρησε ο χακίμ ψυχρά. «Για να δούμε».

Φώναξε μία διαταγή στους άντρες του. Δύο απ' αυτούς απομακρύνθηκαν με βαρύ βήμα και εξαφανίστηκαν πίσω από ένα σπίτι. Οι φρουροί που απέμειναν ύψωσαν συνετά τα πολυβόλα τους, παρακολουθώντας τον Κόρμπεν και τον Κέργκουντ σαν γεράκια.

Λίγες στιγμές αργότερα οι δύο άντρες επέστρεψαν φέρνοντας μαζί τους έναν αιχμάλωτο με στολή παραλλαγής και με τα χέρια δεμένα με χειροπέδες. Το κεφάλι του αιχμαλώτου κάλυπτε ένα μαύρο υφασμάτινο σακί σαν εκείνο που είχαν χρησιμοποίησει στον Κόρμπεν. Έβαλαν τον αιχμάλωτο να σταθεί δίπλα στο χακίμ κι έκαναν πίσω.

Ακόμα και πριν ο χακίμ κάνει τις συστάσεις, ο Κέρκγουντ είδε μέσα από το φαρδύ ρούχο και την κουκούλα. Η αναγνώριση τον έκανε να παραλύσει. Έριξε μια πλάγια ματιά στον Κόρμπεν, αλλά δεν κατάφερε να ερμηνεύσει την ανεξιχνίαστη έκφραση του πράκτορα.

«Έλεγες λοιπόν...;» έκανε ο χακίμ σκαιά πριν τραβήξει απότομα το σακί από κεφάλι του αιχμαλώτου.

Τα βλέφαρα της Έβελιν τρεμόπαιξαν μερικές φορές, για να προσαρμοστεί η όρασή της στο φως. Έπειτα είδε τον Κέρκγουντ να στέκεται μπροστά της και το σαγόνι της κρέμασε.

«Θεέ μου... Τομ;»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 67

Η ΘΕΑ ΤΩΝ ΣΑΣΤΙΣΜΕΝΩΝ ΜΑΤΙΩΝ ΤΗΣ ΕΒΕΛΙΝ διαπέρασε την καρδιά του Κέρκυρουντ σαν παγοθραύστης.

«Έβελιν, δόξα τω Θεώ, είσαι...» Κούνησε το κεφάλι του με οδύνη. «Λυπάμαι.»

Ο χακίμ παρατηρούσε προσεκτικά την αντίδραση της Έβελιν με ολοφάνερη ικανοποίηση. Στράφηκε στον Κέρκυροντ με πρόσωπο που έλαμπε από την πιο εκνευριστική ευχαρίστηση και τον πλησίασε σε απόσταση αναπνοής.

«Ξέρω ότι η πλαστική χειρουργική κάνει θαύματα στις μέρες μας, αλλά αυτό...» είπε στην Έβελιν και έδειξε με την ανοιχτή παλάμη του τον Κέρκυροντ από την κορυφή ως τα νύχια, «αυτό είναι κάτι περισσότερο από κοσμητική ιατρική, δε συμφωνείς;»

«Είσαι...» Οι λέξεις σκάλωσαν στο λαιμό της Έβελιν. «Πώς είναι δυνατό;»

Ο χακίμ έγνεψε σε έναν από τους άντρες του, που άδραξε την Έβελιν και την έσπρωξε πίσω. Στράφηκε στον Κέρκυροντ και τα χαρακτηριστικά του ήταν συσπασμένα από ανανεωμένη απειλή. «Έχεις τη συνταγή», είπε βράζοντας από οργή. «Τι αναζητάς πραγματικά;»

Ο Κέρκυροντ επιστράτευσε όσα αποθέματα θέλησης του είχαν απομείνει και έμεινε ακλόνητος. «Το ίδιο που θέλεις κι εσύ.»

«Μα εσύ το έχεις ήδη», είπε ο χακίμ άγρια.

Ο Κέρκυροντ δεν απάντησε.

Ο χακίμ άρπαξε ένα όπλο από έναν από τους άντρες του και το πίεσε στο κεφάλι της Έβελιν. «Το έχεις ήδη, ναι;»

Κάθε νεύρο στο σώμα του Κέρκγουντ σκλήρυνε από οργή, αλλά διατήρησε την αυτοκυριαρχία του και δεν αντέδρασε.

Το δάχτυλο του χακίμ έσφιξε τη σκανδάλη. «Το έχεις ήδη, ναι;»

Ο Κόρμπεν απλώς τον αγριοκοίταζε βουβός.

«Όπως επιθυμείς λοιπόν», σφύριξε ο χακίμ σαν ερπετό. Η τραγουδιστή φωνή του έσκισε τον αέρα. Έστρεψε το βλέμμα του στην Έβελιν, ενώ ο καρπός του λύγισε ελαφρά καθώς ετοιμαζόταν να φυτέψει μια σφαίρα στο κεφάλι της.

«Περίμενε», φώναξε ο Κέρκγουντ.

Ο χακίμ στράφηκε, χωρίς να χαμηλώσει το όπλο.

Ο Κέρκγουντ κοίταξε την Έβελιν κι έπειτα χαμήλωσε τα μάτια του στο έδαφος. «Έχω τη συνταγή», μουρμούρισε.

Αν και χωρίς να σηκώσει το βλέμμα του, ένιωσε τα μάτια όλων καρφωμένα πάνω του.

«Δεν καταλαβαίνω», ξέσπασε ο Κόρμπεν. «Επομένως τι στο διάβολο κάνουμε εδώ; Γιατί είσαι εδώ; Τι είναι αυτό που θέλεις τόσο απελπισμένα να βρεις;»

Ο Κέρκγουντ έβγαλε ένα βαρύ στεναγμό απογοήτευσης. «Τα πειράματα στο βιβλίο που έχουμε... δεν είναι πλήρη. Η συνταγή δεν έχει αποτέλεσμα σε... όλους.»

«Τι εννοείς;» ρώτησε ο χακίμ χαμηλώνοντας το όπλο.

Ο Κέρκγουντ κοίταξε στιγμιαία την Έβελιν κι έπειτα έστρεψε θυμωμένος το βλέμμα του στο χακίμ. «Έχει αποτέλεσμα μόνο στους άντρες.»

Ο χακίμ συλλογίστηκε τα λόγια του Κέρκγουντ και το πρόσωπό του φώτισε μια μανιακή ευφορία. «Δηλαδή τη χρησιμοποίησες;»

Ο Κέρκγουντ κατένευσε. «Το βιβλίο που βρήκε ο Σεμπάστιαν ήταν λειψό. Ήταν εν μέρει καμένο και οι τελευταίες λίγες σελίδες –ποιος ξέρει πραγματικά πόσες – έλειπαν. Τα πειράματα που πε-

ριέγραφε δεν είχαν ολοκληρωθεί ικανοποιητικά, τουλάχιστον δε φαινόταν κάτι τέτοιο στις σελίδες που είχαμε. Εξακολουθούσε να υπάρχει αυτό το κρίσιμο μειονέκτημα. Για πολλά χρόνια, ήταν μάταιο να προσπαθήσει κανείς να καταλάβει το λόγο για το μειονέκτημα και να επιχειρήσει να το διορθώσει. Η επιστήμη δεν είχε προοδεύσει ακόμα αρκετά και επιπλέον οι διαπρεπέστεροι επιστήμονές μας είχαν να εργαστούν πάνω σε πιο πιεστικά προβλήματα, να υπερνικήσουν πιο επείγουσες ασθένειες. Μόνο τα τελευταία πενήντα χρόνια, στην πραγματικότητα, νιώσαμε ότι ήταν επιτέλους καιρός να αφιερώσουμε κάποια σοβαρά επιστημονικά κονδύλια προκειμένου να προσπαθήσουμε να λύσουμε το γρίφο».

«Να λύσουμε;» ρώτησε ο χακίμ σείοντας το όπλο ερωτηματικά.

«Είμαστε μια μικρή ομάδα. Τέσσερις. Προσεκτικά επιλεγμένοι. Μας προσέγγισε ο απόγονος του Σεμπάστιαν στον οποίο κληροδοτήθηκε το... το φορτίο. Είναι κάτι που ξεκίνησε ο πατέρας μου».

«Κι εκείνος, με τη σειρά του, το κληροδότησε σ' εσένα», συμπέρανε ο χακίμ.

«Ναι». Ο Κέρκγουντ στράφηκε στην Έβελιν. «Γι' αυτό δεν μπορούσα να μείνω μαζί σου. Είχα πάρει όρκο, και τη ζωή που έκανα δεν μπορούσα να τη μοιραστώ με κανέναν. Όχι έφροσνον έπαιρνα το ελιξίριο. Έπρεπε να εργαστούμε για να το διορθώσουμε, να βρούμε πώς να το κάνουμε να είναι αποτελεσματικό σε όλους, και τα κύτταρά μας, το αίμα μας ήταν μέρος των πειραμάτων. Όμως έπρεπε να τηρηθεί μυστικότητα. Δεν μπορούσαμε να διακινδυνεύσουμε να μάθει ο κόσμος για την ύπαρξή του. Αν κυκλοφορούσε ποτέ, αν ήταν διαθέσιμο –και η παρασκευή του δεν είναι πολύπλοκη, τουλάχιστον στην τρέχουσα μορφή του–, θα έφερνε τ' απάνω κάτω στην κοινωνία. Οι άντρες θα ζούσαν διακόσια χρόνια, ενώ οι γυναίκες θα ζούσαν μόνο το ένα τρίτο από αυτό και θα πέθαιναν... πράγμα που θα επαναπροσδιόριζε τον κόσμο, θα ξανάγραφε όλους τους κανόνες και τους νόμους του πολιτισμού μας».

«Α, δεν ξέρω», είπε ο χακίμ κυνικά, κοιτάζοντας σκεπτικός αλ-

λά με ενδιαφέρον το μοκτάρ. «Οι μουσουλμάνοι και οι μορμόνοι παίρνουν πολλές συζύγους, κι αυτό μοιάζει να λειτουργεί επιτυχώς γι' αυτούς. Θα ήταν το ίδιο πράγμα, μόνο που θα γινόταν διαδοχικά».

Η Έβελιν εξακολουθούσε να δείχνει αποσβολωμένη. «Τόσο χρόνο σου δίνει; Διακόσια χρόνια;» ρώτησε.

Ο Κέρκγουντ κατένευσε. «Φαίνεται να τριπλασιάζει πάνω κάτω το παρόν προσδόκιμο ζωής, αν αρχίσεις να το παίρνεις όταν θα έχει ολοκληρωθεί η σωματική σου ανάπτυξη. Δε μας κάνει αθάνατους. Απλώς γερνάμε πάρα πολύ αργά. Επιβραδύνει τη φθορά των κυττάρων και επιτρέπει ένα ριζικά επιβραδυμένο γηρασμό. Έπειτα, τελικά, αρχίζει η ελεύθερη πτώση των κυττάρων».

Ο επιστήμονας μέσα στο χακίμ δεν μπόρεσε να αντισταθεί στην ερώτηση. «Πώς δρα;»

Ο Κέρκγουντ ανασήκωσε τους ώμους του. «Δεν είμαστε ακόμα σίγουροι. Φαίνεται να δρα σαν ένας υπερφορτισμένος καθαριστής ελεύθερων ριζών. Ανακαλύψαμε ότι μεταβάλλει τον τρόπο με τον οποίο συνήθως περιελίσσεται το DNA γύρω από κάποιες πρωτεΐνες χρωμοσωμάτων. Ως αποτέλεσμα, μερικά γονίδια ενισχύονται, ενώ άλλα καταστέλλονται. Ένα από τα γονίδια που ενισχύονται είναι ένα γονίδιο προστασίας από το οξειδωτικό στρες. Όμως, για κάποιο λόγο, κάτι που έχει να κάνει με τη χρωμοσωμική διαφορά μεταξύ αντρών και γυναικών, σε πυρηνικό μιτοχονδριακό επίπεδο, εμποδίζει την αποτελεσματικότητά του στις γυναίκες».

«Είναι σαν το 4-φαινυλοβουτυρικό οξύ», είπε ο χακίμ ενθουσιασμένος. Όπως είχαν καταδείξει πρόσφατα πειράματα, η ουσία είχε εκπληκτική επίδραση στις φροντόμυγες, επιμηκύνοντας εντυπωσιακά τη ζωή τους. «Μόνο που είναι για ανθρώπους».

Ο Κέρκγουντ συμφώνησε απρόθυμα. «Ακριβώς».

Το βλέμμα της Έβελιν ήταν προσηλωμένο πάνω του, μεταδίδοντάς του ένα κοκτέιλ θυμού, απογοήτευσης, κατάπληξης και τρόμου.

«Πόσων ετών είσαι;» ρώτησε, με το φόβο να ροκανίζει τις λέξεις καθώς γλιτρούσαν έξω από το λαιμό της.

Ο Κέρκγουντ είχε ήδη πει περισσότερα απ' όσα σκόπευε, αλλά δεν μπορούσε να της πει ψέματα. «Γεννήθηκα το 1913», ομολόγησε με χαμηλή φωνή. «Ο Σεμπάστιαν ήταν ο παππούς μου».

Αποτράβηξε το βλέμμα του από τη σοκαρισμένη Έβελιν και κοίταξε τους άλλους. Ο Κόρμπεν τον ατένιζε ψυχρά, ανέκφραστα όπως πάντα. Ο μοκτάρ άκουγε κι αυτός με προσήλωση, αν και, καθώς έτριβε τα μπράτσα του νευρικά, φανερά τρομοκρατημένος.

«Αυτό λοιπόν κάνετε όλους αυτούς τους αιώνες», κατηγόρησε ο χακίμ τον Κέρκγουντ αγανακτισμένος. «Το χρησιμοποιείτε κρυφά στη μικρή σας σύναξη, στερώντας ζωή από τον κόσμο, αντί να το ανακοινώσετε, να το μοιραστείτε, να προσκαλέσετε τις μεγαλύτερες διάνοιες του κόσμου για να σας βοηθήσουν να το διορθώσετε;»

«Έχουμε κάποιους μεγάλους επιστήμονες που εργάζονται πάνω σ' αυτό», διαμαρτυρήθηκε ο Κέρκγουντ όγρια. Ήταν ένα οδυνηρό σημείο, πηγή μεγάλης ενοχής. «Κάποιους από τους πιο προικισμένους επιστήμονες στον κόσμο».

«Ε λοιπόν, ίσως θα έπρεπε να είχατε περισσότερους ανθρώπους να εργάζονται πάνω σ' αυτό», του αντέταξε ο χακίμ λογχίζοντας τον αέρα με το όπλο του για να δώσει έμφαση στα λόγια του, με το δάχτυλό του ακόμα ανησυχητικά κοντά στη σκανδάλη. «Ίσως να είχαν βρει τη λύση μέχρι τώρα. Αντίθετα, εσείς επιλέξατε να το κρύψετε, να το κρατήσετε εγωιστικά για τους εαυτούς σας».

«Νομίζεις πως το διασκεδάζουμε;» αντεπιτέθηκε ο Κέρκγουντ οργισμένα. «Να μην μπορείς να έρθεις ποτέ κοντά με κανέναν;» Καθώς μιλούσε, κοίταξε την Έβελιν και η φωνή του μαλάκωσε. «Να βλέπεις τους ανθρώπους που αγαπάς, αυτούς για τους οποίους νοιάζεσαι, να εξασθενούν και να πεθαίνουν; Επιπλέον», πρόσθεσε κοιτάζοντας ξανά το χακίμ, «τι θα γινόταν αν δεν μπορούσε να διορθωθεί; Αν δεν κατάφερναν ποτέ να το κάνουν να είναι αποτελεσματικό για όλους;»

«Προφανώς, πάντως, ο παππούς σου μάλλον πίστευε ότι τα κατάφεραν», παρατήρησε ο χακίμ περιφρονητικά. Κούνησε το κεφάλι του σιωπηλός, συλλογιζόμενος τα λόγια του Κέρκυρουντ, σκεπτόμενος αναλυτικά τα πράγματα. Όταν σήκωσε τα μάτια του, μια αποφασιστικότητα ασκητή του ζεν είχε απλωθεί στο βλέμμα του.

«Θέλω τη συνταγή», είπε ήρεμα. «Και θα μου τη δώσεις, το ξέρουμε και οι δύο αυτό. Όμως μην ανησυχείς. Θα είναι μόνο ένα προσωρινό μέτρο. Κάτι για να με διασκεδάζει όσο οι άντρες μου θα εξερευνούν αυτά τα βουνά. Στράφηκε στο μοκτάρ. «Τι λες; Πιστεύεις ότι μπορείς να μου δείξεις τη σωστή κατεύθυνση;»

Ο μοκτάρ έκανε απότομα ένα βήμα προς τα πίσω και το αίμα στράγγιξε από το πρόσωπό του καθώς σκόνταψε σε έναν από τους άντρες του χακίμ. Με μάτια γουρλωμένα σαν πιατάκια του καφέ, κούνησε επανειλημμένα πέρα δώθε το κεφάλι του, ενώ στάλες ιδρώτα μούσκεψαν την παρυφή του κεφαλόδεσμού του.

Τα χαρακτηριστικά του χακίμ σκοτείνιασαν και έγιναν απειλητικά καθώς πήγαινε κοντά του. «Ένας ακατανόητος, παράξενος άντρας έρχεται απ' το βουνό, μιλάει γλώσσες αλλότριες κι έχει μαζί του ένα μυστηριώδες βιβλίο στο οποίο γράφει ένα ύστατο μήνυμα σε μια ξένη γραφή. Πεθαίνει εδώ, σε τούτο το χωριό. Θέλεις να πιστέψω ότι οι πρόγονοί σου δεν ήταν περίεργοι για το μέρος απ' όπου ήρθε; Περιμένεις πραγματικά να πιστέψω ότι δεν πήγαν να ψάχουν γι' αυτό το μέρος;»

Ο μοκτάρ κουνούσε συνεχώς το κεφάλι του αρνητικά, ρίχνοντας ματιές δεξιά κι αριστερά, οπουδήποτε εκτός από τον ψηλό πεισματωμένο ξένο που στεκόταν από πάνω του απειλητικά.

«Λοιπόν;» έκανε ο χακίμ. «Τζααονίμπ, για καλμπ», τον πρόσταξε άγρια – απάντησε, παλιόσκυλο.

Ο μοκτάρ ψέλλισε κάτι. Δε γνώριζε τίποτα.

Τα μάτια του χακίμ στένεψαν, έπειτα στράφηκε στον οπλισμένο άντρα που φρουρούσε την οικογένεια του μοκτάρ κι έγνεψε υπερο-

πτικά προς τα παιδιά. Εκείνος τα έσπρωξε προς το μέρος του χακίμ με αγριότητα.

Ο Κέρκγουντ ένιωσε το σφυγμό του να επιταχύνεται κι έκανε ενστικτωδώς ένα βήμα προς τα εμπρός, αλλά ο φρουρός που στεκόταν δίπλα του τον σταμάτησε με σταθερό χέρι.

Ο χακίμ ύψωσε το όπλο του προς τα παιδιά. «Ποιος θα πεθάνει πρώτος;» ρώτησε το μοκτάρ. Σημάδεψε το έφηβο αγόρι. «Το αγόρι; Ή μήπως» –έστρεψε το όπλο αφήφιστα προς ένα από τα κοριτσάκια – «αυτή; Διάλεξε ένα», τον πρόσταξε.

Ένα δάκρυ κύλησε στο μάγουλο του μοκτάρ. Μουρμούρισε «Σε παρακαλώ» καθώς έπεφτε στα γόνατα.

«Ποιο;» φώναξε ο χακίμ άγρια, με μάτια φλογισμένα από μανιασμένη αποφασιστικότητα.

«Πες του!» φώναξε ο Κέρκγουντ θυμωμένα.

Ο μοκτάρ κούνησε το κεφάλι του αρνητικά.

«Πες του», επανέλαβε ο Κέρκγουντ άγρια. «Δεν αξίζει τις ζωές τους», πρόσθεσε στρέφοντας το βλέμμα του στα πανικόβλητα παιδιά.

Ο μοκτάρ οφούγγισε το πρόσωπό του με τα χέρια του και μετά, χωρίς να σηκώσει τα μάτια του, συγκατένευσε και ψέλλισε: «Θα σε πάω. Θα σε πάω εκεί που θέλεις να πας».

Εκείνη τη στιγμή κάτι χτύπησε έναν από τους άντρες του χακίμ κατάστηθα, τινάζοντάς τον προς τα πίσω. Το αίμα του ανάβλυσε άφθονο. Ο άντρας έπεσε βαριά στο έδαφος καθώς ο κρότος του πυροβολισμού αντηχούσε στους λόφους γύρω τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 68

ΑΡΚΕΤΟΙ ΆΛΛΟΙ ΠΥΡΟΒΟΛΙΣΜΟΙ ΚΡΟΤΑΛΙΣΑΝ στο κοιμητήριο, κάνοντας τους πιστολάδες και τους ομήρους τους να σκορπιστούν πανικόβλητοι και αλλόφρονες.

Ο Κέρκγουντ όρμησε προς την Έβελιν, αλλά ο χακίμ ήταν πιο κοντά της και την άρπαξε τη στιγμή που τρεις σφαίρες χτύπησαν μια κοντινή ταφόπλακα. Ο Κέρκγουντ έσκυψε για να καλυφθεί και παρακολουθούσε ανίσχυρος καθώς, με το πιστόλι κολλημένο στο κεφάλι της Έβελιν, ο χακίμ την έσερνε προς το χαμηλό τοίχο του νεκροταφείου. Οι σφαίρες, κατά πάσα πιθανότητα, προέρχονταν από το πίσω μέρος ενός σπιτιού στην άκρη του χωριού. Ένας από τους άντρες του χακίμ προχωρούσε μαζί του και κάθε τόσο σηκωνόταν από την κάλυψή του και έριχνε αλάνθαστα καταιγιστικά πυρά προς την πηγή των πυροβολισμών.

Ο Κέρκγουντ προσπάθησε να πάει προς την Έβελιν, όμως άλλος ένας άντρας του χακίμ ανταπέδιδε τα πυρά πίσω από το *μαζάρ*, και οι πυροβολισμοί, που κατευθύνονταν προς τον Κέρκγουντ, τον κρατούσαν καρφωμένο στην κάλυψή του. Έριξε μια ματιά προς την άλλη άκρη του νεκροταφείου και είδε τον Κόρμπεν να οδηγεί βιαστικά το *μοκτάρ* και την οικογένειά του προς ασφαλές σημείο και να βοηθάει τα παιδιά να περάσουν πάνω από ένα βαθούλωμα του τοίχου. Ο χακίμ τον είδε κι αυτός και φώναξε άγρια στον άντρα που ήταν σκυμμένος δίπλα του να τον σταματήσει. Ο Κόρμπεν άκουσε τη

φωνή και στράφηκε. Ο πιστολάς ύψωσε το όπλο του για να σημαδέψει. Ο Κόρμπεν ώθησε το μοκτάρ πάνω από το βούλιαγμα του τοίχου και πήδηξε κι αυτός τη στιγμή ακριβώς που δύο σφαίρες καρφώνονταν στις πλίνθους πίσω του.

Κι άλλες σφαίρες μπήχτηκαν στις ταφόπλακες γύρω από τον Κέρκυοντ, με στόχο τον οπλοφόρο που κρυβόταν πίσω από το μικρό μνημείο. Στ' αριστερά του ο χακίμ ήταν ακόμα προφυλαγμένος πίσω από το χαμηλό τοίχο, με το μπράτσο του τυλιγμένο σφιχτά γύρω από το λαιμό της Έβελιν, αλλά προχωρούσε πόντο πόντο προς την αντίθετη, την κατηφορική πλευρά του κοιμητηρίου, τραβώντας μαζί του την Έβελιν. Πίσω από τον τοίχο εκτεινόταν ένα δάσος από λεύκες. Ο Κέρκυοντ ξεροκατάπιε. Βρίσκονταν στην άκρη του χωριού και όποιος και να ήταν αυτός που τους πυροβολούσε ερχόταν από την αντίθετη κατεύθυνση. Δεν ήταν περικυκλωμένοι. Κι αυτό σήμαινε ότι, δυνητικά, ο χακίμ μπορούσε να ξεφύγει.

Ο Κέρκυοντ δεν μπορούσε να του επιτρέψει να πάρει ξανά την Έβελιν. Όμως αυτή τη στιγμή ήταν ανήμπορος να κάνει οτιδήποτε. Παρακολουθούσε θολωμένος και μανιασμένος καθώς ένα τρίτο επιζόν μέλος της ομάδας ενόπλων του χακίμ που ήταν στριμωγμένο πίσω από τον τοίχο δίπλα στην είσοδο του νεκροταφείου ανασηκωνόταν και άδειαζε όλες τις σφαίρες του όπλου του προς τους επιτιθέμενους. Έπειτα έσκυψε και ξαναγέμισε, ανασηκώθηκε ξανά και πυροβόλησε μερικές φορές ακόμα πριν τιναχτεί βίαια προς τα πίσω με το πίσω μέρος του κεφαλιού του ανοιγμένο σαν ώριμος καρπός. Εκείνος που τον είχε πυροβολήσει έκανε κατόπιν το λάθος να σκύψει έξω από την κάλυψή του αστόχαστα για να σιγουρευτεί για την επιτυχία του. Ο πιστολάς που συνόδευε το χακίμ σηκώθηκε και τον σώριασε καταγής με μία και μοναδική σφαίρα στο στήθος.

Ο χακίμ και η Έβελιν έφτασαν στην άκρη του κοιμητηρίου. Ο Κέρκυοντ είδε την Έβελιν να επιχειρεί να το σκάσει, αλλά ο χακίμ χίμηξε και την ακινητοποίησε ανελέητα. Το αίμα του Κέρκυοντ έ-

βραζέ. Δεν μπορούσε να μένει άπραγος πια. Είδε τον οπλοφόρο κοντά στο χακίμ να γίνεται στόχος ενώ ανταπέδιδε τα πυρά, είδε την προσοχή του χακίμ να αιχμαλωτίζεται στιγμιαία από το χτυπημένο άντρα που σφάδαζε δίπλα του και έπειτα τον είδε να ρίχνει τρομοκρατημένες ματιές πάνω απ' τον τοίχο, και αποφάσισε να κάνει την κίνησή του.

Διέσχισε τρέχοντας το κοιμητήριο, με το κεφάλι χαμηλωμένο, τα μάτια του καρφωμένα σαν λέιζερ στο χακίμ και την Έβελιν. Καμία σφαίρα δεν ήρθε προς το μέρος του, και συνέχισε να τρέχει. Απείχε τρία μέτρα απ' αυτούς, όταν ο χακίμ τον πρόσεξε.

Ο χακίμ στράφηκε απότομα τη στιγμή ακριβώς που τον άρπαζε ο Κέρκυοντ. Το αριστερό χέρι του Κέρκυοντ τινάχτηκε να πάρει το πιστόλι που κρατούσε ο χακίμ στο δεξί του χέρι. Το όπλο εκπυρσοκρότησε τη στιγμή ακριβώς που ο Κέρκυοντ χτύπαγε το χακίμ. Η εκπυρσοκρότηση τον τράνταξε και έστειλε μια αστραπή πόνου στον αριστερό του ώμο. Άκουσε την Έβελιν να ξεφωνίζει καθώς, ωθούμενος από το κύμα αδρεναλίνης που εφορμούσε στις φλέβες του, έριξε μια γονατιά στο σήθος του χακίμ. Ο χακίμ εξέπνευσε βαριά. Και τα δύο χέρια του Κέρκυοντ ήταν τώρα σφιγμένα γύρω από το όπλο του χακίμ, πασχίζοντας απελπισμένα να το κρατήσουν μακριά. Άλλος ένας πυροβολισμός αντήχησε, όμως το όπλο ήταν στραμμένο προς τα κάτω και η σφαίρα τίναξε ακίνδυνα λίγο χώμα πριν μπηχτεί στο έδαφος.

«Απομακρύνοου», φώναξε ο Κέρκυοντ στην Έβελιν, μην μπορώντας να πάρει τα μάτια του από το χακίμ για να κρίνει πόσο κοντά βρισκόταν εκείνη.

Ο χακίμ χτύπησε με τον αγκώνα του τον Κέρκυοντ στο σαγόνι, οστό πάνω στο οστό, στέλνοντας ένα καυτό αστροπελέκι πόνου σε όλο το κεφάλι του Κέρκυοντ. Η λαβή του στο χέρι του χακίμ εξασθένησε και ο παράφρονας άντρας εκμεταλλεύτηκε τη στιγμή για να αποδεσμεύσει το όπλο. Το έστρεψε στον Κέρκυοντ, αλλά εκείνος δεν πτοήθηκε και όρμησε καταπάνω στον άλλο με απόλυτη αποφασικότητα,

ρίχνοντάς του με δύναμη πάνω στον τοίχο με όλο του το βάρος και κάνοντας το όπλο να πέσει από το χέρι του και να καρφωθεί στο έδαφος.

Οι ματιές τους κλειδώθηκαν σ' ένα κλάσμα δευτερολέπτου ολοκληρωτικού και απόλυτου μίσους. Τα μάτια του ενός άφηναν τον άλλο για δισεκατομμυριοστά του δευτερολέπτου για να κοιτάξουν το πεσμένο όπλο. Τότε ο Κέρκγουντ ένιωσε κάποια κίνηση στο πλάι του. Γύρισε και είδε τον οπλοφόρο που είχε επιζήσει, εκείνον που ήταν πίσω από το μαζάρ, να στρέφει με ταχύτητα το όπλο του εναντίον του. Η καρδιά του Κέρκγουντ έχασε ένα χτύπο πριν δύο πυροβολισμοί από καραμπίνα χτυπήσουν τη λιθοδομή του μνημείου, υποχρεώνοντας τον οπλοφόρο να καλυφθεί ξανά. Ο Κέρκγουντ βούτηξε προς το μέρος της Έβελιν, ρίχνοντάς τη στο έδαφος πριν γυρίσει να αντιμετωπίσει το χακίμ, που του έριξε ένα τελευταίο μοχθηρό βλέμμα καθώς σκαρφάλωνε στο χαμηλό τοίχο και εξαφανίζόταν πίσω του.

«Έλα», φώναξε ο Κέρκγουντ στην Έβελιν καθώς ο τελευταίος οπλοφόρος που είχε απομείνει ανταπέδιδε τα πυρά πυρετωδώς. Σύρθηκε προς τα εμπρός, καλύπτοντας με το σώμα του την Έβελιν, προσπαθώντας να παρεμβάλλονται κι άλλες ταφικές στήλες ανάμεσα σ' αυτόν και στον άντρα που πυροβολούσε. Ο πόνος στον ώμο του τον σούβλιζε άγρια με κάθε κίνηση. Είχε καταφέρει να διανύσει μερικά μέτρα, όταν ο πιστολάς έστρεψε ξανά την προσοχή του σ' αυτούς και έσκυψε έξω από την κάλυψή του για να τους ξαναρίξει, όμως, πριν προλάβει να πυροβολήσει, αρκετές σφαίρες από καραμπίνα όργωσαν το κορμί του, τινάζοντάς τον προς τα πίσω άγρια, ενώ ένας καταιγισμός από άστοχα πυρά από το οπλοπολυβόλο του διέρρηξε την ησυχία του κοιμητηρίου πριν σβήσει μαζί του.

Μια απόκοσμη ησυχία έπεσε στο κοιμητήριο. Ο Κέρκγουντ κοίταξε την Έβελιν, με τον ώμο του να καίει, το μυαλό του να δουλεύει φρενιασμένα, κι αναρωτήθηκε αν ήταν τελικά ασφαλείς.

«Ποιος είναι εκεί?» φώναξε, ελπίζοντας ότι όποιος και να ήταν αυτός που είχε επέμβει ήταν φίλος.

· Η φωνή που αποκρίθηκε τον διαπέρασε σαν θύελλα χαράς. «Κέρκυουντ; Μαμά;» φώναξε η Μία. «Είστε καλά;»

Ο Κέρκυουντ κοίταξε την Έβελιν με πρόσωπο που το έλουζε η ανακούφιση. «Καλά είμαστε», φώναξε σε απάντηση. Με το βλέμμα του να οαρώνει τους νεκρούς άντρες του χακίμ και έχοντας το νου του για αθέατες απειλές, σηκώθηκε προσεκτικά, μορφάζοντας από τον πόνο στον ώμο του.

Η Έβελιν σηκώθηκε μαζί του. Η Μία και λίγοι οπλισμένοι άντρες κατηφόριζαν τρέχοντας από το χωριό.

Η Έβελιν άπλωσε το χέρι της για να εξετάσει τον ώμο του Κέρκυουντ. Εκείνος τραβήχτηκε μόλις η Έβελιν άγγιξε το τραύμα του. Ο βαθύς και καυτός πόνος έκανε την πληγή να πάλλεται. «Εντάξει είμαι», τη διαβεβαίωσε και κοίταξε κατά το δασωμένο λόφο που κατηφόριζε από το κοιμητήριο.

Ο χακίμ ήταν ακόμα εκεί έξω.

Η Έβελιν το είδε στα μάτια του. «Τομ», τον προειδοποίησε.

Εκείνος κατευθυνόταν ήδη προς τον πεσμένο μπράβο του χακίμ.

«Τομ, μη», τον παρότρυνε καθώς εκείνος έσκυβε και έπαιρνε το οπλοπολυβόλο του νεκρού. Έλεγχε το γεμιστήρα, βρήκε δύο άθικτους γεμιστήρες στη ζώνη του πεθαμένου, έβαλε τον ένα στην τσέπη του, τον άλλο στο όπλο και έβαλε ένα φυσίγγιο στη θαλάμη τη στιγμή ακριβώς που η Μία και οι άντρες του Αμπού Μπαρζάν τους έφταναν.

«Μείνε με τη μητέρα σου», είπε ο Κέρκυουντ στη Μία πριν τρέξει προς τον τοίχο. Σκαρφάλωσε με δυσκολία, προσπαθώντας να προφυλάξει τον τραυματισμένο ώμο του, κι έπειτα έριξε μια γρήγορη ματιά στην Έβελιν και τη Μία πριν χαθεί από τα μάτια τους κατηφορίζοντας το λόφο.

«Τι περιμένετε;» φώναξε η Έβελιν στους άντρες που ήταν με τη Μία. «Πηγαίνετε μαζί του. Σαΐντοον», επέμεινε στα αραβικά – βοηθήστε τον.

Εκείνοι κατένευσαν κι έτρεξαν πίσω του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 69

Ο ΚΕΡΚΓΟΥΝΤ ΕΤΡΕΧΕ ΣΤΟ ΣΙΩΠΗΛΟ ΔΑΣΟΣ καθώς το σκοτάδι κέρδιζε έδαφος γοργά. Οι τραχιές ανάσες του αντηχούσαν εκκωφαντικά στ' αφτιά του, ο πόνος στον ώμο του τον πυρπολούσε με κάθε βαρύ του βήμα, τα μάτια του χτένιζαν το δάσος για κάποιο σημάδι του χακίμ. Τα βιαστικά αποφασισμένα βήματα των αντρών του Αμπού Μπαρζάν τον ακολουθούσαν κατά πόδας.

Ένιωθε το κεφάλι του να θολώνει όλο και περισσότερο, τα βλέφαρά του να βαραίνουν καθώς η απώλεια αίματος άρχιζε να υπονομεύει τις βασικές λειτουργίες του σώματος του. Έσφιξε τα δόντια και μπήκε πιο βαθιά στο δάσος, αντλώντας τα τελευταία αποθέματα ενέργειας που του είχαν απομείνει, αφήνοντας το θυμό και την αποστροφή του να τον ωθούν προς τα εμπρός.

Στις παρυφές της συνείδησής του άκουνσε ένα χαμηλό οξύ ήχο, έναν κινητήρα που ετίθετο σε λειτουργία. Με κάθε του βήμα ο θόρυβος γινόταν όλο και πιο δυνατός, όλο και πιο φρενήρης καθώς τα πτερύγια ενός έλικα έσκιζαν τον αέρα με ολοένα μεγαλύτερη σφοδρότητα.

Η αντίληψη αυτή κινητοποίησε ένα απελπισμένο κύμα αδρεναλίνης που τον ώθησε χαμηλότερα στην πλαγιά. Είδε με το νου του το ελικόπτερο πριν το δει με τα μάτια του, φαντάστηκε το χακίμ να του κουνάει το χέρι, να τον κοιτάζει μοχθηρά καθώς το ελικόπτερο απογειωνόταν και τον μετέφερε σε ασφαλές σημείο, κι αυτή η σκέψη τον ώθησε να κινηθεί ακόμα πιο γρήγορα.

Δεν μπορούσε να τον αφήσει να ξεφύγει.

Δεν μπορούσε καν να τον αφήσει να ζήσει.

Μέσα στη σύγχυση του παιχνιδιού του φωτός και της σκιάς που δημιουργούσαν οι λεύκες, διέκρινε φευγαλέα το χακίμ να μπαίνει στην τερατώδη μηχανή. Όρμησε έξω από την κάλυψη των δέντρων και η απόλυτη βιαιότητα του αέρα που σήκωνε ο έλικας και το εκκωφαντικό στρίγκλισμα της τουρμπίνας τον χτύπησαν κατακέφαλα καθώς το ελικόπτερο απογειωνόταν.

Το ελικόπτερο, ένα Mi-25, ήταν απέναντί του. Έμοιαζε με φρικτή μεταλλαγμένη σφήκα, καθώς την άτρακτό του παραμόρφωναν τα σφαιρικά γυάλινα παρμπρίζ του πιλοτηρίου που έμοιαζαν με εξανθήματα και οι πυργίσκοι των πυροβόλων όπλων, δύο μικρά φτερά που εξείχαν από τα πλευρά του ελικοπτέρου και ήταν φορτωμένα με εκτοξευτήρες πυραύλων και άλλες κάψουλες. Δύο πιλότοι, καθισμένοι ο ένας πίσω από τον άλλο, βρίσκονταν στα χειριστήριά τους, ατενίζοντάς τον Κέρκυραντ μέσα από το γυαλί, ωθώντας το ελικόπτερο σε ταχεία άνοδο.

Ο Κέρκυραντ ύψωσε το όπλο του κι άρχισε να ρίχνει.

Στο πλήρως αυτόματο.

Ένας γεμάτος γεμιστήρας, έπειτα άλλος ένας.

Όπι είχε και δεν είχε.

Κάθε βολή προκαλούσε έναν καυτό πόνο στον ώμο του, όμως συνέχισε να κρατάει σταθερά το οπλοπολυβόλο, αδειάζοντας το φορτίο του ανελέητα, μαστιγώνοντας το φορτωμένο όρνεο που ανυψωνόταν μπροστά του με έναν καταιγισμό σφαιρών. Παρακολουθούσε καθώς τα πυρά εξοστρακίζονταν πετώντας σπίθες πάνω στο μεταλλικό κέλυφος του ελικοπτέρου σαν βέλη που αναπηδούν πάνω σε τανκ, όμως συνέχισε να στοχεύει, και μερικές από τις βολές πέτυχαν το παρμπρίζ του μπροστινού πιλότου. Οι πρώτες σφαίρες μπήχτηκαν στο γυαλί και το έσπασαν και οι επόμενες πέτυχαν προφανώς σάρκα και οστά, επειδή ένας άλικος πίδακας πιτσίλιος μακάβρια το εσωτερικό του σπασμένου παρμπρίζ.

Το τεράστιο ελικόπτερο έγειρε στο πλευρό του κι ο κινητήρας του άρχισε να μουγκρίζει με ξαφνική φρενίτιδα τη στιγμή ακριβώς που οι άντρες του Αμπού Μπαρζάν έφτασαν κοντά στον Κέρκυραντ και έσμιξαν μαζί του. Το ελικόπτερο πήρε άσχημη κλίση, ολισθαίνοντας πλευρικά στον αέρα, και ο έλικας του ξύριζε την κορυφογραμή του δασυλλίου από λεύκες. Τα τεράστια πτερύγια πελεκούσαν τις κορφές των ψηλών δέντρων και για μια στιγμή το δάσος έμοιαζε με γιγαντιαίο ιστό που είχε παγιδέψει ένα πολύτιμο θήραμα. Ο Κέρκυραντ παρακολουθούσε βλοσυρός, οπισθοχωρώντας εντικτωδώς, όμως ο νους του κάλπαζε μπροστά, στην έκρηξη που θα ρίμαζε την πλαγιά και θα τον αφάνιζε, και συλλογιζόταν την Έβελιν και τη Μία καθώς το Mi-25 παράπαιε επικίνδυνα. Έδειχνε σαν να ήταν έτοιμο να γείρει εντελώς στο πλάι και να σφηνωθεί μέσα στα δέντρα, αλλά τη στιγμή που έμοιαζε να πνέει τα λοίσθια, ο συγκυβερνήτης φάνηκε να ανακτά τον έλεγχο. Το ελικόπτερο έκλινε προς τα πίσω βίαια και έγειρε προς την άλλη πλευρά, απαγκιστρώνοντας τα πτερύγια του από την παγίδα των δέντρων πριν υψωθεί στον ανεμπόδιστο αέρα.

Περιστράφηκε καθώς ανυψωνόταν, γυρίζοντας περιφρονητικά την ουρά του στους επιπλέοντες, και ταλαντεύτηκε πριν απομακρυνθεί από το βουνό. Ο Κέρκυραντ το παρακολουθούσε να απομακρύνεται με έναν τρόμο που του έφερνε ζάλη, με οργή και απόλυτη απογοήτευση να τον πλημμυρίζουν, κι έπειτα άκουσε κάτι από πίσω του, που προερχόταν από πιο ψηλά, από το χωριό. Ακούστηκε σαν ηχηρό σπάσιμο, κάτι που δεν είχε ξανακούσει και που ακολουθήθηκε σύντομα από ένα συριστικό ήχο που έσκισε τον αέρα από πάνω του. Σήκωσε τα μάτια του και είδε τη λεπτή λευκή ουρά ενός στενού λευκού σωλήνα που διέσχιζε τον ουρανό διαγράφοντας με ταχύτητα τοξοειδή πορεία προς το ελικόπτερο και φτάνοντάς το. Η πρόσκρουση πυροδότησε μια μικρή έκρηξη, που ακολουθήθηκε σχεδόν αμέσως από μια τεράστια πύρινη σφαίρα. Τα πτερύγια του μεγάλου έλικα αποκολλήθηκαν και έπεσαν στριφογυρίζοντας σαν τρε-

λά προς όλες τις κατευθύνσεις και η ογκώδης άτρακτος περιστράφηκε πριν πέσει κατακόρυφα στο έδαφος και εκραγεί προκαλώντας ένα πελώριο σύννεφο φωτιάς.

Η Έβελιν και η Μία κατηφόρισαν τρέχοντας το λόφο και βρήκαν τον Κέρκγουντ ακουμπισμένο σ' ένα δέντρο. Στάλες ιδρώτα διέστιζαν το κάτωχρο πρόσωπό του και τα μάτια του με δυσκολία έμεναν ανοιχτά, όμως η θέα των δύο γυναικών τον ζωήρεψε κάπως. Μαζί τους ήταν δύο άντρες: ο ένας απ' αυτούς κρατούσε ακόμα τον επ' ώμου εκτοξευτήρα βλημάτων SA-14. Οι άντρες –οι Κούρδοι φίλοι του Αμπού Μπαρζάν, όπως εξήγησε η Μία– ξεφώνιζαν από χαρά και αντάλλασσαν θερμούς εναγκαλισμούς και χτυπήματα στην πλάτη. Πέρα μακριά ο μαύρος καπνός εξακολουθούσε να υψώνεται σε χοντρές τολύπες μέσα στο φως που έσβηνε.

Η Έβελιν κοιτούσε με προσοχή τον Κέρκγουντ καθώς η Μία έπιασε αμέσως δουλειά προσπαθώντας να σταματήσει την αιμορραγία από το τραύμα στον ώμο του.

Ο Κέρκγουντ δεν ήξερε από πού ν' αρχίσει.

«Έβελιν», είπε αχνά, ενώ τα τελευταία ίχνη δύναμης τον εγκατέλειπαν, «ποτέ δεν...» Η φωνή του έσπασε καθώς το βάρος της μεταμέλειας του έκοψε την ανάσα.

Η Έβελιν τον κοίταξε κατάματα. «Αργότερα», του είπε.

Ο Κέρκγουντ κατένευσε με ευγνωμοσύνη, αλλά υπήρχε κάτι που δεν μπορούσε να περιμένει. Έριξε μια ματιά στη Μία, που διάβασε τη σκέψη του μέσα από το βλέμμα του. Ο Κέρκγουντ στράφηκε στην Έβελιν.

«Είναι...;» ρώτησε, γνωρίζοντας, ελπίζοντας για την απάντηση, αλλά με κορμένη την ανάσα παρ' όλα αυτά.

«Ναι». Η Έβελιν κούνησε το κεφάλι της καταφατικά. «Είναι δική σου».

«Πώς να σε φωνάζουμε λοιπόν;» ρώτησε η Μία. «Μπλ; Τομ; Κάτι άλλο ίσως;»

«Με λένε Τομ», αποκρίθηκε εκείνος μ' ένα αχνό χαμόγελο μεταμέλειας και στράφηκε στην Έβελιν. «Τομ Γουέμπστερ».

Ένα συγκεχυμένο κύμα αλληλοσυγκρουόμενων συναισθημάτων τον κατέκλυσε, ένα μεθυστικό κοκτέιλ ενοχής και ευφορίας. Δεν μπορούσε να μη χαμογελάσει πλατιά στη θέα της κόρης του, εδώ πάνω, μαζί του, με τη μητέρα της, της κόρης του, που είχε καταφέρει με κάποιο τρόπο να πάει εκεί και να τους σώσει και τώρα τον φρόντιζε. Ξαφνικά ένιωσε πολύ γέρος, αλλά για πρώτη φορά στη ζωή του χάρηκε γι' αυτό.

Οι σκέψεις του διακόπηκαν από τη θέα μιας φιγούρας που κατηφόριζε τρέχοντας την πλαγιά από το χωριό. Ήταν ο έφηβος γιος του *μοκτάρ*. Το πρόσωπό του ήταν μια μάσκα τρόμου.

Τα λόγια κατρακυλούσαν ακατάληπτα από το στόμα του, δύμως ο Κέρκυουντ δεν άργησε να καταλάβει τι έλεγε ο νεαρός.

Ο Κόρμπεν ήταν φευγάτος.

Και είχε πάρει το *μοκτάρ* μαζί του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 70

ΤΑ ΔΥΟ ΑΛΟΓΑ ΑΝΗΦΟΡΙΖΑΝ ΚΑΛΠΑΖΟΝΤΑΣ την κορυφογραμμή κι οι οπλές τους σήκωναν τις χαλαρές πέτρες και αντηχούσαν μέσα στα δέντρα. Το φως εξασθένιζε κάθε δευτερόλεπτο που περνούσε και το απόλυτο σκοτάδι δεν απείχε πολύ.

Ο Κόρμπεν δεν είχε άλλη επιλογή. Έπρεπε να φύγουν από το χωριό χωρίς καθυστέρηση. Έπρεπε να ξεφύγει όσο οι άλλοι ήταν ακόμα απασχολημένοι. Πριν στρέψουν την προσοχή τους σ' αυτόν.

Ο μοκτάρ προπορευόταν καθώς ανηφόριζαν το βουνό, προσέχοντας να μην προχωρεί πολύ πιο γρήγορα από τον απαγωγέα του, που του κρατούσε κυριολεκτικά σφιχτά τα λουριά. Μόλις είχαν βγει από το χωριό, ο Κόρμπεν είχε δέσει ένα σκοινί γύρω από τη μέση του μοκτάρ και είχε στερεώσει την άλλη άκρη του στο μπροστάρι της σέλας του. Ο Κόρμπεν είχε επίσης απαλλάξει έναν από τους νεκρούς άντρες του χακίμ από το AK-47 όπλο του. Θα ήθελε να είχε πάρει περισσότερα πράγματα από το Λαντ Κρούζερ –πρώτα πρώτα το χαρτοφύλακα με τα λεφτά–, αλλά το είχαν παρκάρει στην είσοδο του χωριού και θεωρούσε ότι ήταν παραπάνω από πιθανό να το λήστεψαν ο Αμπού Μπαρζάν και οι φίλοι του μόλις έφτασαν.

Η ξαφνική τους επέμβαση –και μάλιστα με τη Μία, την οποία είχε διακρίνει δίπλα σε έναν από τους άντρες που πυροβολούσαν– τον είχε εκνευρίσει, αλλά και εντυπωσιάσει. Ήταν περίεργος πώς είχαν καταφέρει να φτάσουν εκεί, αλλά είχε τις υποψίες του. Κατοάδιασε

τον εαυτό του που δεν είχε μπει στον κόπο να ερευνήσει το σώμα του αρχαιοπάλη στην κουζίνα εκείνου του σπιτιού στο Ντιγιάρμπακιρ, αλλά, πάλι, ίσως να μην του βγήκε σε κακό. Ο χοντρός και η παρέα του ίσως του είχαν σώσει τη ζωή.

Λαμβανομένων υπόψη όλων όσα είχαν συμβεί, δεν ανησυχούσε ιδιαίτερα για την τρέχουσα κατάστασή του. Εποιήμως, τον είχαν φέρει εδώ υπό την απειλή όπλου και ο χακίμ σχεδόν σίγουρα ήταν πια νεκρός. Ο ίδιος και ο μοκτάρ είχαν δει το ελικόπτερο να εκρήγνυται στον ουρανό. Η Έβελιν ήταν ασφαλής, η Μία επίσης.

Αποστολή εξετελέσθη.

Δεν πίστευε ότι είτε οι δύο γυναίκες είτε ο Κέρκγουντ –ή, μάλλον, ο άντρας που ισχυριζόταν ότι ήταν ο Κέρκγουντ– θα αποτελούσαν πρόβλημα. Δε θα ήθελαν να πάρει κανείς μυρωδιά τι είχε πραγματικά συμβεί. Αυτό εγκυμονούσε τον κίνδυνο να αποκαλυφθεί ποιος ήταν ο Κέρκγουντ στην πραγματικότητα, και ο Κόρμπεν ήξερε ότι κανείς τους δε θα το ήθελε αυτό. Πιθανότατα θα υποστήριζαν όποια ιστορία θα επέλεγε ο ίδιος να πει.

Το πιο σημαντικό, υπενθύμισε στον εαυτό του, ήταν ότι βρισκόταν πια κοντά στο έπαθλο. Κι από τη στιγμή που θα γινόταν δικό του, ο ίδιος θα βρισκόταν σε εξαιρετική θέση. Ήταν το κλειδί για το βασίλειο. Αν τα πράγματα δυσκόλευναν με οποιονδήποτε τρόπο, θα μπορούσε να διαπραγματευτεί από θέση υπέρτατης ισχύος.

Σε κάθε περίπτωση, προσδοκούσε να γίνει ένας χυδαία πλούσιος άνθρωπος πολύ σύντομα. Και σαν πρόσθετο μπόνους, θα απολάμβανε τα συνοδευτικά του πλούτου για πολύ, πάρα πολύ καιρό.

Η Μία βλαστήμησε μέσα της καθώς αντιμετώπιζε το σύννεφο σκόνης που άφηναν πίσω τους οι ιππείς που προχωρούσαν μπροστά της. Δεν ήταν ακριβώς αυτό που ανυπομονούσε να ζήσει μετά από τέσ-

σερις ώρες μουλαρόδρομου που της είχε τσακίσει την πλάτη και της είχε μουδιάσει τα πόδια το ίδιο απόγευμα.

Τρεις άλλοι τη συνόδευαν αυτή τη φορά. Το μεγαλύτερο παιδί του μοκτάρ, ο γιος του, ήταν επικεφαλής της ομάδας. Ο νεαρός είχε παραδεχτεί –με δισταγμό και άγχος– ότι γνώριζε πού πήγαινε ο πατέρα του τον Κόρμπεν. Ο μοκτάρ είχε εμπιστευτεί το μυστικό στο γιο του όταν είχε ξεκινήσει ο πόλεμος στο Ιράκ, για την περίπτωση που του συνέβαινε κάτι. Δύο χωρικοί ακολουθούσαν από κοντά, με τη Μία να κλείνει την πομπή. Και οι τρεις άντρες ήταν οπλισμένοι. Οι δύο χωρικοί είχαν πάρει κι αυτοί κάποια Καλάσνικοφ των νεκρών αντρών του χακίμ, ενώ ο γιος του μοκτάρ, ο οποίος, όπως πληροφορήθηκε η Μία, λεγόταν Σαλέμ και ήταν μόλις δεκαέξι ετών, κρατούσε μια παλιά κυνηγετική καραμπίνα.

Η απόφαση να τους καταδιώξουν αμέσως και να μην περιμένουν μέχρι το πρωί ήταν δύσκολη. Τα βουνά θα ήταν σύντομα απειλητικά σκοτεινά. Θα ήταν δύσκολο να βλέπουν πού πηγαίνουν, ενώ τα μονοπάτια ήταν απόκρημνα και έκρυβαν κινδύνους. Η νύχτα έφερνε επίσης κι άλλες απειλές. Λύκοι, ύαινες και τσακάλια τριγυρνούσαν στις έρημες παγερές οροσειρές σε αναζήτηση της σπάνιας λείας. Ο γιος του μοκτάρ ήταν ανυποχώρητος στο να φύγουν αμέσως και το ίδιο ήθελε και υποστήριζε και η μητέρα του. Ο Κόρμπεν και ο αιχμάλωτός του δεν είχαν ξεκινήσει πριν από πολλή ώρα κι αν συνέχιζαν να προχωρούν τη νύχτα, θα ήταν δύσκολο να τους προλάβουν όταν θα ξεκινούσαν το πρωί. Το να πάει και η Μία ήταν ένα άλλο πρόβλημα. Είχε επιμείνει να πάει μαζί τους. Όλο αυτό το είχε ζήσει με τον Κόρμπεν και ένιωθε ότι έπρεπε να το ζήσει μέχρι τέλους. Πίστευε πως, αν χρειαζόταν, θα μπορούσε να φανεί χρήσιμη, να μεσολαβήσει, να τον συνετίσει, δεδομένου του χρόνου που είχαν περάσει μαζί. Πέρα απ' αυτό, ένιωθε πώς κατά κάποιο τρόπο ήταν δική της ευθύνη τώρα. Η σύνδεση μ' αυτό κυλούσε στις φλέβες της.

Έπρεπε να το διαφυλάξει.

Το βιαστικά οργανωμένο καταδιωκτικό απόσπασμα είχε πάρει μαζί του όσο περισσότερο εξοπλισμό μπορούσε: φακούς, πυρσούς, κουβέρτες –η θερμοκρασία σ' αυτά τα υψόμετρα έπεφτε σημαντικά μετά τη δύση του ήλιου– και νερό. Και καθώς η Μία έριχνε μια τελευταία ματιά στο χωριό πριν ο οικισμός χαθεί πίσω από ένα καταράχι, τα κοφτά λόγια του πατέρα της αντήχησαν στο κεφάλι της. Ο πατέρας της –της ήταν δύσκολο να αντέξει σ' αυτή τη σκέψη και υποψιαζόταν πως θα της ήταν δύσκολο για αρκετό καιρό ακόμα– την είχε διαβεβαιώσει ότι το ελιξίριο υπήρχε πράγματι. Κι αυτό επίσης θα χρειαζόταν κάμποσο καιρό για να το χωνέψει. Ἐπειτα είχε προσθέσει τον περιορισμό ότι έφερνε αποτέλεσμα μόνο στους άντρες, αλλά ότι η πλήρης συνταγή βρισκόταν κάπου ψηλά σ' εκείνα τα βουνά κι ότι ο Κόρμπεν δεν επιδίωκε να τη βρει για να βοηθήσει την κυβέρνηση να την αποκρύψει, αλλά για να τη χρησιμοποιήσει για δικό του υλικό όφελος.

Πράγμα το οποίο δεν μπορούσαν να επιτρέψουν.

Ο Κέρκγουντ –όχι ο Κέρκγουντ, ο Τομ, διόρθωσε τον εαυτό της– και οι συνεργάτες του ήθελαν κι εκείνοι να αποκαλυφθεί η πλήρης συνταγή στον κόσμο, αλλά αυτό απαιτούσε εξαιρετικά προσεκτικούς χειρισμούς και σχολαστικό σχεδιασμό. Θα ήταν τρομακτικό έργο να ανακοινωθεί κάτι τέτοιο σε μια ανυποψίαστη ανθρωπότητα· θα οδηγούσε σε κοσμογονικές αλλαγές που θα επηρέαζαν όλους τους ανθρώπους – ίσως τις πιο κοσμοϊστορικές αλλαγές που έγιναν ποτέ. Κάθε όψη της ζωής θα επηρεαζόταν.

Δεν ήταν ακριβώς αυτό που θα ήθελες να εμπιστευτείς σ' ένα φονιά με ποταπά κίνητρα.

Τοίγκλισαν τα άλογα όσο περισσότερο γινόταν στο ανηφορικό κρυμμένο μονοπάτι που ελισσόταν μέσα από τις ρωγμές του βουνού και από περάσματα στις κρημνώδεις κορφές. Η Μία γύρισε και έριξε μια νευρική ματιά στον ορίζοντα καθώς ο ήλιος βούλιαζε πίσω από τις κορφές πίσω της. Το μονοπάτι έγινε πιο κακοτράχαλο, πιο

απότομο· το πάτημα πιο αβέβαιο, πιο ολισθηρό. Πανάρχαια στρεβλωμένα πεύκα, δαρμένα και λυγισμένα από τις κακοκαιρίες αμέτρητων εποχών, ορθώνονταν από πάνω τους γαντζωμένα σε κατακόρυφους γκρεμούς που απειλούσαν να τους καταπιούν σε κάθε στροφή. Ωστόσο συνέχιζαν να προχωρούν, τα άλογα παράπαιαν σε στενά περάσματα, χαλίκια και χαλαρά χώματα κατρακυλούσαν κάτω από τα πόδια τους και το τελευταίο φως της ημέρας υπέκυπτε τώρα στην ειοβολή της νύχτας.

Ο αέρας ψύχραινε μ' έναν τρόπο που προκαλούσε τον ίδιο ίλιγγο με την ανάβασή τους και η παγωνιά του τρύπωνε μέσα από τα λεπτά ρούχα της Μία με ανελέητη ευκολία. Προσπάθησε να το αγνοήσει για λίγο, αλλά σύντομα το ψύχος άρχισε να της περονιάζει τα κόκαλα. Ξετύλιξε την κουβέρτα που οι άντρες είχαν δέσει βιαστικά στη σέλα της και την τύλιξε γύρω της. Με τα άλογα να ασθμαίνουν στην ανηφόρα, προχωρούσαν με δυσκολία στο ατέρμονο ελικοειδές πέρασμα που η φύση είχε χαράξει στο κορφοβούνι.

Όταν πια βγήκαν από την άλλη πλευρά, το σκοτάδι είχε πέσει για τα καλά. Μια σελήνη τριών τετάρτων κρεμόταν χαμηλά μπροστά τους, ρίχνοντας τη χλομή ασημένια λάμψη της στη μακριά βαθιά κοιλάδα που ανοιγόταν από κάτω τους. Η κοιλάδα έμοιαζε με μεγάλη κηλίδα από μαύρο μελάνι, με τις πιο χαμηλές της άκρες χαμένες στο σκοτάδι, προστατευμένη από ένα προπύργιο πανύψηλων κορφών πέρα από τις οποίες απλωνόταν μια ατελείωτη διαδοχή από κυματιστές κοιλάδες και βουνά. Η Μία προσπάθησε να διακρίνει μέσα στο ημίφως πού τους οδηγούσε ο γιος του μοκτάρ, αλλά το αμυδρό φως την απέτρεψε. Μάλλον δυσκολευόταν κι ο ίδιος να δει το δρόμο τους και σύντομα έβγαλε έναν αναπτήρα και άναψε έναν από τους πυρσούς που είχαν φέρει μαζί τους.

Η μικρή φάλαγγα επιβράδυνε το ρυθμό της, προχωρώντας πιο προσεκτικά τώρα, κατηφορίζοντας το ήπιο μονοπάτι και μπαίνοντας σε μια συστάδα δέντρων. Οι σκιές των γυμνών κλαδιών κυνη-

γιόντουσαν και χόρευαν γύρω τους. Πέρα από την τρεμάμενη λάμψη του πυρσού, η ακινησία ήταν καταθλιπτική. Δε φύσαγε άνεμος, δεν έκρωζαν πουλιά, δεν ακούγονταν κουδούνια κατσικιών. Τίποτα εκτός από την επίμοχθη ανάσα των αλόγων, το υπνωτικό κροτάλιομα των οπλών τους και τον πυροβολισμό που αντίχησε και πέταξε έναν από τους χωρικούς από το άλογό του.

Τα άλογα σκίρτησαν καθώς άλλη μία σφαίρα σφηνώθηκε σε μια προεξοχή βράχου δίπλα στο δεύτερο χωρικό. Ο άντρας πήδηξε από το άλογό του, προσπαθώντας μάταια να το ηρεμήσει, και καλύφθηκε πίσω από τους βράχους, ενώ η φοράδα του κατηφόρισε καλπάζοντας το μονοπάτι χλιμιντρίζοντας μανιασμένα και χάθηκε από τα μάτια τους. Η Μία ξεπέζεψε και τράβηξε το άλογό της στη σχετική ασφάλεια της γραμμής των δέντρων. Ο γιος του *μοκτάρ* έκανε το ίδιο, παρατώντας τον πυρσό, που συνέχισε να καίει παρ' όλα αυτά.

Η Μία σάρωσε με το βλέμμα της το σκοτάδι μπροστά της. Δεν κατάφερνε να δει πού βρισκόταν ο Κόρμπεν. Δύο νέοι πυροβολισμοί αντίχησαν, λιανίζοντας κορμούς δέντρων επικίνδυνα κοντά τους. Ο Κόρμπεν ήξερε καλό σημάδι· η Μία το γνώριζε ήδη αυτό.

Η δυνατή φωνή του Κόρμπεν διαπέρασε την αποπνικτική ήσυχία.

«Κάντε στροφή και γυρίστε πίσω. Δε θέλω να αναγκαστώ να κάνω κακό και σε άλλους από εσάς».

Άκουσε το *μοκτάρ* να επιχειρεί να φωνάξει κάτι πριν τον βουβάνει ένας κοφτός ήχος και δώσει τέλος στο ξέσπασμά του.

«Τζιμ», του φώναξε η Μία, «άφησέ τον να φύγει. Δεν υπάρχει περίπτωση να τον εγκαταλείψουν».

«Δε θα του κάνω κακό», φώναξε ο Κόρμπεν. «Μόλις πάρω αυτό για το οποίο ήρθα, θα τον αφήσω να φύγει».

Κάποιοι ψίθυροι στ' αριστερά της τράβηξαν την προσοχή της. Στράφηκε και είδε το γιο του *μοκτάρ* και τον εναπομείναντα χωρικό να συσκέπτονται. Μουρμούρισαν κάποια σιγανά λόγια κι έπειτα γλίστρησαν έξω από την κάλυψή τους με προφύλαξη και ανοίχτη-

καν ριπιδοειδώς σε πλατιά τόξα. Καθώς περνούσε από μπροστά της, ο γιος του μοκτάρ τής έριξε μια αποχαιρετιστήρια ματιά. Ο φόβος ήταν ολοφάνερος στο βλέμμα του, ακόμα και στην ετοιμοθάνατη λάμψη του πυρσού.

Η καρδιά της Μία βούλιαξε στη σκέψη ότι το παιδί μπορούσε να πάθει κακό, ότι μπορούσε να χυθεί κι άλλο αίμα.

«Τζιμ», τον προέτρεψε φωνάζοντας μέσα στο σκοτάδι. «Σε παρακαλώ. Μην το κάνεις αυτό».

Εκείνος δεν αποκρίθηκε.

Ήξερε τι έκανε.

Ο Κόρμπεν παρατηρούσε τα δέντρα με γερακίσια συγκέντρωση, σε επιφυλακή ακόμα και για την πιο ανεπαίσθητη κίνηση στο δάσος των σκιών γύρω του.

Η παρουσία της Μία τον προβλημάτιζε. Τι στην οργή έκανε εδώ; Δεν είχε ρισκάρει αρκετά ήδη;

Έσφιξε τα δόντια και έδιωξε τη σκέψη της από το μυαλό του. Ήταν ανάγκη να μείνει συγκεντρωμένος. Είχαν σταματήσει για να διανυκτερεύσουν –το μονοπάτι είχε γίνει πολύ σκοτεινό και δεν μπορούσαν να συνεχίσουν να προχωρούν–, όταν άκουσε τους διώκτες τους να πλησιάζουν. Δεν το περίμενε να βγουν σε αναζήτησή τους την ίδια νύχτα. Είχε σκοτώσει έναν. Ήταν αρκετά σίγουρος ότι όλοι μαζί ήταν τέσσερις, μαζί με τη Μία. Πράγμα που σήμαινε ότι είχε ν' ανησυχεί για δύο οπλισμένους άντρες.

Η αριθμητική των άλλων δεν τον ενοχλούσε ιδιαίτερα. Εξάλλου ήταν πάντα καλύτερα να είσαι αυτός που κατέχει το υψηλότερο έδαφος. Θα έπρεπε να τον κάνουν να βγει από την κρυψώνα του κι αυτό σήμαινε ότι υποχρεωτικά θα φανερώνονταν.. Έπρεπε μόνο να είναι έτοιμος.

To βασιλείο μου για ένα ζευγάρι γναλιά νυχτερινής όρασης, συλλογίστη-

κε. Και για θερμικά εσώρουχα. Ρίγησε από το κρύο και προσπάθησε να μην το σκέφτεται. Και τότε ένιωσε κάποια κίνηση στ' αριστερά του.

Προσεκτικά βήματα που τον πλησίαζαν πόντο πόντο.

Κινήσεις ενός κυνηγού.

Έκλεισε τα μάτια του για μερικά δευτερόλεπτα, για να ευαισθητοποιήσει τους αμφιβληστροειδείς του, έπειτα τα ξανάνοιξε και σάρωσε με το βλέμμα του τα δέντρα. Τότε ήταν που άκουσε μια πατημασιά να συνθλίβει το πετρώδες έδαφος, μόνο που αυτή ερχόταν από τα δεξιά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 71

ΟΙ ΧΤΥΠΟΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΤΗΣ ΜΙΑ ΑΝΤΗΧΟΥΣΑΝ σαν βροντές στ' αφτιά της καθώς πάσχιζε να δει μέσα στο βάναυσο σκοτάδι. Μισούσε αυτό το αίσθημα. Ήξερε ότι κάποιος θα πέθαινε σύντομα –πάλι– και δεν μπορούσε να κάνει τίποτα γι' αυτό.

Η νύχτα φωτίστηκε ξαφνικά από αστραπές που ξερνούσαν οι κάννες όπλων· πυροβολισμοί αντήχησαν από τα δέντρα. Η Μία μετρησε τουλάχιστον καμιά δεκαπενταριά πυροβολισμούς, σε άτακτα διαστήματα, και άκουσε άλογα να χλιμιντρίζουν φρενιασμένα και να απομακρύνονται καλπάζοντας, τις οπλές τους να κροταλίζουν πέρα μακριά – κι έπειτα σιωπή.

Όχι ακριβώς σιωπή.

Βογκητά.

Οιμωγές λαβωμένων. Ακολουθούμενες από φωνές, στα κουρδικά.

Οργισμένες, έξαλλες, θρηνητικές κραυγές.

Η Μία βγήκε τρέχοντας στ' ανοιχτά και έσπευσε προς την πηγή των ολολυγμών, αποφεύγοντας κορμούς δέντρων και χαλαρές πέτρες, προσπαθώντας να μείνει όρθια.

Ο πρώτος άντρας τον οποίο έφτασε ήταν ο άλλος χωρικός. Ήταν πεσμένος κάτω, τραυματισμένος, όμως ακόμα ζωντανός. Είχε χτυπηθεί στο πλευρό. Πονούσε πολύ και ήταν φανερά τρομαγμένος. Την ικέτεψε να τον βοηθήσει με μάτια που πάσχιζαν να μείνουν ανοιχτά. Καθώς έσκυψε να ρίξει μια ματιά στο τραύμα του, άκουσε

το μοκτάρ να ξεφωνίζει άγρια και έστρεψε την προσοχή της στην πηγή των κραυγών. Είδε μια σκιά να κινείται ανάμεσα στα δέντρα ψηλότερα κι άκουσε πυροβολισμούς, έπειτα το χαρακτηριστικό κλικ ενός άδειου γεμιστήρα.

Έγνεψε στο χωρικό ότι θα επιστρέψει αμέσως κι άκουσε το αγόρι να φωνάζει τον πατέρα του. Ο νεαρός έβηχε σπασμωδικά –ο ήχος που έβγαζε θύμιζε περισσότερο αναγούλιασμα παρά βήχα–, σημάδι πως ήταν άσχημα τραυματισμένος. Η Μία προχώρησε προσεκτικά, πλησιάζοντας πιο κοντά στο σημείο της αφιμαχίας, και βρήκε τον Σαλέμ, το γιο του μοκτάρ, πεσμένο στο έδαφος. Αιμορραγούσε από ένα σημείο λίγο πιο κάτω από τον ώμο και το τραύμα έμοιαζε να είναι επικίνδυνα κοντά στο ανώτερο τμήμα του πνεύμονα. Έβηξε κι έβγαλε λίγο αίμα, επιβεβαιώνοντας την πιθανή διάτρηση εκεί και τη σοβαρότητά της. Ο μοκτάρ ήταν εκεί, δίπλα του, και το πρόσωπό του ήταν συσπασμένο από την ανησυχία και την οργή, τα τρεμάμενα δάχτυλά του έσφιγγαν μια καραμπίνα. Την κρατούσε στραμμένη προς τη μεριά δύο πυκνόφυλλων δέντρων που ορθώνονταν καμιά δεκαριά μέτρα πιο πέρα.

«Εκεί», μουρμούρισε δείχνοντας τα δέντρα με την καραμπίνα σαν να έδειχνε κάποιο παγιδευμένο θήραμα. «Έλα».

Προχώρησε προσεκτικά, στοχεύοντας με την καραμπίνα κρατημένη ίσια μπροστά του. Η Μία τον ακολούθησε από κοντά. Άνοιξαν δρόμο μέσα από τα δέντρα, ένα βήμα τη φορά, μέχρι που έφτασαν στους δύο ογκώδεις κορμούς.

Ο Κόρμπεν κείτονταν εκεί με την πλάτη στηριγμένη στο μεγαλύτερο από τα δύο δέντρα. Ήταν κι αυτός χτυπημένος, κάπου χαμηλά στο θώρακα. Το πουκάμισό του ήταν μουσκεμένο από το αίμα κι ένα άδειο Καλάσνικοφ βρισκόταν ακόμα στα χέρια του.

Σήκωσε τα μάτια του στο μοκτάρ με στραγγισμένο βλέμμα. Ο μοκτάρ άρχισε να τον βρίζει μανιασμένα, σκουντώντας τον απειλητικά με την καραμπίνα, και μετά φρένιασε, άρχισε να τσιρίζει πιο

δυνατά, έτοιμος να φυτέψει μια σφαίρα στα μυαλά του Κόρμπεν.

Η Μία μπήκε μπροστά του, εμποδίζοντάς τον, φωνάζοντας: «Όχι!»

Ο μοκτάρ ήταν εκτός εαυτού, συνεχίζοντας να ξεφωνίζει στα κουρδικά, δείχνοντας προς τα πίσω, προς τον τραυματισμένο γιο του, φωνάζοντας βρισιές στον πεσμένο πράκτορα. Η Μία τού φώναζε συνέχεια «Όχι», ξανά και ξανά, κουνώντας τα χέρια της θυμωμένα, μέχρι που τελικά άδραξε την κάννη της καραμπίνας και την έσπρωξε πέρα.

«Φτάνει», ξεφώνισε. «Φτάνει πια. Είναι τραυματισμένος. Ο γιος σου είναι κι αυτός πληγωμένος, όπως κι άλλος ένας συγχωριανός σου. Χρειάζονται βοήθεια».

Ο μοκτάρ χαμήλωσε την καραμπίνα με μισή καρδιά, έριξε μια τελευταία άγρια ματιά στον Κόρμπεν και κατένευσε.

Η Μία τον παρακολούθησε να γυρίζει και να φεύγει, να κατευθύνεται πάλι προς τις σκιές. Γονάτισε δίπλα στον Κόρμπεν και του πήρε το όπλο λέγοντας: «Δε θα το χρειαστείς αυτό πια, σωστά;»

Εκείνος έγνεψε καταφατικά, κρατώντας τα θολά του μάτια πάνω της.

Η Μία εξέτασε το τραύμα του. Ήταν στην άνω κοιλιακή χώρα. Ήταν δύσκολο να πει σε τι είχε προκαλέσει ζημιά η σφαίρα μπαίνοντας. Πολλά όργανα βρίσκονταν εκεί και τα περισσότερα ήταν ζωτικά.

«Πονάς πολύ;» τον ρώτησε.

«Όχι... πολύ», αποκρίθηκε εκείνος μορφάζοντας.

‘Ό,τι και να είχε χτυπήσει η σφαίρα –στομάχι, συκώτι, νεφρά, έντερα–, η βλάβη έπρεπε να αποκατασταθεί γρήγορα. Τα τραύματα από σφαίρα στην κοιλιά ήταν σχεδόν πάντα μοιραία. Από το μέγεθος της αιμορραγίας η Μία έκρινε πως ήταν αρκετά πιθανό να μην είχε ραγεί η κοιλιακή αορτή, όμως, ακόμα κι έτσι, αν δε δεχόταν σύντομα ιατρική φροντίδα, το πολύ πολύ να ζούσε λίγα λεπτά περισσότερα απ’ ό,τι αν είχε χτυπήσει η αορτή.

«Πρέπει να σε πάμε στο χωριό».

Ο Κόρμπεν κατένευσε αδύναμα, αλλά η μελαγχολική αποδοχή στο βλέμμα του της είπε πως ο πράκτορας ήξερε ότι δε θα το ξανά-βλεπε ποτέ.

Ο μοκτάρ επέστρεψε βιαστικά κοντά της. Κρατούσε σφιχτά το λουρί ενός αλόγου, του ενός από τα δύο άλογα με τα οποία είχαν έρθει ο ίδιος και ο Κόρμπεν. «Τα άλογά σας δεν είναι πουθενά», τραύλισε. «Μόνο αυτό το άλογο μας έχει απομείνει».

Η Μία ερεύνησε το σκοτάδι γύρω τους. Ούτε κι αυτή έβλεπε κάποιο ίχνος των άλλων αλόγων.

Αναστέναξε αποκαρδιωμένη. «Ο γιος σου χρειάζεται ιατρική φροντίδα γρήγορα. Κι ο άλλος συγχωριανός σου...»

«Ο Σάκερ, ο ξάδελφός μου. Είναι νεκρός», την πληροφόρησε ο μοκτάρ με φωνή τόσο σκοτεινή όσο το δάσος γύρω τους.

Η Μία κούνησε το κεφάλι της. Ήξερε τι έπρεπε να γίνει. «Πάρε το άλογο, με το γιο σου. Μπορείς να πας καθάλα μαζί του. Εγώ θα μείνω εδώ με τον Κόρμπεν».

«Δεν μπορώ να σ' αφήσω εδώ έτσι», διαφώνησε ο μοκτάρ. «Μπορούμε να τον βάλουμε στο άλογο κι εμείς οι δύο να ακολουθήσουμε πεζή».

«Θ' αργήσουμε έτσι. Και δεν υπάρχει χρόνος. Ο γιος σου χρειάζεται βοήθεια γρήγορα».

Ο μοκτάρ κούνησε το κεφάλι του αναποφάσιστος. «Ήρθες να με βρεις για να με σώσεις».

«Τότε βιάσου να κατεβείς στο χωριό και να στείλεις βοήθεια», επέμεινε η Μία. «Άντε, πήγαινε».

Ο μοκτάρ τη μελέτησε για μια στιγμή, σαν να ήθελε να αποτυπώσει τη μορφή της στη μνήμη του, κι έπειτα κατένευσε. «Θα σε βοηθήσω ν' ανάψεις φωτιά».

«Όχι, πήγαινε. Μπορώ να το κάνω και μόνη μου».

Την κοίταξε με βλέμμα σκοτεινιασμένο από τύψεις. Υποχώρησε

απρόθυμα, έριξε άλλη μια θυμωμένη ματιά στον Κόρμπεν κι απομακρύνθηκε τραβώντας το άλογο προς το λαβωμένο γιο του.

Μοιράστηκαν τους αναπτήρες και τους πυρσούς –ο *μοκτάρ* έπρεπε να φωτίζει το δρόμο του– και τις κουβέρτες που κατάφεραν να συγκεντρώσουν. Αμέσως μετά ο *μοκτάρ* βοήθησε το γιο του να ιππεύσει, ανέβηκε κι αυτός πίσω του και μ' ένα τελευταίο χαιρετισμό με τον πυρσό στο χέρι και με βαριά καρδιά έφυγε. Κρατώντας ψηλά το δικό της αναμμένο πυρσό, η Μία τον παρακολούθησε να απομακρύνεται. Τα μάτια της ήταν καρφωμένα με απελπισία στη σιλουέτα του που μίκραινε, μέχρι που το σκοτάδι την κατάπιε ολότελα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 72

ΕΞΕΤΑΣΕ ΞΑΝΑ ΤΟ ΤΡΑΥΜΑ ΤΟΥ ΚΟΡΜΠΕΝ. Δεν μπορούσε να κάνει και πολλά πράγματα γι' αυτόν πέρα από το να τον κρατήσει ζεστό. Με ένα διαφορετικό είδος παγωνιάς να της περονιάζει τα κόκαλα, αναζήτησε τα σώματα των δύο χωρικών. Τα βρήκε, πρώτα το ένα, κατόπιν το άλλο, πεσμένα στο κρύο έδαφος, αποστερημένα από ζωή. Έλεγχε το σφυγμό τους, για κάθε ενδεχόμενο, και ένιωσε ένα χολωμένο θυμό να ανεβαίνει στο λαιμό της για τις απερίσκεπτες ενέργειες του Κόρμπεν. Γεμάτη τύψεις και με χέρια που έτρεμαν, έβγαλε το σακάκι ενός από τους χωρικούς και το πήγε στον Κόρμπεν για να τον σκεπάσει.

Έπειτα στρώθηκε στη δουλειά για ν' ανάψει φωτιά. Οι χειμωνιάτικες βροχές δεν είχαν έρθει ακόμα και τα μικρά και μεγάλα κλαδιά που μάζεψε ήταν ξερά και έσπαγαν εύκολα. Κατάφερε ν' ανάψει μια καλή φωτιά απέναντι από το δέντρο όπου ήταν ακουμπισμένος ο Κόρμπεν και συγκέντρωσε ένα μικρό σωρό από ξύλα για να την τροφοδοτεί.

Αναρωτήθηκε πόσος χρόνος θα περνούσε μέχρι να ερχόταν βοήθεια. Δεδομένου ότι είχαν κάνει κοντά δύο ώρες για να φτάσουν εκεί, λογάριασε ότι θα χρειαζόταν τουλάχιστον διπλάσιος χρόνος μέχρι να έρθει κάποιος, ίσως και περισσότερος, αφού ήταν βαθιά νύχτα – κι αυτό με την προϋπόθεση ότι θα ξεκινούσαν τη νύχτα και δε θα περίμεναν να ξημερώσει. Μια ζεστασιά απλώθηκε μέσα της κα-

θώς συλλογίστηκε νοσταλγικά την Έβελιν και τον Τομ. Ήξερε ότι δε θα περίμεναν να ξημερώσει, κι όμως, ταυτόχρονα, δεν ήθελε να τους βάλει σε μεγαλύτερο κίνδυνο.

Η εξάντληση –τόσο σωματική όσο και νοητική– νικούσε τα τελευταία αποθέματα αδρεναλίνης που την είχαν κρατήσει ορθή. Της παραδόθηκε και κάθισε καταγής δίπλα στον Κόρμπεν. Έμειναν έτσι σιωπηλοί για λίγο, απενίζοντας τη φωτιά, ακούγοντάς τη να τριζοφολάει και να σκάει, παρακολουθώντας καθώς οι φλόγες έγλειφαν τα κλαδάκια και τα τύλιγαν πριν τα εξαντλήσουν και τα καταβροχθίσουν.

«Το τελευταίο πράγμα που θυμάμαι είναι να πηγαίνω να συναντήσω τη μητέρα μου για ένα ποτό», είπε η Μία τελικά. «Πώς καταλήξαμε εδώ;»

Ο Κόρμπεν το σκέφτηκε για μια στιγμή. «Από κάποιους μαλάκες σαν το χακίμ. Και σαν εμένα». Η σβησμένη φωνή του είχε μια χροιά μεταμέλειας.

Η Μία στράφηκε προς το μέρος του. «Τόσο πολύ το ήθελες;»

Ανασήκωσε τους ώμους του. «Θα μπορούσες να πεις ότι βάζει κάτω όλα τ' άλλα, δε συμφωνείς;» Μόρφασε. «Όλα εκτός από μια σφαίρα στα σπλάχνα.»

«Σκότωσες τον Φαρούκ;»

Ο Κόρμπεν κατένευσε αδύναμα. «Ήταν άσχημα χτυπημένος, αλλά... ναι.»

«Γιατί;»

«Απληστία. Αυτοσυντήρηση». Συλλογίστηκε για λίγο τα ίδια του τα λόγια. «Απληστία, κυρίως αυτό». Έγειρε από την άλλη μεριά, ώστε να αντικρίζει τη Μία. «Δεν είμαι καλός άνθρωπος, Μία. Δεν εκπαιδεύτηκα να είμαι καλός. Εκπαιδεύτηκα να είμαι αποτελεσματικός. Να εκτελώ αποστολές. Κι έχω κάνει κάποια αμφισβητήσιμα πράγματα, κάποια απαίσια πράγματα που οι ανώτεροί μου επικρότησαν». Κούνησε το κεφάλι του με μεταμέλεια. «Υποθέτω ότι, κάπου στην πορεία, αποφάσισα ότι μπορούσα να το κάνω και για τον εαυτό μου».

«Δηλαδή η μητέρα μου κι εγώ... ήμαστε απλώς... τι; Χρήσιμες;»

Κούνησε το κεφάλι του ανεπαίσθητα. «Δεν υπήρχε γενικό σχέδιο. Απλώς με κατέλαβε –μας κατέλαβε όλους– εξ απροόπτου και μας ρούφηξε όλους. Συμβαίνει κάτι, εμφανίζεται ξαφνικά μια ευκαιρία και την ακολουθείς. Όμως το τελευταίο πράγμα που ήθελα μέσα σε όλο αυτό ήταν να κινδυνεύσεις, να πάθεις κακό. Αυτή είναι η αλήθεια. Και ανεξάρτητα από τα κίνητρά μου, πάντα πίστευα ότι θα απελευθέρωνα τη μητέρα σου, μόλις θα ήταν δυνατό. Το θέμα είναι ότι στη δουλειά μου το πρώτο που μαθαίνεις είναι ότι τα πράγματα σπάνια γίνονται όπως τα σχεδιάζεις». Έβηξε κι έβγαλε λίγο αίμα. Σκούπισε το στόμα του. Σήκωσε τα μάτια του και την κοίταξε. «Ξέρω ότι δεν έχει καμιά αξία, αλλά...» Κούνησε το κεφάλι του πέρα δώθε, σαν να μετάνιωσε και να αποφάσισε να μη μιλήσει. «Λυπάμαι. Για όλα».

Εκείνη τη στιγμή μια κραυγή που σου ’φερνε ρίγος στη ραχοκαλιά διέλυσε την ησυχία της νύχτας. Ήταν αναμφίβολα το ουρλιαχτό ενός λύκου. Ένας άλλος λύκος αποκρίθηκε γοργά. Η κραυγή του αντιλάησε γύρω τους.

Δεν ήταν λύκος.

Ήταν λύκοι.

Δε θήρευαν ποτέ μόνοι.

Ένα ξαφνικό αίσθημα τρόμου έστριψε τα σωθικά της Μία. Κοίταξε τον Κόρμπεν. Τους είχε ακούσει κι αυτός.

«Είναι το αίμα», την πληροφόρησε θλιμμένα. «Το οσμίστηκαν».

Άλλο ένα ουρλιαχτό διαπέρασε τη νύχτα, αυτή τη φορά πολύ πιο κοντά τους.

Πόσο γρήγορα προχωρούν;

Η Μία ανακάθισε, με τα μάτια και τ' αφτιά της σε πλήρη εγρήγορση.

«Τα óplα», μουρμούρισε ο Κόρμπεν. «Φέρε τα óplα».

Η Μία τινάχτηκε επάνω και τράβηξε ένα φλεγόμενο ξύλο από τη φωτιά. Έτρεξε με τρεμάμενα πόδια προς το σημείο όπου θυμόταν ότι εί-

χε πέσει τραυματισμένος ο γιος του *μοκτάρ*. Θυμήθηκε ότι ο *μοκτάρ* είχε ακούμπησει την καραμπίνα του νεαρού εκεί κάτω. Είχε δει και οπλοπολυβόλα δίπλα στους δύο νεκρούς χωρικούς, αλλά βρίσκονταν πιο μακριά και δεν ήταν σίγουρη ότι τολμούσε να απομακρυνθεί τόσο πολύ.

Προχώρησε προσεκτικά, σείοντας το αναμμένο ξύλο δεξιά κι αριστερά της, επιθεωρώντας το ερεβώδες σκοτάδι για κάποιο σημάδι των αγριμιών. Διέκρινε την παλιά κυνηγετική καραμπίνα στηριγμένη σαν φυλαχτό στο δέντρο όπου κείτονταν ο γιος του *μοκτάρ* πριν από λίγο. Έκανε ένα βήμα προς τα εκεί και τη στιγμή που άπλωνε το χέρι της για να πάρει το όπλο, είδε τις γκρίζες μορφές να καιροφυλακτούν στα σκοτάδια. Η καρδιά της σταμάτησε για μια στιγμή καθώς παρακολουθούσε τους λύκους να παραμονεύουν, παρατηρώντας τη. Έτεινε με ορμή το αναμμένο ξύλο προς το μέρος τους, κάνοντάς τους να ζαρώσουν και να υποχωρήσουν ένα βήμα, αλλά δεν πτοούνταν εύκολα. Έκαναν πάλι λίγα βήματα προς τα εμπρός, γυμνώνοντας τα δόντια τους απειλητικά, με τα στιλπνά κορμιά τους τσιτωμένα από την προσδοκία.

Η Μία χαλυβδώθηκε και έσκισε τον αέρα με το δαυλί, φωνάζοντας προς τα ζώα δυνατά καθώς έκανε ένα προσεκτικό βήμα προς την καραμπίνα. Την άρπαξε με το ελεύθερο χέρι της· το βάρος του όπλου την ξάφνιασε, έπειτα αποτραβήχτηκε με την πλάτη της σταμμένη στη φωτιά κι άρχισε να οπισθοχωρεί ενώ στριφογύριζε μανιωδώς το ξύλο γύρω της. Πιο πέρα άκουσε υλακές και μανιασμένα γρυλίσματα και οι τρεις λύκοι που την παραφύλαγαν χάθηκαν τρέχοντας μέσα στο σκοτάδι. Τους άκουσε να δουλεύουν πυρετωδώς πάνω σε κάτι και κατάλαβε ότι είχαν βρει τα πτώματα των χωρικών.

Επέστρεψε βιαστικά στον Κόρμπεν, πριν οι λύκοι ξαναγυρνούσαν για περισσότερο φαγητό. Ο Κόρμπεν είχε καταφέρει να ανασηκωθεί και ήταν καθισμένος με λυγισμένα τα γόνατα, με την πλάτη του στραμμένη στη φωτιά και με ένα αναμμένο δαυλί στο χέρι. Η Μία τού έδωσε την καραμπίνα.

«Τα αυτόματα;»

«Δεν μπορούσα να φτάσω εκεί που είναι», είπε εκείνη φοβισμένη.

Ο Κόρμπεν εξέτασε την καραμπίνα και συνοφρυώθηκε. Ήταν μια ρωσική καραμπίνα SKS, διανομής του πρώην ιρακινού στρατού. Ο γεμιστήρας της έπαιρνε δέκα φυσίγγια. Ο Κόρμπεν πίστευε ότι είχε ακούσει τα δύο απ' αυτά να σκάνε και το τρίτο του είχε ξεσκίσει τα σωθικά, πράγμα που σήμαινε ότι είχαν απομείνει εφτά βολές, αν ο γεμιστήρας ήταν αρχικά γεμάτος. Ψηλάφησε κάτω από την κάννη. Η ξιφολόγχη, που κανονικά ήταν περιστρεφόμενη, κρυμμένη από κάτω και μη αποσπώμενη στο όπλο στρατιωτικής διανομής, είχε αφαιρεθεί, προς μεγάλη του απογοήτευση.

Η Μία τον παρακολούθουσε με την άκρη του ματιού της. «Τι έχουμε;»

«Εφτά βολές το πολύ», την πληροφόρησε σκυθρωπός, πασχίζοντας να σηκωθεί.

Οι απόκοσμες μορφές εμφανίστηκαν σύντομα στο σκοτάδι γύρω τους και η χρυσαφένια λάμψη της φωτιάς τρεμόπαιξε στα μάτια τους. Στριφογυρνούσαν γύρω από τη Μία και τον Κόρμπεν σαν λεγεώνα της κόλασης, διασταυρώνοντας τους δρόμους τους ήρεμα, σχεδόν σαν να συσκέπτονταν και να σχεδίαζαν την επίθεσή τους. Κροτάλιζαν τα σαγόνια τους και γύμνωναν τα δόντια τους, χλευάζοντας τα θήραματά τους, χιμώντας και οπισθοχωρώντας το ίδιο γρήγορα, παίζοντας μαζί τους, δοκιμάζοντας την άμυνά τους.

Η δυσωδία τους έπνιξε τη Μία καθώς η κοπέλα έκανε απότομες κινήσεις επίθεσης προς το μέρος τους με μάτια που έτσουνζαν από τη ζέστη του πυρσού της και με την πλάτη της λίγα μόνο εκατοστά από τη μαινόμενη φωτιά που την έγλειφε πεινασμένη.

«Δε θα μπορέσουμε να τους απωθούμε συνέχεια», είπε στον Κόρμπεν μέσα από τα δόντια της, «και είναι περισσότεροι από εφτά».

Ο Κόρμπεν σκεφτόταν το ίδιο πράγμα.

Τα μάτια του ερευνούσαν ολόγυρά τους καθώς προσπαθούσε να υπολογίσει πόσο αγρίμια είχαν να αντιμετωπίσουν. Απ' όσο μπο-

ρούσε να δει, ήταν δέκα από δαύτα, ίσως και δώδεκα. Τόσα τουλάχιστον έβλεπε στην πρώτη σειρά.

Παραπάτησε, με τη δύναμή του από ώρα φευγάτη, με τα πόδια του να ζουν με δανεικό χρόνο. Δύο από τα αγρίμια αποφάσισαν να πιέσουν λίγο παραπάνω και τινάχτηκαν καταπάνω του· οι μακριές μουσούδες τους έχασκαν ορθάνοιχτες, οι υγρές γλώσσες τους έσταζαν σάλια λιμασμένα, οι μυτεροί τους κυνόδοντες γυάλιζαν στο φως της φωτιάς. Τους αντεπιτέθηκε με το δαυλί του, πασχίζοντας να μείνει όρθιος, ενώ οι χτύποι της παραζορισμένης του καρδιάς βροντούσαν εκκωφαντικά στ' αφτιά του. Οι λύκοι απέφυγαν με άνεση τις φλόγες οπισθοχωρώντας με σβελτάδα αστραπής. Σαν να διαισθάνθηκε τη ζωτική δύναμη του Κόρμπεν να κλονίζεται, ένας λύκος αποφάσισε να του καταφέρει ένα θανατηφόρο πλήγμα και πήδηξε καταπάνω του με πατούσες και σαγόνια ορθάνοιχτα να σημαδεύουν το λαιμό του. Ο Κόρμπεν πυροβόλησε και η σφαίρα πέτυχε το ζώο στον αέρα· ο λύκος έσκουξε κι έπεσε σαν σακί με άμμο στα πόδια του Κόρμπεν. Ένας άλλος λύκος άδραξε την ευκαιρία και μουντάρησε τον Κόρμπεν, που τον σταμάτησε με άλλη μία σφαίρα. Τα άλλα αγρίμια φάνηκαν να τρομάζουν στιγμιαία από τους πυροβολισμούς και τους ξαφνικούς θανάτους των αδελφών τους και υποχώρησαν μέσα στο σκοτάδι.

«Είσ’ εντάξει;» ρώτησε η Μία με το βλέμμα της προσηλωμένο ακόμα στις σκιές που τους παραμόνευαν.

Ο Κόρμπεν μόλις και μετά βίας κατάφερνε να σταθεί όρθιος ή να κρατήσει τα μάτια του ανοιχτά. Ένιωθε σαν να βούλιαζε σε μια ασφυκτική άβυσσο.

«Θα χρειαστούμε τα αυτόματα», είπε βραχνά με σφιγμένα δόντια. Ένα καυτό αίσθημα, πιο άγριο από την κάψα της φωτιάς, τον τσουρούφλιζε εσωτερικά. «Πού είναι το πιο κοντινό;»

«Από κει κάτω». Η Μία έδειξε προς την κατεύθυνση των νεκρών χωρικών. «Όμως είναι πολύ μακριά για να πάμε να τα πάρουμε, σ’ το είπα».

«Δεν έχουμε πολλές επιλογές. Δε θα τα καταφέρω με μια χούφτα σφαιίρες που έχουν απομείνει σ' αυτό το παλιοσιδερικό. Χωρίς τα αυτόματα είμαστε νεκροί, ό,τι και να κάνουμε. Η φωτιά θα σβήσει κάποια στιγμή. Οι λύκοι θα μας εξαντλήσουν· αυτό κάνουν συνήθως. Και δεν ξέρω για σένα, αλλά εγώ δεν είμαι και τόσο πρόθυμος να τελειώσω τις μέρες μου σαν τροφή για λύκους».

«Τι θέλεις να κάνουμε;» ρώτησε η Μία. Το στόμα της ήταν στεγνό από το φόβο.

«Πάρε δύο μεγάλα δαυλιά. Τα μεγαλύτερα που μπορείς να σηκώσεις. Θα κατευθυνθούμε προς τα εκεί πλάτη με πλάτη. Θα κάνουμε ένα βήμα τη φορά, θα τους κρατάμε σε απόσταση. Αν χρειαστεί, θα χρησιμοποιήσω τις σφαιίρες που έχουν απομείνει. Αν μπορέσουμε να φτάσουμε σ' ένα από τα όπλα, νομίζω ότι μπορώ να τους καταφέρω. Τι λες;»

«Μπορείς να φτάσεις ως εκεί;»

Ο Κόρμπεν αφούγγισε τον ιδρώτα που κυλούσε στο πρόσωπό του. «Ποτέ δεν ένιωθα καλύτερα». Χαμογέλασε με κόπο. «Πάμε;»

Η Μία συνάντησε το βλέμμα του. Ό,τι και να είχε κάνει ή όποιες και να ήταν οι προθέσεις του, της είχε σώσει τη ζωή περισσότερες από μία φορές και ίσως –ίσως– ετοιμαζόταν να το επαναλάβει. Κι αυτό, όπως και να το κάνεις, μετρούσε.

«Έλα», της πέταξε βήχοντας και βγάζοντας λίγο αίμα. «Όσο είμαστε ακόμα νέοι», πρόσθεσε με μια σαρδόνια λάμψη στα μάτια του.

Η Μία έσκυψε στην άκρη της φωτιάς και τράβηξε δύο μεγάλα φλεγόμενα κούτσουρα.

Έκανε νόημα στον Κόρμπεν.

«Προχώρα εσύ μπροστά, αλλά μείνε κοντά μου», της είπε.

Με την πλάτη της κολλημένη στη δική του, προχώρησαν σαν καβούρια, με το πλάι, ξεμακραίνοντας πόντο πόντο από τη φωτιά, κατευθυνόμενοι σε σκοτεινά νερά, κουνώντας πέρα δώθε τους πυρσούς, περιβάλλοντας τους εαυτούς τους με ένα δακτύλιο προστατευτικής

φωτιάς. Βήμα βήμα, πλησίαζαν όλο και πιο κοντά στο σημείο όπου κείτονταν ο ένας χωρικός, και η εικόνα του πτώματος να το κατασπαράζουν οι λύκοι τυραννούσε τα εξουθενωμένα μυαλά τους. Παντού γύρω τους τα αγρίμια ανοιγόκλειναν τα σαγόνια τους με θόρυβο και γρύλιζαν, χιμώντας και υποχωρώντας, τρέχοντας γύρω γύρω, με τα μάτια τους που έκαιγαν σαν αναμμένα κάρβουνα καρφωμένα στα θήραματά τους.

Στο φέγγος της φωτιάς ο Κόρμπεν διέκρινε το κατακρεουργημένο πτώμα του χωρικού και λίγο πιο κει την αναλαμπή της κάννης ενός AK-47.

«Από δω», γόγγυσε στη Μία και κατευθύνθηκαν προς τα εκεί, προχωρώντας με πλάγια βήματα προς το όπλο της σωτηρίας τους.

Ένιωσε τα πόδια του έτοιμα να τον εγκαταλείψουν, αλλά τους επέβαλε να αντέξουν λίγο ακόμα και με υπεράνθρωπη προσπάθεια πλησίασε και πήρε το όπλο. Το ένιωσε σαν να ζύγιζε έναν τόνο στα χέρια του. Βόγκηξε και μόρφασε καθώς το σήκωσε κι έπειτα σταθεροποιήθηκε στα πόδια του και έβγαλε το γεμιστήρα για να ελέγξει πόσα φυσίγγια είχαν απομείνει.

«Λουόπον;» ρώτησε η Μία με απόγνωση.

«Είμαστε έτοιμοι να φύγουμε», της πέταξε. Μόλις και μετά βίας κατάφερνε πια να σταθεί στα πόδια του. Έβαλε τον επιλογέα στο ημιαυτόματο και μισογύρισε για να μπορέσει να την κοιτάξει. Εκείνη τον κοιτούσε με μάτια ορθάνοιχτα από ταραχή και προσμονή.

«Πάρε αυτό», της είπε δίνοντάς της την καραμπίνα. «Θα σκοτώσω όσο περισσότερους μπορώ, αλλά, αν με σκοτώσουν, θα πρέπει να τους αποτελειώσεις μ' αυτό. Έχω βγάλει την ασφάλεια. Απλώς σημάδεψε και πίεσε τη σκανδάλη, εντάξει;»

Η Μία κατάφερε να χαμογελάσει. Άνοιξε το στόμα της σαν να ήθελε να πει κάτι, αλλά ο Κόρμπεν ήξερε ότι δεν ήταν η κατάλληλη στιγμή. Το ήξερε κι αυτή.

Τα αγρίμια ήταν τώρα σε κατάσταση φρενίτιδας, διαισθανόμε-

να την τελική αντιπαράθεση και τον επικείμενο φόνο. Ένα απ' αυτά συσπειρώθηκε στα πίσω του πόδια και όρμησε στον Κόρμπεν. Εκείνος πίεσε τη σκανδάλη κι ο λύκος τινάχτηκε στον αέρα κι έπεσε νεκρός καθώς οι αδελφοί συγκεντρώνονταν για τη θανάσιμη επίθεση.

Ο Κόρμπεν πυροβόλησε μερικές ακόμα φορές, στρέφοντας το όπλο προς κάθε κατεύθυνση, φτύνοντας θάνατο καταπάνω τους. Το σώμα του κινούνταν πια μόνο από την ίδια του τη φόρα. Ο αντίλαλος κάθε πυροβολισμού τον δονούσε ολόκληρο, ωθώντας τον προς τα πίσω πάνω στη Μία, με τα δάχτυλά του κολλημένα σ' ένα άδραγμα θανάτου στη λαβή του όπλου και στο γεμιστήρα. Ο ένας μετά τον άλλο οι λύκοι έπεφταν, ακινητοποιημένοι καταμεσής στον αέρα σαν χτυπημένοι από αόρατη βαριοπούλα ή σαν να είχαν συγκρουστεί με ένα ανύπαρκτο γυάλινο εμπόδιο, καταρρέοντας ο ένας πάνω στον άλλο, ρυπαίνοντας το έδαφος με τρίχωμα, οστά και αίμα.

Με δύο λύκους να έχουν απομείνει ζωντανοί κροταλίζοντας τα δόντια τους στα πόδια του Κόρμπεν, ο επικρουστήρας χτύπησε σε άδεια θαλάμη μ' ένα δυνατό μεταλλικό ήχο. Ο ένας λύκος πήδηξε καταπάνω στον Κόρμπεν. Εκείνος έστρεψε την ξύλινη λαβή του Καλάσνικοφ προς τα επάνω και απώθησε το ζώο μ' ένα χτύπημα. Ο λύκος ξαναστήθηκε σχεδόν αμέσως στα πόδια του, λες και τον είχαν κοπανήσει απλώς με μια διπλωμένη εφημερίδα. Όμως πριν το ζώο προλάβει να συνέλθει για άλλη μία μετωπική επίθεση, ο Κόρμπεν είχε κρατήσει το οπλοπολυβόλο από την κάννη, σαν πέλεκυ, και το κατέβασε βαριά πάνω στο αγρίμι, κοπανώντας το μία, δύο φορές, ενώ απελπισμένες υλακές έσκιζαν το γαλήνιο αέρα.

«Τζιμ», άκουσε τη Μία να τον φωνάζει, αλλά πριν προλάβει να γυρίσει χτυπήθηκε από πίσω από τον τελευταίο λύκο. Ένιωσε τα δόντια του ζώου να μπήγονται στον αυχένα του, τα νύχια του να οργώνουν την πλάτη του, και πάνω στην ώρα ο άλλος λύκος συνήλθε, εκτέλεσε μια περιστροφή γύρω από τον εαυτό του και μπήκε κι αυ-

τός στη μάχη. Το οπλοπολυβόλο έπεσε από τα χέρια του Κόρμπεν και είδε τη γη να ανυψώνεται για να τον συναντήσει καθώς έπεφτε στο έδαφος. Ο πόνος ήταν απίστευτος, το σώμα του κατασπαράζοταν από παντού, αλλά ήταν ήδη μουδιασμένος, τα νεύρα του ήταν από ώρα εξαντλημένα και δεν μπορούσαν πια να μεταφέρουν οποιοδήποτε σήμα στον άδειο εγκέφαλό του. Δεν ήταν βέβαιος, αλλά του φάνηκε πως άκουσε έναν πυροβολισμό, έπειτα άλλο έναν, κι άλλον, και η κίνηση πάνω στο σώμα του σταμάτησε, το κατασπάραγμα έπαψε και τα δόντια και τα νύχια που είχαν χωθεί στο κορμί του πάγωσαν αδρανοποιημένα.

Γύρισε ανάσκελα και ένιωσε το φως να εγκαταλείπει το σώμα του. Είδε την αχνή μορφή της Μία να αγκομαχάει καθώς αποσπούσε βίαια τα αγρίμια που τον είχαν ξεσκίσει, να τα τραβάει από πάνω του, κι έπειτα είδε το πρόσωπό της να σκύβει προς το μέρος του παρατηρώντας τον μ' ένα συνδυασμό φρίκης και θλίψης. Τα δάκρυα που κυλούσαν από τα μάτια της έσταζαν πάνω στα χείλη του και η αλμυρή γεύση τους ξαναζωντάνευε τη νεκρωμένη σάρκα του. Τα απαλά της δάχτυλα άγγιζαν το πρόσωπό του και καθάριζαν κάτι από το μέτωπό του, τα χείλη της σάλευαν κι έλεγαν κάτι που ο Κόρμπεν δεν μπορούσε να καταλάβει ακριβώς, ενώ ένα υπνωτικό φωτοστέφανο μακρινών αστεριών τρεμόφεγγε γύρω από τη θεσπέσια μορφή της. Ο Κόρμπεν αποφάσισε ότι αυτός ήταν ένας ωραίος τρόπος για να πεθάνει, καλύτερος απ' όποιον είχε ποτέ φανταστεί για τον εαυτό του ή είχε σκεφτεί ότι του άξιζε. Ίσως και να κατάφερε να χαμογελάσει, αλλά δεν ήταν σίγουρος γι' αυτό καθώς έπινε την τελευταία θερμαντική γουλιά του απολαυστικού ελιξιρίου που είχε μπροστά του, πριν η εικόνα ξεθωριάσει και μαυρίσει και κάθε αίσθηση και αίσθημα εγκαταλείψει το λεηλατημένο κορμί του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 73

Η ΜΙΑ ΑΠΛΩΣ ΚΑΘΟΤΑΝ ΔΙΠΛΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΚΟΡΜΠΕΝ για πολλή ώρα, ακίνητη. Το δέρμα της μυρμήγκιαζε από μια τρεμούλα που δεν έλεγε να πάψει και τα μάτια της ατένιζαν το σκοτάδι, αποφεύγοντας τα νεκρά σώματα, ανθρώπων και αγριμιών, που ήταν διάσπαρτα στο έδαφος γύρω της.

Κάποια στιγμή, παρατηρώντας ότι το δαυλί που έσφιγγε ακόμα στο χέρι της έσβηνε, σηκώθηκε και πλησίασε στη φωτιά με βαρύ βήμα. Δεν μπήκε καν στον κόπο να κοιτάξει γύρω της μην τυχόν υπήρχαν κι άλλοι λύκοι, υπερβολικά αποκαμωμένη, κουρασμένη μέχρι το μεδούλι και στραγγιγμένη για να νοιαστεί.

Τίποτα δεν ήρθε καταπάνω της.

Με μουδιασμένα χέρια, τροφοδότησε τη φωτιά κι έπειτα βούλιαξε στο έδαφος. Έγειρε την πλάτη της στο δέντρο όπου είχε στηριχτεί ο Κόρμπεν κι έκρυψε το πρόσωπό της μέσα στα χέρια της.

Η αυγή αργούσε ακόμα. Η Μία είχε χάσει κάθε αίσθηση του χρόνου, αλλά ήξερε ότι είχε μια μακρά νύχτα μπροστά της. Δεν είχε σημασία. Δε θα πήγαινε πουθενά. Θα έμενε εκεί, καρφωμένη σ' εκείνο το σημείο, μέχρι να ερχόταν κάποιος –ή κάτι– και να την πάρει μακριά.

Ένα μοναχικό μακρινό ουρλιαχτό έσπασε την ησυχία.

Δεν πήρε απάντηση.

Το πλάσμα ακούστηκε σαν να πενθούσε, σαν να θρηνούσε για τη

μεγάλη απώλεια ζωής, το μουσώνα θανάτου που είχε μουσκέψει το στεγνό χώμα του βουνού.

Και τότε τα είδε. Μακρινά φώτα, που μια τρεμόσβηναν και μια χάνονταν πίσω από τα δέντρα, μια αργή φάλαγγα που κινούνταν ελικοειδώς προς το μέρος της.

Πάσχισε να δει πιο καθαρά ποιοι ή τι ήταν, όμως ήταν πολύ μακριά. Εξαφανίζονταν πίσω από ένα καταράχι, έπειτα ξαναφαίνονταν λίγα λεπτά αργότερα, λίγο πιο κοντά. Σιγά σιγά την πλησίαζαν, οδεύοντας σιωπηλοί, μια βουβή πομπή. Όταν τελικά φάνηκαν, είδε ότι ήταν αρκετοί, έφιπποι, έξι ή και περισσότεροι, κρατώντας αναμμένους πυρσούς και φανάρια.

Δεν αναγνώρισε κανέναν. Νόμισε πως δεν ήταν από το Νέρβα Ζόρι –είχε συναντήσει πολλούς από τους χωρικούς στην αναστάτωση που ακολούθησε μετά την έκρηξη του ελικοπτέρου— κι έπειτα είδε το οικείο πρόσωπο του μοκτάρ καθώς ξεπέζευε από το άλογό του και την πλησίαζε μ’ ένα κουρασμένο χαμόγελο και μια κουβέρτα.

Τύλιξε την κουβέρτα γύρω της και οδήγησε τη Μία σ’ ένα άλογο που περίμενε, ενώ οι άλλοι παρακολουθούσαν κάθε της κίνηση με μια σιωπή γεμάτη σεβασμό αλλά και περιέργεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 74

Φιλαδέλφεια – Δεκέμβριος 1783

ΤΟ ΤΖΑΚΙ ΤΡΙΖΟΒΟΛΟΥΣΕ ΣΤΟ ΜΙΚΡΟ ΆΛΛΑ ΑΝΕΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ καθώς η Θηρεσία κοιτούσε έξω από το παράθυρο. Μαλακό χιόνι έπεφτε στα δέντρα έξω και οι νιφάδες λαμπύριζαν στο διάχυτο φεγγαρόφωτο καθώς χαμήλωναν και ακουμπούσαν απαλά στα κλαδιά.

Ήξερε ότι ο Σεμπάστιαν δε θα γύριζε.

Το ήξερε ήδη στην αποβάθρα στη Λισαβόνα, σχεδόν πριν από είκοσι χρόνια.

Έχει σ' αλήθεια περάσει τόσος καιρός;

Η μορφή της χαλάρωσε σ' ένα γλυκόπικρο χαμόγελο με τις αναμνήσεις που τριγυρνούσαν στο νου της.

Η Θηρεσία δεν ήθελε να φύγει ο Σεμπάστιαν, αλλά ήξερε ότι έπρεπε. Εκείνα τα χρόνια στη Λισαβόνα ήταν τα πιο ευτυχισμένα, τα πιο ικανοποιητικά της μακράς ζωής της – ζώντας μ' αυτόν, ταξιδεύοντας μαζί του, μαθαίνοντας μαζί του και, φυσικά, αναθρέφοντας το μικρό τους γιο μαζί. Δεν ήθελε να τελειώσει ποτέ εκείνη η ζωή, ήθελε απελπισμένα να μείνει ο Σεμπάστιαν κοντά τους ή να πάρει την ίδια και τον Μιγκέλ μαζί του, αλλά αναγνώριζε πως δεν ήταν δυνατό. Έπρεπε να ακολουθήσει το πεπρωμένο του κι αυτή έπρεπε να φροντίσει να είναι ο γιος τους ασφαλής.

Η αποχώρησή του από τη ζωή της και η μετοίκησή της στην άλλη πλευρά του ωκεανού τής είχε –όπως της είχε υποσχεθεί ο Σεμπάστιαν– φέρει γαλήνη. Κανείς δεν είχε ενοχλήσει την ίδια ή τον Μιγκέλ –Μάικλ πλέον– από τότε που είχαν εγκατασταθεί στη Φιλαδέλφεια. Η πόλη της Αδελφικής Αγάπης είχε αποδειχτεί αντάξια του ονόματός της. Τα τελευταία λίγα χρόνια ήταν ταραγμένα –οι επαναστάσεις το κάνουν συνήθως αυτό–, αλλά ευτυχώς η ίδια και ο Μάικλ είχαν επιβιώσει της αναταραχής και τώρα που είχε υπογραφεί η Συνθήκη των Παρισίων, που αναγνώριζε την ανεξαρτησία των Ηνωμένων Πολιτειών, φαινόταν πως τα χειρότερα ήταν πια πίσω τους.

Πόσο καιρό θα ζούσε για να απολαύσει την ειρήνη, όμως, ήταν ένα ερώτημα που τη βασάνιζε τώρα. Τα σκληρά βολαράκια που είχαν εμφανιστεί στις μασχάλες και στον αριστερό της μαστό την προβλημάτιζαν. Περηφανεύοταν για την ανεξαρτησία της και την καλή φυσική της κατάσταση σε όλη τη διάρκεια των ταραγμένων καιρών των συγκρούσεων και σίγουρα ήταν τόσο όσο καλά όσο μια εξηντάχρονη χήρα –αυτό το μικρό ψέμα είχε γίνει εύκολα αποδεκτό κατά την άφιξή της στη νέα πόλη– μπορούσε να είναι. Από τότε όμως που είχε ανακαλύψει τα ογκίδια, ένιωθε μια κούραση στα κόκαλά της όταν ξυπνούσε το πρωί, ένα λαχάνιασμα, ένα βάρος στο κεφάλι, που πήγαινε κι ερχόταν με τρόπο που την ανησυχούσε. Ήξερε ότι το αίμα που είχε εμφανιστεί την τελευταία εβδομάδα όταν έβηχε ήταν κακός οιωνός.

Δεν της έμενε πολύς χρόνος.

Αναρωτήθηκε πώς να διατηρούνταν ο Σεμπάστιαν. Υπέθεσε ότι εξακολουθούσε να πίνει το απόσταγμα και χαμογέλασε μέσα της στη σκέψη ότι δε θα είχε αλλάξει πολύ απ' ό,τι τον θυμόταν. Είδε φευγαλέα την αντανάκλαση του δικού της ρυτιδωμένου προσώπου στο λεπτό τζάμι του παραθύρου και ευχήθηκε στον Σεμπάστιαν να πετύχει. Τι υπέροχο δώρο θα ήταν... Η πιο άξια αναζήτηση... έστω κι

αν είχε κοστίσει στην ίδια την αγάπη της ζωής της και στον Μάικλ τον πατέρα του.

Είδε το γιο της να εμφανίζεται στην πύλη και να προχωρεί προς το σπίτι. Είχε γίνει ένας ξένος και είχε επιτελέσει αξιοθαύμαστο έργο κατά τη διάρκεια των ταραχών, δουλεύοντας δίπλα στη μητέρα του ως μεσολαβητής μαζί με τους Γάλλους απεσταλμένους που βοηθούσαν στην επαναστατική προσπάθεια εναντίων των Βρετανών. Τα διπλωματικά και οργανωτικά του ταλέντα ήταν ολοφάνερα, και σε όλη τη διάρκεια των συγκρούσεων η Θηρεσία οραματιζόταν σπουδαία πράγματα για το μέλλον του στη θετική του πατρίδα. Όμως, κάθε ημέρα που περνούσε, της θύμιζε επίσης όλο και περισσότερο τον Σεμπάστιαν. Το έβλεπε στα μάτια του, στη στάση του κορμιού του, ακόμα και σε μικρά πράγματα όπως ο τρόπος που κρατούσε την πένα. Και καθώς το αγόρι γινόταν άντρας, η Θηρεσία ήξερε ότι δε γινόταν να αγνοεί τη σπουδαία καταγωγή του.

Δε γινόταν επίσης να αγνοεί το κληροδότημα του πατέρα του.

Είχε υποσχεθεί στον Σεμπάστιαν ότι δε θα έλεγε ποτέ στο παιδί τι είχε κάνει τον πατέρα του να τους αφήσει. Την είχε βάλει να του το υποσχεθεί, κι εκείνη την εποχή και η ίδια το είχε θεωρήσει λογικό. Ήθελε ο γιος του να ζήσει μια φυσιολογική ζωή. Δεν ήθελε να πέσει και η δική του ζωή στην παγίδα ενός όρκου που είχε δώσει ο ίδιος. Το φορτίο ήταν δικό του, όχι του γιου του.

Ήταν μια υπόσχεση που η Θηρεσία δεν μπορούσε πια να τηρήσει.

Το όφειλε στον Σεμπάστιαν. Στη μνήμη του και στο κληροδότημά του. Αν ήταν να πεθάνει μακριά της, μόνος, σε ξένη γη, αυτή έπρεπε να προσπαθήσει να διασφαλίσει ότι ο θάνατός του δε θα ήταν μάταιος.

Βαθιά μέσα της γνώριζε πως θα το ήθελε κι εκείνος.

«Μητέρα;»

Άκουσε τον Μάικλ να βγάζει τις μπότες του και να έρχεται να τη

βρει στο καθημερινό σαλόνι. Στράφηκε προς το μέρος του και ο πόνος στα μέλη της υποχώρησε στη θέα του λαμπερού του προσώπου. Είδε την απορημένη του έκφραση μόλις την είδε και είδε επίσης το βλέμμα του να πέφτει στο παμπάλαιο δερματόδετο βιβλίο με το παράξενο κυκλικό σύμβολο στο εξώφυλλό του, που κρατούσε στο στήθος της.

«Έχω κάτι να σου πω», του είπε και τον κάλεσε να καθίσει κοντά της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 75

Η ΜΙΑ ΑΝΑΔΕΥΤΗΚΕ ΣΤΟ ΣΤΕΝΟ ΚΡΕΒΑΤΙ. Ακτίνες θαμπού ηλιόφωτος έλουζαν το δωμάτιο γύρω της. Εξουθενωμένη ακόμα και με θολό μυαλό, ανασηκώθηκε στους αγκώνες της και κοίταξε τριγύρω. Απέριττοι τοίχοι λειασμένοι με το χέρι, απλή δρύινη επίπλωση και δαντελένιες κουρτίνες τη χαιρέτησαν μέσα σε γαλήνια σιωπή.

Προσπάθησε να θυμηθεί, να επαναφέρει τη διαύγεια, κι ένα σύννεφο από συγκεχυμένες εικόνες άρχισε σιγά σιγά να συγκεντρώνεται. Θυμήθηκε ότι προχωρούσε μαζί με μια αργή φάλαγγα, ιππεύοντας μέσα στη νύχτα, αφήνοντας πίσω της τα κατακρεουργημένα πτώματα. Θυμήθηκε τις κλεφτές ματιές των αντρών και των γυναικών που τη συνόδευαν, καθώς και το *μοκτάρ*, που προχωρούσε ακριβώς μπροστά της έφιππος, κοιτάζοντάς τη με υποστηρικτικό βλέμμα κατά διαστήματα καθώς κατηφόριζαν ελικοειδώς την πλαγιά μέχρι που έφτασαν σ' ένα χωριό. Θυμήθηκε ότι την οδήγησαν σ' ένα από τα σπίτια του χωριού, ότι κάθισε σ' ένα ετοιμόρροπο τραπέζι κουζίνας δίπλα σ' ένα πυρωμένο τζάκι, ότι της πρόσφεραν ένα ζεστό εκχύλισμα βιτάνων με μια γεύση που δεν είχε ξαναδοκιμάσει κι ότι ο *μοκτάρ* και ένα ηλικιωμένο ζευγάρι την παρακολούθισαν με ζεστασιά και περιέργεια καθώς το έπινε με ευγνωμοσύνη.

Ένιωθε κατά κάποιο τρόπο όπως όταν ξυπνάς το πρωί μετά από

μεθύσι και υπέθεσε ότι πρέπει να της είχαν δώσει να πιει κάποιο είδος ηρεμιστικού ροφήματος, πράγμα που, συλλογίστηκε, ήταν σίγουρα η σωστή κίνηση. Το βάρος στο κεφάλι της άρχισε σιγά σιγά να υποχωρεί. Ένα βαμβακερό εσώρουχο κι ένα μπεζ φόρεμα με μακριά μανίκια και λεπτοδουλεμένο κέντημα στις μανσέτες και στο γιακά είχαν αφεθεί γι' αυτή σε μια καρέκλα δίπλα στο μικρό παράθυρο. Ένα ζευγάρι μοκασίνια από προβιά προβάτου βρίσκονταν στο πάτωμα δίπλα στην καρέκλα. Τα φόρεσε όλα, άνοιξε το παράθυρο και τα ξύλινα παντζούρια κι ένιωσε την ανακουφιστική ζεστασιά του ήλιου στην κουρασμένη της επιδερμίδα.

Κοίταξε έξω. Η συστάδα των χαμηλών σπιτιών βρισκόταν στα χαμηλά μιας κοιλάδας. Ήταν εν μέρει πλίθινα, εν μέρει πέτρινα και είχαν τις ίδιες αχυροσκεπές μ' εκείνες του χωριού των Γιαζίντι. Πέρα από το μικρό οικισμό εκτείνονταν αγροί και φροντισμένα χωράφια μέχρι τις παρυφές των απόκρημνων κορφών που περιέβαλλαν την κοιλάδα.

Βγήκε από το δωμάτιό της και τριγύρισε στο σπίτι, αλλά δεν είδε κανέναν. Διέσχισε την κουζίνα και βγήκε έξω. Ο αέρας ήταν εκπληκτικά ζεστός, εντυπωσιακά διαφορετικός από την παγωνιά της νύχτας στην κορφή του βουνού. Δεν ακουγόταν τίποτα εκτός από μια απαλή αύρα που έκανε τα κλαδιά των φιστικιών να θροῖζον και από τις φλυαρίες και τις τρίλιες των μικρών πουλιών. Η απόλυτη γαλήνη ερχόταν σε τρομερή αντίθεση με το μακελειό της προηγούμενης ημέρας – και της νύχτας.

Τύλιξε τα χέρια της γύρω της και κατηφόρισε ένα στενό στρατί προσπερνώντας δύο μικρά σπίτια κι έναν αχυρώνα. Ο τόπος απέπνεε μια αίσθηση που σε γαλήνευε, όπως στο *Ουόλντεν** του Θορό, που ε-

---

* Το έργο *Ουόλντεν* ή *H Zωή στο Δάσος* είναι ένα από τα πιο γνωστά βιβλία του Χένρι Ντέιβιντ Θορό, που περιγράφει με ζωντάνια τη διαμονή του σε μια καλύβα δίπλα στη λίμνη Ουόλντεν στη Μασαχουσέτη, μέσα στο δάσος. (Σ.τ.Μ.)

κείνη τη στιγμή ήταν εξαιρετικά καλόδεχτη. Της θύμιζε μικρή κοινότητα των Άμις* με τη νοικοκυρεμένη αμετανόητη απλότητά της και την εξαίσια απομόνωσή της. Συνάντησε μια οικογένεια –γονείς και δύο αγόρια στην αρχή της εφηβείας– που ξεφόρτωνε ξύλα από ένα υππήλατο κάρο. Της χαμογέλασαν ευγενικά και συνέχισαν τη δουλειά τους. Πιο κάτω στο χωμάτινο δρομάκι συνάντησε δύο γυναίκες που οδηγούσαν ένα μουλάρι φορτωμένο μ' ένα πανέρι με ψωμιά. Τη χαιρέτησαν με ζεστό βλέμμα κι ένα ελαφρύ νεύμα χωρίς να σταματήσουν.

Συνέχισε να προχωρεί ρουφώντας τη γαλήνη και τον καθαρό βουνίσιο αέρα, νιώθοντας να ξαναγυρίζει στη ζωή. Άκουσε σιγανές φωνές στα δεξιά της και είδε φευγαλέα κάποιους ανθρώπους να στέκονται στους πρόποδες μιας μικρής κορυφογραμμής, απορροφημένοι σε μια συζήτηση. Είδε το μοκτάρ μαζί μ' ένα ηλικιωμένο ζευγάρι, που τους αναγνώρισε αμυδρά ως εκείνους που της είχαν δώσει το ζεστό ρόφημα την προηγούμενη νύχτα, και –προς μεγάλη της ανακούφιση– δίπλα τους ήταν η Έβελιν και ο Γουέμποτερ.

«Μαμά;» φώναξε. «Τομ;» Δεν μπορούσε ακόμα να καταφέρει να τον σκέφτεται ως «μπαμπά», αλλά ήξερε ότι κάποια στιγμή θα ερχόταν κι αυτό.

Γύρισαν και την είδαν και της έγνεψαν να πάει κοντά τους, χαμογελώντας πλατιά. Εκείνη κατηφόρισε βιαστικά την κοιλάδα κι έσμιξε μαζί τους. Αγκάλιασε τη μητέρα της και, διστακτικά, αγκάλιασε τον Γουέμποτερ απαλά, προσέχοντας το τραύμα του.

«Πότε ήρθατε εδώ;» ρώτησε καταχαρούμενη.

«Φτάσαμε με τα άλογα σήμερα το πρωί», την πληροφόρησε η

* Σέκτα αναβαπτιστών, της οποίας τα μέλη είναι γνωστά για την απλή ζωή και ενδυμασία τους και την περιορισμένη χρήση σύγχρονων ανέσεων, όπως αυτοκίνητο, ηλεκτρισμός, τηλέφωνο κ.ά. (Σ.τ.Μ.)

Έβελιν. «Ο καάκ Σουλεϊμάν» –έδειξε το μοκτάρ– «είχε την καλοσύνη να στείλει κάποιον στο χωριό του για να μας φέρει».

Η Μία θυμήθηκε ότι ο μοκτάρ είχε φύγει έφιππος από το βουνό με τον τραυματισμένο γιο του. «Πώς είναι ο γιος σου;» τον ρώτησε μαλακά, ελπίζοντας για το καλύτερο.

«Θα ζήσει», είπε ο μοκτάρ με μια λάμψη ανακούφισης στα μαύρα μάτια του. «Θα ζήσει», επανέλαβε, λες και αυτή η επανάληψη θα βοηθούσε να επιφραγιστεί η συμφωνία.

Η Μία κατένευσε. Οι βάναυσες αναμνήσεις της περασμένης νύχτας σφυροκοπούσαν την καρδιά της. Σαν να το διαισθάνθηκε, ο πατέρας της έστρεψε την προσοχή της στο ηλικιωμένο ζευγάρι που ήταν μαζί τους.

«Από δω ο Μουνίρ και η Αρίγια», είπε. «Οι οικοδεσπότες σου». Οι κινήσεις του ήταν αργές και διστακτικές και μόρφασε καθώς κατέβαζε το χέρι του. Η Έβελιν το πήρε στα δικά της και το κράτησε υποστηρικτικά.

Το ηλικιωμένο ζευγάρι χαμογέλασε στη Μία φιλικά.

«Σας ευχαριστώ που ήρθατε να με πάρετε χθες τη νύχτα», τους είπε η Μία. Εκείνοι ανασήκωσαν τους ώμους τους ταπεινά. Η κοπέλα παρατήρησε κάτι ελαφρώς τεταμένο και αμήχανο στη στάση τους και το είδε να καθρεφτίζεται φευγαλέα στον Γουέμποτερ και στη μητέρα της. Ξαφνικά θυμήθηκε τι τους είχε φέρει εδώ αρχικά και νιώθοντας ένα κύμα έξαψης στράφηκε στον Γουέμποτερ.

«Λοιπόν;» τον ρώτησε. «Το έχουν; Τους ρώτησες;»

Ολόκληρη η κοιλάδα έμοιαζε να αντηχεί υποσχέσεις καθώς ο Γουέμποτερ κοίταξε το ζευγάρι συνωμοτικά κι έπειτα τη Μία πονηρά πριν στρέψει το βλέμμα του στη λιμνούλα.

Η Μία ακολούθησε το βλέμμα του και μια έκφραση απορίας σκίασε προς στιγμήν το πρόσωπό της πριν ακούσει το κλικ στο μναλό της. «Αυτό είναι;» ρώτησε δείχνοντας προς τη λιμνούλα.

Ο Γουέμποτερ χαμογέλασε και κατένευσε. «Αυτό είναι».

Η λιμνούλα ήταν ασήμαντη, ένας ρηχός νερόλακκος με θολά νερά. Συστάδες από έρποντα λεπτά φυτά με μικρά φύλλα φύτρωναν τριγύρω της.

Η Μία έσκυψε για να δει καλύτερα. «Τι είναι;»

«Ονομάζεται μπακόπα», είπε ο Γουέμποτερ. «Μπακόπα μονίερα. Είναι επίσης γνωστό σαν το βοτάνι της θείας χάριτος, πράγμα που σε κάνει ν' αναρωτιέσαι...» Δεν το συνέχισε.

«Εμείς το λέμε *τζαλνέμ*», πρόσθεσε ο Μουνίρ με εντυπωσιακά καλά αγγλικά καθώς έσκυψε, έκοψε ένα μίσχο και τον έδωσε στη Μία.

Η Μία ψηλάφησε τα παχιά γυαλιστερά φύλλα και μελέτησε το μικρό λευκό άνθος. Η καρδιά της σκίρτησε καθώς μια έξαλλη χαρά κάλπαζε μέσα της. «Και τι γίνεται με...» Δίστασε. Τους κοίταξε, με τη φλέγουσα ερώτηση να κολλάει στο λαιμό της. Στράφηκε στον Γουέμποτερ. «Είχε δίκιο ο Σεμπάστιαν; Δρα σε... όλους;»

Ο Γουέμποτερ συνάντησε το βλέμμα της και με μια σπίθα άπειρης ικανοποίησης στα μάτια του κατένευσε ήρεμα.

Κάθισαν γύρω από το μικρό τραπέζι της κουζίνας και έπεσαν με τα μούτρα σε ένα γεύμα από αλεσμένο καλαμπόκι, τυρί, ψωμί και ελιές που ετοίμασε στα γρήγορα η Αρίγια. Η Μία πάσχιζε να αποσπάσει τη σκέψη της από τις ερωτήσεις που στριφογυρνούσαν στο μυαλό της και να αναγκάσει τον εαυτό της να φάει, ξέροντας ότι το σώμα της το χρειαζόταν.

Δεν ήταν εύκολο.

Βρισκόταν στο κατώφλι ενός νέου κόσμου.

Ο μοκτάρ είχε πει στον Μουνίρ αυτά που είχε πει ο Γουέμποτερ στο χακίμ στον τάφο του Σεμπάστιαν. Είχε μιλήσει για τον τρόπο που ο Γουέμποτερ και οι σύντροφοί του είχαν προστατέψει το μυστικό. Του είχε πει επίσης ότι ο Γουέμποτερ ήταν ο εγγονός του Σε-

μπάστιαν. Γεγονός που είχε καθησυχάσει τον Μουνίρ, τουλάχιστον αρκετά για να διερευνήσει ο ίδιος την ιστορία του Γουέμποτερ.

«Η μυστική αδελφότητα που συναντιόταν στην υπόγεια αίθουσα στην Αλ-Χίλα», ρώτησε η Έβελιν. «Τι γνωρίζεις γι' αυτούς;»

«Ήταν πρόγονοί μας», αποκρίθηκε ο Μουνίρ. «Από κει ξεκίνησαν όλα, από το νότιο Ιράκ, στα μέσα του ενδέκατου αιώνα.

»Ένας ελάχιστα γνωστός επιστήμονας και φιλόσοφος ονόματι Αμπού Φαρές Αλ-Μασμπουντί, μαθητής του Ιμπν Σίνα –του Αβικέννα– πριν εγκατασταθεί στην Κούφα, έκανε πρώτος την ανακάλυψη. Στα έλη του νότιου Ιράκ η μπακόπα μονίερα φυτρώνει σε αφθονία, και ταξιδιώτες από την Ινδία είχαν πει πως οι άνθρωποι εκεί τη χρησιμοποιούσαν επι τις αιώνες, αλλά όχι σ' αυτή τη μορφή. Πράγμα που του κίνησε την περιέργεια».

Ο Γουέμποτερ είδε την ερώτηση στα μάτια της Μία. «Είναι σαν την ασπιρίνη που λέγαμε», της είπε. «Άν μασήσεις ένα κομμάτι φλοιού ιτιάς, δε θα έχει το ίδιο αποτέλεσμα. Είναι μια πολύπλοκη χημική διαδικασία, όμως όλα ξεκινούν μ' αυτό το φυτό».

Ο Μουνίρ συμφώνησε. «Ο Αλ-Μασμπουντί άρχισε να το παίρνει ο ίδιος και νομίζοντας ότι ήταν απλώς τονωτικό της υγείας το έδωσε στη γυναίκα του και σε δύο συνεργάτες του και τις γυναίκες τους. Μετά από χρόνια που έπαιρναν το ελιξίριο, άρχισαν όλοι να προσέχουν τα αποτελέσματά του. Αναγνώρισαν τις ευεργετικές επιπτώσεις και δημιούργησαν τη μυστική αδελφότητα στην οποία αναφέρεστε προκειμένου να συζητούν τι θα έκαναν μ' αυτό, αν έπρεπε να το ανακοινώσουν ή όχι. Όπως γνωρίζετε, ο κόσμος ήταν πολύ διαφορετικός τότε. Ο καθένας έβγαινε και έλεγε ότι επιδίωκε θαυμαστές ανακαλύψεις, αλλά υπήρχε μια πολύ λεπτή διαχωριστική γραμμή μεταξύ του να πειραματίζεσαι με κάτι και του να σου κολλήσουν την ετικέτα του μάγου και να σε καταδιώξουν – ή και κάτι χειρότερο».

«Μελετήσαμε τα κείμενά τους», είπε η Έβελιν ρίχνοντας μια μα-

τιά στον Γουέμποτερ. «Συνδέονταν με τους Αδελφούς της Αγνότητας;»

«Ένας από τους συναδέλφους του Αλ-Μασμουντί ήταν μέλος των Αδελφών», επιβεβαίωσε ο Μουνίρ κατανεύοντας εντυπωσιασμένος. «Συζήτησαν για το αν θα έπρεπε να ενημερώσουν τους Αδελφούς για την ανακάλυψή τους, αλλά τελικά αποφάσισαν να την κρατήσουν μυστική μέχρι να σιγουρευτούν ότι οι κυβερνώντες δε θα έκαναν κακή χρήση της. Το Ιράκ εκείνη την εποχή, υπό το χαλίφη Αλ-Καΐμ, βρισκόταν σχεδόν σε τόση αναταραχή όση και σήμερα. Οι Σελτζούκοι αποτελούσαν μεγάλη πρόκληση για τις διοικούσες δυναστείες των Αμπασιδών. Οι πρόγονοί μου ανησυχούσαν ότι, αν παρέδιναν το μυστικό στο χαλίφη, θα θανατώνονταν, αφήνοντάς τον να χαρίζει μακροζωία σε όποιον θα επέλεγε εκείνος και μετατρέποντας τον εαυτό του σε ζώντα θεό. Κι έτσι το κράτησαν κρυφό και περίμεναν, συναντιόντουσαν μυστικά, κατά το παράδειγμα των Αδελφών της Αγνότητας, και συζητούσαν σχετικά με το πώς αυτός ο νέος κόσμος –ένας κόσμος ανθρώπων που θα ζούσαν περισσότερο– θα μπορούσε να λειτουργήσει.

«Καθώς τα χρόνια περνούσαν, οι άνθρωποι άρχισαν αναπόφευκτα να μιλούν γι' αυτό. Και οι πρόγονοί μου κατέληξαν στην απόφαση ότι έπρεπε να μετακινηθούν και να ξεκινήσουν νέες ζωές αλλού. Μετανάστευσαν στα βόρεια. Εγκαταστάθηκαν σε περιοχή των Γιαζίντι –έκανε ένα ελαφρό νεύμα με το κεφάλι προς το μοκτάρ– «και τελικά εδώ, σ' αυτή την απόμακρη κοιλάδα».

«Κι όσο περισσότερο περίμεναν τόσο πιο δύσκολο γινόταν να βρουν τρόπο να το ανακοινώσουν», είπε ο Γουέμποτερ. Το σχόλιό του ήταν περισσότερο παρατήρηση παρά ερώτηση.

Ο Μουνίρ συμφώνησε. «Μέχρι πρόσφατα ήταν σχεδόν αδύνατο να το πούμε σε άλλους. Η σκέψη μας ήταν πάντα πως έπρεπε είτε να είναι διαθέσιμο σε όλους είτε να παραμείνει μυστικό. Όμως επί αιώνες ο πλανήτης διοικούνταν από ιδιοτελείς αριστοκρατίες και ά-

σπλαχνους δικτάτορες. Δεν υπήρχε αδελφοσύνη μεταξύ των ανθρώπων, ούτε αληθινή δημοκρατία. Υπήρχε δουλεία. Υπήρχαν πόλεμοι που διεξάγονταν από ματαιοδοξία ή απληστία. Οι λίγοι έλεγχαν τους πολλούς. Όχι πως οι πολλοί ήταν καλύτεροι. Ήταν λες και ο άνθρωπος τρεφόταν με το να προκαλεί πόνο στους άλλους, με το να κάνει ό,τι ήταν δυνατό για να υψωθεί πάνω από τους άλλους, εις βάρος τους και ανεξάρτητα από τον πόνο και την οδύνη που άφηνε πίσω του. Και γνωρίζαμε ότι κάτι σαν αυτό απλώς θα διαστρέβλωνε τα πράγματα και θα ενδυνάμωνε τα πιο ποταπά ανθρώπινα ένστικτα. Κι έτσι το ερώτημα έγινε: Αξίζει στον άνθρωπο να ζει περισσότερο ή μήπως αυτό θα του επέτρεπε απλώς να προκαλεί περισσότερο πόνο στο συνάνθρωπό του;»

«Δε νομίζω ότι μπορείς να τους βάλεις όλους στο ίδιο τσουβάλι», αντέταξε ο Γουέμπτερ. «Υπάρχουν πολλοί ενάρετοι άνθρωποι στον κόσμο.»

«Πιθανώς», παραδέχτηκε ο Μουνίρ. «Γνωρίζεις τον κόσμο πολύ καλύτερα από μας. Όμως μπορείς να καταλάβεις την επιφυλακτικότητά μας. Σάμπως η απληστία και ο εγωισμός δεν είναι τα σημαντικότερα κίνητρα της ανθρωπότητας;»

«Πώς τα ξέρατε όλα αυτά για τον έξω κόσμο», είπε η Μία, «απ' αυτή την απομονωμένη κοιλάδα;»

«Αυτός ο τόπος δεν είναι ουτοπικός. Πάντα ζούσαμε με μυστικότητα. Και δεν υπήρχαν πολλοί από μας. Ξέραμε πως, αν θέλαμε να επιβιώσουμε, έπρεπε να αναμειχθούμε με τους ανθρώπους του έξω κόσμου. Έτσι λοιπόν αφήναμε -εμείς, ο μικρός κύκλος των φυλάκων, αν θέλεις- εναλλάξ την κοιλάδα και ταξιδεύαμε. Πάντα έτσι κάναμε. Ποτέ δεν παίρναμε το ελιξίριο μαζί μας. Το αφήναμε εδώ. Επισκεπτόμασταν διάφορες χώρες, παρακολουθούσαμε πώς εξελισσόταν ο κόσμος. Φέρναμε μαζί μας βιβλία και πραγματείες για να διδάξουμε τους υπόλοιπους. Και περιμέναμε. Πότε πότε συναντούσαμε κάποιο ξεχωριστό άνθρωπο, κάποιον που πιστεύαμε ότι θα

ήταν ισχυρός σύμμαχος, που θα μπορούσε ίσως να μας βοηθήσει να βρούμε τον τρόπο να ξεπεράσουμε τα προβλήματα που αντιμετωπίζαμε στην επιθυμία μας να μοιραστούμε αυτό το μυστικό με την υπόλοιπη ανθρωπότητα. Υπήρχε ένας ιππότης, κατά τη διάρκεια των Σταυροφοριών, που εντυπωσίασε τους προγόνους μου μ' αυτό τον τρόπο». Ο Μουνίρ στράφηκε στον Γουέμποτερ. «Ο παππούς σου ήταν άλλος ένας».

Ο Γουέμποτερ κοίταξε τον Μουνίρ όσαν να τον μελετούσε, κάνοντας ένα νοερό υπολογισμό.

«Όχι» –ο Μουνίρ χαμογέλασε, σάμπως να διάβασε τις σκέψεις του– «δεν τον γνώρισα. Δεν είχα γεννηθεί τότε. Όμως ο πατέρας μου τον γνώρισε. Τον θυμούνται με αγάπη εδώ πάνω».

«Πώς σας βρήκε;» ρώτησε ο Γουέμποτερ.

«Τον βρήκαμε εμείς», είπε ο Μουνίρ με χαμογελαστό βλέμμα. «Ήταν στη Δαμασκό. Ρωτούσε για τον ουροβόρο, αναζητούσε βιβλία που έφεραν αυτό το σύμβολο. Ο πατέρας μου άκουσε γι' αυτόν και έψαξε να τον βρει. Τον έφερε εδώ. Θα μας βοηθούσε να μιλήσουμε στον κόσμο, να γνωστοποιήσουμε το μυστικό. Ήταν γεμάτος αισιοδοξία και ενέργεια, δε φοβόταν τις δυνάμεις που θα αντιτίθεντο σ' αυτό, αλλά εκείνο το χειμώνα αρρώστησε από τυφοειδή πυρετό. Δεν ήθελε να πεθάνει εδώ, επέμενε να προσπαθήσει να γυρίσει στη γυναίκα του... παρόλο που εκείνη βρισκόταν σε άλλη ήπειρο».

Η Μία τον κοίταξε κατάπληκτη. «Και όλα αυτά τα χρόνια καταφέρατε να το κρατήσετε μυστικό; Δεν έφυγε ποτέ κανείς από δω που να το πρόδωσε;»

«Ο τόπος μας είναι μικρός», παρατήρησε ο Μουνίρ. «Οι άνθρωποι –οι νέοι ιδιαίτερα– αισθάνονται την ανάγκη να φύγουν και να γνωρίσουν τον κόσμο. Έτσι λοιπόν δε μιλάμε γι' αυτό σε όλους. Μερικοί φεύγουν από δω και δε γυρίζουν ποτέ. Άλλοι επιστρέφουν και φέρνουν αγαπημένα τους πρόσωπα μαζί τους. Έτσι, περιμένουμε. Και

παρακολουθούμε. Μια όμορφη μετριοπάθειας δεν ταιριάζει απαραίτητα σε όλους, αλλά όταν νιώσουμε πως κάποιος έχει φτάσει σε ένα στάδιο της ζωής του που είναι ικανοποιημένος μ' αυτά που έχει να προσφέρει η κοιλάδα, που του αρκεί να καλλιεργεί τη γη και να απολαμβάνει τον απλό τρόπο ζωής μας, που δε θα νιώσει ότι ματαιώνονται οι προσδοκίες του εξαιτίας των περιορισμών αυτής της απομονωμένης ζωής, τότε –και μόνο τότε– τον προσκαλούμε να μπει στον κύκλο των φυλάκων, του εμπιστευόμαστε το μυστικό, του επιτρέπεται να απολαύσει τα ευεργετήματά του και να το διαφυλάξει».

Η Μία έγειρε στην πλάτη του καθίσματός της αναστατωμένη, αναλογιζόμενη τις δυνατότητες που προσφέρονταν. Κοίταξε τον Γουέμπτερ κι έπειτα την Έβελιν. Διάβασαν και οι δύο τις σκέψεις που καταγράφονταν στο πρόσωπό της. Ο πατέρας της της έγνεψε με το κεφάλι, συναινώντας. Η Μία στράφηκε στην Έβελιν, που την κοίταξε κι αυτή με σύμφωνο βλέμμα.

Η Μία κοίταξε τον οικοδεσπότη τους και ρώτησε γεμάτη αγωνία: «Μπορούμε να σας βοηθήσουμε να το προσφέρετε αυτό στον κόσμο;»

Ο Μουνίρ στράφηκε στη γυναίκα του και στο μοκτάρ. Μελέτησε τη Μία για μια στιγμή κι έπειτα χαμογέλασε ευγενικά. «Πιστεύεις πως ο κόσμος εκεί έχω είναι έτοιμος γι' αυτό;»

«Δεν ξέρω αν θα είναι ποτέ», αποκρίθηκε εκείνη. «Όμως, αν γίνει σωστά... δε βλέπω γιατί να μην προσπαθήσουμε».

Ο Μουνίρ συλλογίστηκε τα λόγια της κι έπειτα έγνεψε. «Γιατί δεν κάνουμε το εξής; Γυρίστε πάλι στον κόσμο σας. Τακτοποιήστε τις υποθέσεις σας. Σιγουρευτείτε ότι δε θα χρειοτεί να επιστρέψετε για κάποιο διάστημα. Μετά ελάτε πάλι εδώ και μείνετε μαζί μας για λίγο καιρό. Δε χρειάζεται να βιαστούμε. Μπορούμε να το συζητήσουμε εξαντλητικά. Κι έπειτα, αν είμαστε όλοι σύμφωνοι, ίσως μπορέσουμε να το πραγματοποιήσουμε από κοινού».

Η Μία κοίταξε τους γονείς της. «Τι λέτε;»

Η έκφραση της Έβελιν σοβάρεψε. «Πρέπει να σιγουρευτούμε ότι η κλινική του χακίμ θα κλείσει και ότι όποιος κρατείται ακόμα εκεί θα απελευθερωθεί». Στράφηκε στον Γουέμποτερ.

Εκείνος κατένευσε. «Οπωσδήποτε», της είπε και γύρισε να κοιτάξει τη Μία με μάτια που έλαμπαν από προσμονή και περηφάνια. «Νομίζω ότι έχουμε όλοι πολλά να πούμε για τα χρόνια που ζήσαμε χωριστά».

Η Μία χαμογέλασε, υποψιαζόμενη ότι θα είχαν άφθονο χρόνο για να κάνουν ακριβώς αυτό.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

*Για να πραγματώσουμε το αληθινό μας πεπρωμένο
πρέπει να καθοδηγηθούμε όχι από ένα μίθο του παρελθόντος μας,
αλλά από ένα δράμα του μέλλοντός μας.*

ΜΑΡΚ Μ. ΑΝΤΑΜΣ,
συζητώντας για την οφαματική βιολογία
του Τζ. Μπ. Σ. Χαλντέιν

Την εποχή που γράφεται αυτό το βιβλίο, δεν υπάρχει τίποτα εκεί έξω που να έχει αποδειχτεί ότι επιβραδύνει ή αναστέλλει τη διαδικασία γήρανσης στον άνθρωπο. Αυτή είναι η σκληρή αλήθεια. Όμως οι επιστήμονες οημειώνουν αποδεδειγμένα σημαντική πρόοδο στην κατανόηση του γιατί γερνάμε – και γιατί πεθαίνουμε. Αυτή η πρόοδος οφείλεται κυρίως στην αλλαγή –τη «μεταβολή του προτύπου»– στην προσέγγιση που περιγράφεται σε τούτο το βιβλίο. Αυτή να μελετούν απλώς τα συμπτώματα της γεροντικής ηλικίας και να αναζητούν τρόπους για το πώς να τα αντιμετωπίζουν, πώς να τα ανακουφίζουν, πώς να «επανορθώνουν» τα σώματά μας καθώς καταρρέουν σε μια κατάσταση που οι «θανατιστές» θεωρούν ότι είναι η αναπόφευκτη, προκαθορισμένη, ακόμα και ευγενής κατάπτωση της γεροντικής εξασθένησης, οι «μακροβιοτιστές» προσπαθούν τώρα να ανακαλύψουν το γιατί επέρχεται καταρχάς η γήρανση και το πώς να διακόψουν εντελώς τη διαδικασία της, τολμώντας να πιστέψουν ότι

το γήρας, όπως ο καρκίνος και οι καρδιαγγειακές παθήσεις, μπορεί τελικά να ξεπεραστεί και ότι το να ζούμε μακρύτερες και υγιέστερες ζωές δε θα ήταν κακό πράγμα.

Οι επιστήμονες που εργάζονται σ' αυτή την κονίστρα αντιμετωπίζουν ένα ηράκλειο έργο. Όχι μόνο χρειάζεται να οναμετρηθούν με το πιο περίπλοκο επιστημονικό πρόβλημα που αντιμετώπισε ποτέ η ανθρωπότητα, αλλά και να ασχοληθούν με την προκατάληψη που επισύρει η ιατρική της μακροβιότητας, καθώς και με τις παθιασμένες διαφωνίες περί των προβλημάτων ηθικής που τους καταποντίζουν σε κάθε στροφή. Οι πρωτοπόροι αυτού του δυσκολότατου, επίμαχου και αξιολογότατου επιστημονικού τομέα –οι Όμπρεϊ ντε Γκρέι, Τομ Κέρκγουντ, Μάικλ Ρος, Σίνθια Κένιον, Λίοναρντ Γκουαρέντε, Μπρους Έιμς και Μπάρμπαρα Χάνσεν, για να αναφέρω λίγους μόνο– πρέπει να επιδοκιμάζονται και να ενθαρρύνονται. Ένας απ’ αυτούς θα μπορούσε να κάνει μια ανακάλυψη –και πιθανότατα θα την κάνει κάποια στιγμή στο μέλλον, που δε θα επιτύχει τίποτα λιγότερο από το να ορίσει εκ νέου το ανθρώπινο είδος. Αυτό το βιβλίο είναι αφιερωμένο και σ' αυτούς.

Σε όσους από σας ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα γι' αυτό το θέμα, θα συνιστούσα να αρχίσετε με το κατ' εξοχήν εύληπτο και πολύ διεξοδικό βιβλίο *How to Live Forever or Die Trying* (Πώς να Ζήσετε για Πάντα ή να Πεθάνετε Προσπαθώντας). Θα συνιστούσα επίσης ένθερμα το *Fountain of Youth* (Η Πηγή της Νεότητας), μια συλλογή εξαιρετικά οξυδερκών δοκιμών υπό την επιμέλεια των Στίβεν Ποστ και Ρόμπερτ Μπίνστοκ. Το *Quest for Immortality* (Η Αναζήτηση της Αθανασίας) των Τζέι Ολσάνσκι και Μπρους Κάρνες, είναι επίσης ένα βιβλίο που απαιτείται να διαβάσετε γι' αυτό το θέμα.

Θα συνιστούσα επίσης να εξετάσετε την άποψη του δόκτορος Σέργουν Νιούλαντ σχετικά τις θεωρίες του Όμπρεϊ ντε Γκρέι στο άρθρο του «Do You Want to Live for Ever?» («Θέλεις να Ζήσεις για Πάντα;») στον ιστιακό τόπο *Technology Review* του πανεπιστημίου

MIT, τον οποίο μπορείτε να επισκεφτείτε στο www.technologyreview.com. Επίσης, το www.futurepundit.com διαθέτει ένα μεγάλο αρχείο για το ζήτημα της γήρανσης που ενημερώνεται τακτικά.

Το ταξίδι της Μία στη Βηρυτό προκειμένου να εργαστεί στο πρόγραμμα εξιχνίασης της καταγωγής των Φοινίκων οφείλει μεγάλη ευγνωμοσύνη στον Ρίκ Γκορ και στη συναρπαστική του κάλυψη της εργασίας των Σπένσερ Γουέλς και Πιερ Ζαλούα για την εξιχνίαση της προέλευσης των Φοινίκων. Όσοι ενδιαφέρεστε, επισκεφτείτε το <https://www3.nationalgeographic.com/genographic> για να εξετάσετε το Γενογραφικό Πρόγραμμα του *National Geographic*. Μπορείτε ακόμα και να συμμετάσχετε και να ιχνηλατήσετε τη δική σας καταγωγή.

Όσο για τα ιστορικά μέρη αυτού του βιβλίου, πολλά έχουν γραφτεί –και επινοηθεί– για τον κόμη του Σεν Ζερμέν. Ο δέκατος όγδοος αιώνας ήταν πλούσιος σε τέτοιες μυστηριώδεις προσωπικότητες και εκατοντάδες χρόνια αργότερα το όνομά του διατηρεί ακόμα την αίγλη του. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ήταν υπαρκτό πρόσωπο, όπως μαρτυρούν αμέτρητες επιστολές και ημερολόγια από εκείνη την περίοδο, γραμμένα από διπλωμάτες και αριστοκράτες. Αναφέρουν, για παράδειγμα, ότι «κατανοούσε λεπτομερώς τα βότανα και τα φυτά και είχε επινοήσει φάρμακα τα οποία χρησιμοποιούσε συνεχώς και τα οποία παρέτειναν τη ζωή του και διατηρούσαν την καλή του υγεία». Ένα μεγάλο μέρος του θρύλου του, δύως, υποστηρίγχτηκε από αυτό που πιστεύεται ότι υπήρξε μια από τις μεγάλες φάρσες της φιλολογίας, τις *Αναμνήσεις της Μαρίας Αντουανέτας*, που υποτίθεται ότι γράφτηκαν από την κόμισσα του Αντεμάρ το δέκατο ένατο αιώνα και έγιναν μπεστ σέλερ στην εποχή τους. Ήταν ο Σεν Ζερμέν μυστικιστής, κάτοχος μεγάλων μυστικών, πεφωτισμένος – και σύμφωνα με τα λόγια των συγχρόνων του «το πιο αινιγματικό απ' όλα τα ακατανόητα»; Ή ήταν απλώς ένας ευφυής τσαρλατάνος, ένας πανούργος απατεώνας που κατάφερε να γοητεύσει και να εξαπατήσει τους εύπιστους αριστοκράτες του περιβάλλοντός του;

Πολύ περισσότερα, όμως, είναι γνωστά για τον Ραϊμόντο ντι Σάνγκρο. Για χάρη αυτού του μυθιστορήματος, πήρα το θάρρος να επινοήσω κάποια πράγματα σχετικά με τη ζωή του, αλλά αν πάτε ποτέ στη Νάπολη, σας συνιστώ θερμά μια επίσκεψη στο εξαίσιο παρεκκλήσιο που άφησε, την Καπέλα ντι Σαν Σεβέρο, με τα μυστηριώδη αγάλματα με τα πέπλα, την αλλόκοτη εικονογραφία και τις φρικιαστικές «ανατομικές μηχανές» που στέκουν φρουροί έξω από το υπόγειο εργαστήριό του.

Από τον Γκιλγκαμές μέχρι τον Σεν Ζερμέν κι από εκεί στον Όμπρεϊ ντε Γκρέι και στους ακάματους πρωτοπόρους που εργάζονται για να λύσουν αυτό τον πιο ωμό απ' όλους τους γρίφους, η λαχτάρα να παραμείνουμε στη γη και να βιώσουμε περισσότερη ζωή –κυριολεκτικά– είναι παλαιά όσο ο άνθρωπος. Όχι μόνο ζούμε τη ζωή μας με μια επίγνωση του αναπόφευκτου και επαπειλούμενου θανάτου μας, αλλά είμαστε και το μοναδικό είδος που έχουμε μια τέτοια επίγνωση – και φέρουμε το φορτίο της. Έχοντας συνείδηση του αναπόφευκτου θανάτου μας, είναι φυσικό να θέλουμε να του αντισταθούμε. Και ανεξάρτητα από το πόσα εμπόδια και τροχοπέδες μάς βάζει το στρατόπεδο των «θανατιστών», αυτή η αποφασιστικότητα τελικά θα επικρατήσει. Κάποια στιγμή στο μέλλον, ο μαρασμός και τα γηρατειά θα αναβληθούν σημαντικά, ίσως επ' αόριστον.

Και δεν ξέρω για σας, αλλά εγώ νομίζω ότι θα ήταν θαυμάσιο να γνωρίσω τα εγγόνια των θυγατέρων μου και να είμαι σε αρκετά καλή φυσική κατάσταση για να τα μάθω να κάνουν ποδήλατο κάποια ημέρα...

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Νιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω πρώτη απ' όλους τη γυναίκα μου Σουέλεν, που δέχτηκε γενναιόδωρα μαζί μου τη Μία, την Έβελιν, τον Κόρμπεν και το υπόλοιπο ετερόκλητο πλήθος των φιλοξενουμένων στο σπίτι μας, που εισέβαλαν στις ζωές μας πέρσι. Τα καλά νέα είναι ότι με την έκδοση αυτού του βιβλίου είναι πια φευγάτοι. Τα κακά νέα είναι ότι η καινούρια παρέα μόλις τηλεφώνησε από το αεροδρόμιο και βρίσκεται καθ' οδόν προς το σπίτι μας.

Πολλοί γενναιόδωροι φίλοι μού εμπιστεύτηκαν τις ιδέες τους και μου διέθεσαν μέρος του χρόνου τους όσο έγραφα αυτό το μυθιστόρημα και για τη συνεισφορά τους, που διαμόρφωσε το βιβλίο ποικιλοτρόπως, θέλω να ευχαριστήσω (όχι με συγκεκριμένη σειρά) τους Μαχφούζ Ζακαρία, Νίκ Ράνσομ, Ράγια και Κάρλος Χενέινε, Τζο και Αμάντα Μακμάνους, Ρίτσαρντ Μπέρστον, Μπρους Κρόουθερ, Μπασάρ Τσαλαμπί, Αλέν Σιμπλ, δρ Αμίν Μίλκι και Λόρεν Κλι, καθώς και την οικογένειά μου – τους γονείς μου, τον αδελφό μου Ρίτσαρντ, την αδελφή μου Ντόρις και τη θεία Λίλιαν.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τους οξυδερκείς και υπομονετικούς επιμελητές μου Μπεν Σέβιερ και Τζον Γουντ – χωρίς να ξέχασω τον Μιτς Χόφμαν, που φρόντισε το βιβλίο στις πρώτες του ημέρες. Χωρίς αυτούς ή τους υπόλοιπους από τις καταπληκτικές ομάδες με τις οποίες είχα την τύχη να δουλέψω (για δεύτερη φορά τώρα) στους εκδοτικούς οίκους Dutton και Orion, τίποτα δε θα ήταν

δυνατό, και είμαι βαθιά ευγνώμων για την αριστοτεχνική ικανότητα και τη συνεχή υποστήριξη όσοι εργάστηκαν για να βάλουν αυτό το βιβλίο στα ράφια των βιβλιοπωλείων και στα χέρια των αναγνωστών.

Τελευταία, μόνο στη σειρά και σε καμία περίπτωση σε αξία, πρέπει να αναφέρω τη σούπερ ομάδα μου στο πρακτορείο William Morris. Γιουτζίνι Φέρνις, Τζέι Μάντελ, Τρέισι Φίσερ, Ραφαέλα ντε Άντζελις και Σάρλοτ Βάσερσταϊν, υποκλίνομαι. Τις ευχαριστίες μου σε όλους σας.

δυνατό, και είμαι βαθιά ευγνώμων για την αριστοτεχνική ικανότητα και τη συνεχή υποστήριξη όλων όσοι εργάστηκαν για να βάλουν αυτό το βιβλίο στα ράφια των βιβλιοπωλείων και στα χέρια των αναγνωστών.

Τελευταία, μόνο στη σειρά και σε καμία περίπτωση σε αξία, πρέπει να αναφέρω τη σούπερ ομάδα μου στο πρακτορείο William Morris. Γιουτζίνι Φέρνις, Τζέι Μάντελ, Τρέισι Φίσερ, Ραφαέλα ντε Αντζελις και Σάρλοτ Βάσερσταϊν, υποκλίνομαι. Τις ευχαριστίες μου σε όλους σας.

IMMORTALIS

Στο νέο θρίλερ του συγγραφέα του *Τελευταίου Ναΐτην*, του best seller με πωλήσεις πάνω από 1.000.000 αντίτυπα, μια γενετίστρια και ένας πράκτορας της CIA αποδύονται σε μια θανάσιμη αναζήτηση για την εύρεση του πιο επικίνδυνου βιβλίου στον κόσμο και την ανακάλυψη ενός μυστικού που έχει καταστρέψει τους πάντες στο διάβα του επί αιώνες.

Βαγδάτη, 2003. Μια στρατιωτική μονάδα σε αποστολή ρουτίνας κάνει μια φρικιαστική ανακάλυψη: ένα υπερσύγχρονο μυστικό εργαστήριο, όπου δεκάδες άνθρωποι κάθε ηλικίας έχουν πεθάνει, αφού υπήρξαν αντικείμενα αποτρόπαιων πειραμάτων. Ο μυστηριώδης επιστήμονας που καταδίωκαν, ένας άντρας για τον οποίο πίστευαν ότι εργαζόταν πάνω σε ένα βιολογικό όπλο και ήταν γνωστός μόνο ως ο *χακίμ -ο γιατρός-*, διαφεύγει, παίρνοντας μαζί του την εκπληκτική αλήθεια σχετικά με τη δουλειά του. Ένα αινιγματικό στοιχείο μένει πίσω: ο ουροβόρος όφις, το σύμβολο ενός φιδιού που τρώει την ουρά του. Καθώς η δύναμη του συμβόλου έρχεται στο φως, αποκαλύπτοντας τον όλεθρο που προκάλεσε εδώ και αιώνες, μια ανυποψίαστη γυναίκα βρίσκεται στο κέντρο μιας συνωμοσίας που θα μπορούσε να αλλάξει τον κόσμο για πάντα...

Μετάφραση από τα αγγλικά
PENA KARAKATZANΗ

<http://www.livanis.gr>

B797

ISBN 978-960-14-1849-0

9 789601 418490